

**T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**SÂ‘ATNĀME
(İNCELEME - METİN - SÖZ VARLIĞI - DİZİN)**

Abdulkadir BAYRAM

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Seyfullah Türkmen**

YOZGAT- 2012

**T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**SÂ' ATNĀME
(İNCELEME - METİN - SÖZ VARLIĞI - DİZİN)**

**Hazırlayan
Abdulkadir BAYRAM**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Seyfullah Türkmen**

YOZGAT- 2012

T.C.
BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı 8011050011 numaralı öğrencisi Abdulkadir BAYRAM'ın hazırladığı "Sa'atnâme, İnceleme-Metin-Söz Varlığı- Dizin" başlıklı ~~DOKTORA~~/YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 28/12/2012 Cuma günü saat 14:00'da yapılmış, tezin onayına ~~OY ÇOKLUĞU~~ / OY BİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Ümit EKER

Üye : Doç. Dr. Seyfullah TÜRKMEN (Danışman)

Üye : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERDAL

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 09/01/2013 tarih ve 01 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

09/01/2013
Yrd. Doç. Dr. Eyyup ECEVİT
Enstitü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “S ‘atn me (İnceleme-Metin-Söz Varlığı-Dizin)” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

12/12/2012

Abdulkadir BAYRAM

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Sā'atnāme
(İnceleme - Metin - Söz Varlığı - Dizin)

Abdulkadir BAYRAM

Bozok Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

2012 : 350 Sayfa

Çalışmada Sā'atnāme adlı eser üzerinde durulmuştur. 96 varaktan oluşan eserin müellifi Hibetullah İbni İbrahim'dir. Yazar hakkında literatürde bilgi yer almamaktadır. Sā'atnāme kelime kadrosu ve dil özellikleriyle Eski Anadolu Türkçesini yansıtmaktadır. Eser dinî ve ahlakî değerlere sıkça vurgu yapmaktadır. Bunu yaparken didaktik bir anlayış çerçevesinde düz yazı kullanılmıştır.

Eser; *İnceleme, Metin, Söz varlığı, Dizin* olmak üzere dört ana bölümden oluşmuştur. Metin bölümünde Arap harfli yazılan eser çeviri yazıya aktarılmıştır. *Dil İncelemesi* bölümünde eserin dil özellikleri saptanarak Türkiye Türkçesi ve Eski Anadolu Türkçesi arasındaki benzerlikler, farklar ve değişimler ortaya koyulmuştur. *Dizin* bölümünde eserin kelimeleri anlamlarıyla birlikte alfabetik sırayla verilmiştir. Söz varlığı bölümünde eserin barındırdığı dilsel değerler ortaya çıkartılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Sā'atnāme, Hibetullah İbni İbrahim

ABSTRACT

MSc. Thesis

S 'atn me

(Analysis – Text – Index)

Abdulkadir Bayram

Bozok University

Institute Of Social Sciences

Department Of Turkish Language And Literature

2013 : 350 Pages

In this study it has been focused upon the work called S 'atn me. The work composed of 96 pages was written by Hibetullah İbni İbrahim. There is any information about the writer in literature. S 'atn me reflects the Turkish of the period from the aspect of its lexical staff and linguistic features.

The works has been handled in four major chapters that were composed of *Analysis, Text, Index and presence of vocabulary*. In the chapter of *Text*, the work that was written in Old Anatolian Turkish has been transcribed and written in Turkish alphabet. In thechapter of Language Analysis; similarities, differences and changes between today's Turkish and the period's Turkish have been put forth by detecting the linguistic features of the work. As for the chapter of *Index*; the lexical staff of the work has been given together with their meaning in an alphabetic order. The presence of linguistic values inherent in the work uncovered.

Key Words: Old Anatolian Turkish, S 'atn me, Hibetullah İbni İbrahim

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	xi
ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ	xii
GİRİŞ	13
MALZEME VE MALZEMENİN İŞLENİŞİ	18
MALZEME	18
MALZEMENİN İŞLENİŞİ	18
BİRİNCİ BÖLÜM	20
1. İNCELEME	20
1.1.SES BİLGİSİ	20
1.1.1.Ünlüler.....	20
1.1.1.1. i/e değişimi	20
1.1.1.2. Yuvarlak ünlü kullanımı	21
1.1.1.3. Kalınlık incelik uyumu.....	21
1.1.1.4.Düzlük yuvarlaklık uyumu.....	21
1.1.1.4.1.1.Sürekli yuvarlak ünlülü olan ekler	22
1.1.1.4.1.2 Hem düz hem yuvarlak ünlülü olan ekler	22
1.1.1.4.1.3 Sürekli düz ünlülü olan ekler	22
1.1.1.5. Ünlü Türemesi.....	23
1.1.1.6. Ünlü Düşmesi.....	23
1.1.1.7. Birleşme	23
1.1.2.ÜNSÜZLER	23
1.1.2.1. damak ünsüzü ve sızıcı gırtlak ünsüzünün bulunması.....	23
1.1.2.2. Birçok Arapça Farsça Türkçe kökenli kelimenin yazımında p yerine b; ç yerine c kullanılmaktadır:	24
1.1.2.3. Günümüzde p ile söylenen bazı kelimelerin metinde b'li şekilleri korunmuştur:	24
1.1.2.4.Ünsüz değişimleri.....	24
1.1.2.4.1. t>d değişmesi	24
1.1.2.4.2. b > p değişmesi	24
1.1.2.4.3. b > v değişmesi:	25
1.1.2.4.4. k > g değişmesi:	25
1.1.2.4.5. > değişmesi:	25
1.1.2.5. Ünsüz erimesi.....	25
1.1.2.5.1. b ve l erimesi	25
1.1.2.5.2. g erimesi	26
1.1.2.6. Ünsüz Türemesi	26
1.1.2.6.1. "y" sesi	26
1.1.2.6.2. İkizleşme	26
1.1.2.6.3 v türemesi	26
1.1.2.7.Ünsüz Benzeşmesi	27
1.1.2.8. Hece düşmesi	27
1.1.2.9.Kelimelerin farklı yazım şekilleri:	28

1.2.ŞEKİL BİLGİSİ	28
1.2.1.İSİM	28
1.2.1.1 İsim Çekim Ekleri	28
1.2.1.1.1 Çokluk Eki:	28
1.2.1.1.2. İyelik Ekleri:.....	28
1.2.1.1.2.1. 1. Teklik Şahıs: "-m, (u)m, -(ü)m"	28
1.2.1.1.2.2. 2. Teklik Şahıs: "- , -(u) , -(ü) "	28
1.2.1.1.2.3 3. Teklik Şahıs: "-ı, -i, -sı, -si"	29
1.2.1.1.2.4. 1. Çokluk Şahıs: "-muz, -müz"	29
1.2.1.1.2.5 2. Çokluk Şahıs: "- uz, - üz"	29
1.2.1.1.2.6 Çokluk 3. Şahıs: "-ları, -leri	29
1.2.1.1.3. İlgi (genitiv) hâli eki.....	30
1.2.1.1.4. Yönelme (dativ) hâli eki.....	30
1.2.1.1.5. Yükleme (akkuzativ) hâli eki	30
1.2.1.1.6. Bulunma (lokativ) hâli eki	31
1.2.1.1.7. Uzaklaşma (ablatif) hâli eki	31
1.2.1.1.8. Eşitlik (ekvativ) hâli eki	31
1.2.1.1.9. Yön gösterme (direktiv) hâli ekleri	32
1.2.1.1.10. Vasıta (enstrumetal) hâli eki	32
1.2.1.2.1. İsimden İsim Yapan Ekler.....	33
1.2.1.2.2. Fiilden İsim Yapan Ekler	35
1.2.2. ZAMİRLER	38
1.2.2.1. Şahıs Zamirleri	38
1.2.2.2. İşaret Zamirleri.....	38
1.2.2.3. Dönüşlülük Zamirleri	38
1.2.2.4. Belirsiz Zamirler	39
1.2.2.5. Soru Zamirleri	39
1.2.2.6. Bağlama Zamirleri	39
1.2.3. SIFATLAR	39
1.2.3.1. Niteleme Sıfatları	39
1.2.3.2. Belirtme Sıfatları	40
1.2.3.3 İşaret Sıfatları	40
1.2.3.4. Belirsizlik Sıfatları	40
1.2.3.5. Soru Sıfatları	40
1.2.4. ZARFLAR	40
1.2.4.1 Zaman Zarfları	40
1.2.4.2. Yer Zarfları.....	41
1.2.4.3. Miktar Zarfları.....	41
1.2.4.4. Tarz Zarfları	41
1.2.5. EDATLAR	41
1.2.5.1. Çekim Edatları	42
1.2.5.2. Bağlama Edatları.....	42
1.2.5.3. Ünlem Edatları (Ünlemler)	43
1.2.6. FİİLLER	43
1.2.6.1. Fiil Yapma Ekleri.....	43
1.2.6.1.1. İsimden Fiil Yapan Ekler	43
1.2.6.1.2. Fiilden Fiil Yapan Ekler.....	44
1.2.6.1.2.1. Ettirgenlik Ekleri.....	45
1.2.6.1.2.2 Edilgenlik Ekleri	45

1.2.6.1.2.3. Dönüşlülük Ekleri	46
1.2.6.1.2.4. İşteşlik Ekleri	46
1.2.6.2. Fiillerde Olumsuzluk	47
1.2.6.3. Fiil Çekimi	47
1.2.6.3.1.Şahıs Ekleri	47
1.2.6.4. Şekil ve Zaman Ekleri	48
1.2.6.4.1. Zaman Ekleri	48
1.2.6.4.1.1. Görülen Geçmiş Zaman	48
1.2.6.4.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman	49
1.2.6.4.1.3. Geniş Zaman	49
1.2.6.4.1.4. Gelecek Zaman.....	49
1.2.6.4.1.5. Şimdiki Zaman	50
1.2.6.4.2. Tasarlama Kipleri.....	50
1.2.6.4.2.1. Emir-İstek Kipi.....	50
1.2.6.4.2.2. Emir Kipi.....	51
1.2.6.4.2.3. Şart Kipi	51
1.2.6.5. Ek Fiil ve Bildirme Ekleri	52
1.2.6.6. Fiillerin Birleşik Çekimleri	52
1.2.6.7. Fiillerde Soru Şekli	53
1.2.6.8. Birleşik Fiiller	53
1.2.6.8.1. İsimlerden yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller	53
1.2.6.8.2. Tasvir Fiilleri.....	54
1.2.6.8.2.1. Süreklilik fiili	54
1.2.6.8.2.2. Tezlik fiili.....	55
1.2.6.8.2.3. Yeterlik (iktidar) fiili	55
1.2.7. ÇEKİMSİZ FİLLER	55
1.2.7.1. Sıfat-Fiiller (partisipler)	55
1.2.7.1.1. Geçmiş zaman ifade eden sıfat-fiiller	55
1.2.7.1.2. Geniş zaman ifade eden sıfat-fiiller	56
1.2.7.1.3. Gelecek zaman ifade eden sıfat-fiiller.....	57
1.2.7.2. Zarf Fiiller (gerundiumlar).....	57
İKİNCİ BÖLÜM	60
2.METİN	60
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	160
3. SÖZ VARLIĞI	160
3.1.Kullanımdan düşmüş kelimeler.....	161
3.2. Atasözleri	164
3.3. Deyimler.....	165
3.4. İkemeler	166
3.5. Ölçü bildiren sözcükler	166
3.6. Yön bildiren sözcükler	166
3.7. Sayı İsimleri	167
..... 3.7.1. Sıra Sayıları.....	147
3.8. Zaman Bildiren Sözcükler.....	167
3.9. Birleşik fiiller	168
3.10. Özel İsimler.....	175
3.11. Arapça Farsça Tamlamalar	178
SONUÇ	181
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	163

4. DİZİN	163
KAYNAKÇA	348
ÖZGEÇMİŞ	350

ÖNSÖZ

Türkçe, tarih boyunca varlığını sürdürmüş, geniş alanlara yayılmış ve konuşulmuş bir dildir.

Eski Türkçeden başlayarak Orta Türkçe dönemi ve Türkiye Türkçesinin temelleri olan Eski Anadolu Türkçesi dönemlerini incelemek ve dönem eserlerini tanıtarak, inceleyerek kullanılabilir hale getirmek büyük bir önem arz etmektedir.

Üniversitelerin lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerinde bu tür çalışmalar yaptırılmaktadır. Birçok eser bu çalışmalarla bilime kazandırılmaktadır. Bu eser de bu alanda yapılan çalışmalardan biridir.

S 'atn me adlı bu çalışmada metin çeviri yazıya aktarılmıştır. Metin üzerinde dil incelemesi, dizin ve söz varlığı çalışmaları yapılmıştır.

Metin içindeki anlam kopukluğu olan yerler ve çalışılan nüshada anlamsız olduğu düşünülen yerler, aynı eserin başka bir nüshasının çalışılmış olduğu, BURAN, Ahmet, Hibetullah İbni İbrahim *Sâ 'atnâme*, Akçağ Yay., Ankara 2011 adlı eserden yararlanılarak parantez içinde eklenmiştir.

Satır sonuna denk gelen sözcüklerin ayrılması konusunda hece bölünen yerler bulunsa da metindeki yazım şekline sadık kalınmıştır.

Metinde müellifin tam ismi geçen yerler koyu punto ile yazılmıştır.

Sözcük sonlarındaki "-b"li yazımlar "-ub, -üb" zarf-fiil eki dahil olmak üzere "-p"li olarak çeviri yazıya aktarılmıştır.

Metin içinde yalnızca özel isimlerin baş harfleri büyük yazılmıştır.

Faklı şekillerde harekelenen sözcükler standartlaştırılmamış, metindeki yazımına sadık kalınmıştır. Bu konuda örneğin "akşam" sözcüğü hem "ağşam" hem "ağşam" şeklinde; "haber" sözcüğü hem "haber" hem "haber" şeklinde; "ihtiyaç" sözcüğü "ihtiyac" şeklinde; "vasf" sözcüğü "vasıf" şeklinde; "hışm" sözcüğü "hışım" şeklinde; "sabr" sözcüğü "sabır" şeklinde; "hatm" sözcüğü, hem "hatim" hem "hatim" şeklinde harekelenmiştir.

Alıntı yapma konusunda doğrudan alıntı yapılmışsa parantez içinde kaynak gösterme yöntemi (APA) kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek veya konuyla ilgili bakılması istenilen eserleri belirtmek için klasik sayfa altı dipnot yöntemi kullanılmıştır.

Uzun bir süreç sonunda çalışmamızın sonuna gelmiş bulunmaktayız. Çalışmamızın her aşamasında bilgi ve tecrübeleriyle, destek ve yardımlarını esirgemeyen, yolumuzu aydınlatan değerli hocam, Sayın Doç. Dr. Seyfullah Türkmen'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yardımsеver tavırlarıyla çalışmamıza katkı sağlayan kıymetli hocam Doç. Dr. Emin Eminoğlu'na, metin kısmında görüşlerine başvurduğum ve emeklerini esirgemeyen Arş. Gör. Hilmi Arıç ve Arş. Gör. Onur Balcı'ya teşekkür ediyorum.

Çalışmam boyunca ve eğitim hayatım boyunca, bütün zorlu süreçlerde, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Abdulkadir BAYRAM

2012 Yozgat

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	:Adı geçen eser.
a.s.	:Aleyhisselam (Allahın selamı üzerine olsun)
Ar.	:Arapça
Far.	:Farsça
Bkz.	:Bakınız
Hız.	:Hazreti
Haz.	:Hazırlayan
r.a.	:Razıallahü anh. (Allah ondan razı olsun)
s.a.v.	:Sallallahü aleyhi vesellem. (Allahın selamı üzerine olsun)
s.	:Sayfa
TDK	:Türk Dil Kurumu
vb.	:Ve benzeri.
Yay.	:Yayımları
Yun.	:Yunanca

ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ

آ	A, Ā ; a, ā	ض	Ẓ, z; Ḍ ḍ
ء	'	ط	Ṭ, ṭ
ب	B, P ; b, p	ظ	Ẓ, ẓ
پ	P, p	ع	‘, ‘
ت	T, t	غ	Ġ,
ث	Ṣ, ṣ	ف	F, f
ج	C, c	ق	Ḳ,
چ	Ç, ç	ك	K, G; k, g, ñ
ح	Ḥ,	ك	G; g, ñ
خ	Ḫ,	ل	L, l
د	D, d	م	M, m
ذ	Z, z	ن	N, n
ر	R, r	و	V, O, Ö, U, Ü, Ū ; v, o, ö, u, ü, ū
ز	Z, z	ه	H; h, a, e
س	S, s	ی	Y, I, Ī, Ī; y, ı, i, ī, ī
ش	Ş, ş		
ص	Ş, ş		

GİRİŞ

Eski Anadolu Türkçesi Türkiye Türkçesi'nin Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan sonra XIII-XV. yüzyıllar arasında gelişme kaydeden ilk dönemdeki yazı dilinin adıdır (ÖZKAN, 2000, s. 40).

Eski Anadolu Türkçesi için, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan önceki Anadolu Selçukluları ve Beylikler dönemlerini de içine aldığından Almanca *Altosmanische* teriminin karşılığı olan "Eski Osmanlıca" terimi de kullanılmıştır (ÇAĞATAY, 1978, s.175).

Hatta bazı eserlerde Eski Anadolu Türkçesi ifadesinin, Anadolu dışındaki Osmanlı şehirlerinde oluşturulan eserleri içine almadığı gerekçesiyle "Tarihi Türkiye Türkçesi" teriminin daha doğru bir kullanım olacağı ifade edilmiştir (TİMURTAŞ, 1977, s. 8).

Eski Anadolu Türkçesi yazı dili Oğuzca üzerine şekillenmiştir. Günümüz Türkiye Türkçesi yazı dilinin temelini oluşturması açısından oldukça önemlidir. Oğuzca daha eski dönemlerde de diğer yazı dillerini etkilemiştir; ancak Oğuzcanın yazı dili haline gelmesi XIII. yüzyıldan sonra gerçekleşmiştir.

Göktürk Devleti zamanında Oğuzlar bu devlet içinde varlıklarını hissettirmişlerdir. Buna bağlı olarak Eski Türkçe döneminde Oğuzca bazı özellikler görülmektedir. Ancak Oğuzca Eski Türkçe döneminde varlığını tek ve bir olarak ortaya koyamamıştır. Eski Türkçe özellikleri içinde bazı özelliklerle varlığını devam ettirmiş, başlı başına yazı dili olup eser vermesi XIII. yüzyılı bulmuştur.

Eski Anadolu Türkçesinin başlangıcını belirleyen eserlerin tamamı elimize geçmiş değildir. Bu bakımdan devrenin başlangıç ve bitiş tarihlerini kesin olarak belirlemek mümkün değildir. Ancak XV. yüzyılın ortalarına doğru Osmanlı Devleti'nin sınırlarının genişlemesi ve siyasi birliğin kurulması ile, Türkçenin de ilim ve kültür dili olarak kudretini kazandığı ve Osmanlı Türkçesi'ne geçiş olarak kabul edilen dönemi Eski Anadolu Türkçesinin bitiş yılları olarak değerlendirmek mümkündür. Fakat şunu da hemen belirtmek gerekir ki dönemler arası zaman sınırını aşan kaymalar her zaman olabilmektedir. Meselâ XV. yüzyılın ikinci

yarısında Osmanlı Türkçesinin başlangıcı olarak değerlendirilebilecek eserler yanında, Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerini devam ettirenler de mevcuttur. (ÖZKAN, 2000, s. 59)

Eski Anadolu Türkçesini üç alt dönemde incelemek mümkündür:

1- Selçuklular dönemi

2- Beylikler dönemi

3- Osmanlılar dönemi

XI. yüzyıl sonlarında 1071 Malazgirt Zaferi'nin ardından çeşitli Türk boyları Anadolu'ya gelip yerleştiler. Anadolu'ya gelen bu boyların çoğunluğunu Oğuzlar meydana getirdiği için burada teşekkül eden edebî lehçenin esasını da tabii olarak Oğuzca teşkil etti (ÖZKAN, 2000, s.59).

Eski Anadolu Türkçesinin bu ilk dönemi olan Selçuklular döneminde Arapça ve Farsçanın hakim olduğu görülmektedir. Buna rağmen XIII. yüzyıl içinde Türkçe bazı eserler oluşturulduğu tarihi kaynaklardan anlaşılmaktadır. Şeyyad İsa'nın Hz. Ali'nin Salsal adlı bir devle cengini anlatan *Salsalnâme*'si yazarı belli olmayan *Şeyh San'an Hikâyesi*, *Battalnâme*, *Danışmendnâme* gibi eserler dönemin eserleridir (KÖPRÜLÜ, 1980, s. 335).

Ayrıca dönemde yazarı belli olan eserler de bulunmaktadır. Bunlar Nasirüddin bin Ahmed bin Muhammed tarafından yazılan *Behçetü'l-hadâik fî mev'izeti'l-halâ-yık¹*, Ali adlı bir şair tarafından yazılan Türk diliyle yazılmış ilk Yusuf kıssası olarak kabul edilen *Kıssa-i Yusuf*, Ebû Hüseyin Ahmed bin Muhammed el- Kudûrî el-Bağdâdî'nin (ö. 428/1037) *Kudûrî tercümesi*, 743(1343) Fakih Yakut Arslan tarafından tercüme edilen *Ferâiz Kitabı* ve *Kitâb-ı Gunya*'dır. Mevlânâ ve Sultan Veled'in Türkçe manzumeleri, Hoca Dehhanî'nin eserleri, Ahmed Fakih'in eserleri, Şeyyad Hamza'nın *Yusuf u Zeliha* ve *Dâstân-ı Sultan Mahmud* mesnevileri ile diğer manzumeler, Yunus Emre'nin şiirleri günümüze kadar gelebilmiş önemli eserlerdir. Bu eserlerde Karahanlı,

¹ Behçetü'l- hadâik üzerinde yapılan çalışmalar için bkz. ÖZKAN Mustafa, Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi, Filiz Kitabevi, İst. 2000, s. 63

Kıpçak ve Oğuz dilleri özelliklerini bir arada görmek mümkündür (ÖZKAN, 2000, s. 65).

Bu bağlamda Türkçenin gelişiminde dönemleri birbirinden tamamen kopuk olarak kabul etmek doğru değildir.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra Anadolu Beylikleri dönemi başlamış oldu. Selçukluların Farsçaya önem vermesine karşın Anadolu beyleri Türkçe konuşma ve yazma konusunda dikkatli davranınca Türkçe parlak bir dönem yaşamıştır.

Anadolu beylerinin millî ruha bağlılıkları sayesinde, Selçuklular döneminin çok az sayıdaki eserlerine karşılık Beylikler döneminde Kur'an tercümeleri, peygamber kıssaları, evliya menkıbeleri, nasihatnâmeler, tıbbî, baytarlığa, avcılığa, cevherlere, rüya tabirlerine ait çeşitli tercüme ve telif kitaplar; edebî alanda dinî ve destanî manzum ve mensur eserler, tasavvufî ve romantik mesneviler, divanlar vb. birçok eser meydana getirilerek Türkçe edebî bir dil olarak iyice işlendi. Bu dönemde kaleme alınan eserlerin pek çoğu da Osmanlı Beyliği sahası içinde meydana getirilmiştir (ÖZKAN, 2000, s. 74).

Beylikler döneminde oluşturulan bazı eserler şunlardır: Gülşehrî'nin 4300 beyitlik *Mantku't-Tayr* adlı eseri, 167 beyitlik *Ker m t-ı Ahî Evran* mesnevisi; Aşık Paşa'nın on iki bin beyitlik *Gariqnâme'si*, *Fakrnâme*, *Vasf-ı Hâl*, *Hikâye* ve *Kimya Risalesi* adlı eserleri; Hoca Mesud'un altı bin beyitten oluşan *Süheyl ü Nevbahar* adlı eseri, *Ferhengnâme-i Sa'dî Tercümesi*; Şeyhoğlu Mustafa'nın *Kenzü'l-Küberâ* ve *Mehekkü'l ulemâ* adlı eseri; Kul Mesud'un *Kelile ve Dimne'si* ve buna benzer çok sayıda eser yazılmıştır.

Osmanlılar döneminde dile Arapça ve Farsça kelimeler girmeye başlasa da XV. yüzyılın ortalarına kadar Beylikler dönemindeki dil yapısının devamı niteliğinde olan eserler de yazılmıştır. Bu dönemde Karamanoğulları ve Candaroğulları varlıklarını devam ettirmektedir. Karamanoğlu ve Candaroğlu sahalarında önemli eserler yazıldığı gibi Osmanlı Devleti içinde de edebî açıdan canlılık görülür. Osmanlı Sarayı, ilim adamları ve şairler için önemli bir himaye merkezi durumundadır. Bu da dönemde birçok önemli eser telif edilmesini sağlar. Bu eserlerden

bazıları: Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'i Ahmedî'nin *İskendernâme*'si Ahmed-i Dâî'nin *Çengnâme*'si, Devletoğlu Yusuf'un 7000 beyitlik *Kitabü'l-beyân* adlı eseri, Abdî'nin *Camasbnâme*'sidir.

Eski Anadolu Türkçesi özellikleri gösteren bir diğer eser ise Hibetullah İbni İbrahim'in *S'atnâme* adlı eseridir. Eser Kayseri Raşit Efendi Kütüphanesi'nde 4987 arşiv numarası ile kayıtlıdır. Eserin yazarı hakkında bilgi bulunmamaktadır. İncelediğimiz nüshada da Hibetullah İbni İbrahim hakkında ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır. Yalnızca şahsiyetin kıyamette şefaatçi olacağından ve şeyh olduğundan bahsedilmektedir.

Hibetullah'ın hakkında bilgi olmadığı gibi eserin yazılış yeri ve tarihi hakkında da bilgi bulunmamaktadır. Eserin içindeki bilgilerden telif bir eser olduğu anlaşılmaktadır. Eserin en eski nüshası Vatikan Kütüphanesi Türkçe yazmalar bölümündeki Borg. Turco 15 numarayla kayıtlı 1057 (1647) tarihli nüshadır. Çalıştığımız nüshanın dil özellikleri eserin XVIII-XIX. yüzyıllarda istinsah edilmiş olduğunu göstermektedir.

Eserin konusu kitabın sebebi telifinde az çok açıklanmaktadır. Eser dinî didaktik bir eserdir. Birçok konu ayet ve hadislerle dayandırılarak anlatılmıştır. Bunun yanında bilgilerin büyük kısmı da efsane ve rivayetlere dayandırılmaktadır. Özellikle cennet, cehennem, huri, şeytan gibi kavramlar, doğa olaylarının oluşumu bazı namazların farz vacib kılınması olayları, Hz. Muhammed (s.a.v.)'in miraca çıkma hadisesi kendine özgü bir üslupla ve çeşitli rivayetlerle anlatılmıştır.

Eserde, ana konu saat ve zaman kavramıdır. Sürekli günün akşam saati, gökler saati, gaflet saati, arş saati, uyku saati ifadeleri kullanılmıştır. Bu saatlerde neler yapılması gerektiği anlatılmıştır. Tavsiyelere uyulması halinde Hibetullah İbni İbrahim'in ahirette şefaatçi olacağı ve tavsiyelere uyan kişilerin cennete gidecekleri sıkça belirtilmiştir.

Eser oldukça yaygındır. Eserin Türkiye'de hemen hemen bütün yazma eserler kütüphanelerinde ve özel kütüphanelerde nüshaları

bulunmaktadır. Bu nedenle toplam nüsha sayısını tam olarak tespit etmek oldukça zordur. Tespit edilebilen kayıtlı 233 nüsha bulunmaktadır.²

Bu çalışmada S 'atn me adlı eserin Kayseri Raşit Efendi Kütüphanesi'nde 4987 arşiv numarasıyla kayıtlı nüshası üzerinde inceleme yapılmıştır.

² Nüshalar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmet Buran, S 'atn me Hibetullah İbni İbrahim, Akçağ Yay., Ankara 2011, syf. 22-48

MALZEME VE MALZEMENİN İŞLENİŞİ

MALZEME

Bu çalışmanın materyali; Hibetullah İbni İbrahim'in *S'atn me* adlı eseridir. Eserin Kayseri Raşit Efendi Kütüphanesi'nde 4987 arşiv numarasıyla kayıtlı olan nüshasından bir kopya alınmıştır. Arap alfabesiyle yazılmış olan *S'atn me* toplam 96 varaktır. Her bir varak on üç satırdan oluşmaktadır. Varak kenarlarında süsleme ve çerçeve bulunmamaktadır.

MALZEMENİN İŞLENİŞİ

Çalışma yapılan eser doksan altı varaktır. Metni okumada Ferit Devellioğlu'nun *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*'ından, Şemseddin Sami'nin *Kâmûs-ı Türkî* adlı sözlüğünden, Steingass'ın *Farsça-İngilizce* sözlüğünden, Redhouse *Osmanlıca İngilizce Sözlük*'ten, Cem Dilçin'in *Yeni Tarama Sözlüğü*'nden, TDK *Türkçe Sözlük*'ten, çeşitli çalışma ve eserlerden yararlanılmıştır.

Metin dikkatle okunarak transkripsiyon alfabesi kurallarına göre latin harfli alfabeye aktarılmıştır. Eserde var olduğu düşünülen eksiklikler çalışılan diğer nüshadan da yararlanılarak () sembolü içinde gösterilmiştir. Bu bağlamda kısmen de olsa nüsha karşılaştırması da yapılmıştır. Metinde Arapça kısımlardan oluşan ayet ve hadisler Arap harfli orijinal şekliyle aktarılmıştır.

Çalışmanın *İnceleme* bölümünde metindeki yazım ve dil özellikleri titizlikle incelenmiş; Eski Anadolu Türkçesi unsurları Türkiye Türkçesiyle karşılaştırılmıştır. Söz konusu değişimler, farklılıklar bu açıdan art zamanlı dil değişimleri olarak nitelendirilebilir. Bilindiği gibi bir dilin çeşitli dönemleri arasında arada geçen zaman uzaklığına ve yakınlığına göre çeşitli dil değişimleri meydana gelebilmektedir. Bu açıdan çalışmada yapılan iş lehçe içi art zamanlı bir dil karşılaştırmasıdır. Bu bölümde çeşitli örnekler verilmiş; verilen örneklerin varak ve satır numaraları belirtilmiştir.

Çalışmanın *Söz Varlığı* bölümünde metinde geçen sözcüklerin hangi dillere ait oldukları sayısal verilerle belirtilmiştir. Ayrıca metinde geçen atasözleri, deyimler, ikilemeler, ölçü bildiren sözcükler, birleşik fiiller, tamlamalar vb. hakkında çeşitli bilgiler verilmiştir.

Çalışmanın *Dizin* bölümünde ise sözcükler alfabetik sıraya göre dizilmiş, sözcüklerin geçtiği varak ve satır numaraları verilmiştir. Dizinde sıralanan sözcüklerin anlamları ve hangi dile ait oldukları da yazılmıştır.

Bütün bu çalışmalarla elimizdeki Eski Anadolu Türkçesi eserinin bütün yönleriyle incelenerek, kullanılabilir hale getirilmesiyle sonraki çalışmalara fayda sağlayabilmek amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İNCELEME

Yazım ve dil özellikleri göz önüne alındığında eser, Eski Anadolu Türkçesi dönemini yansıtmaktadır. Eseri incelediğimizde Türkiye Türkçesinde kullanılan bazı eklerin bu dönemde kullanılmaya başladığını görüyoruz³. Bu durum bize, eserin Eski Anadolu Türkçesi'nin son dönemlerinde yazılmış olduğu bilgisini vermektedir.

Eser harekelenerek özenle yazılmıştır. Bu durumun da getirdiği kolaylıkla birlikte eserde, Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini bariz bir şekilde görmek mümkündür.

Bu özelliklerin bazıları şunlardır:

1.1.SES BİLGİSİ

1.1.1.Ünlüler

1.1.1.1. i/e değişimi

Eskiden beri Türkçede çok yönlü (i > e, e > i, i > é, e > é, é > e) değişmelerin olması bu meselenin kesin olarak ispatını güçleştirmiştir. Bu türlü çok yönlü değişiklikler Türk lehçelerinde de hâlen görülmektedir⁴.

Eser, i/e değişimi konusunda genellikle i'li şeklin kullanımı tarafındadır:

³ Metinde Türkiye Türkçesi gelecek zaman eki olan -acak, -ecek eklerinin kullanılmış olması bu konuya örnek olabilir.

⁴ i/e değişimiyle ilgili bkz. ARAT, Reşit Rahmeti, Türkçe Metinlerde e/i meselesi, Krakow 1953; EMRE, Ahmet Cevat Türkçede Bulanık e (é) Fonemi, Türk Dili Belleten, 1946, s. 487-497; KORKMAZ, Zeynep, Marzubân-nâme Tercümesi, Ankara 1973, s. 100; TİMURTAŞ, Faruk K., Eski Türkiye Türkçesi, İstanbul 1977, s. 21.

gice / كيجه (12b/9), *yir* / ير (12a/4)

Ancak nadiren de olsa kapalı e'li şekilleri de görmek mümkündür: *eşidicek* / اشيديجك (26a/4), *geydürelər* / گيدرلر (71a/2)

1.1.1.2. Yuvarlak ünlü kullanımı

Eski Anadolu Türkçesi'nin yaygın bir özelliği olan son hece ünlüsünün yuvarlaklaşması eserde sıkça görülmektedir⁵.

Bu durum eserde bazı yerlerde doğrudan vav (و) ile, bazı yerlerde ise hareke ile gösterilmiştir: *ilerü* / ايلرو (20a/1) *çeküp* / جكوب (3b/2), *kaldum* / قلنم

Kelimelerin sonunda bulunan dar yuvarlak ünlüler kalıplaşmış olarak dar düz yazılmıştır:

Konşularını / فوكشولركي *güni* / كوني

1.1.1.3. Kalınlık incelik uyumu

Metinde genel olarak korunmaktadır:

gündüz (21a/1), *eksük* (58b/7), *doğru* (2b/8), *dirlik* (31b/2)

1.1.1.4. Düzlük yuvarlaklık uyumu

⁵ Yuvarlaklaşmayla ilgili bkz. ERGİN, Muharrem, Türk Dil Bilgisi, İstanbul 1970, s. 306; KORKMAZ, Zeynep, Marzubannâme Tercümesi, Ankara 1973, s. 109; TULUM, Mertol, Sinan Paşa, Tazarrunâme, İstanbul 1968, s. 74; ÇAĞATAY Saadet, Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler, Ankara 1978, s. 243.

Ünlülerdeki yuvarlaklaşma nedeniyle önemli ölçüde bozuktur:

itdürüb / (72b/8), gizledü (25a/13)

Eklerdeki yuvarlaklaşma dışında " *apu, ilerü, yılduz, berü, içerü, kendü, bu a u, eyü...*" gibi kelimelerin kök ya da gövdelerindeki ünlülerin sürekli veya çoğunlukla yuvarlak olması da uyumun bozulmasına sebep olmuştur.

1.1.1.4.1 Eklerde Ünlü Yuvarlaklaşması

1.1.1.4.1.1.Sürekli yuvarlak ünlülü olan ekler

Ettirgen çatı eki <i>-dUr</i>	: <i>itdür (14b/12), geydüreler (71a/2) ...</i>
Bildirme eki <i>-dUr</i>	: <i>ço dur (5a/8)</i>
Sıfat-fiil eki <i>-dUK</i>	: <i>or du ları (21b/9)</i>
Zarf-fiil eki <i>-Up</i>	: <i>kızarup (71b/2)</i>
Fiilden isim yapma eki <i>-Uk</i>	: <i>uyanü (40b/5)</i>
Geniş zaman eki <i>-Ur</i>	: <i>gelür (12a/8)</i>
İstek birinci çokluk şahıs eki <i>-vUz</i>	: <i>olavuz (35b/5), virevüz (24a/5)</i>

1.1.1.4.1.2 Hem düz hem yuvarlak ünlülü olan ekler

İsimden isim yapma eki <i>-cIk, -cUk</i>	: <i>ocacı lara (5b/2), arıcı lara (5b/2)</i>
Dönüşlü çatı eki <i>-n</i>	: <i>olundı (54a/5), sevine (12b/7)</i>
İşteş çatı eki <i>-ş</i>	: <i>turışa (30a/2)</i>
Edilgen çatı eki <i>-l</i>	: <i>urılur (36b/13)</i>

1.1.1.4.1.3 Sürekli düz ünlülü olan ekler

Emir ikinci teklik şahıs eki <i>-gII</i>	: <i>eylegil</i> (3a/1)
Öğrenilen geçmiş zaman eki <i>-mIş</i> (28a/3)	: <i>getirmişdür</i>
Görülen geçmiş zaman üçüncü teklik şahıs eki <i>-dI</i>	: <i>inandı</i> (14a/10)
Zarffiil ekleri <i>-IncA</i> ve <i>-IcAk</i>	: <i>ılınca</i> (32b/5)
İsimden isim yapma eki <i>-cI/-çI</i>	: <i>oyuncu</i> (56a/13)

1.1.1.5. Ünlü Türemesi

Metinde özellikle çift ünsüz taşıyan Arapça kelimelerde ünlü türemesi sıkça görülmektedir:

akl > *akıl* عَقْلٌ (12b/2), *asl* > *asıl* أَصْلٌ (56a/4), *fıkr* > *fikir* فِكْرٌ (65a/3), *ilm* > *ilim* عِلْمٌ (1b/12)

1.1.1.6. Ünlü Düşmesi

Metinde orta hece ünlüsünün düşmesi olayı sıkça görülmektedir:

ogulan > *oğlan* (49b/12), *uyuku* > *uyku* (38a/10), *buyuruk* > *buyruk* (55b/2)

1.1.1.7. Birleşme

İki ünlünün yan yana gelememesi nedeniyle geçici veya kalıcı birleşmeler metinde bulunmaktadır:

bu+o+eyle > *böyle* (14b/1), *şu+ol* > *şol* (10a/11), *ne+içün* > *niçün* (20a/11)

1.1.2. ÜNSÜZLER

1.1.2.1. damak ünsüzü ve sıvıcı gırtlak ünsüzünün bulunması

Eski Anadolu Türkçesi yazı dilinde kullanılan " " ünsüzü ve " " ünsüzü eserde kullanılmaktadır:

yo sul / يُوخسولُ (82a/12) gö üli / كوئلي

1.1.2.2. Birçok Arapça Farsça Türkçe kökenli kelimenin yazımında p yerine b; ç yerine c kullanılmaktadır:

a ac / أَعَاجُ (59a/11) aldu ca / الدُوْفَجَة (53a/5)

Metni kurarken gerekli yerlerde kelime sonlarındaki b ünsüzünü p; c ünsüzünü ise ç şeklinde okuduk.

1.1.2.3. Günümüzde p ile söylenen bazı kelimelerin metinde b'li şekilleri korunmuştur:

bişen / بيشنُ (51a/8)

1.1.2.4. Ünsüz değişimleri

1.1.2.4.1. t>d değişmesi

"t>d" değişmesi bakımından kalın ünlülü kelimelerin birçoğunun "ط" ile yazıldığı görülmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde bu değişimler eserden esere farklılık göstermektedir. Bu durumda "t > d" değişmesi bakımından metinde t'li yazım korunmuştur.

țamarların / طَمْرَلَرَيْنُ (38a/6), țamla طَمْلَه (63a/9), țarlı dan طَارِلْفَدْنُ (29b/1)

1.1.2.4.2. b > p değişmesi

Bazı kelimeler Eski Türkçede olduğu gibi "b"li şekillerini devam ettirmiştir. Metinde de böyle bir örnek bulunmaktadır:

bu ar (72b/12)

1.1.2.4.3. b > v değişmesi:

Eski Türkçedeki ön, iç ve son seslerdeki bazı "b"ler bu dönemde v olmuştur. Bu durumun örnekleri metinde de bulunmaktadır:

bar- > *var-* (13a/6), *bir-* > *vir-* (38b/9), *yabız* > *yavuz* (44a/10), *eb* > *ev* (51a/4)

1.1.2.4.4. k > g değişmesi:

Eski Türkçeden Batı Türkçesine geçerken oluşan bu değişiklik tamamen yayılmış değildir. "K"li devam eden örnekler de bulunmaktadır. Arap harfli metinde bu seslerin ikisi de kef (ك) ile yazıldığından bu ayrımı tespit etmek oldukça zordur. Eserde biz bu tür sözcükleri g'li okuduk.

gel- (67a/9), *git-* (49b/3), *gönülde* (44a/3), *gövdesi* (68b/5), *gün* (20a/4), *güneş* (38a/13)

1.1.2.4.5. > değişmesi:

Metinde özellikle iç seste > değişimini yansıtan örnekler bulunmaktadır:

a ş m (11b/13), *yo sa* (49a/3), *yo sul* (82a/12)

1.1.2.5. Ünsüz erimesi

1.1.2.5.1. b ve l erimesi

Eski Türkçedeki *bol-* kelimesinin başındaki "b" harfi erimiştir. Metinde örneği bulunmaktadır.

ol (11a/12)

1.1.2.5.2. g erimesi

Birden fazla heceli kelimelerin sonunda "g" erimesi ve kelimelere gelen bazı eklerin başında "g" erimesi metinde görülmektedir.

Eski Türkçeye göre "g" erimesi söz konusudur. Türkiye Türkçesine göre "g" erimesi söz konusudur.

tirig > diri (80b/12), *katıg > atı* (44a/7)

1.1.2.6. Ünsüz Türemesi

1.1.2.6.1. "y" sesi

Yardımcı ses durumunda kullanılan "y" sesi metinde bulunmaktadır.

aldayup (68b/10)

1.1.2.6.2. İkizleşme

Bazı Eski Anadolu Türkçesi eserlerinde görülen ikizleşme eserde de görülmektedir:

assı / آصّی (43b/4) *ıssı / ائسی*

1.1.2.6.3 v türemesi

Eski Türkçede *ur-* şeklinde olan fiil bu devirde olduğu gibi eserde de hem *ur-* hem *vur-* şeklindedir:

ura (79b/4), *vurur* (59a/12)

1.1.2.7.Ünsüz Benzeşmesi

Şu ekler kök ünsüzü nasıl olursa olsun hemen hemen her zaman sedalı olarak kullanılmaktadır:

- di*, -*di* görülen geçmiş zaman eki : *didüñ* (14b/6), *ayıtdı* (11b/1),
-*duk*, -*dük* sıfat-fiil eki : *git-düg-i* (3b/8),
giydügi(88b/9),
-*dur*, -*dür* fiilden fiil yapma (ettirgenlik) eki : *unutdurur* (41a/11),
itdür (14b/12),
-*da*, -*de* bulunma durumu eki : *anda* (44b/6), *kerîmde* (17a/1),
-*dan*, -*den* ayrılma hali eki : *kit bdan* (5a/8),
l civerdden (84b/9),
-*dur*, -*dür* [*durur*] bildirme eki : *l zımdur* (32b/9),
ma ribdedür (84b/5),

İki ünlü arasında bulunan sedasız ünsüzler sedalılaştırmışlardır Böylece -*t* > -*d*-, -*k* > -*g*-, - > - - değişimleri olmuştur:

yüklet- / *yükledeler* (25a/11), *ilet-* / *ilede* (78b/11), *aya ı* (32a/6)...

1.1.2.8. Hece düşmesi

Metinde hece düşmesinin tek örneği vardır. Bu da "*tur-*" fiilinden gelen bildirme eki "*durur*"un -*dur* şekline dönüşmesidir:

açı dur (21b/2), *demdür* (44a/10)

1.1.2.9.Kelimelerin farklı yazım şekilleri:

Metinde bazı kelimelerin iki ayrı şekilde yazıldığı görülmektedir:

kendi (30a/6), *kendü* (17b/10), *okı-* (31b/8), *oku-* (11a/2)

1.2.ŞEKİL BİLGİSİ

1.2.1.İSİM

1.2.1.1 İsim Çekim Ekleri

1.2.1.1.1 Çokluk Eki:

"-lar," çokluk ekinin eserde de farklı bir durumu yoktur. Aynen korunmaktadır:

a açlar (59a/11), *ba çeler* (27a/12)...

1.2.1.1.2. İyelik Ekleri:

1.2.1.1.2.1. 1. Teklik Şahıs: "-m, (u)m, -(ü)m"

Düz ünlülü örneklerle birlikte, metinde ağırlıklı olarak yuvarlak ünlülü örnekler bulunmaktadır:

benim c n-i-m (11a/2), *dîd r-i-m* (5a/7), *evl dlar-u-m-dan*(76b/3), *teyri te'ālā hitāb ider ey kul-u-m* (13b/7)

1.2.1.1.2.2. 2. Teklik Şahıs: "- , -(u) , -(ü) "

Yuvarlaklaşmanın etkisiyle metinde ek yuvarlak ünlü olarak bulunmaktadır.

masum(u)-η (73a/8),

Metinde bazı örneklerde bu ek η yerine n harfi ile gösterilmiştir.

cemāli-n-e (82a/9), *üst-(ü)-n-deki* (21a/10)

1.2.1.1.2.3 3. Teklik Şahıs: "-ı, -i, -sı, -si"

Metinde 3. teklik şahıs iyelik eki *-ı, -i, -sı, -si* kullanılmıştır.

va‘de-si (62b/7), *yidi-si* (87a/13), *z viye-si-ne* (20a/7), *ba çe-si-nden* (37a/4), *balı -ı* (31b/9)

1.2.1.1.2.4. 1. Çokluk Şahıs: "-muz, -müz"

Metinde de 1. çokluk şahıs iyelik eki olarak *-muz, -müz* kullanılmıştır. Ünsüzle biten kelimelerde araya yardımcı ünlü girmiştir.

baş-ı-muz-da (43b/2), *ula -u-muz-a* (42b/7), *makbere-müz* (41b/13), *ten-ü-müz-i* (41b/5)

1.2.1.1.2.5 2. Çokluk Şahıs: "- uz, - üz"

Metinde yuvarlaklaşmanın etkisiyle sadece yuvarlak ünlü olarak görülmektedir.

‘amel-i- üz-i (47a/1), *ana- uz* (72b/13), *ata- uz-dan* (73a/2), *cez - uz-ı*

1.2.1.1.2.6 Çokluk 3. Şahıs: -ları, -leri

Metinde çokluk 3. şahıs iyelik eki *-ları, -leri* olarak görülmektedir.

ana-ları (71b/4), *ata-ları* (71b/4), *ecd d-ları-na* (71a/5)

1.2.1.1.3. İlgi (genitiv) hâli eki

-uŋ, üŋ, -nuŋ, -nüŋ'dür Eski Anadolu Türkçesi döneminde daima yuvarlak ünlülü olmuştur. Metinde de örnekleri bulunmaktadır.

ān-un (35a/8), *ayağ-uŋ* (10a/4), *ziyādesi-nüŋ* (45b/4)

1.2.1.1.4. Yönelme (dativ) hâli eki

Yönelme hali eki "*-a,-e*"dir. Ünlüyle biten kelimelerde araya "y" ünsüzü girmektedir. Metinde de örnekleri bulunmaktadır.

yüzlerin-e (35a/1), *gün h-a* (37b/3), *örmetin-e* (39b/2)

1.2.1.1.5. Yükleme (akkuzativ) hâli eki

Eski Türkçede ünlü uyumuna bağlı olarak *-ı, -ig, -u, -üg* şekilleri bulunan ekin Batı Türkçesine geçince *ğ* ve *g*'leri düşünce geriye kalan yardımcı ünlü, ekin görevini üstlenerek asıl ek durumuna geçmiştir. Eski Anadolu Türkçesi döneminde daima düz ünlülü olmuştur. (ERGİN, 1951, s.304)

Metinde *-ı, -i* şekli sıkça görülmektedir.

su-y-ı (38a/8), *n r-ı* (38a/11), *nlar-ı* (40b/6)

1.2.1.1.6. Bulunma (lokativ) hâli eki

Bulunma hali eki "-DA"dır. Metinde de örnekleri bulunmaktadır.

düny -da (41b/10), *abir-de* (43a/12), *cennet-de* (50a/4)

1.2.1.1.7. Uzaklaşma (ablatif) hâli eki

Uzaklaşma hâli eki Eski Anadolu Türkçesinde "-dan/-den" şeklindedir. "t"li hali sonradan benzeşmeyle ortaya çıkmıştır. Ekin metindeki bazı örnekleri şunlardır:

açlık-dan (21a/4), *a zın-dan* (84b/7), *beg-den* (81b/2), *cennet-den* (11b/10)

1.2.1.1.8. Eşitlik (ekvativ) hâli eki

Eşitlik eki *-ça/-çe; -ca/-ce*'dir. Ekin kullanımında Türkiye Türkçesinden farklı bir durum yoktur. Ekin eşitlik dışında karşılaştırma, miktar, kadar, benzerlik gibi çeşitli anlam ve fonksiyonlarının bulunduğu gibi, göre ve tarafından edatlarının yerini tutan kullanılışlara sahip olduğu görülmektedir. (KORKMAZ, 1960, s. 275-358)

Metinde de eşitlik ekinin örneklerine rastlamak mümkündür.

y n-ca (7a/13), *bun-ca* (25b/7), *böyle-ce* (62a/12), *eyü-ce* (76b/5)

"-ça,-çe" eki metinde genellikle *-dukça, -dükçe* şeklinde zarf fiil eki görevi altında kullanılmıştır.

şal-dukça (83b/2), *şolu-dukça* (84b/11), *dön-dükçe* (13a/2), *es-dükçe* (53b/9)

Eski Türkçedeki "-layı -leyi" ekinin devamı niteliğindeki "-layın, -leyin" eki eşitlik görevinde metinde seyrek olarak kullanılmaktadır.

—
ancı-layın-dur (77b/5), *senci-leyin* (30b/5)

1.2.1.1.9. Yön gösterme (direktif) hâli ekleri

Bu ekler "-ra, -re," "-aru, -erü" ve "-ru, -rü"dür. Eklerin örnekleri metinde bulunmaktadır.

taş-ra (9a/4), *iç-re* (12b/1), *ni-re* (85a/10)

il-erü (1b/4)

Bazı kelimelerde kalıplaşmış olarak bulunmaktadır.

girü (20a/8), *berü* (12a/6)

1.2.1.1.10. Vasıta (enstrumetal) hâli eki

Vasıta ekleri bağlama edatı olan *ıla, ile*'nin ekleşmiş hali *-la, -le* ve *-n*'dir.

Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ululu ı-y-la (54b/13), *a ı-y-la* (10a/13), *cümlesi-y-le* (2b/7), *dili-y-le* (90b/4)

deg-i-n (14b/13), *iç-ü-n* (12b/5)

1.2.1.2. İsim Yapma Ekleri

1.2.1.2.1. İsimden İsim Yapan Ekler

-an/-en

Çoğunlukla küçültme işleviyle kullanılır. Yaygın olmayan bir ektir. Metinde nadiren kullanılmaktadır.

o l-an (49b/12)

-ca/-ce,-a/-ça

Eşitlik hâli ekidir. Bazı durumlarda kalıplaşarak yapma eki hüviyetine bürünmüştür.

y n-ca (7a/13), *bun-ca* (25b/7)

-cı, -ci, çı, çi :

Daha çok meslek isimleri ve bir işi alışkanlık hâline getiren kimseyi gösteren isimler yapar. Devrenin başlangıcında ekin yalnız ç'li şekilleri görülürken, sonradan c'li şekilleri de kullanılmıştır. (TİMURTAŞ 1985, s. 429)

Metinde örnekleri bulunmaktadır.

oyun-cı-lara (56a/13), *yazı-cı-dur* (51b/6)

-cak,-cek, -cuk, -cük, -cuğaz, -cüğez

İsimlerden küçültme ve sevgi, acıma vb. anlamlı isimler türetir. Metinde bir örneği vardır.

böce-cük-lere (50b/6)

-daş, -deş

Genellikle beraberlik, ortaklık anlamı verir. Metinde örnekleri vardır.

ar-daş (42b/7), *arın-daş* (53b/7), *yol-daş* (22a/10)

-lık, -lik, -luk, -lük

Yuvarlaklık, düzlük bakımından kök ünlüsüne genellikle uyar. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

aç-lık-dan (21a/4), *ber ber-lik* (30a/2), *cehennem-lik* (17b/8), *iyi-lük* (17b/2)

-lu, -lü

İsimden sıfat yapmak için kullanılır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

koğu-lu (54a/1), *ot-lu* (42b/7), *devlet-lü* (69b/13), *eyer-lü* (53a/2)

-rak, -rek

Sıfatlardan ve zarflardan üstünlük ve en üstünlük derecelerini ifade eden kelimeler türetir. (ÖZKAN, 2000, s. 119)

Metinde örnekleri bulunmaktadır:

gice-rek (31b/11)

-suz, -süz

dest r-suz (88a/3), *şu-suz* (18a/11), *devlet-süz* (48a/6), *ök-süz* (23a/13)

1.2.1.2.2. Fiilden İsim Yapan Ekler

-ak, -ek

Bu ek genellikle yer ve alet ismi yapar. Metinde bir örneği bulunmaktadır.

sanc-ak (53a/8)

-gu, -gü, -ku, -kü

Genelde alet ismi yapar. Bazen farklı anlamlarda kelimeler de yapmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır:

sev-gü-lü (52b/9), *uy-ku* (61a/9)

-gun, -gün

Genellikle tek heceli kelimelere gelir. Onlardan sıfat veya isim yapar. Metinde düz ünlülü bir örneği bulunmaktadır:

az-ın-a (38a/5)

-ıcı, -ici :

Bir işi hünlerle ve alışkanlık halinde yapanı göstermek üzere isimler türetir. Ekin Eski Türkçedeki -ıg-çı, -ig-çi birleşik şeklinden geldiği kabul edilmektedir (TİMURTAŞ, 1985, s. 431).

Metinde örnekleri bulunmaktadır:

al-ıcı (43b/1), *yaż-ıcı-dur* (51b/6), *esirgey-ici-dür* (55b/3) *gözed-ici* (55b/10)

-k. -(u)k, -(ü)k

Sıfatlar, alet ve eşya isimleri yapar. Metinde örnekleri görölmektedir:

buyr-u (55b/2), *büyü-k* (84b/7), *sovu-k* (85a/8)

-m

Bir defada olan işleri anlatan kelimeler yapar. Metinde bir örneği vardır.

öl-ü-m (21b/4)

-mak, -mek

Mastar ekidir. Fiilden isim yapma ekidir. Türk lehçelerinde tarihi ve modern bütün lehçelerinde işlektir. Her fiil tabanına getirilir.

a ırla-ma (19a/9), *ayrıl-ma* (43a/12), *bil-mek* (11a/2), *çekiş-mek* (18a/9)

-me

-mek mastarının hafifletilmiş biçimidir. Daha çok iş isimleri yapar. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

depret-me-sinden (40a/11), *es-me-ge* (28b/10)

-n

Çeşitli anlamlarda isimler türetmektedir. Metinde örnekleri vardır.

büt-ü-n (2a/12), *uz-u-n* (5b/8)

-u, -ü, -ı, -i :

Çeşitli anlamlarda isimler türetir. Metinde örnekleri vardır.

o -u-lar (72b/6), *or -u* (21b/3), *ko ş-u* (24b/7)

1.2.2. ZAMİRLER

1.2.2.1. Şahıs Zamirleri

Şahıs zamirler "*ben*", "*sen*", "*o*"; "*biz*", "*siz*", "*anlar*", "*olar*"dır. 3.teklik şahıs zamirleri "*ol*" ve "*olar*" değişiklik göstererek bazı örneklerde "*anı*", "*a a*", "*anda*", "*andan*", "*anı*", "*anlara*"... şekillerini alır. Türkçede zamirlerin çekiminde kökleri değişmektedir. (MANSUROĞLU, 1949, s.501-518)

Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ben (4a/7), *sen* (9b/2), *ol* (9b/6), *biz* (9b/12), *siz* (12b/3), *anlar* (10a/2), *an* (12a/12)

Zamirlerinin çeşitli hal ekleriyle genişletilmiş şekilleri vardır.

1.2.2.2. İşaret Zamirleri

Bu, *şu*, *ol*, *o*, *şol* kelimeleridir. Şu zamirinin çokluk durumu şular, o zamirinin çokluk durumu olar'dır. Bu zamirlerin çokluk şekilleri "ile" ve "için" edatlarını alırken araya bir ilgi hali eki girer. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

bu (16a/9), *ol*(53a/8), *bunlar* (17a/4), *şundan* (13b/8), *bundan* (27a/5)

1.2.2.3. Dönüştülük Zamirleri

Dönüştülük zamirleri "*öz*", "*kendü*", "*kendüz*"dür. Metinde örnekleri bulunmaktadır. Ayrıca metinde zamirin düz ünlülü hali "*kendi*" de bulunmaktadır.

öz (65b/5), *kendi* (1b/10), *kendü* (17b/7)

1.2.2.4. Belirsiz Zamirler

Soru zamiri olarak da kullanılan "*kim*", "*ne*" kelimelerinin dışında belirsiz zamir olarak kullanılan "*her biri*", "*her kim*", "*kamu*", "*kamusu*", "*kangısı*", "*ayruk*", "*kimesne*", "*cümle*", "*cümlesi*", "*özge*", "*fül n*"... vb. birçok kelime bulunmaktadır. Metinde örnekleri vardır.

her kim (22b/7), *her birisi* (37a/9), *biri* (47a/8), *anı* (88a/2), *cümle* (88b/6), *kimesne* (43b/12), *fülan* (62a/8)

1.2.2.5. Soru Zamirleri

"*Kim*" ve "*ne*" kelimeleri soru zamiri olarak kullanılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

kim (55b/7), *ne* (56a/8)

1.2.2.6. Bağlama Zamirleri

Bağlama zamiri olarak "*kim*" ve Farsça'dan gelen "*ki*" kullanılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

kim (57a/8), *ki* (57b/2)

1.2.3. SIFATLAR

1.2.3.1. Niteleme Sıfatları

Niteleme sıfatı olarak kullanılan birçok kelime vardır. Metindeki örnekleri şöyledir:

eyü kişi (18b/2), *aragu yir* (76b/12), *tatlu c nün* (72a/5)

1.2.3.2. Belirtme Sıfatları

Belirtme sıfatları olarak sayı isimleri kullanılır. Türkiye Türkçesinden farklı olarak bazı ses değişiklikleri bulunmaktadır.

biş va it (77b/10), *yigirmi beş günlük* (80a/13), *yidi dürlüdür* (86a/4)

1.2.3.3 İşaret Sıfatları

"*Bu*", "*şu*", "*ol*", "*şol*", "*uşbu*", "*işbu*" vb. kelimelerden oluşur.

bu aberi (28b/6), *şu de lü* (47a/9) *şol vakit* (62b/10)

1.2.3.4. Belirsizlik Sıfatları

"*Bir*", "*fölan*", "*her*" vb. birçok kelimededen oluşur. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

bir yere (48a/7), *fölan mahalleye* (62a/9), *her kişiye* (62b/7)

1.2.3.5. Soru Sıfatları

Soru sıfatı olarak "*an ı*" ve "*ne*" kullanılmıştır.

kankı 'avret (88a/7), *ne kadar* (9b/12)

1.2.4. ZARFLAR

1.2.4.1 Zaman Zarfları

Bunların bazıları doğrudan zaman zarfı olan kelimelerdir: *İmdi*, *imdi*, *şimdi*, *kaçan*, *kaçan kim* ...

imdi (10b/3), *şimdi* (48b/13), *açan* (53a/9), *kaçan kim* (66a/9)

Bir kısmı da sıfat ve zamir olan bazı kelimelerin zarf anlamıyla kullanılmasıyla oluşmuştur.

andan (13a/3) (ondan sonra anlamında), *gice* (19b/3), *gündüz*(21a/1)

1.2.4.2. Yer Zarfları

Yer bildiren bazı kelimeler yer zarfı olarak kullanılmıştır.

ardınca (73a/9), *berü* (12a/6)

1.2.4.3. Miktar Zarfları

Miktar zarflarının bir kısmı doğrudan zarftır, bir kısmı ise kelime tekrarlarından oluşmuştur.

bir zerre (39b/12), *çok* (41b/9), *az* (34b/8)

1.2.4.4. Tarz Zarfları

Tarz, durum, sebep, sonuç, beraberlik, amaç anlamları ifade eden kelimelerdir.

ancılayındur (77b/5), *böyle* (14b/1), *öyle* (19b/12), *şöyle* (58b/8)

1.2.5. EDATLAR

Bağlam içinde cümleye çeşitli anlamlar katan, bu yönüyle görev yönleri ağır basan kelimelerdir. Bütün edatlar tamamen anlam boşalmasına uğramamışlardır. Geçiş evresinde olanlar da vardır.

1.2.5.1. Çekim Edatları

İsimlerden sonra gelerek sonraki unsurlarla bağlantı kurar. Çekim edatları genellikle yalnızca edat olarak kullanılan kelimelerdir. (TİKEN, 2004, s.78)

artu (88a/2), *gibi* (1b/7), *birle* (18b/5), *nitekim* (18b/7), *ötürü* (30a/10), *üzere* (21a/4)

1.2.5.2. Bağlama Edatları

Kelimeleri, kelime gruplarını, cümleleri bağlar.

Cümle başı edatları

eger (19a/5), *meğer* (20b/13)

Zıtlık anlamıyla sınırlama ifadesi taşıyanlar

amma (33b/12), *anca* (43b/8), *lakin* (70a/13)

Sebep bildirenler

çünkü (75b/8), *zîrâ* (78a/11)

Yardımcı cümleleri ana cümleye bağlayanlar

kim (78b/7), *ki* (78b/11)

Sıralama ve atf bildirenler

y hud (70a/4), *bile* (86a/6), *birle* (8b/3), *da ı* (9a/4)

ile ve için edatları ve i- ek fiili zaman zaman ekleşmiş ve bitişik yazılmıştır:

ha kıçün / حَقِيقُونَ (20a/11), *cümlesiyle* / جُمْلَهَسِيْلَه (2b/7)

1.2.5.3. Ünlem Edatları (Ünlemler)

Çağırma, seslenme, his bildiren kelimelerdir.

Seslenme ifadesi taşıyanlar

hey (48a/6), *y* (57a/5), *ey* (13b/7)

Teessür if de edenler

h (19b/10), *zihi* (50b/5), *zinh r* (76b/11)

1.2.6. FİİLLER

1.2.6.1. Fiil Yapma Ekleri

1.2.6.1.1. İsimden Fiil Yapan Ekler

Metindeki örnekleri şöyledir.

-a,-e-

be z-e-mez (23b/9), göz-e-d-ici (55b/10), yarlı -a (25b/13)

-ar-, -er-

Genelde renk bildiren isimlere gelir.

a -ar (37b/4), sar(i) -ar-up (27b/10)

-da-, -de-

al-da-r (76b/1), is-te-dügin (59b/12)

-l-

do ru-l-avuz (2b/10)

-la-, -le-

iş-le-diler (36a/4), baş-la-dı (27b/11), ba iş-la (35a/6)

-r-

belü-r-üp (86b/9), ça ı-r-a (71a/7)

-sa-, -se-

su-sa-yup (69b/6)

1.2.6.1.2. Fiilden Fiil Yapan Ekler

Çoğunlukla çatı ekleridir. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

1.2.6.1.2.1. Ettirgenlik Ekleri

-ar-, -er-

çı -ar-alar (17a/13), *op-ar-ıçılardur* (32b/11)

-ur-, -ür-

geç-ür-e (87a/6), *ıoy-ur-a* (89a/4)

-t-

Daha çok ünlü ile biten tabanlara gelir. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ay-(t)-t (30b/1), *uza-t-alar* (72a/1)

-dur-, -dür-, -tür

bil-dür (84b/1), *dön-dür-di* (21b/9), *öl-dür-düm* (68a/11)

-der-, -ter-

gös-ter-di (2a/10), *gön-der* (8b/9), *dön-der* (71b/1)

-y-

o-y-alar (22a/9)

1.2.6.1.2.2 Edilgenlik Ekleri

-l-

Asıl edilgenlik ekidir. Örneği şöyledir:

yarat-(i)l-mış (26b/3)

-n-

oku-n-a (7a/9)

1.2.6.1.2.3. Dönüslülük Ekleri

Geçişli fiiller "-n" ve "-l" ekiyle dönüslü yapılır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

-n-

depre-n-ür (81b/9), *sev-(i)n-e* (12b/7), *döşe-n-di* (74b/12)

-l-:

bük-(i)l-ür (64a/8), *dök-(ü)l-e* (64b/4)

1.2.6.1.2.4. İşteşlik Ekleri

-ş-:

Geçişli ve geçişsiz fiiller "ş" eki ile işteş yapılır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

tanı-ş-maya (32b/6), *ula-ş-durur* (15a/3), *a la-ş-alar* (28a/1)

1.2.6.2. Fiillerde Olumsuzluk

Fiillerde olumsuzluk "-ma, -me" ekiyle yapılır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

gör-me- (64b/1), *it-me-di* (65a/3), *çı -ma-* (79a/2)

1.2.6.3. Fiil Çekimi

1.2.6.3.1.Şahıs Ekleri

Fiil çekiminde kullanılan şahıs ekleri zamir kökenli, iyelik kökenli ve emir kökenli olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

1. teklik şahıs için "-am", "-em", "-van", "-ven", "-ın", "-in" ekleri kullanılmıştır. Metinde bu eklerden bazıları kullanılmıştır.

varmaz-am (20b/13), *diler-em* (70a/4), *ider-in* (35a/9)

2. teklik şahıs eki "-sin, -sin"dir. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

bıra a-sın (31a/5), *bile-sin* (10b/1), *ça ıra-sın* (65b/6)

3. teklik şahıs eki için ayrı bir ek yoktur. Bazen "-dur(ur)" kuvvetlendirme eki getirilir.

Metinde örnekleri bulunmaktadır.

yaratmış-dur (51b/13)

1. çokluk şahıs için "-uz", "-üz", "-vuz", "-vüz" ekleri kullanılmıştır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

çı maya-vuz (1b/12), vire-vüz (24a/5)

2. çokluk şahıs için siz zamirinin ekleşmesinden oluşan "-süz", "-süz" eki kullanılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ider-süz (87a/5), koya-süz (31a/6)

3. çokluk şahıs için çokluk ekinin farklı bir kullanımı olan "-lar", "-ler" kullanılmaktadır.

diye-ler (52b/9), dimiş-ler (10b/2)

İyelik eki kökenli şahıs ekleri şunlardır

1. teklik şahıs -m: *oldu-m (4a/7)*

2. teklik şahıs - : *ayıtmadu-*

3. teklik şahıs için ek kullanılmamıştır.

1. çokluk şahıs -k: *geldü-k (57a/6), gördü-k(1b/9)*

2. çokluk şahıs - uz,- üz: *inanmadı- uz (57a/3) itdi- üz (57b/3)*

3. çokluk şahıs -lar,-ler: *a ırlaya-lar (16b/12), ayıtdı-lar(11a/12)*

1.2.6.4. Şekil ve Zaman Ekleri

Fiillerde basit çekim ikiye ayrılır. Bunlar bildirme kipleri ve dilek kipleridir.

1.2.6.4.1. Zaman Ekleri

1.2.6.4.1.1. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman eki "-dı","-di"dir. Ünsüz uyumuna girmez. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ba ışla-dı (35a/12), *çık-dı* (44b/2), *aldır-dı- uz* (77a/1), *öl-di* (62a/8),
ört-di (35a/12),
tur-du- (29a/6), *tut-du-m* (78a/4), *yime-dü-* (20b/4)

1.2.6.4.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Öğrenilen geçmiş zaman eki "-mış","-miş"tir. Metinde örnekleri bulunmaktadır:

di-miş (59a/7), *gey-miş* (71a/9), *hazırlan-mış* (71a/5), *orla-mış* (20a/12)

1.2.6.4.1.3. Geniş Zaman

Bu dönemde geniş zaman ekleri "-ar","-er", "-ur","-ür", "-ır","-ir" ekleridir. Metinde örnekleri bulunmaktadır:

aç-ar (21a/9), *kes-er-ler* (44b/13), *urtıl-ur* (45b/9), *öl-ür-siz* (62b/2) *dir* (23b/5)

1.2.6.4.1.4. Gelecek Zaman

Gelecek zaman eki olarak Metinde "-acak", "-ecek" eki tercih edilmiştir.

unutdur-acak (2a/6), *diy-ecek* (72a/12)

Şart kipinden sonra gerek, gerekdür kelimeleri getirilerek gelecek zaman anlamı verilir. Metnimizde örneği bulunmaktadır.

çı ar-sa-m gerek (67b/8), tur-sa-lar gerektür (57a/7), it-sem gerek (67b/10)

1.2.6.4.1.5. Şimdiki Zaman

Eski Anadolu Türkçesinde şimdiki zaman için özel bir ek yoktur. Şimdiki zaman anlamı bazen geniş zaman ekleri bazen de -a/-e ekiyle karşılanmıştır.

sensiz ol-amaz-ız (olamıyoruz) (72b/2)

1.2.6.4.2. Tasarlama Kipleri

1.2.6.4.2.1. Emir-İstek Kipi

1. teklik şahıs emir-istek eki

"-ayın", "-eyin"; "-ayım", "-eyim"dir:

ol-ayım (81b/12), alk-ayım (77a/3), söyley-eyim (76a/12), etmey-eyim (75b/6)

getür-eyim (67b/3)

Eski Anadolu metinlerinde istek eki -a/-e şu görevlerde kullanılmıştır. Metindeki örnekleri şöyledir:

Doğrudan İstek

tiz gün avuşmadın gel-e-siz (73a/7), başı ucına getür-e-ler (73a/9)

Geniş Zaman

Şimdiki zamana ve gelecek zamana kayan bir geniş zaman ifade eder.

birisi ayd-a kim (77a/6), bunlar da ı dönüp gid-e-ler (77b/1)

İstek çekiminde 1. teklik şahısta -m, diğer şahıslarda ise zamir kökenli şahıs ekleri kullanılır.

1.2.6.4.2.2. Emir Kipi

Emir kipinde şahıslar için ayrı ekler kullanılmıştır. Metindeki örnekleri şöyledir:

2. teklik şahıs bazen "-gil"/"-gil" eki bazen eksizdir: *vir-gil (26a/1), eyle-gil (3a/1)*

3. teklik şahıs eki "-sun", "-sün"dür: *orla-sun (20b/6), alma-sun (36a/13), ört-sün-ler (18b/6), ver-sün (9b/8)*

1. çokluk şahıs eki "-alum", "elüm"dür: *yaz-alum (48a/4), ayd-alum (9a/11), eyley-elüm (54b/11), getir-elüm (72a/9)*

2. çokluk şahıs eki "- ", "- uz", "- üz"dür: *eyle- (31b/5), bilü- (41b/8)*

3. çokluk şahıs eki "-sunlar", "-sünler"dir: *ol-sunlar (78b/9), unutma-sunlar (75b/13), çekişme-sünler (76a/1)*

1.2.6.4.2.3. Şart Kipi

Şart kipi "-sa", "-se" eklerinden oluşmaktadır. Dilek anlamı da içermektedir. Metinde örnekleri bulunmaktadır:

Teklik 1. şahıs: *çı ar-sa-m* (67b/8), *söyle-sem* (57a/12)

Teklik 2. şahıs: *diler-se* (8a/4), *ılar-sa* (10a/6)

Teklik 3. şahıs: *ıl-sa* (12a/11), *o ı-sa* (31b/8)

1.2.6.5. Ek Fiil ve Bildirme Ekleri

Ek fiil bu dönemde "i-" şeklindedir. Fiillerin hikâye, rivayet ve şart birleşik çekimlerini kurar.

Cevher fiilinin geniş zaman eklerine bildirme ekleri denir. Bildirme eklerinden 1. ve 2. şahıs için kullanılanlar şahıs zamirlerinden 3. şahıs için kullanılan ise tur- fiilinden gelişmiştir. (ÖZKAN, 2000, s. 144)

Bu ekler şunlardır:

1. teklik şahıs "-am", "-em"; "-van", "-ven"; "-vam", "-vem", "-in", "-in": *düny -y-am* (69a/7)

3. teklik şahıs "-durur", "-dürür", "-dur", "-dür": *ço -dur* (35a/4), *yo -dur* (36b/10), *açu -durur* (8b/13)

1. çokluk şahıs "-uz", "-üz", "-vuz,-vüz". Metinde örneği bulunmamaktadır.

1.2.6.6. Fiillerin Birleşik Çekimleri

Türkçede fiil çekiminde dört tarz vardır. 1. basit tarz, 2. hikaye tarzı, 3. rivâyet tarzı, 4. şart tarzı.

Basit zamandaki anlatım net zamanların anlatımıdır. Bunlar için bildirme ekleri kullanılır. Bu şekildeki anlatım biçimi basit tarzdır.

Eylemin şu zamandan başka bir zamanda başladığını devam ettiğini vb. anlatmak için fiilin birleşik zamanları kullanılır.

Eski Anadolu Türkçesi döneminde de birleşik çekimlerinin farklı bir durumu yoktur.

Birleşik çekimi için i- fiilinin görülen geçmiş zaman (i-di)(hikaye birleşik zaman), öğrenilen geçmiş zaman (i-miş)(rivayet birleşik zaman), şart (i-se)(şart birleşik zaman) şekilleri kullanılır. Metinde az sayıda örneği bulunmaktadır.

vir-diyse (65b/11), *id-erse* (22b/9), *eyle-rdi* (19b/9)

1.2.6.7. Fiillerde Soru Şekli

Soru eki "-*mi*", "-*mi*"dir. Kullanımı Türkiye Türkçesiyle benzer durumdadır Metinde örnekleri bulunmaktadır.

ıssımı (86a/7), *o umadılar mı* (65a/13), *ş li lerden mi* (62b/13), *sünnet midür* (34a/10)

1.2.6.8. Birleşik Fiiller

Bir yardımcı fiille bir isimden oluşan kelimelerdir.

1.2.6.8.1. İsimlerden yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller

Yabancı asıllı kelimeler, "it-", "kıl-", "eyle-", "ol-", bulun- kelimeleriyle birleştirilerek birleşik fiil yapılır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

it- ile yapılanlar: *atim itmiş* (10b/6), *abul itmem* (17a/11)

eyle- ile yapılanlar: *emr eyle* (22b/2), *lütf eyle* (20b/11), *ra met eyledi* (24b/7)

kıl- ile yapılanlar: *namāz kıluvir* (6a/4)

ol- ile yapılanlar: *az d olma çün* (10a/8), *dir olamazuz* (11a/1), *fil olmaya* (12a/3)

bulun- ile yapılanlar: *ullu da bulunalum* (22b/2), *‘ibādetde bulunanlar* (39a/9)

Bunların dışında kalıplaşmış olarak kullanılan birleşik fiiller de vardır. Metinde az sayıda örneği bulunmaktadır.

aber virgil (90a/7)

1.2.6.8.2. Tasvir Fiilleri

Tasvir fiilleri fiillerin "-a,-e,-u,-ü" vb. zarf fiil şekillerine bazı özel fiiller ekleyerek yapılır. Onun özellikle nasıl ne şekilde yapıldığını belirtir. Tasvir fiilleri süreklilik, tezlik,yaklaşma ve yeterlik fiilleri olmak üzere dörde ayrılır.

1.2.6.8.2.1. Süreklilik fiili

"-gör-, -gel-, -dur-" yardımcı fiilleriyle yapılır. Süreklilik anlamı katar. Metinde nadiren örnekleri bulunmaktadır.

a a gelirler (60b/5)

1.2.6.8.2.2. Tezlik fiili

Tezlik fiili "*vir-*" yardımcı fiiliyle yapılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

alıvir (88b/8), açıvire (3a/5), ıluvir (6a/4), oyuvirür (13a/3)

1.2.6.8.2.3. Yeterlik (iktidar) fiili

Yeterlik fiili *bil-* yardımcı fiilleriyle yapılır. Yeterlik fiilinin olumsuzunda *bil-* fiili kaybolur yerini "*-ı/-i, -u/-ü*" zarf fiili almaktadır. Metinde örneği bulunmamaktadır.

1.2.7. ÇEKİMSİZ FİİLLER

1.2.7.1. Sıfat-Fiiller (partisipler)

Zaman ve hareket kavramı taşıyan ama isim gibi kullanılan fiil şekilleridir. Genellikle geçici isimler yaparlar ancak kalıplaşma yoluyla kalıcı isimler yaptıkları da görülmektedir.

1.2.7.1.1. Geçmiş zaman ifade eden sıfat-fiiller

-duk/-dük

Yuvarlak ünlülü olarak kullanılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

öl-düg-ü zaman (34b/2), *it-düg-in* (36b/2), *vir-düg-ine* (42a/9), *uyu-du -ı* (46b/5),
ol-du -umuz (49a/3)

-mıŖ/-miŖ

Ünlü uyumuna girmez. Bazen kalıcı isimler yaptığı görölmektedir. Metinde örnekleri bulunmaktadır:

yazıl-mıŖ hadiŖ (52b/3-4), *al-mıŖ nam zları* (54b/6), *geç-miŖ gün hları uza* (55b/2), *giceden al-mıŖ çorbalar* (56a/12), *ızar-mıŖ Ŗ c* (58a/1)

1.2.7.1.2. GeniŖ zaman ifade eden sıfat-fiiller

-an,-en

GeniŖ zaman sıfat fiilidir. Yaygın olarak kullanılan bir ektir. KalıplaŖma yoluyla kalıcı isimler yapmak için de kullanılmıŖtır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

m li olmay-an-ları (58a/2), *to -an o lanu* (61a/7), *altında dur-an-ı* (63a/10) *söylen-en sözler* (63a/13), *diy-en-lerden* (63b/3), *id-en-lere* (63b/11)

-r;-ar,-er;-ur,-ür

Geniş zaman anlamı taşıyan sıfat fiiller yapar. Kalıcı isimler yapmıştır bunlar arasından sıfat fiil olduğu unutulmuş da vardır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

bı -ar> bu ar (72b/12), uyu-r bulunanlar (82a/11)

-maz, -mez

Olumsuz geniş zaman ifadesi taşıyan sıfat fiil ekidir. Kullanımı yaygındır.

Metinde örnekleri bulunmaktadır.

yara-maz kişilerden (18b/2), aya ları tut-maz olup (28b/9), es ba gel-mez melekler (82a/13)

1.2.7.1.3. Gelecek zaman ifade eden sıfat-fiiller

-acak,-ecek

Gelecek zaman anlamlı sıfat fiiller kurar. Kullanımı yaygındır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

unutdur-acak 'amellerden (2a/6), şefâ'at eyley-ecek yolları (2a/9), in-ecek sâ'atdür (14a/1)

1.2.7.2. Zarf Fiiller (gerundiumlar)

Fiillerin zarf şekilleridir. Cümlede yüklem anlamını çeşitli yönlerden tamamlarlar. Kalıplaşarak edat durumuna geçenler vardır. Bu dönemde kullanılan başlıca zarf fiiller:

-a,-e:

Eski Anadolu Türkçesi kullanımı azdır. Metinde birleşik fiil teşkilinde kullanılmaktadır.

a -a gelürler (60b/5)

Kalıplaşarak edat olarak kullanılmaktadır. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

gör-e (44a/3), yen-e>yine (44a/13)

-arak,-erek; -urak, -ürek:

Tarz ifade eden durum zarfı olarak fiile bağlanmaktadır. "-a.-e" zarf fiil ekinin "-rak,-rek" ekiyle genişletilmiş şeklidir. Metinde örnekleri bulunmaktadır.

a lay-urak (38b/4), a lay-arak (34b/10)

-dukça, -dükçe:

"-duk,-dük" sıfat fiil ekiyle "-ça,-çe" eşitlik ekinin birleşmesinden oluşur. "-dığı zaman, -dığı sürece" gibi anlamlar vermektedir.

şolu-dukça (84b/11), o u-dukça(7a/3), ol-du ça (49b/10), es-dükçe (85b/3), vir-dükçe (46b/3), dön-dükçe (13a/2), git-dükçe (43b/6)

-dukda, -dükde:

"-duk,-duk" sıfatfiil ekiyle "-da,-de" bulunma hali ekinin birleşmesinden oluşur. "-dığı zaman" anlamı verir.

gel-dükde (19b/8), *gör-dükde* (52b/7), *gir-dükde* (54a/13)

Birleşik fiillerin yapımında kullanılmıştır.

al-ı-vir (88b/8), *aç-ı-vire* (3a/5), *ıl-u-vir* (6a/4), *oy-u-virür* (13a/3)

Kalıplaşmış edat olarak kullanılmıştır.

tak-ı > da ı (67a/2), *gir-ü > girü* (72a/2), *ötür-ü* (84a/4), *di-y-ü* (5a/5)

-ıcak,-icek/-ıcağaz,-iceğez:

"-dıkda, -dığı zaman" anlamı veren bir zarf fiil ekidir.

al -ıcak (23b/8), *ıl-ıcak* (39a/6), *bul-ıcak*(48a/9), *gel-icek* (48b/10),
gir-icek (49b/4), *işid-icek* (64b/3)

-ınca,-ince:

Eski Türkçedeki "-gınça, -ginçe"; "-kınça, -kinçe" zarf fiil ekinden başta ünsüz erimesiyle gelişen bir ektir."-dıkta, -dığı zaman, -
incaya kadar, -dığı sırada" anlamlarında kullanılmaktadır.

olmay-ınca(65b/2), *var-ınca* (71b/7), *çı -ınca* (81b/9), *ça ır-ınca*
(91b/3), *öl-ince* (9b/2), *gel-ince* (10b/13), *geçmey-ince* (32b/1), *gir-ince*
(39a/3)

-iken, -ken:

"i-" ek fiilinin zarf fiil şeklidir. Eski Anadolu Türkçesinde ve bugün ekin kalın şekli yoktur.

geçer-ken (50b/3) *o ular-ken* (72b/4), *dir iken* (77a/10), *gider-ken* (3b/4)

-up,-üp:

Eski Türkçedeki "-p" zarf fiilinden gelmiştir. Eski Anadolu Türkçesinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

al-up(72b/8), *yapış-up* (73a/2), *yazdur-up* (80b/11), *azan-up* (88b/6), *gel-üp* (2a/4), *terk id-üp* (2b/8), *viril-üp* (3a/12), *diy-üp* (23a/5)

İKİNCİ BÖLÜM

2.METİN

hazā kitāb-u sâ‘at-nāme

1(b)

1. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْإِسْلَامَ نُورًا اِنْتَهَدَانُ لِأَلِيَةِ الْإِلَهِ
2. الصَّمَدِ الْمَعْبُودِ وَأَشْهَدُ أَنْمَحْمَلًا عَنزَهُرُ أَرْسُولِ عُلُومِ الْهَالِكِ لَه
3. الْكَرِيمِ الْمُبِيرِ وَعَلَى أَلِيِ الطَّيِّبِينَ الطَّيَاهِرِينَ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا
- 4 bu kitāb tašnīf kılındı ilerü aḥbārdan daḥı ‘acāyib aḥvālinden ve geçmi ş kažiyyelerden
- 5 ve ne kim ḥaḳ te‘ālā ve teḳaddes yer ve gök ve ne kim vardur yaradılmu da ve ne kim All hu te‘ālā ‘ibretlerdür (e idenlere)
- 6 ve bu her kitāblardan alınmı dur Nevānī Levāmi‘ gibi ve Tefsīr-i Netāyic
- 7 gibi ve Tefsīr-i Fetāvī gibi daḥı nice bunun emşālī gibi ve daḥı şükürler
- 8 iderem ben ol yüce pādşāha kim ‘aḳıl ve idrāk virüp anladuḳ göz

- 9 kulaḳ virdi gördük dil virdi söyledük ol ḥak te‘ālā ḥazretleri
- 10 ayā (ayak) virdi kendi beytine varduḳ ve ḳanā‘at virdi ve kendi rızāsı üzere
- 11 olavuz faḳīrlık virdi kim alcaḳlık maḳāmın tutavu z ve daḥı
- 12 toḡn yoldan çık mayavuz çıkanımız daḥı İslām ḳal‘ası içinde ‘ilim
- 13 şehrinüñ sultānı tevbe elin dutavuz ve daḥı ol doḡrı

2(a)

1. do rı⁶ yola oya hev ve heves ulmetinden çevire ‘ilim
2. güneşi n rına müstaḡra eyleye nefsi-i şom mancılıḡı bizi
3. aldurup sürülmüş şey nla cehennemden itme den (atmaḳdan)
4. urtara ve ol sürülmüş şey ān gelüp bizim tem ş mıza
5. ba madan te ri a laya ve ol a pey amberge Muhammed‘ül-Mu afādur
6. allallāhu ‘aleyhi vesellem unutturacak (utanduraca) ‘amellerden
7. ve işlerden urtara ve ol te ri te‘ l cemī‘ yo ları
8. v r eyledi ve kendü birliḡin bildirdi celle cel lehū esirgeyecek
9. ol a ı sevgüli pey amberi şef ‘at eyleyecek yolları
10. ve işleri gösterdi ve ol a pey amberi Mu ammed‘ül-Mu tafā
11. te ri te‘āl nıñ ḥabībi ve da‘vetcisi sul n-ı enbiy nitekim
12. bütün Ḳur‘ ān yetleri is bınca altı yüz altmış altı adīs
13. buyurdu Buḡ rī Müslim içinde gelür me bi meş ri içinde

2(b)

- 1 ürü(n)dilenmiş⁷ yüz on p re kit plar içinde üründilenmiş
- 2 bi adīs bildirir ve bi adīs nehyi bildirir ve bi hadīs
- 3 ı aları bildirir ve bi adīs iy meti bildirir
- 4 ve be yüz adīs el li arāmı bildirir ve ölümü ve ‘a āb-ı
- 5 abri ve terāzümü (terāzūyı) bildirir ve yüz adīs du‘ i ve şen i
- 6 ve şef ‘ati bildirir ve altmış adīs ṭamuyı ve is bı

⁶ Bir sonraki sayfanın başındaki kelimeyi yani ayak adıyla geçen kelimeyi müstensih satır sonuna koymuştur. Metnin devamında da bu kelimeler iki defa okunmayacaktır.

⁷ Cem Dilçin, Yeni Tarama Sözlüğü, TDK Yay., Ankara 2009 adlı eserde “üründilemek” şekliyle “seçilmek” anlamında geçmektedir.

7 ve uçma ı bildirir ve bu cümlesiyle bunca tefsirleri ve
8 adışleri buyurdukları terk idüp do ru yolları
9 oyup ma' iyyet çirkeflerine bulaşup batmışlardan
10 olmayavuz arīkine do rulavuz yol içinde bulunmayavuz
11 ol yol bizi men (sen) sul na irişdire çün bir
12 'a ĩm'üş-ş n ulu sul nsın sen bizi ĥabībīñ
13 ol sevgüli pey amberin ĥatemü'n-nebiyyīñ Muhammed'ül Mu tafā ĥa retine

3(a)

1. ümmet eylegil c n virmekligimiz s n ola ve ol letde ĩmāndan
2. ve Qur' āndan ayrılmayavuz 'a b-u abirden ĥal s olup Münkir
3. ve Nekir su'ālinden s n cev p virevüz ol b rī te'ālā
4. cehennem dir ki āndan emīr (emīn) idüp cennet apuların
5. açıvire cemī' ümmet-i Muĥammed ayda āmīn y Rabb'ül-'ālemīn
6. ve daĥı ol ulu 'a ĩmetlü ve heybetlü İy met gününde nefsi
7. deyup çı rışdu ımız va tin ümmet deyü bizi alıvire
8. ve res li daĥı şefā'at eyleye ter züye artulup
9. şey ānlar ile ve devler ile karışup cehenneme göndürilen
10. lerden olmayavuz te ri te'ālā arafına dönenlerden olavuz
11. betlerimiz eşsemizden alınup ar amızdan çı arup ol
12. elimizden virilüp boynumuzda otdan zencir
13. da ılıp yüzimiz ara olanlardan olmayavuz ve daĥı irā köbrisinün

3(b)

1 üzerinde yedi yerde durup şu'āl orup ya ıldup
2 ateşden çengeller ile ayaklarımızdan çeküp āmuya
3 uçanlardan olmayavuz vey ud ıra ı geçüp cennet
4 yolından giderken cehenneme döndürülenlerden olmayavuz
5 y üd pey amberi dört y rıyla biri Ebubekire'-Şiddī
6 ikinci 'Ömer'ül-F ruk üçüncü 'Osman Zī'n-Nureyn dördüncü
7 'Alī'üs-Sıĥĥī razüallahü te' lā aleyhim ecm'aīn ve daĥı 'aşere-i

8 mübeşşere āşhāb-ı güzīn gitdüğü yola gidenlerden
9 eyleye ve dağı yüz yi irmi dört biñ pey amberleri (d)o ru
10 yolu a döndürdi bizi dağı evliy ları ve -
11 lihleri ve acıları ⁸ ve zileri ve 'alimleri ve
12 z hidleri mütta ĩleri do ru ümmetleri ve gözi
13 yaşı do ru yola ulavuzlayan biz 'ācizleri (dağı yoluna döndür)

4(a)

1 dua anĩlerü 'adli aqqı fa ĩlerü abrı a ĩ hastalaru
2 şükri a ĩ dağı dört y ru a ĩ rażıyallahu 'anhü ve
3 a ret-i Muhammedi a ĩ ve dağı bu 'azĩz ki bı taşnĩf iden
4 naĥĩf a'ĩf bir zerre oprā **Hibetullah İbni İbrahim**
5 ra metullahi 'aleyhi aydur ĥod düny dan na lidüp
6 ve bizden sonra a olan ümmetlere ve şeyhlere ve 'ālimlere
7 benden sel m olsun ben a'ĩf opra oldum
8 anca bir du' ya muhtaç aldum imdi her kim bu benüm kit bımı ele
9 aldı da benüm r ĩmçün evveli ĥiri alavat ile bir F ti ā-yı
10 Şerĩf til vet sev bın ben fa ĩre hĩbe ide dağı bu kit ba
11 'āşı olup mal ĥarc idüp vakf idene ve yazan kit b-ı
12 a'ĩfe baş a baş a birer F tihā-yı Şerĩf til vet
13 iden ardaşlara dilerim a ret-i Allāhdan on demde

4(b)

1 ĩm n ile atim idüp cennet ma mında civ r ber-civ r
2 olavuz āmĩn bi-hürmet-i Muhammedü'l-Mustafā 'aleyhi vesellem ve bu kit ba
3 Sā'atn me dirler Qur n ve adĩş-i şerĩfeler ile yaz-
4 mışımdur ve asl eksik omadım ki ĥiretde işitmedi
5 dimeyesiz bu kit p ile ümmetlere 'ameliñ l zımdur arda-
6 şlar ve her kim bu kit bı yazdırup va f eylese üç
7 İĥlāş bir F tihā bin hac itmişce ve nice n file

⁸ Bu kelimedede metinde "lar" eki iki kere kullanılmıştır.

8 ilmişca ve nice oruç utmuşca şev b vire Rabb
9 'ül 'izzet Allāhumme yessir ıy metde abrinden al ıca cen b-ı
10 b rī ır melek gönderüp ellerinde birer hulle birer Burā
11 alup ma şer yerine böyle varalar bu kit b ihlāşıyla
12 üç İhlās ile bir F tihā va f idenün ru için ıy mete
13 dek ne adar oқurlarsa şev b-ı cemi' olup

5(a)

1 yedi bu düny kadar yığıla hīb-i va fi bekleye bundan
2 mā'ada di leyüp 'amel idene dağı Allāhum niy z idüp y Rabb bu
3 ul biz kulu uza düny da bu kit b va f i(t)di biz dağı
4 okuyup 'amel eyledük idi y Rabbi bizi ma fūr itdü bu
5 ulu dağı mağf r eyle diyü niy z ideler bu kit p hürmetine
6 azret-i Muhammede komşu eyle cennete āndan hı b-ı 'izzet
7 gele emretdim ve dīd rım göresiz diye bu kit b yazdurup
8 va f itmek şev bı çokdur sā'ir sev b be zemez zīr bu kit b dan
9 çok kimseye intifā' ider eger vūs'ati olup üç d ne
10 yazdurup üç mahalle o unsa bu kit pdaki her hür f
11 adar sev b ola dağı ziy desin rabbüm bilür ardaşlar
12 abībi Mu ammed ile bile ki a ret-i Muhammed şef 'at idüp
13 bu kit p hürmetine cennet ve dīd r göstere بَحْرَمَة

5(b)

1 سَتِيدِالَا مِيْن ol te rinin habībi Mu ammed allAllāhu 'aleyhi
2 vesellem her açan arıcı lara u rasa ya ocacı lara
3 u rasa beni du'ādan unutma dirdi ve dağı ol
4 h temü'n-nebiyyīn Mu ammed Mu afā 'aleyhi vesellemhu
5 aydır diye kim bir kişi bir kişiye em net edse ol kişi
6 emānet üzere olsa du'ā dilemek ki hayr ı marlamak gibi
7 em nete o rılı itse her alde evvel c n virmekli i
8 s n ola amma ömrü de uzun ola abir 'az bından

9 emīn ola cennete d ħil ola mūn dīler ıġrı alar em net
10 a layana az b yo dur cehennem anlara ar mdur All hu te'ālā
11 anlara cennet virdi arasad ve em net yerine oyana orı
12 yo ħis b yo ve i i cih n faħri Muhammed 'aleyhi's-sel m
13 Mī'r ca ıkdu ı va tin ol dōrt y r ki Eb bekir biri

6(a)

1 biri 'Ömer biri 'Osman biri Rı vanullah 'aleyhim ecma'ın
2 azret-i Muhammede em net ittiler ki y Muhammed açan Rabbü'l
3 'ālemīn ħu ūruna 'ar idüp arş altına vardı un
4 zamān bizim için birer rek'at namāz kıluvir didiler ol
5 akku sevgilü ħabībi vardı bir rek'at 'Ömer için bir rek'at
6 Oşman için bir rek'at 'Ali için ıldı bu kez diledikim
7 rükū 'yekine te ri te'ālāden nid geldi kim y Muhammed
8 Ebubekiri (u)nutduġmı Allāh 'azīmü's-ş n heybetinden res l ħazreti
9 şaşup elin çözmüşken tekrar ba ladı tekbir itdi
10 işte benüm ardaşım şimdi yatsudan sonra kıldı ımız vi-
11 tr diyü nam z oldur ħazret-i Muhammed 'aleyhi's-sel muġ em -
12 netidür Mīr c sev bın bulavuz ve ol dōrt y ru
13 em neti sev bın bulavuz āmīn y mua'yīn azret-i

6(b)

1 Muħammed yet alaqlıkından arpa etmegın yerdı
2 ve 'abā gölmek giyerdi (enā yetīmun enā faķīrun enā miskīnun) dir idi gice ve
gündüz
3 'ib det iderdi ve eger gün hım var ise günde yüz kez tevbe
4 olsun dir idi cemī' ümmetden ötürü bu kit bu
5 muşannifi Hibetullahu müb rek gözlerine yaş gelüp
6 günāhlarını alup peşim n iderdi ol pāk nebī hiç gün hı
7 yok iken göz (yüz) kez tevbe iderdi imdi ey yüce p diş hım

- 8 'atim yo lu una gün him çoklu una ba up hiç kendümi
- 9 ra mete müste ā görmezem meger ki senden bir zerre in yet
- 10 ola günāhlarımızdan geçüp ra met idesin imdi
- 11 ey yüce p diş him derg hu hu ūrunda ıy met
- 12 günine dek itdi ūm ün hlaruma yüz kerre
- 13 yüz bi tevbe olsun diyüp işlerine peşim n

7(a)

1. oldu ve da ı bu S 'atn me o uyan arkadaşlardan altı
2. dürlü nesne rec iderim biri oldur ki Allāh 'aşkına
3. her gāh bu kit bı o udu ca ben garībūñ rūhıçün
4. ve bu kit bı yazdup va f idenü rūhıçün ve yazan
5. k tib ill im m Mus afā nahīf ü za'īf bir zerre oprak
6. rūhıçün üç İhlāş bir bir F tiha ric iderim evveli ħiri alavāt ile
7. ikinci Muḥammed 'aşkına ric iderim yazdup o umadan diri
8. itmeyeler üçüncü Eb bekir 'aş ına ric iderim ende de bu-
9. ca da gizlemeyeler d 'im o una dördüncü 'Ömer 'aş ına ric
10. iderim bu kit b içindeki cümle e ādiş-i şerīf ve Qur n-ı
11. Kerīm ve fetv kit blarından intiḥ b olmuşdur ve ço ikmet
12. bey n olmuşdur (ziyāde 'āmel itmesiyle taḳayyüd ideler) beşinci 'Osman 'aş ına ric iderim eyüce
13. 'ay nca yazalar 'abes yazmaya lar altıncı 'Ali 'aş ına ric

7(b)

1. tam m yazalar eksik yazmayalar herḫālde ri' yet ideler bu kit b
2. ūrmetine bana ilh m-ı Rabb nī oldı ol ulu a metlü ıy met
3. gününde bu kit bu m'üellifi Hibetullah siziñ çavu uñuz ve göz-
4. ciñüz olacaḫdur ḫalkı tāmudan döndürem ve res l ümmetidür
5. diyü ḫaber virem size şef 'at itmek için ve Allāhu-azīm
6. 'üş-ş n azretinden dileyüp cennete oyacaḫdur herkese
7. yetmiş bu düny ca yir ta'yin ider ardaşlar imdi bu kit ba

8. pek ri'āyet l zım ve 'amel l zım ve eyü a' y n o uma l zım
9. ve yazdurup va f idene on bu adar şev b vardır
10. ve ol te ri abībi Mu ammedhüm civ r olavuz āmīn yā mu'ayyin
11. imdi ardaşlar ba a ilh m-ı Rabb n oldu ki Rabbim arafından
12. Hibetullah gözü perdesin aldurur 'arşdan ferşe
13. dek nazār eyle ullaruma haber vir ki tā beni dileyen

8(a)

1. ullarum bu senü Sā'atn me ile 'amel eylesünler
2. ba a yaransunlar Sā'atn me ile to rı yol ile gelsünler
3. ve her kimde bu kit bu 'ilmi buluna ānı yarlıgıyam senü yüzü
4. uyına bu kit b hürmetine ve dahı benden ne kim dilersen
5. sa a virem cetün ma bül idem ve ismü a uldu ı yere
6. ra met virem cetlerin ab l idem didi andan Hibet-
7. ullah ayıtdı ey yüce Allāhum dilerim senden Mu ammed ümmetine
8. ra met idesin gün hlarından geçesin bu fa ĩrū S 'at-
9. n mesin o uyup 'amel ideni yarlı ayasın ve iki cih nda yüz-
10. lerin a ide āmīn y mu'ayyin imdi yā Hibetullah bu kit bı
11. o uyan hem n benüm ö ümde o umı ş gibi ola bu kerre Hibet-
12. ullah didi ki bende bu kit b o uyan demü ıy mete
13. dek a yanında ururum teñri 'in yetiyle pey amber şef -

8(b)

1. 'atiyle ĩm nını şeyt n şerrinden a layam ve ıy metde benim ile
2. 'arş gölgesinde Muḥammedün allahü'aleyhi vesellem şef -
3. 'ati birle cennete gire bil is b ve l 'az b bundan o ra
4. Rabbimden dileyesiz ki uyu üç yedi yudum içecek mi d rı
5. ola meger şol va it üzeresin ki y şeyḫ y im m?
6. ardında olasız yo sa yalı ız oldu da du'āyı tiz dileñ
7. bir du'ā dile kim küllī ma sūdu anda sıl ola meşelā diyersiz ki
8. ilahī izzetün akkiçün düny dan ĩhirete bizi düny ve ā-

9. ħiret or ularından emīn idüp īm n ile gönder diye-
10. sin ve ol kim Sā'atn me issi Hibetullahı ra met eyle
11. bu kitābı va f idene ra met eyle bi'l a seyyidü'l-mürselīn
12. deyüp el yüze sile dir ki du'ā tiz İlmanu nef'ī
13. oldur kim gök apusu açu durur ve l kin yine tiz

9(a)

1. apanur evvel açılması mü'minler için(dür) ra met iner ol
2. mahalde eli açu buluna ve gine göz açup yumuncana
3. apanur te ri te'ālā aydur itmezem şol kişilerü du'āsun
4. kim benüm buyurdu umdan taşra iş ideler bir daħı gök apuları
5. açılır mün fıklar üzerine du'āları abül olur (olmaya) ve likin
6. nefeslerinden mel ikeler için (incinür) her nefesleri göge ağmaya
7. yine fi'l l apanur üzerlerine 'az b ħışım iner yine
8. açılır ayvānlar üzerine nafa a baħş olur ol dem
9. mün fi lara 'az b ħışım indikleyin mü'minler eli açu bulu
10. bulunuca olursa bile bel yı ab l itmiş olur ħayvānlar
11. mertebesine irerler ne'uzü billah daħı ve v fir ik yetler aydalum
12. yet ile iş bu Sā'atn mede bey n ılam
13. inşallahü te' lā hem benüm ardaşım du'ā dilemekde edeb

9(b)

1. vardur te ri te'ālā a retine gereklü ā'at ve niy z
2. gerek zīr sen anu ā'atin ölince u asın
3. nice çok du'ā dileyüp mur d aleb idersin tātati
4. oğlan oyunağı gibi idersin gine murād taleb idersin
5. bir kişi meşelā düny beginü bir emrine mu alefet eylese
6. ol big ol ħizmetk rı ya döger ya ovar y ħud
7. elinden gelürse öldürür ya seni yo dan var iden te ri sen
8. dedigin utmayasın sa a nice mur du versün nice
9. du'ā abül olsun imdi ardaşlar Allāhdan or uñ

10. pey amberden utanu imdi yüce pa(d)şah sa a buyurdu ı emri
11. ut utılanlara anca hışım olur imdi şimden o ra
12. biz girelüm adede bir kişi namāzda ne adar geç kılsa ıy -
13. metde dağı rük 'unda secdesinde üçer kez sub ne rabbü'l- l

10(a)

1. y hud süb ne rabbü'l-az m diyecek adar dağı ziy de-
2. si c 'iz ma'n sını mül a a iderek anları b rī
3. itmezse b rī düny fikrini fer at eyle şa da
4. cennet şolda cehennem önü de Allāh aya u altında ıra
5. köprüsü üzerinde melekü'l mevt ve (a)rdıñda zeb nīler mül -
6. haza eyle benim ardaşım eger namāzı hu ursuz kılarşan
7. bütürdikde boynu a a ub cehenneme yideler ne'uzu billah
8. zeb nīler üşenüp te riye yalvara az d olma çün i-
9. mdi ardaşlar namāzı ılma a şuru' itdüğü üzde
10. ıy s idü ki sehelce va itde ve az(r)ā'ılden mühlet
11. almışsız Rabbi üze ta arr 'eyle şol nam z ve niy zdur
12. ir va it nam z ve niy za irişmez ağıllı (ecel) hod kişinü
13. gözinü a ıyla arasından yakındur bu çarh-i fnī

10(b)

1. od am n bilmez şöyle bilesin ardaşlar mer um Hibetullah
2. dā'im bir du'ā o urdı anu ismine Şeh det-i Ūla dimişler
3. imdi bu Sā'atn me kitābını dağı göre sizde diyesiz ki
4. ne 'ilmle ' mil olmuş imdi bu şeh det du'āsını
5. bir kimse iki yüz kez o usa (huzūrıla) bir sā'at olur her kim
6. bu Şeh det-i Ūl yı bir kez o usa bir atim itmiş gibi ola (iki kez okusa)
7. iki hatim itmiş gibidür dört kez okusa Ādem pey ambere dağı
8. Şit ve İdrīsin ve İbrāhime inen şuhufıları o umuş
9. gibidür dağı beş kez o usa te ri müb rek ve te'ālā a a na ar
10. ide ve Hibetullah a a yetişür yedi kez o usa ır lara

11. yetişür onuncıda tevbe apusu açılır günāhları
12. ba ışlanır cennet bize nūr olur amu apanur bu araya
13. gelince sözümüz tam m oldu bundan artu o uyana

11(a)

1. şev bin biz ta dire dir olamazuz yine bir söze gele-
2. lüm benim c nım eger sā'at bilmek dilersen gün
3. to arken arkañı gü eşe virüp aya ba ımı gölgen
4. yigirmi altı aya ba ımı olursa iki sā'at bilesin
5. on iki aya ba ımı olsa iki gölge beş sā'at olur üç
6. sekiz ayak başımı olsa altı sā'atdür bir aya ba ımı olsa
7. bir saat ulu alur gün öyle yerine gelse iki
8. mızra boyuna geçse yedi sā'at olur imdi ardaşlar
9. bu da eglendi imdi biz gelelim şimdi ol müb rek
10. du'āya bu kerre bu kit bu muşannifi hibetehū y r nları çevre
11. alup oturdılar Yusuf Bin 'Abdull h ve Ali İbn-i Mu ammed
12. ayıtdılar y şeyh o u işidelüm ol müb rek du'āyı ki ismi
13. Şeh det-ī Ūlā didi üz işidelüm c nımız ef itsün

11(b)

1. Hibetull h bu kerre başın kaldup ayıtdı eüzü billahi
2. mine'ş-şey n'ir-rac m bi'ismilla i'r-ra man'ir-rah m وَعَتَصَمْتُ
3. بِحَبْلِ اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ يَا قَائِلُ بَادُهُ
4. يَا ذَا أَعْمُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا وَثِرُ يَا صَمَدُ اللَّهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ
5. مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ أَجْمَعِينَ وَسَلِّمْ أَشْهَدُ
6. أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُهُ
7. أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ اسْتَفْقِرُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ
8. وَيَتُوبُ إِلَيْهِ بِرَحْمَتِكَ يَا رَحِمَ الرَّحِيمِينَ deyüp el
9. yüze sildi andan buyurdu Ādem pey amber gice ara-
10. lı n cennetden bile çı ardı işde sā'atlerden bey n

11. idelim a ret-i Ādem düny ı evvel pek kara u zulmet gör-
12. düp hatta a ladi s̄atü evveli bu idi işte bu
13. aḥṣām s̄ati idi ins n içinde mur d s̄ati

12(a)

1. dirler her maḥl ḳu mur dı aḥṣām s̄atinde tamām
2. olur z̄irā s̄at evveldür yatsuya dek hükmi vardur
3. kardeşim bu aḥṣām s̄atinde fil olmaya yatsuda
4. olan ikmetleri bey n idelim andan yatsu vaḳti olur
5. ikinci sa'āt girür ḥazret-i Ādem cennetden yir yüzüne inüp
6. dünyāyı gördüğü s̄atde bes cennetden berü cennet apu-
7. sı gökler apusı açu olur ve gice bu s̄atde
8. cennetden gelür bir feriştenü ⁹ avucunda getürdi bu
9. ve ol feriştenü cemī' yer ve gök sol avucunda ıy s
10. eyle ne mertebe büyükde ismi daḥı Ġarībdür bir kimse
11. aḥṣām namāzuḡ kılsa ulu mertebesin bulur a
12. anı yüce ılır daḥı o dı ı günden yedüğü ni'met buldu l
13. sl m na ĩb oldu ı ĩm n ve ömrü ḥirinde melekü'l-mevt

12(b)

1. āsanlı l ve abri içre ve nam zı accı ve zekātı ve sl mı
2. n r olur Münker ve Nekir su linde a ıl z 'il oldu l va it
3. cev bını a ṣām namazını ıldı l için ya'ni size yo dur
4. sev blar cev b vire ve abirden al up ter züye yitse
5. varup sev bın a ır bulup ıratı geçüp cennete gire
6. te ri te'ālā pey amberi Muḥammede yetişüp Allāhın dīd rın
7. görüp sevine y ardaşlar bu cümle hem n a ṣ m namā-
8. zın ıldı undan ötürü evvel ol melek ki ism-i
9. Ġarīp didük ol elini gün batısına sa elini kün o rısına
10. or ka'be gölgesi altında gelür başı 'arşdan yu-

⁹ Kelime sonundaki güzel he (o) harfinin farklı okunuşları bulunmaktadır. Kelime "feriştah" veya "ferište" okunabilmektedir.

11. aru aya ları ta te's-serādan aşığa ol melek 'arşdan
12. bu isim Ğar b didük ol elini gün ba ısına a
13. elini gün o ısına or ka'be gölgesi altında gelür başı

13(a)

1. 'arşdan yu aru aya ları tahte's-serādan aşığa ol
2. melek döndükçe yedi at göklere emr-i ā ile döner
3. andan gökler kapısını açar 'ālem içine ara ulu koyuvirü(r)
4. a şām sā'atinde Allāh te'āl bu a şām sā'atinde
5. cemī' maḥl ka na ar ider ol ferişteh-i 'azīm ve Cebrā'īl-i
6. emīn göklerde olan cümle melekler secdeye var-
7. dılar te ri te'āl heybetinden bir kişi kim a şām
8. sā'atine irişe a şām far ın ılmaya ha
9. te'āl anu boynuna ışım berātın a a kor
10. cehennem berātın sol eline virürler ne'uzu billah
11. bes 'İs aleyhi's-sel m zamanında bu a şām
12. sā'atinde kullarına na ar eyledi küllīsin afletde
13. gördi 'İsaya haber virdi y 'İsa aber ve

13(b)

1. vir avmü e dine da'vet eyle secde eylemek eyle kandır
2. 'İsa te ri heybetinden üç rek'at namāz ıldı aḥşām
3. namāzın ıla 'İsa pey amber sev b secdesine n 'il ola
4. bu kerre te ri te' l bir ferişteh yaradubdur anu adı Sem ildür
5. ferişteh namāz ılanlar için biti okur ol bitinü
6. içine her va it namāz ıldı ların yazar kardaşlar
7. te ri te' l hit b ider ey ulum yarlıgadum seni
8. mecmū' günāhları asenāta tebdīl eyledüm şundan
9. ötüri kim sen a şām sā'atinde ba a secde
10. kıldı ve bu sā'atn me kitabı ile 'amel itdün

11. seni mağfur yelleriyle (dir ve bu sā‘at girdüğü dem teğri te‘ālā nazarı heybetinden yeller eserken) sākin olu(r) ve bu mübārek ah ām
12. sā‘atinde Muḥammed Mu tafā namāza duran ümmetleri ile cennet
13. yoluna girürler bu sā‘at dağı Qur‘ān-ı Kerīm indüğü va itdür

14(a)

1. a‘ m nafa a inecek sā‘atdür kim s re-i Bakar da buyurur
2. ألمَ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَبِّبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ
3. الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
4. وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ya‘nī dimeye ben ol te riyem
5. ki size gönderdüm ya‘nī Muhammed(e) Cebrā‘il(i) demek olur
6. ذَلِكَ الْكِتَابُ bu Qur‘ānın inmesi Allāh te‘ālā eḡalbiden لَا رَبِّبَ
7. فيه hiç gümān yoḡdur bu kelām teğri kelāmıdır nitekim
8. buyurur يُهْدَى لِلْمُتَّقِينَ ya‘nī huccetdür gaybe inanan ḡu-
9. llarına الَّذِينَ ṡol inancı müttakī kişilere يُؤْمِنُونَ bayıḡ
10. inandı hiç ṡüphe itmedi بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ ḡayb haberlerine
11. وَالَّذِينَ يَقُمُونَ الصَّلَاةَ dağı namāz kıldılar ya‘ni ol sā‘atde
12. ki ahṡām sā‘atidür öyle sā‘ati āḡirinde ikindi
13. evvelinde yatsu āḡirinde sabah evvelinde cümle bu beṡ

14(b)

1. vaktün sā‘atlerin böyle gördük ḡardaṡlar ve teğr-
2. inünḡ ḡaṡ ḡulları ve peyḡamberünḡ ümmetleri وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
3. يُنْفِقُونَ hatta teğri te‘ālā verdiḡi rızıḡlardan
4. yiyeler hem yedürelor imdi ḡardaṡlar yine biz söz-
5. ümüze geledüm bes imdi ferişteh kim yer ile gök ara-
6. sında ḡara uluḡ ḡoyuvirür didünḡ idi nice
7. دِينَنَا اللَّهُ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ
8. وَالنَّهَارَ buyurur Allāh ve dağı ol feriştehlerün heybetlüsi
9. göḡden bu sā‘at aṡaḡa ḡaḡırur ey ādem olanları

10. ‘ibādete k̄ā’im oluñ bu s̄a‘at evvelinde yar-
11. lıg’anmışlardan olasız nite gelür فَانْقَرُوا
12. ینه bu s̄a‘at Allāh sübhanehu te‘ālā nidā itdürür
13. nafaqa virüñ her ne vaqte degini dünyā yüzünde durur

15(a)

1. siz nite kim Allāh buyurur مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَوَّةِ
2. الدُّنْيَا andan ol ferişteh bu s̄a‘atde yer yüzine iner
3. ādem o lanlarına rızık üleşdürür ol demde ‘ibā-
4. detde bulunanlara hem rızık hem maqam virür cennetde
5. ya‘ni s̄a‘at aḥşām namāzıdur amma ‘ibādetde bulunma-
6. yanlara çağırur ey gāfil göresin kıyāmet ḥālīñi kıyā
7. metde Allāh buyruğun tutmayanlara nite buyurur Āl-i ‘İmrānda
8. فَانظُرْ كَيْفَ عَاقِبَتُ الْكٰذِبِينَ

15(b)

İşaretler var

16(a)

1. götürür daḥı çağırur aydır ki göresin ḥālīñüzi kıyāmet gününde teñri te‘ālā
2. buyurdu yalanlayanları nitekim buyurdu Āl-i ‘İmrānda buyurur فَانظُرْ كَيْفَ عَاقِبَتُ الْكٰذِبِينَ eger
3. aḥşām namāzı vaqtinde bir kişi iş işler bolsa ol işüñ bereketün alurlar
4. ol namāz kılanlara virürler iş işleyenler ancak zahmetde qalurlar ‘ömürleri
5. eksilür daḥı çağırur aydur ki taḥkīk azdı şol kişiler kim dünyā yüzünde
6. sağ olup tururlar āḥireti qoyup dünyāya meş gül olurlar nitekim süre-i
7. Āl-i ‘İmrānda buyurur فَغَدُ فَاَزَ وَمَالِ حَيٰوةِ الدُّنْيَا الْاِمْتٰعِ الْفُرُوْرِ bu aḥşām
8. s̄a‘atine s̄ākinlik s̄a‘ati dirler evliyālar dilince ānuḥün bu s̄a‘at içinde
9. iş işlemek ḥarāmdur ‘ibādetden gayrı meger kim iftār ideler yāḥud bu kadar
10. kelām söyleyeler teñri te‘ālā gelüñ virdügi ni‘metlerde iftār idün diyeler
11. açlara bu ḥod sizüñ üzerinüze farzdur aḥşām namāzından sonra görüñüz

12. fakırlere gine söyleyesiz kim gelünj Allāhuñ virdügi ni‘metleri yiyin diye siz nitekim
13. süre-i Mā’idede buyurur وَأَزْكُرُوا الْعِمَّةَ اللَّهَ عَلَيْكُمْ bes haq te‘ālā

16(b)

1. hazretini kullarını yarlıgamaz şā liḥ olan fakırlere nafaqa virmeyince buyururlar
2. وَأَمَّا الَّذِينَ نَتَّالُونَ الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ bes bir kişi bir za‘ıfi bu sā‘at içinde
3. aḥşām namāzın kıılır bir eh l-i ‘ilm ya bir fakıri ḥānesine getürüp hoşça tutsa
4. ta‘āmlandursa örtü döşek ağırlasa teñri te‘ālā katında her ne dilerse
5. dünyevī ve uḥrevī dilegin teñri te‘ālā vire Allāh katında yüzi aq ola teñri
6. te‘ālā hazretinün rahmetine mustagraq ola Āli İmrānda buyurur وَأَمَّا الَّذِينَ
7. وَابْيَضَّتْ وَجُوهُهُمْ فَغِي رَحْمَةُ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ bes teñri te‘ālā
8. zikrinde olalalar uyumağı ve uyanmağı terk ideler bes ‘ālimler ve meşāyiḥler
9. va‘az ve naşīhat söylemişler ve evlerinde olan müsāfirler ile
10. ta‘āmdan sonra cennet ve cehennem aḥvālin söyleşeler ol daḥı ‘ibādetdür
11. nitekim süre-i Bakara da buyurur يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَسِيرَةِ قُلْ فِيهِمَا
12. şol kimseler konukların şarāb ile ve daḥı gayrı fisk ile ağırlayalar
13. ol kişilere teñri te‘ālā ‘azab ideler kıyāmet gününde eger ḥod tevbesiz olursa

17(a)

1. ne‘uzü bill h min zelīk nitekim Qur’an-ı Kerimde buyurur فَيَغْفِرُ مَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ
2. مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ bu aḥşām sā‘atinün āḥirine yakın teñri
3. te‘ālā yine nazar kıılır o glancıklara ve daḥı ma‘şūm kıızcağızlara ve azadsız
4. kullara ve derdimendlere ve ḥayvānlara bunların kankıısı aç bulunursa
5. teñri te‘ālā emridüp aydur ki elinüz altında olanları ve bu yetim ma‘şūmları
6. aç komak ulu günāhdur daḥı teñri düşmanlığıdur korquñ ol teñriden
7. siz aç yatun anları toyurun eger siz toyup altlar (elinüz) altındakilerden biri
8. aç kalursa evvel fakır kıılırın ikinci ḥācetleri olmaz üçüncü malı
9. ve tavanı ve oğul ve kıızı ziyānın virürin dördüncü dinünj ve imānünj
10. senden ayrılığa sebep olur beşinci namāzunj orucunj zekatunj ḥaccunj

11. şadakañ sevābın kabul itmeme altıncı cān acısı ve kabir ‘azābı artar
12. yedinci cemī‘ melā’ikeler ve cemī‘ evliyālar ve cemī‘ peygamberler andan yüz döndürür
13. teñri te‘ālā anı tutdurur zebānīlere emir ider ki göz çukurların çıkaralar

17(b)

1. uzun zencirler ile cehenneme atalar Sūre-i Mā’idede buyurur عَلَى الْاِثْمِ وَ
2. الدَّوَانِ وَ اتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ رَبَّ الله شَدِيدُ الْعِقَابِ dañı bir aç konuğ gele
3. karşuñuzda tura ādem oğlanlarından yā köpek yā kedi anlar dañı ko-
4. nuğdur hoş tutuñ eger kāfir dañı olursa
5. veya kanlıñuz dañı olursa ni‘met virüñ zirā ‘azāb vardur zikr olunan gibi sūre-i Mā’idede
6. اِعْمُوا رَبَّ الله شَدِيدُ الْعِقَابِ bes bu añşām sā‘ati ölüñ kişiye
7. kendü şifātın bildürür ehl-i cennet ise yidürüp ağırlamağla şaklanur
8. ve eger ehl-i cehennemlik ise konuğdan yüzün döndürür kapusunu k apar
9. dañı ziyāde müsāfir gelür ise döger ve söger dimez ki ihtiyaçtan
10. aç olmasa gelmezdi bir loğma Allāhun ni‘metin vir kendü karnını taldurur
11. anuñ gibi kişiler müslümānlaruñ cuhūdları naşrānīleridür ol zālim şanur
12. kim kendüye bir eyilük eyleyüp ya‘nī ni‘met benimdür diyü Allāhuñ ni‘metin
13. şakladı ve illā haberi yoğ kim ol yidügi dünyāda nefis ta‘āmlar

18(a)

1. cehennem āteşi olur kıyāmet gününde kendüye āteşden şanduğa koyup
2. ol dünyāda fuğarāya ve yetimlere ve garīblere ve ma‘şūmlara virmedügi şakladığı
3. ta‘āmı bile şanduğa halka idüp āteşden içine himyem ve gıslīn şarābın içireler
4. içürdügi dem bağarsıqları dökilüp yine fi’l-hāl teñri te‘ālā halk ide الى يَوْمًا böyle
5. ‘azāb ideler ve dañı şefā‘ate irişmeye Allāhdan izin olmayınca وَمَالِ الظَّالِمِينَ
6. وَلَا تَتَّبِعُوا الْاَعْيُنَ وَمَا تُحْفِي الصُّدُورَ peygamber ‘aleyhi’s-selām
7. buyurur ki ümmetimin cuhūdları ve naşrānīleri dürlüdür şöyledür evvel

8. benüm malım ve nāmım ve hesābım vardur diyü Allāhuñ halk itdüğine mağrūr olmağıla
9. ikinci kılına ve cāriyesine ve koñşusına dā'imā çekişmek ile ve acı dil ile ve
10. faqırlere ve yetimlere ve 'akrabasına deg'in ve kibr iledür üçüncü kılına
11. ve cāriyesine ve 'ayāline ta'āmı şaklayup aç ve şusuz kor bu hadişi-i garīb
12. (hakķına) delildür k̄āle resūlullāh عَمَّنْ صَبْرًا كَالأَعْرَابِ emānete hıyānetdür nitekim
13. konuķ hakķına sure-i Nūrda buyurur مِمَّا يُهَاذِنُونَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا

18(b)

1. بِيُوتَاغِيرُ يُّبَيِّتُكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
2. تَذْكُرُونَ bes yaramaz kişilerden yaramaz haber gelür eyü kişilerden eyü haber gelür
3. (rızk) teñrinüñdür yıķmayalar teñrinüñ (kapu) yapamayalar garīb olanlara bir kişinüñ evine destürsüz
4. girmeyeler destür olur ise gireler ol evüñ halkına selā m vireler edep
5. birle oturalar ihānet ve hıyānet üzere olmayalar ve hātunlar daħı gözlerin
6. yumsunlar yüzlerin örtünler yüzleri göründüğü günāh olmaz lākin cā'iz
7. degildür göstermek nitekim Sūre-i Nūrda buyurur konuķ hakķına sevmezler
8. yalañuz ta'ām yirler ve konuķdan kaçarlal ol t̄ā'ifenüñ gönli kararur ve
9. öldüğünde kabrine siyāh şūretli melekler gelürler şöyle dā'im zulmetde
10. kor ne'uzu billah şol kişiler ki t̄ālip olup dā'im ta'āmı konuķ ile
11. yirler anlar teñrinün nūrlarıdur öliceķ kabirlerine nūr melekleri gelür cānını
12. cennete ileteler kabirini nūrlar ile tolu ideler her s̄ā'atde yetmiş hūri ile
13. şaklanduralar ve cemi' günāhlarından geçe nitekim sūre-i Fāṭırdā buyurur

19(a)

1. وَمَا يَتَّبِعُ الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرَ وَلَا الظُّمَاتُ وَلَا الثُّورُ وَلَا الظَّلُّ وَلَا الْحَرُورُ
2. وَمَا يَتَّبِعُ الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنتَ
3. فِي الْقُبُورِ bes teñri te'ālā aḥşā mdan yatsuya dek kullarına
4. nazar kılur kanķ ı kulınuñ evinde ā hıret 'ameli yokdur anuñ üzerine 'azāb

5. feris̄tehlerin göndüreler eger ol ul evāb üzerinde ise rahmet
6. feris̄tehlerin göndürür her bir evābına ve tesbīhine bi evāb virür
7. bes her kişiler yatsuya dek dört hāl üzerinde olmak gerek
8. yā tesbīh üzerinde yā namāz kıılır gerek vey a ur‘ ān our gerek yāhūd
9. müsāfir aırlamak gerek eger tesbīh çevirürse anu için cennet
10. yemileri peydā olur eger namāz kıılır olursa anu için cennet
11. hūrileri ve kökleri yaradılır eger onuk aırladıysa anu cezasını cennet
12. ve didār olur eger ahā mla yatsu arasında bir kişinin evinde onuk
13. bulunsa anu için teri te‘ālāya alavat getürürler cennet ānı arzular

19(b)

1. abāh ol onuk alkup alavāt getürürler gidicek ol evu halkınu
2. cümle günāhları gider anadan tomuş gibi olurlar bir evde onuk ankı
3. gice bulunsa ol eve teri te‘ālā onuk olmuş nebī gibi olur hazret-i
4. peygamber sallahu ‘aleyhi vesellem hazretleri daı onuk olur ol ankı olan
5. kimesne öyle emīn olur ki Allāhu ‘azābını ve belāsını onuk olan eve
6. itmeye divlerden ve eytānlardan azāb feris̄tehlerinden emīn olasız ki
7. gice bunlar fırsat bulurlar ādem olanları üzerine lakin onuk olan
8. evi Allāh te‘ālā alar Süleyman peygamber ‘aleyhisselām onuk geldükde azāmeti
9. birle ırk adım yere aru vardı tatından inerdi ri ‘āyet eylerdi ve Hālīl
10. peygamber ‘aleyhisselām Mekkeyi yaptı āh idüp oturdı teri te‘ālādan nidā
11. geldi ki yā Hālīl noldu ah idersin yoksa onu ı aırladı yā açmı tur-
12. dun öyle olsa İbrāhim ‘aleyhi’s-selām bildi kim bu a‘beyi yapmadan onuk aırlamak
13. efdal imi hazret-i İbrāhim ‘aleyhi’s-selām evinden yedi adım onua

20(a)

1. ilerü vardı evlādı ve ensābı birle hizmet iderlerdi ve kāfir daı olursa
2. onuk ondurdu ve yemin ve uyun ve dōegin virür idi ve etraf-ı eknāfa
3. gözcü omı idi kim ne taradan onuk gelse peygamber ‘aleyhi’s-selām onua
4. aru varup ‘izzet iderdi ve ikrām birle getürürdi bir gün Hālīl

5. peygamber ‘aleyhi’s-selāma konuk geldi bir mekrūh kiři idi bıyıkları ağızın örtmüş
6. idi riş murış idi tırnakları siyā h olmuş idi İbrāhim peygamber
7. ‘aleyhis-selām görincek cuhūd řandı zāviyesine kondurup ağırladı
8. yatsuyı kıldı girü yanına varmadı sabā hdañ nāfile kıldı řabaħa şarşu
9. bir pāre uyudu nāgah teñri te‘ālā tarafından bir nidā geldi kim yā Ĥalīlim ben
10. kudretimle bir konuğı yaratdum ĥürmet ve ‘izzet birle řaħa göndürdüm ol konuğı
11. niçün kabul kılmadun ‘izzim celālüm ĥaķķıçün ol konuğı ĥorladun hemān
12. beni ĥorlamıř gibi olduñ yā Ĥalīlüm yitiş konuğun gönölün al yoksa
13. ebedü’l-ābād ĥorlıkda şaldun didi çün Ĥalīl peygamber ‘aleyhi’s-selām ĥazreti

20(b)

1. bu heybetlü āvāzı eşidicek konuğun düşer ardına Medinede yetişdi
2. konuk ĥazreti İbrāhimi gördi ‘aleyhi’s-selāmun aklı başından
3. gidüp konuk ayıtdı yā İbrāhim Allāh ‘azīmü’ř-řān benden ikrāh itmeyüp ‘azāmetiyle
4. beni ĥalk eyledi sen beni mekrūh idüp eviñe getirmedün benimle ta‘ām yimedün benimle
5. oturmadun ben senün baħa göndürdigün ta‘āmını yimedün ve zāviyende yatmadun
6. beni ĥor eyledün Allāh ‘azimü’ř-řān daħı ĥorlasun diyü āh eyledi ol sā‘at
7. řadāsından yirler ve gökler ‘arş ve kürs levħ ü kalem ditreyüp İbrāhim peygamber
8. ‘aleyhi’s-selāmun ‘aklı başdan gidüp bir daħı nidā geldi kim yā ĥulum ĥalbün řınıķdur
9. du‘āñ maķbūldur tiz Ĥalīlüme var řaħa daħı ziyāde ta‘zīm eylesün didiçün
10. İbrāhim aleyhi’s-selāmun ‘aklı başına geldi gördü kim ol konuk nūra ĥark
11. olmuş derĥāl İbrāhim ‘aleyhi’s-selām ayağına düşüp ayıtdı kim bil(me)düm lütf eyle
12. girü varalum didi konuk aydır hiç olamaz kim girü ben anda yayan varam
13. varmazam meger arķaħa beni götüresin didi Ĥalīl İbrāhim egildi konuk arķasına

21(a)

1. bindi İbrāhim ‘aleyhi’s-selām gece ve gündüz götürdi üç güne degin Mekkeye
2. getürdi yolda indürmege nāgah kaçunram diyü bes İbrāhim ‘aleyhi’s-selām
3. konuğı getürdi evine karşısına geçüp fi’l-hāl el kavşurup tırdı aña
4. hizmet iderdi bu vezin üzere altı gün geçti tā kim açlıktan İbrāhim
5. peygamber ‘aleyhi’s-selāmuñ burnundan k̄ān geldi yayıldı İbrāhim ‘aleyhi’s-selāma
6. konuk bakıp güldi andan konuğın gönlü şāz(ş d) oldu İbrāhim ‘aleyhi’s-selāmi
7. dağı teñri te‘ālā yarlıgadı haqq te‘ālā kim bir eve rahmet bereket virmek
8. dilese ol eve konuk gönderür ve kañğı eve hışım itmek dilese ol eve
9. gönderürmez göndürse dağı ev issi kabül eylemez Allāhuñ rahmetinden kaçır
10. anı cennete koymaz nitekim bu hikāyetün üstündeki āyetde buyurur anlar gibi kişilerün
11. gözi kördür göñüllerin zulmet kaplamışdur haqq te‘ālā anları ebedī vefā cennet
12. virür zirā ehl-i cehennem anun ile bellüdür ol kimesneler kim konuğı sever
13. ister konuk geldükde melül olur nitekim konuk gelse

21(b)

1. şāz olur ol kişilerün göñüllerini teñri te‘ālā nūrlandırur cennet
2. ‘alāmetidür göñülleri açıkdur cā nları diridür halkdan yüz yıl evvel cennete
3. girür anlar teñri te‘ālānun evliyālarıdur anlara korku ve ‘azāb yokdur
4. nitekim ölüm hālinde kabir ‘azābından sırat köprüsü zahmetinden anlar emīndür nitekim
5. sūre-i Yunūsda buyurur **الآنَ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لِأَخْوَقَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ**
6. **إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** şol kişiler kim i‘mān getürdi teñri te‘ālānuñ ‘ahdlarına
7. ve va‘adlerine cennet içinde konuk ağırlayanı haq te‘ālā ağırlasa gerekdür ve dağı
8. Allāh ‘azimü’s-şānuñ emrini tutup ve nehy itdüğinden kaçup teñri
9. te‘ālānun ‘azābından korkdılar teñri te‘ālā korkdukları nesnelere
10. emīn kıldı nitekim sūre-i Bakārāda buyurur **إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**
11. **الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**

12. **خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ** ve dağı anlar Şunlardır kim nafağa vürürler
 13. ve zekāt ve Şadağa virür ve fakirlere ta’am yidürürler ve yetimleri ve ğarip̄leri

22(a)

1. gözedürler anlaruğ teğri te’ālā ‘arzın virür ğorkduğları nesnelere emīn
2. olur nitekim sūre-i Bakārāda buyurur **الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ سِرًّا**
3. **وَعَلَا نِيَّيْ قَلْبُهُمْ** **أَجْرُهُمْ** **عِنْدَ رَبِّهِمْ** **وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ** bes
4. bu ađŐām sa’ātinde ğöğden feriştehler yir yüzine Şol ğadar inerler kim yir
5. yüzi tolar bu ađŐām sa’ātine ikrām iderler dağı ādem o ğlanlarının ta’amun
6. ğötürürler ve ğastalaruğ Őığhatin alurlar bedeni süŐt olur ‘ağlın dünyā
7. hevāsından alurlar āğiret tarafına meylin bira ğur ve bu ađŐām sā’atinde
8. bir hasta hasta ola teğri buyurmuşdur ki kāfir olursa ‘a’rafa
9. ğoyalar cennet ile cehennem arasındır mü’mine hod va’ad olunmuşdur ki elbetde
Allāh ‘azimü
10. ŐŐ- Őān cennete ğor ve ‘imān ile yoldaş eyler ve cümle ‘azābların ğaldurur rağmet
11. ider ađŐām vağtinün du’āsı bereketinde bir ādem o ğlanlarının bedenlerinde
12. yetmiş iki dürlü renc ğalk itmişdür teğri te’ālā cümlesini ađŐām sā’atinde
13. baş ğaldurur destür umarlar ki bir dem dağı Őađa ğullu ğumuz ādem

22(b)

1. oğlanlarinuğ tıutup ğasta (ğatā) itmekdür bu ađŐām sā’ati hürmetine biz dağı
2. ğulluğda bulunalım emreyle bunları dutalım didiler ol zamānda ğiŐi
3. ‘ibādet ve tā’at üzere ğerekdür kim Allāhuđ ‘azāb?ından olalalar
4. ve bu sā’atde kāfirleruđ meyyitinüğ ‘azābını def’ iderler ađŐām sā’ati
5. ğeçince bunlara kim (emr) olunur ne (iklime) ister ise giderler ve bu sā’atde
cemī’ yaradılmıŐlar
6. tā’at üzerinde ğerekdür ki zinhār fezhinhār bu murād sā’atine ikrām ğerek
7. ve her kim bu sā’atde ikrām eylemeye ağa ğıŐım ve ‘azāb ire ve eğer ğulağını
8. Şi’re veyāğud çeng ü çegāne veyāğud yalana veyāğud herze sözlere

9. meşğul iderse Allāh bakmayup yā muşhaf -ı şerif yüzine yā mescidlere
10. yā ‘alimlere yā ata veya ana yüzine bakmaya ve gökler ve yirler ve tağlar ‘acāyibine
11. bakup ‘ibret almaya nitekim sūre-i Mülkde buyurur الرَّى خَلَقَ سَمَوَاتِ سَمَوَاتٍ
12. طَبَاقًا مَاتَرَى فِى خَلْقِ الرَّحْمَنِ تَفَاوُتًا خَعِ الْمَصْرَ كَرَيْنَ
13. نَيَقْلِبِ إِلَيْكَ الْمَصْرَ خَاسَاءً ve dağı (dilini) kovdan mesāviden ve bühtāndan

23(a)

1. ve fuḥūşdan ve yaramaz sözler(den) şaklaya teñri zikrine ve Qur‘ān okumağa ḥayr kelām
2. söylemeye sūre-i Teğābünde buyurur سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ لَهُ
3. هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ تَنَكُّمُ كَافِرٍ وَلِىُّ الْمُلْكِ وَلِىُّ الْمَحْمُودِ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ dağı göñlin şaklamaya münāfiklıkdan
4. kibr ü ḥasedden dimeye Allāha şükr eyleye ilāhî bizi kāfir yaratmadun mü’min
5. yaratdun diyüp şükürler itmeye teñri te‘ālā ‘azimü’ş-şān padişāhdur göñlünüzden
6. geçeni bilür nitekim sūre-i Teğābünde buyurur هُوَ الَّذِى خَلَقَكُمْ تَنَكُّمُ كَافِرٍ
7. وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ وَاللَّهُ dağı göñlüne ve diline getürüp dimeye ki ḥak te‘ālā
8. göklerde ve yerlerde yaratdı şūreti ve ḥayvān ve cānavar ve bunun sā’iri
9. kabih şuretleri görüp dimeye kim elḥamdülillahü te‘ālā bizi teñri te‘ālā mü’min
10. idüp ümmet-i Muḥammedden yaratdı nitekim sūre -i Teğābünde buyurur خَلَقَ
11. وَاللَّهُ وَالْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ ve elini ve gözünü
12. ve ayağını ḥarāmdan fercini şakınasın sūre-i Teğābünde buyurur وَلَلْنُّ
13. قَسَتْ فُلُوِيَهُمْ وَرَبِّنَ الشَّطَانِ ya öksüz ḥakkı ya riyādan veya ağırlıkdan

23(b)

1. kazanılmış rızık ile ḥarāmı toyurmağdan ḥarāmıdan kazanup nefsine
2. ḥarc itmekden ve dağı şeytānı iğvāsına uyup toğn yol
3. budur diyüp yūriye bes bu şıfatlı kişi ḥakkında sure-i Ā‘rafda buyurur
4. قُلْ فِيمَا أَعُوْسْتَنِى لَأَقْعَدَنَّ يَهُمْ صِرَاطَكَ الْمَسْتَقِيمَ ve bu kadar kabahatden
5. şonra dağı dir kim ben teñri kuluyam Allāhdan ḳorkaram diye teñri

6. kerīmdür bizüm haḫā larımıza ḫalmaz ‘af ider diye anların gibi kişiye bu söz
7. fā’ide itmez anuḫ sūnneti olmayınca ve Allāhdan ḫorḫmayınca ol ümmete la‘net
8. olunmuḫdur ol kimesne ḫabrinde ḫırdı ḫalkıcak şeyt ānla cehenneme girürler
9. ve sār ‘ir ‘azāba ve günāha beḫzemez قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ
10. مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّتٌ لَعْنَتْ آخِثَهَا حَتَّىٰ إِذَا الدَّارَ كُورًا
11. teḫri te‘ālā ḫazretini maḫḫaralık itmek gibidür gerekdür bu ḫıfatlu
12. kişi bunun gibi zār Allāh ‘azīmü’ḫ-ḫānuḫ emrini bilüp ve nehyini bilüp
13. itmemek inkārdur belki küfürdür فَسَيَخْرُونَ مِنْهُمْ كَمَا سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ

24(a)

1. ḫabībim resūlüm dir Allāh ‘azīmü’ḫ-ḫān biz daḫı anları yārın
2. ḫıyāmet gününde maḫḫara iderüz ateḫden ḫalk olmuḫdu zebānīler ile
3. cehenneme iletürüz ve ol kişiler ki Allāhuḫ emrin bilüp ve ḫıttup
4. ve nehyinden ḫaçup ve tevbe ve istifār ide ve nefslerine tāb‘i olmayalar
5. biz daḫı anlara cennet ve dīzār ‘ivaḫ virevüz يَا أُمَّرُؤُنِيَ الْمَعْرُوفِ وَيَكْفِيَهُمْ
6. عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
7. وَسُؤْلُهُ أُولَٰئِكَ سَيَّرَ حَمِيمٌ اللَّهُ وَلَهُمْ عَزَابٌ أَلِيمٌ
8. yatsu arasında ḫarın ḫoḫ ola ḫonuḫı daḫı olmaya fuḫḫ kelāma meḫ ḫül
9. ola teḫri te‘ālā zıkrine meḫḫül olmaya ol kimesnenüḫ du‘āsı maḫḫbül olmaz
10. müstecābü’-da‘vet olmaz anlar dilsiz ve aḫılsız ḫayvān gibidür
11. ḫol kişilerün ḫā‘ām yidüre ḫā‘im ise orucun aḫa ya tilāvet-i ḫur’an
12. ide yāḫud tesbiḫ ḫevire yāḫud enbiyālardan birbirlerine naḫıḫat ideler
13. zār aḫḫām ile yatsu arasında mü’minlerin yanına biḫ melek (gelür) ḫāḫid

24(b)

1. olmaḫa ḫayrın ve ḫerrin yazma ḫa فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مَحْدُومٌ بِالْفِ
2. مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقْبِلِينَ her aḫḫām böyle ideler evlādır zār aḫḫām
3. yatsu arasında böyle ideler erler ve ‘avratlar tā ḫoḫduḫı günden
4. öldüḫi güne eger günāh üzere ise ol kişiye la‘net bitisi yazarlar
5. eger ḫayr ve ḫer olmayup üzerinde olmayup ḫöyle ḫırrur ise ḫāḫillerden

6. yazarlar ve eger hayr ile t̄a‘at üzerinde ise aña daħı cennet muştularlar
7. Allāh rahmet eyledi cennete koydu seni çoᅇşu idinüp saña ni‘met
8. virdi ve bereket virdi **يُبَشِّرُ هُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ**
9. **هُمْ قِيَاهَا نَعِيمٍ خَالِدِينَ فِيهَا** eger ol melek göre kim anda Allāhuᅇ
10. ni‘meti bol ola ol kişi aç olanlara ve daħı müflislere ve fak̄irlere
11. ve yetimlere ve azādsızlara çokdan yidürmeye anuᅇ ‘ibādetini ve t̄a‘atini
12. hebā yazarlar ol kişi cennete daħı giremez Muᅇammede ‘ırakda ᅇalur
13. lakin gece ve gündüz ehl-i cennete bakup feryād idüp aᅇlar **وَلَا يُتَّقُونَ**

25(a)

1. **نَفَقَى صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً** ve daħı altūn ve gümüş gizleye teᅇri te‘ālā yoluna
2. ᅇarc itmeye ᅇisābınca zekātun virmeye ol melekler anuᅇ kulaᅇına
3. muştulayalar sen cehennemliᅇsin deyu eger t̄a‘at ve ‘ibādet ve namāz ve hac
4. ve oruᅇ tutdıysa daħı cümlesi maᅇbū l olmaya ve anı müslümān ᅇabrine
5. ᅇomaᅇ cā‘iz degüldür ve aña selām virmek daħı mādē mki zekāt virmeye
6. **وَالَّذِينَ يَكْنُزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ**
7. **بِعَذَابِ أَلِيمٍ** saᅇında ve şolunda ba‘zı fak̄irlerüᅇ aç ᅇalduᅇın bile
8. ve nafaᅇa virmeye malı ola ᅇācetlü kişileri sebeblendürmeye
9. yāᅇud malı ola yā bir kitāb ya muşᅇaf-ı şerīf yazdurup vakf itmeye daħı ol
10. biᅇ melek kulaᅇına anuᅇ aydalar fak̄irlere ve açlara virmedüᅇ düşmüşlerle
11. bulunmadun ol şaᅇladuᅇın malı yükledeler cehenneme getüre ateşden
12. düzeler dört yanını şaralar diyeler ki bu şol maldur ki dünyāda
13. sevüp gizledüᅇ bununla saña ‘azāb ola bunu bile bir kişi ‘ömründe

25(b)

1. bir muşᅇaf-ı şerīf yazdurup vakf eylese ol melek ᅇabrinde aña yoldaş ola Allāh ‘azīmü
2. ‘ş-şān ᅇasem itmiştir vallahi ve billahi her kim benüm kelāmımı yazdurup dünyāda ᅇudreti
3. olmayana virse okusalar ve Allāh aña ‘azāb-ı ᅇabri göstermeyem ve anı ᅇabībüm

4. Mustafā şallāhü ‘aleyhi vessellem ile cennetde bir vakitte koram habībim ile kelām iden
5. ol kişiler olalar bizüm cevābımız yine anlarda kim ol kişiler hakkında nāzil olmuşdur
6. يَوْمَ يَحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارٍ جَهَنَّمَ فُتْكُورَىٰ بِهَاجِبَا هُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ
7. هَذَا مَا كُنْتُمْ لَأَنْفُسِكُمْ فَدُوفُوا مَا كُنْتُمْ تَكْتَرُونَ bes nitekim bunca melekler kim
8. zikr eyledük yukaruda melek-i ğarib ve daħı şemhā’il ve ol biñ melek düzerler
9. yer yüzinden cennete giderler ve cennet kapusına varurlar ol melekler şorarlar
10. yā cennet aydırlar ki yā melekler adem oğlanları ne hareket üzerindedürler melekler
11. aydırlar kim cennet size muştulık olsun biz kim yir yüzine indük şol kadar
12. kişi aħşām namā zına tırmuş hisāba gelmez Allāh ‘azīmü’ş-şāna secde iderler
13. dir ki ey bārī hüdā ya bu murād sā’ati içinde namāza tıranları sen yarlığa

26(a)

1. anları baña sen virgil du‘ā idüp cennet hūrileri daħı çağırup āmīn dirler
2. melekler bir daħı aydırlar ki yā cennet-i me‘vā şol deñlü kişiler namāz kılmadılar
3. şöyle tıurdılar senden yüz dönderdiler teñri te‘ālānuñ bir buyruğın
4. şındılar peyğamberi hacīl kıldılar hemān oldem cehennem bu hevāyı eşidecek kapısı
5. açılır feryād idüp diyeler ki yedi kat gökleri ve yerleri od ile tıdura
6. mālīk çağırup aydur dünyā halkına göreyim ne işdedururlar ba‘dehu tāmu mālīki
7. dünyā yüzine baş çıkarup yüz ‘azāb melekleri ile görür kim dünyā namāz kılmayup
8. tıranlarıñ ve ğünaha meşğ ül olanlara baķup defterlerini alup cehenneme
9. girer كِتَابَ الْفَجَا رَلْفَىٰ سَجِينٍ وَمَا اَدْرِيكَ گүнāha göre ‘azāb
10. yirlerin hazır kıılır bes cehennemün ve zebānilerün şıfatların kılavıyuz? cehennem
11. sā’atinde inşa’allahü te‘ālā daħı cennet kapucısı rız vān yüz biñ melek
12. ile ‘ibādete meşğul olanlarıñ ğayrın yazarlar ve defterlerin alurlar göklere

13. çıkarurlar ‘illiyyine götürürler andan girü cennete gelürler كَلَّا إِنَّ كِتَابَ

26(b)

1. ألا برارلفى عليين وما أدراك ما عليون كتاب مر قوم andan bu deñlü
2. ‘ibādet ehlin cennete ‘arz iderler ve köşkler sevinirler cümlesi bezenmege
3. başlarlar ve ne deñlü yer yüzinde yaradılmış ādem oğlanları vardur eger kāfir
4. ve eger müslimān ve münāfik ve zālīm cemī’sinün cennetde yurdları vardur
5. ve şudurları ve burakları vardır ve ırmaqları ve sarayları vardur a ndan
6. ol melā’ikeler dirler cennete muştuluk fūlan oğlı ve fūlan kıızı fūlan
7. muştuluk olsun yā cennet bunlar teñri te‘ālā ‘ibādetde gördük cümlesi
8. saña gelecekdür saña müştāklardur seni arzularlar size gelmek için
9. çalışurlar teñri te‘ālā dīzānna(dīd r) ve peygamber ‘aleyhi’s-selām koñşulığına müştāk
10. olmuşlardur bu kez cümlesinün mekānları ve hūrileri sevinürler baqçe-i
11. gülistān olur maqāmları birer kat dañı bezenür ve ol t‘at
12. itmeyenlerün ve zālīmlerün ve fāsıqlarun mekān ları ve hūrileri ve burakları
13. ağlarlar ve baqçaları kur uyup hūzān olurlar anuñ için kim günā ha

27(a)

1. meşgūl oldılar teñriden yüz döndürdiler teñrinün buyruğın
2. şındılar senün baña emrün gerekmez didiler baña cennet gerekmez didiler
3. bunları lisān ile söylemek lāzım degül bir kişi Allāhun emrin tutmadı
4. beş vaqit namāzı kılmadı ve harāmdan kaçmadı peygamber sünnetin tutmadı ancak
5. bundan ol kişi demek olur ki ben Allāh kulı olmam ve peygamber ümmeti
6. olmam ve baña cennet lāzım degül dimekdür sizün dimekdür sizün mābeyniñüzde cāriyeñüzden
7. ve dañı kulıñuzdan birini yā evlādınızdan birisi emriñüz tutmasa
8. yāñud hizmetiñizi murāduñuz üzere görmese elbetde anı katıñızda komazsız
9. ol Allāh ‘azīmü’s-şān sizi yokdan var eyledi ‘ilm virdi bildüñüz
10. kitāblar virdi anladuñuz ve ‘azābını bildürdi ve cennet ve cehennem yolın
11. bildürdi ve size māl ve evlād hūatunlara eri helal itdü ve dünyāda

12. bağlar ve bahçeler ve akarsular halk itdi ve dağı didi kim kullarum yiyin
13. ve için başa kulluk eyley dağı sizi ahiretimde cennete koyam sizi

27(b)

1. cennet ile ve hüriler ile dost eyleyem ve aña dizarımı gösterem dağı didi
2. siz hod emrin tutmayup namazınuzı kılmayup sünnet -i resüle tabi' olmayasız
3. cezanzuzı dünyada virür idüm lakin habibim Muhammed Mustafa' du'a itdi ki ya Rābbi
4. dünyada ümmetimi rüsvāy itme anların günāhların koda dı anın yüzi
5. şuyı hürmetine dünyada yüz göz kara itmeyem ahrette cezanzuzı virüp
6. ve cennetimi size harām iderem didi فَكَيْدُوكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ
7. وَكَذَلِكَ نَجِيَّتَاكَ bes ol maqāmlara çün cennetün
8. yanına varup çağırup ya cennet ağla fūlan oğlu fūlan ve fūlan kıızı
9. fūlan seni itmeyüp Allāhuñ emrini şındı senden yüz yüz¹⁰ döndürdi
10. çünkü cennet işitdi ah itdi ve hürilerün beñzi şararup ağlamağa
11. başladı dirler ki ey fūlan oğlu fūlan ne yaramaz kişi olursın bizi
12. istemedün Allāhuñ emrin tutmadun bizden usandün Allāh resulinden
13. utanmadun yakın zamanda göresiñ kabründen kalkıcak z ālimler ile kopasın

28(a)

1. becid seni cehenneme 'azāb itmege götüreler şeytānlar turup ağlaşalar kale Allāhu
2. الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ أَوْ كُفِرُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا إِنَّ الظَّالِمِينَ te'ālā
3. bes ol kişinün cenneti yas ve mātemin tutarlar çün 'azāb melekleri
4. cehennem māliki ile göre kim çok ādem oğlanları gaflet gömleğin
5. giymişler yatsu namazın kılmamışlar tamu māliki ol kavmi ol halde
6. görürler la'net size gelsün dir dağı Allāh emriyle yakın zamānda 'azāb
7. çekin göredir kale Allāhu te'ālā وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

¹⁰ Metinde bu kelime iki kere yazılmıştır.

8. andan tamu m liki cehennemde gelür dir kim âdem oğlanlarınun cümlesinin mekânlarına
9. haber olur âteşden zencirleri buğaları ve akrepleri ve zebânîleri
10. vardır bezenmeğe başlarlar kâle Allāhu te‘ālā عَذَابٌ يَمُوعٌ عَظِيمٌ
11. hemân ol dem yılanları ve ‘akrepleri ve zebânîleri düzülmeğe başlar ve mekânlarına
12. ateşler toлмаға başlar ve ol kişi kim aḥşā mı ve yatsuyı kılmışdır
13. Allāhuñ emrin peygamberün sünnetin yerine getürmişdür ve cehennem māliki

28(b)

1. ol kişinün cehennemde berek tına dir ki ne bezenürsin sentün sahibün
2. senden bizmiş seni aḥşā m ve yatsu namāzı kılmayana bağışlamış Allāhumdan
3. korkmuş ve teñrinün birliğine inanmış ve imān getüren şālihler yolun tutmuş
4. Allāh ‘azīmü’ş-şān ecrini ahiretde virmiş kāl e Allāhu te‘ālā مَنْ آمَنَ
5. بِاللَّهِ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
6. وَيَحْزَنُونَ fi'l-ḥāl māliden bu haberi eşidecek anlarınun cümle bozulmağa başlar
7. yılanları ve çiyenleri ve akrepleri ve zebânîleri ateşden zincirleri
8. zaḳḳumları bukağuları tağıлмаға başlar ‘azāb idecek zebânîlerinun elleri
9. ve ayakları tutmaz olup ateşleri sönmeğe başlar cümlesi vīrān olur
10. andan yine sözümeze gelelüm bes yatsu sâ‘atinde yeller esmeğe başlar
11. teñri te‘ālādan destür olur kıyāmet yeli ki rihi’l-‘aḳīmdür ki bir
12. şandukda kilidlidir biñ melek mü’ekkeldür melekler bu sâ‘atde yorulmaga
13. emir olunur cinler ve şeytānlar bu sâ‘atde fırsat bulur âdem oğlanlarına

29(a)

1. tırışurlar kim uyudalar yatsuyı kıldurmayalar ve tene ağırlık birağalar
2. teñri emrin men‘ itdüreler zīrā ki teñri te‘ālā bu sâ‘atde kağı
3. kişi ki yatsuya teveccüh ide teñri te‘ālānun nūrın gelür karşı sına
4. tırur yatsu namāzı secdesi âdem oğlanlarınun tenri te‘ālā dīdārına
5. karşı tıra bu yatsu namāzınınun sâ‘atinde ḥaḳḳ te‘ālā kıllarına

6. hitāb ve secde de turduñ imdi ‘izzetim celālüm haqqıçün seni yarlıgadam
7. dīzārımı cennetde gösterem divlerden ve şeytānlardan kōrkup
8. baña şıgınduñ seni anlardan kurtardum bes aḥşām sā‘ati gidüp
9. ve yatsu sā‘ati geldi e‘üzü billāh men daḥı seni namāz ḥürmetine anlaruñ
10. şerrinden emīn kıldum benim adum añup benden rahmet istedüñ günāhım
11. çokdur ‘azābuñla(affeyle?) didüñ karşımda secde idüp niyāz itdüñ ‘izzetim
12. celālüm haqqıçün cümle suçlaruñdan geçdüm diye bism‘illāhi’r-rahmāni’r-rahīm
13. bes bu sā‘atde ayda kim Mūsā peygamber ‘aleyhi’s-selām dört kerre Allāh

29(b)

1. te‘ālāya secde eyledi teñri te‘ālā anı dört tarlıqdan kurtardı evvel
2. ‘avrat guşşası idi ikinci anası guşşası idi ve kaşāveti idi üçüncü
3. Fir‘avn cenginden Nil ırmağı aña yol virüp Fir‘avnı gark eyledi dördüncü
4. Fir‘avn guşşası idi Nil orta geçti şükr eyledi Nil yarılup yol
5. virdüğine bes Allāh ‘azīmü’ş-şān şālih kullanna ol vaqıtde nazār idüp
6. zālimleri kahr eyledi ‘ābidlere rahm eyledi kudret gözüyle bunlara yatsu vaqıtde
7. nazār etti ḥazret-i Allāh ‘azīmü’ş-şān ḥazreti ayıtdı kim yā Mūsā ben senüñ teñrinüm
8. saña yol göstericiyem didi bu avazı eşitdi Mūsā ‘aleyhi’s-selām bildi kim
9. teñri karşıusunda dört rek‘at namāz kıldı andan teñri te‘ālā hitāb (itdi)
10. āḥir zaman peygamberi Muhammed Muştafā ‘aleyhi’s-selāma kim ben senüñ ümmetünüñ her gice yatsu
11. vaqıtde karşıusunda tururum anlardan secde tesbīḥ ve niyāz ve ḥācetlerin
12. kabül itmek isterim yā Muhammed ümmetine söyle baña göndürsünler bir daḥı anları
13. maḥrūm kōmayam kıyāmet gününde benden anlara ‘ināyet virdim ve cennet ve dīzār

30(a)

1. virem yatsu sā‘atinde bir kulumuñ karşıusına gelicek baña ‘izzet ve secde itmege
2. mütekebbir ola karşımda turur benüm ile berāberlik cengine tutışa nitekim

3. Mūsā peygamber Nil ırmağından geçdi biz ayıtdık yā Mūsā secde eyle Mūsā ‘aleyhi’s-selām
4. dört kere secde eyledi bu maħalde iken Fir‘avn mel‘ün daħı geldi Nil yarılmış
5. boldı gördi kim yol olmuş inşāfa gelmedi şükr itmedi Allāhu te‘ālāya ululayup
6. secdeye varmadı mütekebbir olup kendi çerisine ayıtdı ben sizün uluñuz
7. ve teñrinizüm didi benim heybetümden görüñ Nil ırmağı nice yarıldı yol oldu benim
8. ‘ināyetüm ve heybetüm birle geçün diyicek bu āyet-i kerīme nāzil oldu أَنَارُكُمْ فَقَالَ
9. Fir‘avnun çerisi Fir‘avna secde itdiler Mūsā ‘aleyhi’s-selām haħ te‘ālāya
10. secde eyledi cenāb-ı bārī ānları kırtarup secdesinden ötürü Nilin
11. hıñmından anı şaκladı Allāhu te‘ālā cennetin ve dīzārın müyesser eyledi Fir‘avnuñ
12. çerisi Fir‘avna secde eyledi Fir‘avn ululanup mütekebbir olup teñrilik
13. da‘vāsın kıldu ğiçün ğor kıluñ Nile ğarķ eyledi kıyāmete deĝin idi cehennemde

30(b)

1. yanmadadur yā Muħammed kullaruma ve ümmetlerüñe āyıt yatsu sā‘atinde baña secde eylesünler
2. anlar Mūsā peygamber ‘aleyhi’s-selām Fir‘avnı helāk (itdüĝi) ğazā şevābın virem ve eger yā Muħammed
3. baña karşı yatsu kılmaya ve secde eylemeye mütekebbir ola baña karşı beş vakitte
4. ellerin kıldurup (du‘ ā istemeye) ben āña toĝru yol göstermeyem didi ol daħı baña
5. sencileyin nefsüme toĝru yol gösterici(yem) dir ki ben daħı tenüme dünyā rahatlığın
6. gösterem ben aña emriderem baña secde idemem dir imdi yā Muħammed sen şāhid
7. ol baña Fir‘avn gibi tenile cānını kendü ğünāhına ğarķ eyleyem ben anları ĩmansuz

8. gideduram (göndürem) ebedî hışım ayıbında mübtelâ idüp cehenneme koyam ašlâ ben
9. aña ‘ināyet eylemeyem sen daħı yâ Muħammed ŧefâ‘at eylemeyesin didi ne ol
10. benüm kulumdur ve ne senün ümmetiñdür didi ol daħı başka bir teñridür
11. Fir‘avn gibi ŧeyṭān gibi secde itmedi peygamber ‘aleyhi’s-selām bu sözden
12. korkup ol maħalde didi kim yâ rabbî bînamāz benüm ümmetüm degüldür didi
13. bî-namāz olunca namāzın kılmayalar müslimānlar kabrine kōmayalar anlara iskāt

31(a)

1. yokdur ey mü‘minler ve ey karındaşlar ŧakınuñ Allāhuñ emrini tutuñ ve beş vakit
2. namāzı kılunñ ŧakınuñ Allāhu te‘ālā kulum degildür didüklerinden olmaya biz ħor
3. ve ħakîr cehenneme seni süreler dürlü dürlü heybetlü (zebānîler) ile bu dünyā sizlere sehelce
4. mihletdür bir daħı ele girmez ve ölen kişiler bir daħı tevbe ve istiğfār itmek olmaz
5. ţa‘ati ve ‘ibādeti bira ħasın ‘avratuñuz ve oħlanıñuz ve kızuñuz için çalıŧasız
6. ħaram ħelāl yanlıŧ ve yalan söylemeye soñ deminde ‘imansız koyasız be-dürüstî
7. nefsiñüz ve evladıñuz ve oħluñuz ve ‘avratuñuz cümle size düşmāndur kâle Allāhu
8. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ وَعَدُوِّكُمْ فَأَحْرُوهُ
9. وَانْ تَعَفَّوْا وَتَصْفَحُوا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ
10. ve ‘avratuñuz ve oħluñuz ve kızuñuz size düşmāndur anlar tābi ‘ olur siz dünyāya
11. niçün maġrūr olursız āħireti unudur siz cānıñuzuñ ŧefāsın istersiz
12. bunlardan ziyāde ħazer eyleñ kim yüziñüz aħ ola ‘īmanla gidesiz zîrā
13. zerre kadar avratuñuz ve evlādaruñuz nef‘î yokdur bunlar ile āħiret bulunmaz

31(b)

1. ancak sizlere lâzım olan ‘amel gökcekligidür اِنَّمَا امْوَالِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ

2. فُتِنْتُمْ لَكُمْ اللهُ Allāh size bu kadar dirlik buyurmuşdur aç qalmayacak kadar ğayr-ı ihtiyāç
3. olmayacak kadar bir kişinün esbābı iki şer kat olsa iki gömlegi
4. olsa anda din lezzeti olmaz ancak nefsi kavî olur ‘ibādet lezzeti gider
5. dahı ziyāde olanların aña göre kıyās eyleñ had iş-i Buḥār ĩde buyurur qāle
6. resūl’ullāh صَاحِبُ الْقَمِيصَيْنِ لَا يَجِدُ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ bes şaķınınñ nefsi inñüz
7. şefāda olup kendinñüz mağbūn olasız ve āḫiretde cennetden maḥrū m
8. qalasız dahı yatsu sā‘atinde vaķtinde evvel okısa ol yerleri götüren
9. öküzü ve balığı aç qor ta‘āmlandurmaz zīrā anlar ol zamanda secdeden
10. kalkup ta‘āma başlarlar ezānı tiz okıyıcak gine ta‘āmı bırağup secdeye
11. varurlar yatsu ezānı gicerek okumak efdaldür tāki gün batısı aķlığı gide
12. gicenünñ hükmi gele eger gice hükümü gelmeden ezān okıya öküz ve balığ ta‘āmdan
13. kesilür ve aḫşām namā zım ağır kılanların sevābın kılanlar ve evrādı zikr idenler

32(a)

1. ta‘āmda bulunurlar eger ezānı eşidüp qalkmazlar ise yatsu namāzı
2. şevābın ve ve cemā‘at şevābından maḥrūm olurlar eger ta‘āmı bırağup qalkarlar ise
3. zīrā her mü’minun kim ta‘āmı yimege otura her mü’minünñ qarşusına Allāhu te‘ālā
4. on ferişteh ḫizmetkār vire ta‘ām yeyince ayak üzere qalurlar irken
5. irken ezān okıyana la‘net iderler öküz ve balığ dahı aç qalur kıyāmet
6. gününde ol kişi öküzün ayağı altında qoyalar Allāh emri ile ānı cığnayup
7. ḫor eyleye kıyāmet gününde ol kişilerinñ ta‘āmı bıraķduķları yatsu
8. sā‘ati cemā‘ati şevābından maḥrūm qalanlara irken ezānı okıyanı tıutup
9. kıyāmetde bizi cemā‘at şevābından maḥrū m itdünñ deyü da‘va itseler gerekdür
10. ol kişi kim ta‘āmı bıraķdı nam āza şuru‘ eyledi kıyāmet gününde anunñ
11. qarşusına tıuran ferişteḫler ezān okıyanı tıutup da‘vā eyleseler
12. gerekdür sen ezānı irken okıdun mü’minlere ta‘āmı bıraķdurdunñ

13. deyu feriştehler dahı mü'minler namā za gitdiler biz ayak üzerinde kaldık

32(b)

1. diyu feriştehler dahı da'vā eylese gerekdür ki ta'ām maḥali geçmeyince ayak üzerinden
2. bir yaña gidemezler Allāh emr itmişdür tā mü'minler namazı kılp gelince ayak
3. üzerinde turlar anlar dahı cemā'at şevābından kalurlar eger yatsuyı
4. vaktiyle kılsalar biñ şevāb virilür eger mescide cemā'atle kılsa gine biñ
5. şevāb virilür lakin başka kıılınca (şevābı az olur) böyledür peygamber 'aleyhi's-selām buyurur
6. bir kişi ḥayr eylemek dilese tiz eyle kimseye söylemeyüp tanışmaya zīrā
7. bir hased kişi men' itmesün tā ḥayr olursa şeytān 'aleyhi'l-la'net igvā ider
8. ve ādem şeytānı dahı şeytāndan ziyādedür dir ki neylersün senden
9. ganīler vardır yāḥud malıñı telef i düp saña lāzımdur yāḥud ehl -i 'ayālün
10. ile bol bol zevk eyle diye ol kişinün şeytānları içinde vesvese virür
11. taşrasında ādem şeytānı vesvese ide ol kişiler şer kıparıcılar dur
12. anlar şeytāndur aydı şeytānlar ile kıyāmet gününde bile kıparlar cehenneme bile
13. girürler الَّذِي يُوسُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ ilahī 'izzetün

33(a)

1. ḥakkıçün ḥabībün ḥürmetiçün şol ādem şeytānı olan kişilerden
2. ḥıfz (eyle) bizi şerāşeye döndürmeden abdest almağdan ve namāz kılmagdan men'
3. itmeye ilahī birliğün ḥakkıçün kimseye gazez itmeden ve ḥased itmeden ve iki
4. dost arasında münāfiklık itmeden ve iki konşu arasında münāfiklıktan
5. veyā bir fakīr ḥatırı yıkmadan ya bir ġarībe egri bakmadan ve bī-günāh yire bir esīri
6. döğmeden sen ḥıfz eyle zīrā bunlar günāhā beñzemez bir kimse bunlarun birini
7. işlese kırk güne dek tevbe eylese kabül olmaya kırk gün içinde
8. olur ise ne'uzü billah kıyāmetde anlarun elinden kırtulamaz vAllāhu
9. te'ālā hidāyet itmez ve resül dahı şefā'at itmez ol kişi ile ḥelāl-

10. leşmeyince ve amma sā'ir günāhı işlese derhāl tevbe eylese Allāhu 'alem maqbūl
11. **وَلَّى الْقَرَّةَ وَلِرَسُولِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَاقِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ** olur
12. nitekim bir kişi binam z olsa Allāhu te'ālā aña hidāyet itmez ve peygamber şefā'at
13. itmez ve selāmın almak cā'iz degildür bir kişi bir binamāz ere veyā 'avrete

33(b)

1. fakīr deyü loğma virmese veyā bir çanak aş yedirmese veyā hōd hālin ve hatrın
2. su'al itmese yā evine geldüğde ta'zīm eylemese Allāhu te'ālā ol kişiye biñ yıl
3. 'azāb ider zīrā Allāh 'azimü's-şān düşmanla dost olmak olur
4. imdi Allāhu te'ālāya düşmān olmağdan pek şaķınmalıdır zīrā Allāhu te'ālā
5. andan incinmişdür ki bir ādem bir kişiyi binamāz idüğün bilüp aña ta'ām
6. yidürse āhiretde Allāhu te'ālā aña zaķķum yidürür bir kişinüñ evine bir şālih
7. beş vaķit namāz kıılır bir fakīr gelse aña fakīr deyu ta'zīm itmese yāhūd
8. öñüne ta'ām kıoması ta'āmı olmasa Allāhuñ ulu ta'āmı şudur
9. öñüne kıomayup şakınsa Allāh 'azīmü's-şān anı cennet ta'āmından
10. ve şerbetden maħrūm ider bu muħaller daħı iskāt-i şalavatullāh (hakkındadır meyyitin üzerine iskāt -ı salavat itseler Allāh te'ālā) ve resūli
11. andan hoşnūd ola ve cümle günāhları gider Allāh cennete kıor lākin bī-namāz
12. olup ve oruç kıutmayana ve haķķı 'abd olana nef'ī yokdur amma Allāhu
13. te'ālā sā'ir günāhları iskāt -ı şalavāt hōrmetine mağfired ider

34(a)

1. hattā günāhlarına daħı tevbe itmese iskāt -ı şalavāt günāhların yur
2. ve eger meyyit daħı vasiyet eylemese malından ideler eger malı yok ise
3. anun ile tuz etmek yiyen dostları bārī Allāhu te'ālā için günāhdan
4. kıurtarmağa sebep olalar eger malı olup vārişleri itdürmezler ise
5. kıyāmet gününde ol meyyit anlara da'vācı olur vārişler yine eger ol
6. meyyitün malı kıalsa vārişleri ol meyyite hālince iskāt itmeseler anlara ol
7. mal harām olur eger vārişleri bālīg olmayup küçük bulunsalar içlerinden

8. biri vekili olup ol maldan çıkarup meyyite iskāt ide eger vārişleri
9. helāl itmeseler anlara mīrās helāl olmaz amma meyyite ol iskāt
10. helāl olur eger su'āl itseler ki iskāt şalavat farz mıdır sünnetmidür
11. vācibmidir cevāb vire ki ne farzdur ne sünnetdür mü'minün mü'min
12. üzerine yārlığanmaklığın istemekdür anınçün vācibdür bu imām Hanīfe
13. kavlidür الَّذِينَ şol kişiler ki يُنفِقُوا vireler zekāt ya şadağa

34(b)

1. yā iskāti فِي السَّرَّاءِ sağığından zekāt ve şadağa vireler amma iskāti
2. sağığında vaşiyet ideler öldüğü zamanda iskāt itmeyüp şonra
3. her ne zaman itseler cā'izdür وَالضَّرَّاءِ dağı zekātın ve şadağasın hayatında
4. virüp iskāti vaşiyet ide وَالكَاطِمِينَ الْعَيْظُ ya'ni helāl malından
5. ideler şüphelü olmaya ba'zısı hastalıktan dağı ol mertebe zekāt ve şadağa
6. maqbūl degüldür zīrā ölüm kōrkusundandır وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ
7. dağı ādem oğlanlarınuñ 'afv ideler kıyāmet gününde Allāhu te'ālā bir kişinüñ
8. günāhın ve şevābın tartup günāhı tağlar kadar olup sevābı az gelse
9. gerek Allāhu te'ālā ol kulını zebān İleri göndürüp cehenneme göndürse gerek
10. bir kul dağı feryād idüp 'ağlayarak cehenneme gider iken nāğāh cehennem kapusunda
11. bir bölük ehl-i cehennem bu kimseyi görüp feryād ideler yā Rabb bizi cehenneme
12. komağa emr eyledüñ bu kulını kō ma yā Rabb zīrā bu kulun dünyāda gāyet
13. ḥalīm selīm idi ve yavaş ve mazlūm idi maḥlūklarun gibi maḥrūmlarun günāhın

35(a)

1. bakmayup 'aybların yüzlerine urmazdı yetimlerün ve ğarīblerün ve azād sızlarınuñ
2. kalplerin yıkmazdı dāimā şu çlularun suçını 'afv iderdi yā Rabb
3. kitāb-ı kerīmde va'ad eyledüñ dünyā bir kulimun yanında suçın ve günāhı
4. olup kapısına gelse dise kim benim senün yanunda günāhım çok dur ve suçım
5. vardur senden 'afv ve recā itmege geldüm sulṭānum benim suçımı

6. bağışla ve günāhumdan geç ve ‘ayıbımı kimseye izhār itme deyüp a ğlayup
7. yalvarduġda ol kulum daġı ol kulu muġ suçlarından geçüp ‘afv eylese
8. ‘izzetim haġķıçün ben daġı kıyāmet gününde ānuġ cümle suçların ‘afv
9. iderin ve daġı ol kulun ‘afv iderdi ve ‘ayıblarımızı yüzimize urmazdı
10. ‘izzetün haġķıçün buña ideceğün ‘azābı bize eyle deyu çağırışalar
11. ġazret-i Allāh celle celāluh ayda kim yā kullarum gircekmi dirs inüz bu kulum
12. kimsenün suçın bağışladı ve günāhından geçdi ve ‘ayıbların örtüdi
13. siz kulum şehādet idermisiz di yū ġitāb ider bu ehl-i cehennem

35(b)

1. cümlesi yā Allāh sen ā‘lemsin gerçektür deyü çağırışup ağlaşalar ġazreti Allāh
2. ġitāb ider dünyāda bir kulum bu nice kulumuġ suçlarından ve günāhlarından
3. geçe ve ‘ayblarından şaklaya ġalbuki bunlar gibi maġluk yok iken bunca
4. ‘āsīler şehādet ideler biz ġod cümleñün pādşāhı ve yirlerün ve göklerin
5. şahibi olavuz deyu ġitāb ide diye kullarum ol kulum için ‘izzetüm
6. celālüm haġķıçün bu gün ben daġı sizün cümleñüzün ve ol kulumuġ cümle
7. suçlarından geçdüm rahmet maġfiret eyledüm yā ehl-i cehennem diye bunlar cümlesi
8. derġāl secdeye varalar ġitāb gele kim kullarum başınuzı ġalduruġ
9. secdeden diye bunlar daġı secdede iken cenāb-ı bārī ol dem ġitāb ide
10. cehenneme yā cehennem ġaç kullarımıġ başı secdeden ġalkıcaġ seni görüp
11. ġorġmasunlar diyü ġitāb ide cehennem daġı bu ġitābı eşidicek zebāniler
12. ile kırk yıllık yol maġāmından girü gide nāġah bunlar daġı başların
13. secdeden ġaldurup emr oluna cennet meleklerine bunları cennete götüreler

36(a)

1. ġitāb gele dünyāda suçluların günāhların ‘ayıbluların ‘ayıbın
2. ve azādsuzların suçın bağışlayanların celālüm haġķıçün ben daġı
3. āġiretde suçların bağışların diye وَالَّذِينَ şol kişiler kim eger er
4. ve eger ‘avret إِذْأَفْعَلُوا vaġt ki işlediler فَاحْشَتْ günāhlan أَوْظَلَمُوا
5. أَنفُسُهُمْ yā kendü nefislerine zūlm eylediler āġiretde ‘azāba müsteġaġ oldılar

6. فَادْكُرُوا اللَّهَ dağı günāh işledüklerinden sonra teñri te‘ālā adını andılar
7. فَاسْتَفْقِرُوا ve zekāt ve şadaқа virdiler ve özlerine iskāt vaşiyet itdiler
8. dağı tevbeye gelüp suçların Allāhdan dilediler لَذُنُوبِهِمْ günāhları
9. وَمَنْ يَعْفُرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ için bu sözlerinden ma‘lum oldu ki
10. teñrinün rahmeti ba‘ş olunup çok olup günāhlu kullarınun
11. suçlarından geçüp kulını yarlıgamaz (yarlıgamaķ) istedüğünden ötürü tevbe-i
12. iskātı bahane eyledi tā ki ol kulu ‘azāba giriftār olup kāfirler
13. وَلَمِصْرُوا ile cehennemden ebedī kalmasun cennete girsün diyü esirgedi

36(b)

1. dağı dā’im olup kalmayalar عَلَى مَا فَعَلُوهُ işleyü geldiği günāh هَالَمْ يَعْلَمُونَ hal-
2. buki ānlar günāh itdüğün bilüp sonra tevbeye geldiler üzerine iskāt-ı şalavat
3. vaşiyet itdiler bi‘aynihi anlar günāh işlememiş gibi oldılar tevbe ve iskāt sebebi ile
4. ol günāh işleyüp tevbeye gelenler ve iskāt koyanlar جَزَأَوْهُمْ ivaz bulurlar
5. cennet ve dīzār ve peygamber koñşulığın mağfireten dağı şunun gibi yarlıganmağı
6. وَمِنْ رَبِّهِمْ teñri te‘ālā virir ol kulina kim وَجَنَاتٍ dağı uçmağına koyar ve dīzārına
7. karşı اَكْرَى اكار sağından ve şolundan ardından önünden مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
8. ırmaqlar altı yanında sarāyların ve köşklerinün aralarında خَالِدِينَ فِيهَا
9. ulular cennet içinde hūriler ile ebedī çıkmazlar cennetde hūriler ile zevk iderler
10. dürlü dürlü ta‘āmlar ve şarāblar içe aślā bir rāyiha yokdur cennetde misk-i ‘amberden (gayrı)
11. bu sātde olan canları cennete qorlar yatsu namāzın terk itmeyenleri anda
12. kürsī berāberinde makām vardur kıyāmet kopınca müminlerün cānı anda olur
13. dağı şūr urılır Allāh ‘azīmü’ş-şān cümle bedenleri yaradur cānların girü yürür

37(a)

1. cennete emir olunur inşa'allāhu te'ālā bunı aşlı ile aşā ğı sâ'atinde bir melek
2. gelür her kişinüñ toprağı nerde ise kabrine çağırur dağı şāhibi sağı iken
3. yā kabir senün şāhibün şol kadar müddeti kıldı ve 'ibādet içindedür
4. muştulıkdır ol sâ'at kabir bunı eşidüp nurlanur cennet bağıçesinden
5. pencereler açılır ve mü'minlerüñ kabri üzerine rahmet iner ve bu sâ'atde melek
6. melekü'l-mevt küllī maḥlūkuñ üzerine nazār kıılır bu sâ'atde tā'at ve tevbe kabül
7. olur ve bu sâ'atde yatsu kıılmayanlaruñ yā 'ömrü ya malı ya 'īmānı eksilür
8. ve bundan sonra bu giren gökler sâ'atidür bu sâ'at içinde olan
9. 'acāyipleri bildürür ve buña gökler sâ'ati içinde olan gönüllerüñ her birisi bir dürlü
10. cevherdendür her birinüñ kalınlığı beş yüz yıllık yoldur ve her birinüñ içinde
11. melekler dürlü dürlüdür her biri bir 'ibādetdedür bir katun aralığı birinden
12. beş yüz yıllık yoldur aşāğa dünyā göği düündür içi dolu yılduzlardur
13. ay ve gün melekleridür bu yatsudan sonra gökler sâ'atinde ferişteh

37(b)

1. bizenürler yılduz yüzlerin silerler cilālandurur ānlaruñ yüzleri bās ların
2. giderürler diseler yılduzların yüzlerinden bās ne irür andan hāsıl
3. olur ki gündüz dünyā yüzinde ādem oğlanları günāha meşğül olurlar
4. ānlaruñ günāhı tütünleri göklere ağıar ol günahıdan ayuñ ve yılduzuñ
5. yüzleri bās olur gündüz nūruları gider ve gündüz 'ibādet idup
6. ibādete meşğül olanlaruñ şevābı nūrından feriştehler alurlar göge çıkarlar
7. bu gökler sâ'atinde ayuñ ve yılduzun yüzlerin silerler ve cilālandururlar
8. ve şabāha dek ne kadar günāh itseler ānuñ dağı bāsın günde güneşüñ
9. nūrını ve zıyāsını giderür ve şabahdağı ne kadar tā'at ve 'ibādet iden
10. mü'minlerüñ şevābları nūrından birer zerre alurlar güneşe müekkel olan
11. melekler gelürler güneşüñ bāsın giderürler nūrlandururlar ve gökler
12. sâ'ati içinde şeytānlar gelür ādem oğlanlarını gafilete birağıurlar
13. ve malı çok olanlaruñ başına uyān ururlar malın yimesün ve yidirmesün

38(a)

1. deyü ve hem artururlar ve yüreklerine ısıcaklık birağıurlar ve gözlerine

2. cehennem okusu or lar ve uyku tamarların aalar ve bu sa'tun sonunda
3. melek'l-mevt yer yzine nazar kılar 'mr temm olmuşlar cnn eksiş
4. bu sa'tde ve 'mr temm olur bu sa'tlerde emr-i ha ile divler ve şeytnlar
5. gelp birbirine buluşurlar dirler ki şol azgna uyn urduğumuz ve uyku
6. tamarların aduğımız zinhr biramak uyanmayalar kılmasonlar dey melekler
7. ve ol kişiler ki mttakilerdr ki ve şalihlerdr anlar 'ibdete meş gl olmak
8. in yimeği az yerler ve şuy imezler meğer kim ziyde iktiz ide
9. şeytnlar daı yanlarına gelemezler ve uyular daı geldğine kıbleye karşu
10. oturup dizleri zere tayanurlar ol uyku degildir 'ibdetdr
11. seccde zerinde bunlar 'ibdeti şevb ve nr gklere ağar ve anlar
12. nnndan ferişteh yaradılır melekler daı gnn yzin silerler grrlar ki
13. yzi kabara bs ttmış silerler gneş bu meleklerle feryd iderlerse

38(b)

1. meded bu zalimler elinden grn bende nr klmadı grn benm haimi ki biğ beş yz
2. yllık yol gklere ağdı gnhlar ttn yzm kabara eyledi bende nr
3. omadılar diye 'bidler ve şalihler yanında ol melek gcle gnh iinde
4. ağlayarak dny yzine ıkarırsa gerek ve hem yatsu sa'ti gkler sa'ti
5. evveline rzgrlara daı destr olur ve bunlara daı ol melekler ki gneş
6. yzn sildiler anlara emr olunur cennete girmeknlar daı girerken du'a ider ki
7. y Rabb 'izzetn haın bizi şol 'izzetl kllar nrından yaratduğ
8. geldk emriyledn gneşn yzn byle bulduğ sildk de yle
9. olsa bize y Rabb destur vir ki mecmu' yaradılmışn yzlerini silelm
10. dirler تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّونَ فِيهَا مِنْ دَهَايمٍ
11. مِنْ لِبَاسِهِمْ وَلَوْلُوْءٌ andan şalihler 'ibdeti bereketinde şular yaradılır
12. iki cihn andan hsl olur ve iki cihn andan hsl olur ¹¹ve iki (cihnn kym) lığı
13. anlar 'ibdetindendir ve yağmurlarn yağması anlarn gzi yaşındandır

39(a)

¹¹ Metinde aynı cmle iki kere yazılmıştır.

1. ol yedi göğün ni‘metleri anların tesbîhi ve senâsı kuvvetindedür eger şâlihlerin
2. köki kesileydi gökden yağmur inmedi nebât bitmeye idi yine biz sözüme
3. gelelüm bu gökler sâ‘ati girince kazâya kalmış namâz var ise kıllar borcu
4. ödenür ve her bir rek‘atna biñ şevâb virürler ve ana ve ata haqqı ödenür
5. haq te‘âlânın cümle ihsân itdüğü ni‘metlerin şükrü öde(nür) eger borcu (yok)
6. ise nâfile namâz kıla biñ şevâb olur nâfile kılıca k ikide bir selâm vire
7. dört rek‘at kılıca tesbihe oturu p böyle diye lâ ilâhe illallâh Muhammed
8. resûlullah yüz kere tesbih tokuz kerre ihlâş okıya zirâ bu sâ‘at
9. giricek ‘ibâdetde bulunanlar üzerine te‘âlânın nûr yağar peygamber
10. ‘aleyhi’s-selâm gelür her kişünün hâline nazâr kılar ‘ibâdetde ve tesbihde
11. bulunanları şefâ‘at defterine yaza cennetden başlarına tâc uralar
12. yetmiş biñ rahmet melekleri peygamber ‘aleyhi’s-selâm bile gelüp ol kişiye
13. selâm vire bu gökler sâ‘ati gaflet ile geçürmeyeler peygamber ‘aleyhi’s-selâm

39(b)

1. ol kişiye yetmiş melek ile gelüp uyanık ‘ibâdetde yâhud tesbîhde
2. veyâ secdede anın hürmetine yetmiş biñ imânile gitmiş ehl-i kabrün ‘azâbın(dan geçer)
3. peygamber ‘aleyhi’s-selâm hazretinden ol vakitte ‘ibâdetde ve tesbîhde bulman
4. mü‘min hürmetine ehl-i kabrün ‘azâbın kaldırurlar ve bu sâ‘atde olan
5. ‘ibâdetün ve tesbîhün şevâbın Allâh ve resûlinden gayrı kimseye vaşfa
6. kâdir degildir ve bu sâ‘atde öküzü götüren balığa nafaqa virilüp
7. ol balığın nafaqası bu sâ‘at içinde namâz ve tesbih ve ‘ibâdet
8. idenlerin nûrından hâsıl olur ve bu sâ‘atde tâ‘atde olanların
9. vaşfin ve mertebesin buradan anılan ol yedi kât yerler öküz katında
10. yedi mercimek kadar degildir balık katında öküz ve yedi yirlere bir nohud kadar
11. degildir ve Allâh ‘azîmü’s-şân hazretlerinin katında ‘arş ve kürs ve levh ve kalem
12. ve cennet ve cehennem bu cümle zikr olunanlar bir zerre degildir cümle mahlûkdur illâ bu Kurân-ı
13. Kerîm bizz t kelâmıdır ve bu ‘azamet-i pāk hiçbir yerde sığmadı illâ bu gökler

40(a)

1. sâ‘atinde ‘ibâdet t̄ā‘at iden mü’minlerüñ gönline sı ğındı ve bu gökler
2. sâ‘ati içinde öküzün ve balıgun şevābı ol t̄ā‘atde turan mü’minlere virildi
3. ve bu gökler sâ‘ati içinde ‘āşilerün günāhı defterine bozup bir yıllık günāhların
4. sildiler ve bu sâ‘at içinde kāfirün günāh defterin yazarlar ve bu sâ‘atde
5. cümle yirde biten ni‘met ve eşcārlarun meyvesine ve cümle çiçeklerun rāyihā
6. virilmesine emir olunur ve bu sâ‘at içinde ibâdetde olanlarun şevābını
7. göklere götürürler andan rahmet olur ol rahmet ki yağmurdur yirlere
8. iner berekāt olur وَ الْذَيْبُونُ وَالنَّخِيلَ وَالْأَنْجَابُ وَ الْعِنَابُ وَ يُنْبِتُ لَكُمْ الذَّرْعَ وَالذَّيْبُونُ وَالنَّخِيلَ وَالْأَنْجَابُ وَ الْعِنَابُ وَ يُنْبِتُ لَكُمْ الذَّرْعَ
9. مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
10. ğark etmege deryālar destür umarlar ‘āsiler için lakin bu sâ‘atde
11. ‘ibâdetde ve tesbîhde olan mü’minlerun tudaqları depretmesinden bir nūr
12. yaradılır ol nūr çıkar ferişteh olur ol feriştenün eline ateşden
13. ‘aşā ile deryāları urdurdular dağı ol feriştenün heybetinden yerine

40(b)

1. varup turlar ve gümöldileri kesilür ve dağı bu sâ‘atde t̄ā‘at iden
2. mü’minlerun nefislerinden hāsıl olan melekler(dür) nitekim Nuḥ peygamber ‘aleyhi’
3. s-selām zikrinden fāriğ olup uyḥuya varmış idi Nuḥdan ğayrı
4. zikre meşgūl yok idi teḥri te‘ālā k̄āim-i ezeliiden nūr bereketinden teḥri
5. suçından (su hışmından) emīn iderdi Gerger velāyetinun ḥalkı bu sâ‘atde uyanuğ
6. bulındılar ḥağğ te‘ālā ānları bu sâ‘at ḥürmetine ḥalāş eyledi ol
7. vilāyet mağribden öte gün batısı altındadır bu sâ‘atde k̄ā‘im
8. olanlara münker ve nekir su’āli āsān olur وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
9. يَعْلَمُونَ ve bu sâ‘atde her t̄ā‘atün yeri bile geçer ve bu sâ‘atde teḥrinun
11. ḥās kulları el kaldurup duā dilemek gerek Allāhun ḥışmından
12. ḳorḳup gizlü rencden dünyā belāsından ve āḥiret ḳorḳusundan (kurtula) ve bu

13. sâ‘atte uyur bulunanların (bulunanlara) renc ve belâ ve yohsulluk bahş olur

41(a)

1. ve bu sâ‘at ömür defterlerinden düzerler bunlar uyanıkların ömürlerinin ziyâde
2. iderler var uyurların ömürlerinin eksilmek ihtimâli var bu sâ‘atde teñri
3. te‘âlâ kullarının nâz -u niyâzların kabûl ider ve bu gökler sâ‘atinde melekler nâzil
4. olup Ka‘be-i mükerrremei ziyâret idüp şalavât iderler altı sâ‘ate varınca
5. namâz kıllurlar şevâbını ümmet-i Muhammedün bî-namâzlarına bağışlarlar bes yatsudan
6. sonra bu altı sâ‘at içinde uyanık bulunanları teñri te‘âlâ dostlarının
7. şevâbın cennete iledürler tâ kim ol şevâb şaḥibi cennete gelince tesbîh ideler
8. ol kimesne hergiz cehenneme girmeye bundan böyle gökler sâ‘ati (geçüp) dördüncü
9. uyku sâ‘ati girüp bu uyku sâ‘atinde içinde ‘acâyip bildürür çün bu
10. uyku sâ‘ati girdi uyku kişilere ‘azâb olur gâlip olur
11. Allâhı ve peygamberi unutturur tâ‘atden qor teñri te‘âlâ dîzârından
12. ve hoşnûdluğundan ve peygamber şefâ‘atinden ve uçmak naşiblerinden
13. alıkor ve cehenneme sebep olur zinhâr şakın kim uyku sizi öldürmesün

41(b)

1. ve şeytânı güldürmesün Allâ huñ peygamberini sizden bezdürmesün siz
2. uykuyu öldürün zîrâ mecmu‘ ‘ömr olup kabirde yatanların cümle çağrı-
3. şurları ki ey dünyâda sağ olan âdem oğlanları uyku bizi
4. mağbûn eyledi bilmedük uyku(yu) biz arı nesne sanduk dâ’im uyurduk
5. tenümüzü rahata bırakduk bilmedük şimdi cânımızı kabirde cezâda bulduk
6. kabrimizün nûrın almış bizi karanı yirde komış kabrin hâlini bildük
7. dünyânın gice dün (dört) bahşından biri uyumaya idük yüzümüz yirden
8. kaldurmaya idük zinhâr ve zinhâr ey diri olanlar bilün kim uyku
9. uyuyup ve çok yimek yimek ve çok su içmek ve zevklü ta‘âm
10. yimenün ašlâ nef‘î yoğdur dünyâda maşlahat ancak teñri te‘âlâ zikrine

11. geceler k̄ā'im ve gündüzler de şā'im olup ve giceler şabaḥa dek 'ibādet
12. t̄ā'at itmek gerek imiş ve fakirinün (makbere) nūri yok bu imiş biz bilmedük
13. şimdi bildük bunda geldük gördük maḳberemüz nūri yok

42(a)

1. ve yoldaşımız yok vesā'irlerün maḳberesine bakup görürüz ki içleri
2. tolu nūr ve yanlarında ḥūriler yoldaş ve daḥı hizmetkarları b̄nihāye biz bakup
3. anlara āh idüp ağlaruz imdi ḳarındaşlar hele biz dünyādan gitdük
4. şimdilik saḡsız biz aldanduk ḡāfil olduk soḡ menzirimüzü ḳabirde bulduk
5. ḳalkıcaḳ bunda yirimüz bellüdür ki cehennem olacaḑdur imdi biz bu cefāyı andan
6. bulduk dünyāda beş iş ile muḳayyed idük zāhir andan bulduk evvelkisi
7. ḥarāmı gözlerdi erimüz 'avrata ve 'avratımız ere bakardı ikinci dilimizde tesbīh
8. yok idi yalan ve musāvī idi ḡıybet idi munāfıḳāt ve halkı azar itmek
9. idi üçüncü tam'a ḡayri ni'metine malına ve evlādına hased itmek Allā huḡ virdüğine
10. aza ve coḡa şabrimız yok şükr itmez idük dördüncü vā'izler ve şeyḫler
11. ve kitāblar naşihatler faḳīrlere şālihlere ve ḡarīblere billāh var(maz)duk vardugumuz
12. çeng ü çegāne ve muḥarremāt idi beşinci bir faḳīr gelüp Allāh için diyecek
13. faḳīri görecek gözümüz yok idi yüzümüz çevirürdük Allāh vire

42(b)

1. dir idük eliḡ ayaḡın saḡ dirdük yaḥud virdük vaḳit ḳurı
2. etmek ve giceden ḳalmış çorba ve eski yamalı ve kızıl akçeler idi Allāh
3. için diyene vir(me)düğümüz altunları ve ḡuruşları ve akçeleri çeng ü çegāna
4. ve ḥarāma virdük şimdi dünyā bizüm dirdük Allāh kerīmdür raḥmeti çoḑdur
5. dir idük şimdi cezāmızı bulduk ḳabrimüz tolu āteş gördük gice
6. ve gündüz dinledüğümüz sazlar şimdi yanımızda āteşden ḥalka oldu
7. ḳulaḡumuza otlu topuz ile urur zebāniler meger bir ḳardaş rūḥımız
8. için bir fātīḥa okuya kim bir miḑdar 'azābdan berī olavuz āh āh gine āh

9. ne olaydı bir sâ‘atcek amān vireler dünyāya gine çı ka idük başımızı
10. secdeden kaldurmaya idük āh ne güzel nesne imiş dünyāda kimseye
11. kīn itmemek ve suçluların suçın ‘afv eylemekdür bilmedük
12. şimdi bildük imdi bunda dağı Allāh te ‘ālā bir hitāb eyledi siz dünyāda
13. benim maḥlūkuma kīn ve ‘adāvet itdünüz idi biz dağı bunda size ‘adāvet

43(a)

1. iderin ve size dünyāda suçluların suçın bağışlamadıñuz ben dağı
2. şimdi ‘azāmetle bunda sizün suçunuzu bağışlamam diyü hitāb
3. eyledi āh ne güzel nesne imiş kişilerin maḥsū dların bitürmek
4. ve faḳırlere iḥsān eylemek ve ödünç diyenlere virmek ve elimizden geldükde
5. murād bitürmek āh ne güzel nesne imiş aç toyurmak ve faḳırleri
6. ḡanī eylemek hasta hāliñ şormak at a ana ḡöñlin ele almak ve tu z
7. etmek yiyüp selām şabah itmek ve tuz itmek yidügi kişilere
8. ḡayr sanmak toḡruluk dostluk eylemek ve kimsenün ‘ayıbını yüzine urmamak
9. āh dağı söyleyecek söz çok hele ey dünyāda sa ḡ olanlar
10. karındaşlar bize ḡod oldu olacak siz dünyāda ḡāfil olmañ gice
11. ve gündüz ḡünahlarınuzu añup a ḡlañ tevbe eyleñ dā’imā ‘ulemā meclisinden
12. ayrılma ḡayreti ‘aru namusu koñ kabirde ḡöresin Allā hdan
13. ḡorkuñ ve peyḡamberden utanuñ cān acı pençesin ḡöḡsünüzde

43(b)

1. bilün bizüm ‘aḡlımız fikrimüz dünyāda iken cān alıcı geldügin tuymadıñ
2. neçek başımızda bulduñ vallah i billahi ḡöziñüz açuñ yoksa bizden ziyāde
3. olursız ve cān alıcıdan amān diledük virmedi kim dönüp tevbe ideydük
4. soñ peşmānlık assı itmez deyü kabirden ça ḡırışurlar ve aḡlaşurlar
5. tā kıyāmete dek her kabirden böyle şedā iderler mü’minler ve ḡā tunlar maḡbere
6. yanında geçüp gitdüñçe ve eger saḡ olanlar bu şadāyı işidelerdi yürekleri
7. pāre pāre olup dünyāya tāḡat ḡetürmeyeler idi ve yimek ve içmek ne yatmañ
8. ve ne uyumañ ancak ta ḡlara düşüp cümle ḡalk dīvāne olmañ olaydı ve bu
9. kitābuñ mü’ellifi Hibetullah raḡmetullāhi ‘aleyh çok kitablarda çok ḡadīs ḡördüm ki

10. peygamber ‘aleyhi’s-selām buyururlar ki bir kimesne bir kelām yazup yāhud yazdurup
11. vaqf eylese cāmi‘ şerīflerde tilāvet oluna dūnyā malın taşadduk ve cāmi‘
12. şerīf yapmak ile berāberdür belki efzaldür dimişler bir kimesne bu zikr itdügümüz
13. ‘azāblardan kabirde bu ‘azāba müstehāk olsa ol kimesnenün dūnyāda

44(a)

1. bir mushāf-ı şerīfi olsa ol mushaf-ı şerīfinden günde bir āyet okunsa bir
2. günlük ‘azābı def‘ ola iki āyet okunsa iki günlük ‘azābı def‘ ola
3. ziyādesin aña göre kıyās eyle hiç okunma sa açsalar baksalar kelāmullah
4. haq cemālin göricek kendüyi vaqf idenün cümle günāhların cenāb-ı bārī
5. hazretinden dileyüp mağfiret itdüre ve āhiretde şefi‘ ola ve Cibrīl-i
6. emīn teñri te‘ālā hazretine sordu ki yā Rabb dūnyāda gāyet ile pek
7. ne nesnedür ceñab-ı bārī buyurdu ki yā Cebrāil çatı gönüldür gönülden çatı
8. taşdur insan tokunacak öldürür en çatı demürdür taş pāre lenür
9. demürden yavuz āteşdür demüri eridür andan yavuz şudur ateşi
10. söndürür anlardan yavuz ādemdür ādemden yavuz uykudur uykudan
11. yavuz hastalıkdur ondan yavuz ölümdür andan yavuz haq te‘ālānuñ
12. heybetidür bu cümle haq te‘ālānuñ heybetin göreydi cümle yaradılmış mum gibi
13. eriyeydi yine Cebrā’il sordu kim yā Rabb cümle yumuşağdan yumuşak nedür

44(b)

1. teñri te‘ālā aydur cümle yumuşak taşdur zīrā benüm heybetüm eşitdi eşidmekle
2. yarıldı gözi yaşı çıkdı ol yaş gözünür ta gıldı deryālar oldu
3. a ar ve gönüldür ki ādem oğlanları benüm bunca hikmetim görüp ve heybetüm işidürler
4. hergiz yumuşamaz ve benden korkmaz **ثُمَّ قَمَتَ فُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ**
5. **فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ أَمَايَنْتَجَرُّ مِنْهُ الْآنِهَارُ اللَّهُ وَتِلْكَ الْأَشْأَلُ نَضِرُ بِهَا لِلنَّاسِ**

6. ur‘ n gibi heybet ve rahmet kanda vardur kim dem o lanlarına indurdum
7. hergiz omadılar ve ‘amel dağı itmediler eger biz ur‘ nı tağlar zerine
8. indireydük goreydünüz kim tağlar orkusundan pre pre olaydı
9. ve yire dkeleydi ve yer yarılıp iindeki tağra ataydı لَوَائِزِنَاهَذَا
10. القرآن على جيل لرآيته جاثع امتصد عامن خشيته الله وتلك
11. الامل نضربها للناس ve bu sa‘at giricek uyku alib olur
12. her kişinun yanına iki şeytn gelurler şa ından ve şolundan gelup
13. ozlerine cehennem kumin şaçup uyku alib olur tamarların keserler

45(a)

1. başın ağrur dirler drt tarafına yılan gibi şanlurlar ve ulağlarına
2. iğv virur yat aşağa dirler hađđ te‘ l giceyi size uyuyun diyu
3. yaratdı sızmağa iun unduzi ma‘aş iun yaratdı tedvul idun
4. diyup iğv iderler amma seccade zerinde ibleye şarşu oturanlara
5. byle idemezler ancak aflet virup şayandururlar Allh ‘azim’ř-şn
6. şasem idup hitb itdi ki ya la‘in ‘izzetum hađđiun şol ullarımı ki seccade
7. zerinde ibleye şarşu oturup ya ruk ‘da ya sucudda ya tahiyyatda iken
8. gelup aflet virursin cellum hađđiun ol mahalde nlara virdugun
9. uykuuy ve afleti ‘ibadetden ziyade sevb virurem diyu Allh ullarına va‘ade
10. وخلقناكم ازواجاً وجعلناكم سباتاً وجعلنا الليل ليأساً
11. drt yanında şeytnlar uşuşup başına bu dağı ne oturabilir ne turabilir
12. ve ne ‘ibadete turışabilur hemn hayvan gibi yıklur yatur drt yanında
13. şeytnlar seyredeler ta un ve uneşler ıkcıncaya alur وجعلنا من بين

45(b)

1. ur‘an bize haber virdugumuz (virdi kim) ائديهم سدا ومن خلقهم سدا افاعشيتاهم
2. ol hli kim helli ve har mı (bilesiz) dağı kendunuzi aflete virmeyesiz ol
3. değlidur kim malı yığasın ancak nefsunuz a almayacak adar Allhu te‘l ziyade
4. virse hellden nesne lağım gelmez siz dağı ziyadesinun zekat ve şadaka -

5. sını virün beş vakit namāz mescidlerde kıluñ andan yir yüzine ta ğıluñ
6. helāl kesblünüz Qurān ve āhiret için virün طَسْمَتِكَ آيَاتُ
7. الْكِتَابِ وَفُرَانِ مُبِينِ هُدًى وَ بُشْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
8. tā kim gündüzün giceye irüp ğaflet ile geçürmeysesiz zīrā cennetden gelür
9. gice tā‘at iden teñri haşmetinden kırtılır bes şeytān sizün
10. düşmānınızdur andan Allā ha şıgınıñ أَلَمْ يَهْدِ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَانَ
11. لَا تَمُدُّو الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ şeytān buyruğın koñ
12. Allāh buyruğın tutuñ beş vakit namā zı kıluñ ramazān orucun
13. tutuñ malınız var ise zekat virün Allā hı bir bilün hışmından

46(a)

1. kırkun rahmetden umuñ peygamber ‘aleyhi’s-selāmı haķ bilün ve
2. sünnetlerini tutuñ ve bu yollardur size lāzım olan ve bunlardan
3. yoluñuzdan şeytānı sürün siz toğrı yol üzerinde kalur-
4. وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاتٌ أَلٌ مُسْتَقِيمٌ siz zīrā ol size düşmāndur
5. bes bu sā‘at içinde ānuñ için şeytānlar insana tolaşurlar ki
6. bu giricek gökler kapusu açılır melā‘ikeler cennet hūrileri yir yüzine
7. nazar kılırlar dirler ki yā R abb bu sā‘atde uyanuķ ‘ibādetde olan
8. cānları sen esirge ve cümle du‘āların maķbül eyle ā nları maħrum koma
9. ol sā‘atde hitāb-ı ‘izzet gelür ki yā melā‘ikelerüm yine şāhid
10. oluñ bu sā‘at uyanuķ olan cānlar günahlarını ma f r
11. ve du‘ālarını maķbül itdüm dir ol sā‘atde ne deñlü melā‘ike
12. var ise yir yüzine inerler namāz üzerinde olanlara selām virürler
13. ve anlarıñ selāmını omuzlarında olan Kirāmen Kātibīn melekleri

46(b)

1. alurlar eger ol kişi kim otursa ol sā‘atde anuñ şevābına yüz
2. kişinün günāhın yarlı ğarlar ol kişi uyusa bu sā‘atden sonra sağ
3. omuzunda olan melek başı ucunda durur ol mü’min uyuduķda her
4. bir nefes alup virdükce bin şevāb yazarlar ve şol omuzundaki
5. melek ayağı ucunda durur ol mü’minün uyuduğı ‘ibādet yerine

6. gezer ‘ibādet olur nitekim ḥadīṣ-i Buhārīde gelür **قال النبي صلى الله عليه وسلم**
7. **فَإِنَّ مَنِّيَ قَاحِدُهُمَاوِ الْآخِرَةَ أَمَامَهُ** ol iki Kirāmen Kātibīn melekleri
8. ḥayrun ve şerrin yazarlar anların kalemleri mü’minün dilidür ve divitleri ağızdur
9. ve mürekkepleri ağızı yarıdır ve kağıdları mü’minün gönlidür nitekim ḥadīṣ-i
10. Kudside gelür **الْمَلَكُ كَاتِبٌ بَيْنَ كَفْيَيْ وَقَلَمِهَا لِسَانِي أَوْ دَهْمَا خَلْفَوِ**
11. **مِدَارُ هُمَارِيُنِي وَصَحِيفَتُهُمَا فَوَادُهُ تَكْمُ** ḥayr ve şer söyler tā to gduğı va-
12. kıtten ölünceye dek yazarlar dört başına gelince sözün tesbih yazı şevābın
13. atasına ve anasına bulugundan sonra sözlerin ve ‘amelleri yazılır ḥayr ve şer

47(a)

1. **وَهُمَا يَكْتُبَانِ أَعْمَالِي مَوْتِي** imdi bek şakının dilünüzü ve ‘ameliñüzü ol
2. cennet melekleri kim yukarıda anduk idi gelürler sizün Kātibīn melek
3. leriñüze selām virürler ol sā‘atde ‘ibādetde olup melekler daḥı
4. şād ü ḥürrem olup ‘ibādetinüz şevābların yazarlar ise cennet melekleri
5. daḥı Kirāmen Kātibīn vireler ki muştulık olsun size bu sā‘at
6. içinde olan ona da yanık ‘ibād cānları teḥri te‘ālā yarlığadı
7. ve siz daḥı bunun ‘ibādetleri şevābı hürmetine rahmet eyledi korkun (korkman)
8. biz cennet
9. melekleriüz içlerinden biri muştulık size yakındur cennete gidersiz zīrā
10. bu kişinün şu deñlü ‘ömri kaldı biri aydur bu kadar ömri şu kadar
11. aydur biri aydur şu kadar haftadır biri aydur bu kadar nızkı var bu
12. deñlü sā‘ati var ve biri daḥı aydur bu kadar nefesi var bundan sonra
13. ne sa‘ādet size kim toğrı cennete siz ve yā melekler kātibler Allāh sizi
14. daḥı mağfūr eyledi ne de sa‘ādet sizlere Allāhın böyle kılına

47(b)

1. **رَضِيَ اللهُ سُنْهُمُ رَضُوا** hizmetkār olmışsınız Allāh sizden rāzı oldu
2. **عَنْيَ ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ رَبَّهُ** eger ol melekler gelüp ol kişi uyanık bulup
3. ‘ibādetde degül iş içinde bulsalar cennet melekleri bes Kirāmen Kātibīn

4. meleklerine selām virürler nicesin bu kimesne ile ‘ibādeti yok iş işler
5. neyleyelüm dirler kâtibler dağı dirler kim biz dağı umaruz kim işin bırağa
6. kalka ‘ibādetde yāhud işde iken dili ile Allāhı zikr eyleye ol cennet
7. melekleri dirler kim bu sâ‘atde ölenleri Allāh te‘ālā yarlıgadı ve defterlerini
8. alduķ cennete götürürüz hele bārī ‘ibādeti yok amma ğafletde degül götür
9. defterlerini deyüp alurlar anlaruñ içine kıatarlar uyanuķ oldu ğuçuñ
10. anı bile cennete götürürler ve eger cennet melekleri bir kişiyi uyur bulsalar
11. selām virürler dirler ki yā kâtibin bu kişi yatsuyı kıldı mı yāhud kılmadı mı
12. yatdı eger kıldı ise kâtibleri melekleri ne‘am namāzı kıldı yatdı diyicek ol
13. cennet melekleri dağı dirler bu sâ‘at içinde uyanuķ olan cānı

48(a)

1. Allāh te‘ālā yarlıgadı ve şevāb defterlerini alduķ cennete götürürüz āh
2. bu kişi bu sâ‘atde uyur bulundu nice olur hele bārī namāzı kılduğıçuñ
3. götürüñ defterlerin alduķ cennete götürürüz çün defterlerin götürüñ
4. nūr yazalum öliceķ bārī kabrinde diñlensün ‘azāb görmesün zirā
5. anuñ defterini bunlaruñ içine kıatup bile götürmege me’mur degiliz neyleyelüm
6. dirler Kātibīn melekleri maħzūn olup hey devletsüz ba(ş) dipreñ(?) defterin
götüreler
7. cennet melekleri alup ol deftere nūr yazıcaķ ol uyuyan kişinüñ boynına
8. aşup giderler cennet melā’ikeleri dağı yine bir yere varup gine Kirāmen Kātibīn
9. melā’ikelerine selām vireler ol kişiyi uyur bulıcaķ cennet melā’ikeleri
10. su’āl iderler ki bu ādem yatsuyı kıldımı yatdı yoksa kılmadımı eger
11. kıldı ise gine evvelki gibi nūr yazarlar cennet melekleri bakup āh āh ider hey
12. ne kişi imiş kim bu sâ‘atde uyanuķ ‘ibādetde olmayanları yarlıgamadı ve namāz
13. kılup yatanları nūr yazdı nedāmet senüñ başıña deyüp tenbīh

48(b)

1. ideler ki eger bu kalkup namāzı kıılır ise nūr yazuñ eger kılmayıp yatur
2. kıalur ise defterine faķīrlik yazuñ ve ğorluķ yazuñ ve bereketin kıalduruñ
3. ve ‘ömrini eksildüñ ve malı ve evlādınüñ kıılı ve cāriyesin ber-murād itdürmeñ
4. ve işin ve maşlahatın ba ğlañ bunlar dünyā içün ve dağı ā ğıret içün yazuñ

5. ĩmānını Źa‘if eyleŹ ve azābın arturuŹ ve Źabrini soyunduruŹ diyüp
6. Kātibīn melekleri ile cennet melekleri aġlaŹup gider andan Kātibīn daġı aġlaŹup
7. āh iderek sabāġ vaktinden t (?) baġup iġin aġlaŹurlar eger Źalkup
8. Źılır ise defterine nūr yazun boynuna aŹuŹ eger Źalkup Źılmaz ise
9. nedāmet senüŹ baŹıŹa ve biz kim saŹa mü‘ekkel olduġ diyüp Źabaġa dek
10. sabāġ vakti gelicek bu zikir itdügümüzü defterine yazarlar ve cennet melekleri
11. bir yere gelüp görürler bir kiŹi ġasta olmuŹ birkaġ kiŹi yanında bekler kātiblere
12. selām virürler bu sā‘atde bu kiŹiler uyanuġ namāz Źıldılar kātibler daġı namā z
13. Źıldılar ve tā‘at itdük Źimdi bu ŹardaŹ muġtaŹardur bunu beklerler diyicek

49(a)

1. cennet melekleri derġāl cenāb-ı bārīye ‘arz ider Allāh te‘ālā ol kiŹilere
2. bi er Źevāb virür ol ġasta Kātibīn melekleri cennet melā’ikelerine su‘āl
3. iderler ki bu bizüm mü‘ekkel olduġumuz ġasta ehl-i cennet midür yohsa ehl-i cehennem
4. midür ol melā’ikeler derġāl defterlerin aġup baġarlar eger ehl-i cennet ise
5. Kātibler dirler ki muŹtuluġ bu kiŹi ehl-i cennetden Źadar nefesi Źaldı tamām olıcaġ
6. rūġını cennete iletürler sizlere muŹtuluġ olsun diyüp ol ġasta
7. olanlaruŹ nice biŹ cennet melekleri gelüp cānını cennete getürmege ‘el‘iy zü
8. billahi ol ġasta kim ehl-i cehennem ola defterin aġup baġup fāŹıklardan
9. ise tiz yanından gidüp varup ‘azāb meleklerine ġaber virürler ‘azāb
10. melekleri ‘azāb ile cānını alup cehenneme götürürler ‘azābı cehennem sā‘atinde
11. ve Źabir sā‘atinde beyān oluna amma ġasta bekleyenlerüŹ defteri nūr ile
12. tolu ol ġasta ehl-i cennet olsun ehl-i cehennem olsun yuġaruda
13. beyān olundu ki ‘ibādetde olmayup dūnyā iŹine meŹgöl olanlara

49(b)

1. melekler aydırlar ki aġu defterin baġalum aġup baġalar eger ‘ömrü uzun
2. ise iŹün bereketli olsun ŹalıŹ dirler ol kimesne kim ‘ömri az
3. ŹalmıŹ ola aġa dirler ŹalıŹ derdümend ‘ömrüŹ gitdi yaŹuŹ maluŹ illere
4. Źalmasun dirler gine biz sözüümüze gelelüm bu uyġu sā‘ati giricek yigirmi

5. ferişteh gelüp ka‘be-i çevre bu uyku sâ‘atinden namâz kıllalar ve sevâbını
6. ümmet-i Muhammedüñ bî namazlarına bağışlarlar imdi ey mü’minler siz dağı ol
7. vakıtde kazâya namâzınız var ise kılun yok ise nâfile kılun
8. bunda hikmet çokdur cāiz ki anlarun namâzına sizün namâ zınız
9. rast gele gelicek olursa yüz yıllık kazâya kalmış namâzı ödene
10. ol kişi yarlığanmışdur ola ve ‘ömrü oldukça işlediği günâh hayr
11. yazıla ve kendüden evvel sonra her ne kadar ciddi silsilesi gelmiş ise
12. cümlesinün oğlan yaşından itdügi günâhları mağfurur (mağfūr) ola
13. ve ceğennem korkusından em̄in ola **الَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ**

50(a)

1. **عَلَيْهِمْ وَا لَهُمْ يَخْرُتُونَ** ya‘ni evliyâlar meşâbesinde eger uyku sâ‘atinde
2. elli rek‘at namâz kıla iki de bir sel am vire ve yüz kerre sübhân Allâh tesbîh eyleye
3. ümîddür ki ol melâ’ikeler namâzına rast gele hem secdesinden ötürü
4. cenâb-ı bārî ile cennetde otuz kerre kelimât eyleye her rek‘atdan ötürü biñ
5. tãamu ehlin yarlıga Muhammed ümmetinden ve yüz kâfir ‘imâna gele anun sevâbından
6. her rükū‘ndan ötürü on hūri ve on burak yaradılır on cehennem
7. sökünür on melek yaradılır ānun içün ‘ibâdet ider kıyâmete dek
8. dünyâda iki maħalde kendüye görünürler nūrlar nūrından ay ve güneş
9. nūr hacı l olur biri halet-i nezi‘de gelüp dirler ki korkma muştuluk
10. mefkūrısın ehl-i cennetsin biz senün ile bile yüz kabirde ve kıyâmet
11. yirinde diyüp müşâhebet iderek teslîm-i rûh ider ve kabirde girdükde
12. dağı yanında turlurlar Münker ve Nekir meleklerine çağırurlar kim kaçun yakın
13. gelmen bunun yanına uzakda durun su’âl eyleñ dirler meger bu şedâdan

50(b)

1. bunlar kaçup bir mîl kadar yir turup su’âl ideler ānlarun cevâbına
2. melekler cevâb vireler bu cevâbına ihtiyâç olmaz bir dağı şırâ tda gelüp
3. geçerken ayağınun altına kanadların koyalar cümle anun kanadına başar bu uyku

4. sâ'atinde anlara devleti ve ahiretde îmân devleti ve cennetde evliyâullah devleti (virilür)
5. zihî sa'âdet ol kişi kim bu uyku sâ'ati içinde uyanık olup
6. 'ibâdetde buluna ve uyku sâ'atinde bezeler (yirler) kırnında böcecüklere ve kır-
7. tcuqlara nafaqa virilür ve bu sâ'atde kırnçalara ve dîvlere ve sâ'ir
8. hayvânlara çiftlenür ve bu uyku sâ'atinde Cebrâ'îl ve Mikâ'îl ve 'Azrâ'îl
9. feriştehlere du'â dileyüp ümmet-i Muhammedün 'aciz zelîl 'aşîleri için
10. tenri te'âlâdan recâ iderler ve cemî' yaradılmış ferişteh âmîn dirler
11. ve çağrışurlar ve bu uyku sâ'atinde cemî' peygamber ümmetlerine mağfiret
12. diler ve bu sâ'at içinde ölen mü'minlerün cânını derhâl alup
13. ka'beye götürürler kıyâmet e dek ka'beyi tavâf iderler bu uyku

51(a)

1. sa'ati içinde bir rek'at namâz kıllana bir kez secde idene yir yüzinde toğmış
2. ve ölmüş ne kadar maıhluk ve ne kadar dört ayaklı hayvân yükü (tüyü) sağışınca
3. ve deve kumu sağışınca ve ağaclar yaprağı sağışınca şevâb vire Allâh
4. te'âlâ evde misâfir bulunsa ol ev issi bu sâ'atde uyur bulunsa (bu şevâblara)
5. konuk sebebi ile vâşıl olur ve bu sâ'atde sâhirlerün sihri artar
6. ve kıamışlarun şekerlenür ve arulara bal yaradılır ve yemişlere lezzet yaradılır
7. ve bu sâ'atde gökler kıapusı açuk olur ve 'aşîler kıabrine rahmet
8. şaçılır ve meyyitler cânı için okunan Kıur'anlar ve bişen ta'âmlarun
9. şevâbı bu sâ'atde cânlarına vâşıl olur uyku sâ'ati cemî' sâ'atlerun
10. üstidür ve bu mübârek uyku sâ'ati işitdü bu uyku sâ'ati
11. geldi gecdi mübârek gâflet sâ'ati geldi bunun içinde olan 'acâyibleri
12. bildürür bu gâflet sâ'ati içinde peygamber 'aleyhi's-selâmun mübârek tür-
13. besinden yedi kerre nür kııkar yirleri büsbütün cihânı kıaplar nür

51(b)

1. uyanık bulunan cânlar eger 'ibâdetde olsun ve eger olmasun cümlesi
2. mağfûr olur peygamber aleyhi's-selâm cümle uyanık olanlara selâmını
3. yetiştirür şefâ'ati ile ve bu sâ'atde hâcetler kıabül olur üç yüz

4. altmış melek virmişdür hizmetkār yüz dāne melek başına kulluk
5. ider yüz daḥı gögsünden dizlerine varınca kulluk ider bu üç yüz
6. altmış melekden biri sultāndur ve biri yazıcıdur Kātib in ve sultān
7. melek sağ omzunda oturur ḥayrın yazar ve (yazıcı) şol omzunda oturur
8. şerrin yazar ve **أَعَصَمْتُ بِحَبْلِ اللَّهِ وَ لَأَحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ** ḥaḳ bu üç yüz
9. altmış melekden ḡayrı kullarına üç yüz altmış melek daḥı virmişdür anlaruḡ
10. biri ‘arş altındadır ol maḳāmuḡ adı ‘illiyyīndür ve bunlaruḡ daḥı sultān
11. bir melek vardur ol maḳāmda yer yüzinde mü’ekkel olduḡı ādemüḡ boynına zencir
12. taḳmışdur altūndan bir ucu ‘illiyyīndedür melekler sultānınuḡ elindedür
13. tutar cenāb-ı bārī gine üç yüz altmış melek daḥı yaratmışdur altıncı kat

52(a)

1. yerin altında ol maḳāmun adı siccīndür anda olan ‘azāb melekleridür
2. anuḡ daḥı bir başlaru vardur melek sultānıdur gine ol kişinüḡ boynuna
3. zencir vardur taḳılmış eger bu kişi dā’imā ḥayr işler ise ‘illiyyīnde
4. olan melekler sultānı çeker dā’imā ‘illiyyīn içine eger şer günāh olur
5. ḥayru şer aḡzından çıkıcaḳ resūlullāh ‘aleyhi’s-selām rūhı secdeye
6. varur ümmetini diler bu ḡaflet sâ’ati içinde uyanuḳ eger er ve eger ‘avret
7. cümlenüḡ ümmetine ümmet-i Muḥammeddür maḡfūr olmuşdur deyü yazılır uyanuḳ
8. olan cānlar yanına ol kadar melekler nāzil olur kim hesābını Allāhdan ḡayrı
9. kimesne bilmez ve ol sâ’atde Kirāmen Kātib inler uyanuḳlaruḡ şer ‘amellerüḡ
10. ve ḥayr ‘amellerüḡ yazarlar ve bir ḥayrı olanlara biḡ yazarlar ve daḥı melā’ikeler
11. için Allāh ‘azimü’ş-şāna niyāzlar **جَزَاقُ هُمْ عِتْدَتِيهِمْ جَنَّتْ عَدْنُ تَجْرِي**
12. **مِنْ تَحْتِهَا الْإِنهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ**
13. **لِمَنْ ضَلَّ سَبِيلَهُ** bes bu ḡaflet sâ’ati içinde ta’āt idenler cenāb-ı bārī

52(b)

1. ḳatında ‘ivaz bulsalar gerekdür ve bu sâ’at içinde uyur bulunanlara

2. mertebelerinden mahrūm kalur meger kim anuñ evinde misāfir ola anuñ
3. uyuduğı ‘ibādet yerine geçer nitekim ‘ulemā hakkında kütüb -i Sitteden yazılmış
4. hadīs vardur k le resulullāh şallAllāhu ‘aleyhi vesellem نوم خير من عبادته
الجاهل sen bu ğaflet sā‘ati
5. içinde konuk olmasa uyur bulunsa bu mertebelerden mahrūm kalur
6. إِنَّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ her kılına üç yüz (altmış melek virmişdür)
şüretine ve bundan sonra
7. maħbūblar şüretine ħūriler şıfatına girüp bu kişi daħı bunlar gördükde
8. her birinün boynına şarılıp muħabbet itseler gerekdür elhamdülillāh dünyā
9. pāk geldük bizüm sevgülü yārimüz diyeler ve bunuñ maķāmın ħazır
10. idüp dürlü ħarīrler döşekler ve yaşduklar ve yorğanlar ve bunuñ içindeki
11. penbe miskden ve ‘amberden ola Allāh ‘azīm’üş-şān kādır amma ol
12. sarāyuñ dört yanına pencereler açalar dört yanına bakup ol
13. pencerelerün karşıusunda dürlü dürlü meyve a ğaçları her budadıında

53(a)

1. dürlü dürlü meyve ğüne ğ ne kuşlar sadā vire altun ve gümüş
2. ve cevāhirler ile eyerlü atlar burāklar önünjde gezüp otlaya kale Allahü te‘ālā
3. كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ve dürlü şādırvānlar nürdan ve ħavızlar ve içinde
4. dürlü altün gümüş balıklar ve baħriler ve kuşlar ola ve ol ħavzun şuları
5. bu dünyāda olan lezzet gibi degüldür her ağızda alduķça biñ dürlü lezzet
6. virür dil vaşıf itmek mümkün degüldür ol ħavzun içindekiler her biri
7. bir dürlü ħub şadā virürler ol sarayun dīvarları üzerinde bir nür
8. sancaķ dikilmiş ola rüzgār ol Siccinde olan ħazret-i Allāhu ‘azimü’ş-şān
9. gine kendü ħıfz eyleye kaçan ölüm ħāline gele ‘illiyyinde olan meleklerde
10. gelürler başı ayağı ucunda ol vakitte ikisin daħı görür eger ol
11. kişi ħaber idecek olursa ħayr melekleri tiz gelüp ħabrini nür ile
12. bezeyüp üç yüz altmış melek birer ħüb şürete girüp gelüp kıyāmete dek
13. bile otururlar eger cāmı ‘azāb ile alınur ise Siccindeki melekler

53(b)

1. kabrine gelüp dürlü ‘azāblar ile beklerler kabrinden kalkıcak
2. mizānda şerrin ağır iderler sırāt köprüsünden geçerken uçup cehenneme
3. toğrı şeytāna ve Fir‘avna ve kāfirlere konşı iderler dağı buña göre
4. ‘azāb kıyās gelmez ol ki ehl-i cennetdür ‘ibādet ehlidür tevbesin
5. bozmayup tevbe ile gitmişdür kabrinden kalkıcak ol melekler fi’l -hāl
6. her birinüñ elinde dürlü Hülleler ve cevāhir tāçlar dürlü nürdan ta‘āmlar
7. her biri dürlü şüretlere girüp kimi anası ve kimi atası ve kimi karındaşı şüretine
8. ve kimi sevgülü evlādları şüretine girüp ve kimi dünyāda gāyet sevgülü
9. dür dostları şüretine rüzgār esdükçe ol pencerelerün sarāy
10. toptolu nūr olur ve bu sarayun içinde altün ve gümüş kandiller ola
11. içleri tolu nūr ola içlerinde nürdan perv āneler ola Allāh
12. ‘azīmü’ş-şān hazreti yarada ve bunun içinde bir bir ikişer ikişer hüriler
13. ola ve cāriyeler ola ve oğlanlar ellerinde nürdan g ne g ne maşraba

54(a)

1. misk-i anber koğulu öñüne koyalar ve dört yan da ayağ üzere turur
2. çevre alup bu meyyitün cānını böyle müşerref ideler tā kıyāmet e dek ol sarayun
3. kapusunda kırk kapucı oturup bekleye ol kapucular anlardur ki dünyāda
4. sağ iken hizmet iderdi üç yüz altmış melek cemī‘ a‘zāsına kim
5. yukaruda zıkr olundu ve dağı üç yüz altmış melek Siccine geçerdi kim günāhın
6. anun dađı anlar birer hūb sūretde hizmetkārlar ve hādimler olup karşusunda
7. tursalar gerekdür ellerinde Burağları tutup tursalar gerekdür ol Siccin
8. melekleri du‘ā idüp elhamdülillāh bizi dağı tamuya komadun cennete bile getürdün
9. diyeler ve bu meyyitin cānını kabir sarāyınun içinde taht içinde oturup
10. misk-i ve ‘anber döşekler üzerinde sağında ve şolında üçer vezir oturur anlardur ki
11. Kirāmen Kātibinlerdür ki kendü ile dünyāda olan üç yüz altmış meleklerün (begleridür)
12. yazıcıların ve Siccin melekleri iki begleri bu meyyitün cānına altı vezir ola

13. bu cān cennete girdükde bu altı vezir kula ğuz olur bārī te‘ālānuñ

54(b)

1. dīdārına ve cennet seyrine ve cehennem seyrine gezdürürler bunları inşalla-
2. hü te‘ālā aşağı cennet sâ‘atinde beyān ideyüz (idevüz) ve bu meyyitüñ cānı kabir
3. sarāyında oturup eglene kıyāmete dek kıyāmet kopıca k götürüp ‘arş
4. altına varalar Burāka bine peygamber ile teñri te‘ālā dīzānna iznile cennete
5. gire ebed mahalde kala diyü bu sâ‘atde kazāya kalmıñ aḥṣā m namāzların kıla
6. eger kazāya kalmıñ namāzları yoğısa elli rek‘at nāfile namāz kıla ikide
7. bir selām vire dörtde bir tesbīh oğuya ḥācetin dileye eger namāzı sâ‘atden
8. evvel bilür (bitürür) ise şalavāt-ı şerīf getüre sâ‘at bitince (sâ‘atince) **الَّذِينَ آمَنُوا**
يَا أَيُّهَا
9. **صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا** ve peygamberüñ şādık ümmetleri ve Allāhu te‘ālānuñ
10. ḥās kulları her sâ‘atüñ faẓīleti çokdur sizlere işitdürürüz
11. bir bir beyān eyleyelüm ve bu ulu deñizleri andan ulu deñizleri (tagları) andan
ulu ‘arş
12. ve ulu ejdehāsı ve ‘arş altında olan ulu melekleri bunları beyān eylemekden
13. murād budur ki eger bu kadar ululuğıyla bir dem teñri zikrinden ḥālī olmazlar

55(a)

1. imdi bu za‘ifüñ birle Sā‘atnāme okuyup ve diñleyüp ve sâ‘atlerüñ mübārek-
2. liğın bilüp yine bu ta‘ātlerden nice ḥālī kalasın ğaflete varasız bunca
3. ölümle ve aḥvalleri aḥdum ve daḥı zikr olunacak göñliñüze bir korku
4. ve ilhām gelmeyemi ve yāḥud cenāb-ı bārīnüñ bunca iḥsānları¹²
5. ve bunca ḥışımları ve ‘azābları ve zebānīleri aḥdum hiç korkup unutmayasız
6. teñri te‘ālā ḥışmından gine Allāha şı ğınmayasız **تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ**
7. **عَلِيَّ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ** bu mübārek sâ‘atnāme Qur’an-ı Kerīm ve eḥadīs-i
8. Nebevī ile cümlemüze öğütdür ki bu oğuyup mağfired bulalar **وَجَعَلْنَا**

¹² “bunca iḥsānları” kısmı metinde iki kere yazılmıştır.

9. فِيهَا فَجَاجًا وَسُبُلًا لَعَلَّهُمْ تَهْتَدُونَ dağı bu ögütleri tenri te‘ālā göklerin
10. yedi katında olan melā’ikelere buyurmuşdur gökler sakıkında olan melā(ike)lere
11. الْم تَنْزِلَ الْكِتَابُ لِأَدِيبٍ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ve dağı bu va‘az kitābı
12. Qur‘ānı ‘ālemler tenrisi size ögüt ve naşihat olsun için göklerden
13. Cebrīl emīn birle peygamber ‘aleyhi’s-selāma Cebrā’il indürmişdür الْأَمِّن

55(b)

1. الْهُنَّاءُ وَآمَنَ وَآمَنَ وَآمَنَ وَآمَنَ وَآمَنَ وَآمَنَ وَآمَنَ imdi bu kitāb buyruğunca
2. yola varuğ geçmiş günāhlarınuza tevbe eylen enbiyānuğ tenri te‘ālā buyruklarına
3. ve sā‘atler içine olan hikmetlere nitekim Allāh te‘ālā esirgeyicidir sizi
4. tevbe eylen geçmiş günāhlarınuzı bağışlar kāle Allāhu te‘ālā كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ
5. أَخْرَجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ الْمَعْرُوفِ ümmetüğ hayırlısı oldur ki halkdan
6. ‘uzlet ider Allāhuğ emrin tutar ve bu sā‘atlerde kendüyi mahrūm kımaz
7. هُدًى وَرَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ve her kim bu sā‘atnāme ile ‘amel ide ol kiş
8. tenri te‘ālā yolın tutmuş olur ve anda Allāh te‘ālā korkusu olur
9. Allāh ānuğ ‘amellerin şaklar kıyāmetde cezāsın virür وَلَا تُحْسِنَنَّ الَّذِينَ
10. دَاخِلُونَ بِمَا آتَيْتَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ dağı ol kişiye gözedici ferişteher
11. virür ‘amelin yazar ve şaklar ve Allāh āḡa āḡiretde cezāsın virür ve kim ki
12. bu ayetleri ḡadīşleri ve bu sā‘atleri işide ve yolunca varmaya
13. emrin tutmaya ve gine tenri kerīmdür diye ve bu kitābı ḡabis idüp

56(a)

1. okumaya ve okuyup dinlemeye ve okunduğda işidüp k ādir degilem deyüp
2. ‘amel itmeye ve bu fa‘ilden sonra dağı cen net uma فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
3. الْجَنَّةَ وَاللِّزَّالِ مِينَ ve dağı nitekim ḡadīş-i Meşārifde buyurur
4. كَالْبَخِيلِ لَا يَدْخُلُ أَبْحَنَةَ حَقِّ كَالْبَخِيلِ لَا يَدْخُلُ أَبْحَنَةَ حَقِّ bu aşıl ümmeti kahr ider zārā
5. tenri te‘ālā ne kadar yirler ve gökler dağı içinde olan cümle maḡlūkata k ādirdür

6. ol Allāh ki bunlar cümlesin kahr ider ve yāhud suçların ‘afv ider **لِلَّهِ مُلْكٌ**
7. **كُورْخُونُ شَوْلِ الْعَزَامَتِ لُيْهَبَتْلُيْهَ بَادِ شَاهِدَانِ سِيزِي**
8. dünyā sarayına göndürdüm başa kulluk itmeye gelüp hisābıñuzu virünj ve ne
9. getürdiñüz göreyim anı **عَظِيمٌ يَوْمَ عَدَابِ عَلَيْكُمْ** ve göreler ta‘ātiñüz bulunmaya
10. ve ‘ibādetiñüz ve orucuñuz ve namāzıñuz bulunmaya şer işleriñüzi bî-kıyās
11. dökülüp kıla ve malıñuzdan su‘āl oluna Allāh için virdüñüz meydāna
12. gele kızıl eski akçeeler ve mankırlar bayat ekmekler ve giceden kıalmış çorbalar
13. dünyā için virdüğüñüzde çengilere ve oyuncılara ve maşharalara ānları dañı

56(b)

1. getüreler ve hārāma ve remmāma (remmāle) ve falcılara āndan Allāh te‘ālā emriyleye zebāniler
2. diyeler ki dünyāda göziñüz yokmudı görmedüñmi gögüñ yüzinde ay ve gün ve yılduz
3. nice Allāh ‘azimü’ş-şāna kulluk iderdi hiçbir an fevt olmazlardı ya bir laḥzā
4. turlarmıdı kullukdan hālī degüller idi bunları bakup gönlüñe inşāf gelmedi mi
5. **وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالْجُنُودُ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ** ve diyeler ki hiç aşığıda uçan
6. kuşları görmedüñmi ve deryāda olan balıkları ve yerlerde olan cümle maḥlūkātı
7. görmedüñ mi Allāh ‘azimü’ş-şānı nice zıkr iderlerdi gice ve gündüz **الْمَ يَرَوْنَ**
8. **إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ يَا مَرْهَمَائِمُسْكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ أَلَمْ تَأْنِ اللَّهُ**
9. **أَنْزَلْنَا السَّمَاءَ مَاءً سَيْبًا حُلَّهُ مَانِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَاقَاتٍ**
10. **كُلِّ قَدْ عَلِمَ صَلَوَتُهُ سَيْبَهُ** yine zebāniler çığırup anda kim hey bî sa‘ādet
11. görmedüñ mi dünyāda cemī‘ hayvānları cümle dillerinde tesbīḥ idi Allāh ‘azimü
12. ‘ş-şāna secde iderlerdi geliñüz görelüm sizüñ dünyāda vanñuz
13. yok idi cemī‘ peygamberler ve evliyālar yanında götürün görsünler diyeler dünyāda

57(a)

1. bir müslimān idüñ dirdiñüz ve emrin tutmaz idüñüz **قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ**
2. **فَأَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْفِرِينَ** yoksa āhirette bunun gibi günler olacağına
3. inanmadıñuz mı zebānīler bunların üzerine çıkarlar **الْمُتْرَكِينَ أَنْ يَسْجُدَ لِلَّهِ**
4. **مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ**
5. hey bī sa‘ādet hiçbir ‘ālim yanına varmadıñ mı saña bu günleri bildürmedi mi yā sen
6. bir ‘alime su’āl itmedüñ mi bu cihāna niye geldük ve ne iş kılduk ve baña yārın
7. kıyāmet gününde lāzım olan nedür şorduñ mu kim ve bilmek dañı hācetiñ oldu mu
8. işte biz şimdi saña Allāhuñ emrini bildürelim ve rabbiniñ kim şol ölenle r girü
9. gelmez ve anda kimseye amān olmaz imdi ölürüm dañı hisāb ve cevāb olur
10. ben ne cevāb virürin anda kimseye amān virmezler **فَلَوْ لَا دَابَّغَتْ**
11. **الْخُلُوعُ وَأَنْتُمْ حِينَتْ دِينَظُرُونَ وَنَحْنُ أَقْرَبُ** hiç amān virürler mi
12. cān almağa gelen yāhud söylesem cevāb virürler mi hiç bu fikirleri
13. almadıñ mı başıñuza meded idecek kadar ‘aklıñuz yokmıdı **وَمَا جَعَلَ اللَّهُ**

57(b)

1. **وَأُولَئِكَ مَوَنَى** ve zevk ü şefā ile egledüñüz
2. hemān ancak şunu bilürdiñüzi ki dünyāda size ziyān irişse malıñuza
3. ya evlādıñuza ya kul ya cāriyeñüze aña ah idüp kasāvet çeker idiñüz
4. anı dimez idiñüz kim cümle yarattı gine virür olan ziyāna şükr itmediñüz
5. amma āhiret ziyānın añ mazdıñuz size Kuran gibi öğüt Muhammed Muştafā şallAllāhu
6. ‘aleyhi vesellem gibi peygamber viridi haqqu farzların peygamberüñ sünnetlerin
7. tutmadıñuz Allah size el viridi göz dil viridi ve sıhhat-i beden ve ‘akıl
8. viridi ve mal ve hizmedkār viridi cümlesin sizüñ fermāñıñuzda kodı
9. bir gün şükrini getürmediñüz imdi cevāb virüñ diyeler bunlar bunu
10. eşidüp biñ yıl sergerdān qalalar cevāb virmeyeler bu kez haq
11. te‘ālā cümle ‘āzālarına hitāb ide siz t̄anıklık virüñ diye andan

12. mecmū'ı 'āzaları tāmıklık vireler ki yā Rabb bu cümle fesād anı itdük
13. diyeler andan bunun cümlesinüñ 'ırzın ya qalar andan Allāh te'ālā emriyle

58(a)

1. bunların ortasına bir ateşden kızarmış şāc getireler içlerinden
2. fakīrleri dünyāda mala mālik olmayanları ayırırlar gani olanları
3. emir oluna ki dünyāda geldiği günden beri öldüğü vakte degin elinde malınun
4. hisābın virsün çıksun şāc üzerine diyü hitāb gele andan
5. çıkup ol şacun üzerinde eger helāl ise bir bir hisāb vire ve andan
6. diyeler ki niçin bunca malı yığduñ zekatın ve şadaqasın virmediñüz
7. 'ālimlere ve fakīrlere ve yetimlere ve miskinlere virmediñüz neyledüñ ve niye
8. virdüñ şimdi 'azābın çek diyeler andan ol şacun ateşi depesinden
9. çıka çağırışalar ki dünyā bizi aldadı zebāniler diyeler ki dünyāya
10. aldandıñuz aḥreti unuttuñuz ta'āma toyduñuz görüñ imdi cezāñuzu
11. diyeler kāle Allāhu te'ālā هُمْ فِي غَفْلَةٍ وَلَا هُمْ يُؤْمِنُونَ andan bitisin eline
12. vireler gör imdi dünyāda itdüğüñi gör diyeler اقْرَأْ كِتَابَكَ
13. bitisin alup okıya göre kim namāz kılmamış malınun zekatın

58(b)

1. virmemiş malınun zebānileri üzerine çağırup diyeler ki dünyāda size Qur'ān
2. haber virmedimi namāz kılun zekat virün ānun ikisi ile tamām diniñüz
3. olur anun ikisi tamām olmayanun dīni olmaz وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ
4. يَتُؤُوا الزَّكَاةَ وَذَكَرُوا الْحَقِّمَةَ daḥı göre bitisinde veyā bir kimse yā zīnā
5. eylemiş yā kan itmiş veyā gıybet itmiş veyā iftirā eylemiş veyā bir kimsenun
6. 'aybın yüzine urmuş bu daḥı kān eylemek ile berāberdür daḥı göre
7. öksüz malın yemiş ve yalan söylemiş ve terazüsün eksük tutmuş
8. çün bunu görüp zebāniler şöyle çağırup diyeler eşitmediñ mi dünyāda
9. Qur'ān haber virmedi mi yakın olmañ zīnāya adam öldürmeñ mazlumlara
10. zulm itmeñ yetim malını malıñuza katmañ ve kimseye bühtān eylemeñ ve gıybetin

11. söyleme ve bir şeyi’ ‘ahd idüp kavlinüzden dönmeñ bunların
12. cümlesi k̄ān itmek ile berāberdür وَلَا تَقْرَبُوا الزَّيْتَةَ إِنَّهُ كَانْفَاحِشَةً
13. وَسَاءَ سَبِيلًا وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ

59(a)

1. قَتَلَ مَظْلُومًا فَجَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَابَسْرُفٌ فِي الْقَتْلِ أَلَمْ يَكُنْ مَنصُورًا
2. وَلَا تَقْرَبُوا أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ هِيَ أَمْسَنُ حَتَّىٰ أَشْتَلَّهُ وَأَوْفُوا الْعَهْدَ dañı göreler kim
3. malın mu‘ameleye virür dürlü dürlü hayaller ile zebāniler çığırup diyeler kim
4. dünyāda Qur‘ān haber virmedimi malın mu‘ameleye virmeği Allāh harām itdi
5. إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا أَوْ أَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا dañı bitisin göreler kim
6. süci içmiş zebāniler diyeler kim şarāb içmek harām oldu ğın Qurān bildürmedi
7. mi dañı göreler kim bir ādeme yā gidi yā pezevenk dimiş veyāhud bir ‘avrata
8. kañbe dimiş veyā kendü ‘avratna dimiş veyā bir ‘avrat bir āher ‘avrata dimiş
9. nā ĥak yere zebāniler çağırup diyeler ki Qurān haber virmedimi er ere veyā ‘avret
10. ‘avrata böyle demek bühtāndur dünyāda aña resūlullāh şeri‘atı üzere
11. seksen ağac ta‘zīr lāzımdur şimdi bunda Allāh anı bağışla diyemez elbetde
12. ve elbetde vurur ve āñiretde kalıcağ her birine on urur meger dünyāda söğdüğü
13. kişi ile ĥelālleşmiş ola (yoksa) tevbe ile ĥabūl olmaz zīrā ĥağğ-ı ‘abddur

59(b)

1. الَّذِينَ يَرْمُونَ الْحَصَنَاتِ تَمَّ لَمْ يُأْتُوا بِدَبْعَةٍ شُهَدَاءَ كَاللَّهِ تَعَالَى
2. فَاجْلِدُوا هُم نَمَاتَيْنِ جَلْدَةً veyāhud göreler kim bitisinde yazılmış bir ğayr-ı ādemi
3. maşharalığa alur imiş zebāniler çığırup aydalar kim Qur‘ān haber virmedimi size kim
4. kendünüzden alcağları horlamañ ve maşhara lığa almañ zīrā onların göñli
5. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْخَرُوا قَوْمًا عَسَرْتُمْ كُفْرًا خَيْرًا

6. dađı göreler kim bitisinde yazılmıř kim Allāhuñ ĥalk itdügi maĥlū ka ve yaratduđı
7. isimlerden bir kimse la ab taĥar imiş ve ol laĥab ile söyler imiş zebānīler
8. ığırup aydakim Ķur’an size ĥaber virmedimi siz Allāhuñ yaratduğı isimden
9. ĥayrı laĥab (itmen) hattā ĥadīř-i řerīf vardur bir adam bir adama ĥulına
10. ve cāriyesine ve evlādına ad odu da dağı kendüye su’āl eyleye eger ol isimden
11. rāzı olur ise ne güzel eger ol ismi istemez ise kendüye su’āl
12. idüp istedügin ĥomaz ise mu‘azzeb olur yāĥud bir kişiye laĥab
13. taĥa ol kişi ol laĥab ile söylene ne‘üzü billahi anuñ ‘azābın ĥod kıyāmetde

60(a)

1. Allāhdan ĥayrı kimesne bilmez وَلَا تَتَّبِعُوا بِاللَّعَابِ بِئْسَ الْأَثْمُ الْفُسُوقُ
2. بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتَّبِعْ bitisinde kin tutucıdur ‘avratına ya evlādına
3. ya ĥulına ya ĥayrılara ya fakīrlere ya yetimlere ya aĥribalarına dağı bunlar ardınca
4. ĥıybet ve müsāvī söyler imiş ve yanında ĥabaĥati olanlaruñ şuçın
5. bağışlamaz imiş zebānīler ığırup aydalar kim Ķur’an size ĥaber virmedimi kim
6. eliñüz altında olanları bir ĥořca ĥrñ emānetdür eger evlād eger mal
7. ve eger ‘avret üç def’a şuçdan bir döĥün eger zālīm iseñ yedi yedi
8. şuçda bir döĥün eger ‘ādil iseñ teraĥĥum řāĥibi iseñ on şuçda bir
9. döĥün eger şuçları az olur ise üç yā yedi a ĥac uralar eger ĥān itmek
10. berāber olur ise on ya on beş uralar ziyāde urmayalar olur ise
11. biñ urur kıyāmet ĥüninde birine on onuna yüz yüzine biñ olur
12. ve dađı cehenneme ata bir ĥusūsu iün ya recā iün ‘afv ĥünāĥ iün
13. ‘ālimlere ya yetimlere ya fakīrlerden bir mislü gelseler ol kişi ānlaruñ

60(b)

1. recāsın ĥabūl ĥılmasa kıyāmet ĥüninde Allāh ānuñ dilegin ĥabūl ĥılmaya ve
2. şuçların bağışlamaya ve bu syledüĥümüz ta‘zīri evlādına yā ĥātunına yā cāriyesine-
3. dür dünya hevāsı iün ata şeri‘at ĥükmü buña kıyās olmaz ve bir kiřinüñ

4. gıybetin söylemek kovu ğı getürmek ve dinlemek bunlar tenri te‘ālānun
5. huzūrına geldüklerinde ağızlarında ve kulaklarında irin ve k̄ān aķa gelürler
6. وَلَا يَفْتَبُ بَعْضُكُمْ أَبْعَضًا الْيُحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنِيَّا كَالْحَمِ أَخِيهِمْ يَأْفِكُ هُنْمُوهُ
7. ‘haķķı cemī‘ çün su’āl cevāb oluna cemi‘ haķķı
8. haķķ ide orada bārī andan bu āşīlere āteşden demür zencīr ile iki
9. ellerin ardına bağlayalar daħı iki daħı boynına bir otdan zencīr taķalar yide cehennememe
10. getüreler ‘azāb itmege başlarlar inşa’Allāhu te‘ālā cehennem sātlerinde
11. ve hikāyetlerinde beyān olunur andan zebāniler diyeler kim görüñ Allāhuñ
12. ذُوقُوا فَنَّتْكُمْ هَذَا الَّذِي ‘azābını nicedür dünyāda siz itdünüz diyeler
13. كُنْتُمْ بَحٍ تَسْتَعْجِلُونَ ey ‘azīzler ve ey qarındaşlar ve hātunlar şaķınıñ

61(a)

1. ol günden kim ĥor ve zelīl olasız cemī‘ enbiyā ve evliyā ve dünyāda faķīr diyü
2. maşharaya alup begenmediñüz ve laķab taķduķlarıñuzdan zīrā aĝzıñuz ve diliñüz
3. tutıla cümle ‘azālarıñuz şehādet idüp rüsvāy olasız zīrā ümmet-i
4. Muħammed sizler için bu kitābı yazdum te’lif eyledüm ve cümle Kuran-ı Kerīmdür
5. ve ĥadış-i şerīfden hiçbir eksük komadum kim kıyāmet gününde bilmedim dimeyesiz
6. gine bir şadede girelüm bu sāt içinde gökden altmış melek iner başları
7. gögdedür ayakları yirdedür ve bu sātde toĝan oĝlanuñ ve kızuñ
8. boynına nūr bir zencīr taķarlar ol zencīrūñ ucını ‘illiyyīndeki meleklerle
9. iledürler nitekim uyku sātinde beyān olundu bu melekler emr-i haķ ile bu sātde
10. gelen evlāduñ boyun uzun iderler bu sātde daħı ĥayvānlar cimā‘
11. itseler evlād toĝursalar hūnerlü ve cins olur ve bir yılan toĝurursa
12. ejderhā olur ve bu kitāb daħı bu sātde ibtidā olundu ve bu sātde
13. teknil olundu bilün ve aĝāh oluñ ey qarındaşlar bu kitāb hiç elinüzden

61(b)

1. gidermen ve evlādınuz ve qarındaşlarıñuz a ta‘lim eyleñ ve kâdir olanıñuz yâz-
2. duruñ hiç olmaz ise bâri üç dâne yazduruñ eger bu cümle günâhlar
3. sizde ise birinüñ şevâbı günâhuñuzı öder ikisinden ötürü kıyâmet e dek
4. defterleriñüzü ve âhîretde ne mertebe ecir olaca ğın Allâh bilür taqdîr tafşîl olunmaz
5. okuduñ ve diñlen ki zevki derûnuñuza iştiyâk gele vallah muhabbeti derûnuñuza
6. gire tâ‘ate ve ibâdete meşgul olasız ve bu ‘azâbları eşidüp korkasız
7. ve ol kimse kim bunları eşitdi günâha meşgûl oldu inş âfa gelmedi
8. ve tevbe eylemedi bu sâ‘atde ğâfil bulundu ‘âlimler öğüdünü tutmadı teñri
9. kerîmdür diyü sehelce ‘ömrin şefâsına aldanup âhîret ‘azâblarına naql itmedi
10. ve Allâhdan korkup niyâz eylemedi şeytân ve dünyânıñ ziynetine ve tâze-
11. ligine aldanup kaldı amma bilesiz ki dünyâ dirligi oyundur ve çalgudur
12. ve birisi ğarralanmadur mal ve evlâd ile ve hüsn şüret ile bunlar
13. mağrur oldu **إِنَّمَا الْحَيَوةَ الزَّيْنَالِجِبَ وَلَهُوَ وَنَه وَتَفَاخُرُ بَسَ كَمْ**

62(a)

1. **وَبِغَا شَرِّ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ** ve dañı diye kim belâları ve kaz âları teñri
2. te‘âlâ baña virdi ğayrılara virmedi veyâhud Qurana Münkir gele diye kim ben iş
3. işlemeyince teñri baña kıandan virür diye bes Quran dimedimi kim her dem rızkı
4. ben size gökden virürem dir Allâh eger inanmaz isen ‘îmândan çıkarısın
5. dir kâfir olur likin Allâh ‘azîmü’s-şân kimesne az taqdîr itmişdür ve kimesne çok
6. ve ziyâde çalışmak ile ve işlemek ile kişi ğanî olmaz ve işlemek ile aç kalmaz
7. faķîrlik ğanîlik Allâh yâdındadır böyle **فِي السَّمَادِرِ زُقُكُمْ** eyleñ
8. **وَمَا تُوَعْدُونَ** ve dañı olümden nedür fûlan öldi ben dañı yanında olacaķ
9. baña dañı yapışur ve ta ğun fûlan mahalleye geldi yâhud fûlan şehre geldi
10. ol yirden kaça içinde olıcaķ taşrasında olıcaķ içine girm ezler bu **İ‘tikâd**
11. harâmdur şakınuñ **îmânıñuz** nok sâñ olur ölüm hâlini beyân ide lüm
12. böylece **îtikâd** eylemeñ ve ey bî-çâreler kaçarlar siz ölüm hõd size va‘de

13. olunmuştur ne noksan ilerü ve ne noksan gerü kalur te‘ālādan emir olunınca

62(b)

1. göziñüz açık bulunursa kapatmağa izin olmaz açık kalur ve eger
2. kapanuğ ise açılmağa amān olmaz öylece ölürsüz eger nefesin içerü
3. almış ise içerü girmekce izin olmaz öylece olmaktadır olur muğadderden
4. ziyāde ve ne bir içim şu ve ne bir zerre ta‘ām ve dağı Allāh ‘āzīmü’ş-şān mevtüni
5. her ne yerde emreyledi ise eger köyde veyā şehirde veyā deryāda emir olunur
6. malını evlādını ve ‘ayalini cümle birağup ol diyāra varur toprağuna varmayınca
7. cānın almağa emir olunmaz ve her kişiye ölüm va‘desi geldiği gibi ölür اِدْجَاأَدُ
8. أَجْلُهُمْ لَاسِيْءٌ اِخْرُوْا نَسَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ve dağı ölüm artuğ
9. ve eksük vakit olmaz kale Allāhu tebāreke ve te‘ālā كُنْفُسٍ دَاۤءَفَتِ الْمَوْتَ
10. bes ecel hōd gelincek fāide virmez üzerimizi şol vakit tağdīr
11. olmuştur toğmazdan öñdin yetmiş biñ yidi yüz yitmiş yıl evvel
12. ne yirde olavuz ve nenün gibi marağ ile ve rızkımuñun gibi işāret gele
13. ve nenün gibi yirde toprağımız ola veyā şālīhlerdenmi olavuz veyā fāşıklardan

63(a)

1. olavuz ‘imansuz mı gidevüz veyā hōd şāl ihlerden olup tevbe ilemi gidevüz
2. bu cümle teñri te‘ālā levhā yazmışdur nitekim sure-i Lokmānda buyurur اِنَّ اللّٰهَ
3. عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَاتِ وَيُنزِلُ الْعَيْثُ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْاَرْضِ وَمَا نَدْرِيْ
4. نَفْسٌ مَا دَا تَكْسِبُ عَدَّ اَوْ مَا تَدْرِيْ نَفْسٌ بِاَيِّ اَرْضٍ تَمُوْتُ Allāh te‘ālā evvel
5. ölümü yaratdı dirlikden andan rızkımuñu yaratdı levhā yazdı dibāce
6. şerhinde tefsīr olunmuştur خَلَقَ تَلَوْتَ وَالْحَيَوَةَ لِيَبْلُوْكُمْ اِحْسَنُ عَمَّا
7. ne deñlü yıl ve ne deñlü ay ve ne deñlü hafta ve ne deñlü gün ve ne deñlü
8. sā‘at ve ne deñlü nefes alup virsen ve ne deñlü dāne yiyesin
9. ve ne deñlü tamlā ne şu içesin cümle yazılmışdur üç yüz altmış melek ki ‘arş
10. altında duranı gözedürler tamām yetişince melekü’l-mevte haber virürler derhāl
11. melekü’l-mevt gelüp yetişür ne yir tağdīr olunmuştur ise ne dürlü rencden

12. yazılmış ise fi'l-hāl ol renc belā ile cān ala ve eger diriliginde
13. bu Kuran birle söylenen sözler kā'il olup teñri te'ālāya ve emrine

63(b)

1. boyun virdi ise sa'adet ile gide nitekim bu ğaflet sâ'atinde beyān
2. eyledük ve eger diriliginde kazanılmayacak çok nızık kandan gelür diyenlerden
3. ise yāhud illere eyülik başa belā faḫ ĩrlık geldi diyenlerden ise cümlesini
4. Allāhdan bilmeyüp halkdan bilenlerden ise veyā bir ölüsü ardınca feryād
5. idüp biñ şadā ile çağranlardan ise bunların gibi kişilerün ölümü
6. ĩmansız gitmege sebep olur ne'üzü billah min zalik bu 'itikād ile kalur
7. ise meger 'itikadından dönüp her kazāyı Allāhdan bile ve meyyit üzerine
8. kurbān itmeye yaşın yaşın ağlaya zirā hadīş-i Kudsīde buyurur kale Allāhu
9. **تَمَّ أَخَذَ رُوحَهُ أَنْ كَانَتْ مُؤْمِنًا سَعَادَتًا أَنْ كَانَ فَاسِقًا شَقْلَوَةً** te'ālā
10. bes teñri te'ālā peygamberi münāfik didi Allāh emrine kā'il olmayanlara Allāhdan
11. şikāyet idenlere haḫ te'ālā emir ider cān alıcıya ve yanında olan meleklerle ki
12. dostlarının cānını āsān vech ile aluñ dostlarının cānını a 'dāb-ı şedīd
13. ile aluñ şol kıyāmet gününün bir günü elli biñ yılca ola Kur'anda

64(a)

1. buyurur **يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ**
2. **مُقَدَّرُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ** bunda takşır çokdur söylemedün muḫavvel
3. olmasun diyü andan feriştehler şol kīn kināyet birle cānın alurlar ki
4. dil ile vaşf kābil degüldür kimi yılan olur başdan ayağına tolaşur
5. kimi toğan olup toğan pençesi gibi ağzından içerü şoḫar tamarlarını
6. yırtar ve sinirlerin keser ve kimi gözlerinden elini şoḫar başın ve beynin
7. ve yüregin çıkarur arayup andan cānın çıkarup tā ağızına gine koyuvireler
8. ve döşeginün içinde yay gibi bükilür Kuranda buyurur **وَإِنَّا زَعَّاتٌ عَرْقًا**
9. **وَالنَّائِبَاتِ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا فَالسَّيِّقَاتِ سَبْقًا** bes ol
10. feriştehler tedbīr idüp söyleşür ki Cebrāil Mikāil ve İsrāfil ol meleklerle

11. dirler kim şaķınuđ merħamet (itmen) bu münāfıķlaruđ (cānını sā'ir mü'minlerin) cānı gibi almağ mü'mini
12. münāfıķdan seĉuđ ey 'azīmü's-şān **أَوْ مَنَّ كَانَ مَوْمِنًا كَان فَاسِقًا**
13. Allāh 'azīmü's-şāndan bu ĥitāb g elür kim yā 'azāb melekleri şaķınuđ

64(b)

1. bunları müminler ile berāber görmeğ bunlaruğ cānını şiddet ile aluğ dünyāda
2. iken bunlar Allāhuđ 'azābın inkār idüp şim di bunda görsünler diye ferişteher
3. bu ĥitābı işidicek şöyle yapışalar kim cānı burnı ucuna g ele yine koyvireler
4. her 'azāsını öyle sıkalar gözlerinüğ nün döküle **سَنَسِيْمُهُ عَلَى الْخُرُولِ**
5. aydalar kim sen ehl-i cennet degilsin sađa teñriden yardım ve 'ināyet ola Allāh
6. sağa 'adāvet ve kīn eyledi bes dağı dirilüğüüz ĥālinde itdüklerüğüzi unutduğuzmu
7. diyeler **إِنَّا بَلَوْنَا هُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصِرَ مَنَّهُا مَمْصُوجِينَ**
8. dağı Allāhu te'ālā sağa ĥazırladı şol 'azābı kim münāfıķlar ve kāfirler 'azābidur
9. zīrā dünyāda sende namāz yoğidi ve zekat ve şadaķa ve faķīrlere ve yetimlere aķrabā a kim
10. merħamet yoķ idi ĥarāmdan şaķınmazduđ cümle fesāduđ ğıybet ve müsāvī
11. idi ve diğ diğlemek ve koğı koğılamak bunları dünyāda kār itmişdüğ ve yine
12. Allāh kerīmdür dir idüğ 'azābdan ķorkmazduđ imdi işte Allāhuđ 'azābı
13. ve kerīmdür itdüklerini tā kim bir bir ağa diyeler **فَدَّرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ سَخْنُ**

65(a)

1. **بِمَسْبُوقِينَ عَلَىٰ أَنْ يُبَدَّلَ امْتَالِكُمْ** bes yine bu ĥitāb gele kim yā ferişteher
2. tutuğ zālimi kim nefsi diledüğini beg (yig) gördi teñri te'ālā emrinden hiç
3. bir ğün ölümin ağmadı benüm 'azābum fikir itmedi dünyādan ve nefsinden uşanmadı
4. dağı idici insanlaruğ suçın b ağışlamaz idi ve mazlūmlara yardım
5. itmezdi elinden ĥayr itmezdi ve dünyāda kendüye virdüğim malından faķīrlere

6. ve yetimlere ve azādsızlara ve aç kullarına virmez idi fak̄īrleri gördükde
7. yüzün dönderüp virmez idi farz sünnet idici degül idi virdüğim
8. malı oyunculara ve çengilere virür idi ve maşharalara virür idi tutuñ
9. yā feriştehler şimdi benüm ‘azābımı görsün diye ‘azāb melekleri dahı tırnaklarından
10. tutup ellerin sökeler tamarlarından çıkarup cānını arayup bulalar hūlkūmına
11. getirüp yine koyvireler **كَلَّا إِنَّا بَلَعْتُمْ التُّرَاقِيقَ قِيلَ مَنْ رَاقٍ وَظَنَّ أَنَّهُ**
12. **الْفِرَاقُ وَالتَّقَاتُ السَّاقُ بِالسَّاقِ** bes yine hitāb gele kim ‘ālimler size bildürmedimi
13. kitābımızı okumadılarını size naş ihat itmedilermi gāfil olmañ şeytāna

65(b)

1. uymañ kāfir sıfatları itmeñ d̄insiz ve ‘imānsız kalursız Allāha tevekkül oluñ
2. her şeyi Allāhdan bilüñ fak̄īrligi ve ganīligi iş olmayınca aç kalıruz dimeñ
3. akça bize lāzımdur hastalık var sağık dimeñ Allāhuñ virdüğine kanā‘at
4. eyleñ ziyāde olanıñuz fukarā kullarıma ve yetimlere ve miskīnlerime virüñ
5. Allāh ol pādīşāhdur kim seni yarattı özine lāzımdur kim seni besleye
6. ve saña belā geldükde yine aña çağırasın ve gine saña dermān eyleye belki malıñdan
7. olmaya Allāhdan ola ancak mal ve ni‘met Allāhuñdur sizüñ her biriñüze kim
8. taqdīr itdi ise virmişdür ol sizlere emānetdür andan sizüñ derdiñüze
9. fā‘ide yokdur ancak Allāhdandur hemān ol malıñ hesābın virmege me ‘mursız
10. eger helāl ise ve eger harām ise hōd belli işi z̄irā teñri te‘ālā saña
11. ne kadar ‘ömür virdiyse ecelüñ ol ömrüñ bitince bekler andan cānuñ alur
12. ecelüñ geldükde malıñdan evlāduñdan ve ziyāde seni seven dostlarından
13. ve kaçmadan ve feryād idüp ağlamakdan ve tağlara ve şahralara kaçmadan kurtulamazsın

66(a)

1. ancak toprağın ve ecelüñ kanda emir olunur ol yere varursın ve ecelüñ gelmedükde

2. saña hastalık ve belā Allāhdan emir olunup gelmedükde zālimlerden ve deryādaki
3. şulardan ve tağda olan canavarlardan ve cazulardan ve mekkārlardan ve sehḥārlardan
4. cümlesi çalışı(p) hasta itmege kâdir olmaz öldürmek isteseler Allāh sizi
5. öldürtmez ve deryālara yutdurmaz ve canavarlara paralatmaz Allāhu te‘ālā sizi şaklar
6. tā ki va‘denüz gelüp Allāhuñ virdügi ömri ve şu etmek (tamam) olunca işde ehl-i
7. sünnet ve ümmet-i Muḥammede î‘tikād böyledür kim tā kim îmānıñuz gāfil ola nitekim Qur’anda buyurur
8. يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَلِيمًا
9. kaçan kim teñri te‘ālā sizi şna tsa sizlere şa lık gibi mal gibi oğul kız gibi
10. şeyleri size virür dir idüñüz el-ḥamdü’l-lillah ağırladı dir idüñüz اَكْرَمَنْ فَحَنِكُمْ قَبْقُولُ رَبِّي
11. kaçankim teñri te‘ālā size yoḥsulluk virse hastalık virse ve ölüm
12. virse ve evlād (ölümü) virse ve kul ve cāriye (ölümü) virse ol zamanda dirseñüz ki
13. Allāh bizi ḥorladı ve bunca (mahluk) vardır ki kimseye virmeyüp bu belāyı ve ölümü bize virdi

66(b)

1. dirseñüz şükri unudur siz كَلَّا بَلَا نَكْرَمُونَ الْيَتِيمَ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَيَّ
2. طَعَامِ الْمَسْكِينِ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ teñri te‘ālādan ol dem ḥitāb gele kim yā
3. melekler tutuñ ānı cemî‘ kılları dibinden aluñ diye ‘azāb melekleri şaf şaf
4. gelüp tolayı yanından turalar teñri te‘ālā ḥışmından فَيَوْمَ ذَلَّيْعَدَّبُ
5. وَعَذَابُهُ أَحَدٌ ve āndan ölüm döşegine yatan kişi iş bu heybetlü ‘azāb
6. meleklerin görüp diye āh k şki dünyāda diri iken āḥiret için ‘amel kılaydum
7. bu günle gün bu siyāsete uğramayaydum diye وَجَارُبُكَ وَاللَّيْلُ صَفَاً

8. صَفَا bes tenri te ‘ālādan yine hitāb gele kim anuñ yanında olup anı
9. görüp yüzine bakup oturanları benüm mütekebbir kıllanım işte bu dostuñuzun
10. cānı boğazına geldi dünyā(da) benden korkmazsınız kitābıma ‘amel kılmazsınız
baña secde
11. idüñ direm itmezsiniz benden gelen belāya şabretmezsiniz benden şikāyet
12. eylerdiñüz dünyāda mal benimdür diyüp bu gün dostuñuz muhtazardur
13. ‘azāba ve cānı hıllıqumda kırtaruñ benüm kıdretümdendir şimdilik size yaqın-

67(a)

1. dur diyü nidā eyleye bu nidā ay çevresinde tıran ‘azāb melekleri zühreleri çağ
2. olup diyeler ki hāşā ve kellā kıul senüñdür diyü secde vereler ve bu nidāyı dağı
3. ol yatan işide ve bir hitāb dağı gele kim siz böyle za ‘iflersiz bu hastanu
4. hālin görüñ inşāfa gelüñ baña secde eyleñ sizüñ suçunuzdan geçerdüm
5. diye bunu ‘azāb melekleri eşidüp şükridüp ümmet-i Muhammed için secdeye
varur
6. فَلَوْلَا إِذَا بَاغَتِ الْخُلُوفُ وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ تَنْظُرُونَ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ
7. andan yine feriştehlere nidā gele kim tutuñ öyle tıtalar kim her endāmından
8. bir kılı dibi boş kıa lmaya ‘azābdan üç yüz on üç ‘azāb melekleri bir
9. uğurdan el urup çığırup kim ey Allāha ‘āşī cān gel çık tenüñden
10. bu gün ol gündür kim saña azāb ve hışım ola zīrā sen dünyāda Allāhdan
11. gaynı kime muhabbet bağıladuñ mütekebbir idüñ fuķarāyı begenmeyüp virmez
idün
12. وَلَوْ تَرَى إِذَا الظَّالِمُونَ فِي عَمْرَاتٍ يَأْسُطُوا أَيَدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْرُونَ
13. المون والملاءكة يأسطوا أيديهم أخرجوا أنفسكم اليوم تجرون

67(b)

1. عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَتَكَبَّرُونَ
2. bes andan ol kışıye diyekim yā melā’ikeler bir dem amān virüñ baña ‘aklum
3. başuma getüreyim diyince göre kim melekü’l-mevt üzerinde tıra anı görüñce
4. bu ‘azābları unudup ditreye kıāle resulullāh فَاذَا نَزَلَ الْمَوْتِ عَلَاحِدٍ

5. بَيْنَ يَدَيْ صُورَتِهِ yine bu kişi melekü’l mevt görünce diyekim bunca melekler
6. ‘azāb (iderken) sen kimsin niye geldün ne istersin diye kāle resulullāh
7. ثُمَّ قَالُوا مَا أَنْتَ تُرِيدُ andan ölüm bu heybetlü avazı çağrup diyekim
8. ben şol ölümemki seni dünyādan çıkarısam gerek malını mirāş itsem
9. gerek evladlarını yetim kosam gerek malını mirāş itsem gerek erini erken
10. kosam gerek malını dünyāda sevmedüğün akribaların mirāş itsem gerek
11. هَادِيسِ-ي :بُهَارِ إِيدِ گِیلُر كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه خَرَجْنُدْمِنَ
12. الدنیاو اَجْعَلْ اَوْلَادُكَيْتِيْمَا وَذَوْجَكَ اءِ عِلَّةً وَمَالِكَ مَوْذُ وُ تَابِيْنِ
13. وَرَتَاتِ الَّذِي لَا يُحِبُّهُمْ فِي حَالِ حَيَاتِكَ وَانْكَ لَا تُفَدِّمُ لِنَفْسِكَ لِأَحْرَتِكَ

68(a)

1. اَلْيَوْمَ مَجِئْنَا لِيْكَ وَلَمْ تَعْفَلْ بَعْدَ هُمَانٍ ki ölmedin eşidicek ola kişi bir mikdār
2. ditreyüp yüzün öte tarafa çevire zirā ‘alāmet oldur ki hadīs-i Buḥārīde gelür
3. كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه اَلْحَنَاطِ قَدْ اِسْمَعَتْ نَفْسُ رَجَعَالِي اَلْحَنَاطِ çün yüzün divara çevirüp
4. ölüm yine anda hazır görüne hadīs-i Kudsīde gelür kāle resulullāh قَبْرُ الْمَوْتِ
5. قَاءِ اَبْيَنْيَدِيَه yine arkası üzerine dönüp gine ölümü göre melekü’l mevt
6. daḥı bir fenā avazıyla çağrup diyekim ben şol ölümem ki anaını ve ataını dostuını
7. karındaşlarını cānların aldum sen a nların yanında hazır turur idün fā’ideı
8. قَوْلُوجَهَهُ اِلَى جَانِبِ قَبْرِ قَوْلُوجَهَهُ اِلَى جَانِبِ قَبْرِ كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه بُوْحَارِيَدِ گِیلُر
9. الْمَوْتِ بَيْنَ يَدَيْهِ قَامًا bu gün saña akribaların cümle dostların bakalar
10. الْمَوْتِ وَلَمْ تَعْرِفْ اِنَّهَا الْمَوْتِ الَّذِي قَبِنْتُ كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه فَاْئِدِ وِیْرْمِزْ
11. اَلْمَوْتِ وَلَمْ تَعْرِفْ اِنَّهَا الْمَوْتِ الَّذِي قَبِنْتُ كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه فَاْئِدِ وِیْرْمِزْ قِيْقُولَ
12. اَلْمَوْتِ وَلَمْ تَعْرِفْ اِنَّهَا الْمَوْتِ الَّذِي قَبِنْتُ كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه فَاْئِدِ وِیْرْمِزْ قِيْقُولَ
13. اَلْمَوْتِ وَلَمْ تَعْرِفْ اِنَّهَا الْمَوْتِ الَّذِي قَبِنْتُ كَالِی رِیْسُلُلِلَالِه فَاْئِدِ وِیْرْمِزْ قِيْقُولَ

68(b)

1. söyleşür sonra hazret-i ‘azrāil ‘aleyhi’s-selām nāzil ola andan azāb feriştehlere
2. ve ol melekü’l mevt dağı çekilüp bir tarafa turalar hazret-i ‘azrā’il ‘aleyhi’s-selām
3. bir heybetlü şūret ile gele kim başı gökde ayağı b armakları her biri bir mināre
4. gibi iki gözleri yanar külhāna benzer a gözünden burnundan yalın ateşler saçıla
5. gevdesi ejderhāya benzer kıyruğı ola kıyruğından yılanlar ve çiyānlar
6. ve ‘akrepler ola cümle ateşten dönüp ölecek kişinün yüzine bağa
7. bağıduğı sā‘at ‘aklı gidüp ditreye andan emr-i hağ ile yine ‘aklı başına
8. gele ‘azrāil ‘aleyhi’s-selām hitāb idekim dünyā nice gördün hadīş-i
9. ثُمَّ يَقُولُ مَلِكُ الْمَوْتِ الْمَيِّتَ دَأَيْتَ الدُّنْيَا كَالرَّسُولِ مُحَمَّدٍ
10. andan ölecek kişi ayda kim dünyāyı mekr idici gördüm ādemi aldayup
11. bu hāle getürici gördüm nitekim kütüb-i hadīşde gelür ثُمَّ رَأَى مَكَارَةً
12. اَقْبَعُ وَغَدَّاعْمُرِي hağ te‘ālā dünyāyı bir qarı ‘avret sūretinde yüzi kara
13. ve gözleri gök dişleri öküz boynuzu gibi teni bir kabih rāyihā virür

69(a)

1. pārede gelür yir ölecek kişinün gögsi üzerine otura nitekim hadīş-i
2. وَمَتَّخِذِ اللَّهُ تَعَالَى الدُّنْيَا عَلَى صُورَةِ مَعَارِكِهَا
3. ādem ol dünyā ol kişiye dir ki ey ‘āşī utanmadunmı Allāhdan günāh işledün
4. benüm içümde hiç zerre kadar kırkmadun ve tevbe dağı eyl emeden gencligü(m) var
5. didün veyā haste olduğunda iderem ašlā benim içümde helāli ve haramı
6. gözetmedün sanđu(n) kim dünyā senündür ayrılmazsız ve ‘uğūbetleri eşitdün
7. inānmadun ben dünyāyam senden usandun itdün itdugin işlerden
8. bezdüm diye nitekim hadīş-i Meşārıkda gelür kāl e Resūlullāh صَلَّى اللَّهُ هُمْ فَيَقُولُ
9. الْمَدَنِيَّاتِ عَصِمَا مَا اسْتَحَى تَنَادَبْتُ فَوْقَكُمْ تَمَتَّعَ عَنِ الْعَاصِي أَتَى طَلَبْتَنِي
10. وَأَتَا طَدْيَاكِي لَا تَفْرُقْ جَلَالَ عَنِ الْحَرَامِ ظَنَنْتُ لَا تَفْرُقْ مِنَ الدُّنْيَا قَاتَا
11. āndan ol kişinün malını qarşusına getüre göre kim kān ile
12. kağır ile kızandığı malı helālden haramdan sevmedüğü kişilere vārişlerine

13. vireler gözi öninde ḥadīs-i Meṣābihde gelür غَيْرَى مَالُهُ قَدَوَّقَع

69(b)

1. andan ol mal isse ayda ey āṣī be ni ḳazandūḡ ḥarām ve nāḥak فِي مَلِكٍ غَيْرِكَ
2. yirlere şarf eyledūḡ beḡi ḥaḳ iḫūn şadaḳa itmedūḡ faḳīrlere ve aḫlara yetimlere
3. virmedūḡ şimdi senden ḫıḳdum isteme düḡūḡ ḳişiler eline girdüm dir
4. şaḡlıḡında virmedūḡ şimdi minnetsiz aldılar كَسَبْتَنِي بِفَيْرٍ حَقٌّ وَلَا تَصَدُّ قَنِي
5. bes bu ḫāl iḫinde iken عَلَى الْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ الْي غَيْرِكَ
6. şuşayup yürek yanup tuḫuşup su isteye dōrt yaḡa baḳa nitekim
7. ḫadīsde gelür وَقَالَ التَّسْبِئُ شَدِيدُ مَالِ الْعَشْرُو اعْرَلِقُ الْمَكِيدُ قَفِي ذَلِيكَ
8. andan ḫastalar bu ḫalde iken fırsat bulur şeyṫān أَهْرِتِ الْوَقْتِ
9. gelür başı ucına ve ol ḳişilerūḡ īmānın almaga teḡri te‘ālā şaḳlar
10. sen ol şeyṫān gelür başı ucında gözi önünde ḳarşusunda getürür
11. tutar daḡı ḫalkar nitekim ḫadīs-i şerīfde gelür عَيْنَمْدَرَ أَنَهُ مَلْعُوْح
12. ol yatan ḳişi ānı görür işde ol maḫalde olur مِنَ اللَّحْدِ
13. devletlü fakīr eḡer ḫaḳ te‘ālā sa‘id yazdı ise sa‘idlerden ḫalk itdi

70(a)

1. ise sa‘adet anuḡ dōnüp baḳmaz ve eḡer ş ḳilerden ise aydur getür
2. şol şudan vir iḫeyim dir şusuzluḡına şabır itmez ne‘üzü billahi
3. īmānı gider lakin gine ḫikmet her işde Allāḫdur ana ol ḫalde öyle ölecek
4. ḫastanun yanında şu tutmaḳ ve aḡzına su virmek ve yāhud yanında
5. şu iḫüp kendüye iḫ dimek elbette lāzımdur eksük itmemeḡ gereḳdür aḡa kim
6. ḫidāyet yitişe şuyı almaz şeyṫān idüḡin bilür la‘net ider ol ḫalde
7. ve وَمَنْ اذْرَكَهُ الشَّيْطَانُ تُرْدُ كَلَامَهُ وَيَتَغَرَّ أَمَامَهُ
8. tamām olduḳda emir oluna ‘azrā’il ‘aleyhi’s-selām mübārek penḫesin göḡsi
9. urur yine ḳoyup cānı ḫeküp ala āndan ol üç yüz altmış melek ḫazırdur
10. eḡer īmān ile gitdiyse derḫāl a nlar cānı alup ol üç yüz altmış melekleri

11. cümlesi yārānı ve dostu şūretine girüp uçmak Hullelerin giydürüp
12. cānını cennete iledürler īmān ile ‘afv ider nitelim ğaflet sâ‘atinde
13. beyān eyledük yine derhāl cānı getürüp meyyitün başı ucına korlar

70(b)

1. yatur iken eger īmansuz gitdi ise ol üç yüz melek kim cehennem melekleridür
2. cehennemde kaṭranlar ve zaḳḳum serābil yaprakları getürüp ol īmansız çıkan
3. cānları aṅa şarup derhāl cehenneme iletüp yerin gösterürler yine meyyitün başı
4. ucına getüreler koyalar bundan aṣağa ölüm sâ‘atinde beyān eyleyevüz biz
5. sözüme gelelüm bir kişi bālīg olup ne kadar ‘ömri olup ‘isyān üzere
6. geçse tevbesiz gider ise ne‘üzü billahi bu ‘ukūbetleri görür ölür iken
7. kıyāmet güninde rüsvāylik keza lik cehennem ḥod mukarrer(dur) meger hidāyet irişe
8. yāḥūd şikāyet mazhār ola ya üç dāne ardında sâ‘at kitābı yazılup
9. vaḳf itmiş ola andan sonra ma‘şüm olanıñ ḥālın beyān idelüm bir ma‘şümki
10. ḥasta ola ölüm döşegine yata maḳām-ı ‘illiyyinden ki cennet maḳāmıdır üç yüz
11. altmış melek gele sâf olup karşusunda turalar diyeler ki yā ma‘şüm muştuluk
12. olsun saṅa ki bunların ol gündür ki geçmiş dedelerini ve ataṅı ve anaṅı ve cümle
13. koṅşularınıñ teṅri te‘ālādan dileyesiñ Allāh ‘azīmü’ş-şān cennetden başına

71(a)

1. bir şefā‘at tācı göndüreler cennetden nūrdan Allāhu te‘ālā bir gömlek ḥalk
2. idüp göndereler yüz melek daḥı başına ışık tācın geydüreler yüz
3. melek daḥı ğayret ve kuvvet gömleğin geydüreler altmış melek daḥı gözi perdesin
4. ve ḥicābın kaldıra baḳa ḥazret-i ādem ‘aleyhi’s-selām zamānında geçmiş mü’minlere
5. ve atalarına ve analarına ve ecdādlanna göre ki m aṅların için ‘azāb hāzırlanmış
6. ve kimine ‘azāb ideyorlar ve kimi īmansız gitmiş ne‘üzü billah bunların bu
7. hālını görüp ditreye ve ağlaya ve çağıra anı bilmeyenler cān çekişür şanurlar
8. andan çekişür şanurlar andan cān alıcı melek gele yetişe göre kim şefā‘at

9. t̄acın ve ŧef̄a ‘at ḡömlerin geymiş gözi perdesi gitmiş c̄anın almağa kuvvet
10. getürmeyeler ‘aciz kalalar andan diye ki yā ma‘şum teŋri selām eyledi ve buyurdu ki
11. ben yaratdum anı baŋa gelsün benden ğayrı anı kimse istemez ve almaz
12. ol c̄an emānetini aŋa viren benüm yine benüm emānetimi baŋa v̄irsün anuŋ
13. muḳābelesinde aŋa cennet ve d̄idār virem ebedü’l ābād kalur eger inanmaz isen

71(b)

1. dönder yüziŋi göklerden yaŋa baḳ göresin teŋri te‘ālānuŋ göklerin ve meleklerin
2. ve Allāhuŋ cemālın görüp esirüp c̄ şa gele haḳ ditreyüp ḳorḳup kızarup
3. aḳarup ŧıçraya döşeginden ḳatı yaydan oḳ çıkar gibi döşeginden öyle c̄anın
4. virmege nāgah ol günāh içinde ‘azāb olur anaları ataları ve akribāları
5. gözine iriŧüp göre c̄anın tutup virmeye andan melāikeler diyeler kim
6. neylersin niçün virmezsin ol ma‘şūm ayda kim cenāb-ı bārīye söyleye kim
7. cemī‘ ebāi ecdādıma tā ādem peyğambere varınca cümlesine raḥmet eylesün günā-
8. hların geçsün ben daḳı emānetini virem ve size taḫşuram bu melekler bunu
9. işidüp teŋri te‘ālā ḥazretine niyāz ideler yā Rabb bu ma‘şūm sizüŋ
10. emānetiñüzi virmez tā geçmiş ebe ecdādını ādem peyğambere varınca raḥmet itmeyince
11. diyeler cenāb-ı Bārī ḥiḫāb ide ‘izzetim haḳḳıçün baḳışladum günāhlarından
12. geçdüm diye ma‘şūm dilediyse diye andan yine melekler diyeler kim yā ma‘şūm
13. muŧtuluk olsun Rabbü’l-‘ālemīn cümle recālarıŋı maḳbūl eyledi ve günāhlarından

72(a)

1. geçüp ve anlara cennet ve d̄izār virdi diyüp cümle yine (el) uzadalar c̄anın
2. almağa bu ma‘şūm ki girü c̄anın virmeyüp ellerin ve ayakların gerüp
3. tura aydalar kim neylersin daḳı ne dilersin ol ma‘şūm dönüp diye ki
4. yā Rabb dilerem senden cemī‘ imān eḳlinüŋ güñāhından geçesin ben ḳuluŋa
5. baḳışlayasın tā kim ben daḳı tatlu c̄anın emānetini ḥoşnudlık ile virem

6. yine melekler Allāha arz ideler cenāb-ı Bārī diye kim yā meleklerim (diyin) ol ma‘şūma ki
7. celālüm hakkıçün cümle Muhammed ümmetini ol ma‘şūma ben bağışladum diye melekler
8. bunu işidüp ma‘şūma muştuluk diyeler şāz ola andan cānın virmege
9. hazırılana melekler girü niyāz idüp vir cānıñı cennete getürelüm diyeler andan
10. bu ma‘şūm cānın virmeye girü melekler diyeler kim dañı ne recā idersin ol
11. ma‘şūm diye kim (dünyāda qalan anamı ve babamı dilerem) ‘izzetüm celālüm hakkıçün anlara dañı raħmet itdüm bu güne gelince
12. itdükleri günāhları bağışladum diyecek bu ma‘şūm dañı şāz ola bu halde
13. iken haħ te‘ālā cennetden iki ħūri göndere birisi vālide şeklinde

72(b)

1. ve birisi babası şeklinde girü geleler kolların açalar karşı geleler diyeler kim
2. ey bizüm oğlumuz ve cigerpāremiz bizim ile bile gel biz sensüz olamazuz
3. cennette diyeler andan koyunlarından bir alma çıka ralar cennet almalarından ol ma‘şūmun
4. eline vireler al oğul diyeler andan ol almayı alup koçularken hażret-i
5. ‘azrā’il (?) bir ħūb ma‘şūm ş retinde kendü gibi olup fi’l-ħāl cānın
6. ala ve bir rivāyetde dañı almayı koçular iken cān sıcrayup almaya yapış a
7. melekü’l-mevt cānın almadın ala ma‘şūmdan almaya ikisi dañı cā’izdür
8. melekü’l-mevt cānı alup derħāl gökleri seyr itdürüp andan ‘illiyyine
9. getüreler andan bir şahrā var yaşıł zebercedden ma‘şūmların cānını
10. anda alurlar ol diyeki bunda neye getürdünüz melā’ikeler ayda kıyāmet
11. vardur maħşer yeri katı iss idür iş bu şahrāda yetmiş biñ raħmet
12. deryāsı buñarı vardur hażretün ħavzından bes sen bu buñar başıda
13. tıruñ nūrdan bardacuqları tılduruñ kaçan kim atañuz ve anañuz kıyāmet

73(a)

1. güninde maħşer yerine geldüklerinde ol vaķıt bu bardaqlar ile şu viresiz içeler ve dañı
2. berk yapışup atañuzdan ayrılmayasız siz anları cehennem yolına koyı virmeyesiz

3. ‘azāb görmeyeler zirā sizün du ‘āñuz haq katında maqbū l olmışdur ancak
4. sizlere icāzet cum‘a gicelerinde yer yüzine inesiz bunlar aydalar kim yer yüzine neye inerüz
5. melekler diyeler teñri te‘ālā selāmın mü‘minlere degüre ve kabirde olan cānlar ki
6. ‘azābda olanlara nūr viresiz ‘azābları def‘ ola anların şükriyātın teñri
7. te‘ālāya götüresiz ve yine tiz gün kavuşmādıñ gelesiz diyü tenbīh ve ta‘lim
8. ideler kālāle Allahü te‘ālā اَعْطَاكَ الْمَكْوَنَ اِنَّا bes bu ma‘şūmuñ cānını bu
9. maqāmıñ seyr itdürüp yine tiz başı ucına getüreler koyalar namāzını
10. kılup kabre girüp şorı hisāb olunca turalar eger anası ya ba bası ardınca
11. feryād idüp ağlar ise anasınun babasınun gözleri yaşı kabrin içine
12. dökilüp iki başında iki buñar olur biri kaynar ve biri sovk olup teni kaynar
13. bınara soqalar bişüp a‘zāları tazelēnüp böyle tā atası ve an ası dünyadan

73(b)

1. geçince ve yāñud tevbe ve istiğfār eyleyeler ol cān kabir üzerinde maqāmına gitmiş tā
2. dünyādan geçmeyince veyā tevbe itmeyince eger tevbesiz gider ise ne‘üzü billah
3. ol kıyāmet gününde oğlı kıızı ile kendü arasına perde ola ma‘şūmını
4. arayup bulamaya ve aña buluşup şefā‘at idemeye hasret qalalar eger
5. günāhı çok ise cehenneme gide ve gine şefā‘at idemeye hasret qalalar birbirine
6. erkek ma‘şūmlar ölümü böylecedür bālīg oldukları halde bu hātunların
7. ölümüdür geldük imdi hātunların ölümü heybetine ol hātunlar lohuşa
8. veyāñud hāmile bulunsa veyāñud tågundan veyāñud iç ağrısından veyāñud
9. bunların biri olmasa ancak andan helāli rāzı olsa ve hoşn ūd olsa
10. başı ucında tursa ol hātun ölüm döşegine gelse kaçan cān virmegi
11. yaklaş ol ‘illiyinde olan üç yüz altmış melekleri karşısına saf
12. saf turalar aña ‘izzet ve ikrām ideler selām vireler kim ey Allāhun sevgüli
13. şehīd kulu gel haq te‘ālā sizden kimselerinden Allāh senden rāzı oldı

74(a)

1. ve saña bu hastalık virdi ve cümle günāhların bağısladı saña cennet ve dīzār

2. virdi ve saña virdiği emāneti vir gine efendiğe diyeler andan ol zikir olunan
3. daḥı şehīddür berāber amma eri hoşn üdlığı bunlardan ziyādedür bes bu ḥātun
4. mertebeye irüp cānın virmek istedikde dört yanına deye kim benümle tābi ‘
5. ve dostluk idenler toğrılık ile tuz ve etmek yiyenler ve benüm akrība-i ta‘allükātum
6. ve ömründe baña bir kerre selām virenleri yarlıgayup rahmet eylesün emāneti
7. andan aña teslim idem didi melekler daḥı ḥaḳḳa ‘arz ide cenāb-ı ‘izzet
8. ḥitāb idüp ‘izzetim ḥaḳḳıçün cümle du‘āların ḳabül eyledüm ve kendüni cemī‘ ‘ömründe
9. görüp selām vireni mağfūr iderem diye melekler daḥı muştuluk diyüp
10. du‘ā maḳbül diye andan melekü’l-mevt bu zikrimi rahmet melekleri ile yüzlerinün
11. nūrı ‘arşa çıkmış başlarından tāclar ve arḳalarında Ḥulleler ve ayaklarında altūndan
12. başmaḳlar var yaşıl ḳanādılar ile ellerinde uçmaḳ yimişi var alma var armudlar narlar
13. rāyiḥaları misk gibi ḳoḳar ḳarşu gelüp ‘izzet ü ikrām birle selām vireler

74(b)

1. kim ey teḫrinün sevgüli cāriyesi seni ḥaḳ te‘ālā cennete oḳur diyeler teḫrinün emānetini
2. vir emīn ol andan gör kim teḫri te‘ālā cennete oḳur dirler teḫrinün saña ne ider
3. cennet ve dīzār virür ve habībullah kıızı F ātımā ḥātunı Ā‘iše ve Ḥadice ḳoḫşı
4. olursın ve anlar ile cennetde muşāhib olursın diyeler bes kelāmı işidüp
5. cānı şād ola ve gönli ire andan çevre yaña baḳa gözi perdesin gö türeler
6. cem‘iān imān ehlinün ḥātunları göre ve günāh ‘azābların göre andan ḥaḳ te‘ālā
7. eyleye beḫüm cemī‘ ümmet-i Muḫammed ḥātunlarınun günāhlann bağışlasun anlara rahmet
8. eylesün ve cennet dīzārı virsün tā kim bende emāneti şefā-yı ḳalb ile teslīm eyleyem
9. diye andan melekler yine Allāha ‘arz ideler nidā gele kim ‘izzetüm ḥaḳḳıçün bağışladum

10. dir celle celāluh ‘azāmet-i kibiriyāsı ile hitāb eyleye yā cāriyem gel cennetler bezendi senün
11. için Hülleler biçildi senün için altundan la‘lden yākutdan zebercetden
12. köşkler döşendi içlerinde hüriler topladı ve senün için hābībim Muhammed
13. Mustafā sallAllāhu ‘aleyhi vesellem hātunı Ā‘işe ve Hadice ve kızı Fātimā sanı

75(a)

1. muntaẓırdur ayağ üzerinde turlurlar hemān hitābı işidüp cān di treye eller
2. ve ayaklar ile sıkup derler dōke bir hitāb da bu hāalde iken nāgah cennetten
3. yetmiş hūri kıızı gele bezenmiş bölük saçları ola misk ü anberden bunların
4. kokuşu cihāmı tuta andan bunları görüp dağı ziyāde sevine kalkmak isteye
5. döşeginden bu hāletde iken gökden iki melek gele ateşden bir kor ağac ile biri
6. sağında ve biri şolunda andan bunu görüp gele diye kim Allāh dostudur bize fā‘ide
7. yokdur hele bir bakup diye içerü gire ol dem ol iki melek şeytānı görüp bir aher hūb
8. sūrete girmiş elinde bir cevāhir kadeh ve içinde şü koyup hüsn lutfile selām virüp
9. içerü gele ol melekler anı görüp ol ateşden ağaç ile kendüye urup elindeki
10. çanağı urup pārelerle r ol hātun bu hāli görüp tebessüm eyledi andan ol
11. hūri kızları ellerinde nūrdan kadehler ile şunalar alup içe ol dem cennet şerābının
12. lezzetinden cān sıcrayup kadehe yapışsa o mahalde iken melekü’l-mevt sunup(uzanıp)
13. kadehden ala ol feriştehler çağrışup aydalar kim قَالُوا أَنَا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

75(b)

1. cānını alup cennete göklere gide anı seyr idüp ileteler maķāmın göstereler gine derhāl
2. indürüp cānı meyyitün başı ucına koyalar kaçan kim başı ucına gelüp şoymağa
3. başlayalar gömlegin çıkarup kulağından (küpesin) ve parmaklarından (yüzügin) (çıkardılar) ve saçın çözüp

4. cān şıcrayup ayda kim yā yuyucu yāp yāp tut tenimi ‘azrā’il pençesinden ve cān
5. acısından zahmet görmüşim yapca tut diye andan bunu teneşir üzerine
6. getürdükçe yine böylece çağırıp diye kim suyu ıssı etmeyeyim incinmişdür
yāpca
7. yāpca aqtār dönder tiz elünden halās bulam rahat olam senden şikāyet
8. ider isem ‘azāba müsteḥak olursın çü nkü yuyup kefene şarasın bir miḳdar
9. tura sünnet-i resūldur yine cān çağırıp dir kim bu c ihānı soḡ görüşimdür göre
10. hışımı ve akrabāyı ve karı ndaşımı ve evlādımı göreyim ve anlarda beni görsünler
‘ibret alsunlar
11. ayrılık günleridür anlar yakında benüm gibi olacaktür son görüşleridür bir daḡı
beni
12. görsünler bir dem görüp ağlasunlar tā kabre varınca ayruḡ göz yaşı
13. dökülmesün kabrimi ateş ile tıdurtmasunlar daḡı soḡra beni du‘ādan
unutmasunlar

76(a)

1. eve gelüp mīras için çekişmesünler tā kim kabirde ‘azāb görmeyem cuma‘larda
2. namāzlarda du‘ādan unutmayasız andan muşallā üzerine koya cān çağırıp
3. üzerine otura çağıra esen ḡaluḡ ey oḡulları kızları ey helālüm ey ḡarındaşım
4. ve ey goḡşularum dostlarum ey anam atam selām şabaḡ itdügim ve tuz
5. etmek yedügim dostlarum esen ḡalun bir daḡı bunun gibi firāk günü ve ḡasret
6. günü olmaz kıyāmete ḡaldı bir daḡı birbirimizi göremezüz ağlaşamazuz elveda‘
7. ey dünyāda ḡalan ardımızdan gözleri yaşın dökenler ağlayanlar elveda‘
8. beni göḡlinden unutmayanlar andan namāzın kılup omuzlarına aldūda cān
çığırıp
9. aydır kim ey beni götürenler yāp yāp yürün eger ḡaşdıḡu z şevāb ise silkmeḡ
10. şarşman ‘azrā’il pençesinden çıḡdum tamarlarum kıırılmışdür ağır çibana
11. dönmişdür bana zahmet virmeyesiz tā sizden ḡoşnūd olam neyleyeyim
12. izin yokdur size āşikāre söyleyeyim diye andan götürüp kabir üzerine
13. ḡoduḡda yine çağıra benüm göḡüḡ ‘ibret aluḡ dünyādan uşanuḡ dünyā vefāsız

76(b)

1. at gibidür hiç bir kimseye yār olmaz dā’imā aldar işi fitne fesāddan soḡu

2. fenādur aldandum lezzetlerine  oymadum y arenler umden ayru d şd m ev mden
3. evl dumdan ayrılıp Şimdi bir  ara u eve geld m ne gicem gice ve ne g nd z m
4. g nd z ve ne yazım bell  h limi direm istemezsiniz ba a meded kılmazsız yanı uzda
5. iken sevgili id m Şimdi gar b oldum bu  ara u evde  abirde ‘amelim eyuce olur
6. Őef  ide yo sa ‘az bımı g rem  h kim d ny da g fil y r rd m ‘ib det
7. t ‘at bende yo  imdi ey ‘ limler derdi e  ur’an oku  du‘  eylesen t  kim  ur’an
8. h rmetine All h ba a rahmet ide ma berimi n r ile t ldura  unki  oyalar
9. andan c n başı ucında t ra  ur’anun n n  abrine  oyalar andan c n başı
10. ucında t ra  ur’anun n r   abrin t ldura c n bu h li g r p sevine
11. zinh r telkinsiz bira up gitme  telki n ideler andan ruh gel p
12. v sıl ola uyanup ba a kim bir  ara u yirde  a ıra  ulna ve c riyesine evl dına
13. h l line gel n yanuma  anda gitd n z beni h sta bira dın z benden ne

77(a)

1. tiz uŐandın z yan umdan mumı ne  aldırdın z gel n ba a bir i im su vir n
2. aŐl  kimseden Őad  gelmeye bu h li g re ben m istey p diled g m beni
3. bira mıŐ kimseden f ‘ide yo  ben  alkayım diye  alkmak isteye ba(Şı) tahtaya
4. elleri t pra a t kına hay ben  lmiŐem diy p  abir yarlıp su’  l melegi
5. gele kim g zleri k lh na be zer a ızlarından  teŐler  ıkar burunlarından siy h
6. t t nler  ıkar ikisinden birisi ayda kim seni d ny ya get r p Őa  iden
7. h sta iden  ld r p  abre  oyan bizi bu g nderen kimd r ol All hı nice
8. bil rsin nice t ‘ t iderd n diye Őa a emri ne idi aytmadı mı seni d ny ya
9. niye g nderdi bunda niye geld n tiz cev b vir diye bu s ze m te ayyir  alup
10. ne disem nice cev b virsem dir iken biri da ı hay ıra neb n kimd r  zerine
11. s nnet ne idi d ny ya niye geld n s nnetlere nice ri‘ yet iderdin diyecek bu a
12. da ı cev b virmege ‘ ciz  ala d rt ya a ba a bu halde iken  abr n Őa 
13. t rafından  apu a ıla ay s retli kişi hay ırup M nkir ve Nekire cev b vire

77(b)

1. bunlar da ı d n p gideler bu h tun ba up Ő z ola ayda sen kimsin bu ayda
2. d ny da sen n Őabrun dan yaradıldum All h te ‘ l  beni g nderdi t  kıyamete

3. dek saña yoldaş olam bundan böyle pîrlerin garîblerün ve şabırlu
4. yoğsulların ve mazlûmların bunların ölümleri birdür birini söyleyelüm sâ'iri
5. dağı ancılayındur garîb iki dürlüdür biri ırak iklimden ola hışımlı ve kavmi
6. olmaya eşi ve dostu bulunmaya ve biri dağı mekânı fakîr bir kimseye tenezzül
7. itmez kimse yanında akrabâdan eşden dostdan bu dağı garîbdür
8. yalımı alçağdur kimse hâlin bilmez şormaz dağı içindekileri aşlâ
9. kimseye söylemez dögenlere arkaşın tuta sögenlere cevâb virmez bu
10. dağı şehîddür ve pîrlük dağı iki dürlüdür biri altmış yaşında gice biş
11. vakit namâz kıla tâ'at ve 'ibâdetinde ola ol dağı şehîddür biri dağı vardır kim
12. namâz ve niyâz yok dâ'imâ fışk ve fesâddadur anların ölümü şehîd
13. degildür ve kâfir elinde ölenler dağı şehîddür bes bunlar ölüm hâline gele

78(a)

1. ol dem meleklerle gökler kapısı açılır yir yüzine ol kadar melek iner kim birbiri
2. üzerinde ellerinde nûrdan taclar ve Hulleler Buraklar 'ameller tutarlar ol cân
3. ارجعى الى ربك راضية Allāhu te'ālā ile da'vet ideler kâle
4. ol dağı yüzün dergâhı tuta¹³
5. diye ey bārî hüdâ umıdum saña illâ hâzretün e dünyâ eline aldandım illâ hâzretün e
6. hiç bir nesne arzu itmedüm illâ hâzretine imdi şimdiki demde ümidüm
7. hâzretinde budur ki cemî' ümmet-i Muḥammedi yarlıgaysın bu cânı virmek
8. 'alâmetinde yatan biçâre ki dağı îmanla göçüresin cânın ata والنار عات
9. ol hâş melâ'ikeler anın cânını kapup
10. hâş hulleler bir kata şaralar والنار الجان سبعا ol dem hağdan
11. hitâb gele kim anın cânını cennete kamular(dan) evvel götürün zirâ mescidde
12. cümleden evvel varurdu dünyâda iken namâza evvel şafa varur idi konuğa
13. kapu kapamazdı suçluların suçın yüzine urmazdı dâ'imâ ş'im

¹³ Kenar yazısı: tıtdım dün nitekim ömrün ol bir nesne o tıtmada

78(b)

1. gezerdi daḥı beş vakit namāzı kılurdu bunlar kendülerin pā k iderdi
2. ḥarāmdan dā'imā tevbe iderdi وَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ daḥı
3. bir derde giriftār olduklarında ḳaḥr iderlerdi şükr iderlerdi Allāhuekber
4. dirler ḳāfir e kılıç çekerlerdi din yoluna cānların virdülerdi daḥı muṭi'lerdi
5. Allāha ve peygambere ve pādşahlarına وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَطِيعُوا أَوْلِيَ الْأَمْرِ
6. بِسْمِ اللَّهِ bes teḥri ayda imdi ben va'de eyledüm bunun gibi müslimānlara ve cānlara
7. kim gire cennete taḥtlar üzere otura altlarında tatlu şular aḳa ḳardan şovuk
8. şekerden leziz andan oturalar ebed'ül-ābād anlardan rāzı olam anlarda benden
9. وَ عَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ rāzı olsunlar diye
10. تِيزِ الْخَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِينٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ tiz bu cānı
11. ol maḳāma ilede 'Adn uçmaḡı içine daḥı şāz ola hemān ki cān teninden
12. çıḳa ol iki omuzunda olan feriştehler diriliginde ḥayrın şerrin yazarlardı
13. anlar diyeler kim yā Rabb bizi dünyāda bu ḳuluḡa vekil eyledün ḥayr şer
'amellerin yazduḳ

79(a)

1. şimdi cānını ḳabz eyledün yā Rabb bize izin vir ol ḳişinün cānı ile göklere
2. çıḳalum dirler teḥri te'ālā ḥitāb ide ol meleklere kim gökler toludur çıḳmaḡ
3. siz daḥı tesbīḥ oḳuḡ kulumuḡ ḳabri üzere daḥı tekbīr idün daḥı secde
4. idün şevābın ol dünyāda yazduḡuḡuz ḳulumuḡa baḡışlaḡ diye nitekim ḥadīş-i
Ḳudsīde
5. فَسُيْحًا عَلَى قَبْرِنَا كَبْرٍ وَهَلَلٌ وَ اَكْتُبْهَا ذَلِكَ لِعَبْدِكَ حَتَّى تَبْعَثَ اللَّهُ
6. ḳabre bundan böyle ḳāfirler ne ölüm ile ölür anı beyān idelüm bir ḳāfir ölüm
7. yaşduḡına baş ḳ oya ḥālin bizeḡde gözinün perdesin gö(tür)ür cehennem maḳāmı
8. açıla ateşden taḡlar deve boyunu gibi aḳrebler çiyānlar nitekim ḥadīşde gelür
9. إِنَّ بَهْمَ خَائِبَاتٍ كَأَمْثَالِ الْبِغْلَالِ bunların özine zebān iler ḥayḳırup
10. ateşden çıkar her birinün boyları mināre gibi dişleri degirmen taşına
11. beḡzer gök gürleri gibi ḥayḳırılar gözleri külhān ṡamına beḡzer aḡızların aç
12. içinde yetmiş seksen zebānī daḥı çıkar her biri bir heybetle ḥayḳırur bunların

13. şadāsından ve murdar rāy ihālarından diskinüp ve kōrkudan ditreyüp yüzini

79(b)

1. şeytāndan yaña çevire bağa göre kim şeytān bu zebānīleri bu heybetden oradan
2. kaça bu zebānīler haykırup üzerine tūrı bire mel‘ūn şeytān sen geldün
3. teñrinün rahmet meleklerin şeytān diyü söylersin zebānīnün biri haykırup
4. ardından öyle ura kim yir yarılup yire geçe yir içinden kara tütünler çıka andan
5. dönüp ol zebānīler bu kāfirūn üzerine haykırup aydalar kim ey mel‘ūn ol
6. güzel yüzlü rahmet melekleri geldi Hulle tonları ile cenneti ve maķāmını gösterdiler
7. kabūl eylemedün ol mel‘ūn şeytān geldi yüzini aña döndürdün imdi ol
8. şeytānūñ saña fā‘idesi var mı diyüp oddan zencirler getürüp
9. yanına ve ayağına taķalar ayakların başından aşırup eşsesinden
10. berkidirler sağ elini böğrine sokup arkasından çıkara kāl e Allāhu te‘ālā
11. إِذْ لَأَغْلَالٌ فَاَعْتَاقَهُمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسَبِّحُونَ ثُمَّ فِي النَّارِ مُجْرَوْنَ بَارَهُ
12. bağıra cān acısından çevre (bakup ol feriştelere isteye kim imān telkin ideler andan kendü başlayup şehādet getüre) andan zebānīler haykırup aydalar kim ey mel‘ūn
13. şimden girü maķbūl degüldür küfrün gālībdür diyüp cānını eşsesinden

80(a)

1. çıkarup gözlerinün nūrın alup üzerine demür mıhlar kaķup bu siyāset
2. birle şıka şıka cānın alalar bir kaķrān içine koyup cehenneme atalar ne‘üzü
3. billah مِنْ رَّالِكَ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَعْدَبُ عَدَابُهُ أَحَدٌ bes zebānīler diyeler dünyāda
4. istedüğünü bulduñ altından üstinden mezarınun dört yanını od ile
5. tolduralar yılanlar ve çiyānlar tūrmayup şoķalar ve başına uralar söyledüğün
6. küfürleri gör imdi diyeler بِسْتَعْلُونَ بِالْعَذَابِ وَإِنْ جَهَنَّمَ لَحَاطَةٌ بِالْكَافِرِينَ
7. وَمِنْ يَوْمَئِذٍ يُفْتَعَى هُمْ الْعَذَابِ مِنْ قَوْ قَهُمْ وَمِنْ صِنِّنَ اَرَجْلُهُمْ andan girü maķşūdumuza
8. geleşüm bu gāflet sā‘ati girecek göklerinün bir kaķası açılır t̄ā‘at üzerinde
9. olan mü‘minlere ikinci ma‘şūmlara üçüncü yirde olan hayvānlara dördüncü
10. yer altında canavārlara beşinci hevāda uçan kuşlara altıncı yirde biten otlara

11. yedinci deniz içinde olan canavarlara bu sâ'at içinde zâlimün zâlimliği
12. ve mazlûmun mazlûmlığı arta kâfirün küfri ve mü'minlerün 'ibâdeti arta imdi
13. bu gaflet giricek sâ'ati yigirmi beş günlük ikinci namâzın kazâ ide

80(b)

1. zîrâ bu sâ'atlerden gökden yigirmi melek iner ka'be-i şerîfi anlar hâzır yüzlerinüñ
2. nûrından yir gök arası tolar her biri gâyet ulu melekdür her birinün hükminde
3. biñ kerre yüz biñ kerre yüz biñ melek vardur kıyâmet güninde bu yigirmi melek
4. çerisi ile cehenneme varalar tamuda nedenlü 'azâb çekmiş mü'minler var ise
5. hâlâş idüp çıkar salar gerekdür bunları cennet şuvıyla koyup cennete
6. iletseler gerekdür eger kazâya kalmış namazun yok ise elli rek'at nâfile
7. namâza niyyet idüp dörtde bir selâm vire yâ ikide bir selâm vire tamâm
8. olduğda yüz kerre elhamdülillâh diyüp hâcetin dileye ve bu kitâbı te'lif iden
9. **Muştâfâ Hibetullahdur kim İbrâhim İbn -i İsmâ'il cânına dahı du'â eyleye ebe ecdâdına**
10. ve gelen zürriyâtına dostlarına ve bu kitâbı yazan haķîre eyleye ve bu kitâbı yaz-
11. durup vaķf ide eger hâzrete yakın olayım bilâhesâb velâ 'azâb tenri
12. cemâlin ve cennetin müyesser eyleye du'ânı diri' olmaya cem'i murâduñ hâşıl
13. ola inşallahü te'âlâ bu du'ânun maķbûli zi'l-ħicce ayınun evvel cum'ası kaba

81(a)

1. kuşluk vaktinde bir hâlvet el kaldırup du'â eyleye diyekim yâ Rabb bu kitâbı te'lif
2. iden yüzi kara günahkar Hibetullah İbn İbrâhim ve İsmâ 'il cânına ve ebe ecdâdına
3. ve geçmiş zürriyetine ve üstâdına ve aķriba'ı ta'alluķâtına ve dostlarına ve bu kitâbı
4. te'lif idenün ve yazdurup vaķf idenün ve yazan sa'ifelere ve peygamber 'aleyhi's-selâm

5. rūḥ-ı şerīflerine ve cemī ‘ ümmet-i Muḥammed rūḥlarına sen rahmet eyle andan kendü murādın
6. dileye eger du‘ām maḳbūl olsun dir ise cümle vakıtde bunı dāim okuya
7. du‘āyı böyle ide evvelā üç kerre şalavāt-ı şerīf getüre ve diye **عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ**
اللَّهُمَّ صَلِّ
8. **فَإِظْفَرِ أَدْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ** andan e‘üzü besmele ile **وَصَحِيهِ وَسَلِّمْ**
9. **مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ تَحْتَ اللَّفْظِ** budur ki evvel başa şıgınuş kendünüz görüp
10. Fātiḥā okumaḳdan alıḳomasun şeyṭān **فَإِنَّمَا يَنْزَرُ تَحْنُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ**
11. **بَرْغٍ فَاسْتَفِدْ بِآيَاتِهِ هُوَ السَّيِّعُ الْعَلِيمُ** andan Fātiḥā okuya elin
12. yüzine sile ammā du‘āyı ḥarbī okuya zīrā kim gökler ḳapustı tiz açılır
13. du‘ānuş ḥazrete irüp tiz maḳbūl ola şalavātsiz du‘ā idersenüz du‘ānuş

81(b)

1. maḳbūl olmaz yir ile gök arasında ḳalır du‘ānuş evvelinde āḫirinde üç kerre
2. şalavat dirīğ eylemek ḥazret-i Süleymān begden mervīdür yine sözü müze geledüm
3. gökler sā‘ati giricek cennet münācāt ider ki yā Rabbi beni isteyenleri maḥrūm
4. eylemeye bu gökler sā‘atinde kişi ne ‘amel ḳılır ise ḥayr ve de şer işledüğü
5. innallāhdan rica ider ve maḳbūl olur bu sā‘atde gökden melā’ike iner
6. başlarında beyāz sarıklar uyḳu sā‘atinde kıızıl nūr olur cennetde zīrā
7. şabaḥ daḫı gök kıızıl renk toğar bu sā‘atde secde ider cehennem ḥavfindan
8. ve gök kenarından (bir canavār) ḥalk olunmuştur güneşün kıızılı ve cennetün nūnnı görüp
9. deprenür ḥayḳırup secdeye varur tā güneş bir süngi boyı çıḳınca ve bu sā‘atde
10. peygamber mirāca çekildi ve bu sā‘atde ṭamu odı c ş ider ve bu sā‘atde
11. denizler Allāhu hışmını zıkr ider bu sā‘atde ādem oğlanlarının ‘ameli ḳarşısına
12. gelür bu sā‘atde bir rek‘at namāz bişe geçer kıyāmete dek sevābı artar bu sā‘atde deryā
13. canavārlarına rızḳ virilür ve bu sā‘atde yerleri gören öküz silkinmege

82(a)

1. ve yürimege ħaml ider ol öküzün karşıusunda bir sivri sinek ħalk
2. olunmuşdur ol hemān dir nūr heybetiyle bir na'ra urup ħaykırur öküz andan
korkup
3. sākin olur zihī heybetlü pādşāh kim bir siñege bu kadar heybet virür
4. yerleri götüren öküz andan korkar sākin olur zihī kādır kim ħikmetine
5. akıl irmez el 'azīmetullāh bundan böyle ħaflet sā'ati geldi bu altıncı sā'ati 'arş
6. sā'atidür ve bu sā'ati içinde olan 'acāibleri bildürür bu sā'atde 'arş pürnür
7. içinde olan melekler tavāf iderler andan beytü'l-muqaddesi tavāf iderler ve
Kudüsü ve
8. Medīne-i Münevverü tavāf iderler andan beytü'l-ma'mura çıkarlar tavāf iderler
yine
9. 'arşa varurlar bu 'ibādetde olan secdeler teñri te'ālānun kudreti cemāline
10. karşıu olur ve bu sā'atde ölenlerün cānların iletürler ve bu sā'atde
11. ħasta olanlar ar(tuk) ħalāş olmaz iken imānla gitmege sebebdür ve bu sā'atde
uyur
12. bulunanlar āħiretde yoħsul olurlar ve bu sā'atde 'arşdan göklere ve göklerden
13. yir yüzine ħisāba gelmez melekler inerler dülbendler birle oħlan toħuran
ħātunlar

82(b)

1. ve yatan meyyitler rahatlığa varurlar ve iş üzerinde olanların bereketin artururlar
2. ve zālimlerden zūlmını kaldıururlar andan cennete giderler cennet anları görür
kö-
3. şkların ħāzırlar cennetde olan ħūriler vildanlar selām virürler anlar ile görüşürler
4. 'arşa giderler 'arş yeşil zebercetdendür mücevher(dendür onun) ululuğı dil ile
vaşif olmaz
5. yetmiş biñ başı vardur her başında yetmiş biñ gözi vardur her yüzinde yetmiş
6. biñ ağızı vardur her ağızında yetmiş biñ dili vardur her dili yetmiş dürlü lügat
7. söyler bir dem ħitāb ider (bir dem rahat olup) dinlenmez ve daħı 'arşı ħaħ te'ālā
şu üzerinde

8. halk itmişdür وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ dağı şu ile ‘arş arasında sekiz ferişteh
9. vardır ol feriştehler emr-i hağ ile şuya başup ‘arşı götürürler وَيَحُلُّ
10. عَرْشَ رَبِّكَ فَعُقِّمَهُمْ يَوْمَ ذِي الْقَعْدَةِ anuñ gibi feriştehlerdür yerde yedi deniz
11. vardır bir denizün adı Bantaşdur derinliğı beş yüz yıllık yoldur enliğı yedi yüz
12. yıllık yoldur ve bir denizin adı Kıabsdur bu dağı ol kadardur üçüncü denizün
13. adı Şameddür bu dağı ol kadardur dördüncü denizün adı Mazlumdur bu dağı

83(a)

1. ol kadardur beşinci denizün adı Mermaşdur bu dağı ol kadardur altıncı denizü ñ
2. adı Sākindür bu dağı ol kadardur yedinci denizün adı yākıbdür eger bu yedi deryâyı
3. yere getirse ‘arş götüren feriştehlerün birinün bir gözinün kirpüğü
4. ışlanmaz idi dağı ‘arşun yanında bu yedi deryā ve bu feriştehler bir zerre kadar
5. degıldür Allāh kādirdür وَأَمَّنْ وَصَدَّقْنَا ol feriştehlerün ayağı mu ‘allağ şuya
6. başar omuz urup turur dağı Allāha hamd iderler الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ ol
7. وَمَنْ حَوْلَهُ يَسُبِّحُونَ مُحَمَّدَ رَبِّهِمْ ‘arşı getüren feriştehlerden sekiz feriştehdür
8. biri ādem şürettedür (ādem oğlanlama şefā‘at ider rızık için ve biri öküz şüretindedür) hayvanlara şefā‘at ider rızık için üçüncü melek
9. yırtıcı canavār şüretindedür canavārlara şefā‘at ider rızık içindür
10. dördüncü melek kerkes şüretindedür kuşlara şefā‘at ider rızık
11. için ol dört melek dağı bunlara eşdür bu dördü dağı yine biri insan
12. şüretindedür biri öküz şüretinde ve biri kerkes şüretinde sekiz melekdür
13. ikişer ikişer eşdür ikisi bu şürette halk olmuşdur şefā‘at eylerler

83(b)

1. ‘arş böyledür uludur mikā’il ‘aleyhi’s-selām yetmiş biñ kanād ile uçdı üç biñ yıl
2. her kanād şalduğça elli biñ yıllık (yol) giderdi فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ جَمْتَيْنِ
3. أَلْفَ سَنَةٍ üç yılda feriştehlerün ayağının üzerine varamadı diñle
4. ‘arşa ‘arşun altında biñ kandil aşıl ıdır bir kandilün içine

5. yedi kat yerler ve yedi kat gökler tamu ve sekiz uçmak öküz balık cümle ol bir kandil
6. içindedür sâ'irinde dahı Allāh bilür habîbi Muhammed Muştafâ ile ne vardur
7. andan ol 'arş kendüyi ulu gördü haq te'ālā bir ejderhā yaratdı andan
8. yetmiş biñ kerre ulu idi emir olundu 'arşı kuşatdı başı 'arşdan yukaru
9. biñ yıllık yol gitdi kıyruğı 'arşdan aşığa biñ yıllık yol gitdi
10. anuñ başı ak incüden sâ'ir 'azāsı dürlü cevāhirden ve kanatları
11. elmasdan her kanādınuñ bir yüninde ve bir kılında bir ferişteh kâ'imdür oturur
12. Allāha tesbih ider kaçan bu ejderhā 'arş sâ'atinde bir kez ağızın açup
13. açup isteyeydi küllî 'arş ve gökler nūr ile yudardı Allāhu te'ālānuñ hikmetine

84(a)

1. kıyās olmaz ve 'akıl irmez siz hemān böylece î'tikād eyleñ geçen maħalde
2. bu melekler zikr olundu ayıtdı yigirmi melekdür ka'be vilāyetinde tesbîh iderler
3. secde iderler ikişer rek'at namāz kıllurlar Muhammed ümmetinüñ kazāya kalmış
4. namāzları için sevābların bağışlarlar her rek'atından ötürü elli biñ
5. cehenneme vācib olmuş kişileri bağışlanur bu melekler meyyit için iskāṭ-ı
6. nūrından yaradılmış ve bu melekler cennetde yer hazırılar Muhammed ümmetinüñ meyyitine ki
7. üzerine iskāṭ olmuşdur سَابِقُوا الْمَقْفِرَةَ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّتِ عَرْضُهَا
8. كَعَرَطَى الْمِثْمَاءِ وَالْأَرْضِ أَعْدُنُ الدِّينِ bes bu hazır meleklerüñ mekāmı cennetdedür
9. cennetime giricek teñri te'ālānuñ dīzārn görseler gerekdür cennet hikāyetlerinden beyān
10. idelüm ve bu sâ'atte teñri te'ālā bütün yer yüzine selām ider uyanuğ olan
11. insanlar ve hayvanlara va'de ider ki 'izzetüm haqqıçün sizi cennete koyup dīzārımı
12. gösterem uyuyanlar mertebeden maħrüm kalalar bu sâ'atte yir yüzinde secde
13. iden ve tevcid idenüñ her secde ve tesbîh eyledüğü için bir melek ve bir hūri

84(b)

1. yaradılır şevābından kıyāmete dek kabrinde biledür kabrinden kalkıcak öñünce gider bir Burak
2. yaradılır arş dağı binüp maşşer yerine varur hem bu arş sâ‘ati içinde gökden
3. bir hurūs yaradılmışdur ol hurūsun başı ‘arşda ayakları gökde başı kâfūrda n
4. gögsi incüden gevdesi elmāsdan burnı haqıkdan ayakları sarı altundan
5. başı maşşıkdandır ve ayağı mağrībdedür ol hurūsun çevre yanında nice biğ hurūs
6. yaradılmışdur biri ak ve biri siyāh böyledür birbirinün karşusunda тұrur kaçan kim
7. ol büyük hurūs öte ‘ağzından misk-i ‘anberler çıkar cennet içine yarılır andan
8. cennetün yanında bir ördek yaradılmışdur yüzi altundan ve boynu şaru zebercedden
9. ve her bir kılı bir cevāhirden iki kanatları ās māni ve lāciverdden kaçan kim ol tāvus
10. öte yirdeki tāvuslar öter cennetün ardında bir yılan yaratmışdur ak incüden
11. ol yılan şoludukça cennetün içine ‘anber ‘ūd koğuları gelür ol yılan cennetde (i çevre kuşatmışdur)
12. namāz vaqti yiticek ol hurūs öter cennetün hū rileri cümle secdeye varurlar
13. ördek öticek dir ki ey diri olan cānlar kalğun Allāha ‘ibādete kaz öticek

85(a)

1. korkun Allāhun hışmından ğāfil olmağ tāvus öticek dir ki cennet kapısı
2. açıldı isteğ teñriden cennet ve dīzārı ğāfil olmağ bu dünyā öten hayvanlar böyle
3. tesbīh iderler ol zamānda du‘ā eyleğ mağbūl olur öter yer yüzindeki cennet
4. havfından secde varur cehennem ditrer kuyruğundan (ba)şına dek ol yılanun yüz
5. biğ yıllık yoldur bu ‘arş sâ‘atinde teñri te‘ālā bir melek yaratmışdur bir yanı kardan
6. ve bir yanı otdan ol melek gökler döndükçe yiğe döner kaçan āteş yanı gelse
7. dünyā yüzine gelse yaz olur kaçan qar yanı dönse kış heybetinden bir yel eser
8. gah ıssı ve gah şovuk eser ol feriştenün nefesinden hāşıl olur kırığun kaçan kim
9. ulu zamān ferişteh silkinür tağlar gibi pāre pāre kalğar qarlar gibi düşer ol qar-

10. ları bulutlar alurlar teñri te‘ālānuñ emriyle yirler yüzine tağıdurlar nire emir olındıysa
11. gökler altında deniz yaratmışdur ol denizün altında bir acı yil yaratmışdur şöyle kim yir
12. yüzinde toğunaydı tağları qoparup deryāları pāre pāre iderdi andan aşağa
13. bulutlardur dört qatdur eñ üstündeki buluduñ üzerine toğunur esdükce

85(b)

1. ol buluduñ şuyın çıkarur a nuñ zihrenden tolular hāsıl olur ikinci bulutdan gelüp
2. inince ufaqlanur andan bulutlardan yağmur hāsıl olur eser kimi iri ve kimi ufağ hevāda
3. yil esdükce heybetinde(n bulutlar) tiz tiz qaçar az esicek yāp yāp giderler vaqıt olur esmez
4. bulutlar dağı sākin olup geldük imdi yağmur hāline kim ‘arş altında bir deniz
5. vardur ol deñize Mikā’il ‘aleyhi’s-selām mü’ekkedür elinde bir kile tutar bulutlara yağmur
6. teñri te‘ālā ne deñli destūr virdise bağş iderler bunlar dağı yir yüzinde esen yellere iletürler
7. nitekim Qur’an-ı Kerimde buyurur ki وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ مَاءٍ فَآحْيَايَ الْأَرْضَ بَعْدَ وَمَوْتِهَا بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصَيَّفَ الرِّبَايِحَ وَالسَّحَابِ الْمَسْحُورِ بَيْنَ السَّمَاءِ
8. وَمَوْتِهَا بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصَيَّفَ الرِّبَايِحَ وَالسَّحَابِ الْمَسْحُورِ بَيْنَ السَّمَاءِ
9. وَالأَرْضِ لِيَأْتِيَ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ dağı bulutlara bir melek mü’ekkedür Allāhuñ korqusundan
10. tesbīh okur elinde bir kamçı tutar ateşden qačan kim bulutları çarpar bulutlar biririne
11. şorışmadan uralar şā’iķalar ve çatlamağdur hāsıl olur ve yir yüzine gözi yaşı (döker)
12. Allāhuñ gāzābı korqusundan وَيُيَخِّ الرِّبَايِحَ وَالسَّحَابِ الْمَسْحُورِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَتَصَيَّفَ الرِّبَايِحَ وَالسَّحَابِ الْمَسْحُورِ بَيْنَ السَّمَاءِ
13. الصَّوَاعِقُ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَالُونَ ve dağı yılduzlar gökler altında

86(a)

1. konuşmuşdur her melek elinde bir yıldız gökleri (devr) iderler her yıldız bir ādeme bakar mü'ekkeldür ve
2. her yıldız Allāha tesbīh ider ve peygambere şalavat ider göklerde nitekim K̄ur'anda gelür kim
3. وَالنَّمَاءِ وَالظَّارِقِ وَمَا زَرَّكَ مَا طَارِقُ النِّجْمِ التَّقِيبِ إِنَّ كُنْتُمْ
4. لَمَّا عَلِيهَا حَافِظُ göklerdeki yıldızlar yidi dürlüdür iş için yaratıldı biri
5. budur ki göklerin zīneti ikinci budur ki bir ādem āhir vilāyete gitse yıldızı sıçrayup
6. bile gider ölecek kişinin yıldızı yere düşer üçüncü budur ki (rüzgār anuñ ile bilinür dördüncü budur ki) her biri bir ādeme
7. mü'ekkeldür beşinci budur kim (yir) yüzinde ne alāmetler olur ānı bildürür kıızıllığı ve ıssımı
8. ve şovukumu tendürüstligimi hastalığımi öletmi kılıç kırığımi altıncı budur ki yıldız atıldığı
9. vaktin pārelenürse ol sene kıtāl olur yedinci şeytān göklere çıkmaga 'amel
10. idicek feriştehler avāzın işitmek için 'ilm ögrene ademiler arasında fitne
11. ve fesād iderler yıldızları anlar gökden aşağı virüp yire kahr eyleyeler helāk
12. وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَا هَارِجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَ
13. أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ imdi gökdeki yıldızlar yidi bölükdür imdi

86(b)

1. her bölüğe bir yıldız başdur birisi gündür ve birisi aydur ve biri 'uçaritdür ve biri
2. zühredür ve biri merrihdür ve biri müşteridür ve biri zuhāldur nitekim Melhemede 'ilm-i
3. nücūmda beyān bākīsın (olındı) andan göklerin altında açıklık olıcağ bir uzū n
4. tuman şeklinde bir nesne görünür aña tarīk-i 'amūd dirler baquñ ahşāmdan
5. bir ucına kandadur şabāh olunca nereye varur dağı yıldız 'alāmeti bilmez ise gözin
6. yüzinde olan hikmetlerden yağmur şu gine yaz gününde va'd kaçısında hāsıl olur

7. elegim sağma dirler yidi dürlü rengdür biri yaşıl biri kırmızı ve biri sarı
8. ve biri gülhān ve biri gülg nī ve biri āsumānī ve biri al kaçankim yağmur sonıñda
9. belürüp yaşılı altına gelse yaz laṭīf olur kaçan şarı altına gelse hastalık
10. ve marāz çok olur kaçan kırmızı altına gelse kılıç kıranı ola kaçan gülhānı
11. altına gelse kış katı ola kaçan gül gūnī altına gelse ölet ola kaçan āsumānī
12. altına gelse ol yıl yağmurlu ola şular taşta gemiler ğark ola kaçan alı altına
13. gelse yıl korkılık ola yakın olsa kış çekilür hem canavārlar kırılır الشَّمْسُ

87(a)

1. تَجْرِي لِمَتَقَرِّ لِهَادِلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْوَلِيمِ bu sā‘atde güneş yürür ‘arş altına
2. varur andan Allāhu te‘ālāya secde kıılır siz dañı bu sā‘atde Allāhu te‘ālāya kıılıñ bilürseñiz
3. kim secdeñüzi görür size āḫiretde cennetde köş(k)ler virür her bir köşkler yüksekligi
4. beş yüz yıllık ola itdünüz secdede hūriler yaradılır kıyām ete тұduñuz
5. kadar dīzār göresiz ruku‘ itdügünüz kadar peygamber ile muşāḫi bet idersiz
6. ve bu sā‘ati iḫyā ile geçüre teñri te‘ālā cennetden on dört bu dünyā kadar yir
7. vire ve dañı nice güneşi gökde göresüz on dört bu dünyā kadar ve dañı gökde
8. ne deñli yılduz kim görürsüz yir yüzine ne deñli ādem oğlanları geldi ve gitdi
9. ve gelecekdür ol melekler yılduzlar vardur her yılduz ay ve gün kadar olsa gök
10. yüzine şıñnup dañı nice yer boş қalaydı amma sekiz uçmaq büyüklüğü yirdür berāber-
11. dür bu yir yüzine ne kadar ādem (geldiyse)¹⁴ oğlanları gelse müslümān ve ne kadar gelecek
12. var ve ne kadar gitmiş var ise her birine biñ bu dünyā kadar yir virse gerek küllisi
13. bir cennetde şığaydı yidisi boş қalaydı ḫaḫ te‘ālānuñ kudretini bil rahmetini bil

87(b)

¹⁴ Metinde bu kelimenin üstü çizilmiştir.

1. od ‘azābından kork kıyāmet güninde ādem oğlanları yidi bölük ola altı bölüğü kāfir
2. olup cehenneme gire bir bölüğü gire cennete ve dağı bir cennetde ne deşlü yir boş kaldı cennet
3. nicedür dirseş bir kişı gice ile gündüz yigirmi dört sā‘ati bu Sā‘atnāme hükmince
4. ‘ibādet eylese her sā‘ate böyle ri‘āyet eylese her sā‘atden ötürü yedi bu dünyā kadar
5. yir virile bir gün bir gice yüz yetmiş dünyā virile haş te‘ālā cemī‘ ümmet-i Muḥammed ile ‘ibādet
6. ehli kullarından eyleye ve ḥazret-i resūlün şefā‘atine mazḥar eyleye āmīn Allāh emāneti
7. mü‘ellifine ve kātibine ve yazdurup vaş idenün bu cümleñ rūḥı bir ḥ ayr du‘ā ile
8. aḥan āḥirete gide بِحُرْمَتِ اَسِيْدِ الْمُرْسَلِيْنَ ve bu ḥikāyet erler ki ‘avrat üzerinde olan
9. ḥaşkıñı beyān ider rivāyetdür ‘Ali Bin Ebī Ṭālipeden kerremallahu vechehu bir gün peşamber ‘aleyhi’s-
10. selāma bir ‘avrat gelüp ayıtdı yā resūlullah bir ere varmak isterem ne buyurursız
11. peşamber ‘aleyhi’s-selām ayıtdı yā ḥātun er ḥaşkı ‘avrat üzerinde çoşdur yirine getüre-
12. bilürmisin eger yirine getürebilürseş var didi ol ‘avrat ayıtdı yā resūlullāh
13. ‘avrat üzerinde ḥaş nedür resūl ḥazreti ayıtdı ol ḥaş budur ki eger sen ānı

88(a)

1. incidesin buyruşın tutmayasın Allā ha āşī olursan namāzıñ ve orucuñ kabūl olmaz
2. ‘avrat ayıtdı bundan artuş dağı varmı didi resūl ‘aleyhi’s-selām ayıtdı kañkı ‘avrat
3. erinden destürsuz taşra çıksa kezālik nāmaḥrem yüzine başsa Allāh te‘ālā her adımına biş
4. günāh yazar andan ‘avret ayıtdı artuş dağı varmı resūl ‘aleyhi’s-selām ayıtdı

5. ankı ‘avret kim malı ola erini hceti olduda virmese teri te‘al ol ‘avretini kiymet
6. gninde yzi ara oyar ‘avrat ayıtdı bundan artu daı varmı didi resl
7. hzreti ayıtdı ankı ‘avrat eri malından bir eyi uurlayup aire virse eger bir noud
8. olsun erinden hel (l)lı dile(me)se ha te‘al ol ‘avratı zektın ve adaasın ve h a cetin
9. abl eylemez ol evde bereket ve ramet olmaya andan ‘avrat ayıtdı daı varmı didi
10. resl hzreti ayıtdı ankı ‘avrat kim be vait namz sonra ve ramazn orucundan ayrı
11. nfile namzlar ve nfile oruclar tutsa erinden iczetsiz ol namzı ve orucu
12. sevbı erinndr andan ‘avrat ayıtdı daı varmı didi resl hzreti ayıtdı
13. ankı ‘avrat kim namz ıldıda erine du‘a eylemeye ol namz mabl olmaz andan

88(b)

1. ‘avrat ayıtdı daı varmı didi resl hzreti ayıtdı ankı ‘avrat kim (vcudun) hellinden
2. ayrı kimseye gsterse kiymet gninde ol ‘avratı yir ile gk arasında aından
3. aa oyalar andan ‘avrat ayıtdı daı varmı didi resl hzreti ayıtdı ankı
4. ‘avrat kim ceng eganeye bir ae virse y varup saz dilese olan yaından
5. ber itdg mabl olmaz itdg t‘at yirine ve her adımına bi gnh yazılır ve
6. virdgi ae cmleden evvel da‘vcı olur y Rabb beni hellinden azanup harama virir
7. beni seni nızn iin virmedi yetimlere ve arblere ve evldına ve helline virmedi
8. y Rabb hell iken beni haram eyledi benim haımı alıvir diyecek bir taradan ol zerine
9. giydgi zerrin libsları yaasına yapıup hcm ide diye ki y Rabb bizi helline

10. helâl yire giymedi Allâh te‘âlâ ‘ibâdetin itmege giymedi ve mübârek günlerde giymedi dâ’imâ
11. düğünler ve cenk çeğânelü yirlerde giyüp giderdi yâ Rabb rızâ-yı şerîfin için yokdur
12. bize hakkımızı alvir diyeler hiṭâb-ı izzet gele ki ‘izzetim celâlim hakkıçün harâma bir akça
13. virirse biñ yıl yaşam akça başına sâ’iri buña kıyâs eyleye imâm-ı â‘zâm hazretleri bir mes’ele

89(a)

1. bu mes’ele bulmuş kim bir sazlu düğüne varup bir akçe virse bu kadar ‘azâb çeker
2. helâli icâzet virse bu günâhı berâber çeker eger bu günâhdan kurtulmağ isterse
3. çengili düğüne varmaya ve eger bir akçe virse yâ yetmiş akçe şadağa vire veyâ yetmiş gün
4. oruç tuta yâ yetmiş aç toyura yâ bir kul ‘ âzâd ide bunların birisin iderse
5. kefarete yerine geçer ol varduğı ve dinledüğü sâzuñ günâhından ve anlara vir-
6. düğü akçeniñ vebâlerinden (kurtulur) yâ bu mes’ele bilmeyüp soñra anı işitse ağlayup
7. derünü günâhlanna tevbe eylese artuğ varmayaydum yâ Rabb dise indallâh du‘âsı
8. mağbûl olur ve kefarete lâzım olur amma ibtidâ bilmese işidüp bunu
9. Allâh kerîmdür diye gine vara dinlemeye her varduğına bir kefarete lâzımdur
10. âhirette ‘azâbdan korğar ise illâ kefarete itmez ise kıyâmet gününde
11. cezâsın görür imânla gitdise gine hidâyet şefâ‘at kimseden
12. olmaz illallâh ‘azîmü’ş-şân va‘de itdi ‘azâb ider ve bir kez vardu-
13. gündan ötürü biñ yıl cehennemde yaşar andan cennete kor didi hazret-i imâm-ı â‘zam

89(b)

1. rahmetullâhi ‘aleyh ol andan ‘avrat ayıtdı ‘izzi hakkıçün ki hak peygambersin
2. er görmedüm şimden girü dağı görmeyeyim didi resûl hazreti şall Allâhu

3. ‘aleyhi vesellem hazretleri yā hātun ere varma şevābı çokdur eşit söyleyim
4. didi ‘avrat ayıtdı buyur yā resūlullāh didi resūl-i ekrem ‘aleyhi
5. ’s-selām yā hātun kankı ‘avrat kim eri dise teñri te‘ālā senden rāzı
6. olsun dise ol ‘avrata yetmiş yıl ‘ibādet itmekden dahı yegdür
7. dahı ‘avrat kim erine bir içim su virse ya kab içinden bir canak ta‘ām bişürse
8. öñüne kosa bir oruc tutmağdan efdaldür ve kankı ‘avrat kim erine
9. gusla eylese biñ koyun kurbān itmekden efdaldür kankı ‘avrat kim hāmile
10. iken ölse şehīddür kankı ‘avrat kim helāline muhabbetlü ve şefkatlü olsa
11. anuñ için melā’ikeler tesbīh iderler ve kankı ‘avrat kim helāli ile gülse
12. oynasa altmış kul azād itmeden efzaldür resūl hazreti ayıtdı kankı
13. ‘avratkim erinüñ başmağın öñine kosa ululasa helāline biñ altün şadağa

90(a)

1. virmeden efzaldür bir ‘avrat erinüñ başın yusa gāzā itmeden efzaldür
2. bir ‘avrat helāli çağırduğda lebbeyk dise gāzā itmeden
3. bir gün oruc tutmadan efzaldür ne dise bu günlük
4. kabül olmuş namāzı gider erinüñ rızkın saklasa ve
5. helālinüñ akrabāsına merhamet eylese biñ kerre ka‘beye
6. varmadan efzaldür haq te‘ālā anı cennete kor Fātümā -
7. ü’z-zehrā razıallahü anhā aydır yā baba haber virgil bir kankı
8. ‘avrat helālini incitse anuñ hāli nice olur resūl
9. ayıtdı yā Fātümā bir ‘avrat erine ‘āsī olsa
10. Allāhuñ la‘neti içinde kalur bir ‘avrat kim döşekde
11. helālinüñ sözün tutmasa cemī‘ tā‘atinüñ
12. şevābı gider bir ‘avrat erine dise sen benüm kethüdām
13. mısın ya ben senden ne gördüm Allāh ni‘meti ol ‘avrat

90(b)

1. üzerine harām olur bir ‘avrat erine teñri beni senden
2. kurtarsın dise ol ‘avratuñ cennetde naşibin keşerler
3. hazret-i peygamber buyurdu yā Fātümā bir ‘avrat erinüñ kanını
4. ve irinini diliyle yalasa henüz erüñ haqqın yerine

5. getürmeye bir ‘avrat erinüñ destüruyla seyre çıksa
6. biñ günāh yazılır ikisinüñ defterlerine dağı yaz-
7. ılır ve dağı bir ‘avrat erine la‘net saña dise ve
8. getürdüğüne dise ol sâ‘at kāfir olur nikā-
9. hu gider derhāl dönüp erinün elin (öpüp tevbe itdiyse eger neyledüm ki elin öpüp tevbe ideyim dise da‘va itdürüp) katl itmek
10. gerekdür buyurdu tevbe itmem ben nişledim (?)dugı halde
11. kıyāmetde ben aña la‘net iderim kabri ateş ola gayrı
12. artuğ söylenmişlere budur gayrı söyle hazret-i resül-i
13. ekrem buyurdılar eger Allāh ādeme (secde) emr ideydi ‘avratları erlere secde

91(a)

1. emr ideydi ‘avratı erlerine secde etmegi emr ideydüm didi resül
2. hazreti ‘Āiše-i siddıka razıallahü anhā ayıtdı yā resülullāh baña vaşıyyet
3. eyle resül hazreti ayıtdı yā ‘Āiše saña vasiyyet iderin tutasın
4. didi ümmetim hātunlarına sen dağı vaşıyyet eyle didi resülullāh
5. ayıtdı yā ‘Āiše kankı ‘avrat kim erine egri bağa yarın kıyāmet
6. güninde yüzün eşsesinde çevireler didi dağı resül hazret
7. ayıtdı yā ‘Āiše yarın kıyā met güninde evvel imāndan ikinci
8. abdest ve namāzdan üçüncü eri haqqından soralar resül hazret
9. ayıtdı yā ‘Āiše kankı er kim ‘avratınun yavuzluğna şabır itse haq
10. te‘ālā ol ere Eyyub peygamberin virdüğü sevābı vire ve kankı ‘avra-
11. t kim erinüñ yavuzluğna şabır itse haq te‘ālā ol ‘avrata hazret-i ‘Āiše
12. mertebesin vire ve cennetde koñşulıgın vire resülullāh hazreti ayıtdı
13. yā ‘Āiše kankı er kim ‘avratın suçsız yire dögse kıyāmetde ol

91(b)

1. ‘avratın da‘vāsın ben iderim didi ‘avratı dört yirde dögme
2. vardur biri namāz kılmaduğundan ötürü ve biri döşegine gelmedüğünden ötürü
3. çağırınca ve biri gısl eylemedüğünden ötürü ve biri taşra çıkdüğünden
4. ötürü bunlardan ötürü dögeler gayrılara dögme cā’iz degıldür gayrısı
5. kabahati olduğda tenbīh itmek gerekdür kabūl itmez ise birkaç tenbīhden

6. sonra bırakmak gerekdür zirā müsāmaha idicek āhiretde rüsvāy olur ve sā'ir
7. kabahati sizden su'āl olunur eger fakīr olup mihrin virmege
8. kādir olmaz ise ve 'avrat daħı mütenebbih olmaz ise terk-i diyār idüp
9. gitmek efzaldür kıyāmetde 'azābdan kurtulursız
10. تَمَّتِ الْكِتَابُ بِعَوْنِ اللَّهِ الْمَلِكِ
11. الْوَهَّابِ

92(a)

1. bende bir ħor ħakīr kulam
2. elim boş 'amel yok bir siyāh r yam
3. hemān bu gönülde müştākī h yam
4. rahmım çok Allāh 'af ide günāhım
5. dünyāda 'uqbāda sensin penāhım
6. bende saħa lāyık 'amel yokdur āh
7. her günde yazılır nice biñ günāh
8. korķarım maħşerde iderler ikrāh
9. eyzān

92(b)

1. Bismillahirrahmanirrahim
2. eşhedü enlā ilāhū
3. vaķf vaķf
4. vaķf

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. SÖZ VARLIĞI

Eser söz varlığı bakımından oldukça zengindir. Çalışmamızın dizin kısmında bu zenginliği görmek mümkündür.

Eser Eski Anadolu Türkçesi'nin son dönemlerini yansıtmaktadır. Bundan dolayı kullanıma yeni giren kelimeler olduğu gibi Türkiye kullanımından düşen kelimeler de bulunmaktadır. Eserde nadiren de olsa aynı kavram için hem Türkçe hem de Arapça ve Farsça bir kelime kullanılmaktadır:

Uçma (2b/7)-Cennet (3b/3),

Ṭamu (2b/6)- Cehennem (3b/4),

Güman(14a/7)-şüphe(14a/10)

Eser dinî bir eser olduğu için Arapça ve Farsça sözcükler görülmektedir. Bunun yanında eser halka hitap ettiği için anlaşılır olması bakımından Türkçe sözcükler çoğunluktadır. Türkçeye geçmiş dinî terimler de kullanılmaktadır. Eserdeki sözcüklerin hangi dillerden olduğu yaklaşık olarak şu şekildedir.

Arapça kelime sayısı	: 819
Farsça kelime sayısı	: 146
Arapça Farsça birleşik kelime sayısı	: 2
Yunanca kelime sayısı	: 2
Türkçe kelime sayısı	: 22217
Toplam kelime sayısı	: 23186

Özellikle eserde kullanılıp Türkiye Türkçesi döneminde kullanımdan düşmüş sözcük ve sözcük grupları arasında tespit edilmiş olanlar örnekleri şu şekildedir:

3.1.Kullanımdan düşmüş kelimeler¹⁵

çirk	: kir, pas. (2b/9)
mancılı	: Mancılık kelimesinin o dönemdeki kullanımını bu şekildedir. (2a/2)
ürüdülenmiş	: seçilmiş. Kelimenin aslı ürüdülenmektir. (2b/1)
şam	: cehennem. (2b/6)
uçma	: cennet. (2b/7)
ot(od)	: ateş. (3a/12)
imdi	: şimdi. (4a/8)
hülle	: cennet elbisesi. (4b/10)
dīdār	: yüz, çehre. (5a/7)
diri	: esirgeme. (7a/7)
vüs'at	: geni lik,bolluk. (5a/9)
kaçan	: ne zaman. (5b/2)
s n	: kolay. (5b/8)
etmek	: ekmek.(6b/1)
ay nca	: açıkca (7a/13)
yarlı a-	: affetmek. (8a/3)
mu'ayyin	: kesin olarak belli olan. Eserde Tanrı yerine kullanılmı tır. (8a/10)
maşūd	: kasd olunan, amaçlanan, maksat. (8b/7)
issi	: sahibi. (8b/10)
yumuncana	: yumunca. (9a/2)

¹⁵ Buradaki kelimeler <http://www.tdk.gov.tr/>'deki *Güncel Türkçe Sözlük*'te 12.12.2012 saat 14.00'te yaptığımız araştırmada ya bulunmamakta ya da eskimiş notuyla geçmektedir. Bu bilgiye dayanarak kelimeleri kullanımdan düşmüş olarak belirttik.

ta ra	: dı arı, mecazi anlamda ba ka. (9a/4)
likin	: lâkin (9a/5)
v fir	: çok, bol. (9a/11)
ķardaş	: kardeş (9a/13)
üşen-	: toplanmak (10a/8)
bes	: tamam, kâfi, yeterli. Metinde üstelik, bununla beraber gibi anlamlarda da kullanılmıştır.
ferište(h)	: melek (12a/8)
terāzü	: kıyametten sonra kurulacağına ve insanın günah ve sevaplarını tartacağına inanılan alet. (12b/4)
na ar it-	: bakmak (13a/5)
ber t	: rütbe yazılı levha. (13a/10)
ta' m	: yemek (14a/1)
güm n	: üphe (14a/7)
andan	: ondan, sonra (15a/2)
hācet	: dilek (17a/8)
furşat	: fırsat (19b/7)
v z	: ses seda. (20b/1)
n g h	: ansızın, vakitsiz. (21a/2)
ş z(d) ol-	: sevinmek (21b/1)
renc	: ağrı, sızı (22a/12)
i va	: baştan çıkartma. Yolunu şaşirtma. (23b/2)
halk	: yaratmak. (24a/2)
muştula-	: müjdelemek (24b/6)

ḥacīl	: utanmak, utancından yüzü kızarmak. (26a/4)
becid	: çabuk, acele, derhal. (28a/1)
buḳaḡu	: hayvanın ayağına vurulan köstek (28b/8)
Ġuṣṣa	: sıkıntı, keder. (29b/4)
iṣkāt it-	: düşürme, düşürülme. (34a/6)
va ta ki	: ne zaman ki (36a/4)
b s	: pas (37b/2)
uy n	: dizgin, gem (38a/5)
gümüldi	: gümbürtü, ses. (40b/1)
hergiz	: asla. (41a/8)
‘adāvet	: düşmanlık (42b/13)
devlet	: mutluluk, şans. (50b/4)
zihi	: ne güzel, ne hoş. (50b/5)
şāḡiṣ	: sayı, miktar. (51a/2)
‘illiyyīn	: cennetin ve gökyüzünün en yüksek, en kutsal yeri. (51b/12)
siciyyīn	: cehennemın en alt, en kötü bölümü. (52a/1)
gūn a g n	: rengarenk, türlü türlü. (53a/1)
ḳonṣı	: komşu. (53b/3)
bühtān	: iftira, yalan. (59a/10)
bitisi	: amel defteri. (59b/2)
ur-	: vurmak. (60a/10)
ḡarralanma	: gösterişli, aldatıcı olma. (61b/12)
dib ce	: başlangıç, önsöz. (63a/5)
ḥulḳum	: boğaz, gırtlak .(65a/10)

ġanīlig	: bolluk. (65b/2)
çalka-	: çalkalamak. (69b/11)
zeberced	: yeşil renkli süs taşı. (72b/9)
buğar	: pınar (72b/12)
degür-	: götürmek, ulaştırmak. (73a/5)
çeri	: asker (80b/4)
kerkes	: akbaba (83a/12)
hurus	: horoz (84b/3)
kāfūr	: kafur ağacından elde edilen bir madde. (84b/3)
‘uțarit	: merkür gezegeni. (86b/1)
zühre	: çoban yıldızı. Venüs. (86b/2)
merrīḥ	: mars gezegeni. (86b/2)
müşterī	: jupiter gezegeni. (86b/2)
yaşıl	: yeşil (86b/7)
gūlgūnī	: gül renkli, pembe (86b/8)
gūl nī	: ateş renkli. (86b/8)
āşumānī	: gök rengi, açık mavi (86a/8)
al	: kırmızı rengin koyu bir tonu. (86a/8)
lib s	: elbise, giyecek. (88b/9)
ğankı	: hangi (89b/11)
başmak	: ayakkabı (89b/13)

3.2. Atasözleri

Soñ peşmānlık assı itmez: "Son pişmanlık fayda etmez" atasözünün Eski Anadolu Türkçesi döneminde de kullanıldığı görülmektedir. (43b/4)

Dünyā vefāsız at gibidür hiç bir kimseye yār olmaz: "Bu dünya kimseye kalmaz" anlamında atasözü olduğu düşünülen bir cümle. (76b/1)

3.3. Deyimler

- kırklara yetiş-** : velî şahsiyetlerin makamına ulaşmak.
Kırklar, yediler gibi dîni anlamda değerli sayıların eserde kullanıldığı görülmektedir. (10b/10-11)
- aya ma düşmek** : ayaklarına kapanmak. (20b/11)
- malın mu‘ameleye virmek** : malını faize vermek. (59a/4)
- kovuğı getürmek** : dedikodusunu yapmak. (60b/4)
- maşharaya almak** : alay etmek. (61a/2)
- yüzimiz ara olmak** : yüzünü kara çıkarmak. (3a/13)
- yüzlerin a idmek** : yüzünü a artmak, temize çıkartmak (8a/10)
- ‘ilmle ‘ mil olmak** : çok ilim sahibi olmak. (10b/4)
- göñlün almak** : hata yapılan birine kendini affettirmek.
- maşharalık itmek** : maskaralık etmek. Sürekli dalga geçer tavırlarda bulunmak. (23b/11)
- ele girmez** : ele geçmez, fırsat olmaz anlamında. (31a/4)
- ‘ayıbların yüzlerine urmağ** : suçunu yüzüne sürekli söylemek (35a/1)
- göziğ açmak** : olanların farkında olmak. Gözü açık, uyanık olmak.(43b/2)
- divāne olmağ** : aklını kaybetmek. (43b/8)

hısāb virmek	: hesap vermek (58a/4)
şeytāna uymak	: dini emirlerin dışına çıkıp yanlış işler yapmak. (65b/1)
‘aqlını başına getürmek	: işin aslını sonradan anlamak. (67b/3)

3.4. İkilemeler

yap yap	: yavaş yavaş, incitmeden. (75b/4)
baş a baş a	: başka, öteki, farklı (4a/12)

3.5. Ölçü bildiren sözcükler

üç yedi yudum	: üç kere yedi anlamında. Bu ifadeler eserde çarpı anlamında kullanılmıştır. (8b/4)
aya basımı	: ayak uzunluğuyla ilgili ölçü birimi. (11a/3)
yigirmi altı ayak basımı	: yirmi altı ayak basımı. (11a/4)
sekiz Ayak Basımı	: sekiz ayak basımı.(11a/6)

3.6. Yön bildiren sözcükler

gün Batısı	: günün battığı yer. Gün batısı. Batı. (12b/9)
gün to rısı- gün to ısı	: günün doğduğu yer. Gün doğusu. Doğu. (12b/9-13)

3.7. Sayı isimleri

altı yüz altmış altı	: altı yüz altmış altı. (2a/12)
yigirmi	: yirmi (3b/9)
yüz on	: yüz on (2b/1)

bi	: bin (2b/2)
be yüz	: be yüz (2b/4)
yedi	: yedi (3b/1)
dört	: dört (3b/5)
yüz yi irmi dört biñ	: yüz yirmi dört bin (3b/9)
üç	: üç (5a/10)
bir	: bir (6a/6)
yüz bi	: yüz bin (6b/13)
toğuz	: dokuz (39a/8)
üç yüz altmış	: üç yüz altmış. (70a/9)
üç yüz on üç	: üç yüz on üç (67a/8)

3.7.1. Sıra sayıları

ikinci	: ikinci (3b/6)
üçüncü	: üçüncü (3b/6)
dördüncü	: dördüncü (3b/6)
beşinci	: beşinci (7a/12)
altıncı	: altıncı (7a/13)
onuncı	: onuncu (10b/11)
yedinci	: yedinci(17a/12)

3.8. Zaman Bildiren Sözcükler

imdi	: şimdi (9b/11)
şimden o ra	: bundan sonra. (9b/11)

sehelce va it	: az vakit, dar vakit (10a/10)
ir va it	: erken vakit (10a/12)
kün öyle yerine gelse	: Öğle vakti için kullanılan sözcüklerdir. (11a/7)
A şām sā'ati	: Saatlerle ilgili bu tür ifadelerin bu şekilde belirli saatleri ifade etmesinin yanı sıra eserde soyut saat ifadeleri de kullanılmaktadır. Eserin amacının en kıymetli vakitlerde dinin gereği olarak neler yapılması gerektiğini anlatmak olduğu için bu kavramlar eserde sıkça geçmektedir. (11b/13)
Gaflet sā'ati	: Eserde insanların gaflette olduğu ve ibadet etmediği saat.
Murad sā'ati	: Eserde insanların dileklerinin kabul olduğuna inanılan saat.
'Arş sā'ati	: Esere göre Tanrı katında görevli meleklerin yaratılıp dünyaya gönderildiği saat.
Gökler sā'ati	: Eserde duaların kabul olduğuna inanılan saat.
Yatsu sā'ati	: Günün akşam vaktinden sonraki geceye yakın olan vakti. (12a/2)

Eserde yerlerin ve göklerin yedi katmanı olduğundan bahsedilmektedir. Bu katlardan üçünün ise isimleri verilmektedir. Bunlar **öküz katı(39b/9)**, **balık katı (39b/10)** ve **All h katı(39b/11)**'dir.

3.9. Birleşik fiiller

Eserde birleşik fiiller sıkça kullanılmaktadır. Bazen hem tezlük fiili hem etmek, olmak, kılmak yardımcı fiilin bir arada kullanıldığı görülmektedir. Metindeki birleşik fiiller aşağıdadır.

şükür id-	: şükretmek (1b/8)
müstağra eyle-	: gark etme, boğma (2a/2)
v r eyle-	: var etmek, yaratmak (2a/8)
şef 'at eyle-	: ahirette affedilmek için peygamberlerin ümmetlerine şefa'at etmesi. (2a/9)
hadīs buyur-	: peygamberin söz söylemesi. (2a/12-13)
terk id-	: terk etmek(2b/8)
ümmet eyle-	: peygambere inanlardan olmak. (3a/1)
hal s ol-	: kurtulmak (3a/2)
açırır-	: bir anda, hızlı bir şekilde açmak. (3a/5)
alırır-	: bir anda, hızlı bir şekilde almak. (3a/7)
hıbe id-	: ba ı yapmak (4a/10)
harc id-	: harcama yapmak.(4a/11)
vakf id-	: bağış yapmak. (4a/11)
til vet id-	: okuma (4a/13)
hatim id-	: ba ı tan sona okumak.(4b/1)
eksik o-	: tam, eksiksiz yapmamak. (4b/4)
'amel id-	: iş işlemek. (5a/2)
ma fūr it-	: günahlarını affetmek. (5a/4)
niy z id-	: yalvarma, yakarma. (5a/5)
em net ed-	: emanet etmek.(5b/5)

du'ā dile-	: dua etmek.(5b/6)
ḥayr ı marla-	: hayırlı iş dilemek.(5b/6)
emīn ol-	: emin olmak.(5b/9)
'ar id-	: sunmak.(6a/3)
namāz kıluvir-	: hızlıca, çabuk bir şekilde namaz kılmak. (6a/4)
tekbīr it-	: namaza başlarken "Allahu ekber" tekbirini söylemek. (6a/9)
'ib det id-	: ibadet etmek.(6b/3)
peşim n id-	: pişman olmak. (6b/6)
tevbe id-	: tövbe etmek (6b/7)
müste a gör-	: hak etmiş görmek, layık görmek. (6b/9)
in yet ol-	: Allah bağışlasın demek.(6b/10)
rec id-	: rica etmek.(7a/2)
diri it-	: esirgeme önleme.(7a/8)
ri' yet id-	: uymak. (7b/1)
şef 'at it-	: ahirette affedilmek için peygamberlerin ümmetlerine şefaathetmesi. (7b/5)
ta'yīn id-	: belirlemek.(7b/7)
ḥaber vir-	: haber vermek.(7b/13)
naẓar eyle-	: bakmak, bakı . (7b/13)
'amel eyle-	: iş işlemek. (8a/1)
ma bül id-	: kabul etmek. (8a/5)
ra met id-	: ba ı lamak, affetmek.(8a/8)
ḥ sil ol-	: ortaya çıkma, oluşma.(8b/7)
baḥş ol-	: bağışlanmak, ihsan edilmek.(9a/8)

ṭaleb id-	: talep etmek, istemek.(9b/4)
ḵabūl ol-	: kabul olmak. (9b/9)
mūl a a id-	: iyi düşünmek.(10a/2)
fer at eyle-	: vazgeçmek, görmezden gelmek. (10a/3)
şuru' it-	: başlamak. (10a/9)
ta arr ' eyle-	: kendini alçaltarak yalvarma. (10a/11)
ḵ dir ol-	: her şeye gücü yetecek duruma gelmek, muvaffak olmak, başarmak (11a/1)
ġ fil ol-	: her şeyden habersiz olmak. (12a/3)
bey n id-	: haber vermek, söylemek. (12a/4)
şüphe it-	: şüphe etmek. (14a/10)
meşgūl ol-	: meşgul olmak. (16a/6)
selām vir-	: selam vermek.(18b/4)
peydā ol-	: ortaya çıkmak. (19a/10)
furşat bul-	: fırsat bulmak. (19b/7)
h id-	: ah etmek.(19b/10)
ḵonuk ḵondur-	: evinde misafir ağırlamak. (20a/2)
ḵabul ḵıl-	: kabul etmek. (20a/11)
ḵalk eyle-	: yaratmak. (20a/4)
ḵor eyle-	: aşağılamak. (20b/6)
ikrām id-	: ikram etmek. (22a/5)
def' id-	: def etmek, kovmak. (22b/4)
'ibret al-	: ibret almak. Ders çıkarmak.(22b/11)
fā'ide it-	: fayda etmek (23b/7)

tesbih çevir-	: tesbih çekmek.(24a/12)
ķasem it-	: yemin etmek(25b/2)
nāzil ol-	: inmek (25b/5)
zıkr eyle-	: söylemek (25b/8)
ķacīl ķıl-	: utandırmak. Utanç içinde bırakmak. (26a/4)
ķazır ķıl -	: hazır hale getirmek. (26a/10)
ķhelal it-	: helal etmek. (27a/11)
ķulluk eyle-	: kulluk eylemek. (27a/13)
rūsivāy it-	: rezil etmek. (27b/4)
teveccūh id-	: yönelme, doğrulma.(29a/3)
secde id-	: secde etmek. (29a/11)
ķahr eyle-	: kahretmek, kötü duruma düşürmek. (29b/6)
raķm eyle-	: affetmek (29b/6)
maķrūm ķo-	: eksik bırakmak.(29b/13)
inķāfa gel-	: insaf etmek, acımak. (30a/5)
ķarķ eyle-	: su içine batırmak. (30a/13)
mūteķebbır ol-	: kibirli, kendini beğenmiş olmak.(30b/3)
mūbtelā id-	: bağımlı hale getirmek.(30b/8)
ma‘ķrūr ol-	: gururlu olmak. (31a/11)
ķefāda ol-	: rahat olmak. (31b/7)
maķbūn ol-	: şaşırılmış, şaşkın olma. (31b/7)
ķhayr eyle-	: hayr etmek. (32b/6)
iķvā id-	: yolunu şaşırtma, baştan çıkartma.(32b/7)
ķarez it-	: hedef almak.(33a/3)

ḥased it-	: başkasının iyiliğini istememe, kıskançlık.(33a/3)
ḥıfz eyle-	: korumak.(33a/6)
su'āl it-	: sormak. (33b/2)
ta'zīm eyle-	: ululama, büyük sayma.(33b/2)
mağfıret id-	: affetmek.(33b/13)
feryād id-	: acıyla ağlamak, bağırma.(34b/10)
va'ad eyle-	: vaad etmek, söz vermek.(35a/3)
şu'clarıdan geç-	: suçlarını affetmek. (35b/7)
zūlm eyle-	: zulm etmek. (36a/5)
vaşıyyet it-	: kendi öldükten sonra yapılmasını istediği şeyleri söylemek.(36a/7)
ıvaz bul-	: karşılık bulmak, bedel ödemek.(36b/4)
emir olun-	: emredilmek.(37a/1)
raḥmet in-	: bağışlamanın inmesi. (37a/5)
uyān ur-	: gem, dizgin vurmak.(37b/13)
ıktızā id-	: lazım olma. (38a/8)
destur vir-	: izin vermek. (38b/9)
nafaḫa vir-	: ihtiyaçlarını karşılamak. (39b/6)
fāriḡ ol-	: vazgeçmek, çekilmek. (40b/3)
ziyāret id-	: ziyaret etmek. (41a/4)
alıḫo-	: alıkoymak (41a/13)
sebeb ol-	: sebep olmak (41a/13)
maḡbūn eyle-	: şaşkın olmak. (41b/4)
ḡanī eyle-	: çok, bol hale getirmek. (43a/6)

tedāvül id-	: kullanıma çıkartma.(45a/3)
şād ü hürrem ol-	: sevinçli olmak. (47a/4)
ṭā‘at it-	: ibadet etmek.(48b/13)
beyān olun-	: bildirilme.(49a/11)
vāşıl ol-	: kavuşmak ulaşmak.(51a/5)
beyān eyle-	: bildirmek(54b/12)
ḥālī ol-	: sahipsiz olmak.(54b/13)
mağfıret bul-	: affedilmek.(55a/8)
‘uzlet id-	: bir köşeye çekilme, yalnızlık.(55b/6)
ḥabis id-	: kötü yapma, kötüleme.(55b/13)
ḳahır id-	: kahretmek (56a/6)
‘afv ider	: affeder. (56a/6)
fevt ol-	: kaybolma.(56b/3)
zīnā eyle-	: zina yapmak. (58b/4-5)
ḳan it-	: kan çıkarmak, yaralamak.(58b/5)
ḡıybet it-	: bir kişinin arkasından konuşmak.(58b/5)
iftirā eyle-	: iftira etmek.(58b/5)
zūlm it-	: zulm etmek.(58b/10)
būhtān eyle-	: iftira atmak. (58b/10)
mu‘azzeb ol-	: eziyet çekmek.(59b/12)
ḳıyās ol-	: kıyaslamak.(60b/3)
inşāfa gel-	: insaf etmek.(61b/7)
naḳl it-	: nakletmek, aktarmak. (61b/9)
niyāz eyle-	: yalvarma, yakarma(61b/10)

ķoyuvir-	: koymak, bırakmak.(64a/7)
inkār id-	: inkar etmek. (64b/2)
ķayr it-	: hayır yapmak.(65a/5)
naķihat it-	: öğüt vermek(65a/13)
ķarf eyle-	: harcamak (69b/2)
ķāz ol-	: mutlu olmak.(72a/8)
maķbūl ol-	: kabul olmak. (73a/3)
seyr it-	: seyretmek.(73a/9)
rāzi ol-	: razı olmak.(73b/9)
teslīm eyle-	: teslim etmek.(74b/8)
ķabz eyle-	: azrail'in canı teslim alması.(79a/1)
müyesser eyle-	: nasip etme.(80b/12)
alıķo-	: alıkoymak (81a/10)
ķaml id-	: atılma, harekete geçeme,saldırma (82a/1)
ķāsil ol-	: ortaya çıkma.(86b/6)
secde ķıl-	: secde etmek.(87a/2)
mażhar eyle-	: şereflendirmek.(87b/6)
du‘ā eyle-	: dua etmek.(88a/13)
merķamet eyle-	: bağışlayıcı olmak, bağışlamak, merhamet etmek, acımak. (90a/5)
mūsāmaķa id-	: göz yumma, hoş görme.(91b/6)

3.10. Özel İsimler

- Muhammed'ül-Mu afa : Hz. Muhammed (s.a.v.) (2a/5)
- 'Ömer'ül-F ruk : Hz. Ömer (r.a.) (3b/6)
- 'Osman Zî'n-Nureyn : Hz. Osman (r.a.) (3b/6)
- 'Alî'üs-Sıhbi : Hz. Ali (r.a.) (3b/7)
- Hibetullah bni brahim : *Saatname* kitabının yazarı (4a/4)
- İm m Mus afa** : *Saatname* kitabı yazarının diğer adı. (7a/5)
- Âdem** : Hz. Adem peygamber (a.s.) (10b/7)
- Şit** : Hz. Şit peygamber (a.s.) (10b/8)
- İdris** : Hz. İdris Peygamber (a.s.) (10b/8)
- İbrāhim** : Hz. İbrahim peygamber (a.s.) (10b/8)
- Yusuf Bin '**Abdullah** : Kitabın yazarı Hibetullah İbni İbrahim'in arkadaşı veya müridi (11a/11)
- Ali İbn Mu ammed** : Kitabın yazarı Hibetullah İbni İbrahim'in arkadaşı veya müridi (11a/11)
- Ġarīb** : eserde anlatılan bir meleğin ismi. (12a/10)
- Münker : sorgu mele i. (12b/2)
- Nekir : sorgu mele i. (12b/2)
- 'İs : Hz. İsa. (a.s.)(13a/11)
- Sem il** : eserde bahsedilen bir melek. (13b/4)
- Ḥalīl** : Hz. İbrahim peygamberin diğer adı. (19b/11)
- Mūsā** : Hz. Musa peygamber. (a.s)(29a/13)
- Fir'avn** : Firavun.(30a/4)
- İmām Ḥanīfe** : Hanefî mezhebinin kurucusu, imamı.(34a/12)
- Kirāmen Kātibīn melekleri** : yazıcı melekler.(46b/7)

Ḥazret-i Süleymān	: Hz. Süleyman Peygamber.(81b/2)
Fātımā	: peygamber efendimizin kızı Hz. Fatıma.(90b/3)
‘Āiše	: peygamber efendimizin eşi. (91a/3)
Cennet	: Cennet. (12a/6)
Cehennem	: Cehennem. (16b/10)
Mekke	: Mekke şehri.(19b/10)
Medine	: Medine şehri.(20b/1)
‘İllyīn	: Cennet’in ve gökyüzünün en yüksek, en kutsal tabakası.(26a/13)
Nil ırmağı	: Nil nehri.(30a/3)
Gerger velāyeti	: Bir yerleşim biriminin adı.(40b/5)
Ka‘be-i mükerrreme	: Kabe.(41a/4)
Siciyyīn	: Cehennem’in en alt, en kötü bölümü.(52a/1)
‘Aden uçmağı	: Aden cenneti(78b/11)
Bantaş	: yerdeki denizlerden birinin adı. (82b/11)
Ḳabs	: yerdeki ikinci denizin adı.(82b/12)
Şamed	: yerdeki üçüncü denizin adı.(82b/13)
Mazlum	: yerdeki dördüncü denizin adı.(82b/13)
Mermaş	: yerdeki beşinci denizin adı.(83a/1)
Sākin	: yerdeki altıncı denizin adı.(83a/2)
Yākub	: yerdeki yedinci denizin adı.(83a/2)
İhlāş	: İhlas Suresi.(4b/7)
F tiḥā	: Fatiha Suresi.(4b/7)
S re-i Bakara	: Bakara Suresi. (14a/1)

Āl-i ‘İmrān	: Al-i İmran Suresi. (15a/7)
Sūre-i Mā’ide	: Maide Suresi. (16a/13)
Sure-i Nūr	: Nur Suresi. (18a/13)
Sūre-i Fāṭır	: Fatır Suresi. (18b/13)
Sūre-i Yunūs	: Yunus Suresi. (21b/5)
Sūre-i Mülk	: Mülk Suresi.(22b/11)
Sūre-i Teğābūn	: Tegabūn Suresi.(23a/2)
Sure-i Ā’raf	: Araf Suresi. (23b/3)
Ḥulle	: Cennet elbisesi.(4b/9)
Burā	: Hz. Muhammed’in Miraca çıkarken bindi i binit.(4b/9)
Nefs-i şom mancılığı	: İnsanı cehenneme atacağına inanılan bir mancınık. (2a/2)

3.11. Arapça Farsça Tamlamalar

Sul n-ı enbiy	: peygamberler sultanı(2a/11)
‘A ĩm’üş-ş n	: şanı yüce (2b/12)
Ḥātemü’n-nebiyyīñ	: son peygamber Hz. Muhammed (s.a.v.) (2b/13)
‘a b-ı abir	: kabir azabı.(3a/1)
ümme-t-i Muḥammed	: Muhammed ümmeti. (3a/5)
Rabb’ül-‘ālemīn	: Alemlerin rabbi.(3a/5)
Aşere-i mübeşşere	: Cennetlik oldukları taraflarına peygamber efendimiz tarafından müjdelenen on zat.(3a/7-8)
Āşḫāb-ı güzīn	: Hz. Muhammed(s.a.v.)’in yakınları.(3a/8)

F ti ā-yı Şerīf	: Fatiha suresi. (4a/9-10)
Rabb'ül 'izzet	: ulu, yüce Rabb.(4b/8-9)
Kit b-ı a'if	: zayıfın kitabı (4a/11-12)
Ḥādīş-i şerīfeler	: mübarek hadis, peygamber efendimizin sözleri. (4b/3)
Cen b-ı b rī	: yüce yaratıcı(4b/9-10)
şev b-ı cemī'	: sevapların tümü.(4b/13)
ş hīb-i va fi	: bağışlayan, vakf eden.(5a/1)
Ḥa ret-i Muhammed	: Hz. Muhammed (5a/12)
Ḥi b-ı 'izzet	: yüce, ulu hitab.(5a/6)
ilh m-ı Rabb nī	: Allah'tan gelen ilham.(7b/2)
Çarḥ-ı f nī	: fani dünya. (10a/13)
Şeh det-i Ūla	: eserde geçen bir dua ismi. (10b/2)
Melek'ül-mevt	: ölüm mele i. (12a/13)
Ta te's-şerā	: toprak altı. (12b/11)
feriştah-i 'azīm	: büyük melek. (13a/5)
Cebrā'il-i emīn	: Cebrail meleğinin tam ismi. (13a/5)
ehl-i 'ilm	: ilim ehli.(16b/3)
ehl-i cennet	: Cennet ehli.(17b/7)
Ḥadiş-i ġarīb	: garip hadis. (18a/11)
ebedü'l-ābād	: sonsuza kadar. (20a/13)
muşhaf-ı şerīf	: Kur'an-ı Kerim'den bir parça. (22b/9)
müstecābü'd-da'vet	: kabul gören davet. (24a/10)

tilāvet-i ur'an	: Kur'an okuma. (24a/11)
'azāb-ı abr	: kabir azabı. (25b/3)
Melek-i Ğarīb	: Garip adlı melek.(25b/8)
Cennet-i me'vā	: Cennet'in bir bölümü.(26a/2)
baçe-i ulistān	: ül bahesi. (26b/11)
sünnet-i resūl	: Hz. Muhammed (s.a.v.)'in davranışları. (27b/2)
Rīhi'l-'aımdür	: batıdan veya kuzeybatıdan esen rüzgar. (28b/11)
ĝayr-ı ihtiyā	: ihtiya dışı. (31b/2)
İřāt-i řalavātullāh	: salavat dūřmesi.(33b/10)
Kitāb-ı Kerīm	: Kur'an-ı Kerim.(35a/3)
Misk-i 'amber	: Misk kokusu.(36b/10)
ehl-i abr	: kabir ehli.(39b/2)
aim-i ezeli	: ezelden beri süregelen. (40b/4)
teslīm-i rūh	: ruhu teslim etme. (50a/11)
Kütüb-i Sitte	: Sahih olduğu kabul edilen altı hadis kitabı. (52b/3)
emr-i ha	: Allah'ın emri.(61a/9)
iskā-ı nūr	: üzerine dūřen nur.(84a/5-6)
terk-i diyār	: bir yeri terk etmek, bu dünyadan gömek. (91b/8)

SONUÇ

Kaynaklarda hakkında yeterli bilgi bulunmayan Hibetullah İbni İbrahim'in çalışılan eseri *S 'atnāme* Eski Anadolu Türkçesi özellikleri göstermektedir. Eserin yazılış tarihinin XVI. yüzyıla denk geldiği bilinmektedir. Ancak çalışılan nüshanın istinsah tarihinin XVIII-XIX. yüzyıla denk geldiği tahmin edilmektedir.

Eserin isminde Arapçadan Türkçeye geçmiş olan "saat" kelimesi kullanılmaktadır. Genellikle "saat" kelimesinin anlamı zamanı ölçen alet olarak verilmektedir. Ancak ölüm vakti gibi özel anlamları da bulunmaktadır.

TDK *Güncel Türkçe Sözlük*'te: "1. Bir günlük sürenin yirmi dörtte birine eşit, altmış dakikalık zaman dilimi, zaman parçası, 2. Vakit, zaman, 3. Bir işin yapıldığı belli bir zaman, 4. Günün hangi anı olduğunu gösteren alet, 5. Sayaç." anlamlarında geçen saat kelimesi eserde buradaki üçüncü anlamda, "belli vakitler" olarak kullanılmıştır. Bu vakitler genellikle günün belli zamanlarıdır. Eserin genel kurgusu günün bu belli zamanlarında dinî açıdan nelerin yapılması ve nelerin yapılmaması gerektiği üzerinedir. Eserde söylenilen vakitlerde söylenilen şekilde hareket edilirse cennete gidileceği belirtilmiştir.

Genellikle benzer konulu eserlerde, saatnamelerde bir gün yedi vakte bölünmekte ve her vakitte nelerin yapılması gerektiği anlatılmaktadır. Bu zamanın bir ucu astrolojiye dayandırılarak yedi yıldız on iki burca dayalı anlatımlar bulunmaktadır. Bu eserlerde haftanın yedi günü yedi yıldız tarafından temsil edilmektedir. Bunlar Şems-Güneş, Zühre-Venüs, Utarid-Merkür, Kamer-Ay, Zuhal-Satürn, Müşteri-Jupiter, Merrih-Mars şeklindedir. Günler de bu yıldızlara göre yedi ayrı vakte bölünmüş, her vakitte bu yedi yıldızdan birinin etkisinden bahsedilmiştir. Ancak bu eserde günün hangi vakti olduğu net olmayan daha çok Allah tarafından belirlenmiş altı vakitten bahsedilmektedir. Bu vakitler ve bunların kullanları şu şekildedir:

Akşam saati : Gün battıktan sonraki zamandır. Eserde bu zamanda yapılan ibadetlerin değerinden, yemeği bırakıp ibadetle meşgul olunması gerektiğinden bahsedilmektedir.

Uyku saati : İnsanların genellikle uyuduğu, eserde anlatılanlara göre gece olduğu ön görülen saattir. Bu saatte uyanık bulunup ibadet yapmanın çok kıymetli

olduğundan, bu saatte meleklerin yer yüzüne inip ibadet eden kulların defterlerini cennete götürdüğünden bahsedilmektedir.

Gaflet saati : İnsanların ibadetten uzak ve habersiz olduğu vakit olarak aktarılmaktadır. Tam olarak günün hangi vakti olduğu belirtilmemekle beraber yine bu vakitte ibadet yapmanın faydalarından bahsedilir.

Gökler saati : Göklerden meleklerin indiğini belirten, kulların ahiretteki durumu hakkında karar verilen saattir. Günün hangi saati olduğu belli değildir.

Arş saati : Eserde dünyanın öküz ve balık üzerinde yaratıldığından bahsedilmektedir. Bu olayların anlatıldığı saattir.

Yatsı saati : Akşamın geceye yakın olan bölümüdür. Yine bu vakitte neler yapılması gerektiği anlatılır.

Murad saati : Eserde insanların dileklerinin kabul olduğuna inanılan saattir. Bolca dua edilmesi gerektiği anlatılır. Bu bölümde duanın nasıl yapılacağından da bahsedilir. Dua nasıl yapılırsa kabul olur, öncelikle hangi dualar okunursa kabul olur vb. konular hakkında bilgi verilmektedir.

Eserin metin kısmı çeviri yazıyla yazıldı. Üzerinde dil incelemesi yapıldı. Sözlüklü dizin oluşturuldu. Eserin sözcük dağarcığını ortaya çıkarmak için söz varlığı çalışması yapıldı. Bütün bu çalışmalardan sonra aşağıdaki sonuçlara ulaşıldı:

- 1- Eserin harekeli olması okumayı kolaylaştırmıştır. Eserde aynı kelimenin birkaç farklı yazım şekli bulunmaktadır. Nadiren de olsa yazım yanlışına rastlanmaktadır.
- 2- Eserde anlam açısından kopukluk olan yerler bulunmaktadır. Bu kopukluklar diğer nüshadan da yararlanarak "()" işareti içinde dipnotla belirtilerek tamamlanmıştır.
- 3- Eserde düzlük-yuvarlaklık uyumu yuvarlaklaşma nedeni ile büyük ölçüde bozuktur. Yuvarlaklaşma " و " harfiyle ya da hareke ile gösterilmiştir.
- 4- İstek 1. teklik şahıs eki *-am, -em* olarak kullanılmaktadır: *varmaz-am* (20b/13)
- 5- Eserde 1. teklik şahıs ekinin *-n* ile karşılandığı durumlar görülmektedir: *ider-(i)n* (35a/9)
- 6- Eserde *-up, -üp* zarf fiilleri *-ub, üb* şeklinde yazılmıştır: *taş-ub*
- 7- Eserde bazı kelimelerin hem "i" ünlüsü ile hem "e" ünlüsü ile yazılmış halleri bulunmaktadır.

8- Eserde ki bağlacının hem "ki" şekli hem "kim" şekli kullanılmıştır.

Eserdeki farklı kullanımlar, ses olayları ve sözcüklerle ilgili daha ayrıntılı bilgiler dizin, söz varlığı ve dil incelemesi kısımlarında ortaya konmuştur.

Türkçenin tarihî dönemlerine ışık tutması bakımından bu tür çalışmaların devam etmesi gerektiği düşünülmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. DİZİN

-A-

‘**abā** : (Ar.)yünlü kaba
kumaştan yapılan giyecek.

a. 6b/2

‘**abd** : (Ar.) kul, köle.

a. 33b/12

a.-dur 59a/13

abdest : (Far.) abdest.

a. 33a/2, 91a/8

‘**ābid** : (Ar.) ibadet eden,
tapınan.

a. -lere 29b/6

a.-lerüñ 38b/3

‘**acāyib** : (Ar.) çok tuhaf şey,
anlaşılmaz şey.

a. 41a/9

a.-leri 82a/6, 51a/11, 37a/9

a.-ine 22b/10

acı : acı, ağrı

a.18a/9, 43a/13, 85a/11

a.-sı 17a/11

a.-sından 75b/5, 79b/12,

a.-ya 63b/11

‘ **ciz** : (Ar.) aciz, çaresiz,
güçsüz.

a. 50b/9, 71a/10, 77a/12

aç : Aç, tok olmayan.

a. 17a/4, 17a/6, 17a/7, 17a/8,
17b/10, 17b/2, 18a/11, 24b/10,
25a/7, 31b/2, 31b/9, 32a/5,
43a/5, 45b/3, 62a/6, 65a/6,
65b/2, 89a/4

a.-lara 16a/11, 25a/10, 69b/2

a.-lıktan 21a/4

a.-mı 19b/11

aç- : açmak.

a. -a 24a/11, 79a/11

a.-alar 38a/2, 52b/12, 72b/1

a.- ar‘ālem 13a/3

a.- duğımız 38a/6

a.-ıkdur 21b/2,

a.-ıla 77a/13, 79a/8

a.-ıldı 85a/2

a.-ılmağa 62b/2

a.-ılması 9a/1

a.-ılır 10b/11, 26a/5, 37a/5,
46a/6, 78a/1, 80a/8, 81a/12,
9a/5, 9a/8

a.-ıvire 3a/5

a.-salar 44a/3

a.-uk 12a/7, 49b/1, 51a/7,
62b/1, 62b/1, 8b/13, 9a/2, 9a/9

a.-uñ 43b/2

a.-up 49a/4, 49a/8, 49b/1,
83b/12, 83b/13, 9a/2

ad : ad, isim

a. -ı 13b/4, 51b/10, 52a/1,
82b/11, 82b/12, 82b/13, 82b/13,
83a/1, 83a/2, 83a/2

- a. -ını 36a/6
a. -ları 53a/7
- ‘adāb** :adab, usūl.
a.-ı 63b/12
- ‘adāvet** : (Ar.) düşmanlık.
a. 42b/13, 42b/13, 64b/6
- ādem** :İlk insan, ilk peygamber, Hz. Adem. 2- İnsan, adam, insanoğlu.
a. 14b/9, 15a/3, 17b/3, 19b/7, 22a/11, 22a/13, 22a/5, 25b/10, 26b/3, 28a/4, 28a/8, 28b/13, 29a/4, 32b/11, 32b/8, 33a/1, 33b/5, 34b/7, 37b/12, 37b/3, 41b/3, 44b/3, 44b/6, 48a/10,
a.-e 59a/7, 69a/3, 71a/4, 71b/10, 71b/7, 81b/11, 83a/8, 86a/5, 87a/11, 87a/8, 87b/1
a.-den 44a/10,
a.-dür 44a/10
a.-e 59a/7, 86a/1, 86a/6, 90b/13
a.-i 59b/2, 68b/10
a.-ün 51b/11, 8a/12
a.-î 86a/10
- ‘aden uçma ı** :aden cenneti.
a. 78b/11
- adım** : adım
a. 19b/13, 19b/9
a.-ına 88a/3, 88b/5
- ‘ādil** : (Ar.) adil, adaletli.
- a. 60a/8
- ‘adli** : (Ar.) adaletle ilgili.
a. 4a/1
- ‘afv** : (Ar.) af, bağışlama.
a. 23b/6, 34b/7, 35a/2, 35a/5, 35a/7, 35a/8, 35a/9, 42b/11, 56a/6, 60a/12, 70a/12, 92a/4
- ağ** :ak, beyaz
a. 8a/10
- ağaç** :ağaç
a. 59a/11, 60a/9, 75a/5, 75a/9
a.-lar 51a/3
a.-ları 52b/13
- ağar-** :a armak, beyazlamak.
a. 37b/4, 38a/11
a.-up 71b/3
- ağ-** :ağmak, yükselmek
a.-dı 38b/2
- ağır** :ağır
a. 12b/5, 31b/13, 53b/2
a.-lı 29a/1
a.-lı dan 23a/13
- ağırla -** :ağırlamak
a. -dı 20a/7, 66a/10
a.-dın 19b/11
a.-dıysa 19a/11
a.-ma ıla 17b/7
a.-mak 19a/9, 19b/12
a.-sa 16b/4, 21b/7
a.-yalar 16b/12
a.-yanı 21b/7
- ağız** :ağız

a.-da 53a/5	a.-urlar 43b/4, 48b/7
a.-ı 82b/6	
a.-ıdur 46b/8, 46b/9	ağrı :ağrı.
a.-ın 20a/5, 83b/12	a.-r 76a/10
a.-ına 70a/4	a.-sından 73b/8
a.-ından 84b/7	ağru : ağrı
a.-ı uz 61a/2	a.-r 45a/1
a.-na 64a/7	āh :ah, ünlem.
a.-nda 82b/6	a. 19b/10,19b/11, 20b/6,
a.-ndan 52a/5	27b/10, 42a/3, 42b/10, 42b/8,
a.-ların 79a/11	42b/8, 42b/8, 43a/3, 43a/5,
a.-larında 60b/5	43a/9, 48a/1, 48a/11, 48a/11,
a.-larından 77a/5	48b/7, 57b/3, 66b/6, 76b/6,
ağla- : ağlamak.	92a/6
a. 27b/8	‘ahd :(Ar.) söz.
a.-dı 11b/12	a. 58b/11
a.-du(k) 42a/3	a.-larına 21b/6
a.-ma a 27b/10	aḥer : (Ar.) başka, diğer,
a.-ma dan 65b/13	gayrı.
a.- 43a/11	a. 75a/7
a.-r 24b/13, 73a/11	āḥir :(Ar.) son, nihayet.
a.-larlar 26b/13	a. 29b/10, 59a/8, 86a/5
a.-sunlar 75b/12	a. -e 88a/7
a.-yup 48b/6, 48b/6	a. -i 4a/9, 7a/6
a.-ya 63b/8, 71a/7	a. -inde 12a/13, 14a/12,
a.-yanlar 76a/7	14a/13, 81b/1
a.-yarak 34b/10	a. -ine 17a/2
a.-yup 35a/6, 89a/6	ḥiret :(Ar.) öteki dünya.
a.-yurak 38b/4	a.19a/4, 22a/7, 31a/13,
	40b/12, 45b/6, 48b/4, 57b/5,
	61b/9, 66b/6, 69b/8
ağlaş- : ağlaşmak	a.-de 27b/5 28b/4, 31b/7,
a.-alar 28a/1, 35b/1	33b/6, 36a/3, 36a/5,
a.-amazuz 76a/6	

44a/5,44b/4,50b/4, 55b/11,
57a/2, 59a/12, 61b/4, 82a/12,
87a/3, 89a/10,91b/6
a.-e 87b/8, 8b/8
a.-i 16a/6, 31a/11,58a/10
a.-imde 27a/13
aḥṣām :akşam
a.11b/13,12a/1,12a/3,12a/11,
12b/3,12b/7,13a/11,13a/4,13a/4,
13a/7,13a/8,
13b/2,13b/9,13b/11,14a/12,
15a/5, 16a/11, 16a/3,
16a/7,16b/3,17a/2, 17b/6,
22a/11, 22a/12, 22a/4,
22a/5,22a/7, 22b/1, 22b/4,
24a/13, 24a/7, 24b/2, 24b/2,
25b/12, 28b/2, 29a/8, 31b/13,
54b/5
a.-dan 19a/3, 86b/4
a.-ı 28a/12
a.-la 19a/12
aḥvāl :(Ar.) Haller,
durumlar, oluşlar.
a.-in 16b/10
a.inden 1b/4
a.-leri 55a/3
aile :aile
a.-ni 62b/6
‘Aişe : Hz. Ayşe
a. 74b/13, 74b/3
aḳ :ak,beyaz
a. 16b/5, 31a/12, 83b/10,
84b/10, 84b/6

a.-lı ı 31b/11
aḳ- :akmak.
a.-a 60b/5, 78b/7
a.-ar 36b/7, 44b/3
a.-ar sular 27a/12
aḳçe :akçe, para birimi.
a.65b/3, 88b/4,
88b/6,88b/12,88b/13, 89a/1,
89a/3, 89a/3
a.-ler 56a/12
a.-leri 42b/3
a.-ni 89a/6
‘aḳıl :(Ar.) akıl, us.
a. 1b/8,12b/2,57b/7,82a/5,
84a/1
a.-ı 20b/2, 20b/10, 20b/8,
68b/7, 68b/7
a.-ım 67b/2
a.-ımız 43b/1
a.-lı 10a/12
a.-n 22a/6
a.-lınız 57a/13
a.-sız 24a/10
aḳrabā :(Ar.)akraba,
aralarında soy yakınlığı olanlar.
a. 64b/9
a.-dan 77b/7
a.-ları 71b/4
a.-larına 60a/3
a.-laru 67b/10, 68a/9
a.-sına 90a/5
a.-yı 74a/5 75b/10,81a/3

‘a reb : (Ar.) Zehirli bir hayvan.

a.-ler 68b/6, 79a/8

a.leri 28a/9, 28a/11, 28b/7

aḳṭār : taraflar, yanlar.

a. 75b/7

al- : almak.

a. 20a/12, 72b/4, 86b/8

a.-a 63a/12, 70a/9, 72b/6, 72b/7, 75a/13

a.-alar 80a/2

a.-dı da 4a/9

a.-dılar 69b/4

a.-du 47b/8, 48a/1, 48a/3

a.-du ca 53a/5

a.-dum 68a/7

a.-ıcak 62a/10

alıcı : alıcı

a.- 43b/1, 71a/8

a.-dan 43b/3

alı ko-: alıkoymak

a.-masun 81a/10

a.-r 41a/13

alın- : alınmak

a. -ınmışdur 1b/6

a.-ınup 3a/11

a.-ınur 53a/13

a.-ıvir 88b/12, 88b/8

a.-ıvire 3a/7

a.-ma a 57a/12, 62b/7, 69b/9, 71a/9, 72a/2

a.-ma 33a/13, 43a/6

a.-ma dan 33a/2

a.-malarından 72b/3

a.-ma 59b/4, 64a/11

a.-maya 22b/11, 72b/6, 72b/7

a.-mayı 72b/4, 72b/6

a.-maz 70a/6, 71a/11

a.-mış 41b/6, 62b/3

a.-mışsız 10a/11

a.-sınlar 75b/10

a.-u 63b/12, 63b/13, 64b/1, 66b/3, 76a/13

a.-up 11a/11, 26a/8, 46b/4, 48a/7, 49a/10, 4b/11, 50b/12, 54a/2, 58a/13, 61a/2, 63a/8, 6b/6, 70a/10, 72b/4, 72b/8, 75a/11, 75b/1, 80a/1

a.-ur 11a/7, 59b/3, 65b/11

a.-urlar 16a/3, 22a/6, 22a/7, 26a/12, 37b/10, 37b/6, 46b/1, 47b/9, 64a/3, 72b/10, 85a/10

alā : (Ar.) yüksek, yüce.

a. 7a/5

‘alāmet : (Ar.) işaret, iz.

a. 68a/2

a.-i 86b/5

a.-idür 21b/2

a.-inde 78a/8

a.-ler 86a/7

alçak : alçak, düşük.

a.-dur 77b/8

a.-ları 59b/4

a.-lı 1b/11

a.-lı ından 6b/1

alda- :aldatmak, kandırmak.

a.-r 76b/1

a.-yup 68b/10

aldan- :aldanmak

a.-dı uz 58a/10

a.-du 42a/4

a.-dum 76b/2, 78a/5

a.-up 61b/11, 61b/9

‘lem :(Ar.) dünya

a. 33a/10

a.-in 6a/3, 71b/13

a.-ler 55a/12

‘aleyh :(Ar.)üzerine

a. 43b/9, 89b/1

a.-i 19b/4,25b/4, 40b/2,
52b/4, 57b/6, 74b/13, 89b/3,
89b/4

a. -im 3b/7

‘aleyhis-:(Ar.) onun üzerine.

a. 87b/9

a.-selām 18a/6,19b/8, 19b/10,
19b/12, 19b/13, 20a/13, 20a/3,
20a/5, 20a/7, 20b/11, 21a/1,
21a/2, 26b/9, 29a/13, 29b/8,
30a/3, 30a/9, 30b/11, 30b/2,
32b/5, 39a/10, 39a/12, 39a/13,
39b/3, 43b/10, 52a/5, 68b/1,
68b/2, 68b/8, 70a/8, 71a/4,
81a/4, 83b/1, 85b/5, 87b/11,
88a/2, 88a/4

a.-selāma 21a/5, 29b/10,
55a/13

a.-selāmi 21a/6, 46a/1

a.-selāmın 20b/2, 20b/8,
21a/5, 51a/12

‘aleyhül-la‘net: (Ar.) Allahın
lanetlediği.

a. 32b/7

‘ālī:(Ar.) yüksek, yüce.

a. 86b/12

‘ālim :(Ar.)alim, bilgin.

a. 57a/5, 57a/6

a.-ler 16b/8, 61b/8, 65a/12,
76b/7

a.lere 22b/10 58a/7, 60a/13

a.-sin 35b/1

‘ali :(Ar.) Hz. Ali,
dördüncü halife.

a. 11a/11, 87b/9

‘alī‘ūs- sıbbī

a.3b/7

Allāh :(Ar.) Allah, tanrı.

a. 10a/4, 13a/4, 14a/2, 14a/6,
14b/12, 14b/8, 15a/1, 15a/7,
16b/5, 19b/8, 20b/3, 20b/6,
21b/8, 22a/9, 22b/9, 23b/12,
24a/1, 24b/7, 25b/1, 25b/12,
25b/3, 27a/5, 27a/9, 27b/12,
28a/6, 28b/4, 29a/13, 29b/5,
29b/7, 31b/2, 32a/6, 32b/2,
33b/10, 33b/11, 33b/3, 33b/9,
35a/11, 35b/1, 35b/1, 39b/11,
39b/5, 42a/12, 42a/13, 42b/12,
42b/2, 42b/4, 45a/5, 45a/9,
45b/12, 47a/12, 47b/1, 47b/7,

48a/1, 49a/1, 50a/2, 51a/3,
 52a/11, 52b/11, 53b/11, 55b/11,
 55b/3, 55b/8, 55b/9, 56a/11,
 56a/6, 56b/1, 56b/11, 56b/3,
 56b/7, 57b/13, 59a/11, 59a/4,
 59b/5, 60b/1, 61b/4, 62a/4,
 62a/5, 62a/7, 62b/4, 63a/4,
 63b/10, 64a/13, 64b/12, 64b/5,
 65b/5, 66a/13, 66a/4, 70b/13,
 72a/6, 73b/13, 75a/6, 76b/8,
 77b/2, 7a/2, 81b/11, 83a/5,
 83b/6, 87b/6, 88a/3, 88b/10,
 89a/9, 90a/13, 90b/13, 92a/4

a.-a 23a/4, 45b/10, 55a/6,
 65b/1, 67a/9, 74b/9, 78b/5,
 83a/6, 83b/12, 84b/13, 86a/2,
 88a/1

a.-‘azīmüṣ-ṣān 6a/8

a.-dan 18a/5, 23b/5,
 23b/7, 36a/8, 43a/12, 4a/13,
 52a/8, 60a/1, 61b/10, 63b/10,
 63b/4, 63b/7, 65b/2, 65b/7,
 66a/2, 67a/10, 69a/3, 9b/9

a.-dandur 65b/9

a.-dur 70a/3

a.-ı 41a/11, 45b/13, 47b/6,
 77a/7

a.-in 12b/6

a.-u 33a/10

a.-u ekber 78b/3

a.-um 5a/2, 8a/7

a.-umdan 28b/2

a. -un 17b/10

a. -u 16a/12, 17b/12, 18a/8,
 19b/5, 21a/9, 22b/3, 24a/3,
 24b/9, 27a/3, 27b/12, 27b/9,
 28a/13, 31a/1, 33b/8, 40b/11,
 41b/1, 42a/9, 47a/13, 55b/6,
 57a/8, 59b/6, 59b/8, 60b/11,
 64b/12, 64b/2, 65b/3, 66a/6,
 67a/12, 71b/2, 73b/12, 85a/1,
 85b/12, 85b/9, 90a/10

a.-u dur 65b/7

a.-ü 1b/5, 28a/1, 28a/10,
 28a/7, 28b/4, 30a/11, 30a/5,
 31a/2, 31a/7, 32a/3, 33a/12,
 33b/12, 33b/2, 33b/4, 33b/4,
 33b/6, 34a/3, 34b/7, 34b/9,
 45b/3, 53a/8, 53a/2 54b/9, 55b/4,
 58a/11, 59b/1, 62b/9, 63b/8,
 64b/8, 66a/5, 71a/1, 73a/8 78a/3,
 79b/10, 83b/13, 87a/2, 87a/2

a.-ümme 4b/9

alt:alt

a.-ı uz 17a/7

a.-ına 50b/3, 54b/4, 6a/3,
 86b/10, 86b/11, 86b/11, 86b/12,
 86b/12, 86b/9, 86b/9, 87a/1

a. -ında 10a/4, 12b/10,
 12b/13, 17a/5, 32a/6, 52a/1,
 54b/12, 60a/6, 63a/10, 80a/10,
 83b/4, 85a/11, 85a/11, 85b/13,
 85b/4, 86b/3

a.-indadur 40b/7, 51b/10

a.-indakiler 17a/7

a.-ından 80a/4

a.-larında 78b/7
altı :altı
a. 11a/4, 11a/6, 21a/4, 2a/12,
2a/12, 36b/8, 41a/4, 41a/6,
54a/12, 54a/13, 7a/1, 87b/1
a.-ncı 7a/13 17a/11, 51b/13,
80a/10, 82a/5, 83a/1, 86a/8
altmış :altmış
a. 2a/12, 2b/6, 51b/13, 51b/4,
51b/6, 51b/9, 51b/9, 53a/12,
54a/11, 54a/4, 54a/5, 61a/6,
63a/9, 70a/10, 70a/9, 70b/11,
71a/3, 73b/11, 77b/10, 89b/12
altın : altın.
a. 25a/1, 53a/1, 53a/4,
53b/10, 89b/13
a.-dan 51b/12, 74a/11,74b/11,
84b/4, 84b/8
a.-ları 42b/3
amān :(Ar.) bağış,
bağışlama
a. 10b/1, 42b/9, 43b/3,
57a/10, 57a/11, 57a/9, 62b/2,
67b/2
a.-da 22b/2
‘amel : (Ar.) İş, niyet.
a. 7a/12 13b/10, 31b/1, 44b/7,
55b/7, 56a/2, 66b/10, 66b/6,
81b/4, 86a/9, 92a/2, 92a/6
a.-i 19a/4, 81b/11
a.-im 76b/5
a.-in 55b/11
a.-i üzi 47a/1

a.-ler 78a/2
a.-leri 46b/13
a.-lerin 55b/9, 78b/13
a.-lerü 52a/10, 52a/9
āmīn :(Ar.) Öyle olsun. Ya
Rab dualarımızı kabul eyle.
a. 26a/1, 3a/5, 4b/2, 50b/10,
6a/13, 7b/10, 87b/6, 8a/10
amm :(Ar.) Ama, fakat,
lakin
a. 15a/5, 33a/10, 33b/12,
34a/9, 34b/1, 45a/4, 47b/8,
49a/11, 52b/11, 57b/5, 5b/8,
61b/11, 74a/3,81a/12, 87a/10,
89a/8
an :an, kısa zaman
aralığı.
a. 56b/3
añ- :anmak,hatırlamak
a.-dılar 36a/6
a.-duk 47a/2
a.-dum 55a/3, 55a/5
a.-madı 65a/3
a.-mazdı uz 57b/5
a.-uldu ı 8a/5
a.-up 29a/10, 43a/11
aña : ona, o kişiye.
a. 10b/10, 10b/9, 21a/3,
22b/7, 24b/6, 25a/5, 25b/1,
25b/3, 27b/1, 29b/3, 30b/4,
30b/6, 30b/9, 31b/5, 33a/12,
33b/5,33b/6, 33b/7, 44a/3,

49b/3,55b/11, 57b/3, 59a/10,
64b/13, 65b/6, 70a/5, 70b/3,
71a/12, 71a/13, 73b/12, 73b/4,
74a/7, 79b/7, 84b/2, 86b/4,
90b/11

ana :anne

a. 22b/10, 39a/4, 43a/6, 70a/3

a.-dan 19b/2

a.-ları 71b/4

a.-larına 71a/5

a.-m 76a/4

a.-mı 72a/11

a.- ı 68a/6, 70b/12

a.- uz 72b/13

a.-sı 29b/2, 53b/7, 73a/10,
73a/13

a.-sına 46b/13

a.-sını 73a/11

'anber :(Ar.) güzel koku.

a.36b/10, 52b/11, 54a/1,
54a/10, 84b/11

a.-den 75a/3

a.-ler 84b/7

ancağ :ancak, yalnız.

a. 16a/4, 27a/4, 31b/1, 31b/4,
41b/10, 65b/7, 43b/8, 45a/5,
45b/3, 4a/8, 57b/2, 65b/9, 66a/1,
73a/3, 73b/9, 9b/11

ancılayın: onun gibi

a.-dur 77b/5

anda :oraya, orada.

a. 20b/12, 24b/9, 31b/4,
36b/11, 36b/12, 52a/1, 55b/8,
56b/10, 57a/10, 57a/9, 68a/4,
72b/10, 8b/7

andan :ondan, sonra, ondan
sonra

a. 11b/9, 12a/4, 13a/3, 15a/2,
17a/12, 21a/6, 26a/13, 26b/1,
26b/5, 28a/8, 28b/10, 29b/9,
33b/11, 33b/5, 37b/2, 38b/12,
38b/12, 40a/7, 42a/5, 42a/6,
44a/11, 44a/9, 45b/10, 45b/5,
48b/6, 54b/11, 54b/11, 57b/11,
57b/13, 57b/13, 58a/11, 58a/4,
58a/5, 58a/8, 60b/11, 60b/8,
63a/5, 64a/3, 64a/7, 65b/11,
65b/8, 67a/7, 67b/2, 67b/7,
68b/1, 68b/10, 68b/7, 69b/1,
69b/8, 70a/7, 70b/9, 71a/10,
71a/8, 71a/8, 71b/5, 72a/8,
72a/9, 72b/3, 72b/4, 72b/8,
72b/9, 73b/9, 74a/10, 74a/2,
74a/7, 74b/2, 74b/5, 74b/6,
74b/9, 75a/10, 75a/4, 75a/6,
75b/5, 76a/12, 76a/2, 76a/8,
76b/11, 76b/9, 76b/9, 78b/8,
79b/12, 79b/12, 79b/4, 80a/7,
81a/11, 81a/5, 81a/8, 82a/2,
82a/4, 82a/7, 82a/8, 82b/2,
83b/7, 83b/7, 84b/7, 85a/12,
85b/2, 86b/3, 87a/2, 88a/12,
88a/13, 88a/4, 88a/9, 88b/3,
89a/13, 89b/1, 8a/6

anhā : (Ar.) ondan

a. 90a/7, 91a/2

anı : onu

a. 8a/3, 12a/12, 17a/13, 19a/13, 21a/10, 25a/4, 25b/3, 27a/8, 29b/1, 30a/11, 32a/6, 33b/9, 47b/10, 57b/4, 57b/12, 59a/11, 66b/3, 66b/8, 67b/3, 69b/12, 71a/11, 71a/11, 71a/7, 75a/9, 75b/1, 79a/6, 86a/7, 87b/13, 89a/6, 90a/6

anınçün : onun için

a. 34a/12

anlar : onlar

a. 17b/3, 18b/11, 21a/10, 21b/12, 21b/3, 21b/4, 24a/10, 30b/2, 31a/10, 31b/9, 32b/12, 32b/3, 36b/2, 36b/3, 38a/7, 38b/6, 54a/6, 70a/10, 74b/4, 75b/11, 78b/13, 80b/1, 82b/3, 86a/11

a. -a 5b/10, 21b/3, 24a/5, 29b/13, 30b/13, 34a/5, 34a/6, 34a/9, 38b/6, 42a/3, 45a/8, 50b/4, 5b/11, 72a/1, 72a/11, 74b/7, 89a/5

a. -da 25b/5, 75b/10, 78b/8

a.-dan 29a/8, 29b/11, 44a/10, 78b/8

a.-dur 54a/10, 54a/3

a.-ı 10a/2, 17a/7, 21a/11, 24a/1, 26a/1, 29b/12, 30a/10,

30b/7, 40b/6, 46a/8, 56a/13, 73a/2, 82b/2

a.-un 73a/6

a.-u 22a/1, 23b/6, 27b/4, 28b/6, 29a/9, 33a/8, 37b/1, 37b/4, 38a/11, 38b/13, 39a/1, 46a/13, 46b/8, 47b/9, 49b/8, 50b/1, 51b/9, 59b/4, 60a/13, 68a/7, 71a/5, 77b/12

añla- : anlamak

a.du 1b/8

a.du uz 27a/10

a.-n 39b/9

anuñ : onun

a. 9b/2, 10b/2, 13a/9, 13b/4, 17b/11, 19a/10, 19a/11, 19a/13, 19a/4, 19a/9, 21a/12, 23b/7, 24b/11, 25a/10, 25a/2, 26b/13, 27b/4, 32a/10, 34a/3, 35a/8, 37b/8, 39b/2, 46a/5, 46b/1, 48a/5, 50a/5, 50a/7, 50b/3, 52a/2, 52b/2, 54a/6, 58b/2, 58b/3, 59b/13, 60b/1, 66b/8, 70a/1, 71a/12, 78a/11, 78a/9, 82b/10, 83b/10, 85b/1, 86a/6, 89b/11, 90a/8

a.-çün 16a/8

ara- : aramak

a. 14b/5

a. -yup 64a/7, 65a/10, 73b/4

‘araf : (Ar.) cennet ile cehennem arasındaki yer

a.-a 22a/8
ara :ara,orta
a.-larında 36b/8
a.-lı ı 37a/11
a.-sı 80b/2
a.-sıdur 22a/9
a.-sına 73b/3
a.-sında 19a/12, 24a/13,
24a/8, 24b/3, 33a/4, 33a/4,
81b/1, 82b/8, 86a/10, 88b/2
a.-ya 10b/12
arasad :(Ar.) mahşer yeri
a. 5b/11
ard :arka
a.-ımızdan 76a/7
a.-ına 20b/1, 60b/9
a.-ınca 60a/3, 63b/4, 73a/10
a.-dında 70b/8, 84b/10, 8b/6
a.-dından 36b/7, 79b/4
arğa :arka
a.-larında 74a/11
a.-mızdan 3a/11
a.- a 20b/13
a.- ı 11a/3
a.-sı 68a/5
a.-sın 77b/9
a.-sına 20b/13
a.-sından 79b/10
armud :armut
a.-lar 74a/12
arpa :arpa
a. 6b/1

'arş :(Ar.) Gökyüzü,
dokuzuncu gök.
a.6a/3 20b/7, 39b/11, 51b/10,
54b/11, 54b/12, 54b/3, 63a/9,
82a/5, 82a/6, 82b/4, 82b/8,
83a/3, 83b/1, 83b/12, 83b/13,
83b/7, 84b/2 85a/5, 85b/4, 87a/1,
8b/2
a.-a 74a/11, 82a/9, 82b/4,
83b/4
a.-da 84b/3
a.-dan 13a/1, 82a/12, 83b/8,
83b/9
a.-ı 82b/7, 82b/9, 83a/7,
83b/8
a.-u 83a/4, 83b/4
art- :artmak, çoğalmak
a.-a 80a/12, 80a/12
a.-ar 17a/11, 51a/5, 81b/12
artuğ :fazla, çok
a.10b/13, 62b/8, 88a/2, 88a/4,
88a/6, 89a/7, 90b/12
artur- :arttırmak
a.-u 48b/5
a.-urlar 38a/1, 82b/1
'aru :arı
a. 43a/12
a.-lara 51a/6
'arż : (Ar.) sunmak,
bildirmek, söylemek.
a. 26b/2, 49a/1, 72a/6, 74a/7,
74b/9

- a. -m22a/1
- arzu** : (Far.) İstek, heves.
a. 78a/6
a.-lar 19a/13
a.-larlar 26b/8
- aş-** :asmak
a.-a 13a/9, 88b/3
a.-ılıdur 83b/4
a.-up 48a/8
- ‘aşā** : (Ar.) asa, değnek, sopa
a. 40a/13
- āsān** : (Far.) kolay
a. 3a/1, 3a/3, 40b/8, 5b/8,
63b/12
- āsānlıġı** : kolaylıġı
a. -lı 112b/1
- āsmānı**
a. 84b/9
- āşhāb** : (Ar.) sahabeler.
a. 3b/8
- aşıl** : (Ar.) sağlam, gerçek
a. 56a/4
a.-ı (37a/1)
- ‘aşı** : (Ar.) İsyana eden,
karşı gelen, günah işleyen
a. 69a/3, 88a/1, 90a/9
a.-ler 35b/4, 40a/10 51a/7
60b/8
a. -lere 60b/8
a. -leri 50b/9
a.-lerü 40a/3
- aşlā** : (Ar.) asla, hiçbir
zaman
a. 4b/4, 30b/8, 36b/10,
41b/10, 69a/5, 77a/2, 77b/8
- assı** : fayda, yarar
a. 43b/4
- āşumānī**: (Far.) gök rengi, açık
mavi
a. 86b/11, 86b/8
- aş** : (Far.) yemek
a. 33b/1
- aşaġa** : aşağı
a. 12b/11, 13a/1, 14b/9,
37a/12, 45a/2, 70b/4, 83b/9,
85a/12, 86a/11
- aşaġı** : aşağı
a. 37a/1, 54b/2
a.-da 56b/5
- aşır-** : aşırarak, geçirmek
a.-up 79b/9
- āşikāre** : (Far) açık, belli,
meydanda
a. 76a/12
- at** : at
a. 76b/1
- at-** : atmak, fırlatmak
a.-a 60a/12, 60b/3, 78a/8
a.-aydı 44b/9
a.-ılduġı 86a/8
a.-makdan 2a/3
- ata** : ata, soy, baba
a. 22b/10, 39a/4, 43a/6
a. -lar 17b/1, 39a/4, 80a/2

a.-ları 71b/4
a.-larına 71a/5
a.-m 76a/4
a.-nı 68a/6, 70b/12
a.- uz 72b/13
a.- uzdan 73a/2
a.-sı 53b/7, 73a/13
a.-sına 46b/13
ateş : (Far.) ateş, od, yakıcı
madde
a. 42b/5, 75b/13, 85a/6,
90b/11
a.-den 18a/1, 18a/3, 24a/2,
25a/11, 28a/9, 28b/7, 3b/2,
40a/12, 42b/6, 58a/1, 60b/8,
75a/5, 75a/9, 79a/10, 79a/8,
85b/10
a.-dür 44a/9
a.-i 18a/1, 44a/9, 58a/8
a.-ler 28a/12, 68b/4, 77a/5
a.-leri 28b/9
a.-ten 68b/6
vāz : (Far) yüksek ses
a. -m 86a/10
a.-ı 20b/1, 29b/8, 67b/7
a. -ıyla 68a/6
‘avret : (Ar.) kadın
a. 29b/2, 33a/13, 36a/4,
52a/6, 59a/8, 59a/9, 59a/10,
60a/7, 68b/12, 87b/10, 87b/11,
87b/12, 87b/13, 87b/8, 88a/4,
88a/5, 88a/7, 88a/10, 88a/12,
88a/13, 88a/2, 88a/2, 88a/6,

88a/9, 88b/1, 88b/1, 88b/3,
88b/4, 89b/1, 89b/10, 89b/11,
89b/4, 89b/5, 89b/7, 89b/8,
89b/9, 90a/1, 90a/10, 90a/12,
90a/13, 90a/2, 90a/8, 90a/9,
90b/1, 90b/3, 90b/5, 90b/7,
91a/5, 91b/8
a.-e 42a/7, 59a/7, 59a/8,
89b/6, 91a/11
a.-i 88b/2, 91a/1, 91b/1
a.-imüz 42a/7
a.-in 88a/5, 88a/8, 91a/13,
91b/1
a.-ine 60a/2
a.-inü 91a/9
a.-i üz 31a/7
a.-ün 31a/10, 31a/13, 90b/2
a.-u uz 31a/5
a. -ler 24b/3
a.-leri 90b/13
avuc : avuç, el içi
a.-unda 12a/8, 12a/9
ay
a. 37a/13, 50a/8, 56b/2,
63a/7, 67a/1, 77a/13, 87a/9
a.-inun 80b/13
a.-u 37b/4, 37b/7
ay- : söylemek
a.-dı 20a/5, 32b/12, 5a/4
a.-dır 16a/1, 20b/12, 5b/5,
76a/9, 90a/7

a.-dırlar 25b/10, 25b/11,
26a/2, 49b/1

a.-dur 16a/5, 17a/5, 26a/6,
47a/10, 47a/10, 47a/10, 47a/11,
47a/9, 4a/5, 70a/1, 86b/1, 9a/3

ayağ : ayak

a. 54a/1, 75a/1

a.-ı 32a/6, 46b/5, 53a/10,
68b/3, 83a/5, 84b/5

a.-ın 42b/1

a.-ına 20b/11, 64a/4, 79b/9

a.-ını 23a/12

a.-inun 83b/3

a.-inu 50b/3

a.-u 10a/4

a. 32b/1

ayağ : ayak

a. 11a/3, 11a/4, 11a/5, 11a/6,
11a/6, 11a/8, 32a/13, 32a/4,
32b/1, 32b/2

a.-lar 75a/2

a.-ları 12b/11, 13a/1, 28b/9,
61a/7, 84b/3, 84b/4

a.-larımızdan 3b/2

a.-ların 72a/2, 79b/9

a.-larında 74a/11

a. -lı 51a/2

‘ayāl :(Ar.) kadın, eş

a.-ini 18a/11

a.-ü 32b/9

āy n :(Ar.) belli, açık

a. 9a/12

a.-ca 7a/13

ayd- : söylemek

a. -a 24a/12, 35a/11, 3a/5,
59b/8, 68b/10, 69b/1, 71b/6,
72b/10, 75b/4, 77a/6, 77b/1,
77b/1, 78b/6

a.-alar 25a/10, 59b/3, 60a/5,
72a/3, 73a/4, 75a/13, 79b/12,
79b/5

a.-alum 9a/11

āyet :(Ar.) Kuran'ın
herhangi bir cümlesi.

a. 44a/1, 44a/2

a.-i 30a/8

a.-de 21a/10

a.-leri 2a/12, 55b/12

‘ayīb :(Ar.) ayıp, utanılacak
şey.

a.-ımı 35a/6

a.-ın 58b/6

a.-ında 30b/8

a.-ını 43a/8

a.-larımızı 35a/9

a.-ların 35a/1, 35a/12

a.-larından 35b/3

a.-lularu 36a/1

a.-u 36a/1

ayır- : ayırmak

a.-urlar 58a/2

ayıt- : söylemek

a. 30b/1

a.-dı 11b/1, 20b/11, 20b/3,
29b/7, 30a/6, 84a/2, 87b/10,
87b/11, 87b/12, 87b/13, 88a/10,

88a/12, 88a/12, 88a/2, 88a/2,
88a/4, 88a/4, 88a/6, 88a/7,
88a/9, 88b/1, 88b/1, 88b/3,
88b/3, 89b/1, 89b/12, 89b/4,
8a/7, 90a/9, 91a/12, 91a/2,
91a/3, 91a/5, 91a/7, 91a/9

a.-dik 30a/3

a.-dılar 11a/12

a.-madu mı

ayrılığ :ayrılık

a.-a 17a/10

ayrılık :ayrılık

a. 75b/11

ayrıl- :ayrılmak,

uzaklaşmak, terketmek

a.-mak 43a/12

a.-mayasız 73a/2

a.-mayavuz 3a/2

a.-mazsız 69a/6

a.-up 76b/3

ayru :ayrı

a. 76b/2

a.- 75b/12

az :az, çok olmayan.

a. 32b/5, 34b/8, 38a/8,
49b/2, 60a/9, 62a/5, 85b/3

a'zā :(Ar.) üye,organlar

a.-ları 57b/12, 73a/13

a.-larına 57b/11

a.-ları uz 61a/3

a.-sı 83b/10

a.-sına 54a/4

a.-sını 64b/4

'azāb : (A)azap,işkence

a. 5b/10, 16b/13, 17b/5,
18a/5, 19a/4, 19b/6, 21b/3,
22b/7, 25a/13, 25b/3,26a/7,
26a/9, 28a/1,28a/3, 28a/6, 28b/8,
33b/3, 41a/10, 48a/4, 49a/10,
49a/9, 49a/9, 52a/1, 53a/13,
53b/4, 60b/10, 64a/13, 65a/9,
66b/3, 66b/5, 67a/1, 67a/5,
67a/8, 67a/10, 67b/6, 68b/1,
71a/5, 71a/6, 71b/4, 73a/3,
76a/1, 80b/11, 80b/4, 89a/1,
89a/12

a.-a 36a/12, 36a/5, 43b/13,
66b/13, 75b/8

a.-da 73a/6

a.-dan 42b/8, 64b/12, 67a/8,
89a/10, 91b/9

a.-ı 17a/11, 35a/10, 44a/2,
44a/2, 49a/10, 64b/8, 64b/12

a.-ıdur 64b/8

a.-ımı 65a/9

a.-in 39b/4, 48b/5, 58a/8,
59b/13, 64b/2

a.-ından 21b/4, 21b/9, 22b/3,
39b/2, 87b/1

a.-ını 19b/5, 22b/4, 27a/10,
60b/12

a.-lar 53b/1

a.-lardan 43b/13

a.-ları 55a/5, 61b/6, 67b/4,
73a/6

a.-ların 22a/10, 74b/6
a.-larına 61b/9
a.-um 65a/3
a.u la 29a/11
‘azād : (Far.)
kurtulmuş, serbest
a.10a/8, 89a/4, 89b/12
a.-sız 17a/3
a.-sızlara 24b/11, 65a/6
a.-sızları 35a/1
a.-suzları 36a/2
‘azamet : (Ar.) büyüklük,
ululuk
a. 74b/10
a.-i 19b/8, 39b/13
a.-iyle 20b/3
a.-le 43a/2
a.-lü 7b/2, 56a/7
azar : (Far.) incitme, kırma
a. 42a/8
azgın : sapan, yoldan çıkan
a.-a 38a/5
a.-dan 64a/5, 68b/4
‘azīmūş-şān : şanı yüce, büyük
a. 2b/12, 20b/3, 20b/6, 23a/5,
24a/1, 27a/9, 28b/4, 29b/5,
29b/7, 33b/3, 33b/9, 36b/13,
39b/11, 45a/5, 52b/11, 53a/8,
53b/12, 62b/4, 64a/12,
62a/5, 70b/13, 89a/12
a.-a 25b/12, 52a/11, 56b/3
a.-dan 64a/13
a.-i 56b/7

a.-uñ 23b/12, 21b/8
‘aziz : (Ar.) aziz, muhterem
a.-ler 60b/13
‘azrāil : (Ar.) ölüm meleği
a. 68b/8
a. 50b/8, 68b/1, 68b/2, 70a/8,
72b/5, 75b/4, 76a/10
a.-den 10a/10

-B-

ba(ş) : baş, kafa
b. 48a/6
b.-ı 77a/3
bākī : daimi, ölümsüz
b.-sin 86b/3
bālīg : (Ar.) bülûğa eren,
erişkin
b. 34a/7, 70b/5, 73b/6
bārī : (Ar.) yaratan, yaratıcı
b. 3a/3, 4b/10, 10a/2, 10a/3,
25b/13, 30a/10, 34a/3, 35b/9,
44a/4, 44a/7, 47b/8, 48a/2,
48a/4, 50a/4, 51b/13, 52a/13,
54a/13, 60b/8, 61b/2, 71b/11,
72a/6, 78a/5
b.-nü 55a/4
b.-ye 49a/1, 71b/6
bās : pas
b. 37b/2, 37b/5, 38a/13
b.-ın 37b/11
b.-ını 37b/8
b.-ların 37b/1

ba‘dehu: (Ar.) ondan sonra

b. 26a/6

ba‘zı : (Ar.) bazı

b. 25a/7

b.-sı 34b/5

baba : baba

b. 90a/7

b.-mı 72a/11

b.-sı 72b/1, 73a/10

b.-sinu 73a/11

bağarsık : bağırsak

b.-ları 18a/4

b.-a 79b/12

bağışla- : bağışlamak

b. 35a/6, 59a/11

b.-dı 35a/12, 74a/1

b.-dum 71b/11, 72a/12, 72a/7,
74b/9

b.-madu uz 43a/1

b.-mam 43a/2

b.-maya 60b/2

b.-maz 60a/5, 65a/4

b.-mış 28b/2

b.-n 79a/4

b.-nur 10b/12, 84a/5

b.-r 55b/4

b.-rın 36a/3

b. -larlar 41a/5, 49b/6, 84a/4

b.-sun 74b/7

b.-yanları 36a/2

b.-yasın 72a/5

bağla : bağlamak

b.-dı 6a/9

b.-du 67a/11

b.- 48b/4

b.-r 27a/12

b.-yalar 60b/9, 60b/9

bahane: (Far.) bahane, sebep

b. 36a/12

bağış : (Far.) bağış, ihsan

b.40b/13, 85b/6, 9a/8

b.41b/7

bağri : (Ar.) denizle ilgili

b.-ler 53a/4

bağ- : bakmak

b. 71b/1

b.-a 68b/6, 69b/6, 71a/4,
74b/5, 76b/12, 77a/12, 79b/1,
91a/5

b.-alar 49b/1, 68a/9

b.-alum 49b/1

b.-ar 86a/1

b.-ardı 42a/7

b.-arlar 49a/4

b.-du 1 68b/7

b.-ıp 21a/6

b.-madan 2a/5, 33a/5

b.-maya 22b/10

b.-mayup 22b/9, 35a/1

b.-maz 70a/1

b.-sa 88a/3

b.-salar 44a/3

b.-u 86b/4

b.-up 6b/8, 22b/11, 24b/13,
26a/8, 42a/1, 42a/2, 48a/11,

48b/7, 49a/8, 52b/12, 56b/4,
66b/9, 75a/7, 77b/1

Bakar : bir sure ismi

b.-da 14a/1, 16b/11, 21b/10,
22a/2

bağçe : (Far.) bahçe

b.-i 26b/10

b.-ler 27a/12

b.-ları 26b/13

b.-sinden 37a/4

bal : bal

b. 51a/6

balğ : balık

b. 31b/12

b.-a 39b/6

b.-ı 31b/9

b.-un 39b/7, 40a/2

balık : balık

b. 32a/5, 39b/10, 83b/5

b.-lar 53a/4

b.-ları 56b/6

baña :ba a

b. 7b/2 13b/9, 20b/5, 26a/1,
27a/13, 27a/2, 27a/2, 27a/6,
29a/8, 29b/12, 30a/1, 30b/1,
30b/3, 30b/3, 30b/4, 30b/6,
30b/7, 48b/7, 56a/8, 57a/6,
62a/2, 62a/3, 62a/9, 63b/3,
66b/10, 67a/4, 67b/2, 71a/11,
71a/12, 74a/6, 76a/11, 76b/4,
76b/8, 77a/1, 7b/11, 81a/9, 8a/2,
91a/2

Bantaş : Cennetteki birinci
denizin adı.

b.-dur 82b/11

bardacuk: bardakcık

b.-ları 72b/13

bardağ :bardak

b.-lar 73a/1

B rī :(Ar.)yaratıcı

b. 25b/13, 30a/10, 34a/3,
35b/9, 44a/4, 44a/7, 47b/8,
48a/2, 49a/1, 50a/4, 51b/13,
52a/13, 54a/13, 55a/4, 60b/8,
78a/5

baş :basmak

b.-ar 50b/3, 83a/6

b.-ımı 11a/3, 11a/4, 11a/5,
11a/6, 11a/6

b.-up 82b/9

baş :baş, kafa

b. 22a/13, 26a/7, 79a/7

b.-72b/12

b.-dan 20b/8, 64a/4

b.-dur 86b/1

b.-ı 12b/10, 12b/13, 35b/10,
46b/3, 53a/10, 68b/3, 69b/10,
69b/9, 70a/13, 70b/3, 73a/9,
73b/10, 75b/2, 75b/2, 76b/9,
76b/9, 82b/5, 83b/10, 83b/8,
84b/3, 84b/3, 84b/5

b.-ıma 67b/3

b.-ımızı 42b/9

b.-ımızda 43b/2

b.-in 11b/1, 45a/1, 64a/6,
90a/1
b.-ı a 48a/13, 48b/9
b.-ı uza 57a/13
b.-ı uzı 35b/8
b.-ına 20b/10, 37b/13,
45a/11, 46b/12, 51b/4, 68b/7,
70b/13, 71a/2, 80a/5, 88b/13
b.-ında 73a/12, 82b/5
b.-ından 20b/2, 79b/9
b.-ını 11a/12
b.-ların 35b/12, 61a/6
b.-larına 39a/11
b.-larında 81b/6
b.-larından 74a/11
b.-laru 52a/2
başka :başka
b. 30b/10, 32b/5, 4a/12, 4a/12
başla- :başlamak
b.-dı 27b/11
b.-r 28a/11, 28a/12,
28b/10, 28b/6, 28b/8, 28b/9
b.-rlar 26b/3, 28a/10,
31b/10, 60b/10
b.-yalar 75b/3
b.-yup 79b/12
başmağ: ayakkabı
b. 74a/12
b.-ı 89b/13
bağ : batı
b.-sı 31b/11, 40b/7
b.-sına 12b/9, 12b/12
bat- : batmak,içine girmek

b.-mışlardan 2b/9
bayat :(Ar.) bayat, taze
olmayan
b. 56a/12
bayık : açık,aşık,gerçek
b. 14a/9
becid :çabuk,acele,derhal
b. 28a/1
beden :(Ar.) gövde,ten,vücut
b. 57b/7
b.-i 22a/6
b.-leri 36b/13
b.-lerinde 22a/11
be-dürüstî:(?)
b. 31a/6
beg :bey
b. 65a/2
b.-den 81b/2
b.-inün 9b/5
b.-leri 54a/12
begen- :beğenmek,
hoşlanmak
b.medi üz 61a/2
b.-meyüp 67a/11
bek :pek
b. 47a/1
bekle- : beklemek
b.-r 48b/11, 65b/11
b.-rlar 48b/13, 53b/1
b.-ye 54a/3, 5a/1
b.-yenlerü 49a/11
belā :(Ar.) bela, müsibet.

b. 40b/13, 5a/12, 63a/12,
63b/3, 65b/6, 66a/2

b.-ları 62a/1

b.-sından 40b/12

b.-sını 19b/5

b.-ya 66b/11

b.-yı 66a/13, 9a/10

belki : (Far.) ihtimal, olabilir

b. 23b/13, 43b/12, 65b/6

belli(ü) : belli, açık, bilinen

b. 65b/10, 76b/4

b.-dür 21a/12, 42a/5

belük : bölük

b.-dür 86a/13

belür- : belirlemek

b.-üp 86b/9

ben : ben

b. 14a/4, 1b/8, 20a/9, 20b/12,
20b/5, 23b/5, 27a/5, 29b/10,
29b/7, 30a/6, 30b/4, 30b/5,
30b/6, 30b/7, 30b/8, 35a/8,
35b/6, 36a/2, 43a/1, 4a/10, 4a/7,
57a/10, 62a/2, 62a/4, 62a/8,
67b/8, 68a/11, 68a/6, 69a/7,
71a/11, 71b/8, 72a/4, 72a/5,
72a/7, 77a/3, 77a/4, 78b/6, 7a/3,
90a/13, 90b/10, 90b/11, 91b/1

b.-de 38b/1, 38b/2,
74b/8, 76b/7, 8a/12, 92a/1, 92a/6

b.-den 20b/3, 29a/10,
29b/13, 44b/4, 4a/7, 66b/10,
66b/11, 66b/11, 71a/11, 76b/13,
78b/8

b.-i 20a/12, 20b/13,
20b/4, 20b/4, 20b/6, 5b/3, 69b/1,
75b/10, 75b/11, 75b/13, 76a/8,
76a/9, 76b/13, 77a/2, 77b/2,
7b/13, 81b/3, 88b/6, 88b/7,
88b/8, 90b/1

b. -im 10a/6, 11a/2,
29a/10, 30a/7, 30a/7, 35a/4,
35a/5, 42b/13, 69a/5, 88b/8, 8b/1

b.-imdür 17b/12, 66b/12

b.-imle 20b/4, 20b/4

b.-üm 18a/8, 25b/2,
30a/2, 30b/10, 30b/12, 38b/1,
44b/1, 44b/3, 4a/8, 4a/9, 65a/3,
65a/9, 66b/13, 66b/9, 69a/4,
6a/10, 71a/12, 71a/12, 74a/5,
75b/11, 76a/13, 77a/2, 8a/11,
90a/12, 9a/13, 9a/4

b.-ümle 74a/4

beñ : ben

b. 11b/11

b.-i 69b/2

b.-üm 74b/7

beñze- : benzemek

b.-mez 23b/9, 33a/6, 5a/8

b.-r 68b/5, 77a/5, 79a/11,
79a/11

beñ(i)z : insan yüzünün teninin
rengi

b.-i 27b/10

ber-civ r : şan, şöhret, servet

b. 4b/1

ber-mur d: (Far.) arzusuna
kavuşan, dileğine eren

b.-murād 48b/3

berāber: (Far.) beraber, birlikte

b. 60a/10, 64b/1, 74a/3,
87a/10, 89a/2

b. -dür 43b/12, 58b/12, 58b/6

b. -inden 36b/12

b.-lik 30a/2

berāt : (Ar.) rütbe ,nişan,
imtiyaz verildiğini gösterir belge

b.-in 13a/10, 13a/9

bereket: (Ar.) bolluk, saadet,
mutlulu

b. 21a/7, 24b/8, 40a/8, 88a/9

b.-in 48b/2, 82b/1

b.-inde 22a/11, 38b/11

b.-inden 40b/4

b.-li 49b/2

b.-ün 16a/3

beri :beri

b. 12a/6, 42b/8, 58a/3

berk :sert

b. 73a/2

berkid- :sertleştirmek,
sağlamlaştırmak

b. 79b/10

bes :(Far.) tamam,kafi

b. 12a/6, 13a/11, 14b/5,
16a/13, 16b/2, 16b/7, 16b/8,
17b/6, 18b/2, 19a/3, 19a/7,
21a/2, 22a/3, 23b/3, 24a/7,
25b/7, 26a/10, 27b/7, 28a/3,

28b/10, 29a/13, 29a/8, 29b/5,
31b/6, 41a/5, 45b/9, 46a/5,
47b/3, 52a/13, 62a/3, 62b/10,
63b/10, 64a/9, 64b/6, 65a/1,
65a/12, 66b/8, 67b/2, 69b/5,
70a/7, 72b/12, 73a/8, 74a/3,
74b/4, 77b/13, 78b/6, 80a/3,
84a/8

besle- :beslemek

b.-ye 65b/5

besmele :(Ar.) Allah adıyla
başlamak

b. 81a/8

beş :beş

b. 10b/9, 11a/5, 14a/13,
27a/4, 2b/4, 30b/3, 31a/1, 33b/7,
37a/10, 37a/12, 38b/1, 42a/6,
45b/12, 45b/5, 60a/10, 78b/1,
80a/13, 82b/11, 87a/4, 88a/10

b.-inci 7a/12 17a/10, 42a/12,
80a/10, 83a/1, 86a/7

beyān :(Ar.) anlatma,
bildirme

b. 11b/10, 12a/4, 49a/11,
49a/13, 54b/11, 54b/12, 54b/2,
60b/11, 61a/9, 62a/11, 63b/1,
70a/13, 70b/4, 70b/9, 79a/6,
7a/12, 84a/9, 86b/3, 87b/9, 9a/12

beyāz :(Ar.) beyaz,ak

b. 81b/6

beyn :(Ar.) beyin

b.-in 64a/6

beyt : (Ar.) Kabe, Allahın evi.

b.-ine 1b/10

beytül- m‘amure: (Ar.) gökte kabe hizasında Beyt-i şerif

b. 82a/8

b.-muğaddesi 82a/7

bez- : bıkmak, usanmak

b.-düm 69a/8

b.-dürmesü 41b/1

beze- : bezemek, süslemek

b.- me e 26b/2, 28a/10

b.-ndi 74b/10

b.-nmiş 75a/3

b.-nür 26b/11

b.-nürsin 28b/1

b.-yüp 53a/12

bıyar : pınar

b.-a 73a/13

bırağ- : bırakmak

b.-a 47b/5

b.-alar 29a/1

b.-asın 31a/5

b.-up 31b/10, 32a/2, 62b/6

b.-ur 22a/7

b.-urlar 37b/12, 38a/1

bırağ : bırakmak

b.-dı 32a/10

b.-dı uz 76b/13

b.-du 41b/5

b.-du ları 32a/7

b.-durdu 32a/12

b.-ma 38a/6, 91b/6

b.-miş 77a/3

b. -up 76b/11

bıyık : bıyık

b.-ları 20a/5

bî : (Far.) Olumsuzluk eki

b. 49b/6, 56b/10, 57a/5

bî-çāre : (Far.) çaresiz.

b. 78a/8

b.-ler 62a/12

bî-günāh : (Far.) günahsız, suçsuz

b. 33a/5

bî-namāz: namaz kılmayan

b. 30b/12, 30b/13, 33a/13, 33b/11, 33b/5, 41a/10

bi‘aynihi: (Ar.) Aynı, aynen, olduğu gibi

b. 36b/3

biç-: kesip düzenli hale getirmek.

b. 74b/11

big : bey

b. 9b/6

bismill ħir-rahmanir-rahīm:

(Ar.) Esirgeyen ve bağışlayan Allah adıyla.

b. 11b/2

bil- : bilmek

b. 87a/13, 87a/13

b.-di 19b/12, 29b/8

b.-dirdi 2a/8

b.-dirir 2b/2, 2b/2, 2b/3, 2b/3,
2b/4, 2b/5, 2b/6, 2b/7
b.-dü 41b/6, 41b/13, 42b/12
b.-düm 20b/11
b.-dü üz 27a/9
b.-dür 84b/1
b.-dürdi 27a/10, 27a/11
b.-dürelim 57a/8
b.-dürmedi 57a/5, 59a/6
b.-dürmedimi 65a/12
b.-dürür 17b/7, 37a/9, 41a/9,
51a/12, 82a/6, 86a/7
b.-e 25a/3, 25a/7, 63b/7
b.-enlerden 63b/4
b.-esin 10b/1, 11a/4
b.-esiz 61b/11
b.-inür
b.-medim 61a/5
b.-medük 41b/4, 41b/5,
41b/12, 42b/11
b.-mek 11a/2, 57a/7
b.-mese 89a/8
b.-meyenler 71a/7
b.-meyüp 63b/4, 89a/6
b.-mez 10b/1, 52a/9, 60a/1,
77b/8, 86b/5
b.-ü 41b/8, 43b/1, 45b/13,
46a/1, 61a/13, 65b/2
b.-üp 23b/12, 23b/12, 24a/3,
33b/5, 36b/2, 55a/2
b.-ür 23a/6, 54b/8, 5a/11,
61b/4, 70a/6, 83b/6
b.-ürdi üz 57b/2

b.-ürmisin 87b/12
b.ürse iz 87a/2
b.-ürsin 77a/8
bile : ile edatı
b. 11b/10, 39a/12
bile : dahi anlamında
b. 9a/10, 18a/3, 32b/12,
32b/12, 40b/10, 47b/10, 48a/5,
50a/10, 53a/13, 54a/8, 63b/7,
72b/2, 86a/6
billahi : (Ar.) Allah için
b. 10a/7, 13a/10, 18b/10,
25b/2, 29a/9, 33a/8, 42a/11,
43b/2, 49a/8, 59b/13, 63b/6,
70a/2, 70b/6, 73b/2, 80a/3, 9a/11
b.-i 11b/1
bin- : binmek
b. 46b/4, 4b/7, 87b/9
b.-di 21a/1
b.-e 54b/4
b.-üp 84b/2
biñ : bin sayısı
b. 19a/6, 24a/13, 25a/10,
25b/8, 26a/11, 28b/12, 2b/2,
2b/2, 2b/2, 2b/3, 32b/4, 32b/4,
33b/2, 38b/1, 39a/12, 39a/4,
39a/6, 39b/2, 3b/9, 49a/7, 50a/4,
52a/10, 53a/5, 57b/10, 60a/11,
60a/11, 62b/11, 63b/13, 63b/5,
6b/13, 72b/11, 80b/3, 80b/3,
80b/3, 82b/5, 82b/5, 82b/6,
82b/6, 83b/1, 83b/1, 83b/2,
83b/4, 83b/8, 83b/9, 83b/9,

84a/4, 84b/5, 85a/5, 87a/12,
88a/3, 88b/13, 88b/5, 89a/13,
89b/13, 89b/9, 90a/5, 90b/6,
92a/7

b.-e 81b/12

bir : bir

b. 10b/2, 10b/5, 10b/5, 10b/6,
10b/6, 11a/1, 11a/6, 11a/7,
12a/10, 12a/8, 13a/7, 13b/4,
16b/2, 16b/2, 16b/3, 16b/3,
17b/10, 17b/12, 17b/2, 18b/3,
19a/12, 19a/6, 19b/2, 20a/10,
20a/4, 20a/9, 20a/9, 20b/8,
21a/7, 22a/11, 22a/13, 22a/8,
25a/13, 25a/9, 25b/1, 25b/4,
26a/3, 27a/3, 28b/1, 28b/11,
29b/12, 2b/11, 30a/1, 30b/10,
31a/4, 31a/4, 31b/3, 32b/2,
32b/6, 32b/7, 33a/12, 33a/13,
33a/13, 33a/5, 33a/5, 33a/5,
33a/6, 33b/1, 33b/5, 33b/5,
33b/6, 33b/6, 33b/7, 34b/10,
34b/11, 34b/7, 35a/3, 35b/2,
36b/10, 37a/1, 37a/11, 37a/11,
37a/9, 39a/4, 39a/6, 39b/10,
39b/12, 40a/11, 40a/3, 42a/12,
42b/12, 42b/7, 42b/8, 42b/8,
42b/9, 43b/10, 43b/10, 43b/12,
44a/1, 44a/1, 44a/1, 45b/13,
46b/4, 47b/10, 48a/8, 48b/11,
48b/11, 4a/4, 4a/8, 4a/9, 4b/12,
4b/7, 50a/2, 50b/1, 50b/2, 51a/1,

51a/1, 51b/11, 51b/12, 52a/10,
52a/2, 53a/7, 53a/7, 53b/12,
53b/12, 54b/11, 54b/11, 54b/13,
54b/7, 54b/7, 55a/3, 56b/3,
57a/1, 57a/6, 57b/9, 58a/1,
58a/5, 58a/5, 58b/11, 58b/4,
58b/5, 59a/7, 59a/7, 59a/8,
59a/8, 59b/12, 59b/2, 59b/7,
59b/9, 59b/9, 5b/5, 5b/5, 60a/12,
60a/13, 60a/6, 60a/7, 60a/8,
60a/8, 60b/3, 60b/9, 61a/11,
61a/6, 61a/8, 62b/4, 62b/4,
63b/13, 63b/4, 64b/13, 64b/13,
65a/3, 67a/3, 67a/8, 67a/8,
67b/2, 68a/1, 68a/6, 68b/12,
68b/13, 68b/2, 68b/3, 68b/3,
6a/5, 6a/5, 6a/6, 6b/9, 70b/5,
70b/9, 71a/1, 71a/1, 72b/3,
72b/5, 72b/6, 72b/9, 74a/6,
75a/2, 75a/5, 75a/7, 75a/7,
75a/8, 75b/11, 75b/12, 75b/8,
76a/5, 76a/6, 76b/1, 76b/12,
76b/3, 77a/1, 77b/4, 77b/6,
78a/10, 78a/4, 78a/6, 78b/3,
79a/12, 79a/6, 7a/5, 7a/6, 7a/6,
80a/2, 80a/8, 80b/7, 80b/7,
81a/1, 81b/12, 81b/9, 82a/1,
82a/2, 82a/3, 82b/11, 82b/12,
82b/7, 83a/3, 83a/4, 83b/11,
83b/11, 83b/11, 83b/12, 83b/4,
83b/5, 83b/7, 84a/13, 84a/13,
84b/1, 84b/10, 84b/3, 84b/8,
84b/9, 84b/9, 85a/11, 85a/5,

85a/5, 85a/6, 85a/7, 85b/10,
85b/4, 85b/5, 85b/9, 86a/1,
86a/1, 86a/5, 86a/6, 86b/1,
86b/3, 86b/4, 86b/5, 87a/13,
87a/3, 87b/10, 87b/10, 87b/2,
87b/2, 87b/3, 87b/5, 87b/5,
87b/7, 87b/9, 88a/7, 88a/7,
88b/12, 88b/13, 88b/4, 88b/8,
89a/1, 89a/1, 89a/12, 89a/3,
89a/4, 89a/9, 89b/7, 89b/7,
89b/8, 8b/7, 90a/1, 90a/10,
90a/12, 90a/2, 90a/3, 90a/7,
90a/9, 90b/1, 90b/3, 90b/5,
90b/7, 92a/1, 92a/2, 9a/4, 9b/12,
9b/5, 9b/5

birbiri :birbiri

b. 78a/1

b.-mizi 76a/6

b.-ne 38a/5, 73b/5

b.-nü 84b/6

b.-lerine 24a/12

birer :birer

b. 26b/11, 37b/10, 4a/12,
4b/10, 4b/10, 53a/12, 54a/6, 6a/4

bir :biri

b. 17a/7, 34a/8, 37a/11, 3b/5,
41b/7, 47a/10, 47a/10, 47a/11,
47a/8, 47a/9, 50a/9, 51b/10,
51b/6, 51b/6, 53a/6, 53b/7,
5b/13, 68b/3, 6a/1, 73a/12,
73a/12, 73b/9, 75a/5, 75a/6,
77a/10, 77b/10, 77b/11, 77b/5,
77b/6, 79a/12, 79b/3, 7a/2,

80b/2, 83a/11, 83a/12, 83a/12,
83a/8, 83a/8, 84b/6, 84b/6,
86a/4, 86a/6, 86b/1, 86b/1,
86b/2, 86b/2, 86b/2, 86b/7,
86b/7, 86b/7, 86b/8, 86b/8,
86b/8, 86b/8, 8b/8, 91b/2, 91b/2,
91b/3, 91b/3

b.- üze 65b/7

b.-nden 37a/11

b.-ne 59a/12, 60a/11, 87a/12

b.-ni 27a/7, 33a/6, 77b/4

b.-nün 52b/8, 80b/2

b.-nü 37a/10, 37a/10, 53b/6,
61b/3, 79a/10, 83a/3

b.-si 27a/7, 37a/9, 61b/12,
72a/13, 72b/1, 77a/6, 86b/1,
86b/1

b.-sin 89a/4

birkaç :birkaç

b. 48b/11, 91b/5

birle :ile, birlikte beraberce

b. 18b/5, 19b/9, 20a/1,
20a/10, 20a/4, 30a/8, 55a/1,
55a/13, 63a/13, 64a/3, 74a/13,
80a/2, 82a/13, 8b/3

birlik :birlik

b.-in 2a/8

b.-ine 28b/3

b.-gün 33a/3

biş :beş sayısı

b. 77b/10

biş- :pişmek

b.-en 51a/8

b.-üp 73a/13
b.-ürse 89b/7
bit- :bitmek, bitkinin
yeşermesi, bitmek, sona ermek
b.-en 80a/10
b.-ince 54b/8, 65b/11
b.-meye 39a/2
b.-ürmek 43a/3, 43a/5
biti :biti, günah ve
sevabların yazıldığı defter
b. 13b/5
b.-lerimiz 3a/11
b.-nü 13b/5
b.-si 24b/4
b.-sin 58a/11, 58a/13, 59a/5
b.-sinde 58b/4, 59b/2, 59b/6,
60a/2
bitişince: bir araya gelince
b. 63a/10
biz :biz
b. 3b/13, 11a/1, 11a/9, 14b/4,
20a/5, 22b/1, 24a/1, 24a/5,
25b/11, 26a/2, 30a/3, 31a/2,
32a/13, 35b/4, 39a/2, 41b/12,
41b/4, 42a/3, 42a/4, 42a/5,
42b/13, 44b/7, 47a/7, 47b/5,
48b/9, 49b/4, 50a/10, 57a/8,
5a/3, 5a/3, 70b/4, 72b/2, 9b/12
b.-den 27b/12, 43b/2, 4a/6
b.-e 10b/12, 35a/10, 38b/9,
43a/10, 45b/1, 65b/3, 66a/13,
75a/6, 79a/1, 88b/12

b.-i 23a/4, 23a/9, 27b/11,
2a/2, 2b/11, 2b/12, 32a/9, 33a/2,
34b/11, 38b/7, 3a/7, 3b/10,
41b/3, 41b/6, 54a/8, 58a/9, 5a/4,
66a/13, 77a/7, 78b/13, 88b/9
b.-im 2a/4, 6a/4, 72b/2
b.-üm 23b/6, 25b/5,
42b/4, 43b/1, 49a/3, 52b/9,
72b/2
bizeğ :süslenen yer
b.-de 79a/7
bizen- :bezen-,süslen-
b.-ürler 37b/1
biz : bezmek, usanmak
b.-miş 28b/2
boğaz : boğaz
b.-ına 66b/10
bol : bol,çok
b. 24b/10, 32b/10, 32b/10
borc :borç,ödenmesi
gereken şey
b.-ı 39a/3, 39a/5
boş :boş,dolu olmayan
b. 67a/8, 87a/10, 87a/13,
87b/2, 92a/2
boy :boy
b.-ı 81b/9
b.-ları 79a/10
b.-una 11a/8
b.-unı 79a/8
boyun :boyun
b. 61a/10, 63b/1

b.-ına 48a/7, 51b/11, 52b/8,
60b/9, 61a/8

b.-u 84b/8

b.-umuzda 3a/12

b.-u a 10a/7

b.-una 13a/9, 48b/8, 52a/2

boynuz : boynuz

b.-ı 68b/13

boz- :bozmak, tahrif etmek

b.-mayup 53b/5

b.-ulma a 28b/6

b.-up 40a/3

böcecük: böcekcik

b.-lere 50b/6

bög(ü)r: böğür

b.-ine 79b/10

bölüg :bölük, kısım

b.-i 87b/1, 87b/2

bölük : bölük, kısım

b. 75a/3, 87b/1

böyle : böyle

b. 14b/1, 18a/4, 24b/2, 24b/3,
38b/8, 39a/7, 41a/8, 43b/5,
45a/5, 47a/13, 4b/11, 54a/2,
59a/10, 62a/7, 67a/3, 73a/13,
77b/3, 79a/6, 81a/7, 82a/5,
85a/2, 87b/4

b.-ce 62a/12, 75b/6, 84a/1

b.-cedür 73b/6

b.-dür 32b/5, 66a/7, 83b/1,
84b/6

bu

b. 10a/13, 10b/12, 10b/3,
10b/4, 10b/6, 11a/10, 11a/10,
11a/9, 11b/1, 11b/12, 11b/12,
12a/3, 12a/7, 12a/8, 12b/12,
12b/7, 13a/11, 13a/4, 13b/10,
13b/11, 13b/11, 13b/13, 13b/4,
14a/13, 14a/6, 14a/7, 14b/10,
14b/12, 14b/9, 15a/2, 16a/11,
16a/7, 16a/8, 16a/9, 16b/2,
17a/2, 17a/5, 17b/6, 18a/11,
19b/12, 1b/4, 1b/6, 20b/1,
21a/10, 21a/4, 22a/4, 22a/5,
22a/7, 22b/1, 22b/4, 22b/5,
22b/6, 22b/7, 23b/11, 23b/3,
23b/4, 23b/6, 25a/12, 25b/13,
26a/4, 26b/1, 26b/10, 28b/12,
28b/13, 28b/6, 29a/13, 29a/2,
29a/5, 29b/8, 2b/7, 30a/4, 30a/8,
30b/11, 31a/3, 31b/2, 33b/10,
34a/12, 34b/11, 34b/12, 34b/12,
35a/11, 35a/13, 35b/11, 35b/2,
35b/6, 36a/9, 36b/11, 37a/13,
37a/5, 37a/6, 37a/7, 37a/8,
37a/8, 37b/7, 38a/13, 38a/2,
38a/4, 38a/4, 38b/1, 39a/13,
39a/3, 39a/8, 39b/12, 39b/12,
39b/13, 39b/13, 39b/4, 39b/6,
39b/7, 39b/8, 40a/1, 40a/10,
40a/3, 40a/4, 40a/4, 40a/6,
40b/1, 40b/10, 40b/10, 40b/12,
40b/5, 40b/6, 40b/7, 41a/1,
41a/2, 41a/3, 41a/6, 41a/9,
41a/9, 41b/12, 42a/5, 43b/12,

43b/13, 43b/6, 43b/8, 44a/12,
44b/11, 45a/11, 46a/10, 46a/2,
46a/5, 46a/6, 46a/7, 46b/2,
47a/10, 47a/10, 47a/11, 47a/5,
47a/9, 47a/9, 47b/11, 47b/13,
47b/4, 47b/7, 48a/10, 48a/12,
48a/2, 48a/2, 48b/1, 48b/10,
48b/12, 48b/12, 48b/13, 49a/3,
49a/5, 49b/4, 49b/5, 4a/10, 4a/8,
4b/11, 4b/2, 4b/5, 4b/6, 50a/13,
50b/11, 50b/12, 50b/13, 50b/2,
50b/3, 50b/5, 50b/7, 50b/8,
51a/10, 51a/10, 51a/12, 51a/4,
51a/5, 51a/7, 51a/9, 51b/3,
51b/5, 51b/8, 52a/13, 52a/3,
52a/6, 52b/1, 52b/4, 52b/5,
52b/7, 53a/5, 53b/10, 54a/12,
54a/13, 54a/13, 54a/2, 54a/9,
54b/11, 54b/13, 54b/2, 54b/5,
55a/1, 55a/11, 55a/2, 55a/7,
55a/8, 55a/9, 55b/1, 55b/12,
55b/12, 55b/13, 55b/6, 55b/7,
56a/2, 56a/4, 57a/12, 57a/5,
57a/6, 57b/10, 57b/12, 58b/6,
5a/1, 5a/10, 5a/13, 5a/2, 5a/3,
5a/4, 5a/5, 5a/7, 5a/8, 60b/2,
60b/8, 61a/10, 61a/12, 61a/12,
61a/12, 61a/13, 61a/4, 61a/6,
61a/7, 61a/9, 61a/9, 61b/2,
61b/6, 61b/8, 62a/10, 63a/13,
63a/2, 63b/1, 63b/6, 64a/11,
64a/13, 64b/3, 65a/1, 66a/13,
66b/12, 66b/5, 66b/7, 66b/7,

66b/9, 67a/1, 67a/10, 67a/2,
67a/3, 67b/4, 67b/5, 67b/7,
68a/13, 68a/13, 68a/9, 68b/11,
69b/5, 69b/8, 6a/6, 6b/4, 71a/6,
71b/8, 71b/9, 72a/10, 72a/11,
72a/12, 72a/12, 72a/2, 72b/11,
72b/12, 73a/1, 73a/8, 73a/8,
73b/6, 74a/1, 74a/10, 74a/3,
75a/10, 75a/2, 75a/5, 75b/9,
76b/10, 76b/5, 77a/12, 77a/2,
77a/7, 77a/9, 77b/1, 77b/1,
77b/7, 77b/9, 78a/7, 78b/10,
78b/13, 79b/1, 79b/1, 79b/2,
79b/5, 7a/1, 7a/10, 7a/3, 7a/4,
7b/1, 7b/3, 7b/7, 7b/7, 7b/9,
80a/1, 80a/11, 80a/13, 80a/8,
80b/1, 80b/10, 80b/10, 80b/13,
80b/3, 80b/8, 81a/1, 81a/3,
81b/10, 81b/10, 81b/11, 81b/12,
81b/12, 81b/13, 81b/4, 81b/5,
81b/7, 81b/9, 82a/10, 82a/10,
82a/11, 82a/12, 82a/3, 82a/5,
82a/6, 82a/6, 82a/9, 82b/12,
82b/13, 82b/13, 83a/1, 83a/11,
83a/13, 83a/2, 83a/2, 83a/4,
83a/4, 83b/12, 84a/10, 84a/12,
84a/2, 84a/5, 84a/6, 84a/8,
84b/2, 85a/2, 85a/5, 87a/1,
87a/11, 87a/12, 87a/2, 87a/6,
87a/6, 87a/7, 87b/3, 87b/4,
87b/7, 87b/8, 89a/1, 89a/1,
89a/2, 89a/2, 89a/6, 8a/1, 8a/10,

8a/11, 8a/12, 8a/3, 8a/4, 8a/8,
8b/11, 90a/3, 92a/3, 9a/12

b.-dur 23b/3, 54b/13, 78a/7,
81a/9, 86a/5, 86a/5, 86a/6,
86a/6, 86a/7, 86a/8, 87b/13,
90b/12

b.- a 35a/10, 37a/9, 53b/3,
60b/3, 88b/13

b.-nca 25b/7, 2b/7,
35b/3, 44b/3, 55a/2, 55a/4,
55a/5, 58a/6, 66a/13, 67b/5

b.-nda 41b/13, 42a/5,
42b/12, 42b/13, 43a/2, 49b/8,
59a/11, 64a/2, 64b/2, 72b/10,
77a/

b.-ndan 10b/13, 27a/5,
37a/8, 41a/8, 47a/11, 52b/6,
5a/1, 70b/4, 77b/3, 79a/6, 82a/5,
88a/2, 88a/6, 8b/3

b.-nı 37a/1, 37a/4, 48b/13,
57b/9, 58b/8, 67a/5, 71b/8,
72a/8, 75a/6, 75b/5, 77a/1,
81a/6, 89a/8

b.-nlar 19b/7, 26b/7, 31a/13,
33a/6, 35b/12, 35b/3, 35b/7,
35b/9, 41a/1, 48b/4, 50b/1,
52b/7, 56a/6, 57b/9, 60a/3,
60b/4, 61b/12, 64b/2, 73a/4,
77b/1, 77b/13, 78b/1, 85b/6

b.-nlara 22b/5, 29b/6, 38b/5,
83a/11

b.-nlardan 31a/12, 46a/2,
74a/3, 91b/4

b.-nları 22b/2, 27a/3, 35b/13,
54b/1, 54b/12, 56b/4, 61b/7,
64b/1, 64b/11, 75a/4, 80b/5

b.-nlarun 70b/12

b.-nları 17a/4, 33a/6,
51b/10, 57a/3, 58a/1, 58b/11,
63b/5, 64b/1, 71a/6, 73b/9,
75a/3, 77b/4, 79a/12, 79a/9,
89a/4

b.-nu 25a/13

b.-nu 1b/7, 23a/8, 23b/12,
47a/7, 50a/13, 51a/11, 52b/10,
52b/9, 53b/12, 57a/2, 57b/13,
76a/5, 78b/6

b.-nunla 25a/13

budağ : budak, dal

b.-ında 52b/13

Buḥārī : buharalı ünlü hadisçi
ve kitabı

b. 2a/13

b.-de 31b/5, 46b/6, 67b/11,
68a/2, 68a/8

buğa: hayvanın ayağına
vurulan köstek

b.-ları 28b/8

buğa : hayvanın ayağına
vurulan köstek

b.-ları 28a/9

bul- : bulmak

b.-alar 55a/8, 65a/10

b.-am 75b/7

b.-amaya 73b/4

b.-avuz 6a/12, 6a/13

b.-dı 30a/5
b.-du ı 12a/12
b.-du 38b/8, 41b/5, 42a/4,
42a/6, 42a/6, 42b/5, 43b/2
b.-du 80a/4
b.-ıca 48a/9
b.-ınan 39b/3
b.-ınanlara 52b/1
b.-ındılar 40b/6
b.-muş 89a/1
b.-sa 16a/3
b.-salar 34a/7, 47b/3, 52b/1
bulun-
b.-salar 47b/10
b.-u 34b/11
b.-una 50b/6, 8a/3, 9a/2
b.-unalum 22b/2
b.-unan 51b/1
b.-unanlar 39a/9, 82a/12
b.-unanlara 15a/4
b.-unanları 39a/11, 41a/6
b.-unanları 40b/13
b.-andı 61b/8
b.-undu 48a/2
b.-unma 15a/5
b.-unmadun 25a/11
b.-unmaya 56a/10, 56a/9,
77b/6
b.-unmayavuz 2b/10
b.-unmaz 31a/13
b.-unsa 19a/13, 19b/3, 51a/4,
51a/4, 52b/5, 73b/8
b.-unuca 9a/10

b.-unurlar 32a/1
b.-unursa 17a/4, 62b/1
b.-up 12b/5, 47b/2
b.-ur 12a/11, 28b/13, 69b/8
b.-urlar 19b/7, 36b/4
bulaş- :bulaşmak
b.-up 2b/9
bulud :bulut
b.-u 85a/13, 85b/1
buluş- :buluşmak
b.-up 73b/4
b.-urlar 38a/5
bulut : bulut
b.-dan 85b/1
b.-lar 85a/10, 85b/10, 85b/4
b.-lara 85b/5, 85b/9
b.-lardan 85b/2
b.-lardur 85a/13
b.-ları 85b/10
buğar : pınar
b. 72b/12, 73a/12
b.-ı 72b/12
Burāk : (Ar.) Hz.
Muhammed'in miraca çıkarken
bindiği şey, binit
b. 4b/10, 50a/6, 84b/1
b.-a 54b/4
b.-lar 53a/2, 78a/2
b.-ları 26b/5, 26b/12, 54a/7
bura :bura
b.-dan 39b/9
bur(u)n: burun
b.-ı 64b/3, 84b/4

b.-undan 21a/5, 68b/4
b.-larından 77a/5
buyruğ : buyruk, emir
b.-in 26a/3, 27a/1, 45b/11,
45b/12, 88a/1
b.-un 15a/7, 16a/2
b.-unca 55b/1
buyruk: buyruk, emir
b.-larına 55b/2
buyur-: buyurmak, emretmek
b. 89b/4
b.-dı 2a/13, 90b/13, 90b/3
b.-du 11b/9, 16a/2, 44a/7,
71a/10, 90b/10
b.-du ı 9b/10
b.-du umdan 9a/4
b.-du ları 2b/8
b.-mışdur 31b/2
b.-muşdur 22a/8, 55a/10
b.-ur 14a/1, 14a/8, 14b/8,
15a/1, 15a/7, 16a/13, 16a/2,
16a/7, 16b/11, 16b/6, 17a/1,
17b/1, 18a/13, 18a/7, 18b/13,
18b/7, 21a/10, 21b/10, 21b/5,
22a/2, 22b/11, 23a/10, 23a/12,
23a/2, 23a/6, 23b/3, 31b/5,
32b/5, 56a/3, 63a/2, 63b/8,
64a/1, 64a/8, 66a/7, 79a/5, 85b/7
b.-urlar 16b/1, 43b/10
b.-ursız 87b/10
bühtān :(Ar.) bühtan, iftira,
yalan
b. 58b/10

b.-dan 22b/13
b.-dur 59a/10
bükil- : bükül-
b.-ür 64a/8
büsbütün: tamamen
b. 51a/13
bütün : bütün, hepsi
b. 2a/12, 84a/10
büyük : büyük
b. 84b/7
b.-de 12a/10
b.-lügü 87a/10
-C-
cā'iz :(Ar.) dinen uygun
olan
c. 10a/2, 18b/6, 25a/5,
33a/13, 49b/8, 91b/4
c.-dür 34b/3, 72b/7
cāmi' :(Ar.) İslamiyette
toplanılıp ibadet yapılan yer
c. 43b/11, 43b/11
cān :(Far.) can, ten, ruh
c. 17a/11, 3a/1, 43a/13,
43b/1, 43b/3, 54a/13, 57a/12,
5b/7, 63a/12, 63b/11, 67a/9,
71a/12, 71a/7, 71a/8, 72b/6,
73b/1, 73b/10, 75a/1, 75a/12,
75b/4, 75b/4, 75b/9, 76a/2,
76a/8, 76b/10, 76b/9, 76b/9,
78a/2, 78b/11, 79b/12
c.-ı 36b/12, 47b/13, 51a/8,
53a/13, 54b/2, 64a/11, 64b/3,

66b/10, 66b/13, 70a/10, 70a/13,
70a/9, 72b/8, 74b/5, 75b/2,
78a/7, 78b/10, 79a/1
c. -ım 11a/2
c. -ızı 41b/5
c. -ımız 11a/13
c. -ın 62b/7, 64a/3, 64a/7,
71a/9, 71b/3, 71b/5, 72a/1,
72a/10, 72a/5, 72a/8, 72b/5,
72b/7, 74a/4, 78a/8, 80a/2
c.-ı 72a/9
c.-ı uzun 31a/11
c.-ına 54a/12, 80b/9, 81a/2
c.-ını 18b/11, 30b/7, 38a/3,
49a/10, 49a/7, 50b/12, 54a/2,
54a/9, 63b/12, 63b/12, 64b/1,
65a/10, 70a/12, 72b/9, 73a/8,
75b/1, 78a/11, 78a/9, 79a/1,
79b/13
c.-lar 46a/10, 51b/1, 52a/8,
73a/5, 84b/13
c.-lara 78b/6
c.-ları 21b/2, 36b/11, 46a/8,
47a/6, 70b/3
c.-ların 36b/13, 68a/7, 78b/4
c.-larına 51a/9
c.-larun 82a/10
c.-un 72a/2
c.-u 65b/11
cāriye : (Ar.) cariye,
hizmetçi, köle kız
c. 66a/12
c.-ler 53b/13

c.-m 74b/10
c.- üzden 27a/6
c.- üze 57b/3
c.-si 74b/1
c.-sin 48b/3
c.-sine 18a/9, 59b/10, 60b/2,
76b/12
c.-sini 18a/11
canavār: (Far.) canavar
c. 83a/9
c. 81b/8
c.-lar 86b/13
c.-lara 80a/10, 80a/11, 83a/9
c.-larına 81b/13
c.-lara 66a/5
c.-lardan 66a/3
cazu : (Far.) cadı, büyücü
c.-lardan 66a/3
cebrāil: (Ar.) Cebrail,
peygamberlere vahiy getiren
melek
c. 44a/13, 44a/7, 50b/8,
55a/13, 64a/10
c.-i 13a/5 14a/5
Cebrīl : (Ar.) Cebrail,
peygamberlere vahiy getiren
melek
c. 55a/13
cefā : (Ar.) eziyet, incitme
c.-yı 42a/5
cehennem: (Ar.) cehennem
c. 10a/4, 13a/10, 16b/10,
18a/1, 21a/12, 22a/9, 26a/10,

26a/4, 27a/10, 28a/13, 28a/4,
34b/10, 34b/11, 35a/13, 35b/10,
35b/10, 35b/11, 35b/7, 38a/2,
39b/12, 3a/4, 42a/5, 44b/13,
49a/10, 49a/12, 49a/3, 49a/8,
49b/13, 50a/6, 54b/1, 5b/10,
60b/10, 70b/1, 70b/7, 73a/2,
79a/7, 81b/7, 85a/4

c.-de 28b/1, 30a/13, 89a/13

c.-den 2a/3, 36a/13, 70b/2

c.-e 10a/7, 17b/1, 23b/8,
24a/3, 25a/11, 26a/8, 28a/1,
28a/8, 30b/8, 31a/3, 32b/12,
34b/10, 34b/11, 34b/9, 3a/9,
3b/4, 41a/13, 41a/8, 49a/10,
53b/2, 60b/9, 70b/3, 73b/5,
80a/2, 80b/4, 84a/5, 87b/2

c.-lik 17b/8

c.-liksin 25a/3

c.-ü 26a/10

celāl :(Ar.) büyüklük, ululuk

c.-im 88b/12

c.-indedürler 37b/7

c.-uh 35a/11, 74b/10

c.-üm 20a/11, 29a/12, 29a/6,
35b/6, 36a/2, 45a/8, 72a/11,
72a/7

celle :(Ar.) "yüce ve aziz
olun" (Allahu teelayı yüceltmek
için kullanılır.)

c. 2a/8, 35a/11, 74b/10

cemā'at:(Ar.) Ortak bir gaye
için bir araya gelen insan
topluluğu

c. 32a/2, 32a/9, 32b/3

c.-i 32a/8

c.-le 32b/4

cemāl :(Ar.) güzellik

c.-in 44a/4, 71b/2, 80b/12

c.-ine 82a/9

cemī'

c. 4b/13, 12a/9, 13a/5,
17a/12, 17a/12, 17a/12, 18b/13,
22b/5, 2a/7, 3a/5, 50b/10,
50b/11, 51a/9, 54a/4, 56b/11,
56b/13, 60b/7, 61a/1, 66b/3,
6b/4, 71b/7, 72a/4, 74a/8, 74b/7,
78a/7, 80b/12, 81a/5, 87b/5,
90a/11

c.- n 74b/6

c.-sinün 26b/4

cenāb : (Ar.) hazret, "şeref,
onur, büyüklük" bildiren terim

c.-ı 30a/10, 35b/9, 44a/4,
44a/7, 49a/1, 4b/9, 50a/4,
51b/13, 52a/13, 55a/4, 71b/11,
71b/6, 72a/6, 74a/7

ceng :(Far.) savaş vuruş

c. 88b/4

c.-inden 29b/3

c.-ine 30a/2

cennet :(Ar.) cennet

c. 10a/4, 10b/12, 12a/6,
13b/12, 16b/10, 17b/7, 19a/10,

19a/11, 19a/13, 19a/9, 21a/11,
21b/1, 21b/7, 22a/9, 24a/5,
24b/6, 25b/10, 25b/11, 25b/9,
26a/1, 26a/11, 26b/7, 27a/10,
27a/2, 27a/6, 27b/1, 27b/10,
27b/8, 29b/13, 33b/9, 35b/13,
36b/5, 36b/9, 37a/4, 39b/12,
3a/4, 3b/3, 41a/7, 46a/6, 47a/2,
47a/4, 47a/7, 47b/10, 47b/13,
47b/3, 47b/6, 48a/11, 48a/7,
48a/8, 48a/9, 48b/10, 48b/6,
49a/1, 49a/12, 49a/2, 49a/3,
49a/4, 49a/7, 4b/1, 54b/1, 54b/2,
5a/13, 5b/11, 64b/5, 70b/10,
71a/13, 72a/1, 72b/3, 74a/1,
74b/3, 74b/8, 75a/11, 80b/5,
81b/3, 82b/2, 84a/9, 84b/7,
85a/1, 85a/2, 85a/3, 87b/2
c.-i 26a/2, 84b/11
c.-de 15a/4, 25b/4, 26b/4,
29a/7, 36b/10, 36b/9, 50a/4,
50b/4, 74b/4, 81b/6, 82b/3,
84a/6, 87a/13, 87a/3, 87b/2,
90b/2, 91a/12
c.-dedür 84a/8
c.-den 11b/10, 12a/5, 12a/6,
12a/8, 31b/7, 39a/11, 45b/8,
49a/5, 70b/13, 71a/1, 72a/13,
87a/6
c. -dür 53b/4
c. -e 12b/5, 18b/12, 21a/10,
21b/2, 22a/10, 24b/12, 24b/13,
24b/7, 25b/9, 26a/13, 26b/2,

26b/6, 27a/13, 33b/11, 35b/13,
36a/13, 36b/11, 37a/1, 38b/6,
41a/7, 47a/12, 47a/8, 47b/10,
47b/8, 48a/1, 48a/3, 49a/6,
49a/7, 54a/13, 54a/8, 54b/4,
5a/6, 5b/9, 60a/12, 70a/12,
72a/9, 74b/1, 74b/2, 75b/1,
78a/11, 78b/7, 7b/6, 80b/5,
82b/2, 84a/11, 87b/2, 89a/13,
8b/3, 90a/6
c.-i 28a/3, 79b/6
c.-ime 84a/9
c.-imi 27b/6
c.-in 30a/11, 80b/12
c.-ler 74b/10
c.-sin 50a/10
c.-te 72b/3
c.-ten 75a/2
c.-ün 27b/7, 81b/8
c.-ü 84b/10, 84b/11, 84b/12,
84b/8
cevāb :(Ar.) cevap, karşılık
c. 3a/3, 12b/4, 34a/11, 50b/2,
57a/10, 57a/12, 57a/9, 57b/10,
57b/9, 60b/7, 77a/10, 77a/12,
77a/13, 77a/9, 77b/9
c.-ımız 25b/5
c.-ına 50b/2
c.-ını 12b/3, 50b/1
cevāhir:(Ar.)cevherler, elmaslar,
kıymetli taşlar
c. 53b/6, 75a/8
c.-den 83b/10, 84b/9

c.-ler 53a/2
cevher : (Ar.) elmas, değerli taş
c.-dendür 37a/10
cezā : (Ar.) ceza, karşılık
c.-da 41b/5
c.-mızı 42b/5
c.- uzi 27b/3, 58a/10
c.- uzu 27b/5
c.-sın 55b/11, 55b/9, 89a/11
c.-sını 19a/11
cididi : cididi
c. 49b/11
cigerpāre: (Far.) ciğer, bağır
c.-miz 72b/2
cihān : (Ar.) dünya
c. 38b/12, 38b/12, 5b/12
c.-a 57a/6
c.-da 8a/9
c.-ı 51a/13, 75a/4, 75b/9
cilā : (Ar.) parlatıcı
c.-landurur 37b/1
cimā' : (Ar.) cinsel ilişki
c. 61a/10
cin : (Ar.) cin
c.-ler 28b/13
cins : (Ar.) tür, asil, soy
(sadece hayvanlar için)
c. 61a/11
civār : (Ar.) taraf, yakın, komşu
c. 7b/10
c.-ı 4b/1

coş- : coşmak
c.-a 71b/2
c ş : (Far.) coşma, kaynama
c. 81b/10
cuh d : (Ar.) Yahudi
c. 20a/7
c.-ları 17b/11, 18a/7
cum'a : (Ar.) cuma (gün)
c. 73a/4
c.-larda 76a/1
c.-sı 80b/13
cümle : (Ar.) bütün, hep, birlikte
c. 12b/7, 13a/6, 14a/13, 19b/2, 22a/10, 28b/6, 29a/12, 31a/7, 33b/11, 35a/8, 35b/6, 36b/13, 39a/5, 39b/12, 39b/12, 40a/5, 40a/5, 41b/2, 43b/8, 44a/12, 44a/12, 44a/13, 44a/4, 44b/1, 46a/8, 50b/3, 51b/2, 56a/5, 56b/11, 56b/6, 57b/11, 57b/12, 57b/4, 61a/3, 61a/4, 61b/2, 62b/6, 63a/2, 63a/9, 64b/10, 68a/9, 68b/6, 70b/12, 71b/13, 72a/1, 72a/7, 74a/1, 74a/8, 7a/10, 81a/6, 83b/5, 84b/12
c.-den 78a/12, 88b/6
c.-müze 55a/8
c.- üzü 35b/6
c.-nü 35b/4, 52a/7, 87b/7

c.-si 25a/4, 26b/2, 26b/7,
28b/9, 35b/1, 35b/7, 51b/1,
58b/12, 66a/4, 70a/11

c.-sin 56a/6, 57b/8

c. -sine 71b/7

c.-sini 22a/12, 63b/3

c.-sinün 26b/10, 28a/8

c.-sinü 49b/12, 57b/13

c.-siyle 2b/7

-Ç-

çağır :çağırmaq, davet
etmek, seslenmek

ç. -a 71a/7, 76a/13, 76a/3,
76b/12

c.-anlardan 63b/5

ç.-asın 65b/6

ç.-du da 90a/2

c.-ınca 91b/3

ç.-ışalar 35a/10, 58a/9

ç.-ışurlar 43b/4

ç.-up 16a/1, 16a/5, 26a/1,
26a/6, 27b/8, 58b/1, 59a/9,
67b/7, 68a/6, 75b/6, 75b/9, 76a/2

ç.-ur 14b/9, 15a/6, 37a/2

ç.-urlar 50a/12

çağrış- : çağrışmaq,
duyurmaq, ilan etmək

ç. 41b/2

c.-şup 75a/13

ç.-şurlar 50b/11

çalğı : çalgı

ç.-dur 61b/11

çalış- : çalışmaq

ç. 49b/2, 49b/3

ç.-asız 31a/5

ç.-ma 62a/6

ç.-up 66a/4

ç.-urlar 26b/9

çalka- : çalkalamak

ç.-r 69b/11

çanağ : çanak, kap

ç.-ı 75a/10

çarp- : çarpmak

ç.-ar 85b/10

çatla- : şimşek gök gürültüsü

ç.-ma dur 85b/11

çavuş:(Far.) çavuş

ç.-u uz 7b/3

çegâne : (Far.) bir çeşit çalgı,
tef

ç. 22b/8, 42a/12, 42b/3

çek- : çekmek

ç. 58a/8

ç.-er 52a/4, 57b/3, 89a/1,
89a/2

ç.-erlerdi 78b/4

ç.-miş 80b/4

ç.-üp 3b/2, 70a/9

çekil- : çekilmek

ç.-di 81b/10

ç.-üp 68b/2

ç.-ür 86b/13

çekiş- : çekişmek, mücadele
etmek, didişmek

ç.-mek 18a/9

ç.-mesünler 76a/1
ç.-ür 71a/7, 71a/8
çeng : (Far.) kanuna benzer
dik tutularak çalınan bir çeşit
saz.
ç. 22b/8, 42a/12, 42b/3
çengel : (Far.) çengel, kanca
ç.-ler 3b/2
çengi : (Far.) çeng çalan kişi,
çalgıcı
ç.-lere 56a/13, 65a/8
ç.-li 89a/3
çerh : (Far.) çark, felek, gök
ç.-i 10a/13
çeri : asker
ç.-si 30a/12, 30a/9, 80b/4
ç.-sine 30a/6
çevir- : çevirmek, döndürmek
ç.-e 24a/12, 2a/1, 68a/2,
79b/1
ç.-eler 91a/6
ç.-üp 68a/3
ç.-ürdük 42a/13
ç.-ürse 19a/9
çevre : çevre
ç. 11a/10, 49b/5, 54a/2,
74b/5, 79b/12, 84b/11, 84b/5
ç.-sinde 67a/1
çıban : çıban, iltihablı yara
ç.-a 76a/10
çıgır : bağırarak
ç.-up 56b/10, 58b/8, 59a/3,
59b/3, 59b/8, 60a/5, 67a/9

ç.-ışalar 5b/9
ç.-ışup 35b/1
ç.-up 76a/8
çı - : çıkmak
ç. 67a/9
ç.-a 42b/9, 58a/9, 78b/12,
79b/4
ç.-alum 79a/2
ç.-an 70b/2
ç.-anımız 1b/12
ç.-arsın 62a/4
ç.-dı 44b/2
ç.-du indan 91b/3
ç.-dum 69b/3, 76a/10
ç.-ıca 52a/5
ç.-ınca 81b/9
ç.-incaya 45a/13
ç.-ma a 86a/9
ç.-ma 79a/2
ç.-mayavuz 1b/12
ç.-mazlar 36b/9
ç.-miş 74a/11
ç.-sa 88a/3, 90b/5
ç.-sun 58a/4
ç.-up 58a/5
ç.-du ı 5b/13
çı ar- : çıkarmak
ç. 40a/12, 51a/13, 71b/3,
77a/5, 77a/6, 79a/10, 79a/12,
84b/7
ç.-a 79b/10
ç.-alar 17a/13, 72b/3
ç.-dı 11b/10

ç.-lar 37b/6, 57a/3, 82a/8
ç.-sa 38b/4
ç.-salar 80b/5
ç.-sam 67b/8
ç.-up 26a/7, 34a/8, 3a/11,
64a/7, 65a/10, 75b/3, 77a/13,
80a/1
ç.-ur 64a/7, 85b/1
ç.-urlar 26a/13
çiçek :çiçek
ç-lerü . 40a/5
çirk :(Far.) çirk, pislik
ç.-lerine 2b/9
çiyān :çıyan
ç.-lar 68b/5, 79a/8, 80a/5
ç.-ları 28b/7
çok :çok
ç. 9b/3. 28a/4, 36a/10,
37b/13, 41b/9, 43a/9, 43b/9,
5a/9, 62a/5, 63b/2, 73b/5, 7a/11,
86b/10, 92a/4
ç.-dan 24b/11
ç.-dur 5a/8, 29a/11, 35a/4,
42b/4, 49b/8, 54b/10, 64a/2,
87b/11, 89b/3
ç.-lu una 6b/8
çorba :çorba
ç. 42b/2
ç.-lar 56a/12
çöz- :çözmek
ç.-mişken 6a/9
ç.-üp 75b/3
çukur :çukur

ç.-ların 17a/13
çün :(Far.) çünkü
ç. 20a/13, 27b/7, 28a/3,
2b/11, 31a/9, 41a/9, 48a/3,
58b/8, 60b/7, 68a/3
çünki :(Far.) çünkü
ç. 76b/8
çünkü :(Far.) çünkü
ç. 27b/10, 75b/8
-D-
dā'im : (Ar.) devamlı her
vakit
d. 18b/10, 18b/9, 36b/1,
41b/4, 7a/9, 81a/6
dā'imā :(Ar.) devamlı her
vakit
d. 10b/2, 18a/9, 35a/2,
43a/11, 52a/3, 52a/4, 76b/1,
77b/12, 78a/13, 78b/2, 88b/10
dāhil :(Ar.)iç, içeri, içinde
olan
d. 5b/9
dāne :(Far.) tane, adet;
tohum
d. 51b/4, 5a/9, 61b/2, 63a/8,
70b/8
da'vā :(Ar.) dava, iddia
d. 32a/9, 32a/11, 32b/1, 90b/9
d.-sın 30a/13, 91b/1
da'vācī: davacı
d. 34a/5, 88b/6
da'vet : (Ar.) davet, çağrı

d. 13b/1, 78a/3

d.-cisi 2a/11

dahı :dahi, bile

d. 1b/4,3b/7, 10a/1, 10b/3, 10b/7, 10b/9, 12a/10, 12a/12, 13b/13, 14a/11, 14b/8, 16a/1, 16a/5, 16b/10, 16b/12, 17a/3, 17a/6, 17b/2, 17b/3, 17b/4, 17b/5, 17b/9, 18a/5, 18b/5, 19b/4, 1b/11, 1b/12, 1b/13, 1b/7, 1b/7, 20a/1, 20b/6, 20b/8, 20b/9, 21a/7, 21a/9, 21b/12, 21b/7, 22a/13, 22a/5, 22b/1, 22b/13, 23a/3, 23a/7, 23b/2, 23b/5, 24a/1, 24a/5, 24a/8, 24b/10, 24b/12, 24b/6, 25a/1, 25a/4, 25a/5, 25a/9, 25b/8, 26a/1, 26a/11, 26a/2, 26b/11, 27a/12, 27a/13, 27a/7, 27b/1, 28a/6, 29a/9, 29b/12, 30a/4, 30b/10, 30b/4, 30b/5, 30b/9, 31a/4, 31b/5, 31b/8, 32a/13, 32a/5, 32b/1, 32b/3, 32b/8, 33a/9, 33b/10, 34a/1, 34a/2, 34b/10, 34b/3, 34b/5, 34b/7, 35a/7, 35a/8, 35a/9, 35b/11, 35b/12, 35b/6, 35b/9, 36a/2, 36a/6, 36a/8, 36b/1, 36b/13, 36b/5, 36b/6, 37a/2, 37b/8, 38a/12, 38a/9, 38a/9, 38b/5, 38b/5, 38b/6, 3a/13, 3a/6, 3a/8, 3b/10, 3b/9, 40a/13, 40b/1, 42a/2, 42b/12, 42b/13, 43a/1, 43a/9, 44b/7, 45a/11, 45b/2, 45b/4, 47a/11, 47a/13, 47a/3, 47a/5, 47a/7, 47b/13, 47b/5, 47b/5, 48a/8, 48b/12, 48b/4, 48b/6, 49b/6, 4a/10, 4a/2, 4a/3, 50a/12, 50b/2, 51b/10, 51b/13, 51b/5, 51b/9, 52a/10, 52a/2, 52b/7, 53a/10, 53b/3, 54a/5, 54a/6, 54a/8, 55a/11, 55a/3, 55a/9, 55b/10, 56a/13, 56a/2, 56a/3, 56a/5, 57a/7, 57a/9, 58b/4, 58b/6, 58b/6, 59a/2, 59a/5, 59a/7, 59b/10, 59b/6, 5a/11, 5a/2, 5a/3, 5a/5, 5b/3, 60a/12, 60a/3, 60b/9, 60b/9, 61a/10, 61a/12, 62a/1, 62a/8, 62a/8, 62a/9, 62b/4, 62b/8, 64b/6, 64b/8, 65a/4, 65a/9, 67a/2, 67a/3, 68a/11, 68a/6, 68b/2, 69a/4, 71a/3, 71a/3, 71b/8, 72a/10, 72a/11, 72a/12, 72a/3, 72a/5, 72b/6, 72b/7, 73a/1, 74a/3, 74a/7, 74a/9, 75a/4, 75b/11, 75b/13, 76a/5, 76a/6, 77a/10, 77a/12, 77b/1, 77b/10, 77b/10, 77b/11, 77b/11, 77b/13, 77b/5, 77b/6, 77b/7, 77b/8, 78a/4, 78a/8, 78b/1, 78b/11, 78b/2, 78b/4, 79a/12, 79a/3, 79a/3, 79a/3, 80b/9, 81b/7, 82b/12, 82b/13, 82b/13, 82b/7, 82b/8, 83a/1, 83a/11, 83a/11, 83a/2, 83a/4, 83a/6, 83b/6,

84b/2, 85b/13, 85b/4, 85b/6,
85b/9, 86b/5, 87a/10, 87a/2,
87a/7, 87a/7, 87b/2, 88a/12,
88a/2, 88a/4, 88a/6, 88a/9,
88b/1, 88b/3, 89b/2, 89b/6,
89b/7, 8a/4, 90b/6, 90b/7, 91a/4,
91a/6, 91b/8, 9a/11, 9a/4, 9b/13

dağıl- :takılmak

d.-miş 53a/8

d.-up 3a/13

de- :demek, söylemek

d.-r 23b/5, 24a/1, 25b/13, 28a/6,
28a/8, 28b/1, 30b/5, 30b/6,
32b/8, 3a/4, 42b/1, 42b/5,
46a/11, 62a/4, 62a/5, 64b/12,
66a/10, 66a/10, 69a/3, 69b/3,
6b/2, 6b/4, 70a/2, 74b/10, 75b/9,
77a/10, 81a/6, 82a/2, 84b/13,
85a/1, 8b/12

d.-rdi 5b/3

d.-rdük 42b/1, 42b/4

d.-rdü üz 57a/1

d.-rem 66b/11, 76b/4

d.-rler 12a/1, 16a/8, 26a/1,
26b/6, 27b/11, 38a/5, 38b/10,
45a/1, 45a/2, 46a/7, 47b/11,
47b/13, 47b/5, 47b/5, 47b/7,
48a/6, 49a/5, 49b/2, 49b/3,
49b/4, 4b/3, 50a/13, 50a/9,
50b/10, 64a/11, 74b/2, 78b/4,
79a/2, 86b/4, 86b/7

d.-rse 87b/3

d.-rse üz 66b/1

d.-rsi üz 35a/11, 66a/12

de : de bağlacı

d. 38b/8, 41b/11, 47a/13,
50a/2, 5b/8, 81b/4

dede : dede, büyük baba

d.-lerini 70b/12

def' :(Ar.) gitme, ortadan
kalkma.

d. 22b/4, 44a/2, 44a/2, 73a/6

def'a :(Ar.) defa, kere

d. 60a/7

defter :(Ar.) amel defteri,
yapılan iyilik ve kötülüklerin
yazılı olduğu manevi defter

d.-e 48a/7

d.-i 49a/11

d.-in 40a/3, 40a/4, 48a/5,
48a/6, 49a/8, 49b/1

d.-ine 39a/11, 48b/10, 48b/2,
48b/8

d.-lerin 26a/12, 48a/3, 48a/3,
49a/4

d.-leri üzi 61b/4

d.-lerinden 41a/1

d.-lerine 90b/6

d.-lerini 26a/8, 47b/7, 47b/9,
48a/1

degil :değil

d.-dür 18b/7, 31a/2, 33a/13,
38a/10, 39b/10, 39b/11, 39b/12,
39b/6, 77b/13, 83a/5, 91b/4

d.-em 56a/1

d.-iz 48a/5

d.-si 64b/5
degin :değin, kadar, dek
d. 14b/13, 21a/1, 30a/13,
58a/3
degirmen: değirmen
d. 79a/10
degül : değil
d. 27a/3, 27a/6, 47b/3, 47b/8,
65a/7
d.-dür 25a/5, 30b/12, 34b/6,
53a/5, 53a/6, 64a/4, 79b/13
d.-ler 56b/4
degür-:götürmek, ulaştırmak
d.-e 73a/5
dek :dek, kadar
d. 12a/2, 19a/3, 19a/7, 33a/7,
37b/8, 41b/11, 43b/5, 46b/12,
48b/9, 4b/13, 50b/13, 53a/12,
54b/3, 6b/12, 77b/3, 7b/13,
85a/4, 8a/13
delil : (Ar.) delil yol
gösterici, kanıt
d.-dür 18a/12
dem :(Far.) dem, an zaman,
durum
d. 10b/7, 11b/11, 11b/9,
12a/5, 13b/11, 18a/4, 22a/13,
28a/11, 35b/9, 54b/13, 62a/3,
66b/2, 67b/2, 72b/5, 75a/11,
75a/7, 75b/12, 78a/1, 78a/10,
82b/7, 82b/7, 9a/8
d.-de 15a/3, 4a/13, 78a/6
d.-inde 31a/6

demür :demir
d. 60b/8, 80a/1
d.-den 44a/9
d.-dür 44a/8
d.-i 44a/9
deñiz :deniz
d. 80a/11, 82b/10, 85a/11,
85b/4
d.-e 85b/5
d.-i 82b/12
d.-ler 81b/11
d.-leri 54b/11, 54b/11
d.-ü 82b/11, 82b/12, 82b/13,
83a/1, 83a/1, 83a/2,85a/11
deñli :denli, kadar
d. 85b/6, 87a/8, 87a/8
d.-dür 45b/3
deñlü :denli, kadar
d. 26a/2, 26b/1, 26b/3,
46a/11, 47a/11, 47a/9, 63a/7,
63a/7, 63a/7, 63a/7,
63a/8, 63a/8, 63a/9, 87b/2
depe : baş, başın en üst
kısmı
d.-sinden 58a/8
depren-: teprenmek,
kımıldamak
d.-ür 81b/9
depret-:tepretme, oynatma,
kımıldatma
d.-mesinden 40a/11
derd : (Far.) dert

- d.-e 78b/3
d.-i e 76b/7
d.-i üze 65b/8
derdimend:(Far.) dertli, dert sahibi, tasalı
d.-lere 17a/4
d. 49b/3
dergāh :(Far.) Allah katı
d.-ı 78a/4
d.-u 6b/11
derḥāl : (Far. Ar.) derhal, hemen
d. 20b/11, 33a/10, 35b/8, 49a/1, 49a/4, 50b/12, 63a/10, 70a/10, 70a/13, 70b/3, 72b/8, 75b/1, 90b/9
deriḡ : derin
d.-ligi 82b/11
dermān: (Far.) ilaç, çare
d. 65b/6
der ḡ : (Far.) iç gönül, kalp
d.-unuza 61b/5
d.-ı 89a/7
d.-u uza 61b/5
deryā :(Far.) deniz
d. 81b/12, 83a/4
d.-da 56b/6, 62b/5
d.-daki 66a/2
d.-lar 40a/10, 44b/2
d.-lara 66a/5
d.-ları 40a/13, 85a/12
d.-sı 72b/12
d.-yı 83a/2
dest r : (Far.) izin, ruhsat
d. 18b/4, 22a/13, 28b/11, 38b/5, 38b/9, 40a/10, 85b/6
d.-sız 18b/3
d.-suz 88a/3
d.-uyla 90b/5
deve :deve
d. 51a/3, 79a/8
devlet :(Ar.) baht, şans, mutluluk, saadet
d.-i 50b/4, 50b/4, 50b/4
d.-lü 69b/13
d.-süz 48a/6
deyu :diye
d. 25a/3, 32a/13, 33b/7, 35a/10, 35b/5, 38a/1
di:-demek, söylemek
d.-di 20a/13, 20b/12, 20b/13, 27a/12, 27b/1, 27b/6, 29b/8, 30a/7, 30b/10, 30b/12, 30b/12, 30b/4, 30b/9, 63b/10, 74a/7, 87b/12, 88a/12, 88a/2, 88a/6, 88a/9, 88b/1, 88b/3, 89a/13, 89b/2, 89b/4, 89b/4, 8a/12, 8a/6, 91a/1, 91a/4, 91a/4, 91a/6, 91b/1
d.-çün 20b/9
d.-ler 22b/2, 27a/2, 27a/2, 6a/4
d.-üz 11a/13
d.-dük 12b/12, 12b/9
d.-düklerinden 31a/2
d.-dü 14b/6, 29a/11, 69a/5
d.-medimi 62a/3

d.-mek14a/5, 27a/5, 59a/10,
70a/5
d.-mekdür 27a/6, 27a/6
d.-me 65b/2, 65b/3
d.-meye 14a/4, 23a/4, 23a/7,
23a/9
d.-meyesiz 4b/5, 61a/5
d.-mez 17b/9, 57b/4
d.-mezdü 57a/8
d.-miş 59a/7, 59a/8, 59a/8,
59a/8
d.-mişler 10b/2, 43b/12
d.-se 35a/4, 89a/7, 89b/5,
89b/6, 90a/12, 90a/2, 90a/3,
90b/2, 90b/7, 90b/8, 90b/9
d.-seler 37b/2
d.-sem 77a/10
d.-yecek 10a/1, 42a/12,
72a/12, 77a/11, 88
d.-yenlerden 63b/2, 63b/3
d.-yenlere 43a/4
d.-yesiz10b/3, 8b/7
d.-yicek 30a/8, 47b/12,
48b/13
d.-yince 67b/3
d.-yü 17b/12, 18a/8, 20b/6,
21a/2, 32b/1, 35a/13, 35b/11,
36a/13, 43a/2, 45a/2, 45a/9,
53a/7, 54b/5, 58a/4, 5a/5, 61a/1,
61b/9, 64a/3, 67a/1, 67a/2,
6a/11, 73a/7, 79b/3, 7b/5
d.-yüp 23a/5, 23b/3, 45a/4,
48b/5, 48b/9, 49a/6, 50a/11,

66b/12, 6b/13, 72a/1, 74a/9,
77a/4, 79b/13, 79b/8, 80b/8
dibāce :(Ar.) başlangıç, ön
söz
d. 63a/5
dib :dip, alt
d.-i 67a/8
d.-nden 66b/3
dīdār :(Far.) Yüz, çehre
d. 5a/13, 19a/12, 71a/13
d.-ım 5a/7
d.-ın 12b/6
d.-ına 29a/4, 54b/1
dil :dil, lisan, söz
d. 18a/9, 1b/9, 53a/6, 57b/7,
64a/4, 82b/4
d.-i 47b/6, 82b/6, 82b/6
d.-idür 46b/8
d.-imizde 42a/7
d.-i üz 61a/2
d.-ince 16a/8
d.-ine 23a/7
d.-iyile 90b/4
d.-lerinde 56b/11
d.-siz 24a/10
d.-ü üzi 47a/1
dile- :istemek, dilemek
d. 8b/7
d.-dikim 6a/6
d.-diler 36a/8
d.-diyse 71b/12
d.-dügini 65a/2
d.-dügüm 77a/2

d.-dük 43b/3
d.- 8b/6
d.-r 50b/12, 52a/6
d.-rem 72a/4
d.-rim 4a/13, 8a/7
d.-rse 16b/4
d.-rsen 11a/2
d.-rse 8a/4
d.-ersin 72a/3
d.-se 21a/8, 21a/8, 32b/6
d.-ye 54b/7, 80b/8, 81a/6
d.-yen 7b/13
d.-yesiz 8b/4
d.-yesü 70b/13
d.-yüp 44a/5, 50b/9, 7b/6,
9b/3
dile- :istemek, dilemek
d.-mek 40b/11, 5b/6
dileg :istek, olası istenilen
şey
d.-in 16b/5, 60b/1
din :(Ar.)Allaha bağlanma
ve inanma
d. 31b/4, 78b/4
d.-de 14b/7
d.-e 13b/1
d.-i 58b/3
d.-i üz 58b/2
d.-siz 65b/1
d.-ü 17a/9
diğ di le-: başkalarının
konuşmalarını gizlice dinlemek
d. 64b/11

diğle- :dinlemek, duymak,
anlamak, uymak
d. 83b/3
d.-dügi 89a/5
d.-dügümüz 42b/6
d.-mek 60b/4, 64b/11
d.-meye 56a/1, 89a/9
d.-n 61b/5
d.-nmez 82b/7
d.-nsün 48a/4
d.-se 88b/4
d.-üp 5a/2, 55a/1
dipreğ- :teprenmek,
kımıldamak, hareketlenmek
d. 48a/6
diri' :canlı, diri
d. 41b/8, 66b/6, 80b/12,
84b/13
d.-dür 21b/2
d.-liginde 63a/12, 78b/12
d.-lügü üz 64b/6
diriğ :(Far.)Esirgeme,
önleme
d. 7a/7, 81b/2
dirliğ :dirlik, yaşam, hayat
d.-i 61b/11
d.-inde 63b/2
dirlik : dirlik, yaşam, hayat
d. 31b/2
d.-den 63a/5
diskin-:tiksinmek
d.-üp 79a/13
diş :diş

d.-leri 68b/13, 79a/10
ditre :titremek
d.-r 85a/4
d.-ye 67b/4, 68b/7, 71a/7,
75a/1
d.-yüp 20b/7, 68a/2, 71b/2,
79a/13
dīv :(Far) dev, şeyt
d.-ler 38a/4
d.-lerden 19b/6, 29a/7
d. -lere 50b/7
divāne :(Far.) Deli
d. 43b/8
dīv r : (Far) duvar
d.-a 68a/3
divit :(Ar.) Divit, yazı
takımı
d.-leri 46b/8
diyār :(Ar.) Yurt, memleket
d. 91b/8
d.-a 62b/6
diye :söyleme, buyurma
d. 8b/9, 16a/12, 23b/5, 23b/6,
29a/12, 32b/10, 35b/5, 35b/7,
35b/9, 36a/3, 38b/3, 39a/7,
55b/13, 57b/11, 5a/7, 5b/5,
62a/1, 62a/2, 62a/3, 64b/2,
65a/9, 66b/3, 66b/6, 66b/7,
67a/5, 67b/6, 69a/8, 71a/10,
71b/12, 71b/12, 72a/11, 72a/3,
72a/6, 72a/7, 74a/10, 74a/9,
74b/9, 75a/6, 75a/7, 75b/5,
75b/6, 76a/12, 77a/3, 77a/8,

77a/9, 78a/5, 78b/9, 79a/4,
81a/7, 88b/9, 89a/9
d.-ki 72b/10
d.-kim 67b/2, 67b/5, 67b/7,
68a/6, 81a/1
d.-ler 16a/10, 25a/12, 26a/5,
52b/9, 54a/9, 56b/13, 56b/2,
56b/5, 57b/13, 57b/9, 58a/11,
58a/12, 58a/6, 58a/8, 58a/9,
58b/1, 58b/8, 59a/3, 59a/6,
59a/9, 60b/11, 60b/12, 64b/13,
64b/7, 67a/2, 70b/11, 71b/11,
71b/12, 71b/5, 72a/10, 72a/8,
72a/9, 72b/1, 72b/3, 72b/4,
73a/5, 74a/2, 74b/1, 74b/4,
78b/13, 80a/3, 80a/6, 88b/12
d.-mez 59a/11
d.-ne 42b/3
dīzār : (Far.) Yüz, çehre
d. 24a/5, 29b/13, 36b/5,
72a/1, 74a/1, 74b/3, 87a/5
d.-ı 74b/8, 85a/2
d.-ımı 27b/1, 84a/11
d.-ın 30a/11, 84a/9
d.-ına 26b/9, 36b/6, 54b/4
d.-ından 41a/11
d.-umı 29a/7
diz : bacağıın orta kısmı,
diz
d.-leri 38a/10
d.-lerine 51b/5
doğrı :doğru
d. 1b/13, 2a/1

doğru :doğru	d.-enler 76a/7
d. 2b/8, 3b/12, 3b/13	d.-ilüp 18a/4, 73a/12
doğrul- : doğrulmak, yönelmek	d.-üle 64b/4
d.-avuz 2b/10	d.-ülmesün 75b/13
dolu : dolu olma durumu	d.-ülüp 56a/11
d. 37a/12, 53a/4	dön- :dönmek
dost :(Far.) dost, arkadaş	d.-der 71b/1, 75b/7
d. 27b/1, 33a/4, 33b/3	d.-derdiler 26a/3
d.-dan 77b/7	d.-derüp 65a/7
d.-ları 34a/3, 53b/9	d.-dükçe 13a/2, 85a/6
d.-larımı 63b/12	d.-dürdi 27b/9
d.-larına 80b/10, 81a/3	d.-dürdiler 27a/1
d.-larından 65b/12	d.-dürdi 3b/10
d.-larını 41a/6, 63b/12	d.-dürdü 79b/7
d.-larum 76a/4, 76a/5	d.-dürem 7b/4
d.-laru 68a/9	d.-dürmeden 33a/2
d.-lu 43a/8, 74a/5	d.-dürülenlerden 3b/4
d.-u 70a/11, 77b/6	d.-dürür 17a/12, 17b/8
d.-udur 75a/6	d.-enlerden 3a/10
d.-u ı 68a/6	d.-er 13a/2, 85a/6
d.-u uz 66b/12	d.-me 58b/11
d.-u uzu 66b/9	d.-mişdür 76a/11
dög- :dövmek	d.-se 85a/7
d.-eler 91b/4	d.-üp 43b/3, 63b/7, 68a/5,
d.-enlere 77b/9	68b/6, 70a/1, 72a/3, 77b/1,
d.-er 17b/9, 9b/6	79b/5, 90b/9
d.-meden 33a/6	dörd :dört sayısı
d.-mek 91b/1, 91b/4	d.-ü 83a/11
d.-se 91a/13	d.-ü cü 82b/13
d.-ün 60a/7, 60a/8, 60a/9	d.-üncü 7a/9, 17a/9, 29b/3,
dök- :dökmek	3b/6, 41a/8, 42a/10, 80a/9,
d.-e 75a/2	83a/10, 86a/6
d.-eleydi 44b/9	dört :dört sayısı

d. 10b/7, 19a/7, 25a/12,
29a/13, 29b/1, 29b/9, 30a/4,
39a/7, 3b/5, 3b/9, 45a/1, 45a/11,
45a/12, 46b/12, 4a/2, 51a/2,
52b/12, 52b/12, 54a/1, 5b/13,
69b/6, 6a/12, 74a/4, 77a/12,
80a/4, 83a/11, 85a/13, 87a/6,
87a/7, 87b/3, 91b/1

d.-de 54b/7, 80b/7

döşe- :döşemek

döşen-:döşenmek

d.-di 74b/12

d.-ginün 64a/8

döşeg :döşek, yatak

d.-in 20a/2

d.-inden 71b/3, 71b/3, 75a/5

d.-ine 66b/5, 70b/10, 73b/10,
91b/2

döşek :yatak

d. 16b/4

d.-de 90a/10

d.-ler 52b/10, 54a/10

du‘ā :(Ar.) Tanrıya
yalvarma, niyaz, dua

d. 10b/2, 26a/1, 27b/3, 38b/6,
40b/11, 50b/9, 54a/8, 5b/6,
74a/10, 76b/7, 80b/9, 81a/1,
81a/13, 85a/3, 87b/7, 88a/13,
8b/12, 8b/7, 9a/13, 9b/3, 9b/9

d.-dan 5b/3, 75b/13, 76a/2

d.-ları 9a/5

d.-ların 46a/8, 74a/8

d.-larımı 46a/11

d.-m 81a/6

d.-n 20b/9, 80b/12

d.- uz 73a/3, 81a/13, 81a/13

d.-nu 80b/13, 81b/1

d.-sı 22a/11, 24a/9, 89a/7

d.-sımı 10b/4

d.-sun 9a/3

d.-ya 11a/10, 4a/8

d.-yı 11a/12, 2b/5, 81a/12,
81a/7, 8b/6

dur- :durmak

d.-an 13b/12

d.-anı 63a/10

d.-u 50a/13, 61b/2

d.-up 3b/1, 80b/11

d.-ur 46b/3, 46b/5, 8b/13

dut- :tutmak

d.-alum 22b/2

d.-avuz 1b/13

d. 89a/6

düğün :düğün

d.-e 89a/1, 89a/3

d.-ler 88b/11

dülbend:(F) tülbend

d.-ler 82a/13

dün : gece

d. 78a/4

dünyā :(Ar.) dünya

d. 10a/3, 14b/13, 16a/5,
22a/6, 26a/6, 26a/7, 26a/7,
30b/5, 31a/3, 35a/3, 37a/12,
37b/3, 38b/4, 40b/12, 42b/4,

43b/11, 48b/4, 49a/13, 52b/8,
56a/13, 56a/8, 58a/9, 5a/1,
60b/3, 61b/11, 68b/8, 69a/3,
69a/6, 76a/13, 78a/5, 85a/2,
85a/7, 87a/12, 87a/6, 87a/7,
87b/4, 87b/5, 8b/8, 9b/5

d. -ca 7b/7

d. -da 17b/13, 18a/2, 25a/12,
25b/2, 27a/11, 27b/3, 27b/4,
27b/5, 34b/12, 35b/2, 36a/1,
41b/10, 41b/3, 42a/6, 42b/10,
42b/12, 43a/1, 43a/10, 43a/9,
43b/1, 43b/13, 44a/6, 50a/8,
53a/5, 53b/8, 54a/11, 54a/3,
56b/11, 56b/12, 56b/13, 56b/2,
57b/2, 58a/12, 58a/2, 58a/3,
58b/1, 58b/8, 59a/10, 59a/12,
59a/4, 5a/3, 60b/12, 61a/1,
64b/1, 64b/11, 64b/9, 65a/5,
66b/10, 66b/12, 66b/6, 67a/10,
67b/10, 76a/7, 76b/6, 77b/2,
78a/12, 78b/13, 79a/4, 80a/3,
92a/5

d.-dan 42a/3, 4a/5, 65a/3,
67b/8, 73b/2, 76a/13, 8b/8

d.-nu 41b/7, 61b/10

d.-ya 16a/6, 31a/10, 42b/9,
43b/7, 58a/9, 77a/11, 77a/6,
77a/8

d.-y yı 11b/11, 12a/6, 40a/9,
68b/10, 68b/12

d.-dan 73a/13

dürlü :türlü,çeşitli,değişik

d. 22a/12, 31a/3, 31a/3,
36b/10, 36b/10, 37a/11, 37a/9,
52b/10, 52b/13, 52b/13, 53a/1,
53a/1, 53a/3, 53a/5, 53a/7,
53b/1, 53b/6, 53b/6, 53b/7,
59a/3, 59a/3, 63a/11, 7a/2,
82b/6, 83b/10, 86b/7

d.-dür 18a/7, 37a/11, 77b/10,
77b/5, 86a/4

düş- : düşmek, arkasından
gitmek

d.-düm 76b/2

d.-er 20b/1, 85a/9, 86a/6

d.-müşlerle 25a/10

d.-üp 20b/11, 43b/8

düşmān:(Far.) düşman

d. 33b/4

d.-dur 31a/10, 31a/7, 46a/4

d.-ı uzdur 45b/10

d.-la 33b/3

d.-lı ıdur 17a/6

düz- : düzmek

d.-eler 25a/12

d.-erler 25b/8, 41a/1

d.-ülme e 28a/11

-E-

ebedī :(Ar.) sonsuz

e. 21a/11, 30b/8, 36a/13,
36b/9

ebedül- b d: (Ar.) sürekli,
sonsuz kadar

e. 20a/13, 71a/3, 78b/8

Eb bekir:(Ar.) Hz. Ebubekir
İslam'ın birinci halifesi

e. 5b/13, 7a/8

e.-i 6a/8

Ebubekirül-sıddîk:(Ar.) Hz.

Ebubekir İslam'ın birinci halifesi

e. 3b/5

ecdād : (Ar.) atalar, dedeler

e.-ıma 71b/7

e.-ına 80b/9, 81a/2

e.-ını 71b/10

e.-larına 71a/5

ecel : (Ar.) ömrün sonu

e. 62b/10

e.-ü 65b/11, 65b/12, 66a/1,
66a/1

ecir : (Ar.) Bir iş
karşılığında verilen şey,
mükafat, sevap

e. 61b/4

e.-ini 28b/4

ecm‘aīn:(Ar.) hepsi, cümlesi

e. 3b/7, 6a/1

edeb : (Ar.) edep, terbiye

e. 9a/13, 18b/4

efdāl : (Ar.) faydalı, daha iyi

e.-dür 31b/11

efendi : (Yun.) efendi, sahip

e.- e 74a/2

efzāl : (Ar.) faydalı, daha iyi

e. 19b/13

e.-dür 43b/12, 89b/12, 89b/9,
90a/1, 90a/1, 90a/3, 90a/6, 91b/9

eger : (Far.) eger, şayet

e. 10a/6, 11a/2, 16a/2,

16b/13, 17a/7, 17b/4, 17b/8,

19a/10, 19a/11, 19a/12, 19a/5,

19a/9, 22b/7, 24b/4, 24b/5,

24b/6, 24b/9, 25a/3, 26b/3,

26b/4, 30b/2, 31b/12, 32a/1,

32a/2, 32b/3, 32b/4, 34a/10,

34a/2, 34a/2, 34a/4, 34a/5,

34a/7, 34a/8, 36a/3, 36a/4,

39a/1, 39a/5, 43b/6, 44b/7,

46b/1, 47b/10, 47b/12, 47b/2,

48a/10, 48b/1, 48b/1, 48b/7,

48b/8, 49a/4, 49b/1, 50a/1,

51b/1, 51b/1, 52a/3, 52a/4,

52a/6, 52a/6, 53a/10, 53a/13,

54b/6, 54b/7, 58a/5, 59b/10,

59b/11, 5a/9, 60a/6, 60a/6,

60a/7, 60a/7, 60a/8, 60a/9,

60a/9, 61b/2, 62a/4, 62b/1,

62b/2, 62b/5, 63a/12, 63b/2,

65b/10, 65b/10, 69b/13, 6b/3,

70a/1, 70a/10, 70b/1, 71a/13,

73a/10, 73b/2, 73b/4, 76a/9,

80b/11, 80b/6, 81a/6, 83a/2,

87b/12, 87b/13, 88a/7, 89a/2,

89a/3, 90b/13, 90b/9, 91b/7

egle- : eğlemek, avutmak

e.-dü üz 57b/1

eglen- : eğlenmek, durmak,
beklemek, avunmak

e.-di 11a/9

e.-e 54b/3

egri :hor, ters, yanlış
e. 33a/5, 91a/5

eḥādīṣ :(Ar.) peygamber
sözleri, hadisler
e.7a/10

ehl :(Ar.) sahip, malik, bir
yerde oturan, ehil
e.-i 16b/3, 17b/7, 17b/8,
21a/12, 24b/13, 32b/9, 34b/11,
35a/13, 35b/7, 39b/2, 39b/4,
49a/12, 49a/12, 49a/3, 49a/3,
49a/4, 49a/5, 49a/8, 50a/10,
53b/4, 64b/5, 66a/6,87b/6
e.-idür 53b/4
e.-in 26b/2, 50a/5
e.-inü 72a/4, 74b/6

ejderhā:(Far.) büyük, korkunç
yılan
e. 61a/12, 83b/7, 83b/12
e.-sı 54b/12
e.-ya 68b/5

eknāf :(Ar.) taraflar, yanlar
e.-a 20a/2

ekrem :(Ar.) çok cömert, çok
eli açık
e. 89b/4, 90b/13

eksik :eksik, az
e. 4b/4, 7b/1

eksil- :eksilmek, azalmak
e.-dü 48b/3
e.-mek 41a/2
e.-ür 16a/5, 37a/7

eksük : eksik, az

e. 58b/7, 61a/5, 62b/9, 70a/5

el :el (organ)
e. 11b/8, 21a/3, 40b/11,
57b/7, 67a/9, 81a/1, 82a/5, 8b/12
e.-e 4a/8, 31a/4, 43a/6
e.-i 9a/9
e.-im 92a/2
e.-imizden 3a/12, 43a/4
e.-in 1b/13, 6a/9, 81a/11,
90b/9, 90b/9
e.-i 42b/1, 9a/2
e.-i iz 17a/5
e.-i üz 60a/6
e.-i üzden 61a/13
e.-inde 53b/6, 58a/3, 75a/8,
77b/13, 85b/10, 85b/5, 86a/1
e.-indedür 51b/12
e.-indeki 75a/9
e.-inden 33a/8, 38b/1, 65a/5,
9b/7
e.-ine 13a/10, 40a/12, 58a/11,
69b/3, 72b/4, 78a/5
e.-ini 12b/12, 12b/13, 12b/9,
12b/9, 23a/11, 64a/6, 79b/10
e.-ler 75a/1
e.-leri 28b/8, 77a/4
e.-lerin 30b/4, 60b/9, 60b/9,
65a/10, 72a/2
e.-lerinde 4b/10, 53b/13,
54a/7, 74a/12, 75a/11, 78a/2
e.-ünden 75b/7

el-ḥamdül-lill h:(Ar.) Allah'a
hamd olsun

e. 52b/8, 54a/8, 66a/10, 80b/8
e.-ü 23a/9

elbetde : (Ar.) elbette, mutlaka
e. 22a/9, 27a/8, 59a/11,
59a/12

elbette : (Ar.) elbette, mutlaka
e. 70a/5

elegim sağma: gök kuşağı
e. 86b/7

elli : elli
e. 50a/2, 54b/6, 63b/13,
80b/6, 83b/2, 84a/4

elmās : (Ar.) elmas, kıymetli
taş
e.-dan 83b/11, 84b/4

elveda': (Ar.) elved , Allah'a
ısmarladık
e. 76a/6, 76a/7

emānet : (Ar.) em net
e. 5b/11, 5b/5, 5b/6, 5b/9,
6a/2

e.-dür 60a/6, 65b/8
e.-e 18a/12, 5b/7
e.-i 6a/13, 74a/2, 74a/6,
74b/1, 74b/8, 87b/6

e.-imi 71a/12
e.i üzi 71b/10
e.-ini 71a/12, 71b/8, 72a/5

emīn : (Ar.) emin, güvenilir,
sağlam
e. 13a/6, 19b/5, 19b/6,
21b/10, 22a/1, 29a/10, 40b/5,

44a/6, 49b/13, 55a/13, 5b/9,
74b/2, 8b/9

e.-dür 21b/4

emir : (Ar.) emir, buyruk
e. 3a/4 17a/13, 28b/13, 37a/1,
40a/6, 58a/3, 62a/13, 62b/5,
62b/7, 63b/11, 66a/1, 66a/2,
70a/8, 83b/8, 85a/10

emr : (Ar.) emir, buyruk
e. 32b/2, 34b/12, 35b/13,
38b/6, 56b/1, 90b/13, 91a/1,
91a/1

e.-i 13a/2, 38a/4, 61a/9,
68b/7, 82b/9

e.-etdim 5a/7

e.-eyle 22b/2

e.-eyledi 62b/5

e.-i 32a/6, 77a/8, 9b/10

e.-iderem 30b/6

e.-idüp 17a/5

e.-in 24a/3, 27a/3, 27b/12,
27b/2, 28a/13, 29a/2, 55b/13,
55b/6, 57a/1

e.-i üz 27a/7

e.-inden 65a/2

e.-ine 63a/13, 63b/10, 9b/5

e.-ini 21b/8, 23b/12, 27b/9,
31a/1, 57a/8

e.-iyle 28a/6, 57b/13, 85a/10

e.-iyledün 38b/8

e.-ü 27a/2

emşāl : (Ar.) örnek, emsal
e.-i 1b/7

eğ :Üstünlük derecesinde
zirvede olan

e. 44a/8, 85a/13

eğse :ense

e.-mizden 3a/11

e.-sinde 91a/6

e.-sinden 79b/13, 79b/9

enbiyā :(Ar.) peyamberler

e. 2a/11, 61a/1

e.-lardan 24a/12

e.-nu 55b/2

endām :(Far.) vücüd beden
biçimi, boy

e.-ından 67a/7

ensābı : (Ar.) şerhler, belalar,
putlar, heykeller

e. 20a/1

er :erkek, kadının kocası

e. 36a/3, 52a/6, 59a/9,

87b/11, 89b/2, 91a/13, 91a/9

e.-e 33a/13, 42a/7, 59a/9,

87b/10, 89b/3, 91a/10

e.-i 27a/11, 41b/4, 74a/3,

88a/7, 89b/5, 91a/8

e.-idür 44a/9

e.-imüz 42a/7

e.-i i 67b/9

e.-inden 88a/11, 88a/3, 88a/8

e.-ine 88a/13, 89b/7, 89b/8,

90a/12, 90a/9, 90b/1, 90b/7,
91a/5

e.-ini 88a/5

e.-inü 89b/13, 90a/1, 90a/4,
90b/3, 90b/5, 90b/9, 91a/11

e.-inü dür 88a/12

e. 24b/3, 87b/8

e.-e 90b/13

e.-ine 91a/1

e.-ü 90b/4

eri- :erimek

e.-yeydi 44a/13

erkek : erkek

e. 73b/6

erken :erken

e. 67b/9

es- :esmek

e.-dükçe 53b/9 85a/13, 85b/3

e.-en 76a/3, 76a/5, 85b/6

e.-er 85a/7, 85a/8, 85b/2

e.-erken 13b/11

e.-icek 85b/3

e.-mege 28b/10

e.-mez 85b/3

esb b :(Ar.) elbise

e.-i 31b/3

esîr :(Ar.) esir, tutuklu

e.-i 33a/5

esirge- :esirgemek,
bağışlamak, korumak

e. 46a/8

e.-di 36a/13

e.-geyecek 2a/8

e.-geyicidür 55b/3

eski :eski

- e. 42b/2, 56a/12
- eşcār** :ağaçlar
e.-laru 40a/5
- eş** :eş, eşit, denk
e.-den 77b/7
e.-dür 83a/11, 83a/13
- eşid** :işitmek
e.-ecek 26a/4, 28b/6
e.-icek 35b/11, 68a/1
e.-mekle 44b/1
e.-üp 32a/1, 37a/4, 57b/10, 61b/6, 67a/5
- eşit** :işitmek
e. 89b/3
e.-di 29b/8, 44b/1, 61b/7
e.-dü 69a/6
e.-medü 58b/8
- etmeg** :ekmek
e.-e 40a/10
e.-i 91a/1
e.-in 6b/1
- etmek** :ekmek
e. 34a/3, 42b/2, 43a/7, 74a/5, 76a/5
- etrāf** :(Ar.) etraf, çevre
e.-i 20a/2
- ev** :ev
e. 21a/9, 51a/4
e.-de 19b/2, 51a/4, 76b/5, 88a/9
e.-e 19b/3, 19b/5, 21a/7, 21a/8, 21a/8, 21a/8, 76a/1, 76b/3
e.-i 19b/8
- e.-i e 20b/4
e.-inde 19a/12, 19a/4, 52b/2
e.-inden 19b/13
e.-ine 18b/3, 21a/3, 33b/2, 33b/6
e.-lerinde 16b
e.-ümden 76b/2
e.-ü 18b/4, 19b/1
- evlād** :(Ar.) çocuk, çocuklar
e. 27a/11, 60a/6, 61a/11, 61b/12, 66a/12
e.-ı 20a/1
e.-ımı 75b/10
e.-ı uz 61b/1
e.-ı uza 57b/3
e.-ına 42a/9, 59b/10, 60a/2, 60b/2, 76b/12, 88b/7
e.-ımı 62b/6
e.-ınızdan 27a/7
e.-inu 48b/3
e.-ları 53b/8
e.-umdan 76b/3
e.-u 61a/10, 68a/13
e.-u dan 65b/12
e.-ı uz 31a/7
e.-laru 31a/13
e.-laru ı 67b/9
- evlādır** :(Ar.) daha uygun, daha iyi
e. 24b/2
- evliyā** :(Ar.) erenler, veliler
e. 61a/1

e.-lar 16a/8, 17a/12, 50a/1,
56b/13
e.-larıdır 21b/3
e.-ları 3b/10
e.-ullah 50b/4
evrād : (Ar.) okunması adet
olan dini dualar.
e.-i 31b/13
evvel : (Ar.) önce evel
e. 11b/11, 17a/8, 18a/7,
21b/2, 29b/1, 31b/8, 42a/6,
49b/11, 54b/8, 62b/11, 63a/4,
68a/11, 78a/11, 78a/12, 78a/12,
80b/13, 81a/9, 88b/6, 91a/7, 9a/1
e.- 12b/8, 5b/7, 81a/7
e.-dür 12a/2
e.-i 11b/12, 4a/9, 7a/6
e.-inde 14a/13, 14a/13,
14b/10, 81b/1
e.-ine 38b/5
e.-ki 48a/11
ey : (Ar.) ey, hey seslenme
edatı
e. 13b/7, 14b/9, 15a/6,
25b/13, 27b/11, 31a/1, 31a/1,
41b/3, 41b/8, 43a/9, 49b/6,
60b/13, 60b/13, 61a/13, 62a/12,
64a/12, 67a/9, 69a/3, 69b/1,
6b/11, 6b/7, 72b/2, 73b/12,
74b/1, 76a/3, 76a/3, 76a/3,
76a/4, 76a/4, 76a/7, 76a/9,
76b/7, 78a/5, 79b/12, 79b/5,
84b/13, 8a/7

eyerlü : eyerli, binek
hayvanlarına vurulan eyer
e. 53a/2
eyle- : etmek, eylemek
e. 10a/3, 10a/6, 12a/10,
13b/1, 13b/1, 20b/11, 30a/3,
32b/10, 32b/6, 33a/6, 35a/10,
44a/3, 46a/8, 5a/5, 5a/6, 7b/13,
81a/5, 8b/10, 8b/11, 91a/3, 91a/4
e.-di 13a/12, 20b/4, 20b/6,
24b/7, 27a/9, 29b/1, 29b/3,
29b/4, 29b/6, 29b/6, 29b/7, 2a/8,
30a/10, 30a/11, 30a/12, 30a/13,
30a/4, 32a/10, 36a/12, 38b/2,
40b/6, 41b/4, 42b/12, 43a/3,
45a/10, 47a/13, 47a/7, 64b/6,
71a/10, 71b/13, 75a/10, 88b/8
e.-diler 36a/5
e.-dim 13b/11
e.-dügi 84a/13
e.-dük 5a/4, 63b/2, 70a/13
e.-düm 13b/8, 35b/7, 61a/4,
74a/8, 78b/6
e.-dü 20b/6, 25b/8, 34b/12,
35a/3, 69b/2, 78b/13, 79a/1
e.-gil 3a/1
e.-mede 69a/4
e.-medi 61b/10, 61b/8
e.-medüğinden 91b/3
e.-medü 79b/7
e.-mege 60b/10

e.-mek 13b/1, 32b/6, 43a/4,
43a/6, 43a/8, 58b/6, 81b/2
e.-mekden 54b/12
e.-mekdür 42b/11
e.-me 58b/10, 62a/13
e.-mese 33b/2, 34a/2
e.-meye 22b/7, 30b/3, 81b/4,
88a/13
e.-meyem 30b/9
e.-meyesin 30b/9
e.-mez 21a/9, 88a/9
e.-miş 58b/5, 58b/5
e.-n 76b/7
e.- 10a/11, 27a/13, 31a/12,
31b/5, 43a/11, 48b/5, 50a/13,
55b/2, 55b/4, 61b/1, 62a/7,
65b/4, 67a/4, 84a/1, 85a/3
e.-r 22a/10
e.-rdi 19b/9
e.-rdi üz 66b/12
e.-rler 83a/13
e.-se 25b/1, 32b/1, 33a/10,
33a/7, 35a/7, 43b/11, 4b/6,
87b/4, 87b/4, 87b/6, 89a/7,
89b/9, 90a/5, 9b/5
e.-seler 32a/11
e.-sün 20b/9, 71b/7, 74a/6,
74b/8
e.-sünler 30b/1, 8a/1
e.-ye 23a/4, 2a/2, 32a/7, 3a/8,
3b/9, 47b/6, 50a/2, 50a/4, 53a/9,
56b/1, 59b/10, 65b/6, 67a/1,

74b/10, 74b/7, 80b/10, 80b/12,
80b/9, 81a/1, 87b/6, 88b/13

e.-yecek 2a/9

e.-yeler 73b/1, 86a/11

e.-yelüm 54b/11

e.-yem 27b/1, 30b/7, 74b/8

e.-yevüz 70b/4

e.-yüp 17b/12

eyü :iyi

e.7b/8, 18b/2, 18b/2

e.-ce 76b/5, 7a/12

e.-lik 63b/3

Eyyüb :Hz. Eyüp peygamber

e. 91a/10

ezelī :(Ar.) başlangıcı

olmayan

e.-den 40b/4

-F-

fā'ide: (Ar.) fayda, yarar

f. 23b/7, 62b/10, 65b/9,
68a/10, 68a/12, 75a/6, 77a/3

f.-si 79b/8

f.- 68a/7

fānī :(Ar.) ölümlü

f. 10a/13

fāriğ :(Ar.)vazgeçmiş,

çekilmiş

f. 40b/3

fāşık :(Ar.)Allah'ın

emirlerini tanımayan, günah
işleyen, sapkın

f.-lardan 49a/8 62b/13

f.-laru 26b/12
Fāṭmā :(Ar.)Hz. peygamberin kızı. Hz. Fatıma
f. 74b/13, 74b/3, 90a/6, 90a/9, 90b/3
fāṭr :(Ar.) yaratan, yaratıcı
f. -da 18b/13
Fatihā :(Ar.) Kuran-ı Kerim'in birinci suresi
f.4b/7, 4b/12, 42b/8, 7a/6, 81a/10, 81a/11
f.-yı 4a/12, 4a/9
fa'il :(Ar.) işleyen, yapan
f.-den 56a/2
fahri :(Ar.) övünme, onur, büyüklük
f. 5b/12
faḳīr :(Ar.) yoksul, güçsüz
f. 17a/8, 33a/5, 33b/1, 33b/7, 33b/7, 61a/1, 77b/6, 91b/7
f.-e 4a/10
f.-i 16b/3, 42a/13
f.-lerden 60a/13
f.-lere 16a/12, 16b/1, 24b/10, 25a/10, 42a/11, 43a/4, 58a/7, 60a/3, 64b/9, 65a/5, 69b/2
f.-leri 58a/2, 65a/6
f.-lerü 25a/7, 4a/1
f.-ligi 65b/2
f.-lik 1b/11, 48b/2, 62a/7, 63b/3
f.-un 6b/2
f.-ü 8a/8

f.-lere 18a/10, 21b/13
f.-leri 43a/5
falcı :(Ar.) falcı, büyücü
f.-lara 56b/1
farz :(Ar.)Allah'ın işlenmesini istediği emirleri
f. 65a/7
f.-dur 16a/11, 34a/11
f.-ın 13a/8
f.-ların 57b/6
f.-mıdur 34a/10
fasfaḳir: fakirlik
f.-i 36a/7
fazilet :(Ar.) erdem, fayda
f.-i 54b/10
fenā :(Ar.) yok olma yokluk
f. 68a/6
f.-dur 76b/2
ferāḡat : vazgeçme el çekme
f. 10a/3
ferc :(Ar.) cinsel organ
f.-ini 23a/12
feriṣte(h): (Far.) melek
f. 13b/4, 13b/5, 14b/5, 15a/2, 32a/4, 37a/13, 38a/12, 40a/12, 49b/5, 50b/10, 82b/8, 83b/11, 85a/9
f.-dür 83a/7
f.-ler 22a/4, 32a/11, 32a/13, 32b/1, 65a/1
f.-lerinden 19b/6

f.-ler 37b/6, 55b/10, 64a/3,
64b/2, 65a/9, 75a/13, 78b/12,
82b/9, 83a/4, 86a/10

f.-lerden 83a/7

f.-lerdür 82b/10

f.-lere 50b/9, 67a/7

f.-leri 68b/1, 79b/12

f.-lerin 19a/5, 19a/6, 64a/10

f.-lerün 14b/8

f.-lerü 83a/3, 83a/5, 83b/3

f. -nü 12a/8, 12a/9, 40a/12,
40a/13, 85a/8

fermān :(Far.) buyruk, emir

f.-ı uzda 57b/8

ferş :(Ar.) yeryüzü

f.-e 7b/12

feryād :(Far.) yardım isteyen

bağırış, ağlama, inleme, feryat

f. 24b/13, 26a/5, 34b/10,
34b/11, 38a/13, 63b/4, 65b/13,
73a/11

fesād :(Ar.) bozgun,

bozgunculuk.

f. 57b/12, 86a/11

f.-dadur 77b/12

f.-dan 76b/1

f.-u 64b/10

fetvā :(Ar.) şer' i hüküm

f. 7a/11

fevt :(Ar.) elden çıkarma,

kaybetmei kaçırma

f. 56b/3

fışk :(Ar.) doğru yoldan
ayrılma, Allah'a isyan

f. 16b/12, 77b/12

filhāl :(Ar.) hemen şimdi

f. 9a/7, 18a/4, 28b/6, 63a/12,
72b/5

fikir :(Ar.) fikir, düşünce

f. 65a/3

f.-leri 57a/12

f.-imüz 43b/1

f. -ini 10a/3

fil :(Ar.) Arapça "-de,da" edatı.

f. 21a/3

Fir'avn: (Ar.) Firavun.

f. 29b/3, 29b/4, 30a/12, 30a/4,
30b/11, 30b/7

f.-a 30a/12, 30a/9, 53b/3

f.-ı 29b/3, 30b/2

f.-nun 30a/9

f.-nu 30a/11

firāk :(Ar.) ayrılık

f. 76a/5

fitne :(Ar.) ara bozma,
fesad

f. 76b/1, 86a/10

fuḥş :(Ar.) fuhuş

f. 24a/8

f.-dan 23a/1

fuḫarā :(Ar.) yoksullar

f. 65b/4

f.-ya 18a/2

f.-yı 67a/11

fuşat : (Ar.) fırsat, uygun zaman

f. 19b/7, 28b/13, 69b/8

fūlan : (Ar.) filan, belirsiz bir kiři

f. 26b/6, 26b/6, 26b/6, 27b/11, 27b/11, 27b/8, 27b/8, 27b/8, 27b/9, 62a/8, 62a/9, 62a/9

-G-

ġāfil :(Ar.) ihtiyatsız, ihmalkar, dalgın

g. 12a/3, 15a/6, 42a/4, 43a/10, 61b/8, 65a/13, 66a/7, 76b/6, 85a/1, 85a/2

g.-lerden 24b/5

ġaflet :(Ar.) ihmalkarlık, dalgınlık, boş bulunma

g. 28a/4, 39a/13, 45a/5, 45a/8, 45b/8, 51a/11, 51a/12, 52a/13, 52a/6, 52b/4, 63b/1, 70a/12, 80a/13, 80a/8, 82a/5

g.-de 13a/12, 47b/8

g.-e 37b/12, 45b/2, 55a/2

g.-i 45a/9

g h :(Far.) zaman, an

g. 7a/3, 85a/8, 85a/8

ġālib :(Ar.) yenme, üstünlük sağlama

g. 41a/10, 44b/11, 44b/13

g.-dür 79b/13

ġanī :(Ar.) zengin, bol

g. 43a/6, 58a/2, 62a/6

g.-lerü 4a/1

g.-ligi 65b/2

g.-ler 32b/9

g.-lik 62a/7

ġarež :(Ar.) maksat, niyet, hedef

g. 33a/3

Ġarīb :(Ar.) bir melek

g. 25b/8

arīb :(Ar.)kimsesiz, zavallı

g. 18a/11, 18b/3, 25b/8, 76b/5, 77b/5

g.-dür 77b/7

g.-e 33a/5

g.-lere 18a/2, 42a/11, 88b/7

g.-lerü 35a/1, 77b/3

g.-ü 7a/3

g.-leri 21b/13

ġar :(Ar.) boġulma, dalma

g. 20b/10, 29b/3, 30a/13, 30b/7, 40a/10, 86b/12

ġarralanma:(Ar.) Gösterişli, aldatıcı olma

gdur 61b/12

ġayb : (Ar.) gizli, görünmeyen, bilinmeyen

g. 14a/10

g.-e 14a/8

ġāyet :(Ar.) gayet, oldukça

g. 34b/12, 44a/6, 53b/8, 6b/1, 80b/2

ġayret :(Ar.)çalışma, çabalama, kıskanma

g. 71a/3	g.-miş 1b/4, 55b/2, 55b/4,
g.-i 43a/12	70b/12, 71a/4, 71b/10, 81a/3
ğayrı : (Ar.) başka, ayrı	g.-mişleri 68a/11
g. 16a/9, 16b/12, 39b/5,	g.-se 11a/8, 70b/6
40b/3, 42a/9, 51b/9, 52a/8,	g.-sün 71b/8
59b/9, 60a/1, 67a/11, 71a/11,	g.-ti 21a/4, 29b/4
88a/10, 88b/2, 90b/11, 90b/12	g.-üp 12b/5, 21a/3, 35a/7,
g.-lara 60a/3, 62a/2, 91b/4	36a/11, 43b/6, 3b/3, 6b/10, 72a/1
g.-sı 91b/4	g.-ün 30a/8
ğazā : (Ar.) din uğruna	geçür- : geçirmek,
yapılan savaş	değerlendirmek
g. 30b/2, 90a/1, 90a/2	g.-e 87a/6
ğazāb : (Ar.) kızgınlık, öfke	g.-meyeler 39a/13
g.-ı 85b/12	g.-meyesiz 45b/8
ğāzi : (Ar.) gazi, savaşmış	gel- : gelmek
kişi	g. 67a/9, 72b/2, 73b/13,
g.-leri 3b/11	74b/10
gece : gece	g.-di 19b/11, 20a/5, 20a/9,
g.-ler 41b/11	20b/10, 20b/8, 21a/5, 29a/9,
geç- : geçmek	30a/4, 51a/11, 51a/11, 62a/9,
g. 35a/6, 9b/12	62a/9, 63b/3, 66b/10, 6a/7,
g.-di 30a/3, 35a/12	79b/6, 79b/7, 82a/5, 87a/8
g.-düm 29a/12, 35b/7, 71b/12	g.-digi 36b/1, 58a/3
g.-e 18b/13, 35b/3, 79b/4	g.-diler 36b/2
g.-en 84a/1	g.-dügde 33b/2
g.-eni 23a/6	g.-dügi 62b/7
g.-er 39b/2, 40b/10, 46b/6,	g.-dügin 43b/1
52b/3, 81b/12, 89a/5	g.-dügüne 38a/9
g.-erdüm 67a/4	g.-dük 38b/8, 41b/13, 52b/9,
g.-erken 50b/3, 53b/2	57a/6, 73b/7, 85b/4
g.-esin 72a/4, 8a/8	g.-dükde 19b/8, 21a/13,
g.-ince 22b/5, 73b/1	43a/4, 65b/12, 65b/6
g.-meyince 32b/1, 73b/2	g.-düklerinde 60b/5, 73a/1

g.-düm 35a/5, 76b/3
g.-dü 67b/6, 77a/11, 77a/9,
79b/2
g.-e 11a/1, 17b/2, 31b/12,
35b/8, 36a/1, 49b/9, 50a/3,
50a/5, 53a/9, 56a/12, 58a/4,
5a/7, 61b/5, 62a/2, 62b/12,
64b/3, 65a/1, 65a/12, 66b/2,
66b/8, 67a/3, 67a/7, 68b/3,
68b/8, 70b/11, 71a/8, 71b/2,
74b/9, 75a/3, 75a/5, 75a/6,
75a/9, 77a/5, 77b/13, 78a/11,
88b/12
g.-ecek 87a/11
g.-ecekdür 26b/8, 87a/9
g.-eler 72b/1, 72b/1
g.-elim 11a/9
g.-elüm 14b/5, 28b/10, 39a/3,
49b/4, 70b/5, 80a/8, 81b/2
g.-emezler 38a/9
g.-en 57a/12, 61a/10, 66b/11,
80b/10
g.-enler 36b/4
g.-esiz 73a/7
g.-icek 30a/1, 48b/10, 49b/9
g.-i üz 56b/12
g.-ince 10b/13, 32b/2, 41a/7,
46b/12, 72a/11
g.-incek 62b/10
g.-meden 31b/12
g.-medi 30a/5, 56b/4, 61b/7
g.-medüginden 91b/2
g.-medükde 66a/1, 66a/2

g.-mek 26b/8
g.-men 50a/13
g.-meye 77a/2
g.-meyemi 55a/4
g.-mez 25b/12, 45b/4, 53b/4,
57a/9, 82a/13
g.-mezdi 17b/10
g.-miş 49b/11
g.-se 11a/7, 20a/3, 21a/13,
33b/7, 34b/8, 35a/4, 73b/10,
85a/6, 85a/7, 86b/10, 86b/11,
86b/11, 86b/12, 86b/13, 86b/9,
86b/9, 87a/11, 87a/12
g.-seler 60a/13
g.-sün 28a/6, 71a/11
g.-sünler 8a/2
g.-ü 16a/10, 16a/12, 67a/4,
76b/13, 77a/1
g.-üp 2a/4, 36a/8, 38a/5,
39a/12, 39b/1, 42a/12, 44b/12,
45a/8, 47b/2, 48b/11, 49a/7,
49b/5, 50a/9, 50b/2, 53a/11,
53a/12, 53b/1, 56a/8, 63a/11,
66a/6, 66b/4, 6b/5, 74a/13,
75b/2, 76a/1, 76b/11, 85b/1,
87b/10
g.-ür 12a/8, 12b/10, 12b/13,
14b/11, 17b/9, 18b/11, 18b/2,
18b/2, 28a/8, 29a/3, 2a/13,
37a/2, 37b/12, 39a/10, 45b/8,
46a/9, 46b/10, 46b/6, 63b/2,
64a/13, 67b/11, 68a/2, 68a/4,
68a/8, 68b/11, 68b/9, 69a/1,

69a/13, 69a/2, 69a/8, 69b/10,
69b/11, 69b/7, 69b/9, 79a/8,
81b/12, 84b/11, 86a/2

g.-ürler 18b/9, 26a/13,
37b/11, 44b/12, 53a/10, 60b/5

g.-ürse 9b/7

gemi :gemi

g.-ler 86b/12

genç :genç

g.-ligüm 69a/4

gerçek :gerçek, doğru

g.-dür 35b/1

gerek :gerek, gerekli

g. 19a/7, 19a/8, 19a/8, 19a/9,
22b/6, 34b/9, 34b/9, 38b/4,
41b/12, 67b/10, 67b/10, 67b/8,
67b/9, 67b/9, 67b/9, 87a/12,
9b/2

g.-dür 21b/7, 22b/3, 22b/6,
23b/11, 32a/12, 32a/9, 32b/1,
52b/1, 52b/8, 54a/7, 54a/7,
70a/5, 80b/5, 80b/6, 84a/9,
90b/10, 91b/5, 91b/6

g.-lü 9b/1

g.-mez 27a/2, 27a/2

Gerger: bir yerleşim biriminin
adı

g. 40b/5

gerü :geri

g. 62a/13

ger- :germek

g.-üp 72a/2

getür- :getirmek

g. 70a/1

g.-di 12a/8, 21a/2, 21a/3,
21b/6

g.-di üz 56a/9

g.-dügü e 90b/8

g.-dükçe 75b/6

g.-dü 54a/8

g.-dü üz 72b/10

g.-e 25a/11, 54b/8, 69a/11,
79b/12, 81a/7

g.-ebilirse 87b/12

g.-eler 56b/1, 58a/1, 60b/10,
70b/4, 72b/9, 73a/9

g.-elüm 72a/9

g.-en 28b/3, 83a/7

g.-eyim 67b/3

g.-ici 68b/11

g.-medü 20b/4

g.-medi üz 57b/9

g.-mege 49a/7

g.-mek 60b/4

g.-meye 90b/5

g.-meyeler 43b/7, 71a/10

g.-mişdür 28a/13

g.-se 83a/3

g.-üp 16b/3, 23a/7, 65a/11,
70a/13, 70b/2, 77a/6, 79b/8

g.-ür 69b/10

g.-ürdi 20a/4

g.-ürler 19a/13, 19b/1

gevde :gövde

g.-si 84b/4

gey- :giymek

g.-düreler 71a/2, 71a/3
g.-miş 71a/9
gez- :gezmek
g.-erdi 78b/1
g.-üp 53a/2
gezdür-: gezdirmek.
g.-ürler 54b/1
ğybet :arkadan konuşma
çekiştirme
g. 42a/8, 58b/5, 60a/4, 64b/10
g.-in 58b/10, 60b/4
Ġslin :(Ar.) tadı kötü olan
bir şarap
g. 18a/3
gibi :gibi, benzer
g. 10b/6, 17b/11, 17b/5,
19b/2, 19b/3, 1b/6, 1b/7, 1b/7,
1b/7, 20a/12, 21a/10, 23b/12,
23b/6, 30b/11, 30b/11, 30b/7,
34b/13, 35b/3, 36b/3, 36b/5,
39a/2, 44a/12, 44b/6, 45a/1,
45a/12, 48a/11, 53a/5, 57a/2,
57b/5, 57b/6, 5b/6, 62b/12,
62b/12, 62b/13, 62b/7, 63b/5,
64a/11, 64a/5, 64a/8, 66a/9,
66a/9, 66a/9, 68b/13, 68b/4,
71b/3, 72b/5, 74a/13, 75b/11,
76a/5, 78b/6, 79a/10, 79a/11,
79a/8, 82b/10, 85a/9, 85a/9,
8a/11, 9b/4
g.-dür 10b/7, 10b/9, 23b/11,
24a/10, 76b/1
gice :gece

g. 11b/9, 12a/7, 19b/3, 19b/7,
21a/1, 24b/13, 29b/10, 31b/12,
42b/5, 43a/10, 45b/9, 56b/7,
6b/2, 76b/3, 77b/10, 87b/3,
87b/5
g.-den 42b/2, 56a/12
g.-ler 41b/11
g.-lerinde 73a/4
g.-m 76b/3
g.-nün 41b/7
g.-nü 31b/12
g.-rek 31b/11
g.-ye 45b/8
g.-yi 45a/2
gidi :ahlaksız, pezevenk
g. 59a/7
gine :yine, tekrar
g. 16a/12, 31b/10, 32b/4,
42b/8, 42b/9, 48a/11, 48a/8,
49b/4, 51b/13, 52a/2, 53a/9,
55a/6, 55b/13, 61a/6, 64a/7,
65b/6, 68a/5, 70a/3, 73b/5,
74a/2, 75b/1, 86b/6, 89a/11,
89a/9, 9a/2, 9b/4
girçek :gerçek, doğru
g.-mi 35a/11
gir- :girmek, gelmek
g.-di 41a/10
g.-dügi 13b/11
g.-dükde 50a/11, 54a/13
g.-düm 69b/3
g.-e 12b/5, 54b/5, 61b/6,
75a/7, 78b/7, 87b/2, 87b/2, 8b/3

g.-ecek 80a/8
g.-eler 18b/4
g.-elüm 61a/6, 9b/12
g.-emez 24b/12
g.-en 37a/8
g.-er 26a/9
g.-erken 38b/6
g.-icek 39a/9, 44b/11, 49b/4,
80a/13, 81b/3, 84a/9
g.-ince 39a/3
g.-mek 38b/6
g.-mekce 62b/3
g.-meye 41a/8
g.-meyeler 18b/4
g.-mez 31a/4
g.-mezler 62a/10
g.-miş 75a/8
g.-sün 36a/13
g.-üp 41a/9, 52b/7,
53a/12, 53b/7, 53b/8, 70a/11,
73a/10
g.-ür 12a/5, 21b/3
g.-ürler 13b/13, 23b/8, 32b/13
giriftār :(Far.) düşmek,
yakalanmak, tutulmak
g. 36a/12, 78b/3
girü :geri
g. 20a/8, 20b/12, 20b/12,
26a/13, 35b/12, 36b/13, 57a/8,
72a/10, 72a/2, 72a/9, 72b/1,
79b/13, 80a/7, 89b/2
git- :gitmek

g.-di 49b/3, 70b/1, 83b/9,
83b/9, 87a/8
g.-diler 32a/13
g.-dise 89a/11
g.-diyse 70a/10
g.-dügi 3b/8
g.-dük 42a/3
g.-dükçe 43b/6
g.-dü üz 76b/13
g.-e 31b/11, 35b/12, 63b/1,
73b/5, 75b/1, 87b/8
g.-eduram 30b/8
g.-eler 77b/1
g.-emezler 32b/2
g.-enlerden 3b/8
g.-er 19b/2, 31b/4, 33b/11,
34b/10, 37b/5, 48b/6, 70a/3,
70b/6, 73b/2, 84b/1, 86a/6,
90a/12, 90a/4, 90b/9
g.-erdi 83b/2, 88b/11
g.-erken 3b/4
g.-erler 22b/5, 25b/9, 48a/8,
82b/2, 82b/4, 85b/3
g.-ermen 61b/1
g.-ersiz 47a/8
g.-erür 37b/9
g.-erürler 37b/11, 37b/2
g.-esiz 31a/12
g.-evüz 63a/1, 63a/1
g.-icek 19b/1
g.-mege 63b/6, 82a/11
g.-mek 91b/9
g.-me 76b/11

g.-miş 39b/2, 71a/6, 71a/9,
73b/1, 87a/12

g.-mişdür 53b/5

g.-se 86a/5

g.-üp 20b/3, 20b/8, 29a/8,
49a/9, 68b/7

giy- :giymek

g.-dügi 88b/9

g.-dürüp 70a/11

g.-erdi 6b/2

g.-medi 88b/10, 88b/10,
88b/10

g.-mişler 28a/5

g.-üp 88b/11

gizle- :gizlemek, saklamak

g.-dü 25a/13

g.-meyeler 7a/9

g. -ye 25a/1

g.-ü 40b/12

goşu : komşu

g.-larum 76a/4

göçür- :göçürmek

g.-esin 78a/8

g.-ü 56b/2

gög(ü)s:gөгüs, sine

g.-e 70a/8

g.-ü üzde 43a/13

g.-ünden 51b/5

gök :gök

g. 12a/9, 14b/5, 1b/5, 68b/13,
79a/11, 80b/2, 81b/1, 81b/7,
81b/8, 87a/9, 88b/2, 8b/13, 9a/4

g.-de 68b/3, 84b/3, 87a/7,
87a/7

g.-dedür 61a/7

g.-deki 86a/13

g.-den 14b/9, 22a/4, 39a/2,
61a/6, 62a/4, 75a/5, 80b/1,
81b/5, 84b/2, 86a/11

g.-e 37b/6, 9a/6

g.-i 37a/12

g.-ler 12a/7, 13a/3, 20b/7,
22b/10, 37a/13, 37a/8, 37a/9,
37b/11, 37b/7, 38b/4, 39a/13,
39b/13, 40a/1, 40a/3, 40a/9,
41a/3, 41a/8, 46a/6, 51a/7,
55a/10, 56a/5, 78a/1, 79a/2,
81a/12, 81b/3, 81b/4, 83b/13,
83b/5, 85a/11, 85a/6, 85b/13

g.-lerde 13a/6, 23a/8, 86a/2

g.-lerdeki 86a/4

g.-lerden 55a/12, 71b/1,
82a/12

g.-lere 13a/2, 26a/12, 37b/4,
38a/11, 38b/2, 40a/7, 75b/1,
79a/1, 82a/12, 86a/9

g.-leri 26a/5, 72b/8, 86a/1

g.-lerin 71b/1

g.-leri 86a/5

g.-lerü 35b/4, 55a/9, 80a/8,
86b/3

g.-si 69a/1, 84b/4

g.-ün 39a/1

gölge :gölge

g. 11a/5

g.-n 11a/3
g.-si 12b/10, 12b/13
g.-sinde 8b/2
gölmek: gömlek
g. 6b/2
gömleğ: gömlek
g.-in 28a/4
g.-i 31b/3
g.-in 71a/3, 71a/9, 75b/3
gömlek: gömlek
g. 71a/1
göñ(ü)l : gönül, yürek
g.-de 92a/3
g.-den 44a/7
g.-dür 44a/7, 44b/3
g.-i 18b/8, 59b/4, 74b/5
g.-idür 46b/9
g.-in 23a/3, 43a/6
g.-i üze 55a/3
g.-inden 76a/8
g.-ine 40a/1
g.-leri 21b/2
g.-lerin 21a/11
g.-lerini 21b/1
g.-lerü 37a/9
g.-ün 20a/12
g.-üne 23a/7
g.-ünüzden 23a/5
gönder-: göndermek
g. 8b/9
g.-di 77a/9, 77b/2
g.-düm 14a/5
g.-e 72a/13

g.-en 77a/7
g.-üp 4b/10
g.-ür 21a/8
göndür -: göndermek
g.-digün 20b/5
g.-düm 20a/10, 56a/8
g.-eler 19a/5, 71a/1, 71a/2
g.-ilen 3a/9
g.-se 21a/9, 34b/9
g.-sünler 29b/12
g.-üp 34b/9
g.-ür 19a/6
gör- : görmek
g.11b/11, 58a/12, 58a/12,
74b/2, 80a/6
g.-di 13a/13, 20b/2, 30a/5,
65a/2
g.-di üz 16a/11
g.-dü 20b/10, 83b/7
g.-dügü 12a/6
g.-dük 14b/1, 1b/9, 41b/13,
42b/5
g.-dükde 52b/7, 65a/6
g.-düm 43b/9, 68b/10,
68b/11, 90a/13
g.-dü 26b/7, 68b/8
g.-e 10b/3, 24b/9, 26a/9,
28a/4, 31b/5, 44a/3, 53b/3,
58a/13, 58b/4, 58b/6, 67b/3,
68a/5, 69a/11, 71a/5, 71a/8,
71b/5, 74b/6, 74b/6, 75b/9,
77a/2, 79b/1, 87a/5
g.-ecek 42a/13

g.-eler 56a/9, 59a/2, 59a/5,
59a/7, 59b/2, 59b/6

g.-elüm 56b/12

g.-em 76b/6

g.-emezüz 76a/6

g.-en 81b/13

g.-esin 15a/6, 16a/1, 43a/12,
71b/1

g.-esiz 5a/7

g.-esüz 87a/7

g.-eydi 44a/12

g.-eydü üz 44b/8

g.-eyim 26a/6, 56a/9, 75b/10

g.-icek 44a/4

g.-ince 67b/5

g.-incek 20a/7

g.-inürler 50a/8

g.-medüm 89b/2

g.-medü 56b/11, 56b/7

g.-medü mi 56b/2, 56b/6

g.-me 64b/1

g.-mese 27a/8

g.-mesün 48a/4

g.-meyeler 73a/3

g.-meyem 76a/1

g.-meyeyim 89b/2

g.-mezem 6b/9

g.-müşim 75b/5

g.-se 36b/12

g.-seler 84a/9

g.-sin 27b/13

g.-sün 65a/9

g.-sünler 56b/13, 64b/2,
75b/10, 75b/12

g.-ü 30a/7, 38b/1, 38b/1,
58a/10, 60a/6, 60b/11, 67a/4,
76a/13

g.-ünce 67b/3

g.-ündü i 18b/6

g.-üne 68a/4

g.-ünür 86b/4

g.-üp 12b/7, 23a/9, 34b/11,
35b/10, 44b/3, 58b/8, 66b/6,
66b/9, 71a/7, 71b/2, 74a/9,
75a/10, 75a/4, 75a/6, 75a/7,
75a/9, 75b/12, 76b/10, 81a/9,
81b/8

g.-ür 26a/7, 53a/10, 69b/12,
70b/6, 82b/2, 87a/3, 89a/11

g.-ürler 28a/6, 38a/12, 48b/11

g.-ürsüz 87a/8

g.-ürüz 42a/1

göre :göre

g.-dir 28a/7

görüş :görüş, görme

g.-imdür 75b/9

g.-leridür 75b/11

görüş- :görüşmek

g.-ürler 82b/3

göster :göstermek

g.-di 2a/10

g.-diler 79b/6

g.-e 5a/13

g.-eler 75b/1

g.-em 27b/1, 29a/7, 30b/6,
84a/12

g.-iciyem 29b/8, 30b/5

g.-mek 18b/7

g.-meyem 25b/3, 30b/4

g.-se 88b/2

g.-ürler 70b/3

götür :götürmek

g. 47b/8

g.-di 21a/1

g.-eler 28a/1, 35b/13, 48a/6,
74b/5

g.-en 31b/8, 39b/6, 82a/4,
83a/3

g.-enler 76a/9

g.-esin 20b/13

g.-esiz 73a/7

g.-mege 48a/5

g.-ü 48a/3, 48a/3, 56b/13,
78a/11

g.-üp 54b/3, 76a/12

g.-ür 16a/1

g.-ürler 22a/6, 26a/13, 40a/7,
47b/10, 49a/10, 50b/13, 82b/9

g.-ürüz 47b/8, 48a/1, 48a/3

gövde :gövde

g.-si 68b/5

gözed- :gözetmek

g.-ici 55b/10

g.-ürler 22a/1, 63a/10

göz :göz

g. 17a/13, 1b/8, 27b/5, 57b/7,
6b/7, 75b/12, 9a/2

g.-i 21a/11, 38b/13, 3b/12,
44b/2, 69a/13, 69b/10, 71a/3,
71a/9, 74b/5, 82b/5, 85b/11

g.-imüz 42a/13

g.-in 86b/5

g.-i üz 43b/2, 56b/2, 62b/1

g.-ine 71b/5

g.-ini 23a/11

g.-inü 10a/13, 79a/7, 83a/3

g.-lerdi 42a/7

g.-leri 68b/13, 68b/4, 73a/11,
76a/7, 77a/5, 79a/11

g.-lerin 18b/5

g.-lerinden 64a/6

g.-lerine 38a/1, 44b/13, 6b/5

g.-lerinü 64b/4, 80a/1

g.-ü 7b/12

g.-üyle 29b/6

ğuruş :(Alm.) kuruş, para
birimi

g.-ları 42b/3

ğusl :(Ar.) gusl, boy
abdesti

g. 91b/3

g.-a 89b/9

ğuşsa :(Ar.) sıkıntı, keder,
kıssa

g.-sı 29b/2, 29b/4

gül- :gülmek

g.-di 21a/6

g.-dürmesün 41b/1

g.-se 89b/11

gülgünü:(Far.) gül renkli, pembe

g. 86b/11, 86b/8
gūlhān : (Far.) ateş rengi
g. 86b/8
g. 79a/11
g.-a 68b/4, 77a/5
g.-ı 86b/10
gūlistān: gül bahçesi
g. 26b/11
gūmān : (Far.) zan, şüphe
g. 14a/7
gūmūldi: ses, gürültü
g.-leri 40b/1
gūmūş : gümüş
g. 25a/1, 53a/1, 53a/4, 53b/10
gūn : gün, gündüz
g. 20a/4, 21a/4, 31b/11,
33a/7, 35b/6, 37a/13, 57b/9,
63a/7, 65a/3, 66b/12, 66b/7,
67a/10, 68a/9, 73a/7, 87a/9,
87b/5, 87b/9, 89a/3, 90a/3
g.-de 37b/8, 44a/1, 6b/3,
92a/7
g.-den 12a/12, 24b/3, 58a/3,
61a/1
g.-dür 67a/10, 70b/12, 86b/1
g.-e 21 a/1, 24b/4, 33a/7,
72a/11
g.-i 63b/13
g.-inde 32a/7, 57a/7, 60a/11,
60b/1, 70b/7, 73a/1, 80b/3,
86b/6, 87b/1, 88a/6, 88b/2,
89a/10, 91a/6, 91a/7
g.-ine 6b/12

g.-inü 63b/13
g.-ler 57a/2
g.-lerde 88b/10
g.-leri 57a/5
g.-leridür 75b/11
g.-lük 44a/2, 44a/2, 80a/13,
90a/3
g.-ü 76a/5, 76a/6
g.-de 32a/10
g.-ü 38a/12
g.-ünde 16a/1, 16b/13, 18a/1,
24a/2, 29b/13, 32a/6, 32b/12,
34a/5, 34b/7, 35a/8, 3a/6, 61a/5,
73b/3, 7b/3
gūnāh : (Far.) günah
g. 18b/6, 24b/4, 36a/6, 36b/1,
36b/2, 36b/3, 36b/4, 37b/8,
38b/3, 40a/4, 49b/10, 52a/4,
60a/12, 69a/3, 71b/4, 74b/6,
88a/4, 88b/5, 90b/6, 92a/7
g.-a 23b/9, 26a/8, 26a/9,
26b/13, 33a/6, 37b/3, 61b/7
g.-dan 34a/3, 89a/2
g.-dur 17a/6
g.-ı 33a/10, 34b/8, 35a/3,
37b/4, 40a/3, 6b/6, 73b/5, 89a/2
g.-ım 29a/10, 35a/4, 6b/3,
6b/8, 92a/4
g. -ın 34b/13, 34b/8, 46b/2,
54a/5
g. -ına 30b/7
g.-ından 35a/12, 72a/4, 89a/5
g.-k r 81a/2

g.-lar 61b/2
g.-ları 10b/11, 33b/11,
33b/13, 36a/4, 36a/8, 38b/2,
49b/12, 72a/12
g.-larımızdan 6b/10
g.-ların 27b/4, 34a/1, 36a/1,
40a/3, 44a/4, 74b/7
g.-larına 34a/1, 89a/7
g.-larından 18b/13, 35b/2,
71b/11, 71b/13, 8a/8
g.-larını 6b/6, 46a/10
g.-laru 19b/2
g.-laru 13b/8, 74a/1
g.-laru uza 55b/2
g.-ları uzi 43a/11, 55b/4
g.-lu 36a/10
g.-umdan 35a/6
g.-u uzi 61b/3
gündüz :gündüz
g. 21a/1, 24b/13, 37b/3,
37b/5, 37b/5, 42b/6, 43a/11,
56b/7, 6b/2, 76b/4, 87b/3
g.-i 45a/3
g.-ler 41b/11
g.-üm 76b/3
g.-ü 45b/8
güneş :güneş
g. 38a/13, 38b/5, 50a/8,
81b/9, 87a/1
g.-e 37b/10
g.-i 2a/2, 87a/7
g.-ler 45a/13

g.-ü 37b/11, 37b/8, 38b/8,
81b/8
güzel :güzel hoş
g. 42b/10, 43a/3, 43a/5,
59b/11, 79b/6
güzin̄ : (Far.) seçkin,
beğenilmiş
g. 3b/8

-H-

ḥabīb : (Ar.) sevgili (Hz.
Muhammed için kullanılır.)
h.-i 5b/1
h.-im 74b/12
h.-ullah 74b/3
h.-ü 33a/1
h.-i 2a/11, 5a/12, 6a/5,
7b/10, 83b/6
ḥaber : (Ar.) haber, havadis
h. 13a/13, 18b/2, 18b/2,
28a/9, 45b/1, 49a/9, 53a/11,
58b/2, 58b/9, 59a/4, 59a/9,
59b/3, 59b/8, 60a/5, 63a/10,
7b/13, 7b/5, 90a/7
h.-i 17b/13, 28b/6
h.-im 24a/1, 25b/4, 27b/3
h.-i 2b/12
h.-lerine 14a/10
h.-üm 25b/3
ḥabis : (Ar.) kötü, alçak, pis
h. 55b/13
ḥac : (Ar.) İslamın beş
şartından biri.

h. 25a/3, 4b/7
h.-cı 12b/1
h.-cu 17a/10, 88a/8
ḥacı : (Ar.) hacca giden
h.-ları 3b/11
ḥācet : (Ar.) ihtiyaç, gereklilik
h.-i 88a/5
h.-in 54b/7, 80b/8
h.-ler 51b/3
h.-leri 17a/8
h.-lerin 8a/6, 29b/11
h.-lü 25a/8
h.-ün 8a/5
h.-ü 57a/7
ḥacil : (Ar.) utanmış,
utancından yüzü kızarmış.
h. 26a/4, 50a/9
ḥādīm : (Ar.) hizmet eden,
hizmetkar
h.-ler 54a/6
ḥadīṣ : (Ar.) Hz.
Muhammed'in sözleridir
h. 2a/12, 2b/2, 2b/2, 2b/3,
2b/4, 2b/5, 2b/6, 43b/9
h.-i 18a/11, 31b/5, 46b/6,
46b/9, 52b/4, 55a/7, 56a/3,
59b/9, 61a/5, 63b/8, 68a/2,
68a/4, 68a/8, 68b/8, 69a/1,
69a/8, 69a/13, 69b/11, 79a/4
h.-de 68b/11, 69b/7, 79a/8
h.-leri 2b/8, 55b/12
hafta : (Far.) hafta
h. 63a/7

h.-dur 47a/10
h. 13a/8
ḥaḳıḳ : bir tür taş
h.-dan 84b/4
ḥaḳīr : (Ar.) itibarsız,
değersiz
h.31a/3, 92a/1
h.-e 80b/10
Ḥaḳ : (Ar.) Allah
h.12a/11, 13a/2, 16a/13,
1b/5, 21a/7, 21a/11, 21b/7, 2a/10,
2a/5, 29a/5, 30a/9, 38a/4, 39a/5,
44a/4, 44a/11, 44a/12,
45a/2, 46a/1, 51b/8, 57b/10,
59a/13, 60b/8, 61a/9, 63b/11,
68b/7, 68b/12, 69b/13, 69b/2,
71b/2, 72a/13, 73a/3, 73b/13,
74b/1, 74b/6, 82b/7, 82b/9,
83b/7, 87a/13, 87b/13, 87b/13,
87b/5, 88a/8, 90a/6, 91a/11,
91a/9
h.-a 74a/7
h.-dan 78a/10
h.-ı 33b/12, 39a/4, 4a/1,
4a/1, 4a/2, 4a/2, 4a/3, 60b/7,
87b/11
h.-içün 20a/11, 29a/12,
29a/6, 33a/1, 35a/8, 35a/10,
35b/6, 36a/2, 45a/6, 45a/8,
71b/11, 72a/11, 74a/8, 74b/9,
84a/11, 88b/12, 89b/1
h.-ımı 88b/8
h.-ımızı 88b/12

h.-in 90b/4
h.-ı 2a/9
h.-ina 18a/13
h.-ında 23b/3
h.-ından 91a/8
h.-ını 18b/7, 87b/9
h.-içün 72a/7
h.-u 6a/5
hāl : (Ar.) durum, keyfiyet
h. 19a/7, 21a/3, 36b/1, 69b/5
h.-de 28a/5, 69b/8, 70a/3,
70a/6, 72a/12, 73b/6, 75a/2,
77a/12, 90b/10
h.-e 68b/11
h.-i 45b/2, 75a/10, 76b/10,
77a/2, 90a/8
h.-imi 38b/1, 76b/4
h.-in 33b/1, 67a/4, 70b/9,
77b/8, 79a/7
h.-i 43a/6
h.-ini 71a/7
h.-i i 15a/6
h.- üzi 16a/1
h.-ince 34a/6
h.-inde 21b/4, 64b/6
h.-ine 39a/10, 53a/9, 77b/13,
85b/4
h.-ini 41b/6, 62a/11
halq : (Ar.) yaratmak
h. 43b/8
h.-ı 42a/8
halbuki: (Ar.) öyle iken, hakikat
şu ki

h. 35b/3
hālet : (Ar.)
hal, durum, keyfiyet
h.-de 3a/1, 75a/5
hālim : (Ar.) yumuşak huylu
h. 34b/13
hāmīle: (Ar.) gebe
h. 73b/8, 89b/9
hāne : (Far.) ev
h.-sine 16b/3
hārbī : (Ar.) doğru, hilesiz
h. 81a/12
hāreket: (Ar.) iş, durum
h. 25b/10
hārīr : (Ar.) İpek
h.-ler 52b/10
hāş : (Ar.) doğru, nitelikli
h. 40b/11, 54b/10, 78a/10,
78a/9
hāsanāt: (Ar.) İyilik, iyi iş
h.-a 13b/8
hāsed : (Ar.) kıskançlık,
çekememezlik
h.32b/7, 33a/3, 42a/9
h.-den 23a/4
hāşıl : (Ar.) ortaya çıkma,
meydana gelme
h. 37b/2, 38b/12, 38b/12,
39b/8, 40b/2, 80b/12, 85a/8,
85b/1, 85b/2, 85b/11, 86b/6,
8b/7
hāset : (Ar.) hasret, özlem
h. 73b/4, 73b/5, 76a/5

ḥāṣā : (Ar.) Allah korusun,
katiyyen

h. 67a/2

ḥātemün-nebiyyīn: (Ar.) son
peygamber (Hz. Muhammed)

h. 2b/13

ḥaṭr : (Ar.) hatır, gönül

h.-in 33b/1

ḥatim : (Ar.) bitirme,
tamamlama

h. 10b/6, 4b/1

ḥattā : (Ar.) bundan başka

h. 11b/12, 14b/3, 34a/1, 59b/9

ḥāt n : (Ar.) kadın

h. 73b/10, 74a/3, 75a/10,
77b/1, 87b/11, 89b/3, 89b/5

h.-ı 74b/13, 74b/3

h.-ına 60b/2

h.-lar 18b/5, 43b/5, 60b/13,
73b/7, 82a/13

h.-ları 74b/6

h.-larını 74b/7

h.-larına 91a/4

h.-ları 73b/6, 73b/7

ḥalāṣ : (Ar.) kurtulmak

h. 3a/2, 40b/6, 75b/7, 80b/5,
82a/11

ḥalk : (Ar.) yaratmak

h. 18a/3, 24a/2, 69b/13, 71a/1

h.-a 42b/6

h.-dan 21b/2

h.-ına 18b/4, 26a/6

ḥalk : halk, topluluk

h. 18a/4, 18a/8, 20b/4,
22a/12, 27a/12, 59b/6, 81b/8,
82a/1, 82b/8, 83a/13

h.-dan 55b/5, 63b/4

h.-ı 40b/5, 7b/4

h.-ını 19b/1

ḥalvet : (Ar.) تنها, ıssız yer

h. 81a/1

ḥarām : (Ar.) dince yasak
olan şey

h.-dan 69a/12

ḥarc : (Ar.) harcama, gider

h. 23b/2, 25a/2, 4a/11

ḥasta : (Ar.) hasta

h. 43a/6, 48b/11, 49a/11,
49a/12, 49a/2, 49a/3, 49a/6,
49a/8, 66a/4, 69a/5, 70b/10,
76b/13, 77a/7, 82a/11

h.-lar 69b/8

h.-ları 22a/6

h.-lı 65b/3, 74a/1, 86b/9

h.-lı dan 34b/5

h.-nun 70a/4

ḥaṣmet : (Ar.) büyüklük,
heybet

h.-inden 45b/9

ḥaṭā : (Ar.) hata, yanlış

h.-larımıza 23b/6

ḥavf : (Ar.) korku, korkma

h.-ından 81b/7, 85a/4

ḥavuz : (Ar.) havuz

h.-lar 53a/3

h.-un 53a/4

- h.-u 53a/6
h.-ından 72b/12
hay : (Far.) eyvah, vah
h. 77a/4
ḥayal : (Ar.) hayal
h.-ler 59a/3
ḥayat : yaşam, ömür
h.-ında 34b/3
ḥayr : (Ar.) hayır, fayda, iyilik
h. 23a/1, 24b/5, 24b/6, 32b/6, 32b/7, 43a/8, 46b/11, 46b/13, 49b/10, 52a/3, 52a/10, 53a/11, 5b/6, 65a/5, 78b/13, 81b/4, 87b/7
h.-in 24b/1, 26a/12, 51b/7, 78b/12
h.-lusı 55b/5
h.-u 52a/5
h.-un 46b/8
ḥaykır- : haykırmak, bağırarak
h.-a 77a/10
h.-alar 79a/11
h.-up 79a/9, 79b/3, 79b/5, 79b/12, 81b/9
h.-ur 79a/12, 82a/2
ḥayvān : (Ar.) hayvan
h. 23a/8, 24a/10, 45a/12, 51a/2
h.-a 50b/8, 83a/8, 84a/11
h.-lar 9a/10, 61a/10, 85a/2, 9a/8
h.-lara 17a/4, 80a/9
h.-ları 56b/11
ḥazān : (Far.) sonbahar, güz
h. 26b/13
ḥāzır : (Ar.) huzurda, meydanda
h. 26a/10, 31a/12, 68a/4, 68a/7, 80b/1
h. -dur 70a/9
h.-lar 84a/6
h.-ladı 64b/8
h.-lana 72a/9
h.-lanmış 71a/5
h.-lar 82b/3
ḥazret : (Ar.) saygı bildiren, ünvan
h. 5a/6, 6a/2, 6a/13, 11b/11, 12a/5, 14a/2, 19b/13, 4a/13, 4a/3, 5a/12, 53a/8, 68b/1, 72b/4, 81b/2, 87b/6, 89a/13, 90b/12, 90b/3, 91a/6, 91a/8, 91a/11
h.-e 80b/11, 81a/13
h.-i 19b/3, 20a/13 20b/2, 29b/7, 35a/11, 35b/1, 53b/12, 6a/8, 68b/2, 71a/4, 87b/13, 88a/10, 88a/12, 88a/7, 88b/1, 88b/3, 89b/12, 89b/2, 91a/12, 91a/2, 91a/3
h.-i de 78a/7
h.-inden 7b/6, 39b/3, 44a/5
h.-ine 2b/13, 23b/11, 44a/6, 71b/9, 78a/6, 9b/1
h.-ini 16b/1
h.-inü 16b/6

h.-leri 1b/9, 19b/4, 88b/13,
89b/3

h.-lerinü 39b/11

h.-ü 72b/12

h.-ü e 78a/5

helāl :(Ar.) şer'en caiz olan

h. 27a/11, 31a/6, 33a/9,
34a/10, 34a/9, 34a/9, 34b/4,
45b/6, 58a/5, 65b/10, 88b/10,
88b/8

h.-den 45b/4, 69a/12

h.-i 2b/4, 45b/2, 69a/5, 73b/9,
89a/2, 89b/11, 90a/2

h.-inden 88b/1, 88b/6

h.-ine 76b/13, 88b/7, 88b/9,
89b/10, 89b/13

h.-ini 90a/8

h.-inü 90a/11, 90a/5

h.-lik 88a/8

h.-üm 76a/3

hebā :(Ar.) yok yere, nafile

h. 24b/12

hecāb :(Ar.) perde

h.-in 71a/4

helāk :(Ar.) mahvolma,
ölme, harcanma

h. 30b/2, 86a/11

elāl :(Ar.) kullanılması
dinen caiz olan, haram olmayan

h.-leşmiş 59a/13

hele :(Ar.) hele, özellikle

h. 42a/3, 43a/9, 48a/2, 75a/7

hem :(Far.) hem, de, da

h. 14b/4, 15a/4, 15a/4, 38a/1,
38b/4, 50a/3, 84b/2, 86b/13,
9a/13

hemān:(Far.) hemen, derhal

h. 12b/7, 20a/11, 26a/4,
28a/11, 45a/12, 57b/2, 65b/9,
75a/1, 78b/11, 82a/2, 84a/1,
8a/11, 92a/3

hendek :(Ar.) çukur

h.-de 7a/8

henüz :(Far.) henüz, şimdilik

h. 90b/4

her :(Far.) her

h. 10b/5, 12a/1, 13b/6,
14b/13, 16b/4, 18b/12, 19a/6,
1b/6, 22b/7, 24b/2, 25b/2,
29b/10, 32a/3, 32a/3, 34b/3,
37a/10, 37a/10, 37a/11, 37a/2,
37a/9, 39a/10, 39a/4, 40b/10,
43b/5, 44b/12, 46b/3, 49b/11,
4a/8, 4b/6, 50a/4, 50a/6, 52b/13,
52b/6, 52b/8, 53a/5, 53a/6,
53b/6, 53b/7, 54b/10, 55b/7,
57a/5, 59a/12, 5a/10, 5b/2,
62a/3, 62b/5, 62b/7, 63b/7,
64b/4, 65b/2, 65b/7, 67a/7,
68b/3, 70a/3, 79a/10, 79a/12,
7a/3, 80b/2, 80b/2, 82b/5, 82b/5,
82b/6, 82b/6, 83b/11, 83b/2,
84a/13, 84a/4, 84b/9, 86a/1,
86a/1, 86a/2, 86a/6, 86b/1,
87a/12, 87a/3, 87a/9, 87b/4,

87b/4, 88a/3, 88b/5, 89a/9, 8a/3,
92a/7, 9a/6

hergiz :(Far.) asla, hiçbir
suretle

h. 41a/8, 44b/4, 44b/7

herhâlde: her durumda, her
şartta

h. 5b/7, 7b/1

herkes : (Far.) insanların
bütünü

h.-e 7b/6

herze :(Far.) boş lakırdı,
saçma

h. 22b/8

hesâb :(Ar.) hesap

h.-a 82a/13

h.-ım 18a/8

h.-ın 65b/9

h.-ını 52a/8

h.-ı uzı 56a/8

evâ :(Ar.) heves, istek

h. 2a/1

h.-da 80a/10, 85b/2

h.-sı 60b/3

h.-sından 22a/7

h.-yı 26a/4

heves :(Ar.) istek, arzu

h. 2a/1

hey :ey, hey

h. 48a/11, 48a/6, 56b/10

heybet :(Ar.) heybet, mehabet

h. 44b/6, 82a/3

h.-den 79b/1

h.-h 11a/10

h.-idür 44a/12

h.-in 44a/12

h.-inden 13a/7, 13b/11, 13b/2,
40a/13, 6a/8, 85a/7

85b/3

h.-ine 73b/7

h.-iyle 82a/2

h.-le 79a/12

h.-lü 20b/1, 31a/3, 3a/6,
56a/7, 66b/5, 67b/7, 68b/3, 82a/3

h.-lüsü 14b/8

h.-ullah 43b/9

h.-üm 30a/8, 44b/1, 44b/3

h.-ümden 30a/7

hıfz :(Ar.)saklama, koruma

h. 33a/2, 33a/6, 53a/9

hışım :(Ar.) hışım, akraba

h.-ı 75b/10, 77b/5

h.-larına 68a/12

hışım :(Far.) öfke, kızgınlık

h. 13a/9, 21a/8, 22b/7, 30b/8,
9a/7, 9a/9, 9b/11

h.-ından 30a/11, 40b/5,
40b/11, 45b/13, 55a/6, 66b/4,
85a/1

h.-ını 67a/10

h.-ı 1 81b/11

h.-ları 55a/5

hıy net: (Ar.) ihanet, hainlik

h. 18b/5

h.-dür 18a/12

hız :hız

- h.-lu 61a/11
- h̄ibe** :(Ar.) bağışlama, bağış
h. 4a/10
- Hibetull h:**(Ar.) *Saatname* adlı eserin müellifi
h. 10b/1, 10b/10, 11b/1, 4a/4, 7b/12, 7b/3, 81a/2, 8a/10
h.-dur 80b/9
h.-ı 8b/10
h.-u 6b/5
- hiç** :(Far.) hiç, asla
h. 14a/10, 14a/7, 20b/12, 39b/3, 44a/3, 55a/5, 56b/3, 56b/5, 57a/5 57a/11, 57a/12, 61a/5, 61a/13, 61b/2, 65a/2, 69a/4, 6b/6, 6b/8, 76b/1, 78a/6
- hidāyet:**(Ar.) doğru yolu gösterme
h. 33a/12, 33a/9, 70a/6, 70b/7, 89a/11
- h̄ikāyet** :(Ar.) hikaye, anlatı
h. 87b/8
h.-ler 9a/11
h.-lerinde 60b/11
h.-lerinden 84a/9
h.-ün 21a/10
- h̄ikmet** :(Ar.) hikmet, sebep
h. 49b/8, 70a/3, 7a/11
h.-ine 82a/4, 83b/13
h.-im 44b/3
h.-lerden 86b/6
h.-lere 55b/3
- h.-leri 12a/4
- h̄imyem:**(Ar.) tadı kötü bir şarap(?)
h. 18a/3
- h̄isāb** :(Ar.) hesap
h. 5b/12, 57a/9, 58a/5, 73a/10, 8b/3
h.-a 25b/12
h.-ı 2b/6
h.-in 58a/4
h.-ınca 25a/2, 2a/12
- h̄iṭāb** :(Ar.) hitap, seslenme
h. 13b/7, 29a/6, 29b/9, 35a/13, 35b/2, 35b/11, 35b/5, 35b/8, 35b/9, 36a/1, 42b/12, 43a/2, 45a/6, 57b/11, 58a/4, 64a/13, 65a/1, 65a/12, 66b/2, 66b/8, 67a/3, 68b/8, 71b/11, 74a/8, 74b/10, 78a/11, 79a/2
h.-da 75a/2
h.-ı 35b/11, 46a/9, 64b/3, 75a/1, 88b/12
- h̄izmet** :(Ar.) hizmet, vazife
h. 20a/1, 21a/4, 54a/4
h.-i izi 27a/8
h.-k r 32a/4, 47b/1, 51b/4, 57b/8
h.-k rı 9b/6
h.-k rlar 54a/6
h.-k rları 42a/2
- h̄od** :(Far.) kendi
h. 10a/12, 10b/1, 16a/11, 16b/13, 27b/2, 33b/1, 35b/4,

43a/10, 4a/5, 59b/13, 62a/12,
62b/10, 63a/1, 65b/10 70b/7

hor

h. 20b/6, 30a/13, 31a/2,
32a/7, 61a/1

h.-ladı 66a/13

h.-ladu 20a/11

h.-lama 59b/4

h.-lamış 20a/12

h.-lasun 20b/6

h.-lı da 20a/13

h.-lu 48b/2

hoş : (Far.) güzel, iyi

h. 17b/4

h.-ça 16b/3, 60a/6

hoşnud: (Far.) razı, memnun

h. 33b/11, 73b/9, 76a/11

h.-lı ı 74a/3

h.-lı 72a/5

h.-lu undan 41a/12

h b : (Far.) güzel, hoş, iyi

h. 53a/7, 53a/12, 54a/6,
72b/5, 75a/7

huccet : (Ar.) vesika, delil

h.-dür 14a/8

hulqum: (Ar.) boğaz, gırtlak

h.-da 66b/13

h.-ına 65a/10

h ri : (Far.) cennet kızı

h. 18b/12, 50a/6, 72a/13,
75a/11, 75a/3, 84a/13

h.-ler 27b/1, 36b/9, 36b/9,
42a/2, 52b/7, 53b/12, 74b/12,
82b/3, 87a/4

h.-leri 19a/11, 26a/1, 26b/10,
26b/12, 46a/6, 84b/12

h.-lerü 27b/10

hur f : (Ar.) harfler

h. 5a/10

hur s : (Far.) horoz

h. 84b/5, 84b/12, 84b/3,
84b/7

h.-u 84b/3, 84b/5

huş ş : (Ar.) mesele, konu

h.-u 60a/12

h y : (Far.) tabiat, mizac,
ter

h. 92a/1

h.-am 92a/3

huż r : (Ar.) hazır bulunma

h.-ına 60b/5

h.-una 6a/3

h.-unda 6b/11

h.-suz 10a/6

hüc m : (Ar.) saldırı, saldırma

h. 88b/9

hudā : (Far.) Tanrı

h. 25b/13, 78a/5

hük m : (Ar.) hüküm emir,
geçerlilik

h.-i 12a/2, 31b/12

h.-ince 87b/3

h.-inde 80b/2

h.-ü 31b/12, 60b/3

hulle : (Ar.) cennet elbisesi

h.-ler 78a/10

hürmet: (Ar.) saygı

h. 20a/10

h.-içün 33a/1

h.-ine 5a/5, 5a/13, 7b/2,
8a/4, 22b/1, 27b/5, 29a/9, 39b/2,
39b/4, 40b/6, 47a/7 76b/8

hürrem: (Far.) şen, sevinçli

h. 47a/4

hüsn : (Ar.) güzel, iyi

h. 61b/12, 75a/8

-I-

ı'rağ : uzak

ı. 77b/5

ı.-da 24b/12

ırmağ : akarsu, nehir

ı.-ından 30a/3

ı.-ı 29b/3, 30a/7

ı.-lar 36b/8

ı.-ları 26b/5

ırz : (Ar.) iffet, namus

ı.-ın 57b/13

ışlan- : ıslanmak

ı.-maz 83a/4

ışmarla-: ısmarlamak

ı.-mak 5b/6

ısıcaklık: sıcaklık

ı. 38a/1

ıssı : sıcak

ı. 75b/6, 85a/8

ı.-mı 86a/7

ışk : (Ar.) aşk

ı. 71a/2

-İ-

i- : imek fiili

i.-di 11b/12, 11b/13, 14b/6,
20a/2, 20a/3, 20a/6, 20a/6,
20a/6, 29b/2, 29b/2, 29b/2,
29b/4, 30a/13, 34b/13, 34b/13,
39a/2, 40b/3, 40b/4, 42a/12,
42a/13, 42a/8, 42a/8, 42a/8,
42a/9, 42b/13, 42b/2, 43b/7,
47a/2, 56b/11, 56b/13, 56b/4,
64b/10, 64b/11, 65a/4, 65a/6,
65a/7, 65a/7, 65a/8, 65a/8,
68a/12, 6b/2, 6b/4, 77a/11,
77a/8, 78a/12, 83a/4, 83b/8

i.-din 10a/10, 45a/3,
57a/1, 64b/12, 66b/11, 67a/11,
68a/7, 79a/3, 79a/4

i.-dinüz 57a/1, 66a/10

i.-dik 41b/7, 41b/8, 42a/10,
42a/6, 42b/1, 42b/10, 42b/5,
42b/9

i.-ken 30a/4, 34b/10, 35b/3,
35b/9, 37a/2, 43b/1, 45a/7,
47b/6, 54a/4, 64b/2, 66b/6,
69b/5, 69b/8, 6b/7, 70b/1, 70b/6,
72a/13, 72b/6, 75a/12, 75a/2,
75a/5, 76b/5, 77a/10, 77a/12,
78a/12, 82a/11, 88b/8, 89b/10

‘ibādet :(Ar.) Allah'ın emirlerini yerine getirme, tapınma

i. 22b/3, 25a/3, 26b/2, 31b/4, 37a/3, 37b/5, 37b/9, 39b/7, 40a/1, 41b/11, 46b/5, 46b/6, 50a/7, 52b/3, 53b/4, 6b/3, 76b/6, 87b/4, 87b/5, 89b/6

i.-de 15a/5, 26b/7, 39a/10, 39a/9, 39b/1, 39b/3, 40a/6, 40a/11, 46a/7, 47a/3, 47a/6, 47b/3, 48a/12, 49a/13, 50b/6, 51b/1, 82a/9

i.-dedür 37a/11

i.-den 16a/9, 45a/9

i.-dür 16b/10, 38a/10

i.-e 14b/10, 26a/12, 37b/6, 38a/7, 45a/12, 47b/6, 61b/6, 84b/13

i.-i 31a/5, 38a/11, 38b/11.andan, 47b/4, 47b/8, 80a/12

i.-in 88b/10

i.-i üz 56a/10

i.-inde 77b/11

i.-indendür 38b/13

i.-ini 24b/11

i.-inüz 47a/4

i.-leri 47a/7

i.-ü 39b/5

ibn :(Ar.) oğlu

i. 11a/11, 81a/2

i.-i 4a/4

ibrāhim: (Ar.) Hz. İbrahim

i. 4a/4, 19b/12, 19b/13, 20a/6, 20b/10, 20b/11, 20b/13, 20b/3, 20b/7, 21a/1, 21a/2, 21a/4, 21a/5, 21a/6, 80b/9, 81a/2

i.-e 10b/8

i.-i 20b/2

‘ibret :(Ar.) ibret, ders

i. 22b/11, 75b/10, 76a/13

i.-dür 1b/5

ibtidā :(Ar.) meydana getirme, yaratma

i. 61a/12, 89a/8

icāzet :(Ar.) izin ruhsat

i. 73a/4, 89a/2

i.-siz 88a/11

iç-: içmek

i. 70a/5, 73b/8

i.-e 36b/10, 75a/11

i.-ecek 8b/4

i.-esin 63a/9

i.-eyim 70a/2

i.-eler 73a/1

i.-mek 41b/9, 43b/7, 59a/6

i.-mezler 38a/8

i.-miş 59a/6

i.-ü 50a/7, 74b/11

i.-üp 70a/5

i.-ürdüğü 18a/4

i.-üreler 18a/3

iç :iç, karın, bir şeyin içi, gönül

i.-i 37a/12

i.-im 62b/4, 77a/1, 89b/7

i.-inde 11b/13, 16a/8, 16b/2,
1b/12, 21b/7, 25b/13, 2a/13,
2a/13, 2b/1, 2b/10, 32b/10,
33a/7, 36b/9, 37a/10, 37a/8,
37a/9, 37b/12, 38b/3, 39b/7,
40a/2, 40a/3, 40a/4, 40a/6,
40a/9, 41a/6, 41a/9, 46a/5,
47a/6, 47b/13, 47b/3, 50b/12,
50b/5, 51a/1, 51a/11, 51a/12,
52a/13, 52a/6, 52b/1, 52b/5,
53a/3, 53b/10, 53b/12, 54a/9,
54a/9, 56a/5, 61a/6, 62a/10,
64a/8, 69b/5, 71b/4, 75a/8,
79a/12, 80a/11, 80a/11, 82a/6,
82a/7, 84b/2, 90a/10

i.-indedür 37a/3

i.-indeki 52b/10, 7a/10

i.-indekiler 53a/6

i.-indekileri 77b/8

i.-indekin 44b/9

i.-inden 79b/4, 89b/7

i.-ine 13a/3, 13b/6, 18a/3, 47b/9,
48a/5, 52a/4, 55b/3, 62a/10,
73a/11, 78b/11, 80a/2, 83b/4,
84b/11, 84b/7

i.-inedür 83b/6

i.-leri 42a/1, 53b/11

i.-lerinde 53b/11, 74b/12

i.-lerinden 34a/7, 47a/8, 58a/1

i.-ümde 69a/4, 69a/5

içre :içeri

i. 12b/1

içün :için

i. 12b/3, 13b/5, 19a/10, 19a/9,
26b/13, 26b/8, 27a/13, 31a/5,
34a/3, 35b/5, 36a/9, 38a/8,
40a/10, 42a/12, 42b/3, 42b/8,
45a/3, 45a/3, 45b/6, 46a/5,
48b/4, 48b/4, 48b/7, 50b/9,
51a/8, 52a/11, 55a/12, 56a/11,
56a/13, 60a/12, 60a/12, 60a/12,
60b/3, 61a/4, 66b/6, 67a/5,
69b/2, 6a/4, 6a/5, 6a/6, 6a/6,
71a/5, 74b/11, 74b/12, 76a/1,
7b/5, 83a/11, 83a/8, 83a/8,
84a/13, 84a/4, 84a/5, 86a/10,
86a/4, 88b/11, 88b/7, 89b/11,
9a/6

i.-dür 9a/1, 83a/9

idin(edin)-: edinmek, sahip
olmak

i.-üp 24b/7

idrāk :(Ar.) anlayış, akıl
erdirme, algı

i. 1b/8

İdris :(Ar.)İdris peygamber.

i.-in 10b/8

ifṭār :(Ar.) oruç açma

i. 16a/10, 16a/9

iftirā :(Ar.) iftira, bühtan

i. 58b/5

iğvā :(Ar.) baştan çıkartma,
yolunu şaşırtma

i. 32b/7, 45a/2, 45a/4

i.-sına 23b/2

İhlās : (Ar.) Kur'an-ı Kerim'deki İhlas suresi

i. 4b/7, 4b/12, 7a/6, 39a/8

İhlās : (Ar.) halis, temiz, doğru

i.-ıyla 4b/11

iḥsān : (Ar.) İyilik etme, bağışlama

i. 39a/5, 43a/4

i.-ları 55a/4

iḥtimāl : (Ar.) olabirlik

i.-i 41a/2

iḥtiyāc : (Ar.) gereksinim

i. 31b/2, 50b/2

i.-tan 17b/9

iḥyā : (Ar.) canlandırma

i. 87a/6

iḥānet : (Ar.) haksızlık, kötülük

i. 18b/5

iḳlim : (Ar.) yurt, diyar, ülke

i.-den 77b/5

iḳtizā : (Ar.) lazım gelme, gerekme

i. 38a/8

iki : iki

i.5b/12 10b/5, 10b/7, 11a/4, 11a/5, 11a/5, 11a/7, 22a/12, 31b/3, 33a/3, 33a/4, 38b/12, 38b/12, 38b/12, 44a/2, 44a/2, 44b/12, 46b/7, 50a/2, 50a/8, 54a/12, 60b/8, 60b/9, 68b/4, 72a/13, 73a/12, 73a/12, 75a/5,

75a/5, 75a/7, 77b/10, 77b/5, 78b/12, 84b/9, 8a/9

i.-de 39a/6, 54b/6, 80b/7

i.-nci 12a/5, 17a/8, 18a/9, 29b/2, 42a/7, 7a/7, 80a/9, 85b/1, 86a/5, 91a/7

i.-si 58b/2, 58b/3, 72b/7, 83a/13

i.-sinü 90b/6

i.-şer 31b/3, 53b/12, 53b/12, 83a/13, 83a/13, 84a/3

i.-sin 53a/10

i.-sinden 61b/3, 77a/6

ikindi : ikindi, öğle ile akşam arasındaki namaz vakti

i. 14a/12, 80a/13

ikrāh : (Ar.) iğrenme, tikslenme

i. 20b/3, 92a/8

ikrām : (Ar.) ağırlama, saygı gösterme

i. 20a/4, 22a/5, 22b/6, 22b/7, 73b/12, 74a/13, 78a/3

il : el, başkası, ülke

i. 4b/4

ilah : (Ar.) Tanrı

i. 8b/8

i.-e 39a/7

i.- 92b/2

ilāhī : (Ar.) Tanrı ile ilgili

i. 23a/4, 32b/13, 33a/3

ile : ile, ve, birlikte

i. 13a/2, 13b/10, 13b/12, 14b/5, 14b/7, 16b/12, 16b/12, 16b/9, 17b/1, 18a/9, 18a/9, 18b/10, 18b/12, 18b/12, 21a/12, 22a/10, 22a/9, 23b/1, 24a/13, 24a/2, 24a/7, 24b/6, 25b/4, 25b/4, 26a/12, 26a/5, 26a/7, 27a/3, 27b/1, 27b/1, 27b/13, 28a/4, 30a/2, 31a/13, 31a/3, 32a/6, 32b/10, 32b/12, 33a/9, 34a/3, 35b/12, 36a/13, 36b/3, 36b/9, 36b/9, 37a/1, 38a/4, 39a/13, 39b/1, 3a/9, 3a/9, 3b/2, 40a/13, 42a/6, 42b/7, 43b/12, 44a/6, 45b/8, 47b/4, 47b/6, 48b/6, 49a/10, 49a/11, 4a/9, 4b/1, 4b/12, 4b/3, 4b/5, 50a/10, 50a/4, 51a/5, 51b/3, 53a/11, 53a/13, 53a/2, 53b/1, 53b/5, 54a/11, 54b/4, 55a/8, 55b/7, 57b/1, 58b/12, 58b/2, 58b/6, 59a/13, 59a/13, 59a/3, 59b/13, 59b/7, 5a/12, 60b/8, 61a/9, 61b/12, 61b/12, 62a/6, 62a/6, 62a/6, 62b/12, 63a/12, 63b/1, 63b/13, 63b/5, 63b/6, 64a/4, 64b/1, 64b/1, 68a/13, 68b/3, 68b/7, 69a/11, 69a/12, 70a/10, 70a/12, 72a/5, 72b/2, 73a/1, 73b/3, 74a/10, 74a/12, 74a/5, 74b/10, 74b/4, 74b/8, 75a/11, 75a/2, 75a/9, 75b/13, 76b/8, 78a/3, 79a/1, 79a/6, 79b/6, 7a/6,

80a/4, 80b/4, 81a/8, 81b/1, 82b/3, 82b/4, 82b/8, 82b/9, 83b/1, 83b/13, 83b/6, 86a/6, 87a/5, 87a/6, 87b/3, 87b/5, 87b/7, 88b/2, 89b/11, 8a/2, 8a/2, 8b/1, 8b/9, 9a/12

ilet(d)- :iletmek, ulaştırmak

i.-düler 61a/9

i.-e 78b/11

i.-eler 18b/12, 75b/1

i.-seler 80b/6

i.-ür 18a/10

i.-ürler 41a/7, 70a/12

i.-üp 70b/3

i.-ürler 49a/6, 82a/10, 85b/6

i.-ürüz 24a/3

ilerü :ileri, eski, önceki

i. 1b/4, 20a/1, 62a/13

ilhām :(Ar.) esin

i. 55a/4

i.-ı 7b/11, 7b/2

‘il(i)m :(Ar.) ilim bilme, biliş

i. 1b/12, 2a/1, 16b/3, 27a/9, 86a/10, 86b/2

‘İllyyīn:(Ar.) cennetin ve gökyüzünün en yüksek, en kutsal tabakası

i. 52a/4

i.-de 52a/3, 53a/9, 73b/11

i.-dedür 51b/12

i.-deki 61a/8

i.-den 70b/10

i.-dür 51b/10
i.-e 72b/8
i.-e 26a/13
illā : (Ar.) ille, mutlaka
i. 17b/13, 39b/12, 39b/13,
78a/5, 78a/5, 78a/6, 89a/10
imām : (Ar.) namazda
kendisine uyulan kimse, mezhep
kurucusu
i. 34a/12, 7a/5, 8b/5
i.-ı 89a/13
īmān : (Ar.) inanma, inanç
i. 12a/13, 21b/6, 22a/10,
28b/3, 4b/1, 50b/4, 70a/10,
70a/12, 72a/4, 74b/6, 79b/12,
8b/9
i.-a 50a/5
i.-dan 3a/1, 62a/4, 91a/7
i.-ı 37a/7, 70a/3
i.-ın 69b/9
i.-ı uz 62a/11, 66a/7
i.-ını 48b/5, 8b/1
i.-la 31a/12, 78a/8, 82a/11,
89a/11
i.-sız 31a/6, 63b/6, 65b/1,
70b/2, 71a/6
i.-suz 30b/7, 63a/1, 70b/1
i.-u 17a/9
imdi : şimdi, şu anda
i. 10b/3, 10b/4, 11a/8, 11a/9,
14b/4, 14b/5, 29a/6, 30b/6,
33b/4, 42a/3, 42a/5, 42b/12,
47a/1, 49b/6, 4a/8, 55a/1, 55b/1,

57a/9, 57b/9, 58a/10, 58a/12,
64b/12, 6b/10, 6b/7, 73b/7,
76b/7, 78a/6, 78b/6, 79b/7,
7b/11, 7b/7, 80a/12, 80a/6,
85b/4, 8a/10, 9b/10, 9b/11, 9b/9
in-: inmek
i.-dügi 13b/13
i.-dük 25b/11
i.-dürdüm 44b/6
i.-dürmege 21a/2
i.-dürmişdür 55a/13
i.-dürüp 75b/2
i.-ecek 14a/1
i.-en 10b/8
i.-er 15a/2, 37a/5, 40a/8,
61a/6, 78a/1, 80b/1, 81b/5, 9a/1,
9a/7
i.-erdi 19b/9
i.-erler 22a/4, 46a/12, 82a/13
i.-erüz 73a/4
i.-esiz 73a/4
i.-ince 85b/2
i.-mesi 14a/6
i.-meyedi 39a/2
i.-ü 14b/2
i.-üp 12a/5
inan- : inanmak
i.-an 14a/8
i.-dı 14a/10
i.-madı uz 57a/3
i.-maz 62a/4, 71a/13
i.-miş 28b/3
i.-madu 69a/7

- ‘ināyet:** (Ar.) lütuf, iyilik
i.6b/9, 29b/13, 30b/9, 64b/5
i.-üm 30a/8
- inanç** :inanç, inanılan
i.-ı 14a/9
- incit(d)-:**incitmek, kırmak
i.-esin 88a/1
i.-tse 90a/8
- incin-** :incinmek, kırılmak
i.-mişdür 33b/5, 75b/6
- incü** :inci, değerli bir taş
i.-den 83b/10, 84b/10, 84b/4
- indallāh:**(Ar.) Allah katında
i. 89a/7
- indir-** :indirmek, göndermek
i.-eydük 44b/8
- inkār** :(Ar.) reddetme,
tanımama, gizleme
i. 64b/2
i.-dur 23b/13
- inşāf** :(Ar.) merhamet
i. 56b/4
i.-a 30a/5, 61b/7, 67a/4
- insān** :(Ar.) kişi, adam
i. 11b/13,44a/8, 83a/11
i.-a 46a/5
i.-lar 84a/11
i.-laru 65a/4
- inşaAllāhu:**(Ar.) Allah nasip
ederse
i. 9a/13, 26a/11, 37a/1,
60b/10, 80b/13
- intifā‘** :(Ar.)faydalanmak
i. 5a/9
- intihāb:**(Ar.) seçilme, oluşma
i. 7a/11
- ir-** :ermek, varmak, ulaşmak
i. 10a/12
i.-e 22b/7, 74b/5
i.-erler 9a/11
i.-mez 82a/5, 84a/1
i.-üp 45b/8, 74a/4, 81a/13
i.-ür 37b/2
- iri** :iri, büyük
i. 85b/2
- iriş** :irin, iltihaplı yara
i. 60b/5
i.-ini 90b/4
- iriş-** :erişmek, yetişmek
i.-dire 2b/11
i.-e 13a/8, 70b/7
i.-meye 18a/5
i.-mez 10a/12
i.-se 57b/2
i.-üp 71b/5
- irken** :erken
i. 32a/12, 32a/4, 32a/5, 32a/8
- ‘İsa** :(Ar.) Hz. İsa
i. 13b/2, 13b/3
- ise:**ise edatı
i. 17b/7, 17b/8, 17b/9, 18b/4,
19a/5, 22b/5, 24a/11, 24b/4,
24b/5, 24b/6, 32a/1, 32a/2,
33a/8, 34a/2, 34a/4, 37a/2,
39a/3, 39a/6, 45b/13, 46a/12,
47a/4, 47b/12, 48a/11, 48b/1,

48b/2, 48b/8, 48b/8, 49a/4,
49a/9, 49b/11, 49b/2, 49b/7,
49b/7, 52a/3, 53a/13, 54b/6,
54b/8, 57b/7, 58a/5, 59b/11,
59b/11, 59b/12, 60a/10, 60a/10,
60a/9, 61b/2, 61b/3, 62b/2,
62b/3, 62b/5, 63a/11, 63a/12,
63b/1, 63b/3, 63b/3, 63b/4,
63b/5, 63b/7, 65b/10, 65b/10,
65b/8, 69b/13, 6b/3, 70a/1,
70a/1, 70b/1, 70b/6, 73a/11,
73b/2, 73b/5, 76a/9, 80b/4,
80b/6, 81a/6, 81b/4, 86b/5,
87a/12, 89a/10, 89a/10, 91b/5,
91b/8, 91b/8

i.-m 75b/8

i.-n 71a/13

i.- 60a/7, 60a/8, 60a/8, 62a/4

isim :(Ar.) isim, ad

i. 12b/12

i.-den 59b/10, 59b/8

i.-lerden 59b/7

i.-i 11a/12, 12a/10,
13a/11, 59b/11

i.-ine 10b/2

i.-ü 8a/5

iskāt :(Ar.) düşürme,
düşürülme

i. 30b/13, 34a/6, 34a/8, 34a/9,
34a/10, 34b/2, 36a/7, 36b/3,
36b/4, 84a/7

i.-ı 34b/4, 36a/12

i.-i 34b/1, 34b/1

i.-ı şalavat 33b/10, 33b/13,
34a/1, 36b/2, 84a/5

İslām :(Ar.) İslam dini

i. 12a/13, 1b/12

i.-ı 12b/1

İsm ‘il:(Ar.) Hz. İbrahim'in
oğlu

i. 80b/9, 81a/2

İsrāfil :(Ar.) Dört büyük
melekten biri. Kıyametin
koptuğunu belirten suru
üfleyecek melek

i. 64a/10

issi :sahip, malik

i. 21a/9, 51a/4, 8b/10

i.-dür 72b/11

iste :istemek

i.-dügün 59b/12

i.-dügünden 36a/11

i.-dügünü 80a/4

i.-dükde 74a/4

i.-dü 29a/10

i.medüğü 69b/3

i.-medü 27b/12

i.-mekdür 34a/12

i.-meye 30b/4

i.-mez 59b/11, 59b/5, 71a/11

i.-mezsiz 76b/4

i.- 85a/2

i.-r 21a/13, 22b/5

i.-rem 87b/10

i.-rim 29b/12

i.-rse 89a/2

i.-rsin 67b/6
i.-rsiz 31a/11
i.-seler 66a/4
i.-ye 69b/6, 75a/4, 77a/3,
79b/12
i.-yenleri 81b/3
i.-yeydi 83b/13
i.-yüp 77a/2

istiğfār : (Ar.) tövbe, istiğfar

i. 24a/4, 31a/4, 73b/1

‘isyān

i. 70b/5

iş :iş

i. 16a/3, 16a/4, 16a/9, 42a/6,
47b/3, 47b/4, 57a/6, 62a/2,
65b/2, 66b/5, 72b/11, 82b/1,
86a/4, 9a/12, 9a/4

i.-de 11b/10, 47b/6, 66a/6,
69b/12, 70a/3

i.-dedururlar 26a/6

i.-i 65b/10, 76b/1

i.-in 47b/5, 48b/4

i.-ine 49a/13

i.-lerden 2a/7, 69a/7

i.-leri 2a/10

i.-lerine 6b/13

i.-leri üzi 56a/10

i.-ün 49b/2

i.-ü 16a/3

işāret : (Ar.) işaret

i. 62b/12

işi(t)d-: işitmek, duymak

i.-e 55b/12, 67a/3

i.-ecek 20b/1

i.-elerdi 43b/6

i.-elüm 11a/12, 11a/13

i.-icek 64b/3

i.-üp 56a/1, 71b/9, 72a/8,
74b/4, 75a/1, 89a/8

i.-ürler 44b/3

i.-di 27b/10

i.-dük 51a/10

i.-dürürüz 54b/10

i.-mek 86a/10

i.-se 89a/6

işle- :işlemek, yapmak

i.-diler 36a/4

i.-dügi 49b/10, 81b/4

i.-düklerinden 36a/6

i.-dü 69a/3

i.-mek 16a/9, 62a/6, 62a/6

i.-memiş 36b/3

i.-meyince 62a/3

i.-r 16a/3, 47b/4, 52a/3

i.-se 33a/10, 33a/7

i.-yenler 16a/4

i.-yü 36b/1

i.-yüp 36b/4

işte :burada, ortada

i. 11b/12, 57a/8, 64b/12,
66b/9, 6a/10

iştīyāk : (Ar.) Arzu, istek

i. 61b/5

it(id)- :etmek, yapmak

i.-di 27a/12, 27b/10, 27b/3,
45a/6, 59a/4, 65b/8, 69b/13,
6a/9, 89a/12
i.-di üm 6b/12
i.-diler 30a/9, 36a/7, 36b/3
i.-di üz 57b/3, 57b/4, 66a/10
i.-diyse 90b/9
i.-dü 27a/11
i.-dügi 39a/5, 49b/12, 59b/6
i.-dügim 76a/4
i.-dügün 36b/2, 69a/7
i.-dügünden 21b/8, 67a/12
i.-dügine 18a/8
i.-dügü 88b/5, 88b/5
i.-dügümüzü 48b/10
i.-dügümüz 43b/12
i.-dügü i 58a/12
i.-dügü üz 87a/5
i.-dügü üzde 10a/9
i.-dük 48b/13, 57b/12
i.-dükleri 72a/12
i.-düklerini 64b/13
i.-düklerü üzi 64b/6
i.-düm 46a/11, 72a/11
i.-dü 13b/10, 29a/11, 32a/9,
5a/4, 69a/7
i.-dü üz 42b/13, 60b/12,
87a/4
i.-dür 14b/12
i.-düre 44a/5
i.-düreler 29a/2
i.-dürme 48b/3
i.-dürmezler 34a/4

i.-dürüp 72b/8, 73a/9, 90b/9
i.-e 10b/10, 18a/4, 24a/4,
29a/13, 29a/3, 32b/11, 34a/8,
34b/4, 35b/11, 35b/5, 35b/9,
38a/8, 4a/10, 55b/7, 57b/11,
60b/8, 71b/11, 74a/7, 76b/6,
76b/8, 79a/2, 80a/13, 80b/11,
81a/7, 88b/9, 89a/4, 8a/10, 92a/4
i.-ecegü 35a/10
i.-ecek 28b/8, 53a/11, 57a/13
i.-ekim 68b/8
i.-eler 7a/12, 16a/9, 16b/13,
16b/8, 18a/5, 18b/12, 24a/12,
24b/2, 24b/3, 34a/2, 34b/11,
34b/2, 34b/5, 34b/7, 35b/4,
41a/7, 48b/1, 50b/1, 54a/2, 5a/5,
64b/5, 71b/9, 72a/6, 73a/8,
73b/12, 74b/9, 76b/11, 78a/3,
79b/12, 7b/1, 9a/4
i.-elim 11b/11, 12a/4
i.-elüm 62a/11, 70b/9, 79a/6,
84a/10
i.-em 74a/7, 8a/5, 8a/6
i.-emem 30b/6
i.-emeye 73b/4, 73b/5
i.-emezler 45a/5
i.-en 25b/4, 37b/9, 40a/1,
40b/1, 45b/9, 4a/13, 4a/3, 77a/6,
77a/7, 80b/8, 81a/2, 84a/13, 9b/7
i.-ene 4a/11, 51a/1, 5a/2,
7b/9, 8b/11
i.-eni 8a/9
i.-enler 31b/13, 52a/13, 74a/5

i.-enlere 63b/11
i.-enlerü 39b/8
i.-enün 4b/12
i.-enü 44a/4, 7a/4, 81a/4,
81a/4, 84a/13, 87b/7
i.-er 13a/5, 13b/7, 17a/13,
22a/11, 23b/6, 32b/7, 33b/10,
33b/13, 33b/3, 35a/13, 35b/2,
38b/6, 41a/3, 48a/11, 49a/1,
50a/11, 50a/7, 51b/5, 51b/5,
55b/6, 56a/4, 56a/6, 56a/6, 5a/9,
63b/11, 70a/12, 70a/6, 74b/2,
75b/8, 7b/7, 81b/10, 81b/11,
81b/3, 81b/5, 81b/7, 82a/1,
82b/7, 83a/10, 83a/8, 83a/8,
83a/9, 83b/12, 84a/10, 84a/11,
86a/2, 86a/2, 87b/9, 89a/12
i.-erdi 20a/4, 21a/4, 35a/2,
35a/9, 40b/5, 54a/4, 56b/3, 6b/3,
6b/6, 6b/7, 78b/1, 78b/2, 85a/12,
91a/1
i.-erdi 77a/11
i.-erdü 77a/8
i.-erek 10a/2, 48b/7, 50a/11
i.-erem 1b/8, 27b/6, 69a/5,
74a/9
i.-erim 7a/10, 7a/12, 7a/2,
7a/6, 7a/7, 7a/8, 90b/11, 91b/1
i.-erin 35a/9, 43a/1, 91a/3
i.-erler 22a/5, 22b/4, 25b/12,
26b/2, 32a/5, 36b/9, 41a/2,
41a/4, 43b/5, 45a/4, 48a/10,
49a/3, 50b/10, 50b/13, 53b/2,

53b/3, 61a/10, 82a/7, 82a/7,
82a/8, 82a/8, 83a/6, 84a/2,
84a/3, 85a/3, 85b/6, 86a/1,
86a/11, 89b/11, 92a/8
i.-erlerdi 20a/1, 56b/12,
56b/7, 78b/3, 78b/3
i.-erlerse 38a/13
i.-ermisiz 35a/13
i.-erse 22b/9, 89a/4
i.-erse üz 81a/13
i.-ersin 19b/11, 72a/10, 9b/3,
9b/4, 9b/4
i.-ersiz 87a/5
i.-erüz 24a/2
i.-esin 6b/10, 8a/8
i.-eydi 90b/13
i.-eydük 43b/3
i.-eydüm 91a/1
i.-eyim 90b/9
i.-eyorlar 71a/6
i.-eyüz 54b/2
i.-icek 86a/10, 91b/6
i.-ici 65a/4, 65a/7, 68b/10
i.-me 27b/4, 35a/6
i.-meden 33a/3, 33a/3, 33a/4,
89b/12, 90a/1, 90a/2
i.-medi 14a/10, 30a/5, 30b/11,
61b/9, 65a/3
i.-mediler 44b/7
i.-mediler mi 65a/13
i.-medi üz 57b/4
i.-medüm 78a/6
i.-medü 57a/6, 69b/2

i.-mege 28a/1, 30a/1, 35a/5,
66a/4, 88b/10

i.-mek 21a/8, 23b/11, 29b/12,
31a/4, 41b/12, 42a/8, 42a/9,
43a/7, 43a/7, 53a/6, 58b/12,
5a/8, 60a/9, 66a/6, 7b/5, 90b/9

i.-mekden 23b/2, 89b/6,
89b/9

i.-mekdür 22b/1

i.-mem 17a/11, 90b/10

i.-memek 23b/13, 42b/11,
70a/5

i.-me 58b/10, 65b/1

i.-mese 33b/2, 33b/7, 34a/1

i.-meseler 34a/6, 34a/9

i.-mesiyle 7a/12

i.-mesün 32b/7

i.-meye 19b/6, 23a/5, 25a/2,
25a/9, 33a/3, 56a/2, 56a/8, 63b/8

i.-meyeler 68a/12, 7a/8

i.-meyem 27b/5

i.-meyenleri 36b/11

i.-meyenlerü 26b/12

i.-meyince 71b/10, 73b/2

i.-meyüp 20b/3, 27b/9, 34b/2

i.-mez 23b/7, 33a/12, 33a/13,
33a/9, 33a/9, 42a/10, 43b/4,
70a/2, 77b/7, 89a/10, 91b/5

i.-mezdi 65a/5, 65a/5

i.-mezem 9a/3

i.-mezse 10a/3

i.-mezsiz 66b/11

i.-miş 10b/6, 10b/7, 58b/5,
58b/5, 70b/9, 9a/10

i.-mişçe 4b/7

i.-mişdü 64b/11

i.-mişdür 22a/12, 32b/2,
62a/5, 82b/8

i.-itmiştir 25b/2

i.-se 5b/7, 91a/11, 91a/9

i.-seler 32a/9, 33b/10, 34a/10,
34b/3, 37b/8, 52b/8, 61a/11

i.-sem 67b/10, 67b/8, 67b/9

i.-sün 11a/13

i.-tiler 6a/2

i.-ügin 33b/5, 70a/6

i.-üp 18a/3, 19b/10, 20b/4,
23a/10, 24b/13, 26a/1, 26a/5,
29a/11, 29b/5, 2b/8, 30b/8,
32b/9, 34b/10, 37b/5, 3a/4,
41a/4, 42a/3, 45a/6, 4a/11, 4b/1,
52b/10, 54a/8, 55b/13, 57b/3,
58b/11, 59b/12, 5a/12, 5a/2,
61a/3, 63b/5, 64a/10, 64b/2,
65b/13, 6a/3, 71a/2, 72a/9,
73a/11, 74a/8, 75b/1, 80b/5,
80b/7, 8b/9, 91b/8

İ'tikād :(Ar.) inanma,
gönülden bağlanma

i. 62a/10, 62a 12 62a/7,
62a/12, 66a/7, 63b/6, 84a/1

i.-ından 63b/7

'ivaż :(Ar.) karşılık, bedel

i. 24a/5, 36b/4, 52b/1

iyi :iyi

i.-lük 17b/12	k.-i 41a/4, 80b/1
izmān :(?)	k.-ye 50b/13, 90a/5
i. 92a/9	k.-yi 19b/12, 50b/13
izhār :(Ar.) meydana	ķab :kap, yiyecek
çıkarma, gösterme	muhafaza aleti
i. 35a/6	k. 89b/7
izin :(Ar.) mücadele, izin	ķaba uşlu : öğleye yakın olan
i. 18a/5, 62b/1, 62b/3, 76a/12,	kuşluk zamanı
79a/1	k. 80b/13
i.-ile 54b/4	ķabaḥat :(Ar.) suç, kusur
izzet :(Ar.) değer, kıymet,	k.-i 60a/4, 91b/5, 91b/7
ululuk	k.-den 23b/4
i. 88b/12	ķabiḥ :(Ar.) çirkin,yakışksız
‘izzet	k. 23a/9, 68b/13
i. 20a/10, 20a/4, 30a/1, 46a/9,	ķ bil :(Ar.) kabul edilebilir,
73b/12, 74a/13, 74a/7, 88b/12	mümkün
i.-i ikr m 78a/3	k. 64a/4
i.-im 29a/11, 29a/6, 35a/8,	k.-inden 14a/6
71b/11, 74a/8, 88b/12	ķabir :(Ar.) kabir, mezar
i.-lü 38b/7	k. 5b/8, 17a/11, 21b/4, 37a/3,
i.-üm 35b/5, 45a/6, 72a/11,	37a/4, 49a/11, 54a/9, 54b/2,
74b/9, 84a/11	73b/1, 76a/12, 77a/4
i.-ü 8b/8, 32b/13, 35a/10,	k.-de 41b/2, 41b/5, 42a/4,
38b/7	43a/12, 43b/13, 50a/10, 50a/11,
‘izz :(Ar.) yücelik, ululuk	73a/5, 76a/1, 76b/5
i.-i 89b/1	k.-den 12b/4, 3a/2, 43b/4,
i.-im 20a/11	43b/5
-K-	k. -e73a/10, 75b/12, 77a/7,
Ka‘be :(Ar.)Kabe,	79a/6
müslümanların kutsal mekanı	k.-i 12b/1, 25b/3, 2b/5, 37a/5,
k. 12b/10, 12b/13, 49b/5,	79a/3, 90b/11
84a/2	k.-imi 75b/13
	k.-imizü 41b/6

k.-imüz 42b/5
k.-in 73a/11, 76b/10
k.-inde 23b/8, 25b/1, 48a/4,
84b/1
k.-inden 4b/9, 53b/1, 53b/5,
84b/1
k.-ine 18b/9, 25a/4, 30b/13,
37a/2, 51a/7, 53b/1, 76b/9
k.-ini 18b/12, 48b/5, 53a/11
k.-lerine 18b/11
k.-ün 39b/2
k.-ü 39b/4, 41b/6, 77a/12
ķabķara: kapkara
k. 38a/13, 38b/2
ķab l :(Ar.) kab l
k. 17a/11, 20a/11, 21a/9,
29b/12, 33a/7, 37a/6, 41a/3,
51b/3, 59a/13, 60b/1, 60b/1,
74a/8, 79b/7, 88a/1, 88a/9, 8a/6,
90a/4, 91b/5, 9a/10, 9a/5, 9b/9
ķabż :(Ar.) Azrail'in can
teslim alması
ķaç- :kaçmak
k. 35b/10
k.-a 79b/2
k.-an 53a/9, 5b/2, 66a/9, 6a/2,
72b/13, 73b/10, 75b/2, 83b/12,
84b/6, 84b/9, 85a/6, 85a/7,
85a/8, 85b/10, 86b/10, 86b/10,
86b/11, 86b/11, 86b/12, 86b/9
k.-ankim 66a/11, 86b/8
k.-ar 21a/9, 85b/3

k.-ardı 54a/5
k.-arlar 18b/8, 62a/12
k.-madan 65b/13, 65b/13
k.-madı 27a/4
k.-mazdu 67a/12
k.-u 50a/12
k.-up 21b/8, 24a/4, 50b/1
k.-urıram 21a/2
ķadar :kadar
k. 5a/1, 10a/1, 16a/9, 22a/4,
23b/4, 25b/11, 31a/13, 31b/2,
31b/2, 31b/3, 34b/8, 37a/3,
37b/8, 37b/9, 39b/10, 39b/10,
45b/3, 47a/10, 47a/11, 47a/9,
47a/9, 49a/5, 49b/11, 4b/13,
50b/1, 51a/2, 51a/2, 52a/8,
54b/13, 56a/5, 57a/13, 5a/11,
65b/11, 68a/13, 69a/4, 78a/1,
70b/5, 7b/9, 82a/3, 83a/4,
87a/11, 87a/11, 87a/12, 87a/5,
87a/5, 87a/6, 87a/7, 87a/9,
87a/12, 87b/4, 89a/1, 9b/12
k.-dur 82b/12, 82b/13, 83a/1,
83a/1, 83a/2
ķadeķ :(Ar.) kadeķ, bardak
k. 75a/8
k.-den 75a/13
k.-e 75a/12
k.-ler 75a/11
ķādir :(Ar.) kudret, güç
k. 11a/1, 39b/6, 52b/11,
56a/1, 61b/1, 66a/4, 82a/4, 91b/8
k.-dür 56a/5, 83a/5

kāfir : (Ar.)	hakkı	k.-alar	57b/10, 71a/10,
tanımayan, bilmeyen		73b/4, 73b/5, 84a/12	
k.17b/4, 20a/1, 22a/8, 23a/4,		k.-an	72a/11, 76a/7
26b/3, 50a/5, 62a/5, 65b/1,		k.-asın	55a/2
77b/13, 79a/6, 87b/1, 90b/8		k.-asız	31b/8
k.-e	78b/4	k.-aydı	87a/10, 87a/13
k.-ler	36a/12, 64b/8, 79a/6	k.-dı	47a/9, 49a/5, 61b/11,
k.-lere	53b/3	76a/6, 87b/2	
k.-lerü	22b/4	k.-du	ın 25a/7
k.-u	40a/4	k.-du	32a/13
k.-ün	79b/5, 80a/12	k.-dum	4a/8
kağıd : (Far.)	kağıt	k.-dun	20a/13
k.-ları	46b/9	k.-ıca	59a/12
kaḥbe : (Ar.)	kaḥpe, faḥiṣe	k.-ıruz	65b/2
k.	59a/8	k.-maz	62a/6
ḳaḥır : (Ar.)	mahvetme	k.-madı	38b/1
batırma, ezme		k.-masun	36a/13, 49b/4
k.	29b/6, 56a/4, 56a/6,	k.-maya	67a/8
69a/12, 78b/3, 86a/11		k.-mayaca	31b/2, 45b/3
ḳāil : (Ar.)	razı olma,	k.-mayalar	36b/1
boyun eğme		k.-maz	23b/6
k.	63a/13, 63b/10	k.-mıṣ	39a/3, 42b/2, 49b/3,
ḳā'im : (Ar.)	yerini tutma,	49b/9, 54b/5, 54b/6, 56a/12,	
yerine getirme		80b/6, 84a/3	
k.	14b/10, 40b/7, 41b/11	k.-sa	34a/6
k.-dür	83b/11	k.-un	76a/5
ḳaḳ-	:kakmak	k.-u	76a/3
k.-up	80a/1	k.-up	77a/9
ḳal-	:kalmak	k.-ur	24b/12, 32a/5, 45a/13,
k.	28a/1, 52b/4, 53a/2, 59b/1,	46a/3, 48b/2, 52b/2, 52b/5,	
62b/9, 63b/8		62a/13, 62b/1, 63b/6, 71a/13,	
k.-a	56a/11, 77a/12	81b/1, 90a/10	
		k.-urlar	16a/4, 32a/4, 32b/3

- k.-ursa 17a/8
k.-ursuz 65b/1
- ḳāle** : (Ar.) söz, laf
k. 18a/12, 28a/10, 28b/4, 31a/7, 31b/5, 55b/4, 56a/4, 58a/11, 67b/11, 67b/4, 67b/6, 68a/10, 68a/3, 68a/4, 68a/8, 68b/9, 69a/2, 69a/8, 73a/8, 78a/3, 79b/10
- ḳal‘a** : (Ar.) kale, şehir, hisar
k.-sı 1b/12
- ḳalb** : (Ar.) kalp, gönül
k. 74b/8
k.-ü 20b/8
- ḳaldır-**: kaldırmak, iptal etmeki yükseltmek
k.-a 71a/4
k.-dı uz 77a/1
k.-up 81a/1
k.-maya 41b/8, 42b/10
k.-u 35b/8, 48b/2
k.-up 2a/3, 30b/4, 35b/13, 40b/11
k.-ur 7b/12, 22a/10, 22a/13
k.-urlar 39b/4, 82b/2
- alem** : (Ar.) kalem
k. 20b/7, 39b/11
k.-leri 46b/8
- ḳalın** : kalın
k.-lığı 37a/10
- ḳalk-** : kalkmak
k.-a 47b/6
k.-ar 85a/9
- k.-arlar 32a/2
k.-ayım 77a/3
k.-ıca 23b/8, 27b/13, 35b/10, 42a/5, 4b/9, 53b/1, 53b/5, 84b/1
k.-ma 77a/3
k.-mazlar 32a/1
k.-u 84b/13
k.-up 12b/4, 19b/1, 31b/10, 48b/1, 48b/7, 48b/8
k.-ma 75a/4
- ḳalp** : (Ar.) kalp, gönül
k.-lerin 35a/2
- ḳamçı** : kamçı
k. 85b/10
k.-sında 86b/6
- ḳamış** : kamış
k.-laru 51a/6
- ḳan** : kan
k. 21a/5, 58b/12, 58b/5, 58b/6, 60a/9, 60b/5, 69a/11
k.-ımı 90b/3
k.-lı uz 17b/5
- ḳanā‘at**: (Ar.) kanma, kısmete razı olma
k. 1b/10, 65b/3
- ḳanād** : kanat
k. 83b/1, 83b/2
k.-ınu 83b/11
k.-lar 74a/12
k.-ları 83b/10
k.-ına 50b/3
k.-ların 50b/3
- ḳanda** : nerede

k. 44b/6, 66a/1, 76b/13
k.-dur 86b/5
k.-n 62a/3, 63b/2
ķandır- :kandırmak,
inandırmak, ikna etmek
k. 13b/1
ķandil :(Ar.) kandil, lamba
k. 83b/4, 83b/5
k.-ler 53b/10
k.-ü 83b/4
ķanđı :hangi
k. 21a/8, 29a/2
ķankı :hangi
k. 19a/4, 19b/2, 19b/4,
88a/10, 88a/13, 88a/2, 88a/5,
88a/7, 88b/1, 88b/3, 89b/10,
89b/11, 89b/12, 89b/5, 89b/8,
89b/9, 90a/7, 91a/10, 91a/13,
91a/5, 91a/9
k.-sı 17a/4
ķap- :kapmak, almak
k.-up 78a/9
ķapa :kapamak, örtmek
k.-mazdı 78a/13
k.-nu 62b/2
k.-nur 10b/12, 9a/1, 9a/3,
9a/7
k.-r 17b/8
k.-tma a 62b/1
ķapla :kaplamak, üstünü
örtmek
k.-r 51a/13
k.-mışdur 21a/11

ķapu :kapı
k. 77a/13, 78a/13
k.-cı 54a/3
k.-cısı 26a/11
k.-cular 54a/3
k.-ları 9a/4
k.-ların 3a/4
k.-sı 10b/11, 12a/7, 26a/4,
46a/6, 51a/7, 78a/1, 80a/8,
81a/12, 85a/1
k.-sına 25b/9, 35a/4
k.-sında 54a/3
k.-sını 13a/3
k.-su 8b/13
k.-sunda 34b/10
k.-sunı 17b/8
ķar- :karmak
k. 85a/9
ķar :kar
k.-dan 78b/7, 85a/5
k.-lar 85a/9
ķār :kazanç
k. 64b/11, 85a/7
ķara :kara
k. 26a/10, 27b/5, 3a/13,
68b/12, 79b/4, 81a/2, 88a/6
k.-dur 18b/8
k.-sından 10a/13
ķara u :karanuluk
k. 11b/11, 76b/12, 76b/3,
76b/5
k.-lu 13a/3, 14b/6,
14b/7

ğardaş :kardeş

k. 42b/7, 48b/13

k.-im 10a/6, 12a/3, 6a/10,
9a/13

k.-lar 10a/9, 10b/1, 11a/8,
12b/7, 13b/6, 14b/1, 14b/4,
5a/11, 7b/11, 7b/7, 9b/9

k.-lara 4a/13

k.-lardan 7a/1

ğarı :karı, kadın,eş

k. 68b/12

k.-cı lara 5b/2

ğarınca:karınca

k.-lara 50b/7

ğarındaş:kardeş

k. 53b/7

k.-im 76a/3

k.-ımı 75b/10

k.-lar 31a/1, 42a/3, 43a/10,
60b/13, 61a/13

k.-ları ı 68a/7

k.-ları uza 61b/1

ğarış- :karışmak

k.-up 3a/9

ğarın :karın

k.-ı 24a/8

k.-ında 50b/6

k.-ını 17b/10, 23b/1

ğarşu :karşı

k. 19b/9, 20a/4, 20a/8, 29a/5,
30b/3, 30b/3, 36b/7, 38a/9,
45a/4, 45a/7, 72b/1, 74a/13,
82a/10

k.-mda 29a/11, 30a/2

k.- uzda 17b/3

k.-sına 21a/3, 29a/3, 30a/1,
32a/11, 32a/3, 69a/11, 73b/11,
81b/11

k.-sında 29b/9, 52b/13, 54a/6,
69b/10, 70b/11, 82a/1, 84b/6

k.-sunda 29b/11

ğaşāvet:(Ar.) sıkıntı, keder

k. 57b/3

k.-i 29b/2

ğaşd :(Ar.) maksat, amaç

k.-ı uz 76a/9

ğasem :(Ar.) yemin ant, söz

k. 25b/2, 45a/6

ğat- :katmak

k. 13a/2, 26a/5, 26b/11,
31b/3, 51a/13, 51b/13, 83b/5,
83b/5

k.-a 78a/10

k.-arlar 47b/9

k.-up 48a/5

ğat :kat

k. 39b/9

k.-dur 85a/13

k.-ına 19b/3, 28b/1

k.-ı ızda 27a/8

k.-ında 16b/4, 16b/5, 39b/10,
39b/11, 39b/9, 52b/1, 55a/10,
73a/3

ğātīb :(Ar.) yazıcı

k. 7a/5

k.-in 46a/13, 46b/7, 47a/2,
47a/5, 47b/3, 48a/6, 48a/8,
48b/6, 48b/6, 49a/2, 51b/6
k.-inler 52a/9
k.-inlerdür 54a/11
k.-in 47b/11
k.-ine 87b/7
k.-ibler 47a/12, 47b/5,
48b/12, 49a/5
k.-lere 48b/11
k.-leri 47b/12
kaṭran : (Ar.) katran ağacı
k.-lar 70b/2
kaṭı : katı, gayet, çok
k. 44a/7, 44a/7, 44a/8, 71b/3,
72b/11, 86b/11
kaṭl : (Ar.) öldürme
k. 90b/9
kaṭmaṅ: katman
k. 58b/10
kaṭrān : (Ar.) katran ağacı
k. 80a/2
kaṭuṅ : hatun
k. 37a/11
kaṭī : (Ar.) iştahlı, istekli
k. 31b/4
kaṭl : (Ar.) söz, sözleşme
k.-idür 34a/13
k.-i üzden 58b/11
kaṭm : (Ar.) insan topluluğu,
kavim
k.-i 28a/5, 77b/5

k.-ü e 13b/1
kaṭsur-: el bağlamak
k.-up 21a/3
kaṭuş- : kavuşmak
k.-madın 73a/7
kaṭna- : kaynamak
k.-r 73a/12, 73a/12
kaṭ : kaz
k. 84b/13
kaṭā : (Ar.) kaza, insanın
iradesi dışında gelişen olay
k. 80a/13
k.-ları 62a/1
k.-ya 39a/3, 49b/7, 49b/9,
54b/5, 54b/6, 80b/6, 84a/3
k.-yı 63b/7
kaṭiyye: (Ar.) mesele, iş husus
k.-lerden 1b/4
kaṭan- : kazanmak
k.-du 1 69a/12
k.-du 69b/1
k.-ılmayacak 63b/2
k.-ılmış 23b/1
k.-up 23b/1, 88b/6
kaṭi : kedi
k. 17b/3
kaṭāret: (Ar.) günaha karşılık
k. 89a/10, 89a/5, 89a/8, 89a/9
kaṭen : (Ar.) ölünün sarıldığı
bez
k.-e 75b/8
kaṭām : (Ar.) söz, laf

k. 14a/7, 16a/10, 23a/1,
25b/4, 43b/10

k.-a 24a/8

k.-ı 74b/4

k.-ıdur 14a/7, 39b/13

k.-ımı 25b/2

k.-ullah 44a/3

kelimāt:(Ar.) kelimeler, sözler

k. 50a/4

kellā : (Ar.) katiyyen, asla

k. 67a/2

ķenar : (Far.) kenar, uç

k.-ından 81b/8

k.-ları 84b/9

kendi(ü)

k.1b/10, 17b/10, 17b/7, 2a/8,
30a/6, 30b/7, 36a/5, 53a/9,
54a/11, 59a/8, 72b/5, 73b/3,
79b/12, 81a/5

k.-den 49b/11

k.-lerin 78b/1

k.-mi 6b/8

k.- üz 31b/7, 81a/9

k.- üzden 59b/4

k.- üzi 45b/2

k.-ne 50a/8

k.-ni 18a/1, 74a/8

k.-ye 17b/12, 59b/10, 59b/11,
65a/5, 70a/5, 75a/9

k.-yi 44a/4, 55b/6, 83b/7

kere : (Ar.) kere, kez, defa

k. 30a/4, 39a/8

kerīm : (Ar.) kerem sahibi,
cömert, ulu, büyük

k. 13b/13, 39b/13, 55a/7,
7a/11

k.-de 17a/1, 35a/3, 85b/7

k.-dür 23b/6, 42b/4, 55b/13,
61a/4, 61b/9, 64b/13, 89a/9

k.-e 30a/8

k.-ulla 87b/9

k.-dür 64b/12

kerkes : (Ar.) akbaba

k. 83a/10, 83a/12

kerre : (Ar.) kere, kez, defa

k. 11a/10, 11b/1, 13b/4,
29a/13, 39a/8, 50a/2, 50a/4,
6b/12, 74a/6, 80b/3, 80b/3,
80b/8, 81a/7, 81b/1, 83b/8,
8a/11, 90a/5

kes- : kesmek

k. 64a/6

k.-erler 44b/13, 90b/2

k.-ileydi 39a/2

k.-ilür 31b/13, 40b/1

keşki : keşke

k. 66b/6

keḥūdā : (Far.) kahya

k.-m 90a/12

kez : kez, defa, kere

k. 10b/10, 10b/5, 10b/6,
10b/6, 10b/7, 10b/9, 26b/10,
49a/2, 51a/1, 57b/10, 6a/6, 6b/3,
6b/7, 83b/12, 89a/12, 9b/13

kezalik : (Ar.) bu, bu da öyle

k. 70b/7
kıble : (Ar.) kible, namaz
kılarken yönelilen yer, Kabe
k.-ye 38a/9, 45a/4, 45a/7
kıl- : kılmak
k.-a 13b/3, 39a/6, 50a/2,
54b/5, 54b/6, 77b/11
k.-alar 39a/3, 49b/5
k.-am 9a/12
k.-ana 51a/1
k.-anlar 13b/5, 31b/13
k.-anlara 16a/4, 32a/8
k.-anların 31b/13
k.-arsa 10a/6
k.-aydum 66b/6
k.-dı 13b/2, 20a/8, 20a/8,
21b/10, 29b/9, 37a/3, 47b/11,
47b/12, 47b/12, 48a/11, 6a/6
k.-dı ımız 6a/10
k.-dı undan 12b/8
k.-dı ların 13b/6
k.-dılar 14a/11, 26a/4,
48b/12, 48b/13
k.-dimi 48a/10
k.-du ı 12b/3
k.-du için 30a/13, 48a/2
k.-du 57a/6
k.-du da 88a/13
k.-dum 29a/10
k.-du 13b/10
k.-durmaya 29a/1
k.-ıca 39a/6, 39a/7
k.-ınca 32b/5

k.-ındı 1b/4
k.-madı 27a/4, 47b/11
k.-madılar 26a/2
k.-madımı 48a/10
k.-madu ından 91b/2
k.-madu 20a/11
k.-ma a 10a/9
k.-ma dan 33a/2
k.-mamış 58a/13
k.-mamışlar 28a/5
k.-manu 8b/12
k.-masa 60b/1
k.-masunlar 38a/6
k.-maya 13a/8, 30b/3, 60b/1
k.-mayalar 30b/13
k.-mayana 28b/2
k.-mayanları 37a/7
k.-mayup 26a/7, 27b/2, 48b/1
k.-maz 48b/8
k.-mazsız 66b/10, 76b/4
k.-mişça 4b/8
k.-mişdur 28a/12
k.-sa 12a/11, 32b/4
k.-salar 32b/4
k.-u 31a/2, 45b/12, 45b/5,
49b/7, 49b/7, 58b/2, 87a/2
k.-up 30a/13, 32b/2, 48a/13,
73a/10, 76a/8
k.-ur 12a/12, 16b/3, 17a/3,
19a/10, 19a/4, 19a/8, 26a/10,
33b/7, 37a/6, 38a/3, 39a/10,
48b/1, 48b/8, 81b/4, 87a/2
k.-urdu 78b/1

k.-urun 17a/8	34a/5, 35a/8, 34b/7, 36b/12,
k.-urlar 41a/5, 46a/7, 84a/3	3a/6, 50a/10, 54b/3, 57a/7,
k.-uvir 6a/4	60a/11, 60b/1, 61a/5, 63b/13,
kıl :kıl	6b/11, 70b/7, 72b/10, 72b/13,
k.-ında 83b/11	73b/3, 7b/2, 80b/3, 87b/1, 88a/5,
k.-ları 66b/3	88b/2, 89a/10, 91a/5, 91a/7
kılıç :kılıç	k.-de 32a/9, 33a/8, 4b/9,
k. 78b/4, 86a/8, 86b/10	55b/9, 59b/13, 8b/1, 90b/11,
kılıç kıraç :kırım, ölüm, salgın	91a/13, 91b/9
hastalık	k.-den 50a/7, 54a/2, 81b/12,
k. 86a/8	84b/1
kırağ :kırağı	k.-de 61b/3
k.-u 85a/8	k.-e 30a/13, 43b/5, 4b/12,
kır- :kırmak	50b/13, 53a/12, 54b/3, 76a/6,
k.-ılmışdur 76a/10	77b/2, 8a/12
k.-ılur 86b/13	k.-i 2b/3
kırk :kırk	kıyām :ayakta durmak
k. 19b/9, 33a/7, 33a/7,	k.-ta 87a/4
35b/12, 4b/10, 54a/3	kıyās :(Ar.) karşılaştırma,
k.-lara 10b/10	mukayese
kırmızı :kırmızı	k. 10a/10, 12a/9, 31b/5,
k. 86b/10, 86b/7	44a/3, 53b/4, 60b/3, 84a/1,
kışsa :kıssa	88b/13
k.-ları 2b/3	kız :kız evlat
kış :kış	k. 66a/9
k. 85a/7, 86b/13	k.-ca ızlara 17a/3
kıtāl : (Ar.) vuruşma, savaş	k.-ı 17a/9, 26b/6, 27b/8,
k. 86a/9	73b/3, 74b/13, 74b/3, 75a/3
kıyāmet :(Ar.) kıyamet,	k.-ı uz 31a/5
dünyanın sonu	k.-ları 75a/11
k. 15a/6, 16a/1, 16b/13,	k.-ları 76a/3
18a/1, 24a/2, 28b/11, 29b/13,	k.-u 31a/10, 61a/7
32a/10, 32a/5, 32a/7, 32b/12,	kızar- :kızarmak

k.-miş 58a/1

k.-up 71b/2

kızıl :kızıl renk

k. 42b/2, 56a/12, 81b/6, 81b/7

k.-ı 81b/8

k.-lı ımı 86a/7

ki :bağlama edatıdır.

k. 10a/10, 10b/3, 11a/12, 12b/8, 14a/12, 14a/5, 16a/1, 16a/5, 17a/13, 17a/5, 17b/9, 18a/7, 18b/10, 19b/11, 19b/5, 19b/6, 22a/13, 22a/8, 22a/9, 22b/6, 23a/7, 24a/3, 25a/12, 25a/12, 25b/10, 25b/13, 26a/2, 26a/5, 27a/5, 27b/11, 27b/3, 28b/11, 28b/11, 29a/2, 29a/3, 30b/5, 32b/1, 32b/8, 33b/5, 34a/10, 34a/11, 34a/13, 36a/12, 36a/4, 36a/9, 37b/3, 38a/12, 38a/5, 38a/7, 38a/7, 38b/1, 38b/5, 38b/6, 38b/9, 3a/4, 40a/7, 41b/3, 42a/1, 42a/5, 43b/10, 43b/9, 44a/6, 44a/7, 44b/3, 45a/6, 45a/6, 46a/5, 46a/7, 46a/9, 47a/5, 47b/11, 48a/10, 48b/1, 49a/13, 49a/3, 49a/5, 49b/1, 49b/8, 4b/4, 50a/3, 50a/9, 53b/4, 54a/10, 54a/11, 54a/3, 54b/13, 55a/8, 55b/11, 55b/5, 56a/6, 56b/2, 56b/5, 57b/12, 57b/2, 58a/3, 58a/6, 58a/9, 58a/9, 58b/1, 59a/9, 5a/12, 5b/13, 5b/6, 61b/11, 61b/5,

63a/9, 63b/11, 64a/10, 64a/3, 66a/12, 66a/13, 66a/6, 67a/2, 68a/1, 68a/11, 68a/11, 68a/2, 68a/6, 69a/3, 6a/2, 6b/9, 70b/10, 70b/11, 70b/12, 70b/12, 71a/10, 71a/10, 72a/2, 72a/3, 72a/6, 73a/5, 78a/7, 78a/8, 78b/11, 7a/2, 7b/11, 7b/13, 81a/9, 81b/3, 84a/11, 84a/6, 84b/13, 85a/1, 85b/7, 86a/5, 86a/5, 86a/6, 86a/8, 87b/13, 87b/8, 88b/12, 88b/9, 89b/1, 8a/12, 8b/12, 8b/4, 8b/5, 8b/7, 90b/9

ķibir :(Ar.) büyüklük, büyüklenme

k. 18a/10, 23a/4

k.-iy sı 74b/10

ķilid :kilit

k.-lidür 28b/12

ķim :kim

k. 10b/5, 13a/7, 13b/9, 14a/1, 14b/5, 15a/1, 16a/12, 16a/5, 16a/9, 17b/12, 17b/13, 19b/12, 1b/11, 1b/5, 1b/5, 1b/5, 1b/8, 20a/3, 20a/9, 20b/10, 20b/11, 20b/12, 20b/8, 21a/12, 21a/4, 21a/7, 21b/12, 21b/6, 22a/4, 22b/3, 22b/5, 22b/7, 23a/9, 23b/5, 24b/9, 25b/11, 25b/11, 25b/2, 25b/5, 25b/7, 26a/7, 26b/13, 27a/12, 28a/12, 28a/4, 28a/8, 28b/1, 29a/1, 29a/13, 29b/10, 29b/7, 29b/8, 30a/5,

30b/12, 31a/12, 32a/10, 32a/3,
35a/11, 35a/4, 35b/8, 36a/3,
36b/6, 38a/8, 41a/13, 41a/7,
41b/8, 42b/8, 43b/3, 44a/13,
44b/6, 44b/8, 45b/2, 45b/3,
45b/8, 46b/1, 47a/12, 47a/2,
47b/5, 47b/5, 47b/7, 48a/12,
48b/9, 49a/8, 49b/2, 4a/8, 4b/6,
50a/12, 50b/5, 52a/8, 52b/2,
54a/4, 54a/5, 55b/11, 55b/7,
56b/10, 57a/7, 57a/8, 57b/4,
58a/13, 59a/2, 59a/3, 59a/5,
59a/6, 59a/7, 59b/2, 59b/3,
59b/3, 59b/6, 59b/6, 5b/5, 60a/5,
60a/5, 60b/11, 61a/1, 61a/5,
61b/7, 62a/1, 62a/2, 62a/3,
64a/11, 64a/13, 64a/5, 64b/13,
64b/3, 64b/5, 64b/8, 64b/9,
65a/1, 65a/12, 65a/2, 65b/5,
65b/5, 65b/7, 66a/7, 66a/7,
66a/9, 66b/2, 66b/8, 67a/10,
67a/3, 67a/7, 67a/7, 67a/9,
67b/3, 68b/10, 68b/3, 69a/11,
69a/6, 6a/7, 70a/5, 70b/1, 71a/5,
71a/8, 71b/12, 71b/5, 71b/6,
71b/6, 72a/10, 72a/11, 72a/3,
72a/5, 72a/6, 72b/1, 72b/13,
73a/4, 73b/12, 74a/4, 74b/1,
74b/2, 74b/8, 74b/9, 75a/13,
75a/6, 75b/2, 75b/4, 75b/6,
75b/9, 76a/1, 76a/9, 76b/12,
76b/6, 76b/7, 77a/5, 77a/6,
77b/11, 78a/1, 78a/11, 78b/13,

78b/7, 79a/2, 79b/1, 79b/12,
79b/12, 79b/4, 79b/5, 80b/9,
81a/12, 82a/3, 82a/4, 84b/6,
84b/9, 85a/11, 85b/10, 85b/4,
86a/2, 86a/7, 87a/3, 87a/8,
88a/10, 88a/13, 88a/5, 88b/1,
88b/4, 89a/1, 89b/10, 89b/11,
89b/5, 89b/7, 89b/8, 89b/9, 8a/4,
8b/10, 8b/13, 8b/7, 90a/10,
91a/11, 91a/13, 91a/5, 91a/9,
9a/4

k.-de 8a/3

k.-dür 77a/10, 77a/7

k.-e 67a/11

k.-i 53b/7, 53b/7, 53b/7,
53b/8, 64a/6, 71a/6, 85b/2, 85b/2

k.-in 64a/4

k.-ine 71a/6

k.-sin 67b/6

k.-si 77b/1

kimesne: kimse

k. 19b/5, 23b/8, 41a/8,
43b/10, 43b/12, 47b/4, 49b/2,
52a/9, 60a/1, 62a/5, 62a/5

k.-ler 21a/12

k.-nü 24a/9, 43b/13

kimse :kimse

k. 10b/5, 12a/10, 33a/6,
58b/4, 59b/7, 61b/7, 71a/11,
77b/7, 77b/8

k.-den 77a/2, 77a/3, 89a/11

k.-ler 16b/12

k.-lerinden 73b/13

k.-nü 35a/12, 43a/8, 58b/5
k.-ye 5a/9, 32b/6, 33a/3,
35a/6, 39b/5, 42b/10, 57a/10,
57a/9, 58b/10, 66a/13, 76b/1,
77b/6, 77b/9, 88b/2

k.-yi 34b/11

kīn : (Far.) kin düşmanlık

k. 18a/10, 42b/11, 42b/13,
60a/2, 64a/3, 64b/6

kināyet: (Ar.) kin düşmanlık

k. 64a/3

Kirāmen: (Ar.) yazıcı melekler

k. 46a/13, 46b/7, 47a/5,
47b/3, 48a/8, 52a/9, 54a/11

kirpüg : kirpik

k.-i 83a/3

kişi : kişi, insan, insanoğlu

k. 13a/7, 16a/3, 16b/2, 19a/7,
20a/5, 22b/2, 23b/12, 23b/3,
24b/10, 24b/12, 25a/13, 25b/12,
27a/3, 27a/5, 27b/11, 28a/12,
29a/3, 32a/10, 32a/6, 32b/6,
32b/7, 33a/12, 33a/13, 33a/9,
42a/6, 46b/1, 46b/2, 47b/11,
47b/2, 48a/12, 48a/2, 48b/11,
48b/11, 49a/5, 49b/10, 50b/5,
52a/3, 52b/7, 53a/11, 55b/7,
59a/13, 59b/13, 5b/5, 5b/5,
60a/13, 62a/6, 66b/5, 67b/5,
68a/1, 68a/13, 68b/10, 69b/12,
70b/5, 77a/13, 81b/4, 87b/3,
9b/12, 9b/5

k.-ler 16a/5, 17b/11, 18b/10,
21b/6, 24a/3, 25b/5, 25b/5,
26a/2, 31a/4, 32b/11, 34a/13,
36a/3, 38a/7, 48b/12, 69b/3

k.-lerden 18b/2, 18b/2, 33a/1

k.-lere 14a/9, 16b/13, 41a/10,
43a/7, 49a/1, 69a/12

k.-leri 25a/8, 84a/5

k.-lerü 21a/10, 21b/1,
24a/11, 32a/7, 43a/3, 63b/5,
69b/9, 9a/3

k.-nü 10a/12, 18b/3, 19a/12,
28a/3, 28b/1, 31b/3, 32b/10,
33b/6, 34b/7, 37a/2, 39a/10,
44b/12, 46b/2, 47a/9, 48a/7,
52a/2, 60b/3, 68b/6, 69a/1,
69a/11, 79a/1, 86a/6

k.-ye 17b/6, 23b/6, 24b/4,
33b/2, 39a/12, 39b/1, 55b/10,
59b/12, 5b/5, 62b/7, 67b/2,
69a/3

k.-yi 33b/5, 47b/10, 48a/9

kitāb : (Ar.) kitap

k. 1b/4, 1b/6, 4b/5, 5a/13,
5a/5, 25a/9, 4b/11, 55b/1, 5a/3,
5a/7, 61a/12, 61a/13, 7a/10,
7b/1, 8a/12, 8a/4

k.-a 4a/10, 4b/2, 7b/7

k.-dan 5a/8

k.-daki 5a/10

k.-ı 4a/3, 35a/3, 4a/11, 4b/6,
13b/10, 55a/11, 55b/13, 61a/4,

70b/8, 7a/4, 80b/10, 80b/10,
80b/8, 81a/1, 81a/3, 8a/10, 8b/11
k.-ima 66b/10
k.-ımı 4a/8, 7a/3
k.-ımızı 65a/13
k.-ını 10b/3
k.-lar 2b/1, 27a/10, 42a/11
k.-larda 43b/9
k.-lardan 1b/6
k.-larından 7a/11
k.-u 8a/3, 11a/10, 43b/9,
6b/4, 7b/3
ko- :koymak, bırakmak
k.-dı 57b/8
k.-du da 76a/13
k.-ma 46a/8
k.-madılar 38b/3
k.-madım 4b/4
k.-madum 61a/5
k.-madu 54a/8
k.-ma 17a/6, 25a/5
k.-masa 33b/8
k.-mayalar 30b/13
k.-mayam 29b/13
k.-mayup 33b/9
k.-maz 55b/6, 59b/12
k.-mazsız 27a/8
k.-mış 20a/3, 41b/6
k.- 43a/12, 45b/11
k.-r 12b/10, 12b/13, 13a/9,
18a/11, 18b/10, 22a/10, 31b/9,
33b/11, 41a/11, 75a/5, 89a/13,
90a/6

k.-ram 25b/4
k.-rlar 36b/11, 38a/2, 70a/13
k.-sa 89b/13, 89b/8
k.-sam 67b/10
koça :koca, eş
k.-cı lara 5b/2
koğı :koku
k. 64b/11
k.-lama 64b/11
koğu-: koku
k.-ları 84b/11
koğ- :kokmak
k.-ar 74a/13
koğu :koku
k.-lar 72b/6
k.-larken 72b/4
k.-lu 54a/1
k.-sı 38a/2
k.-su 75a/4
kol :kol
k.-ların 72b/1
komşu:komşu
k. 5a/6
koņsı :komşu
k. 74b/3
koņsu :komşu
k. 24b/7
k.-ları ı 70b/13
k.-lı ın 36b/5, 91a/12
k.-lı ına 26b/9
k.-sına 18a/9
kon- :konmak
k.-a 53a/1, 53b/13, 53b/13

- k.-durdu 20a/2
k.-durup 20a/7
k.-muşdur 86a/1
konuğ :konuk, misafir
k.-a 19b/13, 20a/3, 78a/12
k.-ı 19b/11, 20a/10, 20a/10,
20a/11, 21a/12, 21a/3, 24a/8
k.-ın 21a/6
k.-u 20a/12, 20b/1
konuk :konuk, misafir
k. 17b/2, 18a/13, 18b/7,
18b/10, 19a/11, 19a/12, 19b/1,
19b/12, 19b/2, 19b/3, 19b/4,
19b/5, 19b/7, 19b/8, 20a/2,
20a/3, 20a/5, 20b/10, 20b/12,
20b/13, 20b/2, 20b/3, 21a/13,
21a/13, 21a/6, 21a/8, 21b/7,
51a/5, 52b/5
k.-dan 17b/8, 18b/8
k.-ların 16b/12
kop- :kopmak, gitmek,
ayrılmak, dirilmek, koşmak
k.-arıcılardur 32b/11
k.-arlar 32b/12
k.-arup 85a/12
k.-asın 27b/13
k.-ıca 54b/3
k.-ınca 36b/12
kork- :korkmak
k. 87b/1
k.-ar 82a/4, 89a/10
k.-arım 92a/8
k.-asız 61b/6
k.-dılar 21b/9
k.-du ları 21b/9
k.-ılık 86b/13
k.-ma 50a/9
k.-madu 69a/4
k.-masunlar 35b/11
k.-mayınca 23b/7
k.-maz 44b/4
k.-muş 28b/3
k.-u 21b/3, 55a/3
k.-udan 79a/13
k.-ularından 8b/9
k.-un 46a/1, 56a/7
k.-u 17a/6, 47a/7, 9b/9
k.-up 29a/7, 30b/12, 40b/12,
55a/5, 61b/10, 71b/2, 82a/2
k.-usı 55b/8
k.-usundan 49b/13
k.-usundan 40b/12, 85b/12,
85b/9
k.-usundandır 34b/6
k.-aram 23b/5
k.-mazdu 64b/12
k.-mazsız 66b/10
k.-u 43a/13
k.-usundan 44b/8
kov- :kovmak
k.-ar 9b/6
k.-ma 34b/12
k.-ma a 34b/12
kovuğ :kovuk
k.-ı 60b/4

ƙoy- :koymak, bırakmak,
yerleştirmek

k.-a 2a/1, 76a/2, 79a/7

k.-aca dur 7b/6

k.-alar 22a/9, 32a/6, 50b/3,
54a/1, 70b/4, 73a/9, 75b/2,
76b/8, 76b/9, 88b/3

k.-am 27a/13, 30b/8

k.-an 77a/7

k.-ana 5b/11

k.-anlar 36b/4

k.-ar 36b/6, 88a/6

k.-du 24b/7

k.-ivireler 64b/3

k.-ivirmeyesiz 73a/2

k.-maz 21a/10

k.-un 89b/9

k.-up 16a/6, 18a/1, 2b/9,
70a/9, 75a/8, 80a/2, 80b/5,
84a/11

k.-uvireler 64a/7

k.-uvirür 13a/3

k.-uvirür 14b/6

k.-vireler 65a/11

ƙoyun :koyun, sine

k.-larından 72b/3

ƙök :kök, tamamı, hepsi

k.-i 39a/2

ƙöpek :köpek

k. 17b/3

ƙöpri :köprü

k.-sinü 3a/13

k.-sü 10a/5, 21b/4

k.-sünden 53b/2

ƙör- :görmek

k.-di 27b/4

k.-dü leri 22a/1

k.-mediler 44b/7

ƙöşe :köşe

k. 11a/3

ƙöřk :köşk, cennetten bir
köşe

k.-ler 26b/2, 74b/12, 87a/3

k.-leri 19a/11

k.-lerinü 36b/8

ƙudret :(Ar.) kuvvet, güç,
büyüklük

k. 29b/6

k.-i 25b/2, 82a/9

k.-imle 20a/10

k.-ini 87a/13

k.-ümdendir 66b/13

udsi :(Ar.) kutsal

k.-de 46b/10, 63b/8, 68a/4,
68b/9, 79a/4

ƙul :kul

k. 19a/5, 34b/10, 57b/3, 5a/3,
66a/12, 67a/2, 89a/4, 89b/12

k.-am 92a/1

k.-ı 27a/5, 36a/12, 48b/3,
73b/13

k.-ıma 35a/13

k.-ımu 35a/3, 35b/2

k.-ı a 72a/4

k.-ı ı 34b/12

k.-ına 18a/9, 36b/6, 47a/13,
52b/6, 59b/9, 60a/3, 76b/12
k.-ımı 34b/9, 36a/11
k.-ını 18a/10
k.-ıyam 23b/5
k.-lara 17a/4
k.-ları 14b/2, 40b/11, 54b/10
k.-larım 66b/9
k.-larıma 65b/4
k.-larımı 35b/10
k.-larına 19a/3, 29a/5, 29b/5,
45a/9, 51b/9, 65a/6
k.-larından 87b/6
k.-larımı 16b/1
k.-larını 36a/10
k.-larum 27a/12, 35a/11,
35b/5, 35b/8, 8a/1
k.-laruma 30b/1, 7b/13
k.-larımı 45a/6
k.-laru 38b/7
k.-lu umuz 22a/13
k.-lu 27a/13, 51b/4, 51b/5,
56a/8, 56b/3
k.-lu da 22b/2
k.-lu dan 56b/4
k.-u 5a/5
k.-um 13b/7, 20b/8, 31a/2,
35a/11, 35a/7, 35b/2, 35b/5
k.-uma 79a/4
k.-umdur 30b/10
k.-umu 35b/6
k.-un 35a/9
k.-u a 78b/13

kuḷağ :kulak

k.-ına 25a/10, 25a/2

k.-ından 75b/3

k.-ımı 22b/7

k.-umuza 42b/7

k.-uz 54a/13

kuḷaḷ :kulak

k. 1b/9

k.-larına 45a/1

k.-larında 60b/5

kuḷavuz: kılavuz

k.-layan 3b/13

kuḷum :kum

k.-ı 51a/3

k.-ın 44b/13

kuḷur- :kurmak

k. 50b/6

kuḷurān :(Ar.) Kur'an-ı Kerīm

k. 19a/8, 23a/1, 2a/12, 44b/6,
45b/6, 4b/3, 55a/12, 58b/1,
58b/9, 59a/4, 59a/6, 59a/9,
24a/11, 45b/1, 57b/5, 59b/8,
60a/5, 62a/3, 63a/13, 76b/7,
76b/7

k.-ı 13b/13, 39b/12, 7a/10,
17a/1, 55a/7, 61a/4, 85b/7

k.-dan 3a/2

k.-ın 14a/6

k.-da 63b/13, 64a/8, 66a/7,
86a/2

k.-ı 44b/7

k.-lar 51a/8

k.-un 76b/10, 76b/9

ḳurbān : (Ar.) kurban

k. 63b/8, 89b/9

ḳurı : kurı

k. 42b/1

ḳurtar- : kurtarmak

k.-a 2a/4, 2a/7

k.-dı 29b/1

k.-dum 29a/8

k.-ma a 34a/4

k.-sın 90b/2

k.-u 66b/13

k.-up 30a/10

ḳurtıl-(kurtul)-: kurtulmak

k.-ur 45b/9

k.-ursız 91b/9

k.-amaz 33a/8

k.-amazsın 65b/13

k.-ma 89a/2

ḳuru- : kurumak

k.-yup 26b/13

ḳuşat- : kuşatmak

k.-dı 83b/8

k.-mışdur 84b/11

ḳuş : kuş

k.-lar 53a/1, 53a/4

k.-lara 80a/10, 83a/10

k.-ları 56b/6

k.-lu 81a/1

kut : kutsal

k.-lı 66b/7

ḳuvvet: (Ar.) kuvvet, güç, erk

k. 71a/3, 71a/9

k.-indendür 39a/1

k.-leri 68a/12

ḳuyruğ: kuyruk

k.-dan 68b/5

k.-ı 68b/5, 83b/9

k.-ından 85a/4

küçük : küçük

k. 34a/7

küfür : (Ar.) küfür, din dışı olan, sövü

k.-dür 23b/13

k.-i 80a/12

k.-leri 80a/6

k.-ü 79b/13

külhān : (Far.) hamam ocağı

k.-a 68b/4

küllī : (Ar.) bütün, hepsi

k. 37a/6, 83b/13, 8b/7

k.-sin 13a/12

kürsī : (Ar.) arşta levh-i mahfuzun bulunduğu yer

k. 20b/7

Kütüb-i Sitte: (Ar.) sahih olduğu kabul edilen altı hadis kitabı

k.-i 52b/3, 68b/11

Kütüb-i Ḥadīs: Hadis kitabı

-L-

lā : (Ar.) yok

l. 10b/2, 11a/13, 39a/7

lā‘azāb: (Ar.) azapsız

l. 8b/3

lāciverd: (Ar.) koyu mavi lacivert

1.-den 84b/9
lākin : (Ar.) ama, fakat, asla
1. 33b/11, 8b/13
lāyık : layık, değer
1. 92a/6
lāzım : (Ar.) gerekli
1. 27a/3, 27a/6, 31b/1, 45b/4,
46a/2, 57a/7, 7b/8, 7b/8, 7b/8,
89a/8
1.-dur 32b/9, 4b/5, 59a/11,
65b/3, 65b/5, 70a/5, 89a/9
la'ın : (Ar.) kovuluş, nefret
kazanmış
1. 45a/6
la'1 : (Ar.) kırmızı, değerli
bir süs taşı
1.-den 74b/11
la'net : (Ar.) Allah'ın
affından yararlanamama beddua
1. 23b/7, 24b/4, 28a/6, 32a/5,
70a/6, 90b/11, 90b/7
1.-i 90a/10
lahzā : (Ar.) an
1. 56b/3
laḳab : (Ar.) bir kimseye asıl
adından başka takılan ad
1. 59b/7, 59b/12, 59b/13,
59b/7, 59b/9, 61a/2
lakin : (Ar.) ama, fakat,
ancak
1. 18b/6, 19b/7, 24b/13,
27b/3, 32b/5, 40a/10, 70a/3

laṭīf : (Ar.) yumuşak, hoş,
nazik
1. 86b/9
lebbeyk: (Ar.) buyrun efendim,
emir sizindir
1. 90a/2
Levāmi': (Ar.) Molla Cami'nin
meşhur eseri
1. 1b/6
levḥ : (Ar.) üstüne yazı
yazılan veya resim yapılan yassı,
düz nesne, levha
1. 20b/7, 39b/11
levḥa : (Ar.) üstüne yazı
yazılan veya resim yapılan yassı,
düz nesne,
1. 63a/2, 63a/5
leziz : (Ar.) lezzetli, tatlı
1. 78b/8
lezzet : (Ar.) tat, çeşni
1. 51a/6
1.-i 31b/4, 31b/4
1. -lerine 76b/2
libās : (Ar.) elbise, giyecek
1.-ları 88b/9
likin : (Ar.) ama, fakat,
ancak
1. 62a/5, 9a/5
lisān : (Ar.) dil
1. 27a/3
loḥuṣa : (Yun.) Yeni doğum
yapmış kadın
1. 73b/7

loḳma : (Ar.) ağıza bir defada
götürülen yiyecek parçası

l. 17b/10, 33b/1

Loḳmān: (Ar.) Lokman suresi,
Kur'an-ı Kerim'de bir sure

l.-da 63a/2

lutf : (Ar.) Hoşluk,
güzellik, iyilik

l. 20b/11

l.-ile 75a/8

lüḡat : (Ar.) sözler kelimeler

l. 82b/6

-M-

mā'ada: (Ar.) -den başka

m. 5a/2

mābeyn: (Ar.) haremle selamlık
arasındaki oda

m.-i üzde 27a/6

mādemki: öyleyse anlamında
bağlaç

m. 25a/5

Māide: (Ar.) Kur'an-ı Kerim'de
bir sure

m.-de 16a/13, 17b/1, 17b/5

mālik : (Ar.) Cehennem
meleği, sahip olan

m. 26a/6, 58a/2

m.-den 28b/6

m.-i 26a/6, 28a/13, 28a/4,
28a/5

ma'aş : (Ar.) geçinecek şey,
ücret

m. 45a/3

ma'lum: (Ar.) bilinen

m. 36a/9

ma'nā : (Ar.) mana, anlam

m.-sın 10a/2

ma'shiyyet: (Ar.) isyan, günah,
asilik

m. 2b/9

ma'ş m: (Ar.) suçsuz, günahsız,
çocuk

m. 17a/3, 70b/9, 70b/11,
71a/10, 71b/12, 71b/12, 71b/6,
71b/9, 72a/10, 72a/11, 72a/12,
72a/2, 72a/3, 72b/5

m.-a 72a/6, 72a/7, 72a/8

m.-dan 72b/7

m.-ını 73b/3

m.-ki 70b/9

m.-lar 73b/6

m.-lara 18a/2, 80a/9

m.-ları 17a/5

m.-ların 72b/9

m.-un 72b/3

m.-u 73a/8

maḡb n: (Ar.) şaşırılmış, şaşkın

m. 31b/7, 41b/4

maḡfired: (Ar.) af, bağışlama

m. 33b/13, 35b/7, 36b/5,
44a/5, 50b/11, 55a/8

maḡf r : (Ar.) bağışlanmış,
affedilmiş

m. 52a/7, 5a/4, 5a/5, 74a/9,
49b/12

m. 13b/11, 47a/13, 51b/2
mağrib : (Ar.) batı
m.-dedür 84b/5
m.-den 40b/7
mağr r: (Ar.) gururlu, kendini beğenmiş
m. 18a/8, 31a/11, 61b/13
mahl : (Ar.) yaratılmış
m. 51a/2
m.-a 13a/5
m.-u 12a/1
mahr m: (Ar.) yoksun, nasipsiz
m. 29b/13
maḥal : (Ar.) mevki, yer zaman
m.-de 30b/12, 50a/8, 84a/1
m.-i 32b/1
maḥb b: (Ar.) güzel, sevilen
m.-lar 52b/7
maḥl k: (Ar.) yaratılmış
m. 35b/3
m.-a 56a/5, 59b/6
m.- tı 56b/6
m.-dur 39b/12
m.-laru 34b/13
m.-uma 42b/13
m.-u 37a/6
maḥr m: (Ar.) yoksun, nasipsiz
m. 31b/7, 32a/2, 32a/8, 32a/9, 33b/10, 46a/8, 52b/2, 52b/5, 55b/6, 81b/3, 84a/12
m.-larun 34b/13

maḥşer : (Ar.) ölülerin yeniden dirilirken toplanacağı yer
m. 4b/11, 72b/11, 73a/1, 84b/2
m.-de 92a/8
maḥz n: (Ar.) hüznü, tasalı
m. 48a/6
mahal : (Ar.) mevki, yer, zaman
m.-de 30a/4, 45a/8, 75a/12, 9a/2
mahalle: (Ar.) mahalle, bölge
m. 5a/10
m.-ye 62a/9
maḥām: (Ar.) makam, mevkii
m. 15a/4, 36b/12
m.-a 78b/11
m.-da 51b/11
m.-ı 79a/7
m.-ıdur 70b/10
m.-ın 1b/11, 52b/9, 75b/1
m.-ına 73b/1
m.-ında 4b/1
m.-ından 35b/12
m.-ını 79b/6
m.-lara 27b/7
m.-ları 26b/11, 73a/9
m.-un 52a/1
m.-u 51b/10
maḥbere: (Ar.) mezar, mezarlık
m. 43b/5
m.-müz 41b/13
m.-nün 41b/12

m.-sine 42a/1
m.-imi 76b/8
mağb l:(Ar.) kabul edilebilir,
beğenilen
m. 24a/9, 25a/4, 33a/10,
34b/6, 46a/11, 46a/8, 71b/13,
73a/3, 74a/10, 79b/13, 81a/13,
81a/6, 81b/1, 81b/5, 85a/3,
88a/13, 88b/5, 89a/8, 8a/5
m.-dur 20b/9
m.-i 80b/13
mağş d:(Ar.) istek, maksat
m.-umuza 80a/7
m.-ların 43a/3
m.-u 8b/7
m l :(Ar.) mal, servet,
varlık, mülk
m. 34a/7, 4a/11, 57b/8, 60a/6,
61b/12, 65b/7, 66a/9, 66b/12,
69b/1
m.-a 58a/2
m.-dan 34a/8
m.-dur 25a/12
m.-ı 17a/8, 25a/11, 25a/8,
25a/9, 34a/2, 34a/4, 34a/6,
37a/7, 37b/13, 45b/3, 48b/3,
58a/6, 65a/8, 69a/12, 88a/5
m.-ım 18a/8
m.-ın 37b/13, 43b/11, 58b/7,
59a/3, 59a/4
m.-ı 65b/9
m.-ına 42a/9
m.-ı dan 65b/6

m.-ından 34a/2, 34b/4, 65a/5,
88a/7
m.-ı ı 28a/8, 32b/9, 67b/10,
67b/8
m.-ını 58b/10, 62b/6, 69a/11
m.-ı u 67b/9
m.-ını 58a/13, 58a/3, 58b/1
m.-ı uz 45b/13
m.-ı uza 57b/2, 58b/10
m.-ı uzdan 56a/11
m.-ları 68a/12
m.-u 49b/3
m.-u dan 65b/12
m 'm r:(Ar.) imar edilmiş olan
m.-sız 65b/9
mancılığ:(Ar.) ağır, taş, gülle
fırlatmada kullanılan bir savaş
aracı
m.-ı 2a/2
manğır :bakırdan yapılmış, iki
buçuk para değerinde sikke
m.-lar 56a/12
marāz :(Ar.) hastalık
m. 62b/12, 86b/10
maşlahat:(Ar.) emir, düzen
m. 41b/10
m.-ın 48b/4
maşhara:(Ar.) maskara, soyтары
m. 24a/2
m.-lara 56a/13, 65a/8
m.-lı a 59b/3, 59b/4
m.-lı 23b/11

- m.-ya 61a/2
- maşrık** : (Ar.) şark, doğu
m.-dandur 84b/5
- maẓhār**: (Ar.) nail olma, şereflenme
m. 70b/8, 87b/6
- maẓl m**: (Ar.) zulüm görmüş, zavallı
m. 34b/13
m.-dur 82b/13
m.-laru 77b/4
m.-lara 58b/9, 65a/4
m.-lı ı 80a/12
m.-u 80a/12
- meclis** : (Ar.) meclis, topluluk
m.-i den 43a/11
- mecm** ʿ: (Ar.) toplanmış, bütün
m. 13b/8, 41b/2, 38b/9, 57b/12
- meded** : (Ar.) yardım, imdad
m. 38b/1, 57a/13, 76b/4
- Medine**: (Ar.) Hz. Muhammed'in medfun olduğu şehir.
m.-de 20b/1
m.-i 82a/8
- meger** : (Far.) meğer, oysa ki
m. 16a/9, 20b/13, 38a/8, 42b/7, 50a/13, 52b/2, 59a/12, 63b/7, 6b/9, 70b/7, 8b/5
- mehir** : (Ar.) nikah bedeli
m.-in 91b/7
- mekān** : (Ar.) yer mahal
- m.-ı 77b/6, 84a/8
m.-ları 26b/12
m.-larına 28a/11, 28a/8
m.-laru 26b/10
- Mekke**: (Ar.) Mekke. Hz Muhammed'in doğduğu ve Kabe'nin bulunduğu şehir
m.-ye 21a/1
m.-yi 19b/10
- mekr** : (Ar.) hile, düzen
m. 68b/10
- melʿ n**: (Ar.) lanetlenmiş
m. 30a/4, 79b/12, 79b/2, 79b/5, 79b/7
- melāike**: (Ar.) melek
m. 46a/11, 81b/5
m.-ler 17a/12, 26b/6, 46a/6, 49a/4, 50a/3, 52a/10, 67b/2, 71b/5, 72b/10, 78a/9, 89b/11, 9a/6
m.-lere 55a/10
m.-leri 48a/8, 48a/9
m.-lerine 48a/9, 49a/2
m.-lerüm 46a/9
- melek** : (Ar.) melek
m. 12b/8, 12b/11, 13a/2, 24a/13, 24b/9, 25a/10, 25b/1, 25b/8, 25b/8, 26a/11, 28b/12, 37a/1, 37a/5, 38b/3, 39b/1, 46b/3, 46b/5, 47a/2, 4b/10, 50a/7, 51b/11, 51b/13, 51b/4, 51b/4, 51b/7, 51b/9, 52a/2, 52b/6, 53a/12, 54a/4, 54a/5,

61a/6, 63a/9, 70a/9, 70b/1,
70b/11, 71a/2, 71a/3, 71a/3,
71a/8, 75a/5, 75a/7, 78a/1,
80b/1, 80b/3, 80b/3, 83a/10,
83a/11, 83a/8, 84a/13, 85a/5,
85a/6, 85b/9, 86a/1

m.-den 51b/6, 51b/9

m.-dür 80b/2, 83a/12, 84a/2

m.-ler 13a/6, 18b/9, 25a/2,
25b/10, 25b/10, 25b/7, 25b/9,
26a/2, 28b/12, 37a/11, 37b/11,
38a/12, 38a/6, 38b/5, 41a/3,
47a/12, 47a/3, 47b/2, 49b/1,
50b/2, 51b/12, 52a/4, 52a/8,
53a/13, 53b/5, 61a/9, 66b/3,
67b/5, 71b/12, 71b/8, 72a/10,
72a/7, 72a/9, 73a/5, 74a/7,
74a/9, 74b/9, 75a/9, 82a/13,
82a/7, 84a/2, 84a/5, 84a/6, 87a/9

m.-lerde 53a/9

m.-lere 38a/13, 61a/8, 63b/11,
64a/10, 72a/6, 78a/1, 79a/2

m.-leri 18b/11, 26a/7, 28a/3,
39a/12, 46a/13, 46b/7, 47a/2,
47a/4, 47b/10, 47b/12, 47b/13,
47b/3, 47b/7, 48a/11, 48a/6,
48a/7, 48b/10, 48b/6, 48b/6,
49a/1, 49a/10, 49a/2, 49a/7,
53a/11, 54a/12, 54a/8, 54b/12,
64a/13, 65a/9, 66b/3, 67a/1,
67a/5, 67a/8, 70a/10, 73b/11,
74a/10, 79b/6

m.-leridür 37a/13, 52a/1,
70b/1

m.-lerim 72a/6

m.-lerin 66b/6, 71b/1, 79b/3

m.-lerine 35b/13, 47b/4,
49a/9, 50a/12

m.-leriyüz 47a/8

m.-lerü 54a/11, 84a/8

melekül-mevt: ölüm meleği

m. 12a/13, 37a/6, 38a/3,
63a/11, 67b/3, 72b/7, 72b/8,
74a/10, 75a/12

m.-e 63a/10

Melheme:(Ar.) ilm-i nücum ile
ilgili bir kitap

m.-de 86b/2

mel l :(Ar.) mahzun olma,
üzülme

m. 21a/13

memur:(Ar.) görevli

m. 48a/5

men‘ :(Ar.) yasaklama
önleme

m.2b/11, 29a/9, 32b/7, 33a/2

menzil :(Ar.) konak yeri

m.-imüzü 42a/4

mercimek:(Far.) mercimek

m. 39b/10

merhamet:(Ar.) acıma, şefkat
gösterme

m. 64a/11, 64b/10, 90a/5

merh m:(Ar.) rahmetli olmuş
olan

- m. 10b/1
- Mermaş**:(Ar.) bir deniz ismi(?)
- m.-dur 83a/1
- Merrîh** : (Ar.) Mars gezegeni
- m.-dür 86b/2
- mertebe**:(Ar.) rütbe, derece
- m. 12a/10, 34b/5, 61b/4
- m.-den 84a/12
- m.-lerden 52b/5
- m.-lerinden 52b/2
- m.-sin 12a/11, 39b/9, 91a/12
- m.-sine 9a/11
- m.-ye 74a/4
- mervi** : (Ar.) rivayet edilen
- m.-dür 81b/2
- meşâbih**:(Ar.) ışık içerisinde
- m. 2a/13
- m.-de 69a/13
- meşâbe**:(Ar.) derece
- m.-sinde 50a/1
- mesâvî** : (Ar.) fenalıklar
kötülükler
- m.-den 22b/13
- mescîd**:(Ar.) namaz kılınan yer
- m.-de 78a/11
- m.-e 32b/4
- m.-lerde 45b/5
- m.-lere 22b/9
- meselâ**: (Ar.) örneğin sözün
gelişi
- m. 8b/7, 9b/5
- mesele**:(Ar.) mesele, durum,
sorun
- m. 88b/13, 89a/1, 89a/6
- meşârik**:(Ar.) doğular
- m. 2a/13
- m. -de 69a/2, 69a/8
- meşâyih**:(Ar.) şeyhler
- m.-ler 16b/8
- meşğ l** : (Ar.) bir işle uğraşan
- m. 16a/6, 22b/9, 24a/8, 24a/9,
26a/8, 26a/12, 27a/1, 37b/3,
37b/6, 38a/7, 40b/4, 49a/13,
61b/6, 61b/7
- meşreb**:(Ar.) yaradılış, tabiat
- m.-e 53b/13
- mevt** : (Ar.) ölüm
- m. 10a/5, 67b/5, 68a/5, 68b/2
- m.-üni 62b/4
- meydân**:(Ar.) meydan, alan
- m.-a 56a/11
- meyl** : (Ar.) eğilim
- m.-in 22a/7
- meyve**:(Far.) meyve, yemiş
- m. 52b/13, 53a/1
- m.-sine 40a/5
- meyyit**:(Ar.) ölü, ölmüş
- m. 34a/2, 34a/5, 63b/7, 84a/5
- m.-e 34a/6, 34a/8, 34a/9
- m.-inu 80a/4
- m.-in 33b/10, 54a/9
- m.-ine 84a/6
- m.-ler 51a/8, 82b/1
- m.-nü 22b/4

m.-ün 70b/3
m.-ü 34a/6, 54a/12, 54a/2,
54b/2, 70a/13, 75b/2
mırş :(?)
m. 20a/6
mi:mi soru edatı
m. 56b/11, 56b/4, 56b/7,
57a/11, 57a/12, 57a/5, 57a/6,
58b/8, 58b/9, 59a/7
mîl :(Fran.) bir uzunluk
ölçüsü birimi
m. 50b/1
mî'rāc :(Ar.) göğe çıkma
m. 6a/12
m.-a 5b/13, 81b/10
mîzān :(Ar.) terazi, ölçü aleti
m.-da 53b/2
mihlet :mühlet
m.-dür 31a/4
mikdār:(Ar.) mikdar, parça,
süre
m. 42b/8, 68a/1, 75b/8
m.-ı 8b/4
Mikā'îl :(Ar.) dört büyük
melekten biri
m. 50b/8, 64a/10, 83b/1,
85b/5
mināre :(Ar.) minare
m. 68b/3, 79a/10
minnet :(Ar.) minnet, borç
m.-siz 69b/4
mirāş :(Ar.) miras, bıraktı

m. 67b/10, 67b/8, 67b/9
misāfir:(Ar.) misafir, konuk
m. 51a/4, 52b/2
misk :(Ar.) misk, güzel
koku
m. 54a/10, 74a/13, 75a/3
m.-den 52b/11
misk-i 'amber: (Ar.) güzel koku
m. 36b/10, 54a/1, 84b/7
miskīn:(Ar.) zavallı, aciz
m.-lere 58a/7
m.-lerime 65b/4
mislü :(Ar.) misli, benzer,
kat
m. 60a/13
M sā :(Ar.) Hz. Musa
peygamber
m. 29a/13, 29b/7, 29b/8,
30a/3, 30a/3, 30a/3, 30a/9, 30b/2
mu'allak:(Ar.) asılı
m. 83a/5
mu'amele:(Ar.) alışveriş,
davranış, iş, işletme
m.-ye 59a/3, 59a/4
mu'ayin: (Ar.) kat'i olarak belli
olan
m. 6a/13, 7b/10, 8a/10
mu'azzeb:(Ar.) eziyet çeken
m. 59b/12
muḥabbet:(Ar.) sevgi
m. 52b/8, 67a/11
m.-i 61b/5
m.-lü 89b/10

mu al :(Ar.) mümkün olmayan, olmayacak, boş

m.-de 69b/12

muḥalefet:(Ar.) karşı çıkma

m. 9b/5

muḥal:(Ar.) mümkün olmayan, olamayacak, boş

m.-ler 33b/10

Muḥammed:(Ar.) Hz. Muhammed, son din olan İslam'ın peygamberi

m. 5a/12, 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6b/1, 7a/7, 11a/11, 13b/12, 27b/3, 29b/10 29b/12, 30b/1, 30b/2, 30b/6, 30b/9, 39a/7, 3a/5, 50a/5, 57b/5, 5a/12, 5b/1, 5b/4, 61a/4, 6a/11, 67a/5, 72a/7, 74b/12, 74b/7, 81a/5, 83b/6, 84a/3, 84a/6, 87b/5, 8a/7

m.-den 23a/10

m.-dür 52a/7

m.-e 24b/12, 66a/7, 5a/6, 6a/2, 12b/6, 14a/5

m.-hüm 7b/10

m.-i 78a/7

m.-i 4a/3

m.-ü 41a/5, 49b/6, 50b/9, 8b/2

m. muhammedül-muştafâdur 2a/5

m.muhammedül-mustafâ‘aleyhi 4b/2

muḥarrem t:(Ar.) şeriatça günah ve yasak olan şeyler

m. 42a/12

muḥtazar:(Ar.) huzurda olmak, ölüme hazır olmak

m.-dur 48b/13

muhtaç:(Ar.) ihtiyacı olan

m. 4a/8

muhtazar:(Ar.) huzurda olmak, ölüme hazır olmak

m.-dur 66b/12

muḳābele:(Ar.) karşılık

m.-sinde 71a/13

muḳadder:(Ar.) yazılı, alında yazılı

m.-den 62b/3

muḳayyid: (Ar.) güçlendirme, bir işe önem verme sahip olma

m. 42a/6

mum :(Far.) mum

m. 44a/12

m.-ı 77a/1

munāfikat:(Ar.) arabozuculuk

m. 42a/8

munṭazar:(Ar.) intizar edilmiş, beklenmiş

m.-dur 75a/1

murād :(Ar.) arzu, istek, dilek

m. 11b/13, 22b/6, 25b/13, 43a/5, 54b/13, 9b/3, 9b/4

m.-ı 12a/1

m.-in 81a/5

m.-u 80b/12, 9b/8

m.-u uz 27a/8
murdar:(Far.) mundar, kirli, pis
m. 79a/13
muşāhib:(Ar.) biriyle sohbette bulunan, konuşan
m. 74b/4
muşāhibet:(Ar.) sohbette bulunma, konuşma
m. 87a/5
muşallā:(Ar.) musalla taşı
m. 76a/2
muşannifi:(Ar.) kitap yazan, müellif
m.-i 11a/10, 6b/5
muşhaf-ı şerīf: (Ar.) Kur'an-ı Kerīm
m. 22b/9, 25b/1, 25a/9, 44a/1
Muşafā: (Ar.) Hz. Muhammed'in ikinci ismi
m. 2b/13, 7a/5, 13b/12, 25b/4, 27b/3, 29b/10, 57b/5, 74b/13, 80b/9, 83b/6
mustağrak:(ar.) gark olma, boğulma.
m. 16b/6
muştu-:(Far.) sevinçli haber, müjde
m.-larlar 24b/6
m.-layalar 25a/3
m.-lı 25b/11, 47a/5, 47a/8
m.-lıdır 37a/4

m.-lu 26b/7, 49a/5, 49a/6, 50a/9, 70b/11, 71b/13, 72a/8, 74a/9
muṭ'ī:(Ar.) itaat eden boyun eğen
m.-lerdi 78b/4
muṭavvel:(Ar.) uzatılmış, tafsil edilmiş
m. 64a/2
mü'ekkel:(Ar.) vekalet eden
m. 48b/9, 49a/3
m.-dür 28b/12, 85b/5, 85b/9, 86a/1, 86a/7
mü'ellif:(Ar.) müellif, yazar
m.-i 43b/9, 7b/3
m.-ine 87b/7
mübārek:(Ar.) mübarek, kutsal
m. 10b/9, 11a/12, 11a/9, 13b/11, 51a/10, 51a/11, 51a/12, 55a/1, 55a/7, 6b/5, 70a/8, 88b/10
mübtelā:(Ar.) tutkun, tutulmuş
m. 30b/8
mücevher(Ar.) cevher ile süslenmiş, elmas
m.-dendür 82b/4
müddet:(Ar.) süre müddet
m.-i 37a/3
müflis:(Ar.) iflas etmiş, parasız
m.-lere 24b/10
mühlet:(Ar.) müddet zaman
m. 10a/10
mükerrer:
m.-dür 70b/7

mükerrreme: (Ar.) muhterem
aziz, saygıdeğer
m. 41a/4

mülâhaza:(Ar.) dikkatle bakma,
iyi düşünme
m. 10a/2

mülk : (Ar.) taşınmaz mal
m.-de 22b/11

mü‘min : (Ar.) iman eden,
mümin
m. 23a/4, 23a/9, 34a/11,
39b/4, 46b/3
m.-e 22a/9
m.-i 64a/11
m.-ler 31a/1, 32a/13, 32b/2,
43b/5, 49b/6, 64b/1, 80b/4, 9a/1,
9a/9
m.-lere 32a/12, 40a/2, 71a/4,
73a/5, 80a/9
m.-lerin 64a/11
m.-lerün 24a/13
m.-lerü 36b/12, 37a/5,
37b/10, 40a/1, 40a/11, 40b/2,
50b/12, 80a/12
m.-un 32a/3
m.-u 46b/8
m.-ün 34a/11, 46b/5
m.-ü 32a/3, 46b/9

mümkün:(Ar.) mümkün olabilir
m. 53a/6

münacât:(Ar.) Allah'a dua etme,
yalvarma
m. 81b/3

münādī:(Ar.) nida eden
m.-ler 5b/9

münāfık:(Ar.) mün fik, nifak
sokan, iki yüzlü
m. 26b/4, 63b/10
m.-dan 64a/12
m.-lar 9a/5
m.-lara 9a/9
m.-laru 64a/11
m.-lı 33a/4
m.-lı dan 23a/3, 33a/4
m.-lar 64b/8

münevver: (Ar.) nurlandırma
m. 82a/8

Münker:(Ar.) sorgucu melek
m. 12b/2, 40b/8, 50a/12

münkir : (Ar.) inkar eden
m. 3a/2, 62a/2, 77a/13

mürekkeb: (Ar.) yazı
mürekkebi
m.-leri 46b/9

müsāfir : (Ar.) misafir
m. 17b/9, 19a/9

müsāfirler
m.-ler 16b/9

müsāmaḥa: (Ar.) hoşgörü
m. 91b/6

Müslim:(Ar.) ünlü hadisçi ve
Kütub-ı sitte'den sayılan hadis
kitabı
m. 2a/13

Müslimān:müslüman

m. 25a/4, 26b/4, 57a/1,
87a/11
m.-lar 30b/13
m.-lara 78b/6
müslümān:(Ar.) müslüman
m. 25a/4, 87a/11
m.-laru 17b/11
müstağraḳ:(Ar.) gark olma,
boğulma
m. 2a/2
müstecābūd-da‘vet:(Ar.) davete
kabul olma
m. 24a/10
müsteḫaḳ :
m. 75b/8
müsteḫaḳ
m. 36a/5, 6b/9, 43b/13, 75b/8
müšerref:(Ar.) şereflenme
m. 54a/2
müştāk :(Ar.) can atma, çok
isteme
m. 26b/9
m. -lardur 26b/8
Müşteri:(Ar.) Jupiter gezegeni
m.-dür 86b/2
müteḫayyir:(Ar.) hayret etme,
şaşıрма
m. 77a/9
mütekebbir:(Ar.) kibirli,
kendini beğenmiş
m. 30a/12, 30a/2, 30b/3,
30a/6, 66b/9, 67a/11
mütenebbih:(Ar.) uyanık olma

m. 91b/8
müttakī:(Ar.) dayanan,
bağlanan
m. 14a/9
m.-leri 3b/12
m.-lerdür 38a/7
müvekkel:(Ar.) vekil olan
m. 37b/10
müyesser:(Ar.) nasip olma,
müyesser olma
m. 30a/11, 80b/12

-N-
nāfile : (Ar.) farzların
dışında kalan ibadet
n. 20a/8, 39a/6, 39a/6, 49b/7,
4b/7, 54b/6, 80b/6, 88a/11,
88a/11
nāgah :(Far.) ansızın,
vakitsiz
n. 20a/9, 21a/2, 34b/10,
35b/12, 71b/4, 75a/2
nāḫaḳ :(Far. Ar.) haksız
n. 69b/1
nāil :(Ar.) muradına eren,
ermiş
n. 13b/3
nāmaḫrem:(Far.) nikah
düşmeyen
n. 88a/3
nāme :(Far.) kitap, mucmua,
mektup
n.-sin 8a/9

nām : (Far.) ad, isim, şöret n.-im 18a/8	n.-a 13b/12, 25b/13, 32a/10, 32a/13, 78a/12, 80b/7
nāz : (Far.) kendini beğendirmek için takınılan tavır, şımarıklık n. 41a/3	n.-da 9b/12 n.-dan 91a/8 n.-ı 10a/6, 10a/9, 12b/1, 16a/3, 27a/4, 28b/2, 29a/4, 31a/2, 32a/1, 32b/2, 45b/12, 47b/12, 48a/2, 48b/1, 49b/9, 54b/7, 78b/1, 90a/4
nāzil : (Ar.) inme iniş n. 25b/5, 30a/8, 41a/3, 52a/8, 68b/1	n.-ıdur 15a/5 n.-ın 13b/3, 16b/3, 28a/5, 30b/13, 31b/13, 36b/11, 76a/8, 80a/13
na‘ra : (Ar.) nara, bağırıtı n. 82a/2	n.-ı 88a/1, 88a/11 n.-ı uz 49b/7, 49b/8, 56a/10 n.-ı uzı 27b/2 n.-ına 25b/12, 49b/8, 50a/3 n.-ından 16a/11 n.-ını 12b/3, 73a/9 n.-ını 29a/5 n.-lar 88a/11 n.-larda 76a/2 n.-ları 54b/6, 84a/4 n.-ların 54b/5 n.-larına 49b/6 n.-u 12a/11, 17a/10, 80b/6
nafaqa : (Ar.) nafaka, geçimlik n. 14a/1, 14b/13, 16b/1, 21b/12, 25a/8, 39b/6, 50b/7, 9a/8 n.-sı 39b/7	n mus : (Ar.) edep, haya, ırz n.-ı 43a/12
nahīf : (Ar.) arık, zayıf n. 4a/4, 7a/5	nar : (Far.) nar n.-lar 74a/12
naql : (Ar.) taşıma, aktarma n. 61b/9 n.-idüp 4a/5	naşīb : (Ar.) nasip, kısmet n. 12a/13 n.-in 90b/2
namāz : (Far.) namaz n. 10a/11, 10a/12, 13b/2, 13b/5, 13b/6, 14a/11, 16a/4, 19a/10, 19a/8, 25a/3, 26a/2, 26a/7, 29a/9, 29b/9, 33a/2, 33b/7, 39a/3, 39a/6, 39b/7, 41a/5, 45b/5, 46a/12, 48a/12, 48b/12, 48b/12, 49b/5, 50a/2, 51a/1, 54b/6, 58a/13, 58b/2, 64b/9, 6a/11, 6a/4, 77b/11, 77b/12, 81b/12, 84a/3, 84b/12, 88a/10, 88a/13, 88a/13, 91b/2	

n.-lerinden 41a/12
naṣīhat:(Ar.) öğüt
n. 16b/9, 24a/12, 55a/12,
65a/13
n.-ler 42a/11
Naṣrānī:(Ar.) hristiyan
n.-leri 18a/7
naẓar : (Ar.) bakma, bakış
n. 10b/9, 13a/12, 13a/5,
17a/3, 19a/4, 29b/5, 29b/7,
37a/6, 38a/3, 39a/10, 46a/7,
7b/13
n.-i 13b/11
ne :ne
n. 12a/10, 14b/13, 16b/4,
1b/5, 1b/5, 1b/5, 20a/3, 22b/5,
25b/10, 26a/6, 26b/3, 27b/11,
28b/1, 30b/10, 30b/9, 34a/11,
34a/11, 34b/3, 37b/2, 37b/8,
37b/9, 42b/10, 42b/9, 43a/3,
43a/5, 43b/7, 43b/8, 44a/7,
45a/11, 45a/11, 45a/12, 46a/11,
47a/12, 47a/13, 49b/11, 4b/13,
51a/2, 51a/2, 56a/5, 56a/8,
57a/10, 57a/6, 61b/4, 62a/13,
62a/13, 62b/12, 62b/4, 62b/4,
62b/5, 63a/11, 63a/11, 63a/7,
63a/7, 63a/7, 63a/7, 63a/7,
63a/8, 63a/8, 63a/9, 63a/9,
65b/11, 67b/6, 70b/5, 72a/10,
72a/3, 74b/2, 76b/13, 76b/3,
76b/3, 76b/4, 77a/1, 77a/10,
77a/11, 77a/8, 79a/6, 81b/4,

83b/6, 85b/6, 86a/7, 87a/11,
87a/11, 87a/12, 87a/8, 87a/8,
87b/10, 87b/2, 8a/4, 90a/13,
90a/3, 9b/12
ne‘am : (Ar.) evet, öyledir,
pek güzel, hay hay
n. 47b/12
ne‘üzü billahi:(Ar.) Allah
korusun
n. 9a/11, 10a/7, 13a/10,
18b/10, 33a/8, 59b/13, 63a/6,
70a/2, 70b/6, 71a/6, 73b/2, 80a/2
nebāt : (Ar.) bitki
n. 39a/2
nebi : (Ar.) peygamber
n. 19b/3, 6b/6
n.- 77a/10
nedāmet:(Ar.) pişmanlık
n. 48a/13, 48b/9
nedür : nedir
n. 44a/13, 57a/7, 62a/8
nefi : (Ar.) fayda, menfaat
n. 31a/13, 33b/12, 41b/10,
8b/12
nefes : (Ar.) soluk
n. 46b/4, 63a/8
n.-i 47a/11, 49a/5
n.-in 62b/2
n.-leri 9a/6
n.-lerinden 9a/6
nefs : (Ar.) kendi, şahıs,
nefis
n. 17b/13

- n.-i 2a/2, 31b/4, 65a/2
n.-î 3a/6
n.-i üz 31a/7, 31b/6
n.-inden 65a/3, 85a/8
n.-ine 23b/1
n.-lerinden 40b/2
n.-lerine 24a/4, 36a/5
n.-üme 30b/5
n.-ü 31a/9
n.-ü üz 45b/3
- nehy** :(Ar.) yasak etmek,
yasak
n. 21b/8
n.-i 2b/2
n.-inden 24a/4
n.-ini 23b/12
- Nekîr** :(Ar.) sorgucu melek
n. 12b/2, 3a/3, 40b/8,
50a/12
n.-e 77a/13
- nesne** :nesne, şey
n. 41b/4, 42b/10, 43a/3,
43a/5, 45b/4, 78a/4, 78a/6, 7a/2,
86b/4
n.-dür 44a/7
n.-ler 22a/1
n.-lerden 21b/9
- Nevânî** :(Ar.) bir tefsir
kitabı(?)
n. 1b/6
- neyle-** : ne eylemek, ne
yapmak
- n.-düm 90b/9
n.-dü 58a/7
n.-rsin 71b/6, 72a/3
n.-rsün 32b/8
n.-yelüm 47b/5, 48a/5
n.-yeyim 76a/11
- ni**
n. 33a/12
- ni‘met** :(Ar.) iyilik, lütuf,
ihsan
n. 12a/12, 17b/12, 17b/5,
24b/7, 40a/5, 65b/7
n.-i 24b/10, 90a/13
n.-in 17b/10, 17b/12
n.-ine 42a/9
n.-lerde 16a/10
n.-leri 16a/12, 39a/1
n.-lerü 39a/5
- nice** :nice, nasıl
n. 14b/6, 1b/7, 30a/7, 35b/2,
48a/2, 49a/7, 4b/7, 4b/8, 55a/2,
56b/3, 56b/7, 68b/8, 77a/10,
77a/11, 77a/7, 77a/8, 84b/5,
87a/10, 87a/7, 90a/8, 92a/7,
9b/3, 9b/8, 9b/8
n.-dür 60b/12, 87b/3
n.-sin 47b/4
- niçün** :niçin neden
n. 20a/11, 31a/11, 58a/6,
71b/6
- nidā** :(Ar.) seslenme,
çağırma, buyruk

n. 14b/12, 19b/10, 20a/9,
20b/8, 67a/1, 67a/1, 67a/7, 6a/7,
74b/9

n.-yı 67a/2

nihāye : (Ar.) son, uç

n.-siz 42a/2

Nil : (Ar.) Mısır'dan geçen
Akdeniz'e dökülen meşhur nehir.

n. 29b/3, 29b/4, 29b/4, 30a/3,
30a/4, 30a/7

n.-e 30a/13

n.-i 30a/10

nire : nere

n. 85a/10

nite : nasıl

n. 14b/11, 15a/1, 15a/7,
48a/12

nitekim: nitekim, gerçekten

n. 14a/7, 16a/12, 16a/2,
16a/6, 16b/11, 17a/1, 18a/12,
18b/13, 18b/7, 21a/10, 21a/13,
21b/10, 21b/4, 21b/4, 22a/2,
22b/11, 23a/10, 23a/6, 25b/7,
2a/11, 30a/2, 33a/12, 40b/2,
46b/11, 46b/6, 46b/9, 52b/3,
55b/3, 56a/3, 61a/9, 63a/2,
63b/1, 66a/7, 68b/11, 69a/1,
69a/8, 69b/11, 69b/6, 70a/12,
78a/4, 79a/4, 79a/8, 85b/7,
86a/2, 86b/2

niyāz: (Far.) yalvarma, yakarma

n. 29a/11, 29b/11, 33a/12,
5a/2, 5a/5, 61b/10, 71b/9, 72a/9,
77b/12, 9b/1

n.-a 10a/12

n.-dur 10a/11

n.-lar 52a/11

n.-ların 41a/3

niye : niye, niçin

n. 57a/6, 58a/7, 67b/6,
77a/11, 77a/9, 77a/9

niyyet : niyet

n. 80b/7

noḥud : (Far.) nohut

n. 39b/10, 88a/7

noḫsān: (Ar.) eksiklik

n. 62a/11, 62a/13

nol- : ne olmak, ne olur

n.-du 19b/11

n r : (Ar.) nur, aydınlık

n. 10b/12, 12b/2, 18b/11,
38b/1, 38b/2, 40a/11, 40a/12,
40b/4, 42a/2, 48a/11, 48a/13,
48a/4, 48a/7, 48b/1, 48b/8,
49a/11, 51a/13, 51a/13, 53a/11,
53a/7, 53b/10, 53b/11, 61a/8,
73a/6, 76b/8, 81b/6, 82a/2

n.-a 20b/10

n.-da 18a/13, 18b/7

n.-dan 53a/3, 53b/11, 53b/13,
53b/6, 71a/1, 72b/13, 75a/11,
78a/2

n.-ı 29a/3, 38a/11, 39a/9,
41b/12, 41b/13, 50a/9, 64b/4,
74a/11, 76b/10, 76b/9, 83b/13

n.-in 41b/6, 80a/1

n.-ına 2a/2

n.-ından 37b/10, 37b/6,
38a/12, 38b/7, 39b/8, 50a/8,
80b/2, 84a/6

n.-ını 37b/9, 81b/8

n.-landurur 21b/1

n.-landururlar 37b/11

n.-lar 18b/12, 50a/8

n.-ları 37b/5

n.-larıdır 18b/11

n.-lanur 37a/4

Nuh :(Ar.) Hz. Nuh
peygamber

n. 40b/2

-O-

o :o, işaret zamiri

o. 75a/12, 78a/4

od :ateş

o. 26a/5, 80a/4

o.-dan 79b/8

o.-ı 81b/10

oğlan :oğlan, erkek çocuğu,
çocuk, kız çocuğu

o. 49b/12, 82a/13, 88b/4, 9b/4

o.-cı lara 17a/3

o.-ı uz 31a/5

o.-lar 53b/13

o.-ları 19b/7, 25b/10, 26b/3,
28a/4, 37b/3, 41b/3, 44b/3,
87a/11, 87a/8, 87b/1

o.-larına 28b/13, 44b/6

o.-larını 37b/12

o.-larının 22a/11, 29a/4

o.-larını 28a/8, 34b/7,
81b/11

o.-larından 17b/3

o.-larının 22a/5

o.-u 61a/7

oğul :erkek çocuk

o. 17a/9, 66a/9, 72b/4

o.-ı 26b/6, 73b/3

o.-ımız 72b/2

o.-ları 76a/3

o.-larını 22b/1

o.-u 27b/11, 27b/8

o.-u 31a/10

o.-u uz 31a/7

ok : ok

o. 71b/3

okı(u)- :okumak

o. 11a/12

o.-du ca 7a/3

o.-du da 59b/10

o.-dun 32a/12

o.-du 61b/5

o.-madan 7a/7

o.-madılarını 65a/13

o.-ma a 23a/1

o.-mak 7b/8, 31b/11

o.-ma dan 81a/10

o.-miş 8a/11	19b/4, 1b/13, 1b/8, 1b/9, 20a/10,
o.-muş 10b/8	20a/11, 20b/10, 20b/6, 21a/12,
o.-r 13b/5, 19a/8, 74b/1, 74b/2, 85b/10	21a/8, 21a/8, 21b/1, 22b/2, 23b/7, 23b/8, 24a/3, 24a/9,
o.-rdı 10b/2	24b/10, 24b/12, 24b/4, 24b/9,
o.-rlarsa 4b/13	25a/11, 25a/2, 25a/9, 25b/1,
o.-sa 10b/6, 10b/7, 10b/10, 10b/5, 10b/6, 10b/9, 31b/8	25b/5, 25b/5, 25b/8, 25b/9, 26b/11, 26b/6, 27a/5, 27a/9,
o.-salar 25b/3	27b/7, 28a/11, 28a/12, 28a/3,
o.-ya 31b/12, 39a/8, 42b/8, 54b/7, 56a/1, 58a/13, 81a/11, 81a/12, 81a/6	28a/5, 28a/5, 28b/1, 29b/5, 2a/10, 2a/4, 2a/5, 2a/7, 2a/9, 2b/11, 2b/13, 30b/10, 30b/12,
o.-yan 7a/1, 8a/11, 8a/12	30b/4, 30b/7, 30b/9, 31b/8,
o.-yana 10b/13, 32a/5	31b/9, 32a/10, 32a/6, 32a/7,
o.-yanı 32a/11, 32a/8	32b/10, 32b/11, 33a/9, 33b/2,
o.-yıca 31b/10	34a/5, 34a/5, 34a/6, 34a/6,
o.-yup 5a/4, 8a/9, 55a/1, 55a/8, 56a/1	34a/8, 34a/9, 34b/5, 34b/9, 35a/7, 35a/7, 35a/9, 35b/5,
okun- :okunmak	35b/6, 35b/9, 36a/12, 36b/4,
o.- 76b/7, 79a/3	36b/6, 37a/4, 37b/4, 38a/10,
o.-na 7a/9	38a/7, 38b/3, 38b/5, 39a/1,
o.-nan 51a/8	39a/12, 39b/1, 39b/3, 39b/7,
o.-ndu da 56a/1	39b/9, 3a/1, 3a/3, 3a/6, 40a/12,
o.-nmasa 44a/3	40a/12, 40a/13, 40a/2, 40a/7,
o.-nsa 44a/1, 44a/2, 5a/10	40b/6, 41a/7, 41a/8, 43b/13,
ol :o, işaret sıfatı	44a/1, 44b/2, 45a/8, 45b/2,
o. 11a/12, 11a/9, 12a/9, 12b/11, 12b/8, 13a/1, 13a/5, 13b/5, 14a/11, 14a/4, 14b/8, 15a/2, 15a/3, 16a/3, 16a/4, 16b/10, 16b/13, 17a/6, 17b/11, 17b/13, 18a/2, 18b/4, 18b/8, 19a/5, 19b/1, 19b/1, 19b/3,	45b/2, 46a/11, 46a/4, 46a/9, 46b/1, 46b/1, 46b/2, 46b/3, 46b/5, 46b/7, 47a/1, 47a/3, 47b/12, 47b/2, 47b/2, 47b/6, 48a/7, 48a/7, 48a/9, 49a/1, 49a/12, 49a/2, 49a/4, 49a/6, 49a/8, 49b/10, 49b/2, 49b/6,

50a/3, 50b/5, 51a/4, 51b/10,
51b/11, 52a/1, 52a/2, 52a/8,
52a/9, 52b/11, 52b/12, 52b/2,
53a/10, 53a/10, 53a/4, 53a/6,
53a/7, 53a/8, 53b/4, 53b/5,
53b/9, 54a/2, 54a/3, 54a/7,
55b/10, 55b/7, 56a/6, 58a/5,
58a/8, 59b/10, 59b/11, 59b/13,
59b/13, 59b/7, 5b/1, 5b/13, 5b/3,
5b/5, 60a/13, 61a/1, 61a/8,
61b/7, 62a/10, 62b/6, 63a/12,
64a/10, 64a/9, 65b/11, 65b/5,
65b/8, 65b/9, 66a/1, 66a/12,
66b/2, 67a/10, 67a/3, 67b/2,
68b/2, 69a/11, 69a/2, 69a/3,
69a/3, 69b/1, 69b/10, 69b/12,
69b/12, 69b/9, 6a/12, 6a/4, 6b/6,
70a/10, 70a/3, 70a/6, 70a/9,
70b/1, 70b/12, 70b/2, 71a/12,
71b/4, 71b/6, 72a/10, 72a/3,
72a/6, 72a/7, 72b/10, 72b/3,
72b/4, 73a/1, 73b/1, 73b/10,
73b/11, 73b/3, 73b/7, 74a/2,
74b/2, 75a/10, 75a/10, 75a/11,
75a/13, 75a/7, 75a/7, 75a/9,
75a/9, 77a/7, 77b/11, 78a/1,
78a/1, 78a/10, 78a/2, 78a/4,
78a/4, 78a/9, 78b/11, 78b/12,
79a/1, 79a/2, 79a/4, 79b/12,
79b/5, 79b/5, 79b/7, 79b/7,
7b/10, 7b/2, 82a/1, 82a/2,
82b/12, 82b/13, 82b/9, 83a/1,
83a/1, 83a/11, 83a/2, 83a/5,

83a/6, 83b/5, 83b/7, 84b/11,
84b/11, 84b/12, 84b/3, 84b/5,
84b/7, 84b/9, 85a/11, 85a/3,
85a/4, 85a/6, 85a/8, 85a/9,
85b/1, 85b/5, 86a/9, 86b/12,
87a/9, 87b/12, 87b/13, 88a/11,
88a/13, 88a/5, 88a/8, 88a/9,
88b/2, 88b/8, 89a/5, 89b/1,
89b/6, 8b/10, 90a/13, 90b/2,
90b/8, 91a/10, 91a/11, 91a/13,
9a/1, 9a/8, 9b/6, 9b/6

ol : olmak

o.-a 10b/6, 13b/3, 16b/5,
16b/6, 22a/8, 24a/8, 24a/9,
24b/10, 25a/13, 25a/8, 25a/9,
25b/1, 30a/2, 30b/3, 31a/12,
33b/11, 3a/1, 44a/2, 44a/2,
44a/5, 49a/8, 49b/10, 49b/12,
49b/13, 49b/3, 52b/11, 53a/4,
53a/8, 53b/10, 53b/11, 53b/11,
53b/13, 53b/13, 54a/12, 59a/13,
5a/11, 5b/8, 5b/8, 5b/9, 5b/9,
61a/1, 62b/13, 63b/13, 64b/5,
65b/7, 66a/7, 67a/10, 68a/1,
68b/1, 68b/5, 68b/6, 6b/10,
70b/10, 70b/8, 70b/9, 72a/12,
72a/8, 73a/6, 73b/3, 74b/5,
75a/3, 76b/12, 77b/1, 77b/11,
77b/5, 78b/11, 80b/13, 81a/13,
86a/12, 86b/10, 86b/11, 86b/11,
86b/12, 86b/12, 86b/13, 87a/4,
87b/1, 88a/5, 8a/11, 8b/5, 8b/7,
90b/11

o.-aca in 61b/4
o.-aca na 57a/2
o.-aca 43a/10, 62a/8
o.-aca dur 7b/4, 42a/5,
75b/11
o.-alar 16b/8, 22b/3, 25b/5,
34a/4
o.-am 75b/7, 76a/11, 77b/3,
78b/8
o.-am zuz 11a/1
o.-amayacak 31b/3
o.-amaz 20b/12
o.-amazazuz 72b/2
o.-an 12a/4, 13a/6, 16b/1,
16b/9, 19b/4, 19b/5, 19b/7,
31b/1, 33a/1, 36b/11, 37a/8,
37a/9, 37b/10, 39b/4, 40a/11,
40b/2, 41b/3, 46a/10, 46a/13,
46a/2, 46a/7, 46b/3, 47a/6,
47b/13, 4a/6, 51a/11, 52a/1,
52a/4, 52a/8, 53a/5, 53a/8,
53a/9, 54a/11, 54b/12, 55a/10,
55a/10, 55b/3, 56a/5, 56b/6,
56b/6, 57a/7, 57b/4, 63b/11,
66a/3, 73a/5, 73b/11, 78b/12,
80a/11, 80a/9, 80a/9, 82a/6,
82a/7, 82a/9, 82b/3, 84a/10,
84b/13, 86b/6, 87b/8
o.-ana 33b/12
o.-anı uz 61b/1, 65b/4
o.-anlar 41b/8, 43a/9, 43b/6,
57a/8, 82a/11

o.-anlara 18b/3, 24b/10,
26a/8, 40b/8, 46a/12, 49a/13,
51b/2, 52a/10, 73a/6
o.-anlardan 3a/13
o.-anları 14b/7, 14b/9, 17a/5,
58a/2, 60a/6
o.-anlarına 15a/3
o.-anlaru 26a/12, 31b/5,
37b/13, 37b/6, 39b/8, 40a/6,
49a/7, 60a/4, 82b/1
o.-anu 70b/9
o.-asız 14b/11, 19b/6, 31b/7,
61a/3, 61b/6, 8b/6
o.-avuz 1b/11, 35b/5, 3a/10,
4b/2, 42b/8, 62b/12, 62b/13,
63a/1, 7b/10
o.-aydı 42b/9, 43b/8, 44b/8
o.-ayım 80b/11
o.-dem 26a/4
o.-dı 10b/13, 21a/6, 30a/8,
43a/10, 47b/1, 57a/7, 61b/13,
61b/7, 68a/8, 73b/13, 7b/2
o.-dılar 27a/1, 36a/5, 36b/3
o.-du 30a/7, 36a/9, 42b/6,
44b/2, 7a/1, 7b/11
o.-du da 69a/5
o.-du ı 12a/13, 12b/2, 51b/11
o.-du ın 59a/6
o.-du için 47b/9
o.-du umuz 49a/3
o.-du 42a/4, 48b/9
o.-du ça 49b/10

o.-du da 70a/8, 80b/8, 88a/5,
8b/6, 91b/5
o.-du ları 73b/6
o.-du larında 78b/3
o.-dum 4a/7, 76b/5
o.-du 20a/12
o.-ıca 49a/5, 62a/10, 86b/3
o.-ındıysa 85a/10
o.-ma a 24b/1
o.-ma çün 10a/8
o.-ma ıla 18a/8
o.-ma 19a/7, 33b/3, 38a/7,
43b/8
o.-ma dan 33b/4
o.-mam 27a/5, 27a/6
o.-ma 43a/10, 58b/9, 65a/13,
85a/1, 85a/2
o.-masa 17b/10, 33b/8, 52b/5,
73b/9
o.-masun 51b/1, 64a/3
o.-maya 12a/3, 24a/8, 24a/9,
25a/4, 31a/2, 33a/7, 34b/5,
65b/7, 77b/6, 80b/12, 88a/9
o.-mayalar 18b/5, 24a/4
o.-mayana 25b/3
o.-mayanlara 63b/10
o.-mayanları 48a/12, 58a/2
o.-mayanu 58b/3
o.-mayasız 27b/2
o.-mayavuz 2b/10, 3a/10,
3a/13, 3b/3, 3b/4
o.-mayınca 18a/5, 23b/7,
65b/2

o.-mayup 24b/5, 24b/5,
34a/7, 49a/13
o.-maz 17a/8, 18b/6, 24a/10,
24a/9, 31a/4, 31b/4, 34a/9,
50b/2, 57a/9, 58b/3, 59a/13,
60b/3, 61b/2, 62a/6, 62b/1,
62b/2, 62b/3, 62b/9, 66a/4,
76a/6, 76b/1, 81b/1, 82a/11,
82b/4, 84a/1, 88a/1, 88a/13,
88b/5, 89a/12, 91b/8, 91b/8
o.-mazlar 54b/13
o.-mazlardı 56b/3
o.-mışdur 73a/3, 7a/11
o.-mışsız 47b/1
o.-muş 10b/4, 19b/3, 20a/6,
20b/11, 30a/5, 48b/11, 84a/5,
90a/4
o.-muşdu 24a/2
o.-muşdur 25b/5, 52a/7,
62b/11, 7a/12, 83a/13, 84a/7
o.-muşlardur 26b/10
o.-muşları 38a/3
o.-sa 11a/5, 11a/6, 11a/6,
19b/12, 31b/3, 31b/4, 33a/12,
38b/9, 43b/13, 44a/1, 5b/6,
73b/9, 73b/9, 86b/13, 87a/9,
89b/10, 90a/9
o.-sun 25b/11, 26b/7, 47a/5,
49a/12, 49a/12, 49a/6, 49b/2,
4a/7, 51b/1, 55a/12, 6b/13, 6b/4,
70b/12, 71b/13, 81a/6, 88a/8,
89b/6, 9b/9
o.-sunlar 78b/9

o.-ur 13b/11
o.-u 14b/10, 46a/10, 61a/13,
65b/1
o.-una 35b/13, 43b/11,
49a/11, 56a/11, 58a/3, 60b/7,
70a/8
o.-unaca 55a/3
o.-unan 17b/5, 74a/2
o.-unanlar 39b/12
o.-unca 30b/13, 66a/6,
73a/10, 86b/5
o.-undi 54a/5, 61a/9
o.-undu 49a/13, 61a/12,
61a/13, 83b/8, 84a/2
o.-unınca 62a/13
o.-unmaz 61b/4, 62b/7
o.-unmuşdur 22a/9, 23b/8,
62a/13, 63a/11, 63a/6, 82a/2
o.-unmuştur 81b/8
o.-unsa 32b/7
o.-unup 36a/10, 66a/2
o.-unur 22b/5, 28b/13, 37a/1,
38b/6, 40a/6, 60b/11, 62b/5,
66a/1, 91b/7
o.-up 16a/6, 18b/10, 28b/9,
30a/12, 30a/6, 31b/7, 33b/12,
34a/4, 34a/8, 34b/8, 35a/4,
36a/10, 36a/12, 36b/1, 3a/2,
40b/3, 41a/4, 41b/11, 41b/2,
43b/7, 47a/3, 47a/4, 48a/6,
4a/11, 4b/13, 50b/5, 54a/6, 5a/9,
63a/1, 63a/13, 64a/5, 66b/8,
67a/2, 70b/11, 70b/5, 70b/5,
72b/5, 73a/12, 85b/4, 87b/2,
91b/7
o.-ur 10b/12, 10b/5, 11a/5,
11a/8, 12a/2, 12a/4, 12a/7,
12b/2, 14a/5, 17a/10, 17b/6,
18a/1, 18b/4, 19a/10, 19a/12,
19b/3, 19b/4, 19b/5, 21a/13,
21b/1, 22a/2, 22a/6, 26b/11,
27a/5, 28a/9, 28b/11, 28b/9,
31a/10, 31b/4, 33a/11, 33a/8,
33b/3, 34a/10, 34a/5, 34a/7,
36b/12, 37a/7, 37b/3, 37b/5,
38a/4, 38b/12, 38b/12, 38b/5,
39a/6, 39b/8, 40a/12, 40a/7,
40a/8, 40b/13, 40b/8, 41a/10,
41a/10, 41a/13, 44b/11, 44b/13,
46b/6, 48a/2, 50a/9, 51a/5,
51a/7, 51a/9, 51b/2, 51b/3,
52a/4, 52a/8, 53b/10, 54a/13,
55b/8, 55b/8, 57a/9, 58b/3,
59b/11, 59b/12, 60a/10, 60a/10,
60a/11, 60a/9, 61a/11, 61a/12,
62a/11, 62a/5, 63b/6, 64a/4,
69b/12, 71b/4, 73a/12, 76b/5,
81b/5, 81b/6, 82a/10, 82a/3,
82a/4, 85a/3, 85a/7, 85a/8,
85b/1, 85b/11, 85b/2, 85b/3,
86a/7, 86a/9, 86b/10, 86b/6,
86b/9, 88b/6, 89a/8, 89a/8,
90a/8, 90b/1, 90b/8, 91b/6,
9a/10, 9a/5, 9a/8, 9b/11
o.-urlar 16a/6, 19b/2, 26b/13,
32a/2, 37b/3, 82a/12

o.-ursa 11a/4, 16b/13, 17b/4,
17b/5, 19a/10, 20a/1, 22a/8,
49b/9, 53a/11, 9a/10

o.-ursan 88a/1

o.-ursın 27b/11, 74b/4, 74b/4,
75b/8

o.-ursız 31a/11, 43b/3

ol :o,işaret zamiri

o.-dur 55b/5, 68a/2, 6a/11,
7a/2, 8b/13

omuz :omuz

o. 83a/6

o.-larına 76a/8

o.-larında 46a/13

o.-unda 46b/3, 51b/7, 78b/12

o.-undaki 46b/4

on :on sayısı

o. 11a/5, 2b/1, 32a/4, 50a/6,
50a/6, 50a/6, 50a/7, 59a/12,
60a/10, 60a/10, 60a/11, 60a/8,
67a/8, 7b/9, 87a/6, 87a/7

ora :ora, o yer

o.-da 60b/8

o.-dan 79b/1

orta :orta

o. 16b/4, 29b/4

o.-sına 58a/1

oruç :(Far.) oruç

o. 25a/4, 33b/12, 4b/8, 89a/4,
89b/8, 90a/3

o.-lar 88a/11

o.-un 24a/11, 45b/12

o.-u 17a/10, 88a/1, 88a/11

o.-u uz 56a/10

o.-undan 88a/10

Oşman :(Ar.) Hz. Osman
üçüncü halife

o. 6a/6

ot :ot bitki

o.-dan 3a/12, 60b/9, 85a/6

o.-lara 80a/10

o.-lu 42b/7

otla- :otlamak

o.-laya 53a/2

otur- :oturmak

o.-a 32a/3, 69a/1, 76a/3,
78b/7

o.-abilir 45a/11

o.-alar 18b/5, 78b/8

o.-anlara 45a/4

o.-anları 66b/9

o.-dı 19b/10

o.-dılar 11a/11

o.-madu 20b/5

o.-sa 46b/1

o.-up 38a/10, 39a/7, 45a/7,
54a/3, 54a/9, 54b/3

o.-ur 51b/7, 51b/7, 54a/10,
83b/11

o.-urlar 53a/13

otuz :otuz sayısı

o. 50a/4

oyna- :oynamak

o.-sa 89b/12

oyuncağ:oyuncak

o.-ı 9b/4

oyuncu : oyuncu

o.-lara 56a/13

oyuncu: oyuncu

o.-lara 65a/8

oyun : oyun, hile, düzen

o.-dur 61b/11

-Ö-

öde- :ödemek

ö.-nür 39a/4, 39a/5

ö.-ne 49b/9

ö.-r 61b/3

ödünç :ödünç

ö. 43a/4

öğren- :öğrenmek

ö.-e 86a/10

öğüt :öğüt, tenbih, nasihat

ö. 55a/12, 57b/5

ö.-dür 55a/8

ö.-leri 55a/9

ö.-üni 61b/8

öksüz :annesiz

ö. 23a/13, 58b/7

öküz :öküz

ö. 31b/12, 32a/5, 39b/10,
39b/9, 68b/13, 81b/13, 82a/2,
82a/4, 83a/12, 83a/8, 83b/5

ö.-i 39b/6

ö.-ü 31b/9

ö.-ün 40a/2

ö.-ü 32a/6, 82a/1

öl-:ölmek

ö.-di 62a/8

ö.-dügi 24b/4

ö.-dügünde 18b/9

ö.-dügü 34b/2, 58a/3

ö.-dürdüm 68a/11

ö.-dürmek 66a/4

ö.-dürme 58b/9

ö.-dürmesü 41a/13

ö.-dürmez 66a/5

ö.-dürü 41b/2

ö.-dürüp 77a/7

ö.-dürür 44a/8, 9b/7

ö.-ecek 68b/10, 68b/6, 69a/1,
70a/3, 86a/6

ö.-en 31a/4, 50b/12

ö.-enler 77b/13

ö.-enleri 47b/7

ö.-enlerü 82a/10

ö.-et 86b/11

ö.-etmi 86a/8

ö.-icek 18b/11, 48a/4

ö.-ince 9b/2

ö.-meden 68a/1

ö.-mekdür 62b/3

ö.-mişem 77a/4

ö.-müş 51a/2

ö.-se 89b/10

ö.-üm 21b/4, 34b/6, 53a/9,
62a/11, 62a/12, 62b/7, 62b/8,
66a/11, 66b/5, 67b/7, 68a/13,
68a/4, 70b/10, 70b/4, 73b/10,
77b/13, 79a/6, 79a/6

ö.-ümdür 44a/11

ö.-ümi 2b/4

ö.-ümin 65a/3
ö.-ümleri 55a/3, 77b/4
ö.-ümü 63a/5, 63b/5, 66a/13,
68a/5, 73b/6, 73b/7, 77b/12
ö.-ümüdür 73b/7
ö.-ümüm 68a/11, 68a/6
ö.-ümümki 67b/8
ö.-ünceye 46b/12
ö.-ür 62b/3, 62b/7, 70b/6,
79a/6
ö.-ürsüz 62b/2
ö.-ürüm 57a/9
ö.-üsü 63b/4
‘öm(ü)r: (Ar.) ömür, hayat
ö. 41a/1, 41b/2, 65b/11
ö.-i 47a/9, 49b/2, 66a/6,
70b/5
ö.-in 61b/9
ö.-ini 48b/3
ö.-leri 16a/4
ö.-lerin 41a/2
ö.-lerü 41a/1
ö.-ü 5b/8, 12a/13, 37a/7,
38a/3, 38a/4, 49b/1, 49b/10
ö.-ü 49b/3, 65b/11, 78a/4
ö.-ünde 25a/13, 74a/6, 74a/8
öñ :ön
ö.-din 62b/11
ö.-inde 69a/13
ö.-inden 36b/7
ö.-ine 89b/13
ö.-ümde 8a/11
ö.-ünce 84b/1

ö.-üne 33b/8, 33b/9, 54a/1,
89b/8
ö.-ü de 10a/4, 53a/2
ö.-ünde 69b/10
öp- :öpmek
ö.-üp 90b/9
ördek :ördek
ö. 84b/13, 84b/8
ört- :örtmek, kapatmak,
gizlemek
ö.-di 35a/12
ö.-er 14b/7
ö.-müş 20a/5
ö.-sünler 18b/6
öte :öte, ileri, diğer taraf
ö. 40b/7, 68a/2
öt-:ötmek
ö.-e 84b/10, 84b/7
ö.-en 85a/2
ö.-er 84b/10, 84b/12
ö.-icek 84b/13, 84b/13, 85a/1
ötürü(i): ötürü, dolayı
ö. 12b/8, 13b/9, 30a/10,
36a/11, 50a/3, 50a/4, 50a/6,
61b/3, 6b/4, 84a/4, 87b/4,
89a/13, 91b/2, 91b/2, 91b/3,
91b/4, 91b/4
öyle :öyle, o şekilde, öğle
vakti
ö. 11a/7, 14a/12, 19b/12,
38b/8, 64b/4, 67a/7, 70a/3,
71b/3, 79b/4
ö.-ce 62b/2, 62b/3

-P-

pad(i)şah:(Far.)padişah, sultan,
Allah

p. 9b/10, 82a/3

p.-a 1b/8

p.-ı 35b/4

p.-larına 78b/5

p.-dur 23a/5, 65b/5

p.-ım 6b/11, 6b/7

pāk : (Far.) temiz, arık

p. 39b/13, 52b/9, 6b/6, 78b/1

parala- : (Far.) parçalamak,
kırmak

p.-latmaz 66a/5

pāre : (Far.) parça

p. 20a/9, 2b/1, 43b/7, 43b/7,
44b/8, 44b/8, 85a/12, 85a/12,
85a/9, 85a/9

p.-de 69a/1

p.-lenür 44a/8

p.-lenürse 86a/9

p.-lerler 75a/10

parmağ: parmak

p.-ları 68b/3

p.-larından 75b/3

pek : çok, iyice

p. 33b/4, 44a/6, 7b/8

penāh : (Far.) sığınma,
sığınılacak yer

p.-ım 92a/5

penbe : (Far.) pamuk

p. 52b/11

pencere:(Far.) pencere

p.-ler 37a/5, 52b/12

p.-lerün 52b/13

p.-lerü 53b/9

pençe : (Far.) pençe

p.-si 64a/5

p.-sin 43a/13, 70a/8

p.-sinden 75b/4, 76a/10

perde : (Far.) perde

p. 73b/3

p.-si 71a/9

p.-sin 71a/3, 74b/5, 79a/7,
7b/12

pervāne:(Far.) fırıldak

p.-ler 53b/11

peşimān:(Far.) pişman

p. 6b/13, 6b/6

p.-lı 43b/4

peydā : (Far.) ortaya çıkma,
görünme

p. 19a/10

peygamber:(Far.) peygamber,
tanrı elçisi, Hz. Muhammed

p. 11b/9, 13b/3, 18a/6,
19b/10, 19b/4, 19b/8, 20a/13,
20a/3, 20a/5, 20a/6, 20b/7,
21a/5, 26b/9, 27a/4, 27a/5,
29a/13, 30a/3, 30b/11, 30b/2,
32b/5, 33a/12, 36b/5, 39a/12,
39a/13, 39a/9, 39b/3, 40b/2,
41a/12, 43b/10, 46a/1, 50b/11,
51a/12, 51b/2, 54b/4, 55a/13,

57b/6, 63b/10, 81a/4, 81b/10,
87a/5, 87b/11, 87b/9, 8a/13,
90b/3

p.-den 43a/13, 9b/10

p.-e 10b/7, 71b/10, 71b/7,
78b/5, 86a/2

p.-ge 2a/5

p.-i 12b/6, 26a/4, 29b/10,
2a/10, 2a/9, 41a/11

p.-in 2b/13, 91a/10

p.-i 3b/5

p.-ini 41b/1

p.-ler 17a/12, 56b/13

p.-leri 3b/9

p.-sin 89b/1

p.-ü 14b/2, 28a/13, 54b/9,
57b/6

pîr : (Far.) yaşlı, ihtiyar

p.-lerün 77b/3

p.-lik 77b/10

pürn r : çok nurlu olan, nurla
dolu

p. 82a/6

-R-

Rabb : (Ar.) Tanrı

r. 27b/3, 34b/11, 34b/12,
35a/2, 38b/7, 38b/9, 44a/13,
44a/6, 46a/7, 4b/8, 57b/12, 5a/2,
5a/4, 71b/9, 72a/4, 78b/13,
79a/1, 81a/1, 81b/3, 88b/11,
88b/6, 88b/8, 88b/9, 89a/7

r.- n 7b/11

r.- nî 7b/2

r.-î 30b/12

r.-im 5a/11, 7b/11

r.-imden 8b/4

r.-i üze 10a/11

r.-ül 10a/1, 6a/2, 71b/13

rabbül-‘âlemîn: (Ar) Alemlerin

rabbi

r. 3a/5

rāyiḥa : (Ar.) koku

r. 36b/10, 40a/5, 68b/13

r.-larından 79a/13

r.-ları 74a/13

rāzi : (Ar.) razı, memnun

r. 47b/1, 59b/11, 73b/13,
73b/9, 78b/8, 78b/9, 89b/5

ra m : (Ar.) acıma, esirgeme

r. 29b/6

raḥat : (Ar.) rahat, huzur

r. 75b/7, 82b/7

r.-a 41b/5

r.-lı a 82b/1

r.lığın 30b/5

raḥmet: (Ar.) acıma, esirgeme,
koruma

r. 19a/5, 21a/7, 22a/10, 24b/7,
29a/10, 35b/7, 37a/5, 39a/12,
40a/7, 40a/7, 44b/6, 47a/7,
51a/7, 6b/10, 71b/10, 71b/7,
72a/11, 72b/11, 74a/10, 74a/6,
74b/7, 76b/8, 79b/3, 79b/6,

81a/5, 88a/9, 8a/6, 8a/8, 8b/10,
8b/11, 9a/1

r.-den 46a/1

r.-e 6b/9

r.-i 36a/10, 42b/4

r.-inden 21a/9

r.-ine 16b/6

r.-ini 87a/13

r.-ull hi 43b/9, 89b/1

rahmetullahi‘aleyh:(Ar.)

Allahın rahmeti onun üzerine
olsun!

r. 4a/5

ramazān:(Ar.) ramazan, oruç
ayı

r. 45b/12, 88a/10

rast : (Far.) doğru, denk

r. 49b/9, 50a/3

raḫāllahū:(Ar.) Allah razı
olsun!

r. 3b/7, 4a/2 90a/7, 91a/2

recā : (Ar.) rica, umma,
dilek, istek

r. 35a/5, 50b/10, 60a/12,
72a/10, 7a/2

r.-laru ı 71b/13

r.-sın 60b/1

rek‘at : (Ar.) rekat, namazın
bölümleri

r. 6a/5, 6a/6, 13b/2, 29b/9,
39a/7, 50a/2, 51a/1, 54b/6, 6a/4,
6a/5, 80b/6, 81b/12, 84a/3

r.-dan 50a/4, 50a/6

r.-tına 39a/4

r.-ından 84a/4

remmām:(Ar.) falcı, büyücü

r.-a 56b/1

renc : (Ar.) ağrı, sızı, eziyet

r. 22a/12, 40b/13, 63a/12

r.-den 40b/12, 63a/11

reng : (Far.) renk

r. 81b/7

r.-dür 86b/7

res l : (Ar.) elçi, peygamber,
Hz. Muhammed

r. 33a/9, 6a/8, 7b/4, 87b/13,
88a/10, 88a/12, 88a/2, 88a/4,
88a/6, 88b/1, 88b/3, 89b/12,
89b/2, 90a/8, 91a/1, 91a/3,
91a/6, 91a/8

r.-dur 75b/9

r.-e 27b/2

r.-i 33b/10, 3a/8, 89b/4,
90b/12

r.-inden 27b/12, 39b/5

r.-üm 24a/1

r.-ü 87b/6

res lullāh:(Ar.) Allah'ın resulü,
Hz. Muhammed

r. 18a/12, 31b/6, 39a/8, 52a/5,
52b/4, 56a/4, 59a/10, 67b/11,
67b/4, 67b/6, 68a/10, 68a/3,
68a/4, 68a/8, 68b/9, 69a/2,
69a/8, 87b/10, 87b/12, 89b/4,
91a/2, 91a/4, 91a/12

rızā : (Ar.) hoşnutluk

r.- 88b/7
r.-sı 1b/10
r.-yı 88b/11
rızık :(Ar.) rızık, nimet,
yiyecek
r. 15a/3, 15a/4, 23b/1, 63b/2,
81b/13, 83a/8, 83a/9, 83a/10
r.-ı 47a/10, 62a/3
r.-imuzu 63a/5
r.-imuzu 62b/12
r.-ın 90a/4
r.-lardan 14b/3
Rızvān :(Ar.) cennet kapıcısı
olan melek
r. 26a/11
r.-ull h 6a/1
rīhil-‘aķīm:(Ar.) batıdan veya
kuzeybatıdan esen rüzgar
r. -dür 28b/11
ri‘āyet :(Ar.) uyma, uygunluk
r. 19b/9, 77a/11, 7b/1, 7b/8,
87b/4
ricā :rica etmek
r. 7a/12, 7a/13, 7a/6, 7a/7,
7a/8, 7a/9, 81b/5
rivāyet :(Ar.) söylenti, haber
r.-de 72b/6
r.-dür 87b/9
riyā :(Ar.) iki yüzlülük
r.-dan 23a/13
r ħ :(Ar.) ruh, can
r. 50a/11, 76b/11

r.-ı 52a/5, 81a/5, 87b/7
r.-içün 4b/12, 7a/3, 7a/4, 7a/6
r.-ımçün 4a/9
r.-imuz 42b/7
r.-ını 49a/6
r.-larına 81a/5
rūku‘ :(Ar.) namazda öne
doğru eğilmek
r. 6a/7, 87a/5
r.-da 45a/7
r.-unda 9b/13
r y :(Far.) yüz
r.-am 92a/2
rūsvāy :(Far.) rezil, itibarsız,
haysiyetsiz
r. 27b/4, 61a/3, 91b/6
r.-lık 70b/7
rūzgār :(Far.) yel, esinti
r. 53a/8, 53b/9
r.-lara 38b/5
-S-
sa‘ādet :(Ar.) saadet, mutluluk
s. 47a/12, 47a/13, 50b/5,
56b/10, 57a/5, 70a/1
sā‘at :(Ar.) saat, zaman,
belirlenmiş an
s. 8a/8, 10b/5, 11a/2, 11a/4,
11a/5, 11a/8, 13b/11, 13b/13,
14b/10, 14b/12, 14b/9, 15a/5,
16a/8, 16b/2, 20b/6, 37a/4,
37a/8, 39a/8, 39b/7, 40a/4,

40a/6, 40b/6, 41a/1, 41a/6,
44b/11, 46a/10, 46a/5, 47a/5,
47b/13, 50b/12, 52b/1, 54b/8,
61a/6, 68b/7, 70b/8, 80a/11,
90b/8

s.-de 12a/7, 14a/11, 15a/2,
18b/12, 22b/4, 22b/5, 22b/7,
28b/12, 28b/13, 29a/13, 29a/2,
36b/11, 37a/5, 37a/6, 37a/7,
38a/4, 39b/4, 39b/6, 39b/8,
40a/10, 40a/4, 40b/1, 40b/10,
40b/10, 40b/5, 40b/7, 41a/2,
46a/11, 46a/7, 46a/9, 46b/1,
47a/3, 47b/7, 48a/12, 48a/2,
48b/12, 50b/7, 51a/4, 51a/5,
51a/7, 51a/9, 52a/9, 54b/5,
61a/10, 61a/12, 61a/12, 61a/7,
61a/9, 61b/8, 81b/10, 81b/10,
81b/11, 81b/12, 81b/12, 81b/13,
81b/5, 81b/7, 81b/9, 82a/10,
82a/10, 82a/11, 82a/12, 82a/6,
87a/1, 87a/2

s.-den 46b/2, 54b/7, 87b/4

s.-dür 11a/6, 14a/1

s.-e 41a/4, 87b/4

s.-i 11b/13, 11b/13, 14a/12,
16a/8, 17b/6, 22b/4, 25b/13,
29a/8, 29a/9, 32a/8, 37a/9,
37b/12, 38b/4, 38b/4, 39a/13,
39a/3, 40a/2, 40a/3, 40a/9,
41a/10, 41a/8, 41a/9, 47a/11,
49b/4, 50b/5, 51a/10, 51a/10,
51a/11, 51a/12, 51a/9, 52a/13,

52a/6, 52b/4, 80a/13, 80a/8,
81b/3, 82a/5, 82a/5, 82a/6,
84b/2, 87a/6, 87b/3

s.-idür 14a/12, 37a/8, 82a/6

s.-inde 12a/1, 12a/3, 13a/12,
13a/4, 13a/4, 13b/12, 13b/9,
22a/12, 22a/7, 26a/11, 28b/10,
29a/5, 30a/1, 30b/1, 31b/8,
37a/1, 37a/13, 37b/7, 40a/1,
41a/3, 41a/9, 49a/10, 49a/11,
50a/1, 50b/11, 50b/4, 50b/6,
50b/8, 54b/2, 61a/9, 70a/12,
70b/4, 81b/4, 81b/6, 83b/12,
85a/5

s.-inden 49b/5

s.-ine 13a/8, 16a/8, 22b/6

s.-inü 17a/2

s.-ler 55b/3

s.-lerde 38a/4, 55b/6

s.-lerden 11b/10, 80b/1

s.-leri 55b/12

s.-lerin 14b/1

s.-lerinde 60b/10

s.-lerü 51a/9, 55a/1

s.-te 12a/6, 40b/13, 84a/10,
84a/12

s.-ün 38a/2

s.-ü 11b/12, 54b/10

Sā'atnāme:(Ar.+Far.)

Hibetullah İbn-i İbrahim'in
yazdığı dini öğütler veren kitap

s. 10b/3, 13b/10, 4b/3, 55a/1,
55a/7, 55b/7, 7a/1, 87b/3, 8a/2,
8b/10

s.-de 9a/12

s.- 8a/1

şabâh : (Ar.) sabah

s. 14a/13, 19b/1, 43a/7,
48b/7, 48b/10, 76a/4, 81b/7,
86b/5

s.-a 20a/8, 37b/8, 41b/11,
48b/9

s.-da 20a/8 37b/9

şabır : (Ar.) sabır

s. 70a/2, 91a/11, 91a/9

s.-ı 4a/1

s.-ımız 42a/10

s.-lu 77b/3

s.-u dan 77b/2

şabret : (Ar. T.) sabır etmek,
sabırlı olmak

s.-mezsiz 66b/11

şac : yassı, demirden
yapılmış bir pişirme aracı, saç

s. 58a/1, 58a/4

s.-un 58a/5

s.-u 58a/8

şaç- : saçmak

s.-ıla 68b/4

s.-ılur 51a/8

s.-ından 88b/2

s.-up 44b/13

saç : saç

s.-in 75b/3

s.-ları 75a/3

şadâ : (Ar.) ses, yankı

s. 53a/1 63b/5, 77a/2

s.-sından 20b/7, 79a/13

s.-yı 43b/6

şadağa : (Ar.) sadaka

s. 21b/13, 34a/13, 34b/1,
34b/5, 36a/7, 45b/4, 64b/9,
69b/2, 89a/3, 89b/13

s.- 17a/11

s.-sın 34b/3, 58a/6, 88a/8

şaded : sonuç

s.-e 61a/6, 9b/12

şādık : (Ar.) sadık, doğru

s. 54b/9

şaf : saf

s. 66b/3, 66b/3, 70b/11,
73b/11, 73b/12

s. -lı 66a/9

şaf : (Ar.) gönül şenliği,
eğlence

s. 78a/12

şag : sağ taraf, yön, canlı

s. 12b/9, 12b/12, 16a/6,
37a/2, 41b/3, 42b/1, 43a/9, 43b/6,
46b/2, 51b/7, 54a/4, 4a/6,
77a/12, 77a/6, 79b/10

s.-da 10a/3

s.-ında 25a/7, 54a/10, 75a/6

s.-ından 36b/7, 44b/12

şagış : sayı, miktar

s.-ınca 51a/2, 51a/3, 51a/3

şaglı : sağlıklı

s. 65b/3	s.-asın 23a/12
s.-ında 34b/2, 69b/4	s.-malıdur 33b/4
s.-ından 34b/1	s.-mazdu 64b/10
ş a i b : (Ar.) sahip, malik	s.-sa 33b/9
s.-i 5a/1, 35b/5, 37a/2,	s.-u 31a/1, 31a/2, 31b/6,
41a/7, 60a/8	47a/1, 60b/13, 62a/11, 64a/11,
s.-ün 37a/3	64a/13
s.-ü 28b/1	s ā k i n : (Ar.) sakin, durgun
s ā h i r : (Ar.) büyücü	s. 13b/11, 82a/3, 82a/4, 85b/4
s.-lerün 51a/5	s.-dür 83a/2
ş a ḥ r ā : (Ar.) kır, ova, çöl	s.-lik 16a/8
s. 72b/9	ş a ḳ l a - : saklamak, korumak
s.-da 72b/11	s.-dı 17b/13, 30a/11
s.-lara 65b/13	s.-du ı 18a/2
s a ' i d : (Ar.) uğurlu, mutlu	s.-du ın 25a/11
s. 69b/13	s.-maya 23a/3
s.-lerden 69b/13	s.-nduralar 18b/13
s a ' i f e : (Ar.) sayfa	s.-nur 17b/7
s.-lere 81a/4	s.-r 19b/8, 55b/11, 55b/9,
ş i m : (Ar.) oruçlu	66a/5, 69b/9
s. 24a/11, 41b/11, 78a/13	s.-sa 90a/4
s ā i r : (Ar.) başka, gayrı	s.-ya 23a/1, 2a/5, 35b/3
s. 23b/9, 33a/10, 33b/13,	s.-yam 8b/1
50b/7, 5a/8, 64a/11, 83b/10,	s.-yana 5b/10
91b/6	s.-yup 18a/11
s.-i 23a/8, 77b/4, 88b/13	ş a l a v ā t : (Ar.) Hz.
s.-inde 83b/6	Muhammed'e edilen dualar
s a ḳ ḳ : (Ar.) ikiye bölünmüş	s. 19a/13, 19b/1, 33b/10,
bir şeyin her parçası	33b/13, 34a/1, 34a/10, 36b/2,
s.-ında 55a/10	41a/4, 4a/9, 7a/6, 81b/2, 86a/2
ş a ḳ n - : (Ar.) sakınmak,	s.-ı 54b/8, 81a/7
kaçınmak	s.-sız 81a/13
s. 41a/13	s.-ull h 33b/10

şal- :göndermek, kanat
çırpmak

s.-dukça 83b/2

şālih :(Ar.) yararlı, hayırlı

s. 16b/1, 29b/5, 33b/6

s.-ler 28b/3

s.-lerden 63a/1

s.-lerdenmi 62b/13

s.-lerü 38b/3, 38b/11, 39a/1

s.-lerdür 38a/7

s.-lere 42a/11

şallahü‘aleyhi vesellem: (Ar.)

Allah'ın selamı onun üzerine
olsun

s. 8b/2

s. 8b/2, 25b/4, 52b/4,

57b/5, 89b/2

s.‘aleyhi 2a/6, 5b/1 8b/2

şan- :sanmak

s.-dı 20a/7

s.-ur 17b/11

s.-urlar 71a/7, 71a/8

şajā :sana

s. 20a/10, 20b/9, 22a/13,
24b/7, 25a/13, 26b/8, 26b/8,
29b/8, 32b/9, 48b/9, 57a/5,
57a/8, 64b/5, 64b/6, 64b/8,
65b/10, 65b/6, 65b/6, 66a/2,
67a/10, 68a/9, 70b/12, 74a/1,
74a/1, 74a/2, 74b/13, 74b/2,
77a/8, 77b/3, 78a/5, 79b/8, 8a/5,
90b/7, 91a/3, 92a/6, 9b/10, 9b/8

sancağ :sancak, bayrak

s. 53a/8

şanduk:(Ar.) sandık

s.-a 18a/1, 18a/3, 41b/4

s.-da. 28b/12

şar- :sarmak, dolamak

s.-alar 25a/12, 78a/10

s.-asın 75b/8

s.-up 70b/3

şarar- :sararmak

s.-up 27b/10

sarāy :(Far.) saray

s. 53b/9

s.-ına 56a/8

s.-ında 54b/3

s.-ları 26b/5

s.-laru 36b/8

s.-u 52b/12

şarf :(Ar.) harcama

s. 69b/2

şarı :sarı

s. 84b/4, 86b/7, 84b/8, 86b/9

sarık :sarık

s.-lar 81b/6

şarıl- :sarılmak

s.-up 52b/8

s.-urlar 45a/1

şarş- :sarsmak

s.-man 76a/10

şavuk :soğuk

s. 78b/7

saz :saz, musiki aleti

s. 88b/4

s.-lar 42b/6
s.-lu 89a/1
sebeb : (Ar.) sebep, neden
s. 17a/10, 34a/4, 41a/13,
63b/6
s.-dür 82a/11
s.-i 36b/3, 51a/5
sebeblendürmek: faydalandırma
k, malını başkasıyla paylaşmak
s.-meye 25a/8
seccāde: (Ar.) namaz kılınan örtü
s. 38a/11, 45a/4, 45a/6
secde : (Ar.) ibadet vaziyeti
s. 13b/1, 13b/9, 25b/12,
29a/11, 29b/1, 29b/11, 30a/1,
30a/10, 30a/12, 30a/3, 30a/4,
30a/9, 30b/1, 30b/11, 30b/3,
30b/6, 51a/1, 56b/12, 66b/10,
67a/2, 67a/4, 79a/3, 81b/7,
84a/12, 84a/13, 84a/3, 85a/4,
87a/2, 90b/13, 91a/1
s.-de 29a/6, 35b/9, 39b/2,
87a/4
s.-den 31b/9, 35b/10, 35b/13,
35b/9, 42b/10
s.-ler 82a/9
s.- üzi 87a/3
s.-si 29a/4
s.-sinde 9b/13
s.-sinden 30a/10, 50a/3
s.-sine 13b/3

s.-ye 13a/6, 30a/6, 31b/10,
35b/8, 52a/5, 67a/5, 81b/9,
84b/12
seç- : seçmek
s.-ü 64a/12
şedā : (Ar.) ses
s. 43b/5, 53a/7
s.-dan 50a/13
şefā : (Ar.) rahatlık, bolluk
s. 11a/13, 57b/1, 76b/6
s.-da 31b/7
s.-sın 31a/11
s.-sına 61b/9
s.-yı 74b/8
şehhār : (Ar.) büyücü
s.-lardan 66a/3
sehelce: Az, azıcık, kısa vakit
s. 10a/10, 31a/3, 61b/9
sekiz : sekiz
s. 11a/6, 82b/8, 83a/12, 83a/7,
83b/5, 87a/10
seksen : seksen
s. 59a/11, 79a/12
selām : (Ar.) selam
s. 18b/4, 25a/5, 39a/13, 39a/6,
43a/7, 47a/3, 47b/11, 47b/4,
48a/9, 48b/12, 4a/7, 54b/7,
71a/10, 73b/12, 74a/13, 74a/6,
74a/9, 75a/8, 76a/4, 80b/7,
80b/7, 82b/3, 84a/10
s.-a 87b/10
s.-in 33a/13, 73a/5
s.-ını 46a/13, 51b/2

selim : (Ar.) kusursuz, doğru, sağlam

s. 34b/13

Semâil : bir melek.

s.-dür 13b/4

sen : sen

s. 13b/9, 20b/4, 25a/3, 25b/13, 26a/1, 2b/12, 30b/6, 30b/9, 32a/12, 33a/6, 35b/1, 46a/8, 52b/4, 57a/5, 64b/5, 67a/10, 67b/6, 68a/7, 69b/10, 72b/12, 77b/1, 79b/2, 81a/5, 87b/13, 90a/12, 91a/4, 9b/2, 9b/7

s.-de 64b/9

s.-den 17a/10, 26a/3, 27b/9, 28b/2, 32b/8, 35a/5, 68a/11, 68a/12, 69a/7, 69b/3, 6b/9, 72a/4, 73b/13, 75b/7, 89b/5, 8a/7, 90a/13, 90b/1

s.-i 13b/11, 13b/7, 24b/7, 26b/8, 27b/9, 28a/1, 28b/2, 29a/6, 29a/8, 29a/9, 31a/3, 35b/10, 65b/12, 65b/5, 65b/5, 67b/8, 74b/1, 77a/6, 77a/8, 9b/7

s.-i 88b/7

s.-sin 92a/5

s.-süz 72b/2

s.-ün 20b/5, 30b/10, 35a/4, 37a/3

s.-ü 27a/2, 28b/1, 29b/10, 29b/7, 48a/13, 48b/9, 50a/10, 74b/10, 74b/11, 74b/12, 77b/2, 8a/1, 8a/3

s.-ü dür 67a/2

s.-ündür 69a/6

senâ : (Ar.) övme, övgü

s.-yı 2b/5

sencileyin: senin gibi

s. 30b/5

sene : (Ar.) sene, yıl

s. 86a/9

serâb : (Ar.) hayal

s.-ını 54a/9

s.-u 53a/7, 53b/10, 54a/2

sergerdân: (Far.) şaşkın, sersem, perişan

s. 57b/10

sev- : sevmek

s.-en 65b/12

s.-er 21a/12

s.-medü i 69a/12

s.-medüğün 67b/10

s.-mezler 18b/7

s.-üp 25a/13

sevâb : (Ar.) sevap

s. 19a/5, 19a/6, 32b/4, 32b/5, 39a/4, 39a/6, 41a/7, 45a/9, 46b/4, 48a/1, 49a/2, 4b/8, 51a/3, 76a/9

s.-ı 4b/13, 37b/6, 38a/11, 40a/2, 47a/7, 51a/9, 5a/8, 61b/3, 88a/12, 89b/3, 90a/12, 91a/10

s.-ın 11a/1, 17a/11, 30b/2, 32a/2, 34b/8, 39b/5, 41a/7, 46b/12, 6a/12, 6a/13, 79a/4

s.-ına 19a/6, 46b/1

s.-ından 32a/2, 32a/8, 32a/9,
32b/3, 50a/5, 84b/1

s.-ını 40a/6, 41a/5, 49b/5

s.-lara 51a/4

s.-ları 37b/10

s.-ların 47a/4, 84a/4

sevgilü(i):sevgili

s. 2a/9, 2b/13, 6a/5, 52b/9,
53b/8, 73b/12, 74b/1, 76b/5

sevin- :sevinmek

s.-e 12b/7, 75a/4, 76b/10

s.-irler 26b/2

s.-ürler 26b/10

sey(i)r:seyretmek, bakmak

s. 72b/8, 73a/9, 75b/1

s.-e 90b/5

s.-ederler 45a/13

s.-ine 54b/1, 54b/1

seyyidül-mürselīn: (Ar.)

peygamberlerin efendisi Hz.

Muhammed

s. 8b/11

şıcra- :şıçramak

s.-yup 72b/6, 75a/12, 75b/4,
86a/5

s.-ya 71b/3

Sıddık :(Ar.) Hz. Ebubekir'in

lakabı, güvenilir

s.-a 91a/2

şifāt :(Ar.) sıfat, varlık

s.-in 17b/7

s.-ına 52b/7

s.-ları 65b/1

s.-ların 26a/10

s.-lu 23b/11, 23b/3

şı - :şığmak

s.-aydı 87a/13

s.-madı 39b/13

şığın- :şığınmak

s.-dı 40a/1

s.-du 29a/8

s.-mayasız 55a/6

s.-u 45b/10, 81a/9

s.-up 87a/10

şıh at :(Ar.) sıhhat, sağlık

s. 57b/7

s.-in 22a/6

şıķ- :sıkamak

s.-a 80a/2, 80a/2

s.-alar 64b/4

s.-up 75a/2

şına- :sınamak, denemek

s.-sa 66a/9

şın- :kırmak

s.-dı 27b/9

s.-dılar 26a/4, 27a/2

şınıķ :kırık

s.-dur 20b/8

şırāt :(Ar.) sırat köprüsü

s. 3a/13, 10a/4, 21b/4, 53b/2

s.-da 50b/2

s.-ı 3b/3, 12b/5

sız- :sızmak

s.-ma a 45a/3

Siciyyīn:(Ar.) cehennemim en

alt en kötü bölümü

s. 54a/12, 54a/7	siz :siz
s.-de 53a/8	s. 15a/1, 16a/12, 17a/7, 17a/7,
s.-deki 53a/13	27b/2, 31a/10, 31a/11, 35a/13,
s.-dür 52a/1	41b/1, 42b/12, 43a/1, 43a/10,
s.-e 54a/5	45b/4, 46a/3, 47a/12, 49b/6,
sil- :silmek	57b/11, 59b/8, 60b/12, 61a/1,
s.-di 11b/9	62a/12, 66b/1, 67a/3, 67a/3,
s.-diler 38b/6, 40a/4	73a/2, 79a/3, 84a/1, 87a/2, 87a/5
s.-dük 38b/8	s.-de 10b/3, 61b/3
s.-e 81a/12, 8b/12	s.-den 41b/1, 47b/1, 73b/13,
s.-elüm 38b/9	76a/11, 91b/7
s.-erler 37b/1, 37b/7, 38a/12,	s.-e 12b/3, 14a/5, 25b/11,
38a/13	26b/8, 27a/11, 27b/6, 28a/6,
s.-me e 81b/13	31a/10, 31a/7, 31b/2, 42b/13,
s.-ür 85a/9	45a/2, 46a/2, 46a/4, 47a/12,
silk- :silkmek	47a/5, 47a/8, 55a/12, 57b/2,
s.-me 76a/9	57b/5, 57b/7, 58b/1, 59b/3,
silsile :(Ar.) silsile, zincir	59b/8, 60a/5, 62a/12, 62a/4,
s.-si 49b/11	65a/12, 65a/13, 66a/10, 66a/11,
siḡek :sinek	66b/13, 71b/8, 76a/12, 7b/5,
s. 82a/1	87a/3
s.-e 82a/3	s.-i 27a/13, 27a/13, 27a/9,
siḡir :etin siniri	41a/13, 47a/12, 47a/7, 55b/3,
s.-lerin 64a/6	56a/7, 66a/4, 66a/5, 66a/9,
sivri :sivir	84a/11
s. 82a/1	s.-i 7b/3
siyāh :(Far.) siyah, kara	s.-ler 61a/4
s. 18b/9, 20a/6, 77a/5, 84b/6,	s.-lere 31a/3, 31b/1, 47a/13,
92a/2	49a/6, 54b/10, 65b/8, 66a/9,
siyāset :(Ar.) usul, ceza	73a/4
metodu, ceza	s.-ün 27a/6
s. 80a/1	s.-ü 16a/11, 27a/6, 30a/6,
s.-e 66b/7	35b/6, 43a/2, 45b/9, 47a/2,

49b/8, 56b/12, 57b/8, 65b/7,
65b/8, 67a/4, 71b/9, 73a/3

şok- :sokmak

s.-alar 80a/5

s.-ar 64a/5, 64a/6

şol :sol, sol yön

s. 12b/12, 12b/9, 3a/11,
46b/4, 51b/7

s.-da 10a/4

s.-ında 54a/10

s.-unda 25a/7, 75a/6

s.-undan 36b/7, 44b/12

şolu- :solumak

s.-dukça 84b/11

şon :son, nihayet, bitiş

s. 4a/13, 31a/6, 42a/4, 43b/4,
75b/9, 75b/11

s.-u 76b/1

s.-unda 38a/2

şonra :sonra

s. 4a/6, 8b/3, 9b/11, 16a/11,
16b/10, 23b/5, 34b/2, 36a/6,
36b/2, 37a/13, 37a/8, 41a/6,
46b/13, 46b/2, 47a/11, 49b/11,
52b/6, 56a/2, 68b/1, 6a/10,
70b/9, 75b/13, 88a/10, 89a/6,
91b/6

şor- :sormak

s.-alar 91a/8

s.-arlar 25b/9

s.-dı 44a/13

s.-du 44a/6

s.-du 57a/7

s.-mak 43a/6

s.-maz 77b/8

s.-up 3b/1

şori :soru

s. 5b/11, 73a/10

şorış- :soruşmak

s.-madan 85b/11

şoy- :soymak, elbiselerini
çıkartmak

s.-ma a 75b/2

şoyun-:soyunmak

s.-duru 48b/5

şög- :sövmek

s.-dügi 59a/12

s.-enlere 77b/9

s.-er 17b/9

şök- :sökmek

s.-eler 65a/10

şön- :sönmek

s.-dürür 44a/10

s.-me e 28b/9

şöyle- :söylemek, demek

s. 29b/12, 90b/12

s.-düğümüz 60b/2

s.-düğün 80a/5

s.-dük 1b/9

s.-medü 64a/2

s.-mek 27a/3, 58b/11, 60b/4

s.-meye 23a/2, 31a/6

s.-meyüp 32b/6

s.-mez 77b/9

s.-miş 16b/10, 58b/7

s.-mişler 16b/9
s.-ne 59b/13
s.-nen 63a/13
s.-nmişlere 90b/12
s.-r 46b/11, 59b/7, 60a/4,
82b/7
s.-rsin 79b/3
s.-sem 57a/12
s.-şür 64a/10, 68b/1
s.-ye 71b/6
s.-yece 43a/9
s.-yeler 16a/10
s.-yelüm 77b/4
s.-yesiz 16a/12
s.-yeyim 76a/12
s.-yim 89b/3

söz :söz
s. 14b/4, 23b/6, 43a/9
s.-den 30b/11
s.-e 11a/1, 77a/9
s.-imüze 39a/2, 70b/5
s.-in 46b/12, 90a/11
s.-inde 72b/5
s.-ler 63a/13
s.-lerden 23a/1
s.-lere 22b/8
s.-lerin 46b/13
s.-lerinden 36a/9
s.-ümüz 10b/13
s.-ümüze 28b/10, 49b/4,
81b/2

şu :su

s. 41b/9, 62b/4, 63a/9, 66a/6,
69b/9, 70a/4, 70a/5, 73a/1,
75a/8, 77a/1, 89b/7
s.-dan 70a/2
s.-dur 33b/8, 44a/9
s.-lar 38b/11, 78b/7, 86b/12
s.-lardan 66a/3
s.-ları 53a/4
s.-sızlı ına 70a/2
s.-suz 18a/11
s.-ya 82b/9, 83a/5
s.-yı 27b/5, 38a/8, 70a/6, 8b/4
s.-yın 85b/1
s.-yına 8a/4
s.-yun 20a/2

suāl :(Ar.) sual

s. 33b/2, 34a/10, 48a/10,
49a/2, 50a/13, 50b/1, 56a/11,
57a/6, 59b/10, 59b/11, 60b/7,
77a/4, 91b/7
s.-i 40b/8
s.-inde 12b/2
s.-inden 3a/3

şuç :suç, kusur

s.-da 60a/8, 60a/8
s.-dan 60a/7
s.-ım 35a/4
s.-ımı 35a/5
s.-ın 35a/12, 35a/3, 36a/2,
42b/11, 43a/1, 60a/4, 65a/4,
78a/13
s.-ından 40b/5
s.-ını 35a/2

s.-ı uzun 43a/2
s.-ları 60a/9
s.-ların 35a/8, 36a/3, 36a/8,
56a/6, 60b/2
s.-larından 35a/7, 35b/2,
35b/7, 36a/11
s.-laru dan 29a/12
s.-lularu 35a/2, 36a/1,
42b/11, 43a/1, 78a/13
s.-sız 91a/13
s.-u uzdan 67a/4
sultān : (Ar.) sultan
s. 51b/6, 51b/10
s.-a 2b/11
s.-dur 51b/6
s.-ı 1b/13, 2a/11, 52a/4
s.-ıdur 52a/2
s.-sın 2b/12
s.-um 35a/5
s.-u 51b/12
ş r : (Ar.) kıyamette Hz.
İsrafil'in üfleyeceği boru
s. 36b/13
s re : (Ar.) Kuran'ın
ayrıldığı 114 bölümden her biri
s.-i 14a/1, 16a/13, 16a/6,
16b/11, 17b/5, 18b/13, 18b/7,
21b/10, 21b/5, 22a/2, 22b/11,
23a/10, 23a/12, 23a/2, 23a/6
ş ret : (Ar.) s ret, yüz, şekil,
sima
s.3b/1, 61b/12, 68b/3
s.-de 54a/6, 83a/13

s.-dedür 83a/8
s.-e 75a/8
s.-i 23a/8
s.-inde 68b/12, 83a/12,
83a/12
s.-indedür 83a/8, 83a/10,
83a/12, 83a/9
s.-ine 52b/6, 52b/7, 53b/7,
53b/8, 53b/9, 70a/11
s.-lere 53b/7
s.-li 18b/9, 77a/13
şuhuf : (Ar.) Allah'ın
peygamberlerine gönderdiği
emirleri içeren sayfeler
s.-ları 10b/8
şun- : sunmak
s.-alar 75a/11
s.-up 75a/12
şuret : (Ar.) s ret, yüz, şekil,
sima
s.-e 53a/12
s.-leri 23a/9
şuşa- : susamak
s.-yup 69b/6
şu : su
s. 82b/7, 82b/8, 86b/6
s.-ıyla 80b/5
süci : şarap
s. 59a/6
Süleymān: (Ar.) Hz. Süleyman
peygamber
s. 19b/8, 81b/2
süngi : mızrak

s. 81b/9
sünnet :(Ar.) Hz. Muhammed'in davranışları ve sözleri
 s. 65a/7, 66a/7, 75b/9, 77a/11
 s.-dür 34a/11
 s.-i 23b/7, 27b/2
 s.-in 27a/4, 28a/13
 s.-lere 77a/11
 s.-lerin 57b/6
 s.-lerini 46a/2
 s.-midür 34a/10
sür- :sürmek, sürgün etmek, kovulmak
 s.-eler 31a/3
 s.-ü 46a/3
sürül- :sürülmek
 s.-miş 2a/3, 2a/4
süst :gevşek, zayıf, dayanıksız
 s. 22a/6
 -Ş-
şād :(Far.) sevinç
 ş. 47a/4, 74b/5
şādirvān :(Far.) şadırvan
 ş.-lar 53a/3
şāhid :(Ar.) tanık
 ş. 24a/13, 30b/6, 46a/9
ş kī :(Ar.) şikayet eden, şikayetçi.
 ş.-lerden 70a/1

şān :(Ar.) şan, şöret, ün
 ş. 22a/10
şāz :(Far.) sevinçli, memnun
 ş. 21a/6, 21b/1, 72a/12, 72a/8, 77b/1, 78b/11
şarāb :(Ar.) şarap
 ş. 16b/12, 59a/6
 ş.-in 18a/3
 ş.-lar 36b/10
şaş- :şaşmak
 ş.-up 6a/9
şefā'at :(Ar.) birinin dualarının kabul edilmesi için veya affedilmesi için aracılık etmek
 ş. 2a/9, 30b/9, 33a/12, 33a/9, 39a/11, 3a/8, 5a/12, 71a/1, 71a/8, 71a/9, 73b/4, 73b/5, 7b/5, 83a/10, 83a/13, 83a/8, 83a/8, 83a/9, 89a/11
 ş.-e 18a/5
 ş.-i 2b/6, 51b/3
 ş.-inden 41a/12
 ş.-ine 87b/6
şefi' :(Ar.) şefaet eden
 ş. 44a/5
şefkatlü:(Ar.) Yumuşak merhametli
 ş. 89b/10
şehādet:(Ar.) tanıklık
 ş. 10b/4, 35a/13, 35b/4, 61a/3, 79b/12

ş.-i 1 10b/2, 11a/3, 10b/6
şehīd : (Ar.) din veya ülke uğruna ölen kimse
ş. 73b/13, 77b/12
ş.-dür 74a/3, 77b/10, 77b/11, 77b/13, 89b/10
şehir : (Far.) şehir, kent
ş.-de 62b/5
ş.-e 62a/9
ş.-inü 1b/13
şeker : (Ar.) şeker
ş.-den 78b/8
ş.-lenür 51a/6
şekil : (Ar.) şekil, suret
ş.-inde 72a/13, 72b/1, 86b/4
Şemhāil: (Ar.) namaz kılanlar için defter görevi yapan ve içine sevap yazılan melek
ş. 25b/8
şer : (Ar.) kötülük, fenalık
ş. 24b/5, 32b/11, 46b/11, 46b/13, 52a/4, 52a/5, 52a/9, 56a/10, 78b/13, 81b/4
şerāşe : ?
ş.-ye 33a/2
şerbet : şerbet
ş.-den 33b/10
şerḥ : (Ar.) açıklama
ş.-inde 63a/6
şerīf : (Ar.) şerefli, mübarek, kutsal, temiz

ş. 22b/9, 25a/9, 25b/1, 43b/12, 4a/10, 4a/12, 54b/8, 59b/9, 7a/10, 81a/7
ş.-de 69b/11
ş.-den 61a/5
ş.-i 44a/1, 80b/1
ş.-in 88b/11
ş.-inden 44a/1
ş.-lerde 43b/11
ş.-lerine 81a/5
şeri'at : (Ar.) şeriat
ş. 60b/3
ş.-ı 59a/10
şerr : (Ar.) kötülük, fenalık
ş.-in 24b/1, 46b/8, 51b/8, 53b/2, 78b/12
ş.-den 29a/10, 8b/1
şeyḥ : (Ar.) din büyüğü
ş. 8b/5
ş.-ler 42a/10
ş.-lere 4a/6
şey : (Ar.) şey, nesne
ş.-i 58b/11, 65b/2, 88a/7
ş.-leri 66a/10
Şeyṭān : (Ar.) şeytan, iblis
ş. 2a/4, 8b/1, 30b/11, 32b/7, 44b/12, 45b/11, 45b/9, 61b/10, 69b/10, 69b/8, 70a/6, 79b/1, 79b/2, 79b/3, 79b/7, 81a/10, 86a/9
ş.-a 53b/3, 65a/13
ş.-dan 32b/8, 79b/1
ş.-dur 32b/12

ş.-ı 32b/11, 32b/8, 33a/1,
41b/1, 46a/3, 75a/7

ş.-la 23b/8, 2a/3

ş.-lar 28a/1, 28b/13, 32b/12,
37b/12, 38a/4, 38a/9, 3a/9,
45a/11, 45a/13, 46a/5

ş.-lardan 19b/6, 29a/7

ş.-ları 32b/10

ş.-u 23b/2, 79b/8

şi'ir : (Ar.) şiir

ş.-e 22b/8

şiddet : (Ar.) şiddet, katılık

ş. 64b/1

şikāyet: (Ar.) şikayet

ş. 63b/11, 66b/11, 70b/8,
75b/7

şimden: şimdiden, şu andan

ş. 79b/13, 89b/2, 9b/11

şimdi : şimdi, şu an

ş. 11a/9, 41b/13, 41b/5,
42b/12, 42b/4, 42b/5, 42b/6,
43a/2, 48b/13, 57a/8, 58a/8,
59a/11, 64b/2, 65a/9, 69b/3,
69b/4, 6a/10, 76b/3, 76b/5, 79a/1

ş.-ki 78a/6

ş.-lik 42a/4, 66b/13

Şit: (Ar.) Hz. Şit peygamber

ş. 10b/8

şol : şu

ş. 10a/11, 14a/9, 16a/5,
16b/12, 18b/10, 21b/6, 22a/4,
24a/11, 25a/12, 25b/11, 26a/2,
33a/1, 34a/13, 36a/3, 37a/3,

38a/5, 38b/7, 45a/6, 56a/7,
57a/8, 62b/10, 63b/13, 64a/3,
64b/8, 67b/8, 68a/11, 68a/6,
70a/2, 8b/5, 9a/3

şöyle : şöyle, öyle

ş. 10b/1, 18b/9, 19b/5, 24b/5,
26a/3, 58b/8, 64b/3, 85a/11

ş.-dür 18a/7

şu : şu

ş. 47a/10, 47a/9, 47a/9

ş.-ndan 13b/8

ş.-nı 57b/2

ş.-lardur 21b/12

ş.-nu 36b/5

şuru‘ : (Ar.) başlama

ş. 10a/9, 32a/10

şükr : (Ar.) teşekkür,
minnettarlık

ş. 23a/4, 29b/4, 30a/5, 42a/10,
57b/4, 78b/3

ş.-i 4a/2, 66b/1

ş.-idüp 67a/5

ş.-ini 57b/9

ş.-iy tın 73a/6

ş.-ler 1b/7, 23a/5

şüphe : (Ar.) şüphe

ş. 14a/10

ş.-lü 34b/5

-T-

tā : (Far.) ta, kadar, dek, değin

t. 21a/4, 24b/3, 32b/2, 32b/7,
36a/12, 41a/7, 43b/5, 45a/13,

45b/8, 46b/11, 54a/2, 64a/7,
64b/13, 66a/6, 66a/7, 71b/10,
71b/7, 72a/5, 73a/13, 73b/1,
74b/8, 75b/12, 76a/1, 76a/11,
76b/7, 77b/2, 7b/13, 81b/9

ta‘alluqāt:(Ar.) hısım, akraba

t.-ına 81a/3

t.-um 74a/5

ṭa‘ām :(Ar.) yemek

t. 14a/1, 18b/8, 20b/4, 24a/11,
32a/4, 32b/1, 33b/5, 33b/8,
41b/9, 89b/7

t.-a 31b/10, 58a/10

t.-da 32a/1

t.-dan 16b/10, 31b/12

t.-ı 18a/11, 18a/3, 18b/10,
31b/10, 32a/10, 32a/2, 32a/3,
32a/7, 32a/12, 33b/8, 33b/8

t.-ından 33b/9

t.-ımı 20b/5

t.-landursa 16b/4

t.-lar 17b/13, 36b/10, 53b/6

t.-un 22a/5

ṭā‘at :(Ar.) ibadet

t. 22b/3, 22b/6, 24b/6, 25a/3,
26b/11, 37a/6, 37b/9, 40a/1,
40b/1, 41b/12, 45b/9, 48b/13,
52a/13, 76b/7, 77a/8, 77b/11,
80a/8, 88b/5, 9b/1

t.-de 39b/8, 40a/2

t.-den 41a/11

t.-e 61b/6

t.-i 31a/5, 9b/3

t.-im 6b/8

t.-in 9b/2

t.-ini 24b/11

t.-inü 90a/11

t.-i üz 56a/9

t.-ü 40b/10

tābi‘ :(Ar.) uyma, bağlanma

t. 24a/4, 27b/2, 31a/10, 74a/4

tāc :(Ar.) taç

t. 39a/11, 53b/6

t.-ı 71a/1

t.-ın 71a/2, 71a/9

t.-lar 74a/11

ṭağ :dağ

t.-da 66a/3

t.-lar 22b/10, 34b/8, 44b/7,
44b/8, 79a/8, 85a/9

t.-lara 43b/8, 65b/13

t.-ları 85a/12

t.-un 62a/9

ṭağid- :dağıtmak

t.-urlar 85a/10

ṭağıl- :dağılmak

t.-dı 44b/2

t.-ma a 28b/8

t.-u 45b/5

ṭāğun :

t.-dan 73b/8

taḥt :(Ar.) taht

t. 54a/9

t.-ından 19b/9

t.-lar 78b/7

taḥiyyāt :(Ar.)	namazın	t. 9b/3, 9b/4
	kaidelerinde okunan bir dua	
	t.-da 45a/7	
taḥkīk :	(Ar.) kuşkusuz,	ta'lim :(Ar.) öğretmek
	kesinlikle	t. 61b/1, 73a/7
	t. 16a/5, 68a/11	talkın :insan ölüp de mezara
taḥtes-serā :	toprak altı	konulunca sorulacak sorularla
	t.-dan 12b/11, 13a/1	ilgili verilen öğüt
ṭāife :	(Ar.) bölük, topluluk	t. 76b/11
	t.-nü 18b/8	t.-sız 76b/11
ṭaḳ-	:koymak, asmak	ṭālip :(Ar.) istekli
	t.-a 59b/13	t. 18b/10
	t.-alar 60b/9, 79b/9	tamām :(Ar.) son, bitiş, bütün,
	t.-ar 59b/7	bütünüyle
	t.-arlar 61a/8	t. 10b/13, 12a/1, 49a/5, 58b/2,
	t.-du ları uzdan 61a/2	58b/3, 63a/10, 70a/8, 7b/1, 80b/7
	t.-ılmış 52a/3	ṭamar :damar
	t.-mişdur 51b/12	t.-ların 38a/2, 38a/6, 44b/13
	t.-up 10a/7	t.-larından 65a/10
ṭāḳat :	(Ar.) güç, derman	t.-larını 64a/5
	t. 43b/7	t.-larum 76a/10
ṭaḳayyüd :(Ar.)	bağlanma, bağlı	ṭam :dam
	olma	t.-ına 79a/11
	t. 7a/12	ṭamlā :damla
ṭaḳdīr :(Ar.)	Allah'ın olmasını	t. 63a/9
	istediği şeyler	ṭ mu :cehennem
	t. 61b/4, 62a/5, 62b/10,	t. 10b/12, 26a/6, 28a/5, 28a/8,
	63a/11, 65b/8	50a/5, 81b/10, 83b/5
	t.-e 11a/1	t.-da 80b/4
ṭaḳsīr :(Ar.)	eksik, kısaltma	t.-dan 7b/4
	t. 64a/2	t.-uya 54a/8
ṭaleb :(Ar.)	istek, dilek	t.-uyı 2b/6
		t.-ya 3b/2
		ṭanḳ :tanık
		t.-lı 57b/11, 57b/12

ṭaniṣ- :danışmak	t. 50b/13, 82a/7, 82a/7, 82a/8,
t.-maya 32b/6	82a/8
ṭaraf :(Ar.) yan, yön	ṭavar :davar, mal
t.-a 68a/2, 68b/2	t.-ı 17a/9
t.-dan 20a/3, 88b/8	ṭayan- :dayanmak
t.-ına 22a/7, 3a/10, 45a/1	t.-dururlar 45a/5
t.-ından 20a/9, 77a/13, 7b/11	t.-urlar 38a/10
ṭariḳ :(Ar.) yol	t.-ları 20a/6
t.-i 86b/4	t.-larından 65a/9
t.-ine 2b/10	ta'yīn :(Ar.) tayin etme,
ṭarlıḳ :darlık, sıkıntı	atama
t.-dan 29b/1	t. 7b/7
ṭart- :tartmak, ölçmek	taẓarr :(Ar.) kendini alçaltarak
t.-ulup 3a/8	yalvarma
t.-up 34b/8	t. 10a/11
taṣadduḳ :(Ar.) sadaka verme	tāze :(Far.) taze, canlı
t. 43b/11	t. 61b/10
ṭaṣ- :taşmak	t.-lenüp 73a/13
t.-a 86b/12	ta'zīm :(Ar.) ululama, büyük
ṭaṣ :taş	sayma
t. 44a/8	t. 20b/9, 33b/2, 33b/7
t.-dur 44a/8, 44b/1	ta'zīr :(Ar.) tekdir etme,
t.-ına 79a/10	azarlama
taṣnīf :(Ar.) tasnif etme,	t. 59a/11
ayırma	t.-i 60b/2
t. 1b/4, 4a/3	te'ālā :(Ar.) yüksek olsun
ṭaṣra :dışarı	anlamında kullanılıp, Allah,
t. 9a/4, 44b/9, 88a/3, 91b/3	tanrı sözleriyle birlikte kullanılır.
t.-sında 32b/11, 62a/10	t. 10b/9, 12b/6, 13a/4, 13a/7,
ṭatlu :tatlı, kıymetli	13a/9, 13b/11, 13b/4, 13b/7,
t. 72a/5, 78b/7	14a/6, 14b/12, 14b/3, 16a/1,
ṭavāf :(Ar.) etrafını dolaşma	16a/10, 16a/13, 16b/13, 16b/4,
	16b/5, 16b/6, 16b/7, 17a/13,

17a/3, 18a/4, 19a/3, 19b/3,
19b/8, 1b/5, 1b/5, 1b/9, 20a/9,
21a/11, 21a/7, 21a/7, 21b/1,
21b/7, 21b/9, 22a/1, 22a/12,
23a/5, 23a/7, 23a/9, 23a/9,
23b/11, 24a/9, 25a/1, 26a/11,
26b/7, 26b/9, 28a/10, 28a/2,
28a/7, 28b/4, 29a/2, 29a/4,
29a/5, 29b/1, 29b/9, 2a/7,
30a/11, 31a/2, 31a/8, 32a/3,
33a/12, 33a/9, 33b/13, 33b/2,
33b/4, 33b/6, 34a/3, 34b/7,
34b/9, 36a/6, 36b/6, 37a/1,
3a/10, 3a/3, 3b/7, 40b/4, 40b/6,
41a/11, 41a/3, 41a/6, 41b/10,
42b/12, 44a/6, 44b/1, 45a/2,
45b/3, 47a/6, 47b/7, 48a/1,
49a/1, 51a/4, 53a/2, 54b/2,
54b/4, 55a/6, 55a/9, 55b/2,
55b/3, 55b/4, 55b/8, 55b/8,
56a/5, 56b/1, 57b/11, 57b/13,
58a/11, 59b/1, 5b/10, 60b/10,
62a/2, 64b/8, 65a/2, 65b/10,
66a/11, 66a/5, 66a/9, 66b/4,
68b/12, 69b/13, 69b/9, 71a/1,
71b/9, 72a/13, 73a/5, 73a/8,
73b/13, 74b/1, 74b/2, 74b/6,
77b/2, 78a/3, 79a/2, 79b/10,
80b/13, 82b/7, 83b/7, 84a/10,
85a/5, 85b/6, 87a/6, 87b/5,
88a/3, 88a/5, 88a/8, 88b/10,
89b/5, 90a/6, 91a/10, 91a/11,
9a/13, 9a/3, 9b/1

t.-dan 19b/10, 28b/11,
50b/10, 62a/13, 66b/2, 66b/8,
70b/13

t.-den 6a/7

t.-nı 2a/11

t.-nun 21b/3, 21b/9, 29a/3,
39a/9, 60b/4, 82a/9

t.-nu 21b/6, 26a/3, 39a/5,
44a/11, 44a/12, 54a/13, 54b/9,
71b/1, 83b/13, 84a/9, 85a/10,
87a/13

t.-ya 19a/13, 29b/1, 30a/5,
30a/9, 33b/4, 63a/13, 73a/7,
87a/2, 87a/2

tebāreke:(Ar.) mübarek, kutsal

t. 62b/9

tebdīl :(Ar.) değiştirme

t. 13b/8

tebessüm:(Ar.) gülümseme

t. 75a/10

tedāvül :(Ar.) elden ele
gezme, kullanılma

t. 45a/3

tedbīr :(Ar.) önlem

t. 64a/10

tefsīr :(Ar.) yorum

t. 63a/6

t.-i 1b/6, 1b/7

t.-leri 2b/7

Teğābün: Kur'an'da bir sure

t.-de 23a/10, 23a/12, 23a/2,
23a/6

teḳaddes:(Ar.) mukaddes olsun
t. 1b/5
tekbīr :(Ar.) namaza
başlarken alınan tekbir
t. 6a/9, 79a/3
tekmil :(Ar.) bitirme,
tamamlama
t. 61a/13
tekrar :tekrar
t. 6a/9
telef :(Ar.) boş yere
harcama, israf
t. 32b/9
te'lif :(Ar.) yazma,
uzlaştırma
t. 61a/4, 80b/8, 81a/1, 81a/4
telkin :(Ar.) aşılama,
kulağına koyma
t. 79b/12
temāṣā: (Ar.) seyretme, gezme
t.-mıza 2a/4
ten :(Far.) ten vücut,
beden
t.-i 68b/13, 73a/12
t.-ile 30b/7
t.-imi 75b/4
t.-inden 78b/11
t.-üme 30b/5
t.-ümüzü 41b/5
t.-ü den 67a/9
tenbīh :(Ar.) uyandırma,
tenbihleme
t. 48a/13, 73a/7, 91b/5

t.-den 91b/5
tendürüstlig: (Far.) vücut
sağlığı, sağlamlık
t.-mi 86a/8
teneşir :(Far.) ölü yıkanan
kerevet
t. 75b/5
tenezzül:(Ar.) alçalma, alçak
gönüllülük gösterme
t. 77b/6
Teḡri :Tanrı
t. 10b/9, 12b/6, 13a/7, 13b/11,
13b/2, 13b/4, 13b/7, 14a/7,
14b/3, 16a/1, 16a/10, 16b/13,
16b/4, 16b/5, 16b/5, 16b/7,
17a/13, 17a/2, 17a/5, 17a/6,
18a/4, 19a/13, 19a/3, 19b/10,
19b/3, 20a/9, 21a/7, 21b/1,
21b/3, 21b/6, 21b/8, 21b/9,
22a/1, 22a/12, 22a/8, 23a/1,
23a/5, 23a/9, 23b/11, 23b/5,
23b/5, 24a/9, 25a/1, 26a/3,
26b/7, 26b/9, 28b/11, 29a/2,
29a/2, 29a/3, 29b/1, 29b/9,
29b/9, 2a/11, 2a/5, 2a/7, 36a/6,
36b/6, 39a/9, 3a/10, 40b/4,
40b/4, 41a/11, 41a/2, 41a/6,
41b/10, 44a/6, 44b/1, 45b/9,
47a/6, 50b/10, 54b/13, 54b/4,
55a/6, 55b/2, 55b/8, 56a/5,
60b/4, 61b/8, 62a/1, 62a/3,
63a/13, 63a/2, 63b/10, 65a/2,
65b/10, 66a/11, 66a/9, 66b/2,

66b/4, 66b/8, 69b/9, 6a/7,
70b/13, 71a/10, 71b/1, 71b/9,
73a/5, 73a/6, 74b/2, 78b/6,
79a/2, 7b/10, 80b/11, 82a/9,
84a/10, 84a/9, 85a/10, 85a/5,
85b/6, 87a/6, 88a/5, 89b/5,
90b/1, 9a/3, 9b/1, 9b/7

t.-den 17a/6, 27a/1, 64b/5,

85a/2

t.-dür 30b/10

t.-li 30a/12

t.-nin 5b/1

t.-nizüm 30a/7

t.-nüm 29b/7

t.-nün 18b/11, 28b/3, 74b/1

t.-nü 18b/3, 27a/1, 36a/10,

40b/10, 74b/1, 74b/2, 79b/3

t.-nü dür 18b/3

t.-si 55a/12

t.-ye 10a/8

t.-yem 14a/4

terāzū :(Far.) terazi, tartı

t.-ye 12b/4, 3a/8

t.-sin 58b/7

tereḥḥüm:(Ar.) merhamet etme,
acıma

t. 60a/8

terk :(Ar.) terk ayrılma

t. 16b/8, 2b/8, 36b/11

t.-i 91b/8

tesbīḥ :(Ar.)"sübhānallah"

kelimesini söylerek Allah'ı
ululama

t. 19a/8, 19a/9, 24a/12,
29b/11, 39a/8, 39b/7, 41a/7,
42a/7, 46b/12, 50a/2, 54b/7,
56b/11, 83b/12, 84a/2, 84a/13,
85a/3, 85b/10, 86a/2, 89b/11

t.-ine 19a/6

t.-de 39b/1, 39a/10, 39b/3,
40a/11

t.-e 39a/7

t.-i 39a/1

t.-ü 39b/5

teslīm :(Ar.) teslim etme

t. 74a/7, 74b/8

t.-i 50a/11

tevbe :(Ar.) tövbe

t. 10b/11, 1b/13, 24a/4, 31a/4,
33a/10, 33a/7, 34a/1, 36b/3,
37a/6, 43a/11, 43b/3, 53b/5,
55b/2, 55b/4, 59a/13, 61b/8,
63a/1, 69a/4, 6b/13, 6b/3, 6b/7,
73b/1, 73b/2, 78b/2, 89a/7,
90b/10, 90b/9, 90b/9

t.-i 36a/11

t.-sin 53b/4

t.-siz 16b/13, 70b/6, 73b/2

t.-ye 36a/8, 36b/2, 36b/4

teveccüh:(Ar.) yönelme,
doğrulma

t. 29a/3

tevekkül:(Ar.) işi Allah'a
bırakıp kadere razı olma

t. 65b/1

tilāvet :(Ar.) okunma

t. 24a/11, 43b/11, 4a/10,
4a/12

tiz : (Far.) tez, çabuk

t. 20b/9, 31b/10, 32b/6, 49a/9,
53a/11, 73a/7, 73a/9, 75b/7,
77a/1, 77a/9, 78b/10, 81a/12,
81a/13, 85b/3, 8b/12, 8b/6

toğ- : doğmak

t.-an 61a/7, 64a/5, 64a/5

t.-ar 81b/7

t.-arken 11a/3

t.-dı ı 12a/12

t.-du ı 24b/3, 46b/11

t.-mazdan 62b/11

t.-miş 51a/1

t.-muş 19b/2

toğı : doğu

t.-sına 12b/13

toğrı : doğru, gerçek,
doğrudan

t. 1b/12, 23b/2, 46a/3, 47a/12,
53b/3, 8a/2

t.-lı 5b/7, 74a/5

t.-sına 12b/9

toğru : doğru, gerçek

t. 30b/4, 30b/5

t.-lık 43a/8

toğur- : doğurmak

t.-an 82a/13

t.-salar 61a/11

t.-ursa 61a/11

tok : tok, doymuş

t. 24a/8

tokın- : dokunmak, değmek

t.-a 77a/4

t.-aca 44a/8

t.-aydı 85a/12

t.-ur 85a/13

tokuz : dokuz

t. 39a/8

tol- : dolmak

t.-ar 22a/5, 80b/2

t.-dı 74b/12

t.-dura 26a/5, 76b/10, 76b/8

t.-duralar 80a/5

t.-durmasunlar 75b/13

t.duru 72b/13

t.-durur 17b/10

t.-ma a 28a/12

t.-u 18b/12, 42a/2, 42b/5,
49a/12, 53b/11

t.-udur 79a/2

tolaş- : dolaşmak

t.-ur 64a/4

t.-urlar 46a/5

tolayı : dolayı

t. 66b/4

tolu : dolu boş olmayan, bir
yağış türü

t.-lar 85b/1

ton : don, elbise, giysi

t.-ları 79b/6

toprak : toprak

t. 4a/4, 4a/7, 7a/5,

t.-a 77a/4

t.-ımız 62b/13

t.-ımızda 37a/2	t.-du 29a/6
t.-un 66a/1	t.-mayup 80a/5
t. -una 62b/6	t.-muş 25b/12
toptolu :dopdolu	t.-sa 73b/10
t. 53b/10	t.-salar 54a/7
topuz :topuz	t.-u 72b/13
t. 42b/7	t.-up 28a/1, 50b/1
toy- :doymak	t.-ur 24b/5, 29a/4, 30a/2,
t.-du uz 58a/10	54a/1, 68a/7, 83a/6, 84b/6
t.-madum 76b/2	t.-urdılar 26a/3
t.-up 17a/7	t.-urlar 16a/6, 32b/3, 40b/1,
toyur- :doyurmak	50a/12, 75a/1
t.-a 89a/4	t.-urlarmıdı 56b/4
t.-ma 43a/5	t.-urum 29b/11, 8a/13
t.-ma dan 23b/1	tırış- :duruşmak
t.-u 17a/7	t.-a 30a/2
tudak :dudak	t.-abilür 45a/12
t.-ları 40a/11	t.-urlar 29a/1
tuman :duman	tut: tutmak
t. 86b/4	t. 75b/5, 9b/11
tur- :durmak, kalkmak,	t.-ar 51b/13
bulunmak, devam etmek	t.-asın 9b/2
t. 19b/11, 79b/2	t.-uşup 69b/6
t.-a 17b/3, 29a/5, 67b/3,	t.-a 75a/4, 77b/9, 78a/4, 89a/4
72a/3, 75b/9, 76b/10, 76b/9	t.-alar 67a/7
t.-abilir 45a/11	t.-ar 55b/6, 69b/11, 85b/10,
t.-alar 66b/4, 68b/2, 70b/11,	85b/5
73a/10, 73b/12	t.-arlar 28a/3, 78a/2
t.-an 32a/11, 40a/2, 67a/1	t.-asın 91a/3
t.-anları 25b/13	t.-avuz 1b/11
t.-anlaru 26a/8	t.-dıysa 25a/4
t.-dı 21a/3, 23b/8	t.-dum 78a/4
t.-du u uz 87a/4	t.-durur 17a/13

t.-ıla 61a/3
t.-ılanlara 9b/11
t.-mada 78a/4
t.-madan 90a/3
t.-madı 27a/3, 27a/4, 61b/8
t.-madı uz 57b/7
t.-madun 27b/12
t.-madu 4b/4
t.-ma 70a/4
t.-ma dan 89b/8
t.-masa 27a/7, 90a/11
t.-maya 55b/13
t.-mayana 33b/12
t.-mayanlara 15a/7
t.-mayasın 88a/1, 9b/8
t.-mayup 27b/2
t.-maz 28b/9, 57a/1
t.-miş 38a/13, 55b/8, 58b/7
t.-muş 28b/3
t.-muşca 4b/8
t.-sa 16b/3, 88a/11
t.-u 17b/4, 31a/1, 45b/12,
45b/13, 46a/2, 65a/2, 65a/8,
66b/3, 67a/7
t.-up 21b/8, 22b/1, 24a/3,
32a/11, 32a/8, 54a/7, 65a/10,
71b/5
ıuy- :duymak
t.-madu 43b/1
ıuz :tuz
t. 34a/3, 43a/6, 43a/7, 74a/5,
76a/4
tüm :tüm, bütün

t. 68a/12
tür :tür
t. 51a/12
tütün :duman
t.-ler 77a/6, 79b/4
t.-leri 37b/4
t.-ü 38b/2
-U-
uç :uç
u. 69b/9, 70a/13, 70b/4,
73a/9, 75b/2, 75b/2, 86b/5
u.-ında 69b/10, 73b/10,
76b/10, 76b/9
u.-ını 61a/8
u.-u 51b/12
u.-una 64b/3
u.-unda 46b/3, 46b/5, 53a/10
uç- :uçmak
u.-an 56b/5, 80a/10
u.-anlardan 3b/3
u.-dı 83b/1
u.-ma ı 2b/7, 78b/11
u.-ma ına 36b/6
u.-ma 41a/12, 70a/11,
74a/12, 83b/5, 87a/10
u.-up 53b/2
ūd :(Ar.) ağaç
u. 84b/11
ufak : ufak, küçük
u. 85b/2
u.-lanur 85b/2
uğra- :uğramak

- u.-mayaydum 66b/7
u.-sa 5b/2, 5b/3
- uğur** :yön, yol, kut
u.-dan 67a/9
- uğurla-**: uğurlamak
u.-yup 88a/7
- uhrevī** :(Ar.) ahirete ait
u. 16b/5
- ‘uqbā** :(Ar.) ahiret, öbür dünya
u.-da 92a/5
- ‘ukūbet**:(Ar.) ceza, eziyet
u.-leri 69a/6, 70b/6
- ulaş-** :ulaşmak
u.-durur 15a/3
- ‘ulemā** :(Ar.) alimler, ilim sahipleri
u. 43a/11, 52b/3
- ulu** :ulu, yüce, büyük
u. 3a/6, 11a/7, 12a/11, 17a/6, 2b/12, 33b/8, 54b/11, 54b/11, 54b/11, 54b/12, 54b/12, 7b/2, 80b/2, 83b/7, 83b/8, 85a/9
u.-dur 83b/1
u.-lar 36b/9
u.-lı ı 82b/4
u.-lu ıyla 54b/13
u.- uz 30a/6
- ulula-** :ululamak hürmet etmek
u.-nup 30a/12
u.-sa 89b/13
u.-yup 30a/5
- um-** :ummak, beklemek
u.-a 56a/2
u.-arlar 22a/13, 40a/10
u.-aruz 47b/5
u.-u 46a/1
- unut-** :unutmak
u.-up 67b/4
u.-ur 31a/11, 66b/1
u.-du uz 58a/10
u.-du uzmu 64b/6
u.-duracak 2a/6
u.-durur 41a/11
u.-madu 27b/13
u.-madunmı 69a/3
u.-ma 5b/3
u.-masunlar 75b/13
u.-mayanlar 76a/8
u.-mayasız 55a/5, 76a/2
u.-u 43a/13, 9b/10
- ur-** :vurmak, eklemek
u.-a 79b/4
u.-alar 39a/11, 60a/10, 60a/9, 80a/5, 85b/11
u.-du umuz 38a/5
u.-durdular 40a/13
u.-ılur 36b/13
u.-mama 43a/8
u.-mayalar 60a/10
u.-mazdı 35a/1, 35a/9, 78a/13
u.-miş 58b/6
u.-up 67a/9, 75a/10, 75a/9, 82a/2, 83a/6

u.-ur 42b/7, 59a/12, 60a/11,
70a/9

u.-urlar 37b/13

uşan- :usanmak, bıkmak

u.-dı uz 77a/1

u.-dum 69a/7

u.-du 27b/12

u.-madı 65a/3

u.-u 76a/13

uşlı :akıllı, sakin

u.-dur 89b/8

‘Uğarit:(Ar.) Merkür gezegeni

u.-dür 86b/1

uy- :uymak

u.-ma 65b/1

u.-up 23b/2

uyān- :uyanmak

u. 37b/13, 38a/5

u.-ma ı 16b/8

u.-mayalar 38a/6

u.-up 76b/12

uyaniķ :uyanık, uykuda
olmayan

u. 39b/1, 47b/2

uyanuiķ :uyanık, uykuda
olmayan

u. 40b/5, 41a/6, 46a/10,
46a/7, 47b/13, 47b/9, 48a/12,
48b/12, 50b/5, 51b/1, 51b/2,
52a/6, 52a/7, 84a/10

u.-laru 41a/1, 52a/9

uyhu :uyku

u.-ya 40b/3

uyķu :uyku

u. 38a/10, 38a/2, 38a/5,
41a/10, 41a/10, 41a/13, 41a/9,
41a/9, 41b/3, 41b/8, 44b/11,
44b/13, 49b/4, 49b/5, 50a/1,
50b/11, 50b/13, 50b/3, 50b/5,
50b/6, 50b/8, 51a/10, 51a/10,
51a/9, 61a/9, 81b/6

u.-dan 44a/10

u.-dur 44a/10

u.-ları 38a/9

u.-yı 41b/2, 45a/9

uyut- :uyutmak

u.-alar 29a/1

uyu- :uyumak

u.du 20a/9

u.-du ı 46b/5, 52b/3

u.-du da 46b/3

u.-ma ı 16b/8

u.-ma 43b/8

u.-maya 41b/7

u. 40b/13, 47b/10, 48a/2,
48a/9, 51a/4, 52b/1, 52b/5,
82a/11

u.-du 41b/4

u.-laru 41a/2

u.-sa 46b/2

u.-yan 48a/7

u.-yanlar 84a/12

u.-yu 45a/2

u.-yup 41b/9

uzak :uzak

u.-da 50a/13

uzat- :uzatmak

u.-alar 72a/1

‘uzlet :(Ar.) uzlet, yalnızlık,
bir köşeye çekilme hali

8. 55b/6

uz n :uzun

u. 17b/1, 49b/1, 5b/8, 61a/10,
86b/3

-Ü-

üç :üç sayısı

ü. 11a/5, 13b/2, 21a/1, 4b/12,
4b/6, 51b/13, 51b/3, 51b/5,
51b/8, 51b/9, 52b/6, 53a/12,
54a/11, 54a/4, 54a/5, 5a/10,
5a/9, 60a/7, 60a/9, 61b/2, 63a/9,
67a/8, 67a/8, 70a/10, 70a/9,
70b/1, 70b/10, 70b/8, 73b/11,
7a/6, 81a/7, 81b/1, 83b/1, 83b/3,
8b/4

ü.-er 54a/10, 9b/13

ü.-üncü 3b/6, 17a/8, 18a/10,
29b/2, 42a/9, 7a/8, 80a/9,
82b/12, 83a/8, 86a/6, 91a/8

ümīd :(Far.) umut, beklenti

ü.-dür 50a/3

ü.-üm 78a/6

ümmet:(Ar.) ümmet, aynı
peygambere bağlı olanlar

ü. 3a/1, 3a/7

ü.-den 6b/4

ü.-e 23b/7

ü.-i 27a/5, 56a/4

ü.-i Muhammed 23a/10, 3a/5,
41a/5, 49b/6, 50b/9, 52a/7,
61a/3, 66a/7, 67a/5, 74b/7,
78a/7, 81a/5, 87b/5

ü.-idür 7b/4

ü.-im 91a/4

ü.-imi 27b/4

ü.-imi 18a/7

ü.-indür 30b/10

ü.-inden 50a/5

ü.-ine 29b/12, 52a/7, 8a/7

ü.-ini 52a/6, 72a/7

ü.-inü 84a/3, 84a/6

ü.-lere 4a/6, 4b/5

ü.-leri 13b/12, 14b/2, 54b/9

ü.-leri 3b/12

ü.-lerine 50b/11

ü.-lerü e 30b/1

ü.-üm 30b/12

ü.-ü 55b/5

ü.-ünü 29b/10

ürüdülen:-seçilmek

ü.-miş 2b/1

üst :üst

ü.-idür 51a/10

ü.-inden 80a/4

ü.-ündeki 21a/10, 85a/13

üstād :(Far.) hoca, öğretmen

ü.-ına 81a/3

üşen- :toplanmak

ü.-üp 10a/8

üşüş- :toplanmak, başına
üşüşmek

ü.-üp 45a/11

üzere :üzere, üzre

ü. 18b/5, 1b/10, 21a/4, 22b/3,
24b/4, 27a/8, 32a/4, 38a/10,
54a/1, 59a/10, 5b/6, 70b/5,
78b/7, 79a/3

ü.-sin 8b/5

üzeri :üzeri, üst

ü.-lerine 9a/7, 36a/7

ü.-mizi 62b/10

ü.-nde 10a/5, 19a/5, 19a/7,
19a/8, 22b/6, 24b/5, 24b/6,
32a/13, 32b/3, 3b/1, 45a/4,
45a/7, 46a/12, 46a/3, 53a/7,
54a/10, 58a/5, 67b/3, 73b/1,
75a/1, 78a/2, 80a/8, 82b/1,
82b/7, 87b/11, 87b/13, 87b/8

ü.-ndedürler 25b/10

ü.-nden 32b/1, 38a/11

ü.-ne 19a/4, 19b/7, 33b/10,
34a/12, 36b/2, 37a/5, 37a/6,
39a/9, 44b/7, 57a/3, 58a/4,
58b/1, 63b/7, 68a/5, 69a/1,
75b/5, 76a/12, 76a/2, 76a/3,
77a/10, 79b/2, 79b/5, 80a/1,
83b/3, 84a/7, 85a/13, 88b/8,
90b/1, 9a/5, 9a/8

ü.-nüze 16a/11

-V-

va‘ad :(Ar.) söz verme, vaad

v. 22a/9, 35a/3

v.-lerine 21b/7

va‘de :(Ar.) bir iş için
önceden belirtilen zaman

v. 45a/9, 62a/12, 70a/7,
78b/6, 84a/11, 89a/12

v.-nüz 66a/6

v.-si 62b/7

va‘az :(Ar.) dini öğüt

v. 16b/9, 55a/11

vā‘iz :(Ar.) vaiz. vaaz eden
bildiren

v.-ler 42a/10

vācib :(Ar.) terki dinen caiz
olmayan, yapılması gereken

v. 84a/5

v.-dür 34a/12

v.-midir 34a/11

vāfir :(Ar.) çok, haddinden
fazla, bol

v. 9a/11

vālide :(Ar.) anne

v. 72a/13

vār :yok olmayan,
bulunan

v. 2a/8

vāriş :mirasçı, kendine
miras düşen

v.-leri 34a/4, 34a/6, 34a/7,
34a/8

v.-lerine 69a/12

vāşıl :(Ar.) erişen, ulaşan,
kavuşan

v. 51a/5, 51a/9, 76b/12
vakf : (Ar.) vakıf
v. 4a/11, 25a/9, 25b/1,
43b/11, 44a/4, 4b/12, 4b/6, 5a/3,
5a/8, 70b/9, 7a/4, 7b/9, 80b/11,
81a/4, 87b/7, 8b/11, 92b/3,
92b/3, 92b/4
v.-i 5a/1
vakit : (Ar.) vakit, zaman,
devir
v. 10a/12, 12b/2, 13b/6,
27a/4, 31a/1 33b/7, 42b/1,
45b/12, 45b/5, 62b/9, 62b/10,
73a/1, 77b/11, 78b/1, 85b/3,
88a/10, 8b/5
v.-de 10a/10, 25b/4, 29b/5,
30b/3, 39b/3, 49b/7, 53a/10,
81a/6
v.-dür 13b/13
v.-e 14b/13, 58a/3
v.-i 12a/4, 48b/10, 84b/12
v.-in 3a/7, 5b/13, 86a/9
v.-inde 16a/3, 29b/11, 29b/6,
81a/1
v.-inden 31b/8, 48b/7
v.-inün 22a/11
v.-iyle 32b/4
v.-ün 14b/1
vallāhu: (Ar.) "Allah için, Allah
hakkı için" anlamına gelen
büyük yemin
v. 25b/2, 33a/8, 43b/2, 61b/5
var- : varmak, ulaşmak

v. 13a/6, 20b/9, 27a/9, 39a/3,
41a/2, 41a/2, 45b/13, 46a/12,
47a/10, 47a/11, 47a/11, 49b/7,
65b/3, 65b/3, 69a/4, 6b/3, 72b/9,
74a/12, 74a/12, 74a/12, 79b/8,
80b/4, 87a/12, 87a/12, 87b/12,
9b/7
v.-mazdu 42a/11
v.-a 89a/9
v.-alar 35b/8, 4b/11, 54b/4,
80b/4
v.-alum 20b/12
v.-am 20b/12
v.-amadı 83b/3
v.-asız 55a/2
v.-dı 19b/9, 20a/1, 6a/5
v.-du 89a/12
v.-du ina 89a/9
v.-du ı 89a/5
v.-du umuz 42a/11
v.-du 1b/10
v.-ı uz 56b/12
v.-ınca 41a/4, 51b/5, 71b/10,
71b/7, 75b/12
v.-madan 90a/6
v.-madı 20a/8, 30a/6
v.-madu 57a/5
v.-ma 87b/10
v.-maya 55b/12, 89a/3
v.-mayaydum 89a/7
v.-mayınca 62b/6
v.-mazam 20b/13

v.-mı 88a/12, 88a/2, 88a/4,
88a/6, 88a/9, 88b/1, 88b/3

v.-miş 40b/3

v.-şa 89b/3

v.-u 55b/2

v.-up 12b/5, 20a/4, 27b/8,
40b/1, 48a/8, 49a/9, 88b/4, 89a/1

v.-ur 52a/6, 62b/6, 67a/5,
78a/12, 81b/9, 84b/2, 85a/4,
86b/5, 87a/2

v.-urdu 78a/12

v.-urlar 25b/9, 31b/11, 82a/9,
82b/1, 84b/12

v.-ursın 66a/1

var :yok olmayan, var

v.-dur 12a/2, 17b/5, 18a/8,
1b/5, 26b/3, 26b/4, 26b/5,
28a/10, 32b/9, 35a/5, 36b/12,
44b/6, 51b/11, 52a/2, 52a/3,
52b/4, 59b/9, 66a/13, 72b/11,
72b/12, 77b/11, 7b/9, 80b/3,
82b/11, 82b/5, 82b/5, 82b/6,
82b/6, 82b/9, 83b/6, 85b/5,
87a/9, 91b/2, 9b/1

vaşf :(Ar.) tanımlama

v. 53a/6, 64a/4, 82b/4

v.-a 39b/5

v.-in 39b/9

vaşiyet:(Ar.) vasiyet

v. 34a/2, 34b/2, 34b/4, 36a/7,
36b/3, 91a/2, 91a/3, 91a/4

ve :(Ar.) ve, bağlaç

v. 10a/10, 10a/11, 10a/12,
10a/5, 10b/10, 10b/8, 10b/8,
10b/9, 11a/11, 12a/13, 12a/7,
12a/9, 12a/9, 12b/1, 12b/1,
12b/1, 12b/1, 12b/2, 12b/4,
13a/13, 13a/5, 13b/10, 13b/11,
13b/11, 14b/1, 14b/2, 14b/8,
16b/10, 16b/12, 16b/5, 16b/8,
16b/8, 16b/9, 16b/9, 17a/11,
17a/12, 17a/12, 17a/3, 17a/3,
17a/4, 17a/4, 17a/5, 17a/9,
17a/9, 17a/9, 17a/9, 17b/13,
17b/8, 17b/9, 18a/10, 18a/10,
18a/10, 18a/11, 18a/11, 18a/11,
18a/2, 18a/2, 18a/2, 18a/3,
18a/5, 18a/7, 18a/8, 18a/8,
18a/9, 18a/9, 18a/9, 18a/9,
18b/13, 18b/5, 18b/8, 18b/8,
19a/11, 19a/12, 19a/6, 19b/5,
19b/6, 19b/9, 1b/10, 1b/10,
1b/11, 1b/13, 1b/4, 1b/5, 1b/5,
1b/5, 1b/5, 1b/5, 1b/6, 1b/6,
1b/7, 1b/7, 1b/8, 20a/1, 20a/1,
20a/10, 20a/2, 20a/2, 20a/2,
20a/2, 20a/4, 20b/5, 20b/7,
20b/7, 21a/1, 21a/8, 21b/12,
21b/13, 21b/13, 21b/13, 21b/13,
21b/13, 21b/3, 21b/7, 21b/7,
21b/8, 22a/10, 22a/10, 22a/6,
22a/7, 22b/10, 22b/10, 22b/10,
22b/13, 22b/13, 22b/3, 22b/4,
22b/5, 22b/7, 22b/7, 22b/7,
23a/1, 23a/1, 23a/1, 23a/11,

23a/11, 23a/12, 23a/7, 23a/8,
23a/8, 23a/8, 23a/8, 23b/12,
23b/2, 23b/4, 23b/7, 23b/9,
23b/9, 24a/10, 24a/3, 24a/3,
24a/4, 24a/4, 24a/4, 24a/4,
24a/5, 24b/1, 24b/10, 24b/10,
24b/11, 24b/11, 24b/11, 24b/13,
24b/3, 24b/5, 24b/6, 24b/8,
25a/1, 25a/1, 25a/10, 25a/3,
25a/3, 25a/3, 25a/4, 25a/4,
25a/5, 25a/7, 25a/8, 25b/3,
25b/3, 25b/8, 25b/8, 25b/9,
26a/10, 26a/12, 26a/5, 26a/8,
26b/10, 26b/11, 26b/12, 26b/12,
26b/12, 26b/12, 26b/13, 26b/2,
26b/3, 26b/4, 26b/4, 26b/4,
26b/5, 26b/5, 26b/5, 26b/5,
26b/6, 26b/9, 27a/10, 27a/10,
27a/10, 27a/11, 27a/11, 27a/11,
27a/12, 27a/12, 27a/13, 27a/4,
27a/5, 27a/6, 27a/7, 27b/1,
27b/1, 27b/10, 27b/6, 27b/8,
28a/11, 28a/11, 28a/11, 28a/12,
28a/12, 28a/13, 28a/3, 28a/9,
28a/9, 28b/13, 28b/2, 28b/3,
28b/3, 28b/7, 28b/7, 28b/7,
28b/9, 29a/1, 29a/6, 29a/7,
29a/9, 29b/11, 29b/11, 29b/13,
29b/13, 29b/2, 2a/1, 2a/10,
2a/10, 2a/11, 2a/4, 2a/5, 2a/7,
2a/7, 2a/8, 2b/2, 2b/2, 2b/3,
2b/4, 2b/4, 2b/5, 2b/5, 2b/5,
2b/6, 2b/6, 2b/6, 2b/7, 2b/7,

2b/7, 30a/1, 30a/11, 30a/7,
30a/8, 30b/1, 30b/10, 30b/2,
30b/3, 31a/1, 31a/1, 31a/10,
31a/10, 31a/10, 31a/13, 31a/3,
31a/4, 31a/4, 31a/5, 31a/5,
31a/5, 31a/6, 31a/7, 31a/7,
31a/7, 31b/12, 31b/13, 31b/13,
31b/7, 31b/9, 32a/2, 32a/2,
32a/5, 32b/8, 33a/10, 33a/12,
33a/13, 33a/2, 33a/3, 33a/3,
33a/4, 33a/5, 33a/9, 33b/1,
33b/10, 33b/10, 33b/11, 33b/12,
33b/12, 34a/2, 34b/1, 34b/13,
34b/13, 34b/3, 34b/5, 34b/8,
35a/1, 35a/1, 35a/12, 35a/12,
35a/3, 35a/4, 35a/5, 35a/6,
35a/6, 35a/9, 35a/9, 35b/2,
35b/3, 35b/4, 35b/4, 35b/6,
36a/2, 36a/4, 36a/7, 36a/7,
36a/7, 36b/10, 36b/3, 36b/4,
36b/5, 36b/5, 36b/6, 36b/7,
36b/8, 37a/10, 37a/13, 37a/3,
37a/5, 37a/5, 37a/6, 37a/7,
37a/8, 37a/9, 37b/11, 37b/13,
37b/13, 37b/4, 37b/5, 37b/7,
37b/7, 37b/8, 37b/9, 37b/9,
37b/9, 38a/1, 38a/1, 38a/1,
38a/11, 38a/11, 38a/2, 38a/2,
38a/4, 38a/4, 38a/5, 38a/7,
38a/7, 38a/8, 38a/9, 38b/12,
38b/13, 38b/3, 38b/4, 38b/5,
39a/1, 39a/10, 39a/4, 39a/4,
39a/4, 39b/10, 39b/11, 39b/11,

39b/11, 39b/11, 39b/12, 39b/12,
39b/13, 39b/3, 39b/4, 39b/5,
39b/5, 39b/6, 39b/7, 39b/7,
39b/8, 39b/9, 3a/1, 3a/13, 3a/2,
3a/3, 3a/6, 3a/6, 3a/8, 3a/9,
3b/10, 3b/11, 3b/11, 3b/11,
3b/12, 3b/7, 3b/9, 40a/1, 40a/11,
40a/2, 40a/3, 40a/4, 40a/4,
40a/5, 40a/5, 40a/6, 40a/9,
40b/1, 40b/1, 40b/10, 40b/10,
40b/12, 40b/12, 40b/13, 40b/13,
40b/8, 41a/1, 41a/11, 41a/12,
41a/12, 41a/12, 41a/13, 41a/3,
41b/1, 41b/11, 41b/11, 41b/12,
41b/8, 41b/9, 41b/9, 41b/9,
42a/1, 42a/10, 42a/10, 42a/11,
42a/11, 42a/12, 42a/2, 42a/2,
42a/7, 42a/8, 42a/8, 42a/9,
42b/11, 42b/13, 42b/2, 42b/2,
42b/2, 42b/3, 42b/3, 42b/4,
42b/6, 43a/1, 43a/11, 43a/13,
43a/4, 43a/4, 43a/4, 43a/5,
43a/6, 43a/7, 43a/8, 43b/11,
43b/3, 43b/4, 43b/5, 43b/6,
43b/7, 43b/7, 43b/8, 43b/8,
44a/5, 44a/5, 44b/11, 44b/12,
44b/3, 44b/3, 44b/4, 44b/6,
44b/7, 44b/9, 44b/9, 45a/1,
45a/12, 45a/13, 45a/9, 45b/2,
45b/4, 45b/6, 46a/1, 46a/11,
46a/13, 46a/2, 46a/2, 46a/8,
46b/11, 46b/13, 46b/13, 46b/13,
46b/4, 46b/8, 46b/8, 46b/9,

46b/9, 47a/1, 47a/11, 47a/7,
47b/10, 47b/7, 48a/1, 48a/12,
48b/10, 48b/13, 48b/2, 48b/2,
48b/3, 48b/3, 48b/3, 48b/3,
48b/4, 48b/4, 48b/4, 48b/5,
48b/5, 48b/9, 49a/11, 49b/10,
49b/11, 49b/13, 49b/5, 4a/11,
4a/2, 4a/3, 4a/6, 4a/6, 4b/2, 4b/3,
4b/4, 4b/6, 4b/7, 4b/8, 50a/10,
50a/11, 50a/12, 50a/2, 50a/5,
50a/6, 50a/8, 50b/10, 50b/11,
50b/11, 50b/12, 50b/4, 50b/4,
50b/6, 50b/6, 50b/7, 50b/7,
50b/7, 50b/8, 50b/8, 50b/8,
51a/10, 51a/2, 51a/2, 51a/3,
51a/3, 51a/5, 51a/6, 51a/6,
51a/6, 51a/7, 51a/7, 51a/8,
51a/8, 51b/1, 51b/10, 51b/3,
51b/6, 51b/6, 51b/7, 51b/8,
52a/10, 52a/10, 52a/10, 52a/6,
52a/9, 52b/1, 52b/10, 52b/10,
52b/10, 52b/11, 52b/6, 52b/9,
53a/1, 53a/2, 53a/3, 53a/3,
53a/3, 53a/4, 53a/4, 53a/4,
53b/10, 53b/10, 53b/12, 53b/13,
53b/13, 53b/3, 53b/3, 53b/6,
53b/7, 53b/7, 53b/8, 53b/8,
54a/1, 54a/10, 54a/10, 54a/12,
54a/5, 54a/6, 54a/9, 54b/1,
54b/1, 54b/11, 54b/12, 54b/12,
54b/2, 54b/9, 54b/9, 55a/1,
55a/1, 55a/11, 55a/12, 55a/3,
55a/3, 55a/4, 55a/4, 55a/5,

55a/5, 55a/5, 55a/7, 55b/11,
55b/11, 55b/11, 55b/12, 55b/12,
55b/13, 55b/13, 55b/3, 55b/6,
55b/7, 55b/8, 56a/1, 56a/1,
56a/10, 56a/10, 56a/10, 56a/11,
56a/12, 56a/12, 56a/13, 56a/13,
56a/2, 56a/3, 56a/5, 56a/6,
56a/8, 56a/9, 56b/1, 56b/1,
56b/1, 56b/13, 56b/2, 56b/2,
56b/5, 56b/6, 56b/6, 56b/7,
57a/1, 57a/6, 57a/6, 57a/7,
57a/8, 57a/9, 57a/9, 57b/1,
57b/7, 57b/7, 57b/8, 57b/8,
58a/5, 58a/6, 58a/7, 58a/7,
58a/7, 58a/7, 58b/10, 58b/10,
58b/11, 58b/7, 58b/7, 59a/12,
59a/12, 59b/10, 59b/10, 59b/11,
59b/4, 59b/6, 59b/7, 5a/13, 5a/7,
5b/11, 5b/12, 5b/3, 60a/12,
60a/4, 60a/4, 60a/7, 60b/1,
60b/11, 60b/13, 60b/13, 60b/2,
60b/3, 60b/4, 60b/5, 60b/5,
61a/1, 61a/1, 61a/1, 61a/11,
61a/11, 61a/12, 61a/12, 61a/13,
61a/2, 61a/2, 61a/4, 61a/5,
61a/7, 61a/7, 61b/1, 61b/1,
61b/1, 61b/10, 61b/10, 61b/10,
61b/11, 61b/12, 61b/12, 61b/12,
61b/4, 61b/5, 61b/6, 61b/6,
61b/7, 61b/8, 62a/1, 62a/1,
62a/12, 62a/13, 62a/5, 62a/6,
62a/6, 62a/6, 62a/8, 62a/9,
62b/1, 62b/12, 62b/12, 62b/13,

62b/4, 62b/4, 62b/4, 62b/6,
62b/7, 62b/8, 62b/9, 62b/9,
63a/12, 63a/13, 63a/7, 63a/7,
63a/7, 63a/7, 63a/8, 63a/8,
63a/9, 63b/11, 63b/2, 63b/7,
64a/10, 64a/6, 64a/6, 64a/6,
64a/7, 64a/8, 64b/10, 64b/11,
64b/11, 64b/11, 64b/13, 64b/5,
64b/6, 64b/8, 64b/9, 64b/9,
64b/9, 64b/9, 65a/3, 65a/4,
65a/5, 65a/6, 65a/6, 65a/6,
65a/8, 65a/8, 65b/1, 65b/10,
65b/12, 65b/13, 65b/13, 65b/13,
65b/13, 65b/2, 65b/4, 65b/4,
65b/6, 65b/6, 65b/7, 66a/1,
66a/1, 66a/11, 66a/12, 66a/12,
66a/12, 66a/13, 66a/13, 66a/2,
66a/2, 66a/3, 66a/3, 66a/3,
66a/3, 66a/5, 66a/5, 66a/6,
66a/7, 66b/13, 66b/5, 67a/10,
67a/2, 67a/2, 67a/3, 68a/12,
68a/12, 68a/6, 68b/13, 68b/2,
68b/5, 68b/6, 69a/4, 69a/5,
69a/6, 69b/1, 69b/2, 69b/9,
6a/12, 6a/13, 6b/2, 6b/2, 6b/3,
70a/1, 70a/11, 70a/4, 70a/4,
70a/7, 70b/12, 70b/12, 70b/12,
70b/2, 71a/10, 71a/11, 71a/13,
71a/3, 71a/4, 71a/5, 71a/5,
71a/5, 71a/6, 71a/6, 71a/7,
71a/7, 71a/9, 71b/1, 71b/13,
71b/2, 71b/4, 71b/8, 72a/1,
72a/1, 72a/11, 72a/2, 72b/1,

72b/13, 72b/2, 72b/6, 73a/1,
73a/12, 73a/13, 73a/5, 73a/7,
73a/7, 73b/1, 73b/1, 73b/12,
73b/4, 73b/5, 73b/9, 74a/1,
74a/1, 74a/1, 74a/11, 74a/11,
74a/2, 74a/5, 74a/5, 74a/5,
74a/6, 74a/8, 74b/12, 74b/13,
74b/13, 74b/3, 74b/3, 74b/3,
74b/4, 74b/5, 74b/6, 74b/8,
75a/2, 75a/6, 75a/8, 75b/10,
75b/10, 75b/10, 75b/10, 75b/3,
75b/3, 75b/4, 76a/4, 76a/4,
76a/5, 76b/12, 76b/3, 76b/4,
77a/13, 77b/10, 77b/11, 77b/12,
77b/12, 77b/13, 77b/3, 77b/4,
77b/5, 77b/6, 77b/6, 78a/2,
78b/5, 78b/5, 78b/6, 79a/13,
79a/13, 79b/6, 79b/9, 7a/1,
7a/10, 7a/11, 7a/11, 7a/4, 7a/4,
7b/10, 7b/3, 7b/4, 7b/5, 7b/8,
7b/9, 80a/12, 80a/12, 80a/5,
80a/5, 80b/10, 80b/10, 80b/10,
80b/12, 80b/8, 81a/2, 81a/2,
81a/3, 81a/3, 81a/3, 81a/3,
81a/3, 81a/4, 81a/4, 81a/4,
81a/5, 81a/7, 81b/10, 81b/10,
81b/13, 81b/4, 81b/5, 81b/8,
81b/8, 81b/9, 82a/1, 82a/10,
82a/10, 82a/11, 82a/12, 82a/12,
82a/6, 82a/7, 82b/1, 82b/1,
82b/12, 82b/2, 82b/7, 83a/12,
83a/4, 83a/8, 83b/10, 83b/11,
83b/13, 83b/5, 83b/5, 84a/1,

84a/10, 84a/11, 84a/13, 84a/13,
84a/13, 84a/6, 84b/5, 84b/6,
84b/8, 84b/9, 84b/9, 85a/2,
85a/6, 85a/8, 85b/11, 85b/11,
85b/13, 85b/2, 86a/1, 86a/11,
86a/2, 86a/7, 86a/8, 86b/1,
86b/1, 86b/1, 86b/10, 86b/2,
86b/2, 86b/2, 86b/7, 86b/8,
86b/8, 86b/8, 86b/8, 87a/11,
87a/12, 87a/6, 87a/7, 87a/7,
87a/8, 87a/9, 87a/9, 87b/2,
87b/6, 87b/7, 87b/7, 87b/8,
87b/9, 88a/1, 88a/10, 88a/11,
88a/11, 88a/8, 88a/8, 88a/9,
88b/10, 88b/11, 88b/5, 88b/5,
88b/7, 88b/7, 88b/7, 89a/12,
89a/3, 89a/5, 89a/5, 89a/8,
89b/10, 89b/11, 89b/8, 8a/3,
8a/4, 8a/5, 8a/9, 8b/1, 8b/10,
8b/13, 8b/3, 8b/8, 90a/4, 90b/4,
90b/7, 90b/7, 91a/10, 91a/12,
91a/8, 91b/2, 91b/3, 91b/3,
91b/6, 91b/8, 9a/11, 9a/2, 9a/5,
9b/1

vebāl :(Ar.) azap, günah
v.-inden 89a/6

vech :(Ar.) yüz, surat, çehre
v.-ile 63b/12

vefā :(Ar.) vefa
v. 21a/11
v.-sız 76a/13

vekil :(Ar.) vekil, bir başkasının işini yürütmeye yetkili kimse

v. 34a/8, 78b/13

velāyet:(Ar.) velilik, ermişlik

v.-inu 40b/5

ver- :vermek

v.-di i 14b/3

v.-di ün 6a/3

v.-eler 67a/2

v.-sün 9b/8

vesāir :(Ar.) ve bunun gibi, benzerleri

v.-lerü 42a/1

vesellem:(Ar.) selam

v.5b/4, 19b/4, 2a/6, 4b/2, 52b/4, 57b/6, 5b/2, 74b/13, 89b/3, 8b/2

vesvese:(Ar.)şüphe, kuruntu

v. 32b/10, 32b/11

veyā :(Ar.+Far.) veya

v. 17b/5, 19a/8, 22b/10, 23a/13, 33a/13, 33a/5, 33b/1, 33b/1, 39b/2, 58b/4, 58b/5, 58b/5, 58b/5, 59a/8, 59a/8, 59a/9, 62b/13, 62b/13, 62b/5, 62b/5, 63a/1, 63b/4, 69a/5, 73b/2, 89a/3

veyāh d:(Ar.) veyahut

v. 3b/3, 22b/8, 59a/7, 59b/2, 62a/2, 73b/8, 73b/8, 73b/8, 73b/8

vezīr :(Ar.) vezir, padişah'tan sonra gelen kişi

v. 54a/10, 54a/12, 54a/13

vezin :(Ar.) ölçü, tartı, tartma

v. 21a/4

vīrān :(Far.) yıkık, yıkılmış, viran

v. 28b/9

vilāyet :(Ar.) il, şehir

v. 40b/7

v.-e 86a/5

v.-inde 84a/2

vildan :(Ar.) kullar, köleler

v.-lar 82b/3

vir- :vermek

v. 13b/1, 38b/9, 70a/2, 72a/9, 74a/2, 74b/2, 77a/9, 79a/1, 7b/13, 89a/5

v.-dügümüz 42b/3

v.-di 13a/13, 1b/10, 1b/10, 1b/11, 1b/9, 1b/9, 24b/8, 24b/8, 27a/10, 27a/9, 57b/6, 57b/7, 57b/7, 57b/8, 57b/8, 5b/11, 62a/2, 63b/1, 66a/13, 72a/1, 74a/1, 74a/2

v.-digi 74a/2

v.-diler 36a/7

v.-dim 29b/13

v.-dise 85b/6

v.-diyse 65b/11

v.dügine 29b/5

v.-dügi 16a/10, 16a/12, 66a/6,
88b/6, 91a/10
v.-dügim 65a/5, 65a/7
v.-dügine 42a/9, 65b/3
v.-dügümüz 45b/1
v.-dügü 45a/8
v.-dügü üzde 56a/13
v.-dük 42b/1, 42b/4
v.-dükce 46b/4
v.-dülerdi 78b/4
v.-dü 58a/8
v.-dü üz 56a/11
v.-e 12b/4, 16b/5, 32a/4,
34a/11, 36b/6, 39a/13, 39a/6,
42a/13, 4b/8, 50a/2, 51a/3,
53a/1, 54b/7, 58a/5, 77a/13,
80b/7, 80b/7, 87a/7, 89a/3,
91a/10, 91a/12, 91a/12
v.-eler 18b/4, 34a/13, 34b/1,
42b/9, 47a/5, 48a/9, 50b/2,
57b/12, 58a/12, 69a/13, 72b/4,
73b/12, 74a/13
v.-em 30a/1, 30b/2, 71a/13,
71b/8, 72a/5, 7b/5, 8a/5, 8a/6
v.-en 71a/12
v.-eni 74a/9
v.-enleri 74a/6
v.-esiz 73a/1, 73a/6
v.-evüz 24a/5, 3a/3
v.-gil 26a/1, 90a/7
v.-ildi 40a/2
v.-ile 87b/5, 87b/5
v.-ilmesine 40a/6

v.-ilüp 39b/6, 3a/12
v.-ilür 32b/4, 32b/5, 50b/7,
81b/13
v.-ir 88b/6
v.-irse 88b/13
v.-meden 90a/1
v.-medi 43b/3, 58b/9, 62a/2,
88b/7, 88b/7
v.-medimi 58b/2, 59a/4,
59a/9, 59b/3, 59b/8, 60a/5
v.-medi üz 58a/6, 58a/7
v.-medügi 18a/2
v.-medü 25a/10, 69b/3,
69b/4
v.-mege 65b/9, 71b/4, 72a/8,
77a/12, 91b/7
v.-megi 59a/4, 73b/10
v.-mek 21a/7, 25a/5, 43a/4,
70a/4, 74a/4, 78a/7
v.-mekli i 5b/7
v.-mekligimiz 3a/1
v.-memiş 58b/1
v.-mese 33b/1, 88a/5
v.-meye 25a/2, 25a/5, 25a/8,
71b/5, 72a/10
v.-meyeler 57b/10
v.-meyesiz 45b/2, 76a/11
v.-meyince 16b/1
v.-meyüp 66a/13, 72a/2
v.-mez 17b/10, 62b/10, 65a/6,
65a/7, 67a/11, 68a/10, 71b/10,
77b/9
v.-mezler 57a/10

v.-mezsın 71b/6
v.-miş 28b/4
v.-mişdür 51b/4, 51b/9,
52b/6, 65b/8
v.-se 25b/3, 45b/4, 66a/11,
66a/11, 66a/12, 66a/12, 66a/12,
87a/12, 88a/7, 88b/4, 89a/1,
89a/2, 89a/3, 89b/7
v.-sem 77a/10
v.-sen 63a/8
v.-sün 58a/4, 71a/12, 74b/8
v.-ü 14b/13, 17b/5, 45b/13,
45b/5, 45b/6, 56a/8, 57b/11,
57b/9, 58b/2, 65b/4, 67b/2,
77a/1
v.-üp 11a/3, 1b/8, 27b/5,
29b/3, 34b/4, 45a/5, 75a/8,
86a/11
v.-ür 15a/4, 19a/6, 20a/2,
21a/12, 21b/13, 22a/1, 27b/3,
32b/10, 45a/2, 49a/2, 53a/6,
55b/11, 55b/11, 55b/9, 57b/4,
59a/3, 62a/3, 65a/8, 65a/8,
66a/10, 68b/13, 74b/3, 82a/3,
87a/3
v.-ürem 45a/9, 62a/4
v.-ürin 17a/9, 57a/10
v.-ürler 13a/10, 16a/4, 39a/4,
46a/12, 47a/3, 47b/11, 47b/4,
48b/12, 49a/9, 53a/7, 57a/11,
57a/12, 63a/10, 82b/3
v.-ürsin 45a/8
vur :vurmak

v.-ur 59a/12
vüs'at :(Ar.) fırsat, imkan,
bolluk, genişlik
v.-i 5a/9
-Y-
yā :ya, seslenme edatı
y. 12b/7, 16b/3, 17b/3, 17b/3,
19a/8, 19a/8, 19b/11, 19b/11,
20a/12, 20a/9, 20b/3, 20b/8,
22b/10, 22b/10, 22b/9, 22b/9,
23a/13, 24a/11, 25a/9, 25b/10,
25b/10, 25b/13, 26a/2, 26b/7,
27a/7, 27b/3, 27b/8, 29b/12,
29b/7, 30a/3, 30b/1, 30b/12,
30b/2, 30b/6, 30b/9, 33a/5,
33b/2, 34a/13, 34b/1, 34b/11,
34b/12, 35a/11, 35a/2, 35b/1,
35b/10, 35b/7, 36a/5, 37a/3,
37a/7, 38b/7, 38b/9, 3a/5,
44a/13, 44a/6, 44a/7, 45a/6,
45a/7, 46a/7, 46a/9, 47a/12,
47b/11, 56b/3, 57a/5, 57b/3,
57b/12, 58b/4, 58b/5, 59a/7,
59a/7, 5a/2, 5a/4, 60a/9, 60a/10,
60a/12, 60a/13, 60b/2, 60b/2,
64a/13, 65a/1, 65a/9, 66b/2,
67b/2, 6a/13, 6a/2, 6a/7, 70b/8,
70b/11, 71a/10, 71b/12, 71b/9,
72a/4, 72a/6, 73a/10, 74b/10,
75b/4, 78b/13, 79a/1, 7b/10,
80b/7, 81a/1, 81b/3, 87b/10,
87b/11, 87b/12, 88b/11, 88b/4,
88b/6, 88b/8, 88b/9, 89a/3,

89a/4, 89a/6, 89a/7, 89b/3,
89b/4, 89b/5, 89b/7, 8a/10,
8a/10, 8b/5, 8b/5, 90a/7, 90a/9,
90a/13 90b/3, 91a/13, 91a/2,
91a/3, 91a/5, 91a/7, 91a/9

yāp :yavaş, incitmeden
y. 75b/4, 75b/4, 76a/9, 76a/9,
85b/3, 85b/3

y.-ca 75b/6, 75b/7

yāh d :(Far.) yahut, veya
y. 3b/5, 10a/1, 16a/9, 19a/8,
24a/12, 24a/12, 25a/9, 27a/8,
32b/9, 32b/9, 33b/7, 39b/1,
42b/1, 43b/10, 47b/11, 47b/6,
55a/4, 56a/6, 57a/12, 59b/12,
62a/9, 63b/3, 70a/4, 70b/8,
73b/1, 9b/6

yāḳut :(Ar.) değerli süs taşı
y.-dan 74b/11

yāḳıb :(Ar.) yerdeki yedinci
denizin adı
y.-dur 83a/2

yār :(Far.) arkadaş, dost
sevgili

y. 5b/13, 76b/1

y.-ıdur 46b/9

y.-imüz 52b/9

y.-iyle 3b/5

y.-u 4a/2, 6a/12

yārān :(Far.) dostlar

y.-ı 70a/11

y.-ları 11a/10

yāren :(Far.) dostlar

y.-lerümden 76b/2

yārıl- :yarılmak

y.-dı 44b/2

yārın :gelecek, ilerideki
zaman

y. 24a/1, 57a/6

yārılığın-:bağışlanmak

y.-ma lı ın 34a/12

yāz- :yazmak

y. 61b/1

ya‘nī :(Ar.) yani, şu demek,
sözün kıyası

y. 12b/3, 14a/4, 14a/5, 14a/8,
14a/11, 15a/5, 17b/12, 34b/4,
50a/1

Buradan alıp yerleştirilecek

yad :anma, hatırlama

y.-ındadır 62a/7

yağ- :yağmak

y.-ar 39a/9

y.-ması 38b/13

yağmur:yağmur

y. 39a/2, 85b/2, 85b/4, 85b/5,
86b/6, 86b/8

y.-dur 40a/7

y.-laru 38b/13

y.-lu 86b/12

yaḳ- :yakmak

y.-alar 57b/13

y.-am 88b/13

y.-ar 89a/13

yaḳa :yaka

y.-sına 88b/9

yağın :yakın, uzak olmayan
y. 17a/2, 27b/13, 28a/6,
50a/12, 58b/9, 80b/11, 86b/13
y.-da 75b/11
y.-dur 10a/13, 47a/8
yağın- :şikayet etmek
y. 66b/13
yağlaş- :yaklaşmak, yakın
olmak
y.-a 73b/11
yalan :yalan, doğru olmayan
y. 31a/6, 42a/8, 58b/7
y.-a 22b/8
y.-layanları 16a/2
yalaa- :yalamak
y.-sa 90b/4
yalım :derece, mertebe,
itibar
y.-ı 77b/8
yalıñ :yalın
y. 68b/4
yalıñız :yalnız, tek
y. 8b/6
yalvar-:yalvarmak
y.-a 10a/8
y.-du da 35a/7
yama :yama
y.-lı 42b/2
yañ :yan, taraf, yön, yakın,
bitişik
y.-a 32b/2, 69b/6, 71b/1,
74b/5, 77a/12, 79b/1
y.-da 54a/1

yañıl- :yanılmak, yanlış
yapmak
y.-dup 3b/1
yañlış :yanlış, doğru
olmayan
y. 31a/6
yan- :yanmak
y.-ar 68b/4
y.-madadur 30b/1
yan : yan, taraf, yön,
yakın, bitişik
y.-ı 85a/5, 85a/6, 85a/6
y.-ımızda 42b/6
y.-ı uzda 76b/4
y.-ına 20a/8, 24a/13, 27b/8,
44b/12, 50a/13, 52a/8, 52b/12,
52b/12, 57a/5, 74a/4, 79b/9
y.-ında 35a/3, 36b/8, 38b/3,
43b/6, 45a/11, 45a/12, 48b/11,
50a/12, 56b/13, 60a/4, 62a/8,
63b/11, 66b/8, 68a/7, 70a/4,
70a/4, 77b/7, 83a/4, 84b/5,
84b/8, 8a/13
y.-ından 49a/9, 66b/4
y.-ını 25a/12, 80a/4
y.-lara 15a/6
y.-larına 38a/9
y.-larında 42a/2
y.-uma 76b/13
y.-umdan 77a/1
y.-unda 35a/4
y.-up 69b/6
yap- :yapmak

- y.-amayalar 18b/3
y.-dı 19b/10
y.-ma 43b/12
y.-ma dan 19b/12
yapış- :yapışmak
y.-a 72b/6, 75a/12
y.-alar 64b/3
y.-up 73a/2, 88b/9
y.-ur 62a/9
yapra :yaprak, ağaç yaprağı
y.-ı 51a/3
y.-ları 70b/2
yarat- :yaratmak, var etmek
y.-dı 23a/10, 23a/8,
45a/3, 45a/3, 63a/5, 63a/5,
65b/5, 83b/7
y.-dığına 57b/4
y.-du ı 59b/6, 59b/8
y.-dum 20a/10, 71a/11
y.-du 23a/5, 38b/7
y.-madu 23a/4
y.-mışdur 51b/13, 84b/10,
85a/11, 85a/11, 85a/5
y.-ıldı 86a/4
y.-ıldum 77b/2
y.-ılmış 26b/3, 44a/12,
50b/10, 84a/6
y.-ılmışdur 84b/3, 84b/6,
84b/8
y.-ılmışlar 22b/5
y.-ılmışu 38b/9
y.-ılmışda 1b/5
y.-ılur 19a/11, 38a/12,
38b/11.andan, 40a/12, 50a/6,
50a/7, 51a/6, 51a/6, 84b/1,
84b/2, 87a/4
y.-ubdur 13b/4
y.-ur 36b/13
yara- :yaramak, uygun
gelmek, faydalı olmak
y.-maz 18b/2, 18b/2, 23a/1,
27b/11
yanar- :yanar
y.-sunlar 8a/2
yardım: yardım
y. 64b/5, 65a/4
yarıl- :yarılmak
y.-dı 30a/7
y.-miş 30a/4
y.-up 29b/4, 44b/9, 77a/4,
79b/4
y.-ur 84b/7
yarın :gelecek, ilerideki
zaman
y. 91a/5, 91a/7
yarlığa-:bağışlamak, esirgemek,
korumak
y. 25b/13
y.-dı 21a/7, 47a/6, 47b/7,
48a/1
y.-dum 13b/7, 29a/6
y.-madı 48a/12
y.-maz 16b/1
y.-nma ı 36b/5
y.-nmışdur 49b/10

- y.-rlar 46b/2
y.-ya 50a/5
y.-yam 8a/3
y.-yasın 78a/7, 8a/9
y.-yup 74a/6
y.-maz 36a/11
- yas** : yas, üzüntü hali
y. 28a/3
- yaşdu** : yastık
y.-ına 79a/7
y.-lar 52b/10
- yaş** : yaş, göz yaşı
y. 44b/2, 6b/5
y.-ı 3b/13, 44b/2, 73a/11,
75b/12, 85b/11
y.-ında 77b/10
y.-ından 49b/12, 88b/4
y.-indandur 38b/13
y.-u 49b/3
- yaşıl** : yeşil
y. 72b/9, 74a/12, 86b/7
y.-ı 86b/9
- yaşın a la-**: feryad etmeden sessizce, gizlice ağlamak
y. 63b/8, 63b/8, 76a/7
- yat-** : yatmak, uyumak
y. 45a/2
y.-a 70b/10
y.-anları 40a/5, 48a/13, 66b/5,
67a/3, 68a/13, 69b/12, 78a/8,
82b/1
y.-anları 41b/2
y.-dı 47b/12, 47b/12, 48a/10
- y.-madu 20b/5
y.-ma 43b/7
y.-u 17a/7
y.-ur 45a/12, 48b/1, 70b/1
- yatsu** : yatsı, akşamdan sonraki vakit, namaz vakti
y. 12a/4, 14a/13, 19a/12,
24a/13, 24a/8, 24b/3, 28a/5,
28b/10, 28b/2, 29a/4, 29a/5,
29a/9, 29b/10, 29b/6, 30a/1,
30b/1, 30b/3, 31b/11, 31b/8,
32a/1, 32a/7, 36b/11, 37a/7,
38b/4
y.-da 12a/3
y.-dan 37a/13, 41a/5, 6a/10
y.-ya 12a/2, 19a/3, 19a/7,
29a/3
y.-yı 20a/8, 28a/12, 29a/1,
32b/3, 47b/11, 48a/10
- yavâş** : yavaş
y. 34b/13
- yavuz** : kötü, fena, etkili
y. 44a/10, 44a/10, 44a/11,
44a/11, 44a/11, 44a/9, 44a/9
y.-lı ma 91a/11
y.-lu ma 91a/9
- yay** : yay, ok atmaya yarayan eğimli alet
y. 64a/8
y.-dan 71b/3
- yayan** : yaya, vasıtasız
y. 20b/12
- yayıl-** : yayılmak

y.-dı 21a/5
yaz- :yazmak
y. 80b/10, 85a/7, 86b/6,
86b/9, 90b/6
y.-a 4b/3, 7b/1, 39a/11,
46b/12
y.-alar 7a/13
y.-alum 48a/4
y.-an 4a/11, 7a/4, 80b/10,
81a/4
y.-ar 13b/6, 51b/7, 51b/8,
55b/11, 88a/4
y.-arlar 24b/12, 24b/4, 24b/6,
26a/12, 40a/4, 46b/12, 46b/4,
46b/8, 47a/4, 48a/11, 48b/10,
52a/10, 52a/10
y.-arlardı 78b/12
y.-dı 48a/13, 63a/5, 69b/13
y.-dırup 4b/6
y.-du u uzu 79a/4
y.-du 78b/13
y.-dum 61a/4
y.-dup 7a/4, 7a/7
y.-duru 61b/2
y.-durup 25a/9, 25b/1, 25b/2,
43b/10, 5a/10, 5a/7, 7b/9, 81a/4,
87b/7
y.-ıca 48a/7
y.-ıla 49b/11
y.-ılmış 52b/3, 59b/2, 59b/6,
63a/12
y.-ılmışdur 63a/9
y.-ılup 70b/8

y.-ılur 52a/7, 88b/5, 90b/6,
92a/7
y.-ım 76b/4
y.-ma a 24b/1
y.-mayalar 7a/13, 7b/1
y.-mışdur 63a/2
y.-ulur 46b/13
y.-un 48b/8
y.-u 48b/1, 48b/2, 48b/2,
48b/4
y.-up 43b/10
yazıcı :yazıcı, insanın
amelini yazan melekler
y.-dur 51b/6
ye- :yeme işi, yemek
y.-dügi 12a/12
y.-dügim 76a/5
y.-düreler 14b/4
y.-miş 58b/7
y.-rdi 6b/1
yedi :yedi sayısı
y. 10b/10, 11a/8, 13a/2,
19b/13, 26a/5, 39a/1, 39b/10,
39b/10, 39b/9, 3b/1, 51a/13,
55a/10, 5a/1, 60a/7, 60a/7,
60a/9, 60b/9, 82b/10, 82b/11,
83a/2, 83a/4, 83b/5, 83b/5,
87b/4, 8b/4
y.-inci 17a/12, 80a/11, 83a/2,
86a/9
yedir- :yedirmek
y.-mese 33b/1
yeg :iyi, olumlu

y.-dür 89b/6
yekin- :koşmak, harekete
geçmek
y.-e 6a/7
yel :esinti, rüzgar
y. 85a/7
y.-i 28b/11
y.-ler 13b/11, 28b/10
y.-lere 85b/6
yemin :yemin etme işi
y. 20a/2
yemiş :incir, tatlı yiyecek
y.-lere 51a/6
y.-leri 19a/10
yer :yer
y. 12a/9, 14b/5, 15a/2, 1b/5,
25b/9, 26b/3, 38a/3, 44b/9,
51b/11, 73a/4, 73a/4, 80a/10,
84a/10, 84a/6, 85a/3, 87a/10
y.-de 3b/1, 62b/5, 82b/10
y.-e 19b/9, 48a/8, 48b/11,
59a/9, 66a/1, 83a/3, 86a/6, 8a/5
y.-i 40b/10, 72b/11
y.-in 70b/3
y.-i 52a/1
y.-ine 11a/7, 28a/13, 40a/13,
46b/5, 4b/11, 52b/3, 5b/11,
73a/1, 84b/2, 89a/5, 90b/4
y.-ler 38a/8, 39b/9, 83b/5
y.-lerde 23a/8, 56b/6
y.-leri 26a/5, 31b/8, 81b/13,
82a/4
yeşil : yeşil renk

y. 82b/4
yetim :(Ar.) babası veya
anası babası ölmüş çocuk,
sahipsiz
y. 17a/5, 58b/10, 67b/9
y.-lere 18a/10, 18a/2, 24b/11,
58a/7, 60a/13, 60a/3, 64b/9,
65a/6, 65b/4, 69b/2, 88b/7
y.-leri 21b/13
y.-lerü 35a/1
y.-un 6b/2
yetiş- :yetişmek, ulaşmak
y.-di 20b/1
y.-dürür 51b/3
y.-e 71a/8
y.-üp 12b/6
y.-ür 10b/10, 10b/11, 63a/11
yetmiş :yetmiş sayısı
y. 18b/12, 22a/12, 39a/12,
39b/1, 39b/2, 62b/11, 72b/11,
75a/3, 79a/12, 7b/7, 82b/5,
82b/5, 82b/5, 82b/6, 82b/6,
83b/1, 83b/8, 87b/5, 89a/3,
89a/3, 89a/4, 89b/6
yığ- : yığmak, biriktirmek,
toplamak
y.-asın 45b/3
y.-du 58a/6
y.-ıla 5a/1
yık- :yıkmaq
y.-ılır 45a/12, 59b/5
y.-madan 33a/5
y.-mayalar 18b/3

y.-mazdı 35a/2
yıl:yıl, sene
y. 21b/2, 33b/2, 57b/10,
62b/11, 63a/7, 83b/1, 86b/12,
86b/13, 88b/13, 89a/13, 89b/6
y.-ca 63b/13
y.-da 83b/3
yılan :yılan
y. 45a/1, 61a/11, 64a/4,
84b/10, 84b/11, 84b/11
y.-lar 68b/5, 80a/5
y.-ları 28a/11, 28b/7
yıldız :yıldız
y. 37b/1, 56b/2, 86a/1, 86a/1,
86a/2, 86a/8, 86b/1, 86b/5,
87a/8, 87a/9
y.-ı 86a/5, 86a/6
y.-lar 85b/13, 86a/13, 86a/4,
87a/9
y.-lardur 37a/12
y.-ları 86a/11
y.-ların 37b/2
y.-un 37b/7
y.-u 37b/4
yıllık :yıllık, yıl kadar
y. 35b/12, 37a/10, 37a/12,
38b/2, 40a/3, 49b/9, 82b/11,
82b/12, 83b/2, 83b/9, 85a/5,
87a/4
yırt- :yırtmak
y.-ar 64a/6
yırtıcı :yırtıcı
y. 83a/9

yi-:yemek
y.-dirmesün 37b/13
y.-dügi 17b/13, 43a/7
y.-düre 24a/11
y.-dürmeye 24b/11
y.-dürse 33b/6
y.-dürüp 17b/7
y.-dürür 33b/6
y.-medü 20b/4, 20b/5
y.-megi 32a/3, 38a/8
y.-mek 41b/9, 41b/9, 43b/7
y.-menü 41b/10
y.-mesün 37b/13
y.-miş 74a/12
y.-dürürler 21b/13
y.-yeler 14b/4
y.-yen 34a/3
y.-yenler 74a/5
y.-yesin 63a/8
y.-yi 16a/12, 27a/12
y.-yüp 43a/7
yidi :yedi sayısı
y. 62b/11, 86a/13, 86a/4,
86b/7, 87b/1
y.-si 87a/13
yigirmi :yirmi sayısı
y. 3b/9, 87b/3
y. 3b/9 11a/4, 49b/4, 80a/13,
80b/1, 80b/3, 84a/2
yil:yel, esinti
y. 85a/11, 85b/3
yine :yine

y. 11a/1, 14b/4, 17a/3, 18a/4,
25b/5, 28b/10, 29a/1, 34a/5,
39a/2, 44a/13, 46a/9, 48a/8,
55a/2, 56b/10, 64b/11, 64b/3,
65a/1, 65a/11, 65a/12, 65b/6,
66b/8, 67a/7, 67b/5, 68a/10,
68a/4, 68a/5, 68a/8, 68b/7,
70a/13, 70a/9, 70b/3, 71a/12,
71b/12, 72a/1, 72a/6, 73a/7,
73a/9, 74b/9, 75b/6, 75b/9,
76a/13, 81b/2, 82a/8, 83a/11,
85a/6, 8b/13, 9a/7, 9a/7

yir : yer, dünya

y. 12a/5, 22a/4, 22a/4,
25b/11, 45b/5, 46a/12, 46a/6,
50b/1, 51a/1, 63a/11, 69a/1,
78a/1, 79b/4, 79b/4, 7b/7, 80b/2,
81b/1, 82a/13, 84a/12, 85a/11,
85b/11, 85b/6, 87a/11, 87a/12,
87a/6, 87a/8, 87b/2, 87b/5, 88b/2
y.-de 39b/13, 40a/5, 41b/6,
62b/12, 62b/13, 76b/12, 80a/10,
80a/9, 91b/1

y.-dedür 61a/7

y.-deki 84b/10

y.-den 41b/7, 62a/10

y.-dür 87a/10

y.-e 33a/5, 44b/9, 79b/4,
86a/11, 88b/10, 91a/13

y.-imüz 42a/5

y.-inde 50a/11

y.-ine 87b/11, 87b/12, 88b/5

y.-ler 18b/11, 18b/8, 20b/7,
22b/10, 56a/5, 85a/10

y.-lerde 88b/11

y.-lere 39b/10, 40a/7, 69b/2

y.-leri 51a/13

y.-lerin 26a/10

y.-lerü 35b/4

yit- : yetmek, kafi gelmek,
yetişmek, ulaşmak

y.-icek 84b/12

y.-se 12b/4

yitiş- : yetişmek, ulaşmak,
varmak, yardım etmek

y. 20a/12

y.-e 70a/6

yitmiş : yetmiş sayısı

y. 62b/11

yoğ : bulunmayan, mevcut
olmayan

y. 54b/6

y.-idi 64b/9

yoh : bulunmayan, mevcut
olmayan

y.-sa 49a/3, 76b/6

yohsul : yoksul

y. 82a/12

y.-laru 77b/4

y.-lu 40b/13

y.lu 66a/11

yok : var karşıtı,
bulunmayan, mevcut olmayan

y. 6b/7, 17b/13, 34a/2, 35b/3,
40b/4, 41b/12, 41b/13, 42a/1,

42a/8, 42a/10, 42a/13, 47b/4,
47b/8, 49b/7, 56b/13, 5b/12,
5b/12, 64b/10, 76b/7, 77a/3,
77b/12, 80b/6, 92a/2
y.-dan 27a/9, 9b/7
y.-dur 12b/3, 14a/7, 19a/4,
21b/3, 31a/1, 31a/13, 33b/12,
36b/10, 41b/10, 5b/10, 65b/9,
75a/7, 76a/12, 88b/11, 92a/6
y.-ları 2a/7
y.-lu una 6b/8
y.-mıdı 57a/13
y.-mıdu 56b/2
y.-sa 19b/11, 20a/12, 43b/2,
48a/10, 57a/2, 8b/6
yol :yol
y. 23b/2, 29b/3, 29b/4, 29b/8,
2b/10, 2b/11, 30a/5, 30a/7,
30b/4, 30b/5, 35b/12, 38b/2,
46a/3, 83b/9, 83b/9, 8a/2
y.-a 2a/1, 3b/13, 3b/8, 55b/2
y.-da 21a/2
y.-dan 1b/12
y.-dur 37a/10, 37a/12,
82b/11, 82b/12, 85a/5
y.-in 27a/10, 55b/8
y.-ina 73a/2
y.-ından 3b/4
y.-lardur 46a/2
y.-ları 2a/9, 2b/8
y.-un 28b/3
y.-u a 3b/10
y.-u uzdan 46a/3

y.-una 13b/13, 25a/1, 3b/13,
78b/4
y.-unca 55b/12
yoldaş :yoldaş, arkadaş, dost
y. 22a/10, 25b/1, 42a/2, 77b/3
y.-ımız 42a/1
yorgan :yorgan
y.-lar 52b/10
yorul- :yorulmak
y.-ma a 28b/12
yu- :yıkmak, temizlemek
y. 12b/10
y.-r 34a/1
y.-yucı 75b/4
y.-yup 75b/8
yud- :yutmak
y.-ardı 83b/13
yudum:yudum
y. 8b/4
yuşaru:yukarı
y. 13a/1, 83b/8
y.-da 25b/8, 47a/2, 49a/12,
54a/5
yum- : yummak, kapatmak,
gözünü kapatmak
y.-sunlar 18b/6
y.-uncana 9a/2
yumuşak :yumuşak
y. 44a/13, 44b/1
y.-dan 44a/13
yumuşa-:yumuşamak
y.-maz 44b/4
yurd :yurt, memleket, yer

y.-laru 26b/4	50a/10, 50a/2, 50a/5, 51b/13,
Yusuf ibni ‘Abdullah	51b/3, 51b/4, 51b/5, 51b/5,
:Hibetullah ibni İbrahim'in	51b/8, 51b/9, 52b/6, 53a/12,
yakın dostlarından biri	54a/11, 54a/4, 54a/5, 60a/11,
y. 11a/11	62b/11, 63a/9, 67a/8, 6b/12,
yut- :yutmak	6b/13, 6b/3, 70a/10, 70a/9,
y.-durmaz 66a/5	70b/1, 70b/10, 71a/2, 71a/2,
yüce :yüce, kutsal	73b/11, 80b/3, 80b/3, 80b/8,
y. 12a/12, 1b/8, 6b/11, 6b/7,	82b/11, 82b/11, 85a/4, 87a/4,
8a/7, 9b/10	87b/5
yükled- : yükletmek	yüz :yüz, çehre
y.-eler 25a/11	y. 17a/12, 26a/3, 27a/1,
yüksek :yüksek	27b/5, 27b/9
y.-ligi 87a/3	y.-e 11b/9, 8b/12
yük :yük	y.-i 16b/5, 22a/5, 27b/4,
y.-ü 51a/2	38a/13, 68b/12, 81a/2, 84b/8,
yüñ :yün	88a/6
y.-inde 83b/11	y.-imiz 3a/13
yürek :yürek	y.-imize 35a/9
y. 69b/6	y.-imüz 41b/7, 42a/13
y.-in 64a/7	y.-in 17b/8, 38a/12, 65a/7,
y.-leri 43b/6	68a/2, 68a/3, 78a/4, 91a/6
y.-lerine 38a/1	y.-ini 71b/1, 79b/7
y.-mege 82a/1	y.-i üz 31a/12
y.-ye 23b/3	y.-inde 25b/9, 26b/3, 37b/3,
y.-ün 76a/9	51a/1, 51b/11, 56b/2, 82b/5,
y.-ür 36b/13, 87a/1	84a/12, 85a/12, 85b/6, 86a/7,
y.-rdüm 76b/6	86b/6
yüz :yüz sayısı	y.-indeki 85a/3
y.10b/5, 21b/2, 26a/10,	y.-ine 15a/2, 22a/4, 22b/10,
26a/11, 26a/7, 27b/9, 2a/12,	22b/9, 25b/11, 26a/7, 38a/3,
2b/1, 2b/4, 2b/5, 37a/10, 37a/12,	38b/4, 43a/8, 45b/5, 46a/12,
38b/1, 39a/8, 3b/9, 46b/1, 49b/9,	46a/6, 58b/6, 60a/11, 66b/9,

68b/6, 73a/4, 73a/4, 78a/1,
78a/13, 81a/12, 82a/13, 84a/10,
85a/10, 85a/7, 85b/11, 87a/10,
87a/11, 87a/8, 88a/3

y.-ini 79a/13

y.-leri 18b/6, 37b/1, 37b/5

y.-lerin 18b/6, 37b/1, 37b/7

y.-lerinden 37b/2

y.-lerine 35a/1

y.-lerini 38b/9

y.-lerinün 74a/10

y.-lerinü 80b/1

y.-lü 79b/6

y.-ümü 38b/2

y.-ü 8a/3

y.-ünde 14b/13, 16a/5

y.-üne 12a/5

y.-üni 38b/8

y.-ünü 38b/6

-Z-

zāhid : (Ar.) sofu

z.-leri 3b/12

zaḥmet: (Ar.) eziyet, sıkıntı

z. 75b/5, 76a/11

z.-de 16a/4

zāhir : (Ar.) açık, belli,

meydanda

z. 42a/6

za'if : (Ar.) zayıf

z. 4a/4, 4a/7, 7a/5, 48b/5

z.-e 4a/12

z.-ler 67a/3

z.-u 55a/1

zāil : (Ar.) geçici, geçmiş
olan, düşünemeyen

z. 12b/2

zaḥḥum: (Ar.) cehennemde
yetişen bir ağaç,

cehennemliklerin yemeği

z. 33b/6, 70b/2

z.-ları 28b/8

zālim : (Ar.) haksızlık eden

z. 17b/11, 26b/4, 60a/7

z.-i 65a/2

z.-ler 27b/13

z.-lerden 66a/2, 82b/2

z.-leri 29b/6

z.-lerü 26b/12, 38b/1

z.-li i 80a/11

z.-ü 80a/11

zamān : (Ar.) vakit, devir,
dönem

z. 6a/4, 29b/10, 34b/3, 85a/9

z.-da 27b/13, 28a/6, 31b/9,
34b/2, 66a/12, 85a/3

z.-ında 13a/11, 71a/4

zāviye : (Ar.) z viye, tekke

z.-nde 20b/5

z. -sine 20a/7

zebānī : (Ar.) cehennem
meleği

z. 79a/12

z.-ler 10a/5, 10a/8, 24a/2,
35b/11, 42b/7, 56b/10, 57a/3,
58a/9, 58b/8, 59a/3, 59a/6,

59a/9, 59b/3, 59b/7, 60a/5,
60b/11, 79a/9, 79b/12, 79b/2,
79b/5, 80a/3

z.-lere 17a/13, 56b/1

z.-leri 28a/11, 28a/9, 28b/7,
34b/9, 55a/5, 58b/1, 79b/1

z.-lerü 26a/10, 28b/8

z.-nü 79b/3

zeberced(t):(Ar.) süs taşı

z.-den 72b/9, 74b/11, 84b/8

z.-dendür 82b/4

zehir :(Far.) zehir

z.-inden 85b/1

zekāt :(Ar.) zekat, İslam'ın
beş şartından biri olan, mal ve
paranın, paklığını ve helalliğini
sağlamak üzere, malın kırkta
birinin her yıl sadaka olarak
dağıtılması

z. 21b/13, 25a/5, 34a/13,
34b/1, 34b/5, 36a/7, 45b/13,
45b/4, 58b/2, 64b/9

z.-ı 12b/1

z.-in 34b/3, 58a/13, 88a/8

z.-un 25a/2

z.-in 58a/6

z.-u 17a/10

zelīl :(Ar.) hakir görülen,
aşağılanan

z. 61a/1

zencīr :(Far.) zincir

z. 3a/12, 51b/11, 52a/3,
60b/8, 60b/9, 61a/8

z.-ün 61a/8

z.-ler 17b/1, 79b/8

z.-leri 28a/9

zerre :(Ar.) çok ufak parça

z. 31a/13, 37b/10, 39b/12,
4a/4, 62b/4, 69a/4, 6b/9, 7a/5,
83a/4

zerrīn :(Far.) açık sarı, altın
gibi sarı

z. 88b/9

zevk :(Ar.) zevk, eğlence

z. 32b/10, 57b/1

z.-lü 41b/9

z.-i 61b/5

zihi :(Ar.) ne güzel, ne
hoş!

z. 50b/5, 82a/3, 82a/4

zik(i)r :(Ar.) anma, anılma

z. 25b/8, 48b/10, 84a/2

z.-imi 74a/10

z.-ine 23a/1

zi'l- icce: (Ar.) Arabî aylardan
on ikincisi

z. 80b/13

zīnā :(Ar.) zina

z. 58b/4

z.-ya 58b/9

zīnet :(Ar.) süs, bezek

z.-i 86a/5

zinhār :(Far.) sakın, asla

z. 38a/6, 41a/13, 41b/8,
41b/8, 76b/11

zīrā : (Far.) zira, çünkü,
şundan dolayı

z. 12a/2, 17b/5, 21a/12,
23b/12, 24a/13, 24b/2, 29a/2,
31a/12, 31b/9, 32a/3, 32b/6,
33a/6, 33b/3, 33b/4, 34b/12,
34b/6, 41b/2, 44b/1, 45b/8,
46a/4, 47a/8, 48a/4, 56a/4,
59a/13, 59b/4, 5a/8, 61a/2,
61a/3, 63b/8, 64b/9, 65b/10,
67a/10, 68a/2, 73a/3, 78a/11,
80b/1, 81a/12, 81b/6, 91b/6,
9b/2

ziyāde

z. 10a/1, 17b/9, 20b/9,
31a/12, 31b/5, 38a/8, 41a/1,
43b/2, 45a/9, 45b/3, 60a/10,
62a/6, 62b/4, 65b/12, 65b/4,
68a/12, 75a/4

z.-dür 32b/8, 74a/3

z.-sin 44a/3, 5a/11

z.-sinü 45b/4

ziyā : (Ar.) ışık, aydınlık

z.-sını 37b/9

ziyān : (Far.) zarar

z. 57b/2

z.-a 57b/4

z.-in 17a/9, 57b/5

ziyāret : (Ar.) ziyaret etme

z. 41a/4

z.-ine 61b/10

Zuḥāl : (Ar.) Satürn gezegeni

z.-dur 86b/2

zūlm : (Ar.) zulüm, işkence
z. 36a/5, 58b/10

zūlmet: (Ar.) karanlık, gönül
karanlığı

z. 11b/11, 21a/11

z.-de 18b/9

z.-ini 82b/2

Zūhre : (Ar.) çoban yıldızı,
Venüs

z.-dür 86b/2

z.-leri 67a/1

zūrriyāt: (Ar.) nesiller, kuşaklar

z.-ına 80b/10

zūrriyet: (Ar.) nesil, kuşak

z.-ine 81a/5

KAYNAKÇA

- BANGUOĞLU, Tahsin; *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları 528, Ankara, 2004.
- BURAN, Ahmet; *S'atn me Hibetullah İbni İbrahim*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2011.
- CEBECİOĞLU, Ethem; *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Anka Yayınları, İstanbul, 2005.
- DEVELLİOĞLU, Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik L gat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2004.
- DİLÇİN, Cem; *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara, 2009
- ERCİLASUN, Ahmet B.; *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2008.
- F. STEINGASS, *Persian- English Dictionary*, Çağrı Yayınları, İstanbul, 2005.
- GÜLSEVİN, Gürer; *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, TDK Yayınları 673, Ankara, 2007.
- KORKMAZ, Zeynep; *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları*, TDK Yayınları, Ankara, 2011.
- ÖZKAN, Mustafa; *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*, 2. baskı Filiz Kitabevi, İstanbul 2000.
- REDHOUSE, *Türkçe/Osmanlıca-İngilizce Sözlük*, Sev Yayıncılık, İstanbul, 2000.
- TİKEN, Kâmil; *Eski Türkiye Türkçesinde Edatlar, Bağlaçlar, Ünlemler ve Zarf Fiiler*, TDK Yayınları 837, Ankara, 2004.
- YAZIM KILAVUZU, TDK Yayınları 859, Ankara, 2009.
- TÜRKÇE SÖZLÜK, TDK Yayınları, Ankara, 2005.
- GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK, www.tdk.gov.tr, 12.12.2012, 14.00
- ÇAĞATAY, Saadet; "Eski Osmanlıca Üzerine Bazı Notlar", *Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler*, Ankara, 1978, s.175
- TİMURTAŞ, Faruk K.; *Eski Türkiye Türkçesi*, İstanbul, 1977
- AKSAN, DOĞAN; "Kavram Alanı-Kelime Ailesi İlişkileri ve Türk Yazı Dilinin Eskiliği Üzerine", *TDAY-Belleten*, 1971, s. 253-262.
- KÖPRÜLÜ, Fuat; *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul, 1980.
- DİLÇİN, Dehri; *Şeyyad Hamza Yusuf ve Zeliha*, Ankara, 1946

- GÖLPINARLI, Abdalbaki; *Yunus Emre Risâletü'n-nüshiyye ve Divan*, İstanbul, 1965.
- KORKMAZ, Zeynep; "Selçuklular Çağı Türkçesinin Genel Yapısı", TDAY-Belleten 1972, s. 17-34.
- ARAT, Reşit Rahmeti; "Türkçe Metinlerde e/i Meselesi", Rocznik Orientalistyczny, XVIII (Krakow 1953), s.311.
- EMRE, Ahmet Cevat; " Türkçede Bulanık e (é) Fonemi", Türk Dili-Belleten, seri III/6-7 (1946), s. 487-497.
- KORKMAZ, Zeynep; *Marzubân-nâme Tercümesi*, Ankara, 1973.
- ERGİN, Muharrem; *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1970.
- ÖZKAN, Mustafa; *Mahmud b. Kadi-i Manyas Gülistan Tercümesi*, TDK Yayınları, Ankara, 1993.
- ERGİN, Muharrem; "Kadı Burhaneddin Divanı Üzerine Bir Gramer Denemesi", TDED, IV/3 (1951), s.304
- TİMURTAŞ, Faruk K.; *Osmanlı Türkçesi Grameri*, İstanbul, 1985.
- MANSUROĞLU, Mecdut; "Türkçede Zamir Çekimi", TDED III/3-4, İstanbul, 1949, s. 501-518.

ÖZ GEÇMİŞ

1985 doğumlu olan Abdulkadir Bayram ilk ve orta öğrenimini Kayseri'de tamamladı. 2005 yılında Erciyes Üniversitesi Yozgat Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandı. 2006 yılında Erciyes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı (Kayseri) bölümüne yatay geçiş yaptı. 2009 yılında bu bölümden mezun oldu. Aynı yıl Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalında yüksek lisansa başladı. Aralık 2012'de bu bölümden mezun oldu.

Abdulkadir BAYRAM

2012